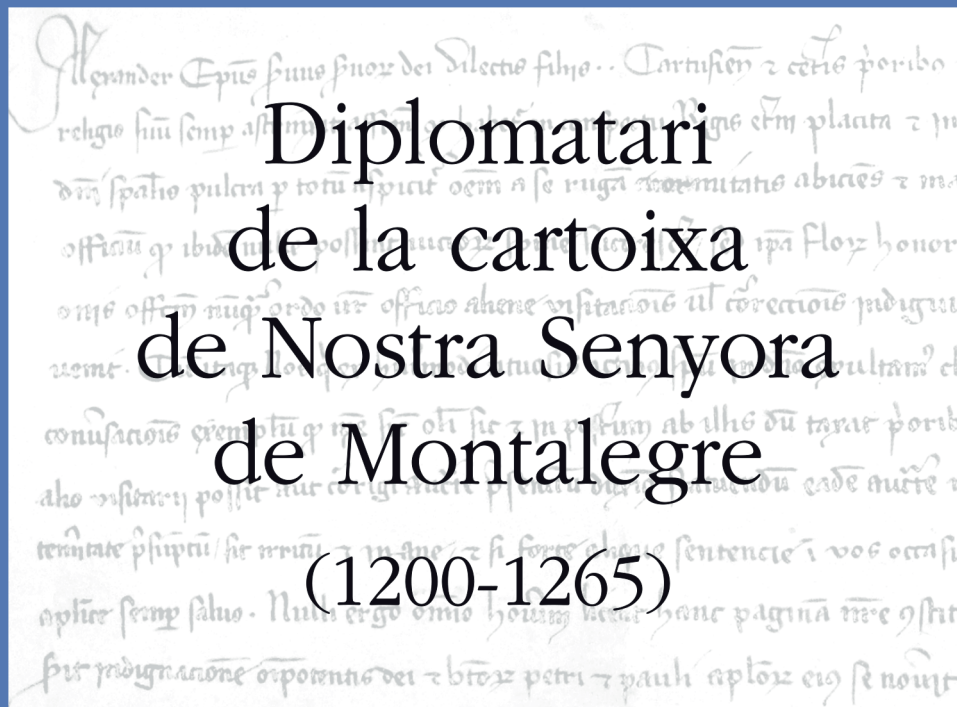

FUNDACIÓ NOGUERA
COL·LECCIÓ DIPLOMATARIS

Estudi i edició a cura de
ROBERT ÀLVAREZ MASALIAS

Barcelona, 2022

**DIPLOMATARI
DE LA CARTOIXA DE NOSTRA SENYORA
DE MONTALEGRE
(1200-1265)**

FUNDACIÓ NOGUERA

www.fundacionoguera.com

Col·lecció Diplomataris

Director tècnic: Josep Maria SANS I TRAVÉ

FUNDACIÓ NOGUERA

Diplomataris, 83

**Diplomatari
de la cartoixa
de Nostra Senyora
de Montalegre
(1200-1265)**

Estudi i edició a cura de
ROBERT ÀLVAREZ MASALIAS

BARCELONA, 2022

© Robert Àlvarez Masalias, 2022

Edita: Pagès Editors, SL

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

editorial@pageseditors.cat

www.pageseditors.cat

Primera edició: novembre de 2022

ISBN: 978-84-1303-419-5

DL: L 740-2022

Impressió: Arts Gràfiques Bobalà, SL

www.bobala.cat

SUMARI

	<i>Pàgina</i>
Introducció	7
Fons documentals	11
Sigles	15
Documents.	17
Addenda	489
Índex onomàstic	501
Índex toponímic	527
Índex de notaris i escrivans	533

INTRODUCCIÓ

El diplomatari que teniu a les mans és continuació del que, l'any 1998, va escriure el Sr. Xavier Pérez i Gómez, i publicà Fundació Noguera: *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (Segles X-XII)*.

Aquest diplomatari omple el període que va dels anys 1200 a 1265. L'inici d'aquest període, any 1200, no necessita cap explicació. Tanmateix, el 1265 és un any que cal justificar mínimament. En un diplomatari semblaria més normal fer el tall en un any rodó, el 1250 o el 1300, però en aquest cas no és així. L'any 1265 és la frontera que separa la prehistòria, de la història de la cartoixa de Montalegre, i és així per la raó que la cartoixa de Montalegre va ser formada per la unió de dues cartoixes preexistents: Sant Pau del Maresme, a l'actual Sant Pol de Mar, i Sant Jaume de Vallparadís, a Terrassa. Sant Pau del Maresme va ser la primera i amb ella comença la història de la cartoixa de Montalegre.

Sant Pau del Maresme era un castell situat dalt d'un roquer a la vora de la mar. El seu origen es perd en el temps i la seva primera finalitat només podia ser defensiva. La primera notícia que tenim del castell de Sant Pau és de l'any 955 i en aquell moment era una abadia benedictina. El monestir fou destruït per Almansor el 985, i ja no s'acabà de recuperar. El comte Ramon Berenguer I, després d'haver-lo reedificat, l'any 1069 el donà a l'abadia cluniacenca de Santa Maria i Sant Honorat de Lerins, a Provença, la qual hi establí una comunitat que hi va romandre fins l'any 1265, quan el prior de Lerins, Pere Carles, en representació del seu abat, Nicolau, el va vendre a l'arquebisbe electe de Tarragona Guillem de Montgrí, conqueridor d'Eivissa i Formentera.

El darrer document d'aquest diplomatarí és del 4 de maig de 1265. Amb ell acaba la prehistòria de la cartoixa de Sant Pau del Maresme i, en conseqüència, la de la cartoixa de Nostra Senyora de Montalegre. Uns dies després, el 22 de maig, Guillem de Montgrí compraria el castell de Sant Pau del Maresme i donaria inici a la història de la nostra cartoixa. Guillem de Montgrí no tenia fills, el seu nebot Ponç Guillem de Torroella, que era el seu hereu, era mort i aviat decidí fer donació del castell a l'orde de la Cartoixa perquè s'hi fundés un monestir amb dotze monjos i un prior.

A l'edat mitjana, quan s'adquiria una propietat, es feia en pergamí el corresponent títol de propietat i, al mateix temps, el venedor lliurava al comprador els pergamins que justificaven totes les anteriors transmissions fins al document de la primera compra, de l'establiment o del precari, acompanyats, de vegades, amb testaments i fins i tot amb sentències de plets. Quan Guillem de Montgrí comprà el castell de Sant Pau, el va rebre amb totes les seves terres, honors i possessions, i també amb tots els seus masos, bordes i masoveries. En conseqüència, amb la compra del castell Guillem de Montgrí també va rebre un gran lot de pergamins que justificaven les propietats que havien sigut dels monjos de Lerins a Sant Pau del Maresme. Quan Guillem de Montgrí feu donació del castell a l'orde de la Cartoixa, tota aquella documentació passà en poder dels monjos de Sant Pau, i quan la cartoixa de Sant Pau es fusionà amb la de Montalegre, els seus béns també passaren a la nova cartoixa amb els pergamins que donaven fe de la propietat. La majoria d'aquesta documentació és avui al fons de pergamins de Nostra Senyora de Montalegre a l'Arxiu Reial de Barcelona, el mal anomenat Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA).

La cartoixa de Montalegre va ser fundada per la comunitat cartoixana de Sant Jaume de Vallparadís; tanmateix, dels pergamins conservats a l'ACA n'hi ha ben pocs que tinguin a veure amb propietats d'aquella cartoixa. La raó és senzilla: a fi de poder comprar Montalegre, el 27 de novembre de 1413 la comunitat de Vallparadís havia venut als carmelites la casa castell de Vallparadís amb totes les seves terres i masos, i amb el lliurament de la casa castell i de les seves propietats, com era lògic, també es va haver de desprendre dels corresponents pergamins. La majoria dels que recull aquest diplomatarí provenen de l'època en què a Sant Pau vivien els monjos benedictins i, sobretot, després, els cluniacencs, abans que hi arribessin els cartoixans.

En les pàgines d'aquest diplomatarí hi trobareu notícies de molts masos i dels homes i dones que aquells anys vivien a les parròquies de Santa Perpètua de Mogoda, Santa Maria de Caldes de Montbui, Sant Fost de Campsentelles, Sant Cebrià de Cabanyes (després agregada a Sant Fost de Campsentelles), Santa Maria de Martorelles, Santa Maria de Badalona, Santa Maria i Sant Pere de Pineda, Sant Cebrià i Sant Iscle de Vallalta, i altres parròquies del Maresme. També hi trobareu notícies de diverses famílies de nobles: els Terrassa, els Centelles i els Santa Oliva emparentats amb els Terrassa, els Sant Vicenç, els Sant Martí i altres que havien tingut drets en aquelles parròquies. Famílies importants d'aquestes contrades seran els Campsentelles, els Mogoda i els Corts. Guillem de Montgrí, arquebisbe electe de Tarragona, serà el personatge amb més aparicions, seguit pel noble Guillem de Terrassa, el cavaller Bernat de Mogoda, Simó de Corts i la senyora Geralda de Campsentelles.

Si un dia es continua aquest diplomatarí, amb el pergamí número 450 del fons de Nostra Senyora de Montalegre de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, on consta que Guillem de Montgrí compra el castell de Sant Pau, començarà la història de la cartoixa de Sant Pau del Maresme, és a dir, la història de la cartoixa de Nostra Senyora de Montalegre.

ABATS BENEDICTINS I PRIORS CLUNIACENCS A SANT PAU DEL MARESME

Sunyer, abat: 17-5-968

Odaguer, abat: 14-9-985

Vives, abat: 20-11-1019

Guillem Llobató, abat: 16-4-1061 / 2-1-1069

Bernat, prior: any 1081 / 4-12-1083

Bremon, prior: 7-2-1084 / 29-9-1090

Contard, prior: 13-3-1091

Bremon, prior: 30-3-1092 / 7-2-1094

Bernat, prior: 9-11-1105

Guillem, prior: 20-5-1138

Ramon Ricard, prior: 4-6-1157 / 21-11-1164

Pere Martí, prior: 6-11-1171 / 22-8-1179

Guillem Ponç, prior: 11-3-1183 / 11-3-1191

Bernardí, prior: maig 1196

Hug Gali o Gili, prior: 21-1-1210 / 31-5-1214

Hug Gaufred, prior: 1-3-1216

Gaufred, prior: 4-1-1224 / 29-4-1230

Hug de Romolis, prior: 11-1-1234 / 18-5-1247

Bermon, prior: 15-3-1251 / agost 1252

Guillem Jordà, prior: 17-3-1256 / 2-1-1260

Guillem Jordà, tenint el lloc de prior: 13-11-1262 / 13-11-1263

FONS DOCUMENTALS

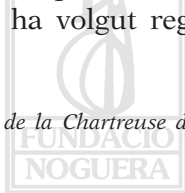
ARXIU DE LA CORONA D'ARAGÓ (ACA)

La majoria dels documents transcrits en aquest diplomatari són de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

L'origen d'aquest fons. El divendres, 24 de juliol de 1835, els monjos de la cartoixa de Montalegre havien estat alertats pel seu procurador de Barcelona del perill que s'apropava. L'endemà, dia 25, es produïren greus disturbis a Barcelona que al vespre derivaren en la crema de diversos convents. El matí del dilluns, dia 27, quaranta carros proporcionats per persones amigues s'emportaven a llocs segurs els objectes més valuosos de la cartoixa, entre ells els volums de la biblioteca i la col·lecció de pergamins. El 31 de juliol la cartoixa fou en gran part incendiada i a continuació saquejada. Després de diverses vicissituds, la majoria d'aquells documents acabarien dipositats a l'ACA.

En el fons de Nostra Senyora de Montalegre a l'ACA, els pergamins van numerats de l'1 al 2.613; tanmateix el seu nombre és inferior, en manquen aproximadament un 15%. El perquè ens l'explica el cartoixà Ireneu Jaricot en el pròleg de la seva *Histoire de la Chartreuse de Nôtre Dame de Montalègre*: "A principis del segle, un estafador —empleat o no— va sostreure un gran nombre dels nostres documents per vendre'ls a antiquaris de la ciutat; és allà on van ser comprats els que han retornat a Montalegre i que un amic amablement ens ha volgut regalar."¹

1. Ireneu JARICOT, *Histoire de la Chartreuse de Nôtre-Dame de Montalègre*, 1955, p. 3. Mecanoscrit inèdit.

ARXIU DE LA CARTOIXA DE MONTALEGRE (ACM)

A l'arxiu de la cartoixa hi ha més d'un centenar de pergamins comprats a antiquaris de Barcelona. Són només una petita part dels que van ser sostrets de l'ACA. També s'hi guarda un petit fons de vint-i-cinc pergamins, donació del baró d'Esponellà; la transcripció d'aquest fons, a cura de Carles Díaz Martí, va ser publicada l'any 2011 a *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, número 31.

En l'arxiu de la cartoixa, el pare Ireneu Jaricot hi deixà una carpeta importantíssima amb el títol: *Parchemins conservés à Tiana (Casa Galceran)*. A Tiana, en la gran masia de Can Galceran (avui Can Jordana), s'hi guardaven, almenys fins a mitjan segle xx, dos centenars de pergamins. El pare Ireneu Jaricot ens n'explica l'origen en els fets del 27 de juliol de 1835: "Els testimonis coincideixen a acusar Fèlix Rovira, dit Galceran de Tiana, d'haver vingut al capdavant d'una tropa de malvats per ordenar als cartoixans que marxessin immediatament, amenaçant-los amb maltractaments. Qui era aquest trist individu? Era un gran pagès de la contrada fortament endeutat amb els cartoixans, els seus benefactors, cercant així liquidar les seves obligacions, etc. L'ocasió d'esborrar el deute es presentava magnífica quan els religiosos eren expulsats de tot arreu, i ell l'agafà immediatament. Des del dilluns o el dimarts, aquest Judes obligà el prior a restituir-li el document de reconeixement d'aquest deute i fins i tot intentà desvalisar la seva víctima d'un cilindre d'or que duia a la mà; tanmateix, un amic s'hi interposà i li ho impedí. Ell també posà la mà als documents dels arxius, perquè els dos-cents pergamins conservats a Tiana es troben actualment a la gran casa dita «Galceran», la qual ha de ser la que ell habitava."²

Afortunadament, el pare Ireneu Jaricot, per a elaborar la seva història de la cartoixa de Montalegre —en va fer quatre redaccions—, va transcriure a mà cent noranta-un pergamins, tal vegada la totalitat dels que hi havia a la casa Galceran. Posteriorment els seus propietaris se'n van desfer i, una part, aparegué a la casa de subhastes Soler y Llach, on l'Arxiu Comarcal del Maresme, a Mataró, se n'adjudicà un lot de vint.

El pare Jaricot, quan va transcriure aquells pergamins, no pretenia fer-ne un diplomatar, només volia tenir a mà un instru-

2. I. JARICOT. "Historia de la Cartuja de Nta. Sra. de Montalegre por un Padre de la misma, 1948-49", p. 169. Mecanoscrit inèdit.

ment de treball per a escriure la història de Montalegre. Gairebé mai transcrivia les reiteratives clàusules jurídiques i, de vegades, resumia en francès el contingut d'una part del document. En el present diplomatari hem transcrit aquests pergamins tal com ho va fer el pare Jaricot, hem traduït al català les seves notes en francès i hem respectat els punts suspensius (...) allà on ell en va posar.

BENEDETTO TROMBI

Storia critico-cronologica diplomatica del patriarca S. Brunone e del suo ordine cartusiano. Volum cinquè. Nàpols, 1775.

SIGLES

ACA	Arxiu de la Corona d'Aragó
ACM	Arxiu de la Cartoixa de Montalegre
AF	Arxiu Fontcuberta
AHN	Archivo Histórico Nacional
ANC	Arxiu Nacional de Catalunya
ORM	Ordes Religiosos i Militars

DOCUMENTS

1200, novembre, 27

Pere del Riu, malalt, fa testament. Elegeix com a marmessors el seu germà Ramon, prior de Sant Salvador, Bernat d'Arenys, Guillem de Blanes, Pere de Cassoles, Ramon, germà de Pere de Cassoles, i la seva esposa Dolça.

En primer lloc, dona a Sant Salvador la seva euga major i el seu cos per a ser-hi enterrat, i que s'hi faci el seu convit honorablement. Després, fa uns quants llegats a favor de diverses institucions religioses —entre elles el monestir de Sant Pau— i a favor del seu senyor: Pere de Cassoles.

Lloa a favor de la seva esposa Dolça l'esponsalici que li havia fet quan es van casar i li llega un camp que s'anomena "del Pi" i totes les cases que hi ha, la meitat de la vinya, totes les bèsties i dues vaques, totes les robes, la meitat de la bàscula gran i de la petita i el dret directe d'aquella vinya que ell té amb Ramon de Montcau. Pere del Riu vol i prega que la seva esposa sigui senyora poderosa en el mas del Riu i en totes les altres coses seves, i amb el seu fill Pere mentre ella visqui, i que tot el que li llega ho tingui tots els dies de la seva vida, sense marit, excepte allò que ja li havia donat perquè en fes la seva voluntat.

Fa diversos llegats als seus fills i filles: a Ermessenda, quatre-cents sous, a Arnau, cent sous, a Berenguer, cent sous, a Odó, cent sous, i a Bernat, cent sous. Al seu fill, Pere, li dona el mas del Riu i totes les seves altres honors i tots els seus drets, i, juntament amb la seva esposa Dolça, li encarrega que pagui tots els seus deutes

i llegats. Pere del Riu té sis-cents sous en l'honor i mas Rifà, dels quals vol que siguin pagats cent sous al seu fill Bernat, cent sous a Berenguer, cent sous a la seva esposa Dolça i dos-cents a Peroneta; els restants els dona al seu fill Pere. Si aquest morís sense fills de legítim matrimoni, totes les coses esmentades hauran d'anar a parar al seu fill Berenguer, i així successivament.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 172 (170 × 293 mm). Pergamí amb diverses pèrdues.

In Christi nomine. Ego Petrus de Rivo iaceo in egritudine [forat] Dei macula et facio meum testamentum in quo eligo testes meos: Raimundum fratrem meum priorem Sancti Salvatoris, Bernardum de Arenis et Guillelmum de Blandis et Petrum de Caciola et Ramundum fratrem eius et Dulciam uxorem meam, quibus precipio quod si me mori contingerit antequam aliud testamentum faciam, [forat] istud teneant firmum et distribuant omnes res meas sicut [hic] facio.

Primum dimitto Sancto Salvatori I equam meam maiorem in [forat] corpus meum sepelire, et ibi meum convivium sit factum honorifice. Et [forat] Sancti Salvatoris illud quadrum terre quod est in angulo. Dimitto Sancte Marie de Pineta I fanecam de blado, et Sancto Petro I fanecam de blado et II de vino, et Sancto Paulo V solidos et I libra de cera quam filius meus, qui sit heres in meo manso de Rivo, donet annuatim predicto monasterio Sancti Pauli et [forat] soluta de illo censu quod facit michi Iulianus de Podiata, et Sancto Iacobo solidos III, et Sancto Michaeli de Valle Magna II solidos, Sancte Marie de Rupe Ruffa I quarteriam de frumento et aliam ordeï, et Sancte Marie de Podio VI denarios, et Sancte Marie de Rupe Amatoris VI denarios, et Sancte Marie de Gerunda VI denarios, et domui Hospital VI denarios et abbati illius alios VI denarios et sint persoluti. Item dimitto confratrie Sancti Petri de Pineta media cupam olei quam perpetue ille qui successerit in meo capud manso donet annuatim. Dimitto domino meo II solidos et relinquo Petro de Caciola I vacam.

Laudo uxori mee Dulcie sponsaliciu quod ei feci tempore nupciarum et dimitto ei totum campum terre quod dicitur de Pino et illas domos que sunt ibi et medietatem vinee et totas bestias cuiuscumque generis sint et II vacas cum omni fructu illarum et omnes pannos et medietatem de bascula maiora et minora et totum meum directum illius vinee quem habeo cum Ramundo de Monte Calvo, et habeat de predicta taxatione ad suam voluntatem

faciendam omnes bestias maiores et minores et vacas predictas cum omni fructu illarum et omnes pannos, et volo et precor quod uxor mea sit domina potens in meo manso de Rivo et in omnibus aliis meis rebus et cum filio meo Petro dum viverit, et totum illud quod predictae uxori mee dimitto habeat omnibus diebus vite sue sine marito, excepto hoc quod iam dimisi ei ad suam voluntatem quod totum habeat sicut predictum est ad suam voluntatem.

Item dimitto filie mee Ermessendi CCCC solidos et sunt CCC in pignore de Frescha, et alios C solidos donent Petrus filius meus et uxor mea in meis rebus. Relinquo filio meo Arnallo C solidos quos habeo in decima Fresche. Item dimitto filio meo Berengario C solidos de pignore Fresche, et filio meo Octo C solidos et habeat de decimo Fresche. Item dimitto filio meo Bernardo C solidos quos donent filius meus Petrus et uxor mea. Item dimitto filio meo Petro meum mansum de Rivo et totum alium meum honorem quemcumque habeo et teneo et habere debeo unquam et omnia mea alia iura quecumque habeo per omnes dominos et per qualescumque voces, et paccet omnia mea debita que modo debeo, et predictas levas cum uxore mea: debeo XXX solidos Peroneta de Mana[.] et sint ei persoluti, et P. clerico de Rupe Rufa XXI solidos et sint ei persoluti. Habeo DC solidos in honore et in manso de Rifano de quibus dimitto C solidos Arnallo filio meo, et Berengario C solidos, et Dulcie uxori mee C solidos, Peronete sint persoluti CC solidi de illis, et alios relinquo filio meo, et si Petrus filius meus obierit sine infante de legitimo coniugio, restituantur predicta omnia Berengario filio et sic de ceteris. Dimitto ecclesie Sancti Martini Pertegacii II solidos et suo clerico.

Si quis hoc fregerit, supradicta in duplo componat et predicta in ante firma permaneant in perpetuum.

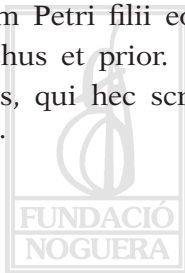
Actum est hoc V kalenda decembris anno M^o.CC^o. ab incarnatione Domini.

S+num Petri de Rivo qui hec firmo.

S+num Ramundi fratris eius. S+num Dulcie uxoris mei que hec vidi et firmavi. S+num Petri filii eorum Petri et Dulcie.

RAMUNDUS, monachus et prior.

Raymundus, sacerdos, qui hec scripsit cum literis damnatis in XXX et in XXXI linea.

2

1201, agost, 1

Ramona, la seva filla Guillemma i el marit d'aquesta Ramon Basset, en presència de Ramon del Molí, de Guillem de Montmajor, de Berenguer Doli, de Pere Badayó, de Berenguer Bou i de molts altres prohoms, arriben a un repartiment amistós de l'honor i dels censos que Ramona i el seu marit Renau havien cercat per la parròquia de Santa Maria de Caldes, dins i fora de la vila, arreu, en senyoria del rei i de la senyora Alamanda i dels seus.

Ramona dona a la seva filla Guillemma, al marit d'aquesta Ramon Basset i als descendents procreats per ells dos, en concepte de llur porció en l'herència, les cases on habiten i que ells havien construït i l'hort que hi ha damunt, amb els arbres i l'aigua per regar, juntament amb el cens i la senyoria de les cases de Bernat Calvo, i amb dotze diners que cada any surten de les cases de la Barata, de la senyoria dels quals Ramona en tindrà la meitat i Guillemma i Ramon Basset l'altra meitat. A més, els dona l'obrador amb la cambra que hi ha damunt, el qual és tingut amb les cases del difunt Bernat de la Casella.

Pel cens de llur porció en l'herència, Guillemma i Ramon hauran de donar cada any a Ramona i als seus divuit diners de moneda corrent de Barcelona per la festa de Sant Miquel i no hi podran proclamar ni fer cap altre senyor, i, passats vint dies després d'haver comunicat la fadiga a Ramona i als seus, la podran vendre i empenyorar a qui vulguin, excepte a un cavaller o a un clergue, salvat sempre el cens i la senyoria de Ramona. Per aquesta part de l'herència, Ramona ha rebut de Guillemma i de Ramon Basset cent sous en diners de bona moneda corrent de Barcelona, els quals ella els ha donat a la senyora Alamanda juntament amb altres diners propis.

Ramona, per la porció que li toca a ella, rep per a fer-ne el que vulgui les cases on viu, amb el cortal, l'hort i l'aigua per regar. Guillemma i Ramon Basset lloen i defineixen, a perpetuïtat, a favor de Ramona i dels seus la porció que rep, i també lloen i defineixen a favot de la seva filla, Francisqueta, del seu home, Berenguer Reverter, i de tots els seus totes les cases i els horts i tot el que tenen a la parròquia de Santa Maria de Caldes, dins i fora de la vila.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 173 (290 × 200 mm).

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 174 (285 × 196 mm).

Sit notum cunctis quod ego Raimunda et Guillelma, filia mea, et Raimundus Basseti, maritus eius, bono animo et prompta amore venimus ad veram divisionem et participacionem, in presencia Raimundi de Molendino et Guillelmi de Monte Maiori et Berengarii Dolii et Petri Badaionis et Berengarii Bovis et multorum aliorum proborum virorum, de omni honore et de censibus quem ego Raimunda et Renaldus maritus meus ullo modo inquisivimus in parrochia Sancte Marie de Calidis, in villa et extra villam, per omnia loca, in senioratico domini Regis et domine Alamande et suorum.

Et est manifestum quod ego Raimunda dono tibi Guillelme filie mee et Raimundo Basseti marito tuo et progeniei ac posteritati de vobis ambobus procreate, per vestram hereditatem et per vestram porcionem, illas domos in quibus habitatis quas vos construxistis et ortum qui est desuper cum arboribus qui ibi sunt sicuti est terminatus et fixuriatus cum aqua ad rigandum, et tenet usque ad chanteram parietis domorum Paschalis, simul cum censu et senioraticho domorum Bernardi de Calvonibus, simul cum XII denariis qui exeunt annuatim de domibus Barate, habeam ego et mei medietatem et vos alteram medietatem de senioraticho et de aperitura, et ego et mei alteram medietatem. Preterea dono vobis et progeniei ac posteritati de vobis ambobus procreate, illud operatorium cum solio quod est desuper quod se tenet cum domibus Bernardi de Casella qui fuit.

Terminantur autem iamdicte domus et ortus cum arboribus, ab oriente cum honore Berengarii Bovis, a meridie in domibus Paschalis et in orto de me Raimunda, ab occiduo in strata publica que intrat in villam de Calidis, a cirtio in orto Iacobi.

Terminatur autem operatorium cum solio, ab oriente et cirtio in domibus meis, a meridie in domibus Bernardi de Casella qui fuit, ab occidente in strata publica iamdicta que intrat in villam de Calidis.

Quantum ab istis VIII afrontationibus includitur et terminatur, sic iamdictas domos et ortum cum arboribus qui ibi sunt et cum aqua ad rigandum et operatorium cum solio, cum ingressibus et regressibus suis, cum senioraticho et censu domorum iamdicti Bernardi de Calvonibus et cum XII denariis domorum Barate, sic integriter dono vobis et progeniei ac posteritati de vobis ambobus procreate per vestram hereditatem et per vestram porcionem.

Tali pacto: ut vos et vestri donetis mihi et meis annuatim per festum Sancti Michalis per censum huius hereditatis et porcionis XVIII denarios monete curribilis Barchinone, atque ibi alium senioresem neque senioraticum non proclametis nec faciatis vos neque vestri nisi me et meos. Liceatque vobis et vestris postquam a XX diebus ex quo in me et meis fatigati fueritis, vendere et inpignorare cui volueritis, preter militi et clerico et baiulo, salvo meo censu et senioratico. Ego vero Raimunda accipio a vobis pro hac hereditate et porcione C solidos denariorum bone monete curribilis Barchinone, quos dedi Alamande domine et suis cum aliis meis propriis denariis.

Iterum ego Raimunda accipio pro mea parte ad totam meam voluntatem faciendam domos in quibus habito, cum curtali et cum orto et arboribus que ibi sunt et cum aqua ad inrigandum et sicut est terminatus et fixuriatus et tenet usque ad canteram extremam domorum Paschalis et censum et senioraticum domorum Paschalis. Terminantur autem domus et ortus cum arboribus et curtalle, ab oriente in honore Berengari Bovis, a meridie in domibus Bernardi de Casella et in operatorio et solio de te Guillelma et marito tuo, ab occiduo in strata publica iamdicta, a circio in domibus Paschalis et in orto de te Guillelma et de tuo viro. Hec omnia accipio in mea porcione et parte.

Et ego Guillelma et ego Raimundus Basseti laudamus et diffinimus nunc in perpetuum tibi Raimunde et omnibus tuis quibuscumque volueris iamdictam porcione[m] quam accipis ad tuam voluntatem faciendam sine aliquo nostro nostrorumque interdicto, et insuper laudamus et diffinimus Francigene, filie tue, et suo viro Berengario Revertarii et omnibus suis omnes domos et ortos et quantum ulla voce habent in parrochia Sancte Marie de Calidis et habere debent in villa et extra villam.

Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc kalendis augusti anno Domini M^oCC^oT^o.

Sig+num Raimunde. Sig+num Guillelme filie eius. Sig+num Raimundi Basseti. Sig+num Francigene. Sig+num Berengarii Revertarii mariti eius. Sig+num Arnaldi filii Raimundi Basseti. Sig+num Suavis filie Berengarii Revertarii. Sig+num Petri, Sig+num Bernardi, Sig+num Raimundi, filiorum predice Raimunde. Nos omnes qui hoc laudamus et firmamus firmarique rogamus.

Sig+num Raimundi de Molendino. Sig+num Guillelmi de Monte Maiori. Sig+num Berengarii Dolii. Sig+num Petri Badaionis. Sig+num Iacobi.

Sig+num Petri, sacerdotis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

3

1201, setembre, 20

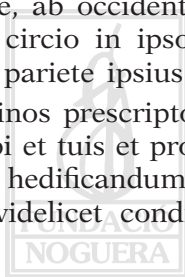
Pere, sagristà d'Osona, Perfecte, batlle del rei, i Pere de Torroella, batlle de Terrassa, donen a Guerau de la Llacuna i als seus descendents un lloc i un terreny on puguin fer-hi un obrador i construir-hi un edifici, el qual és a la vila del palau del rei, la mateixa Terrassa.

En concepte de cens per l'obrador que hi edificarà, Guerau de la Llacuna haurà de donar cada any dotze diners de Barcelona al rei i als seus successors, valent un marc de plata quaranta-quatre sous, i no hi podrà proclamar ni constituir cap altre senyor que no sigui el rei i els seus successors, i, passats trenta dies després d'haver comunicat el dret de fadiga al rei i als seus successors, podrà vendre, empenyorar i donar la millora i el seu edifici a algú igual a ell, salvat el cens i la senyoria del rei i dels seus successors.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 175 (222 × 132 mm).

Notum sit cunctis quod ego Petrus, ausonensis sacrista, et Perfectus, baiulus domini regis, atque Petrus de Turredda, baiulus Terracie, damus tibi Geraldo de Laccuna et cuncte progeniei atque posteritate tue locum unum et solum terre in quo facias operatorium et possis ibi construere ab immo usque ad summum, qui est in ipsa villa palatii domini regis in ipsa Terracia. Affrontat autem predictum solum terre ab oriente in tenedone Guillelmi de Palacio quam ipse ibi similiter habet per dominum regem, a meridie in ipsa platea forum Terracie, ab occidente in ipsa via que it usque ipsum forum Terracie, a circio in ipso palacio domini regis. Et quod tu et tui possitis in pariete ipsius palatii semper eas rigare.

Sicut infra hos terminos prescriptos includitur et terminatur sic laudamus et damus tibi et tuis et progenie tue post te, uni post alium, ad meliorandum et hedificandum et in sana pace omni tempore possidendum. Tali videlicet condicione, ut tu et tui omni

tempore per censum ipsius operatorii quod ibi hedificabis tribuas domino regi et successoribus suis annuatim in festo Natalis Domini XII denarios bone monete curribilis Barchinone, valente marcha argenti XLIII solidos, et ibi alium seniore non proclames nec facias nisi dominum regem et successores eius, et post dies XXX^a quibus in eo et in eius successoribus fueritis fatigati, tu vel tui possis melioramentum et hedificium tuum vendere et inpignorare et dare tuo consimili, salvo censu et senioratico domini regis et successorum eius. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et in super hoc donum semper maneat firmum.

Quod est actum XII° kalendas octobris anno Domini M^o.CC^o. primo.

+ PETRUS, AUSONENSIS SACRISTA

S+ num Petri de Turredella, baiuli Terracie.

S+num Guillelmi de Corrone. S+num Gilii de Palaciolo. S+num Bernardi Pucululli.

Ego Petrus Coll subscribo.

S+num Petri de Corrone qui hoc scripsit die et anno quo supra.

4

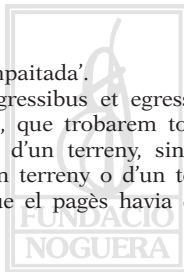
1202, gener, 21

Mulet dona a Pere Cabot i a la seva esposa Oliva el seu dret directe en la casa amb cortal i un hort, i tot el que té a la parròquia de Santa Maria de Caldes dins la vila, al lloc anomenat Vulpesecuta;¹ i ell tot ho té per Sibil·la i per Pere Codina, amb les entrades i eixides,² amb els dipòsits d'aigua pluvial i amb l'aigua per a regar, perquè ho tinguin, ho espletin i ho posseeixin sempre en pau.

Fa la donació amb aquest pacte: que cada any, per Nadal, li donin tres diners en concepte de cens, i Mulet i els seus pagaran sempre

1. *Vulpesecuta*: 'guineu empaitada'.

2. Entrades i eixides: "ingressibus et egressibus", en altres llocs: "introitibus et exitibus". Aquestes expressions, que trobarem tot sovint, no s'han d'entendre com l'entrada o l'eixida d'una casa o d'un terreny, sinó com els ingressos derivats dels productes o drets d'una casa, d'un terreny o d'un territori. Entre els drets d'eixida de vegades hi havia "la remença" que el pagès havia de pagar al seu senyor quan volia abandonar el mas (eixir-ne).

el cens a Sibil·la, al seu home i als seus. Tot el que Mulet té al lloc de Vulpesecuta ho dona a Pere Cabot i als seus, excepte el que té més enllà de les cases del difunt Bernat, que ho reté. No hi podran proclamar ni fer cap altre senyor que no sigui Mulet i els seus, i, passats trenta dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, ho podran vendre o empenyorar a qui vulguin, excepte a un cavaller, a un clergue o a un batlle, salvat sempre el cens i la senyoria d'en Mulet. Per aquesta donació Mulet ha rebut de Pere Cabot i Oliva vint sous en diners de bona moneda corrent de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 176 (300 × 95 mm). Una taca irregular de més d'un centímetre a la vertical esquerra del pergamí, en dificulta la lectura.

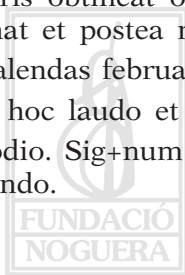
Sit notum cunctis quod ego Muletus de [esborrat] dono tibi Petro Caboti et uxori tue Olive et progeniei ac posteritati vestre et vestris totum illum meum directum tocius domus cum curtalli et orto et quantum habeo et habere debeo in parrochia Sancte Marie de Calidis intra villam ad locum nominatum [Vulpesecutam], et teneo per Sibiliam et per Petrum de Cutina, cum omnibus ingressibus et egressibus suis, cum guttis et stillicidiis et cum aqua ad irrigandum per tenendum et expletandum omnique tempore in pace possidendum.

Tali pacto: ut vos et vestri donetis mihi et meis annuatim per Natalem Domini III denarios per censum et non aliud, et ego et mei persolvamus et donemus censum [Sibilie] et viro suo et suis omni tempore. Omne quod habeo in iamdicto loco de Vulpesecuta dono vobis et vestris, preter illud quod habeo ultra domos que fuerunt de Bernardo de [esborrat] qui fuit, quod retineo, atque ibi alium senioremem neque senioraticum non proclametis nec faciatis vos neque vestri nisi me et meos. Liceatque vobis et vestris postquam a XX diebus ex quo in me et meos fatigati fueritis, vendere vel inpignorare cui volueritis, preter militi et clerico et baiulo, salvo meo censu et senioraticum. Accipio a vobis pro hac donacione XX solidos denariorum bone monete curribilis Barchinone ut melior firmitas vobis et vestris obtineat omni tempore. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc XII kalendas februarii anno Domini M^o.CC^o.I^o.

Sig+num Muleti qui hoc laudo et firmo firmarique rogo.

Sig+num Petri de Podio. Sig+num Berengarii de Podio. Sig+num Petri de Podio Rotundo.

5

1202, desembre, 5

Butlla del papa Innocenci III als dilectes fills, el prior de la gran Cartoixa i els seus germans presents i futurs. El papa consent amb clemència a llurs justes peticions i, seguint les petjades dels seus predecessors Alexandre (III) i Luci (II), tant la casa del prior de la gran Cartoixa com les altres cases del seu orde, amb tots els béns, pastures i possessions que avui posseeixen de manera justa i canònica i les que en el futur, amb l'ajut de Déu, puguin adquirir, les posa sota la seva protecció i la del beat Pere, les protegeix amb aquest privilegi i confirma els termes que per autoritat apostòlica el prior havia establert per a les seves cases. Respecte a això, per autoritat apostòlica interdiu i prohibeix, sota amenaça d'anatema, que ningú gosi dins els termes de les cases cartoixanes capturar homes, cometre furts o rapinyes, calar foc, fer homicidis o pertorbar de cap manera els homes que vagin a les cases dels cartoixans o en retornin, a fi que, per respecte a Déu i als llocs cartoixans, no només el prior i els seus germans sinó també tots els altres gaudeixin de plena pau i tranquil·litat dins d'aquests termes.

Serà lícit als cartoixans rebre dins la seva forma de vida els clergues o laics lliures que fugin del món, i retenir-los en la seva comunitat sense oposició de ningú. El papa prohibeix que a cap dels germans, després d'haver fet professió, li sigui lícit anar-se'n dels claustres sense llicència del prior; tanmateix, sense la caució de lletres comunes, que ningú gosi retenir aquell que se'n vagi.

Ningú podrà exigir als cartoixans dècimes de les collites treballades amb llurs pròpies mans i despeses, ni dels aliments de llurs animals.

Les consagracions d'altars o de temples i les ordenacions dels seus clergues que hagin de ser promoguts als ordes sagrats hauran de ser rebudes d'un bisbe diocesà que sigui catòlic, tingui la comunió i la gràcia de la Seu Apostòlica i la pugui exhibir sense cap pravitat; en altre cas, podran triar el bisbe catòlic que prefereixin, el qual, investit evidentment amb l'autoritat del papa, els concedeixi el que es postula.

El papa decreta que a cap home li sigui lícit pertorbar, molestar o oprimir els cartoixans amb relació a les seves possessions i pastures.

En el futur, si alguna persona eclesiàstica o seglar, conscientment, intentés anar contra aquestes disposicions i, després d'haver estat

advertida dues o tres vegades, no ho corregís amb una satisfacció adequada, que manqui de la dignitat de la potestat i de l'honor, que sàpiga que és rea del judici diví a causa de la iniquitat perpetrada, que sigui apartada del sacratíssim cos i sang de Déu i senyor redemptor nostre Jesucrist, i que en l'examen final caigui sota la venjança divina, però que la pau de nostre senyor Jesucrist sigui amb tots els que respectin els drets dels cartoixans, que aquí rebin el fruit de la seva bona acció, i que davant el Jutge rigorós trobin el premi de la pau eterna.

A Original no consultat.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 178 (748 × 418 mm). Trasllat del 27-4-1372. Al dors: "Privilegis apostòlics. Trasllat autèntich de una bulla de Innocencio tercer, ab la qual pren debaix de la protecció les cases del orde de Cartoixa y concedeix ymmunitas a tots los térmens de aquells, prohibint no-s pugan prendre hòmens, robar, posar foc, matar, y en nenguna manera perturbar los qui van y venen de dites cases. Ítem que los [...] que fan professió en aquelles, no se'n pugan anar sens llicència de son prior y el qui s-anirà que ningú lo puga detenir. Ítem que los afranqueix de delmes de totes les [...]."

a ACA, Monacals, Hisenda, vol. 2046, f. 23r-v. Trasllat de data 27-4-1372.

b Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la Cartoixa de Montalegre (916-1450)*. Doc. 21. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Hoc est translatum fideliter sumptum die vicesima septima mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo secundo auctoritate et decreto venerabilis domini Guillelmi de Villagayano legum doctoris, rectoris Elemosine de Torrentibus in ecclesia vicensi et officialis reverendi domini episcopi gerundensis, a quadam patente pergamenea littera, vera bulla plumbea more romane curie in filis ciricis croceis et vermiliis bullata, non viciata, non cancellata nec in aliqua sui parte suspecta sed omni vicio suspicionis carente, cuius tenor talis est:

"Innocencius, episcopus servus servorum Dei, dilectis filiis priori cartusiensi eiusque fratribus, tam presentibus quam futuris, regularem vitam professis N. P. P. M.

Cum vos per Dei gratiam multa premineatis gloriosa meritum et vitam solitariam eligentes divine contemplacioni arctius intendatis ad id, nos bonus vestre religionis odor inducit ut communi et speciali debito quieti vestre debeamus intendere et iura vestra summopere conservare.

Ea propter, dilecti in Domino filii, vestris iustis postulacionibus clementer annuimus et felicis recordacionis Alexandri et Lucii predecessorum nostrorum romanorum pontificum vestigiis inherentes, tam domum vestram quam alias domos ordinis vestri

cum omnibus bonis, pascuis et possessionibus quas in presenciarum iuste et canonice possidetis aut infuturum iustis modis, prestante Domino, poteritis adipisci, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus et presentis scripti privilegio communimus et terminos quos rationabiliter statuistis domibus vestris auctoritate apostolica confirmamus. Ad hec auctoritate apostolica arctius interdiciamus et sub interminacione anathematis prohibemus ne quis infra terminos vestros vel domorumstrarum hominem capere, furtum seu rapinam comittere aut ignem apponere vel homicidium facere audeat, aut homines ad domos vestras venientes vel ab eis redeuntes quomodolibet perturbare, ut ob reverenciam Dei et locorum vestrorum infra hos terminos non solum vos et fratres vestri sed etiam alii plenam pacem habeant et quietem.

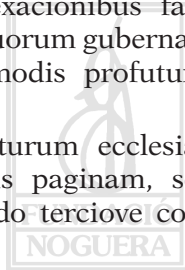
Liceat quoque vobis clericos vel laicos liberos et absolutos e seculo fugientes ad conversionem recipere et eos absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper ut nulli fratrum vestrorum post factam in eodem loco professionem absque licencia prioris sui fas sit de claustris vestris discedere; discendentem vero absque communium litterarum caucione nullus audeat retinere.

Sane laborum vestrorum quos propriis manibus vel sumptibus colitis sive de nutrimentis animalium vestrorum nullus a vobis decimas exigere vel extorquere presumat.

Consecrationes vero altarium seu basilicarum, ordinationes clericorum vestrorum qui ad sacros fuerint ordines promovendi a diocesano suscipietis episcopo si quidem catholicus fuerit et gratiam atque communionem Apostolice Sedis habuerit et ea vobis gratis et absque pravitate aliqua voluerit exhibere; alioquin liceat vobis quemcumque malueritis adire antistitem catholicum, gratiam et communionem Apostolice Sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate nobis quod postulatur impediat.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat vos super possessionibus vel pascuis vestris temere perturbare aut super hiis vobis molestiam vel gravamen inferre vel ea ablata retinere, minuere seu quibuslibet vexacionibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernacione ac sustentacione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva Sedis Apostolice auctoritate.

Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularisve persona hanc nostre constitutionis paginam, sciens, contra eam temere venire temptaverit, secundo terciove comonita, nisi reatum suum

congrua satisfaccione correxerit, potestatis honorisque sui careat dignitate, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore ac sanguine Dei et domini redemptoris nostri Ihesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine divine ulcioni subiaceat; cunctis autem eidem loco sua iura servantibus sit pax domini nostri Ihesu Christi, quatinus et hic fructum bone actionis percipiant et apud districtum Iudicem premia eterne pacis inveniant. Amen.

(*Segell*) Ego Innocensius, Catholice Ecclesie episcopus.

+ Ego Petrus, tituli Sancte Cecilie presbiter cardinalis, subscribo. + Ego ... etc. etc.

Datum Laterani per manum Blasii, Sancte Romane Ecclesie subdiaconi et notarii, nonis decembris, indictione VI^a, incarnationis dominice M^o.CC^o.II°, pontificatus vero domini Innocencii pape III anno quinto”.

Et ego Guillelmus de Villagayano, officialis predictus, huic translato a suo originali fideliter sumpto et cum eodem de verbo ad verbum correcto ac comprobato, ut ipsi translato ut dicto suo originali in iudicio et extra ac ubilibet fides plenaria adhibeatur, auctoritatem meam interpono pariterque decretum, manu propria hic subscribens.

Ego Berengarius Geraldí, clericus et notarius publicus reverendi domini episcopi gerundensis, hoc translatum a suo originali sumptum et cum eodem de verbo ad verbum fideliter comprobatum scripsi et clausi.

6

1203, febrer, 24

Ramona, esposa del difunt Berenguer de Vilella, i el seu fill Guillem donen a Berenguer de Laureta, a la seva esposa Busqueta i a llur fill Guillem, íntegrament, l'honor i els conreus que tenen a la par-ròquia de Santa Maria de Caldes, al lloc anomenat les Valls.

Amb aquest pacte: els hauran de donar una sisena part de tots els fruits del pa i del vi, i en cas que hi plantin una vinya també els hauran de donar un parell de gallines en el temps de la verema, i no hi podran fer ni proclamar cap altre senyor. Per aquesta donació Ramona i el seu fill han rebut noranta-quatre sous en diners

de bona moneda de Barcelona. A Berenguer de Vilella i als seus els serà lícit vendre-ho o empenyorar-ho passats deu dies després d'haver comunicat el dret de fadiga.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 179 (168 × 87 mm).

Sit notum cunctis quod ego Raimunda, uxor que fui Berengarii de Vilella, et filius meus Guillelmus damus tibi Berengario de Laureta et uxori tue, Busquesie, et filio vestro Guillelmo et vestris, illum nostrum honorem integritur et laboraciones, quem habemus in parrochia Sancte Marie de Calidis in loco vocato ad Vallibus. Terminatur autem ab oriente in ipso torrente de Vallibus, a meridie in honore Petri de Vilella, ab occiduo et circio in alodio Milicie Templi. Quantum ab istis affrontacionibus includitur et terminatur sic predictam honorem integritur cum ingressibus et egressibus suis damus vobis et vestris ad qualemcumque rem ibi facere volueritis per tenendum et habendum ac expletandum in sana pace omnique tempore possidendum.

Tali conventu: ut vos et vestri detis nobis et nostris sixtum de omni fructu panis et vini, et si forte plantaveritis ibi vineas, detis nobis et nostris pro recognicionibus par I gallinarum per tempus vindemiarum dum vineam habeat ibi adviniricam.³ Atque ibi alium seniore non faciat nec senioraticum non faciat nec proclame- tis vos nec vestri nisi nos et nostros. Accepimus a vobis pro hac donacione XCIII solidos denariorum bone monete Barchinone ut melior firmitas obtineat vobis et vestris omni tempore. Liceatque vobis et vestris vendere et inpignurare postquam a X diebus in nobis fatigati fueritis. Si quis hoc frangerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc VI kalendas marcii anno Domini M.CC.II.

Sig+num Raimunde de Vilella, Sig+num Guillelmi filii sui, qui hoc laudamus et firmamus.

Sig+num Petri Badaionis qui hoc laudo.

Sig+num Guillelmi de Pratellis. Sig+num Petri de Scintillis. Sig+num Guillelmi de Canalibus.

Sig+num Raimundu Literati qui hoc scripsit die et anno quo supra.

3. Dret de plantar vinya.

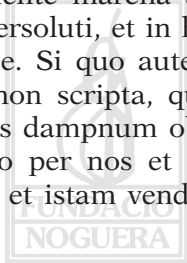
1204, gener, 29

Arnau Gras, la seva esposa Berenguera i el seu germà Guillem venen a favor del seu parent Joan Roig de Caldes, de la seva esposa Berenguera, de llur fill Berenguer i de tota la seva descendència i posteritat tot el dret directe i la part que tenen en una bassa d'emmagatzemar oli, i també tot el dret directe que tenen en les oliveres del mas Rotlan. Per aquesta venda han cobrat quatre-cents cinquanta sous de Barcelona, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 181 (255 × 230 mm).

Notum sit cunctis quod ego Arnaldus Grassi et uxor mea Berengaria et frater meus Guillelmus bono animo et spontanea voluntate et sine vim, per nos et per nostros presentes et futuros vendimus tibi Iohanni Rubei de Callidis, consanguineo nostro, et uxori tue Berengarie et filio vestro Berengario et cuncte progeniei vestre atque posteritati et vestris et cui vos volueritis, totum nostrum directum et nostram partem quod nos habemus et habere debemus in illa bassa de oliario et in subtus bassa quam ubicumque habebamus, et insuper vendimus vobis et vestris et cui vos volueritis totum nostrum directum quod habemus et habere debemus in omnibus oliveriis que sunt et erunt in manso de Rotlano et in suis pertinenciis.

Iamdictum nostrum directum de iamdicta bassa et de olivariis vendimus vobis et vestris ut habeatis, teneatis et expletetis omnique tempore potenter et integriter in sana pace, sine vestro vestrorumque engan, sine dubio ullius hominis et femine, sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum, salvo censu et iure domini regis. Et tradimus ex nostro posse et mitimus in vestro ad faciendum quicquid inde facere volueritis sine ullo nostro nostrorumque retentu, et accipimus a vobis pro hac vendicione cum nostris propriis manibus CCCC.L solidos denariorum Barchinone, valente marcha argenti XL.IIIII solidos, de quibus iam sumus bene persoluti, et in hoc renunciamus exceptioe non numerate peccunie. Si quo autem iure vel racione, modo vel in antea, scripta vel non scripta, qui nobis vel nostris possit prodesse et vobis et vestris dampnum obesse invenire potuerimus, illi iuri et racioni omnino per nos et nostros abrenunciamus et vobis et vestris dimitimus et istam vendicionem omnique tempore

vobis et vestris confirmamus sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum. Si quis hoc fregerit in duplo componat et insuper maneat firmum.

Actum est hoc IIII kalendas februarii anno Domini M.CC.III.

Sig+num Arnaldi Grassi, Sig+num Berengarie uxoris eius, Sig+num Guillelmi fratris eius, qui hoc laudamus et firmamus.

Si+num Raimundi presbiteri qui vidi firmare hanc carta. Raimundi sacerdos qui vidi firmare istam carta.

Berengera, S+num Ferrarii, S+num Berengarii, filiorum Arnaldi Grassi. S+num Perete, matris Arnaldi Grassi et Perete et Berengarii.

S+num Berengarii de Cerdania qui hoc laudo et firmo per me et per dominum regem. Iohannis, sacerdotis, qui hanc cartam vidi firmare Berengarii Ceritanie.

(*Senyal*) Stephani Literati qui hec scripsit cum literis suprapositis in linea XIII die et anno quo supra.

8

1204, maig, 19

Maria, filla de Ponceta que havia estat esposa del difunt Guillem Massana de Mogoda, amb el consell i consentiment del seu home, Ferrer, lloa, concedeix, defineix a perpetuïtat i evacua a favor de la seva germana Guillema, del seu home Vidal i de llurs fills el mas Corts i tot el (domini) directe i el dret que ella hi té per dret maternal i paternal, tal com la seva mare Ponceta i el seu pare Guillem Massana l'havien tingut al comtat de Barcelona, a les parròquies de Santa Perpètua de Mogoda i de Sant Cebrià de Cabanyes pels seus antecessors, salvat el (domini) directe i la franquesa dels senyors, i salvada també l'herència del seu germà Ferrer, que li havia estat assignada per la seva mare Ponceta.

Per aquesta definició i evacuació i pel seu dot i herència, Maria rep de la seva germana Guillema i de Vidal dos-cents sous de diners de moneda de Barcelona, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 182 (190 × 163 mm). Al dors: "Mogoda. Lloació feta per Maria de Sancieta,⁴ muller de Guillem Ma-

4. Mal llegit per l'arxiver. És "Ponciete": Ponceta.

zano de Mogoda, a Guillema, sa germana, del mas Corts per rahó dels drets li tocaven en les heretats de son pare y de sa mare. Va ab la venda feta per Jaume de Soler a Simon de Corts. Registrada Mogoda.”

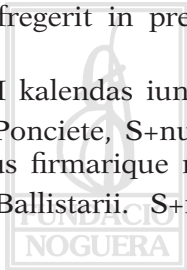
Sit notum cunctis quod ego Maria, filia Poncieta uxoris condam Guillelmi Maszana de Mogoda, cum consilio et voluntate viri mei Ferrarii, laudo et concedo et in perpetuum diffinio atque evacuo tibi Guillelme, sorori mee, et Vitali viro tuo et infantibus vestris a vobis duobus procreatis, totum ipsum mansum de Curtibus cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus, cultis et incultis, et cum arboribus diversi generis et terris ac vineis et totum nostrum directum et vocem quam ibi habeo et habere debeo voce maternalis et paternalis, sicut melius mater mea Poncieta et pater meus Guillelmus Mazana tenuerunt et habuerunt in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Perpetue ad Mogodam et Sancti Cipriani de Cabaneis cunctis locis per antecessores suos.

Quem mansum prenomiatum cum terminis et affrontationibus ac pertinenciis et tenedonibus et introitibus et exitibus suis dono, laudo et concedo atque diffinio et evacuo vobis et vestris, et de meo iure in vestrum trado dominium et potestatem ad quodcumque ibi vel exinde facere volueritis, salvo directo et franquitate seniorum et salva ipsa hereditate fratris mei Ferrarii, quem mater mea predicta domina Poncieta iam sibi assignavit. Si ipse frater mei Ferrarius tibi dare noluerit in carta donationis vel relinquere in testamento si ab hoc seculo decesserit, sine ullo alio meo meorumque retentu ac ut melius dici vel intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum et ad vestrum bonum intellectum facio libenti animo ac bona voluntate hanc diffinicionem et evacuacionem vobis et vestris omni tempore. Recipio namque a vobis pro hac diffinicionem et evacuacionem et propter meam dotem et hereditatem CC solidos denariorum barchinonensis monete, valentis marcha argenti XLIII solidos, quos concedo et recognosco in manibus meis propriis a vobis recepisse et nil inde apud nos permanet indebite et est manifestum, et propterea cedens totum integritur de longa feth propter meam hereditatem sine ullo vestro retentu. Si quis hoc fregerit in predicta, in duplo componat posteaque sit firmum.

Actum est hoc XIII kalendas iunii anno Domini M.CC.III.

S+num Marie filie Poncietae, S+num Ferrarii mariti sui, qui hoc firmamus et laudamus firmarique rogamus.

S+num Bernardi Ballistarii. S+num Ferrarii Spectatoris. S+num Raimundi Boyl.

Sig+num Arnaldi Acholiti qui hec scripsit, cum litteris ap-
positis in VI linea et dampnatis in eadem VI et VII et VIII et XII,
die et anno quo supra.

9

1204, agost, 20

*Litigi entre el clergue Bernat, levita de l'església de la Manresana i cape-
llà de l'església de Prats (del Rei), i Bernat, clergue de Sant Miquel
de Castellar, i Pere Martí, clergue de Sant Julià de Puigfarner, sobre
el mas anomenat Puig Otin.*

*Els dos clergues de les esglésies de Castellar i de Puigfarner afirma-
ven que tenien dret sobre aquest mas, i amb aquesta finalitat apor-
taven molts testimonis i els documents de les esglésies. L'esmentat
Bernat, clergue de Prats i de la Manresana, afirmava el mateix i
explicava convenientment la bondat dels seus documents. I des-
prés d'haver-se desfermat entre ells molts plets i disputes durant
molt de temps, per consell de Ramon, prior de Calaf i degà de Vic,
de Guillem de Castellar, de Bernat de Fluvià, de Pere de Sant Egidí,
del clergue Pere, d'Arnau de Calaf i d'altres pròcers d'aquesta terra,
van arribar a una amistosa transacció i van fer un ferm propòsit
amb relació a l'esmentat mas.*

*Per aquesta raó van fer aquest acord de pau: que en el futur les
esglésies de la Manresana i de Prats, l'esmentat clergue Bernat i
tots els clergues que el succeeixin en aquestes esglésies rebin sem-
pre per dret perpetu la meitat de totes les primícies de totes les
annones i de tots els esplets del pa i del vi de les terres i vinyes del
mas Puig Otin, i també la meitat del que deixin els parroquians
difunts de l'esmentat mas, tant si han mort havent fet testament
com intestats. Totes les altres coses de l'esmentat mas, és a dir, les
dècimes, la meitat de les primícies del pa i del vi, la meitat de totes
les defuncions, oblacions, lluminàries, refeccions i de les restants
coses que pertanyen a la fe cristiana, que les tinguin sempre les
esglésies de Castellar i de Puigfarner. D'altra banda, que els parro-
quians de l'esmentat mas, vius i morts, vagin sempre a l'església
de Sant Julià de Puigfarner i allà rebin el baptisme i la sepultura
perpètua. Tanmateix, si els parroquians d'aquest mas rebutgessin
donar a les esglésies de la Manresana i de Prats la meitat de totes
les primícies i defuncions, que sigui lícit al clergue de la Manresa-*

na interdix i excomunicar els parroquians del mas Puig Otin fins que li reparin el greuge i li restitueixin el que li hagin pres. Que tot l'abans dit sigui mantingut per tots els segles.

A Original perdut.

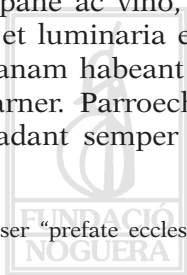
a ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 183 (280 × 226 mm). És una còpia del document original, però sense signatures.

Per quem cuncta vigent et celi claustra refulgent omnibus hominibus, res nota est quod lis contestata fuit inter Bernardum, clericum levitam de ecclesiis Menresane et de Prato capellanum, et Bernardum, clericum Sancti Michaelis de Kastelar, et Petrum Martini, clericum Sancti Iuliani de Podiofarner, super illum mansum qui vocatur Podium Otine, de quo diu ad invicem litigaverunt.

Qui mansus ipsi duo clerici ecclesiarum de Kastelar et de Podiofarner affirmabant esse illorum ius, et ad hoc inducebant multos testes et instrumenta ecclesiarum hostendebant. Idem affirmabat prelibatus Bernardus, clericus de Prato et de Menresana, et competenter proprietatem instrumentis suis indicabat. Et post multa placita et diversas contentiones inter eos diu exagitatas, laude et consilio Raimundi, prioris de Kalaf et vicensis decani, et Guillelmi de Kastelar et Bernardi de Fluviano et Petri de Sancto Egidio et Petri clerici et Arnaldi de Kalaf et aliorum procerum istius terre, presentibus parrochianis, ad amicabilem venerunt transactionem et firmum propositum fecerunt de predicto mansso.

Ea videlicet ratione hanc compositionem pacis fecerunt, quod de cetero ecclesias de Menresana et de Prato et iamdictus Bernardus, clericus, et omnes clerici qui successuri sunt in ipsis ecclesiis habeant semper et potenter accipiant et iure perpetuo possideant medietatem cunctarum primiciarum de omnibus annonis et de pane ac vino ex omnibus expletis prephati mansi de Podio Otine de universis terris ac vineis suis, et medietatem de omnibus dimissionibus cunctorum mortuorum parroechuianorum de predicto mansso, tam de testatis quam de intestatis parrochuanis. Omnes alie res iamdicti mansi, scilicet universas decimas et medietatem omnium primiciarum de pane ac vino, et medietatem cunctarum defunctionum, oblationes et luminaria et refectiones et cetera que pertinent ad fidem christianam habeant semper prefatas ecclesias⁵ de Kastelar et de Podiofarner. Parroechuiani autem vivi ac mortui de prephato manso vadant semper ad illorum matrem eccle-

5. Sembla que hauria de ser "prefate ecclesie".

siam Sancti Iuliani de Podiofarner et ibi baptisma et sepulturas in perpetuum recipiant. Si vero parroechuiani de iamdicto manso dare contenderint ecclesiis de Manresana et de Prato iamdictam medietatem de omnibus primiciis et medietatem de universis defunctionibus, liceat clerico de Menresana interdicere et excommunicare ipsos parrochuianos de iamdicto manso Podii Otine donec ei de iniuria satisfacerent et quod ablatum fuerit restituerent. Et ita teneatur et sequatur hoc totum supradictum per secula cuncta.

Actum est hoc XIII kalendas septembris anno Dominice incarnationis M.CC. quarto.

10

1204, novembre

Guillema aporta a la potestat del seu marit Ramon Horomir i del pare d'ell, Bernat Horomir, cent cinquanta sous en diners i en altres coses. Si Ramon mor abans que ella sense fills vius que ho puguin tenir i espletar, Guillema i els seus amics recuperaran cent cinquanta sous dels béns mobles i immobles que hi hagi a les cases de Guillema i de Ramon a la vila del Portell. En cas que s'haguessin gastat els diners i els béns no abastessin, Ramon i Bernat Horomir empenyoren a favor de Guillema i dels seus amics unes peces de terra al lloc dit "pla de les Jueves". En cas que Guillema mori sense fills, els seus amics recuperaran cent deu sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 184 (173 × 100 mm).

Notum si cunctis hominibus quod ego Guillelma affero in potestate marito meo Raimundo Horomir et patris sui Bernardo de Horomir, scilicet CL solidos in dineris et in omnibus rebus. Quod si forte hobierit ante me viro meo Raimundus sine infantibus vivis remanentibus qui hoc vero possint tenere nec expletare, ideo recuperes tu Guillelma et omnes amicis tuis CL solidos in bona pace de omnibus rebus et mobilia et immobilia que fuerint in domos nostros in villa de Portels de nos iamdictos. Et si forte non habundaverint illud avere et mobilia tunc fuerint persolutos illos denarios, ita tamen ego Raimundus et Bernard Horomir mitimus in pignore vestre turno per iamdictos CL solidos melioris monete que tunc temporis currerit in urbe Barchinone, videlicet super ipsas pecias terris in locum que vocant Plano de Iudies, [forat] tantum teneas et possideas tibi Guillelma et omnes amicis

tuis illas terras terarras tantum et tamdiu donec nos vel nostri propinquiore reddamus et persolvamus tibi et tuis in bona pace iamdictos denarios tui et tuorum. Iterum et si forte hobierit Guillelma sine infantibus, recuperent suis amicis CX solidos bone monete in bona pace.

Facta ista carta mense november anno Domini M^o.CC^o.IIII°.

S+num Guillelme, S+num Raimundi, S+num Bernardi Horomir, nos qui hec fecimus scribere et firmavimus testibusque firmare rogavimus.

S+num Poncii, presbiteri, dudum capellanum, S+num Bernardi de Collo, S+num Iohanni Girona, huius rei testes.

ALEGRETUS, presbiter, qui hec scripsit et cum die et anno quo supra.

11

1205, maig, 1

Gilabert de Centelles, la seva esposa Saurina i llurs fills donen a Ramon de les Oliveres, a la seva esposa Maria i a llur fill Vidal el mas de les Oliveres tal com aquests receptors el tenen avui i els seus antecessors el tingueren durant llarg temps pels senyors de Maçanet, al comtat de Manresa, a la parròquia de Sant Vicenç de Castellet. Amb aquesta condició: els receptors i els seus hauran de fer cases en l'esmentat mas i residir-hi assíduament tot temps, homes i dones, i complir amb els censos i els usos tal com és costum i tal com els seus avantpassats i ells ho han fet fins avui, i no hi podran proclamar cap altre senyor. Per aquesta donació, Gilabert, Saurina i llurs fills reben quinze sous de bona moneda de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 185 (160 × 180 mm).

Sit notum cunctis quod ego Gilabertus de Scintilles et coniux mea Saurina et infantibus nostris et nostri, bona et libera voluntate damus tibi Raimundus de Oliveres et coniugi tue Marie et filio vestro Vitalis et vestris et cui vos velitis, ipsum nostrum mansum qui est vocatum de Olivarias, cum suis pertinentiis que eidem manso pertinent vel pertinere debent, longe vel prope, et sicut vos receptores tenetis hodie et vestros antecessores tenuerunt et abuerunt per longam tenedonem per dominos de Maçanet,

longe vel prope, ubique sit in comitatu Manressa et in parrohechia Sancti Vincencii de Castelet et sicut nos et nostros habemus in predicta parrohechia, ubique sit, sub tali modo damus vobis predictis et vestris predictum mansum et honores, ut tantum eum abeatis et expletetis potenter et integriter in sana pace vos et homines propter vos, sine vestro vestrorumque engan, sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum, cum terminis et affrontacionibus et intratibus et exitibus earum et omnia que infra se abente. Sub tali modo vero: vos receptores et vestri faciatis domos in predictum mansum et stetis asidue per omnia tempora homines et femine, et faciatis scensos et ussaticos sicut ussum est et sicut vestros antecessores et vobis abeatis factum usque hodie, et non proclametis alium senioreni nisi nos et successores nostros, et nos donatores et successores nostros per omnia tempora faciamus predictum donum tenere et abere et expletare contra cunctos homines et feminas ut superius est scriptum, et pro hac donacione accipimus a vobis XV solidos monete bone Barchinone de manibus nostris propriis et nihil non remansit. Hoc totum fiat [*forat*] scensa et ussatica de nobis donatoribus et successoribus nostris. Si quis hec predicta fregerit, in duplo componat et insuper maneat firmum nunc et in eternum.

Actum est hoc kalendis maii anno Domini M^o.CC.V.

S+num Gilaberti de Scenteies, S+num coniux eius Saurine, S+num Bernardi, S+num Guillelmi, S+num Gilaberti, fratrum [...], S+num Eligsende coniux de predictus Bernardus, nos qui hec laudamus et firmamus et testes firmare rogamus.

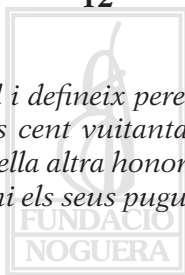
S+num Berengarius Ferrarius. S+num Berengarii frater. S+num Geraldus [*forat*].

Bernardus presbiter qui hoc scripsit, cum litteris supra possitis in VII et in VIII lineas, die et anno quo supra. (*Senyal*)

12

1205, juny, 12

Bernat de Sant Martí absol i defineix perennement a favor de Guillem de Terrassa i dels seus cent vuitanta sous en penyores dels molins de la Mora i d'aquella altra honor que hi ha, de manera que ni Bernat de Sant Martí ni els seus puguin reclamar res a Guillem de

Terrassa ni als seus. I, similarment, Guillem de Terrassa i la seva esposa Maria absolen i defineixen a favor de Bernat de Santmartí i de tots els seus, perpètuament, la convinença que Bernat de Sant Martí li havia fet sobre el trànsit de l'aigua del Ripoll per una fusina, i si l'aigua al passar per les basses es fes malbé en algun lloc de l'honor de Mora, ni Bernat de Sant Martí ni els seus no estaran obligats amb Guillem de Terrassa i els seus per cap raó, ni ara ni més endavant.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 186 (175 × 74 mm).

Notum sit cunctis quod ego Bernardus de Sancto Martino, per me et per meos solvo et diffinio tibi Guillelmo de Terracia et tuis perhenniter CLXXX solidos in pignoris molendinorum de Mora et de illo alio honore que ibi est, ut ego nec mei ab hac die in antea tibi nec tuis non possimus requirere per ullam rationem nec per aliquam legem. Et ego Guillelmus de Terracia et uxor mea Maria, similiter per nos et per nostros solvimus et diffinimus tibi Bernardo de Sancto Martino et omnibus tuis imperpetuum ipsa convenientia quam nobis fecisti ipsius aque Rivi Pulli de illo transitu quem nobis convenisti facere per illam sussisam,⁶ et si deinde veniebant sussisas de ipsas balzes vel supra dicta aqua peioraverit in aliquo locho ipsius honoris de Mora, nobis nec nostris non sis tentus tu nec tui per ullam rationem, modo nec in antea. Si quis hoc fregerit, supradicta in duplo componat et insuper maneat firmum sicut supra scriptum est.

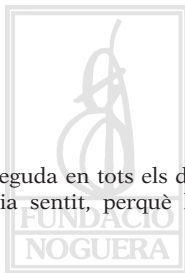
Quod est actum II idus iunii anno Domini M.CC.V.

S+num Bernardi de Sancto Martino, S+num Guillelmi de Terracia, S+num Marie uxoris eius, nos qui hoc laudamus et firmamus.

S+num Dalmacii de Sobarbero. S+num Berengarii Bataier. S+num Bernardi de Podio.

GERALDHUS, subdiachonus, qui hoc scripsit die et anno quo supra. (*Senyal*)

6. *Sussisa*: paraula desconeguda en tots els diccionaris. Ara bé, si fos equivalent a "fusina" aleshores el text tindria sentit, perquè l'aigua després de passar per una fusina es fa malbé.

13

1206, juny, 17

Bofill, prevere de l'església de Santa Maria de Martorelles, amb el consell i la voluntat dels seus parroquians, dona a Berenguer Company, a la seva esposa Maria i a tota llur descendència i posteritat vuit feixes de terra a la parròquia de Santa Maria a fi de millorar-les i treballar-les, i unes cases que són a la sagrera de Santa Maria a fi d'edificar-les i millorar-les.

Per la feixa, que és de Sant Pere, hauran de donar un quart i el braçatge de tots els fruits que Déu hi doni; per l'ademptra de Santa Maria hauran de donar mig quartà d'oli segons la mesura de Granollers, per les altres sis peces de terra hauran de donar la tasca i el braçatge de tots els fruits que Déu hi doni, i per les cases els hauran de donar un parell de bones gallines per Tots Sants. No hi podran proclamar cap altre senyor, només Bofill i els seus. Per aquesta donació Bofill ha rebut cinc sous de bona moneda de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 188 (330 × 145 mm).

Notum sit cunctis quod ego Bofill, presbiter ecclesie Sancte Marie de Marturelliis, ad consilium et voluntatem de nostros parrochianis, dono tibi Berengarius Companni et uxori tua Berengaria et cuncte progenie tue atque posteritati VIII fexas terre infra dicta parochia Sancte Marie infra monte et plano ad bene meliorandum et laborandum, et unas domos que sunt infra sacra Sancte Marie ad edificandum et meliorandum. Terminantur autem in fexam terre de Torres ab oriente in alodio Sancte Marie, a meridie in margine Gros, ab occiduo in alodio Sancti Fausti, a circio in estrada publica.

Et sunt les VIII fexas [...] sic ab istis terminis concluditur et terminatur, sic dono vobis et vestris cum introitibus et exitibus suis omni tempore ad bene laborandum et edificandum sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum, ita quod vobis et vestris donetis [...] de dicta fexa que est de Sancti Petri de omni fructu quod Deus ibi dederit quartum et braciaticum fideliter, et de alia fexa quis tenet domos [...] donetis vobis et vestris ademptra Sancte Marie medium quartanum de olei ad mensuram de Granollers, et de alias VI fexas donetis mihi et successoribus meis tascam et braciaticum de omni fructu quod Deus ibi dederit fideliter, et de domos donetis vobis et vestris mihi et successoribus

meis unum par de gallinas bonas, incipiens festivitate Omnium Sanctorum, et ibi non proclametis alium senioreni nisi mihi et successoribus meis. Et recipio ego de vobis pro hac donacione V solidos de bone monete Barchinone. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et insuper maneat firmum.

Actum est hoc XV die kalendas iulii anno Domini M.CC.VI.

S+num Raimundi Companni. S+num Geraldi de Mola. S+num Arberti de Mola. S+num Petri de Vallobera. S+num Bernardus Mascaroni. S+num Raimundi de Carançano, nos dicti parochianis visitores et auditores.

S+num Toselli, sacerdotis.

Sig+num Raimundi, clerici, qui hoc scribit, cum litteris supra positis in linea III et IIII et XI et XV et cum dampnatis in linea X, die et anno quo supra.

14

1206, juliol, 23

Ermessenda de Noguera i el seu fill Berenguer donen a Guillem Mariol, a Maria Mariola i a llur descendència i posteritat una peça de terra que tenen al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Caldes, a l'horta de dalt, amb aquest pacte: que Guillem Mariol i Maria Mariola sempre, cada any per la festa de Sant Miquel, els donin divuit diners de moneda corrent de Barcelona pel cens d'aquesta donació i per tots els esplets; i no hi podran fer ni proclamar cap altre senyor ni senyoria, i, passats deu dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, la podran vendre i empenyorar a qui vulguin, salvat sempre el domini directe i el cens d'Ermessenda i Berenguer i els seus. Per aquesta donació han rebut quinze sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 189 (185 × 225 mm).

Sit notum cunctis quod ego Ermesendis de Nuguera et filius meus Berengarius donatores sumus tibi Guillelmo Mariolli et Marie Mariolle et progeniei ac posteritati vestre et vestris et cui vos melius volueritis, unam peciam terre que habemus in comitatu Barchinone in parrochiali ecclesia Sancte Marie de Calidis in ipsa orta superiora. Affrontat autem ab oriente et a meridie in ipso torrente que discurrit per tempore pluviarum de Organellis usque

NOGUERA

in rrvum de Calidis et pergit intra mansum Nuce, ab occiduo in caminum qui pergit de villam de Calidis in Ausone et ubique, a circio in orto et in tenedone Arnaldum de Casella et in rrego qui venit de Aqua Frigide.

Sicut iamdictam peciam terre cum aquam ad rrigandum et olivarias et incertis et omnia arborum que ibi sunt vel erunt, cum ingressibus et egressibus suis et cum omni in se habenti integrit, sicut melius nos tenemus per voce Petrum Stacio et suorum, sic donamus vobis et vestris et cui vos volueritis per tenendum et expletandum et complantandum et faciendum quicquid facere volueritis omnique tempore, exceptis illam olivariam meliorem que sedet in margine inferiori que ibi retinemus in dominio, salvis directis dominorum, tali pacto, ut vos et vestri et homines et feminas per vestram vocem donetis nobis et nostris per censum supra dictam donacionem et per omnibus expletis quos ibi sunt vel erunt, omniq tempore annuatim per festum Sancti Michaelis XVIII denarios monete curribilis Barchinone et non aliud censum neque ullam partem de expletis, atque ibi non proclametis nec faciatis alium senioresem neque senioraticum nisi nos et nostros, et nos et nostri faciamus vobis et vestri tenere et expletare supradicta omnia contra omnes homines et feminas et dominoreum omnique tempore. Liceatque vobis et vestris postquama X diebus ex quo in nobis et in nostris fatigati fueritis, vendere et impignorare cui volueritis, salvis nostris directis et censu. Accipimus a vobis pro hac donacione XV solidos ut melior firmitas obtineat vobis et vestris omni tempore. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est ho X kalendas augusti anno Domini M^oCC^oVI^o.

S+num Ermesendis de Nuce, S+num Berengarii filio eius, quie hec laudamus et firmamus firmarique rogamus.

S+num Petri de Scintillis. S+num Raimundi de Purtellis. S+num Raimundi de Ripa. Sig+num Iohannis Mariolli.

Iohannis, sacerdotis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.
(Senyal)

15

1207, juny, 11

Pere, del Prat de Moià, la seva esposa Berenguera i llurs fills Berenguer i Pere venen a Reverter de Torrent Mal, a la seva esposa Adelaida, al seu gendre Pere Ferrer i a la seva esposa Alegreta l'alou i l'heretat que tenen al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda, al mas Corts i en altres llocs d'aquesta parròquia. Per aquesta venda han rebut quaranta sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 190 (200 × 225 mm).

Sit notum cuncte die quod ego Petrus de Prato Modiliano et uxor mea Berengaria et filii nostri Berengarius et Petrus, bono animo et prompta voluntate per nos et per omnes nostros tam presentes quam futuros, venditores sumus tibi Reverterio de Torrent Mal et uxori tue Adalaidis et generum vestrum Petro Ferer et uxori sue Alegrete et vestris et cui vos melius volueritis, illum nostrum alodium et hereditatem quem habemus in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Perpetue de Muguda ad mansum de Cutibus et per omnia loca in predicta parrochia in monte et in plano.

Sic iamdictum alodium et hereditatem, cum domos et arboribus et vineas cum terra in qua sunt fundate, cum censibus et usaticis, cum ingressibus et egressibus suis et affrontacionibus et vexellos quos ibi habemus, et cum omni in se habenti integriter, vendimus vobis et vestris integriter totum quantum habemus et habere debemus integriter in predicta parrochia per omnia loca in monte et in plano, ac ut melius dici vel intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum. De nostro iure in vestrum tradimus dominium et potestatem per alodium franchum et liberum ad omnes vestras vestrorumque voluntates faciendas, sine omni nostro nostrorumque retentu. Accipimus a vobis pro hac vindicione XL solidos, ex quibus XL solidis sumus bene paccati a vobis de XX solidis et de aliis XX solidis. Redimatis supradicta omnia qua hora melius volueritis. Si quo autem iure et ratione scripta vel non scripta vel aliqua lege nova et vetere vel aliquo privilegio contra hanc cartam et vendicionem invenire potuerimus, totum hoc renunciamus et vestram cartam et vendicionem vobis et vestris et cui volueritis confirmamus et laudamus imperpetuum. Si quis autem hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc III idus iunii anno Domini M^oCC^oVII^o.

S+num Petri de Prato, S+num Berengarie uxoris eius, S+num Berengarii, S+Petri, infantibus eorum, qui hoc laudamus et firmamus firmarique rrogamus.

S+num Bertrandi de Prato. S+num Raimundi Sancte Eulalie. S+num Bernardi de Paucis.

Bernardus, sacerdos qui hec firmo, vidi hanc cartam firmare Berengarie, uxoris Petri de Pratis, et filiorum eorum Berengarie et Petri.

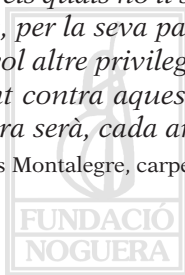
Iohannis, sacerdotis, qui hec scripsit die et anno quo supra.
(Senyal)

16

1207, juliol, 21

Guillem de Ribes i la seva esposa Arsendis del Port admeten a Bernat Andreu que li deuen mil sous de moneda de Barcelona que han rebut d'ell. Li prometen pagar en el termini d'un any a partir de la festa de Sant Feliu vinent, sense dilacions. Per a més seguretat, tots dos juren en les seves ànimes per Déu, tocant els quatre sacrosants evangelis, que retornaran el deute en el termini esmentat sense cap dilació ni retenció, excepte el que Bernat Andreu hagi admès de paraula. I si aquest volgués prolongar el deute, li empenyoren per aquests mil sous el castell del Port amb els seus termes, pertinences i tinences, conreades i sense conrear, a la muntanya i a la plana, per tot arreu, amb els homes i les dones, els censos i usos, serveis, tribunals, estacaments, fermes, forces, toltes, adempres, eixorquies, intesties, cugucies i establiments, i amb tota la senyoria que ells tenen, en propi alou, en el castell del Port i en els seus termes. Amb aquesta condició: que pels esplets, rèdits i fruits d'aquest castell, donaran cada més a Bernat Andreu i als seus vint-i-cinc sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata quaranta-quatre sous, els quals no li seran computats en el principal del deute. Arsendis, per la seva part, renuncia als drets del seu esponsalici i a qualsevol altre privilegi o consuetud pels quals pugui anar posteriorment contra aquesta penyora. El termini per a redimir aquesta penyora serà, cada any, per la festa de Sant Feliu.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 191 (190 × 220 mm).

Notum sit cunctis quod ego Guillelmus de Ripis et Arssendis de Portu, uxor mea, quisque per totum debemus tibi Bernardo Andree et tuis mille solidos denariorum barchinonensis monete, valentis marcha argenti XLIIII solidos, quos concedimus a te recipisse et habuisse. Unde renunciamus omni exceptioni non numerate peccunie, et convenimus ac promittimus eos paccare et solvere tibi vel tuis aut homini pro tuo bono petenti de isto primo festo Sancti Felicis ad unum annum, sine tuo dampno et absque alia prolongatione. Ad maiorem vero securitatem, nos ambo creditores in animabus nostris iuramus per Deum, tactis sacrosanctis IIIor Evangeliis, hoc debitum tuum reddere et solvere in termino dicto sine ullo retentu, et damus ullam prolongationem tibi vel tuis non fecerimus ex hoc debito nisi quantum remanserit pro tua parabola. Si vero hoc debitum deinde prolongare nobis vel nostris volueris, impigneriamus tibi et tuis per hos mille solidos castrum de Portu cum terminis suis ac pertinenciis et tenedonibus cultis et incultis, in monte et plano, per omnia loca, cum hominibus et feminis, censibus et usaticis, serviciis, placitis, stacamentis, firmamentis, forciis, toltis, adempriviis, exorchiiis, intestationibus, cucuciis, stabilimentis, homicidis et omni senioratico quod in ipso castro de Portu habemus et habere debemus per nostrum proprium alodium et in terminis suis. Sub tali vero condicione: quod pro expletis, redditis atque eximentis illius castri dicti, in unoquoque mense demus tibi et tuis XXV solidos denariorum barchinonensis monete, valentis marcha argenti XLIIII solidos, et tibi et tuis in fonte non sint computati set tantum pro gaudita. Si vero aliquo iure vel racione sive occasione sponsalicii aut pro aliquo alio privilegio divine vel humane legis sive consuetudini ego, predicta Arssendis, contra hoc pignus modo vel inposterum venire possum, illi iuri et racioni penitus renuncio pro illo predicto sacramento. Quos prescriptos mille solidos et gauditam dictam si nos vel nostri reddere noluerimus, tu vel tui qua hora volueritis recuperetis et habeatis hec cuncta super dictum castrum de Portu et in terminis suis ut supra scriptum est, quod tu, vel homo per te, emparetis, teneatis, possideatis et expletetis salve et secure ac potenter sine ulla diminucione per vestrum proprium pignus. Et sit terminus redimendi hoc pignus annuatim in festo Sancti Felicis et si volueris, impigneretis tu vel tui hoc pignus per quantum ibi habeatis et non per amplius. Si quis hoc fregerit, supradicta in duplo componat posteaque sit firmum.

Actum est hoc XII kalendas augusti anno Domini M.CC.VII.

S+num Guillelmi de Ripis, S+num Arssendis de Portu uxoris eius, qui hoc firmamus et laudamus.

S+num Dominici de Ripollo. S+num [...] de Columbario. S+num Fermini Sicardi

Sig+num Arnaldi de Turno, scriptoris, qui hec scripsit cum litteris apositis in linea XX die et anno quo supra.

17

1207, agost, 17

Guillem de Soler, clergue de l'església de Badalona, amb el consentiment i la voluntat dels parroquians d'aquesta església, dona a Guillem Cardona de Badalona, als seus i a tota la seva descendència i posteritat tot l'alou que l'esmentada església té al comtat de Barcelona, en aquella parròquia, als llocs anomenats Camp Rodó i Mia.

De tots els fruits del pa que Déu hi doni, Guillem Cardona i els seus descendents hauran de donar a l'església de Badalona i al seu clergue la tasca, el braçatge, el delme i la primícia; de tots els fruits del vi, la cinquena part; dels fruits de les oliveres, la meitat i el delme, i per tots els altres arbres no hauran de donar res. No hi podran proclamar ni fer cap altre senyor que no sigui aquesta església i el seu clergue, i, passats trenta dies després d'haver-li comunicat el dret de fadiga, podran vendre, empenyorar o alienar aquesta adquisició amb les millores i l'edifici a una persona igual a ells, salvats el domini directe, la senyoria i el delme de l'esmentada església i del seu clergue.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 192 (145 × 252 mm). Al dors: "Badalona. Stabliment fet y fermat per m^o Guillem de Soler, clerch de la iglésia de Badalona, ab consentiment dels parrochians, a Guillem Cardona de dita parròchia, de una peça de terra cultiva y erma cituada en la mateixa parròchia, clot dit Camprodon, a cens de tasca y brassatge, etc. Registrada Badalona".

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 193 (287 × 227 mm). Trasllat del 7-10-1293.

Omnibus sit manifestum quod ego Guillelmus de Solario, clericus ecclesie Sancte Marie de Bitulona, assensu et voluntate parroechianorum eiusdem ecclesie, dono tibi Guillelmo Cardona de Bitulona et tuis et omni proieniei ac posteritati tue, ad bene laborandum et meliorandum, totum ipsum alodium cultum et heremum

integriter quod iamdicta ecclesia habet in comitatu Barchinone in eadem parrochia in loco vocitato Campo Rotundo et ipso Mia. Sicut terminatur ab oriente in alodio Sancte Marie, a meridie in alodio de ipsa turre Bernardi de Montbui, ab occidente in alodio de Gotmar, a circio in honore Montis Catani; ipsum vero alodium de Mia terminatur ab oriente in alodio de Gotmar, a meridie in honore Petri Ademar, ab occidente in honore de Gotmar iamdicti, a circio in ipsa riaria Sancti Romani.

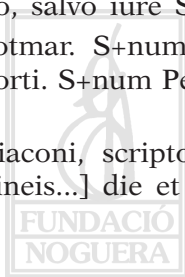
Sic prenomatum alodium de Campo Rotundo et ipsam ficulneam et ipsum alodium de Mia, cum introitibus et exitibus suis et affrontacionibus, dono tibi et tuis et omni proieniei ac posteritati tue, uni post alterum indivisibiliter, ad bene laborandum et meliorandum ad panem et vinum et in sana pace omni tempore possidendum. Et de omni fructu panis quem Deus ibi dederit, dabis iamdicte ecclesie et suo clerico tascam et braciaticum, scilicet tantum de tasca quam de braciatico, et decimam et primiciam fideliter; de omni fructu vini quem Deus ibi dederit, dabis tu et omnis proienies ac posteritas tua mihi vel meis successoribus quintam partem fideliter; et de omnibus olivariis que ibi sunt vel erunt dabis mihi vel meis successoribus medietatem et decimam fideliter; de omnibus aliis arboribus si ibi plantaveris nec de ipsis que modo ibi sunt, nichil nobis dederis. Atque ibi alium seniore non proclames nec facias nisi iamdictam ecclesiam et suum clericum. Liceatque tibi et tuis post dies triginta ex quo in me vel in meis successoribus fatigatus fueris, iamdictam adquisicionem et tuum melioramentum et hedificium vendere et impignerare seu alienare tuo consimili, salvo tamen directo et senioratico et decima iamdicte ecclesie et sui clerici. Si quis hoc fregerit, supradicta in duplo componat et insuper maneat firmum. Accipio enim a te pro hac donacione X solidos barchinonencium et est manifestum.

Actum est hoc XV kalendas septembris anno M^o.CC^o.VII°.

Sig+num Guillelmi de Solario, clerici de Bitulona, qui hec dono et laudo atque firmo, salvo iure Sancte Marie et clerici sui.

S+num Guillelmi Gotmar. S+num Piponi. S+num Bernardi Ferrer. S+num Bernardi Torti. S+num Petri de Turre Badal. S+num Petri Ferrer. S+num [...]

S+num Raimundi diaconi, scriptoris, qui hec scripsit cum litteris supra [positis in lineis...] die et anno quo supra.

18

1207, octubre, 15

Guillema, filla de Ricard de Tarragona i esposa de Bernat Garidell, amb el consell i la voluntat de Baldoví, de Guillem de Quart i d'altres amics d'ella, arriba a una transacció i a un pacte amistós amb Guillem Garidell, germà de Bernat Garidell, i els seus amics, quant als mil morabatins que Bernat Garidell li havia donat a ella com a esponsalici el dia de les seves noces. Guillema defineix a favor de Guillem Garidell els morabatins i tots els drets que ella tenia per raó d'aquell esponsalici i totes les accions i raons que podria moure contra ell i els seus amb relació als béns mobles, immobles i semovents de l'esmentat Bernat Garidell.

Per la definició del seu esponsalici, Guillema rep de Guillem Garidell, en bescanvi, els sis mil sis-cents sous que Bernat Garidell, germà d'ell i difunt espòs d'ella, tenia en totes les coses de Ricard, pare d'ella, per raó d'un empenyorament, amb els quals sis mil sis-cents sous l'esmentat Ricard havia redimit les seves honors. Guillem Garidell tindrà els mil morabatins i totes les coses que estaven en garantia dels mil morabatins, i Guillema també li defineix i li dona aquella meitat que ella tenia en les compres i adquisicions d'en Bernat Garidell, marit d'ella, per raó de la donació que el mateix Bernat Garidell li havia fet a ella.

Guillema jura per Déu i pels quatre sants evangelis que ni ella ni els seus, per ells o per persones interposades, no aniran mai contra aquest bescanvi. I Guillem Garidell, en bescanvi, dona a Guillema, pels mil morabatins d'ella, els sis mil sis-cents sous que ell i el seu germà Bernat tenien en totes les coses de Ricard, pare d'ella, per raó de l'empenyorament o per qualsevol altra raó, i ni ell ni els seus aniran mai contra aquesta definició i bescanvi.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 194 (500 × 215 mm).

Notum sit cunctis quod ego Guillelma, filia Ricardi de Terra-chona et uxor Bernardi Garidelli, sponte et bono animo et consilio et voluntate Baldovini et Guillelmi de Cart et aliorum amicorum meorum, venio ad transaccionem et ad amicabilem compositionem tecum Guillelmo Garidelli, fratre predicti Bernardi Garidelli, et cum amicis tuis, super illis mille morabetinis quos Bernardus Garidelli dedit mihi pro sponsalicio in die nuptiarum mearum. Quos predictos morabetinos et omnia iura que ratione illius sponsalicii habebam et habere debebam et omnes acciones et rationes quas

adversus eum et suos movere poteram super rebus mobilibus et immobilibus et semoventibus dicti Bernardi Garidelli, que sunt a muris Dertuse usque ad Aguiler, tibi et tuis diffinio et relinquo sine aliquo malo ingenio.

Pro hac diffinitione sponsalicii mei quam tibi facio, accipio in concambium sex milia et sexcentos solidos quos frater tuus Bernardus Garidelli, qui fuit vir meus, habebat et habere debebat in omnibus rebus Ricardi, patris mei, ratione pignoris, de quibus sex milia et sexcentis solidis dictus Ricardus, pater meus, redemit suos honores. Diffinio tibi omnia iura et omnes acciones et rationes quas habebam et habere debebam in rebus dicti Bernardi Garidelli, a Collo Balagarii in antea versus Dertusam, ratione sponsalicii vel aliqua alia ratione. Habeas hos mille morabetinos et omnia illa et singula super quibus habebam ipsos morabetinos, ad faciendum inde omnes tuas imperpetuum voluntates sine obstaculo ullius persone. Diffinio etiam et relinquo illam medietatem quam habebam in emptionibus et adquisicionibus predicti Bernardi Garidelli, mariti mei, ratione illius donacionis quam ipse mihi inde fecerat. Et convenio per me et per omnes meos defendere te et tuos ab omni impetitione que adversus te vel tuos fieret ratione illorum debitorum de quibus frater tuus, Bernardus Garidelli, vel sui tenebantur aliquo modo pro patre meo, Ricardo, et nominatim pro illo debito Guillelmi de Merles de mille solidis. Renuncio in hac diffinitione et in concambio beneficio dotis et donacionis propter nuptias, privilegio etiam fori et omni beneficio legum et canonum et consuetudinis et omni iuri novo et veteri, scripto et non cripto. Et convenio quod nec ego nec mei, per nos vel per interpositas personas, contra hanc commutationem veniemus, quodque hoc totum iuro per Deum et per sancta IIIor Evangelia quod hec omnia et singula observabo.

Et ego Guillelmus Garidelli, frater Bernardi Garidelli, diffinio bono animo et spontanea voluntate et in concambium dono tibi, Guillelme, consilio et voluntate amicorum meorum, pro illis mille morabetinis quos tu mihi relinquis, illos sex milia et sexcentos solidos quos ego et frater meus Bernardus habebamus et habere debebamus in omnibus rebus Ricardi, patris tui, tam mobilibus quam immobilibus, ratione pignoris sive aliqua alia ratione, que omnia alia iura que ibi habebamus et habere debebamus et omnes acciones et rationes quas ipse Bernardus et ego aliquo tempore movere poteramus adversus patrem tuum et suos ratione predicti pignoris vel aliqua alia ratione, quodque relinquo quicquid iuris

habebamus in rebus Ricardi racione predicti pignoris a Collo Balagarii in antea versus Terrachonam, quod iterum diffinio tibi et absolvo si quas petitiones et acciones possem tibi facere racione mei et racione Ricardi vel racione Bernardi Garidelli, ita de mobilibus quam de immobilibus, a Collo Balagarii in antea versus Terrachonam. Omnia ista et singula habeas, teneas, possideas et expletes secure, potenter et integre omni tempore sine obstaculo ullius persone, quodque habeas istos sex milia et sexcentos solidos et ea super quibus frater meus et ego habebamus ipsos, ad omnes voluntates tuas faciendas imperpetuum sine vinculo et retentu ullius persone, quodque in hac diffinitione et concambio renuncio beneficio minoris etatis, privilegio etiam fori et omni beneficio legum et canonum et consuetudinis et omni iuri novo et veteri, scripto et non scripto, quodque convenio quod nec ego nec mei contra hanc diffinitionem et concambium aliquo tempore veniemus. Et est sciendum quod predicta Guillelma habebat hos predictos mille morabetinos tali modo quod eos possideret in vita sua, et ad obitum suum de medietate illorum faceret voluntatem suam, alia medietas reverteretur ad Bernardum vel ad suos. Quodque si forte aliqua vel utraque partium aliquo tempore contra hanc commutationem et propositionem aliquod vel aliqua protulerit instrumenta vel aliqua alia racione, omnia et singula que contra hanc compositionem venerint penitus sint invalida et neutri parti dampnum vel commodum facere possint.

Actum est hoc ydibus octobris anno dominice incarnationis M°.CC°.VII°.

S+num Guillelme que hoc quod superius est laudo, concedo et firmo, et testes firmare rogo.

S+num Baldovini, S+num Guillelmi de Cart, qui hoc quod scriptum est laudamus et concedimus et firmamus in bona fide.

S+num Guillelmi Garidelli qui hoc quod superius scriptum est laudo, concedo et firmo et testes firmare rogo.

Ego Gombaldus de Tascheis, episcopus, signo. (*Senyal*)

S+num Vitalis de Villa Nova. S+num Girberti. S+num Arnaldi Garidelli. S+num Guillelmi Iordani. S+num Bernardi, filii Girberti.

Ego Petrus de Terrachona, terrachonensis notarii, legi hoc instrumentum domine Guillelme coram Raimundo de Ripis et Radulpho et Guillemo de Quart et Balduvino et Guillelmo de Sancta Oliva et Raimundo de Ciges et aliis multis. Et ipsa Guillelma coram omnibus iuravit illud et firmavit.

Sig+num Iohannis de Sancta Digna.
 Hec ego Radulfus confirmo scripta rogatus.
 Sig+num Laurencii, presbiter et c.
 Ego Bernardus de Moletto sum testis.
 Sig+num Bernardi de Mora.

19

1208, gener, 22

Entre Gilabert de Centelles i Ramon de Castellet hi havia una controvèrsia sobre un sagramental i unes convinences que Gilabert exigia a Ramon per raó del castell de Castellet que tenia per l'esmentat Ramon, ja que afirmava que aquest li havia promès, amb un instrument públic, que Gilabert tenia el castell de Castellet per Ramon, tal com els avantpassats d'en Ramon l'havien tingut pels senyors de Maçanet sota el sagramental i les convinences que Gilabert exigia.

Per demostrar-ho, Gilabert exhibia tres instruments: el primer era el de l'esmentada promesa i els altres dos eren el sagramental i les convinences que deia que s'havien fet entre els senyors de Maçanet i els avantpassats del mateix Ramon.

En canvi, Ramon de Castellet, donant fe a l'instrument de la seva prometença, confessava que els seus avantpassats havien tingut el castell de Castellet pels senyors de Maçanet, però no pas sota aquell sagramental i les convinences que estan contingudes en aquells instruments i afirmava que als instruments de convinença i sagramental ell no els donava fe per diverses raons, sobretot, perquè l'instrument de la convinença només estava compulsat per un altre instrument fet per la mateixa mà i que el contingut del sagramental tampoc havia estat compulsat i hi mancava la firma del notari, tot i que l'esmentat Ramon de Castellet, quan va ser interrogat per l'altra part, va confessar que Ramon Amat i Ramon Giribert, els noms dels quals apareixen en els instruments de convinença i sagramental, eren presents amb els senyors de Maçanet i amb els avantpassats d'ell, però que mai havien estat confeccionats entre ells els tals instruments.

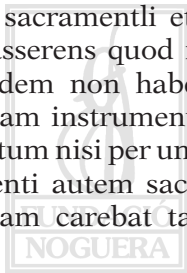
Davant d'aquests fets, Ramont d'Hostalric, Pere de Claramunt, Pere de Santa Eugènia i Ramon de Montornés, coneixedors d'aquesta controvèrsia per manament i voluntat de Gilabert de Centelles, havent escoltat i entès les raons, havent examinat diligentment els instruments, havent tingut el consell de molts savis, i, per a més cautela, havent rebut el jurament corporalment prestat pel mateix Gilabert de Centelles que els instruments de convenença i sacramental els havia rebut del cartulari de Maçanet, pronuncien que Ramon de Castellet, segons el contingut de la convenença confeccionada entre Ramon Amat i Ramon Giribert amb relació al castell de Castellet i els seus termes, solament resta afectat que Gilabert de Centelles tingui el castell per ell. També absolen Ramon de Castellet de la prometença del sacramental perquè l'instrument del sacramental aportat al judici manca de la signatura del notari i no ha estat compulsat.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 195 (210 × 200 mm).

Inter Guilabertum de Sintiliis et Raimundum de Castelleto controversia vertebatur super quodam sacramentali et quibusdam convenienciis quas dictus Guilabertus exigebat a dicto Raimundo racione castri de Castelleto quod per eum tenebat, asserens illum sibi promississe in instrumento publico confecto quod habet et tenet per eum castrum de Castelleto sicut antecessores sui habuerunt et tenuerunt per seniores de Mazaneto, allegans quod antecessores ipsius Raimundi per seniores de Mazaneto sub sacramentali et convenienciis illis quas ipse exigebat dictum castrum habuisse et tenuisse.

Ad que convenienda tria protulit instrumenta: primum erat promisionis supradicte ipsius Raimundi, reliqua dua erant sacramentalis et conveniencie que inter seniores de Mazaneto et antecessores ipsius Raimundi dicebat esse confecta.

E contra vero, dictus Raimundus de Castelleto instrumenta promisionis sue fidem adibens confitebatur quidem antecessores suos per seniores de Mazaneto castrum de Castelleto habuisse et tenuisse, set non sub illo sacramentli et convenienciis que in illis instrumentis continentur, asserens quod in instrumentis conveniencie et sacramentalis se fidem non habere pluribus rationibus et precipue ea racione quoniam instrumentum conveniencie non erat contropatum sive compractum nisi per unum instrumentum eiusdem manus, et littere instrumenti autem sacramentalis nec erat aliquo modo contropatum et etiam carebat tabellionis subscriptione; et

confessus est tamen dictus Raimundus, ad interrogacionem alterius partis in iure, Raimundum Amati et Raimundum Guiriberti, quorum nomina in instrumentis conveniencie et sacramentalis continentur, de senioribus de Mazaneto et de suis antecessoribus extitisse, set nunquam inter eos talia instrumenta confecta fuisse.

Ad hec nos Raimundus de Ostalric et Petrus de Claro Monte et Petrus de Sancta Eugenia et Raimundus de Montornes, ex mandato et voluntate Guilaberti de Sintiliis, huius cognitores controversie, supradictis et aliis quampluribus rationibus hinc inde propositis, auditis et intellectis, instrumentis perlectis et perscrutatis et diligenter examinatis, et inquisita fide veri prout melius potuimus, habito super hoc quamplurium sapientium consilio, ad maiorem rei cautelam recepto ab ipso Guilaberto sacramento corporaliter prestito quod illa instrumenta conveniencie videlicet et sacramentale de cartulario de Mazaneto [...dente] sibi B. de Galifa, qui ex dominis de Mazaneto fuerat et [quo...] causam habuerat, recipisse, pronunciamus quod Raimundus de Castelleto, secundum tenorem illius conveniencie inter Raimundum Amati et Raimundum Guiriberti confecte, quantum ad castrum de Castelleto cum suis terminis solummodo faciat Guiliberto de Sintiliis convenienciam et habeat ipsum castrum cum suis terminis per eum, sed illius conveniencie tenorem, presertim cum tenor illius conveniencie facere congruat confessioni Raimundo de Castelleto cum iureiurando in iure facere per quam beneficium quod per Guilabertum de Scintiliis ratione castri de Castelleto sive per se sive per alium possidebat declaravit. Item absolvimus dictum Raimundum de Castelleto a promissione sacramentalis et illum instrumentum sacramentale in iudicio prolatum nec tabellionis habeat complementum nec sit contropatum. [...]

Actum est hoc XI kalendas februarii anno Domini M.CC.VII.

S+num Raimundi de Ostalrico. S+num Petri de Claro Monte.
S+num Petri de Sancta Eugenia. S+num Raimundi de Monte Tornes.

Sig+num Aimerici de Coponibus qui hoc scripsit die et anno quo supra.

20

1208, novembre, 14

Guerau Jazbert reconeix a Guillem de Terrassa que li ha pagat plenament tots els deutes que tenia amb el seu difunt parent, Bernat Hospital, i també tots els deutes que fins avui tenia amb ell i amb el seu germà Jaume i amb Berenguer de Parets, nebot de Bernat Hospital, i amb Guerau i Sanç de Clasquerí, successors en les coses de l'esmentat Bernat Hospital.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 196 (225 × 105 mm).

Sit notum omnibus quod ego Geraldus Iazberti concedo et recognosco tibi Guillelmo de Terracia et tuis me bene et plenarie a te paccatum esse de omnibus debitis que unquam debuisti Bernardo de Ospitali, consanguineo meo olim defuncto, in cartis firmatis a te, et de omnibus debitis que usque in hunc diem debuisti mihi et Iachobo, fratri meo, et Berengario de Parietibus, nepoti dicti Bernardi de Hospitali, et Geraldo de Clacherio et Sancio de Clacherio, successoribus in rebus dicti Bernardi de Hospital, vel alicui nostrum, in cartis et sine cartis.

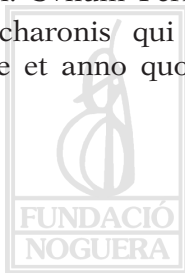
Unde per me et omnes predictos successores facio finem et perpetuam avacuacionem tibi et tuis de omnibus predictis debitis, ita quod ego vel dicti successores aut aliquis eorum vel aliqua persona nomine mei aut alicuius eorum successorum aut nomine dicti Bernardi de Hospitali possim vel possint aut possit nunquam te vel tuos exinde demandare nec appellare. Si tamen aliqua carta, a te firmata debiti quod tu debes dicto Bernardo de Hospitali, aut aliqua scriptura usque nunc facta, de debito quod successione dicti Bernardi de Hospitali deberes mihi vel dictis successoribus aut alicui horum successorum, de cetero apparuerit, nullum habeat valorem.

Actum est hoc XVIII kalendas decembris anno M.CC. octavo.

S+num Geraldi Iazberti qui hec laudo et firmo.

Signum Petri Curucii. S+num Ferrarii Spier.

Sig+num Petri Mascharonis qui hec scripsit cum litteris emendatis in linea III, die et anno quo supra.

21

1209, març, 6

Guillem de Centelles i els seus fills havien sentit dir a Ramon de Castellet que ell volia donar a la casa de Manresa. Per això ja l'havien advertit i ara l'adverteixen, de part del rei d'Aragó i seva i de tots llurs amics, que no ho faci fins que hagi complert aquelles coses que ells havien fet jutjar per dret. Els havia donat la potestat de Castellet, tal com ja l'havia donat a la descendència dels Maçanet i tal com havia promès donar-los-la a ells per carta i per homenatge. Si Ramon de Castellet apel·lés el judici, el portaran a la cort de Barcelona, i si no els donés la potestat de Castellet abans de donar-se a la casa de Manresa, amb llurs lletres ja l'havien comminat i encara ara el comminen i el repton de fellonia.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 197 (130 × 115 mm).

Guilabertus de Sintillis et eius filii Raimundo de Castelleto audivimus dici quod vultis vos dare domui Minorise. Unde vos iam commonuimus et adhuc commonemus, ex parte domini regis Aragonum et nostra ac omnium amicorum nostrorum, ut illud non faciatis donec nobis ea compleveritis que vobis iure fecimus iudicari, et dedistis nobis potestatem de Castelleto sicut iam dedistis proli de Mazsaneto et promisistis nobis dare per cartam et per hominiaticum, et si de iuditio appelatis ducemus vos ad melioramentum ad curiam Barchinone, et si hoc non feceritis antequam vos detis, iam vos per nostras litteras appellavimus et adhuc appellamus et reptamus de baudia.⁷

Acta est hec paginula II nonas marcii anno M.CC.VIII.

22

1209, març, 15

Ferrera del Prat, el seu fill Berenguer i la seva esposa Ramona, que és anomenada Clara, donen a Calvet del Prat i a la seva esposa Ermessenda Llobet i a llur descendència i posteritat tot l'alou i les cases que tenen al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Caldes, en el lloc anomenat "mas Mascaro", al costat del Prat.

7. Traïció.

Amb aquest pacte: Calvet del Prat i els seus, homes i dones, els hauran de donar la meitat (dels fruits) de les oliveres que ara hi ha i les hauran de treballar i empeltar bé, i d'aquest dia en avant totes les oliveres que hi plantin les tindran ells i seran del seu domini amb totes les altres classes d'arbres, sense haver de donar res per ells. També hauran de donar cada any, en concepte de cens per totes aquestes coses, cinc diners de moneda corrent de Barcelona el dia de la festa de Nadal i cap altre cens ni agrer, i allà no hi podran proclamar ni fer cap altre senyor ni senyoria que no siguin Ferrera del Prat i els seus, i, passats vint dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, podran vendre-ho i empenyorar-ho a qui vulguin, excepte a un cavaller o a un clergue, salvat el domini directe i el cens de Ferrera del Prat i dels seus.

Per aquesta donació han rebut de Calvet del Prat i d'Ermessenda noranta sous de bona moneda corrent de Barcelona.

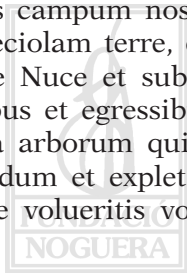
A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 198 (220 × 215 mm).
Trasllat del 13-2-1254.

Hoc est translatum fideliter factum sumptum a proprio originali cuius series talis est:

Sit notum cunctis quod ego Ferrera de Prato et filius meus, Berengarius, et uxor eius, Ramunda que vocatur Claria, damus tibi Calveto de Prato et uxori tue, Ermesendis Lupete, et progeniei ac posteritati vestrorum (et) vestris, omnem alodium nostrum et domos quem habemus in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Marie de Calidis in loco nominato Mansum Mascaronis ad ipsum Prato. Terminatur autem ab oriente in torrente de Prato et in rivum de Prato; a meridie in torrente qui venit de campo de ipso Pereionio et vadit usque in rivum de Prato; ab occiduo in tenedone mansum de Podio et in alodio de vos adquisitores; a circio in alodio Raimundum de Molendinum, in alodio Bernardi Loreta et in illum nostum campum de Nuce qui est alodium meum.

Sic iamdictum alodium, cum domos et ortos et ferragenallis et insulis que sunt subtus campum nostrum de Nuce, de Quercu Mular en aval, et illam peciolam terre, cum I empeltum et I urtic que est iusta campum de Nuce et subtus alodium Raimundi de Molendino, cum ingressibus et egressibus suis et olivariis et urticis et sarmentis et omnia arborum qui ibi sunt et erunt, damus vobis et vestris per tenendum et expletandum et possidendum et faciendum quicquid facere volueritis vos neque vestri omni tem-

pore, tali pacto: ut vos et vestri et hominibus et feminis per vos donetis nobis et nostris medietatem de omnes olivarias quas modo ibi sunt radicate et fundate, et laboratis eas, bene empeltatis, et habeatis vos et vestri medietatem et de nostram medietatem octavam partem per civetorium omni tempore, et de isto die enante omnes olivarias quas plantetis et edificetis teneatis vos et vestris dominio, cum omnia alia arborum diversis generibus, sine ulla parte que nos nec nostris non donetis. Item donetis vos et vestris nobis et nostris per census supra dicta omnia, annuatim per festum Natalis Domini, V denarios monete curribilis Barchinone et non aliud census nec agrarium, atque ibi alium seniorene neque senioraticum non proclametis nec faciatis vos neque vestri nisi nos et nostris, et nos et nostris siamus guarentes et deffensores vobis et vestris de supradicta omnia contra cunctos homines et feminas, liceatque vobis et vestris postquam a XX diebus ex quo in nobis et in nostris fatigati fueritis vendere et impignorare cui volueritis, preter militi et baiulo et clerico, salvis nostris directis et census.

Accipimus a vobis pro hac donacione LXXXX solidos denariorum bone monete curribilis Barchinone et sumus bene paccati a vobis, renunciando excepcioni non numerate pecunie. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc idus marcii anno Domini M^o.CC^o.VIII°.

S+num Ferrarie de Prato, S+num Berengarii filio eius, S+num Raimunde Clarie uxoris eius, qui hoc laudamus et firmamus firmarique rogamus.

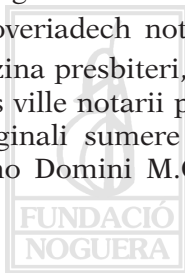
S+num Raimundi de Molendino. S+num Bernardi de Prato. S+num Berengarii Lupet.

Iohannis sacerdotis qui hoc scripsit, cum literis emendatis in linea VIII et cum literis supra scriptas in linea XVII, die et anno quo supra.

(*Senyal*) Sig+num Berengarii de Farello, testis. Sig+num Bernardi de Stagno, presbiteri. Sig+num Berengarii de Canali, presbiteri.

S+num Iacobi de Roveriadech notarii.

Sig+num Petri de Ulzina presbiteri, notarii villa de Calidis pro Iacobo de Ruvirade, ipsius ville notarii pro ebdomadariis, qui hunc translatus a proprio originali sumere fecit et ipsum transcrivit XVII kalendas marcii anno Domini M.CC.L.tercio.

1209, juny, 20

Guillem Ahemar, clergue i rector de l'església del Sant Àngel de Vallalta, per ell i els seus successors en aquesta església, lloa, concedeix i confirma, a perpetuïtat, a favor del cavaller Berenguer de Castro i dels seus tota aquella donació que Guillem Camps, de l'esmentada parròquia, havia fet a Berenguer perquè aquest i els seus puguin fer una resclosa en l'honor de Guillem Camps en el lloc assignat per aquest, en la qual resclosa Berenguer i els seus puguin rebre totes les aigües que corren per la riera de Vallalta i passen per l'honor de Guillem Camps, i que Berenguer Castro i els seus puguin enviar-les a la seva honor que s'anomena Establies, sense cap obstacle de Guillem Ahemar i dels seus, ni oposició de cap persona. Aquesta honor és tinguda sota domini de l'esmentada església.

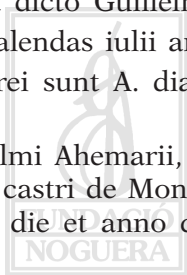
A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 199 (180 × 130 mm).

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus Ahemarii, clericus et rector ecclesie Santi Angeli de Valle Alta, laudo, concedo atque perpetuo confirmo tibi Berengario de Castro (*esborrat*), militi, et tuis, per me et successores meos qui pro tempore fuerint in ecclesia ante dicta [...], videlicet illam donacionem quam Guillelmus de Campis predicte parrochie tibi fecit, quod possis [tu et] tui facere et firmare resclosam in honore ipsius in illo loco tibi per ipsum iam assignato, in qua resclosa tu et tui possitis recipere totas aquas et percipere, que veniunt ac defluun(t) per riarium de Valalta et iunt per suum honorem transire, et in tuum honorem vocatum de Stablies miterre et transferire, sine obstaculo nostro nostrorumque et contradimento ac ullius persone, qui quidem honor sub dominio dicte ecclesie tenetur. Predictam autem donacionem tibi dicto Berengario et tuis laudo et confirmo inperpetuum ut melius dici potest vel intelligi ad tuum tuorumque bonum intellectum et commodum et sicut melius et plenius continetur in instrumento predicte donacionis tibi a dicto Guillelmo de Campis confecto.

Actum est hoc XII kalendas iulii anno Domini M^o.CC^o. nono.

Testes autem huius rei sunt A. diachonus de Sancto Acisclo et Bernardus Ahemarii.

Sig+num dicti Guillelmi Ahemarii, presbiteri et rectoris dicte ecclesie et notarii termini castri de Monte Palacio, qui hoc scripsit et firmavit atque laudavit die et anno quo supra.

24

1210, gener, 6

Guillem Castell i la seva filla Marquesa venen a Guillem de Cardona i a tota la seva descendència i posteritat l'honor que Marquesa té per dret del seu pare i de la seva difunta mare. Té aquesta honor per Santa Maria de Badalona, en aquesta parròquia, en el lloc anomenat "Vall Curta".

Li venen, a perpetuïtat, tot allò erm que tenen en aquesta honor, excepte la vinya, les figueres i tot el que ara hi és plantat. Tot l'altre ho tindran, posseiran i espletaran Guillem de Cardona i els seus perpètuament, salvat el dret de Santa Maria i dels seus servidors. Per aquesta venda Guillem Castell i Marquesa han rebut quatre sous amb diners de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 4, núm. 200 (185 × 160 mm).

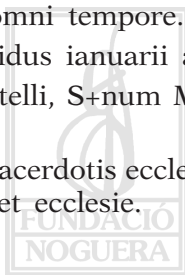
Sit notum omnibus quod ego [Guillelmus] de Castel et filia mea Marquesa vendimus tibi Guillelmo Cardona et tuis et cuncte progeniei tue atque posteritate, ipsam honorem que ego Marchesa predicta habeo per vocem patris meo predicto et matris qui est defuncta, et teneo per Sancte Marie Bitulona in sua parrochia in loco nominato Val Curta.

Sic prenominatam honorem vendimus (tibi) et tuis in perpetuum totum quantum nos ibi habemus vel habere debemus que modo est ermun, exceptam viniam et ficulneas et exceptum quantum modo ibi est plantatum. Totum alium habeas et teneas, possideas et expletes tu et tuis in perpetuum. De nostro nostrorumque iure et posse in vestrum vestrorumque tradimus ius et potestatem ac ut melius dici vel intelligi ac considerare potest ad vestrum vestrorumque salvamentum absque alio nostro nostrorumque retentu, nisi sicut dictum est, ad vestram vestrorumque voluntatem, salvo iure Sancte Marie predictae et suis servientibus. Accipimus a vobis pro hac vendicione IIII solidos denariorum Barchinone de quibus sumus bene paccati. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et insuper maneat firmum omni tempore.

Actum est hoc VIII idus ianuarii anno Domini M.CC.IX.

S+num Guillemi Castelli, S+num Marchese filie eius, qui hoc laudamus et firmamus.

Sig+num Guillemi, sacerdotis ecclesie Bitulone, qui hoc laudo et firmo, salvo iure meo et ecclesie.

S+num Bernardi Ferrarii. S+num Pipo. S+num Petri de Torabadal.

Sig+num Bernardi, sacerdotis Sancti Adriani, qui hoc scripsit cum literis in linea VII die et anno quo supra.

25

1210, gener, 21

Hug Galí, prior de Sant Pau del Maresme, amb tot el convent encomanat a ell, donen a Alaidis de Bruguera, al seu marit Bernat, a llurs fills i a tots els seus, perpètuament, en bescanvi, tot un camp anomenat Camp Rodó que tenen a la parròquia de Santa Maria de Pineda.

I Alaidis de Bruguera, el seu marit Bernat i llurs fills Ferrer i Bernat, en bescanvi, donen a Sant Pau del Maresme, al seu prior, Hug Galí, i a tot el convent d'aquest lloc el camp del Mugal que tenen per un bescanvi que havien fet amb Guerau de Cozrum, la meitat de la frontera de tot el camp de terra, també tot un quadre de terra anomenat les Feixes d'en Brunet i tot el domini directe de Guerau de Cozrum; la meitat de la frontera de tot aquest quadre, tot el domini directe de la feixa de terra que amb Guerau de Cozrum tenen més enllà del Mugal, i tot el mas on viuen Cabot i la seva esposa Burda a l'Ametlla, en el lloc anomenat "Montmajor".

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 201 (200 × 320 mm).

Ad cunctorum perveniat noticiam quod ego Ugo Galinus, prior Sancti Pauli de Maritimo, cum omni conventu mihi comisso, donamus tibi Alaidi de Brugariis et marito tuo Bernardo et filiis vestris et omnibus vestris perpetuo pro comutatione vestri honoris, totum campum nostrum quem habemus in parrochia Sancte Marie de Pineta, ille qui dicitur Campus Rotundus, qui affrontat ab oriente in honore Elicsendis de Vila de Manno, a meridie in frontera quam tene(n)t Raimundus de Caneto et Raimundus de Podioloter per Sanctum Paulum, ab occiduo in campo de Balascho, a circio in via publica. Sicut de his affrontacionibus predictus campus includitur cum exitibus et ingressibus ut melius dici et intelligi potest, ita donamus vobis et vestris predictum campum ad omnem vestram vestrorumque voluntatem perpetuo faciendam pro vestro alodio franco.

Et ego Alaidis de Brugariis et maritus meus Bernardus et filii nostri, Ferrarius et Bernardus, donamus et in presenti liberamus domino Deo et Sancto Paulo de Maritimo et tibi Ugoni Gelino, priori, et omni conventui eiusdem loci perpetuo pro comutacione illius vestri campi predicti, totum campum terre de ipso Mugal, quem habuimus a Geraldo de Cozrum et nunc habemus pro comutacione quam ei fecimus; et medietatem fronterie tocius campi terre, qui affrontat ab oriente in honore quem tenet Petrus Poncii a meridie in undis maris, ab occiduo in honore Bernardi Poncii et nostri honoris, a circio in via publica; et item totum quadrum terre quod dicitur Fexias de Bruned et totum directum Geraldi de Cozrum et medietatem illius fronterie tocius quadri, quod affrontat ab oriente in honore Petri Poncii a meridie in undis maris, ab occiduo in honore Iohannis Ruf, a circio in via publica; et item totum nostrum directum tocius fexie terre quam habemus cum Geraldo de Cozrum ultra Mugal, sicut ipsa continetur de superiori via donec in undis maris et de honore Fresche donec ad honorem Guillelmi de Clastra, et predictum campum et illud quadrum terre, idem medietas habuimus a Geraldo de Cozrum pro comutacione quam ei fecimus; et item totum mansum quem inhabitat Cabot et uxor eius, Burda, in Amigdala in loco qui dicitur Mons Maior, cum exitibus et ingressibus et pertinenciis et cum hominibus et feminis ubicumque sint et cum censiis et usaticis, quecumque ibi accipiuntur et accipere debentur aliquo modo, vi vel gratis. Tali modo quod predicta omnia habeatis ad omnem vestram vestrorumque voluntatem ibi et inde perpetuo faciendam pro vestro alodio francho. Quod si aliquo iure scripto vel non scripto huic contractui obviam ire possemus, illi iuri domui Sancti Pauli penitus renunciamus. Si quis hoc rumpere voluerit, non valeat ac deinceps firmum permaneat.

Actum est hoc XII kalendas februarii anno incarnationis Christi M.CC.VIII.

Sig+num Alaidis de Brugariis, Sig+num Bernardi de Brugariis, mariti eius, Sig+num Ferrarii, Sig+num Bernardi, filii eorum, Sig+num Geraldi de Cozrum, Sig+num Berengarie, uxoris eius, Sig+num Arsendis de Cozrum, Sig+num Bernardi de Clarano, filii eius, qui hoc firmamus firmarique rogamus.

Sig+num Guillelmi, presbiteri, qui han cartam vidit firmare et laudare dicte Arsendi et filio eius Bernardo de Clerano.

Et ego Geraldus de Cozrum et uxor mea Berengaria laudamus et concedimus predictam excambiationem domino Deo et domui

Sancti Pauli perpetuo, et recognoscimus bene esse paccatos sicut sperius dictum est.

Sig+num Petri de Turre, Sig+num Petri de Caciola. Sig+num Cabot. Sig+num Egidii Cabot, Sig+num Darneti, baiuli Bernardi de Brugariis. Sig+num Bernardi de Arenes. Sig+num Raimundi de Podiolotrer.

(Senyal) Ugi Gilinus,⁸ prior Sancti Pauli de Maritima. Sig+num Raimundi de Mocheni. Sig+num Dulcie devote. Sig+num Arroverii.

SSS Arlius, presbiter, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

26

1210, febrer, 9

Carta de Pere, rei d'Aragó i comte de Barcelona, a tots els seus fidels homes de Caldes de Montbui.

El rei havia rebut moltes i greus queixes de part de Roig de Caldes i dels seus fills, perquè els homes de Caldes no volien portar les olives al trull del rei i del mateix Roig, i fer-hi l'oli, tal com ho fan i estan obligats de fer per raó de la donació a ells feta pel seu avi (el rei Pere) de bona memòria, comte de Barcelona,⁹ i pel seu pare, el senyor Alfons, rei d'Aragó. En conseqüència, el rei, amb tot rigor, mana i ordena a tots els homes de Caldes que portin i facin portar fidelment les olives a l'esmentat trull tal com està ordenat i ha de ser, sota amenaça d'una pena de cinc-cents sous.

A Original no consultat.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 202 (295 × 172 mm).
Trasllat del 5-12-1327.

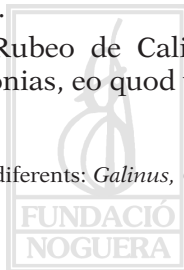
Hoc est translatum fideliter sumptum a quodam instrumento cuius tenor talis est:

Petrus, Dei gracia rex Aragonum et comes Barchinone, fidelibus suis universis hominibus de Calidis presentibus ac futuris salutem et suam gratiam.

Quia multociens a Rubeo de Calidis et filiis eius graves et multas recepimus querimonias, eo quod vos non vultis olivas vestras

8. Escrit de tres maneres diferents: *Galinus*, *Gelino* i *Gilinus*. Posteriorment, tornarà a aparèixer *Gilinus*.

9. Ramon Berenguer IV.

deferre ad oliarium nostrum de Calidis et ipsius Rubei nec in eo oleum vestrum ffacere, sicut ffacere debetis et tenemini ex donacione eisdem ffacta a bone memorie avo nostro comite Barchinone et patre nostro domino Ildefonso rege Aragonum et sicut in eorum cartis continetur. Vobis omnibus ea districtione qua possumus mandamus et precipimus ut vos omnes homines nostri de Calidis, tam de montaneis quam de plano, olivas vestras ffideliter portetis et portari faciatis ad dictum oliarium nostrum et ipsius Rubei, et olivas illas in prenominato oliario ffaciatis sicut statutum est et esse debet. Preterea statuimus et mandamus ffirmiter omnibus baiulis et vicariis nostris, nunc in Barchinona et in Calidis constitutis et constituendis, quod hec supradicta omnia et singula conservent et ab omnibus ubique inviolabiliter ffaciant observari, statuentes et ffirmiter eisdem mandantes quod auctoritate et mandato nostro penam illam quingentorum solidorum, que in carta domini patris nostri est constituta ab omnibus et singulis quicumque sint qui contra hoc mandamentum nostrum venire attemptaverint, exigant et habeant sine aliquo remedio et excusacione.

Datum apud Sanctum Cucuphatem V idus ffebruarii anno Domini M^oCC^o nono.

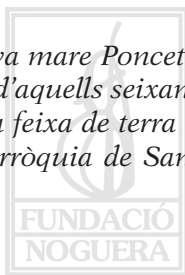
Sig+num Nicholai de Planis, notarii publici Franchedarum, huius translati testis. Sig+num Berengarii de Calderiis, notarii publici curie Calidarum de Monte Bovino auctoritate regia, huius translati testis.

Sig+num Berengarii de Prato, notarii publici Calidarum de Monte Bovino pro rectore ecclesie dicti loci, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali suo et cum eodem de verbo ad verbum diligenter comprobatum scribi fecit et clausit, nonis decembris anno Domini millesimo CCC^o vicessimo septimo.

27

1210, abril, 7

Guillem de Mogoda i la seva mare Ponceta reconeixen a Pere de Corts que li deuen una part d'aquells seixanta-tres sous pels quals ell els havia empenyorat una feixa de terra i un camp, que eren alou de Pere de Corts, a la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes, prop del Besòs.

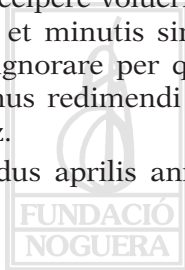
Aquesta feixa i aquest camp Guillema i Ponceta els treballen tan bé com poden, i de tot l'esplet que Déu hi dona en donen a Pere de Corts el quint i el braçatge, però si elles no ho treballen bé i no li reconeixen el domini directe, Pere de Corts podrà emparar, tenir i espletar aquesta penyora i donar-la a qui vulgui perquè la treballi, i podrà empenyorar la penyora pel que li deguin, però no per més. El termini per a redimir el deute serà cada any per la festa de Sant Feliu, salvats els guarets d'en Pere de Corts.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 203 (215 × 155 mm). Pergamí molt deteriorat amb les primeres línies gairebé il·legibles.

[Notum sit cunctis] quod ego Guillelma de Mogoda et mater mea Ponceta debemus tibi Petro de Curti[bus ..., valente] marcha argenti XLIII solidos, de LXIII solidis pro pignere de [...] in illa fexia terre et in campo quod est alodium vestrum sicut habemus et tenemus in comita[tu Barchinone... parrochia] Sancti Cypriani de Cabaneis prope Besoz et vadit directa linea de flumine Besoz ad [...] alodio Sancti Cypriani qui est prope camino de Barchinona. Et terminatur predicta fexia et campum ab oriente in honore de Ferrario Barcelo et de Petro Sancti Martini, a meridie in flumine de Besoz, ab occiduo in rivo de Calidis, et a circio in alodio Sancti Cypriani.

Sicut prenominatam fexiam et campum cum introitibus et exitibus suis nos laboramus et [...mus] bene per te et per vocem tuam ut melius facere possumus, et de omni expleto quem Deus ibi dederit damus tibi et tuis quintum et braciaticum fideliter, et quod non possumus nec faciamus ibi segare vel tairare [...]. Et si bene non laborerimus et tuum directum fideliter non dabimus, licitum sit tibi et tuis hoc pignus emparare et tenere et expletare et dare ad laboracionem cui volueris laboratorum sine ullo nostro retentu, et convenimus tibi et tuis ut hoc pignus faciamus tibi et tuis tenere et expletare in pace. Si quis autem huic pignori tibi vel tuis aliquid minuere temptaverit aut contradixerit, habeas totum [...] et expletum totum, et recuperes super nos et in omnibus rebus nostris in quibus melius accipere volueris, et in bouz, anecs, [...] et totis aliis bestiis grosibus et minutis sine placito nec sacramento, et possis hoc pignus impignorare per quantum ibi habeas et non per amplius. Et sit terminus redimendi annuatim die festo Sancti Felicis, salvo tuos guaretz.

Actum est hoc VII idus aprilis anno M.CC.X.

S+num Guillelme de Mogoda, S+num Poncete mater eius, qui hec laudamus et firmamus.

S+num Febrer de Mogoda. Sig+num Ferrarii de Rego. S+num Iohannis Fustarii.

Sig+num Berengarii, sacerdotis, qui vidi firmare hanc cartam iamdicte Poncete.

Sig+num meum Dalmacii.

28

1210, juny, 13

Pere de Vilella i la seva esposa Guillema donen a Burgesa i al seu fill Guillem i a tota la seva descendència i posteritat aquella honor i els homes i dones i masos que tenen en franc alou al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Caldes, en el lloc anomenat les Valls.

Els donen aquesta honor perquè la tinguin, l'espletin i la treballin per a fer-hi pa i vi i el que vulguin en tot temps, amb pacte del sisè de tots els fruits que Déu hi doni i no els hauran de fer ni donar cap altre cens, i no hi podran proclamar ni fer cap altre senyor més que Pere i Guillema i els seus, i aquests els faran bona l'esmentada donació davant de tothom, i, passats trenta dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, Burgesa i els seus podran vendre i empenyorar l'esmentada donació a qui vulguin, excepte a un cavaller, a un clergue o a un batlle, salvats el domini directe i el sisè de Pere de Vilella i de Guillema. Aquests han rebut per aquesta donació vint-i-vuit sous de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 204 (195 × 205 mm).

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Vilela et uxor mea, Guillelma, bono animo et prompta voluntate, per nos et omnes nostros presentes et futuros, donamus tibi Burgesie et filio tuo, Guillelmo, (*forat*) et progeniei ac posteritati vestre et vestris illam nostram honorem et eciam ad homines et feminas et mansos que habemus per alodium franchum in comitatu Barchinone in par-roechia Sancte Marie de Calidis in loco nominato ad ipsas Valles. Terminatur autem ab oriente in torrente de Vallibus qui discurrit inde tempore pluviarum et transit per Campo Beruzard, a meridie in honore de Poallos et nostram tenedonem, ab occiduo in

camino et in viam que vadit de Ausone ad Barchinone et ubique et in nostra honore et in honore Chanonica Barchinone, a circio in honorem que fuit Guillelmus de Vilela.

Sic iamdictam honorem sicuti melius habemus ibi et est terminata et fexuriata, cum ingressibus et egressibus suis et cum omni in se habenti integriter et cum arbotibus que ibi sunt et erunt, donamus vobis et vestris per tenendum et expletandum et laborandum ad panem et vinum et quicquid melius ibi facere volueritis vos neque vestri omni tempore, tali pacto: ut vos et vestri post nos donetis nobis et nostris de omni fructu quod Deus ibi dederit sixtum et non donetis nec faciatis aliud censum, atque ibi alium seniore non senioraticum non proclametis nec faciatis vos neque vestri nisi nos et nostros, et nos et nostros faciamus vobis et vestris bonam supradictam donacionem contra cunctos omni tempore, liceatque vobis et vestris postquam a XXX diebus ex quo in nostris fa[tiga]ti fueritis et in nobis, vendere et inopinare cui volueritis, preter militi et clerico et baiulo, et salvis nostris directis et sixtum.

Accipimus a vobis pro hac donacione XXVIII solidos denariorum Barchinone ut melior firmitas obtineat vobis et vestris et sumus bene paccatos a vobis, renunciando excepcioni non numerate pecunie. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

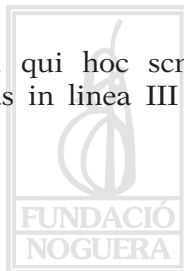
Actum est hoc idus iunii anno Domini M^oCC^oX^o.

S+num Petri de Vilela, S+num Guillelme uxoris eius, S+num Petri, S+num Arnaldi, filiorum eorum, qui hoc laudamus et firmamus firmarique rogamus. Item damus vobis et vestris illum torrentem que ibi est sicut est terminatum et fexuriatum, quod teneas et habeas in vestrum dominio cum omni in se habenti integriter sine omni censu et agrario.

S+num Martini, prebiteri, qui hanc cartam vidi firmare supradicte Guillelme et Petro, filio suo.

S+num Raimundi de Molendino. S+num Guillelmi de Purtellis. S+num Petri de Scintilis.

Iohannis, sacerdotis, qui hoc scripsit, cum literis rasis et emendatis et suprascriptas in linea III et VIII et XVII et XVIII, die et anno quo supra.

1210, setembre, 8

Joan Mates, de Badalona, i la seva esposa Neta, cadascú per la totalitat, deuen quaranta sous en diners de Barcelona a Guillem Cardona i als seus, valent un marc de plata quaranta-quatre sous. Per aquests quaranta sous empenyoren a favor d'ell i dels seus tres peces de terra que tenen, en franquesa del senyor rei, a la parròquia de Santa Maria de Badalona, en el lloc anomenat Vilardell.

Aquestes tres peces de terra, amb els seus drets d'entrada i d'eixida, les empenyoren perquè Guillem Cardona les tingui, posseeixi i espleti per cobrar el seu deute, salvada la franquesa del senyor rei, que serà pagada per Joan i per Neta. La data per redimir aquesta penyora serà de festa en festa de Sant Feliu, salvats els esplets de Guillem Cardona. Guillem i els seus podran empenyorar aquesta garantia pel seu deute i no per més.

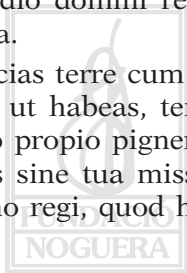
A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 205 (185 × 130 mm).
Trasllat del 6-5-1221.

Hoc est translatum fideliter translatum.

Sit notum omnibus quod ego Iohannes de Matis de Bitulona et uxor mea Neta, quisque per totum, debemus tibi Guillelmo Cardona et tuis quadraginta solidos denariorum Barchinone, valentis marcha argenti XLIIII solidos. Et pro hiis XL solidis impigneramus tibi et tuis ipsas tres pecias terre quas habemus in francheda domini regis in parrochia Sancte Marie de Bitulona, que pecie sunt in alodio vocato de Vilardel. Terminatur una eorum ab oriente in alodio Guillelmi Godmar, a meridie similiter et in tua tenedone, ob occidente in alodio Guillelmi Godmar, a circio in alodio ecclesie de Bitulona. Alia vero pecia terre terminatur ab oriente in francheda Montis Chatani, a meridie et ab occidente et a circio in alodio Guillelmi Godmar. Alia vero pecia terre est in loco vocato ad Campum Maiorem, et terminatur ab oriente in torrente, a meridie in alodio domini regis, ab occidente similiter, a circio in cararia publica.

Sic presentes tres pecias terre cum introitibus et exitibus suis impigneramus tibi et tuis ut habeas, teneas, possideas et expletes secure et potenter pro tuo proprio pignere, salva francheda domini regis, quam nos solvamus sine tua missione, et si aliquid in ipsa francheda paccabis domino regi, quod habeas super eodem pigno-

re et sis inde creditus sine placito et sacramento, et sit terminus redimendi hoc pignus de festo in festum Sancti Felicis, salvis tuis expletis. Liceatque tibi et tuis hoc pignus inpignerare pro quanto ibi habeas et non per amplius, quodque [...] aliqua persona in dicto pignere tibi et tuis [...] vel contradixerit, recuperes et habeas super nos et omnibus rebus nostris mobilibus et immobilibus et in bestiis arantibus et non arantibus in quibus accipere volueris, sine tuo dampno, et sis inde creditus sine placito et sacramento.

Actum est hoc VI idus setembria anno Domini M^o.CC^o.X^o.

S+num Iohannis de Matis, S+num Nete uxoris eius, qui hec laudamus et firmamus.

S+num Guillelmi Godmar. S+num Ramundi Godmar.

Sig+num Ramundi, diaconi, scriptoris qui hec scripsit cum literis emendatis in linea III^a et XI^a et dampnatis in XIII^a et suprapositis in quarta linea, die et anno quo supra.

Actum est hoc II nonas madii anno Domini M^o.CC^o.XXI°.

S+num Ferrarii presbiteri, S+num Berengarii presbiteri, S+num Bernardi presbiteri, qui huius translati testes sumus.

Sig+num Guillelmi, sacerdotis, qui hec scripsit die et anno quo supra.

30

1210, setembre, 8

Joan de Mates, de Badalona, i la seva esposa Neta donen a Guillem Cardona, als seus i a tota la seva descendència i posteritat, perquè les millorin i les empeltin, totes les oliveres que tenen en la seva peça de terra, en franquesa del senyor rei, a la parròquia de Santa Maria de Badalona en el lloc anomenat Vilardell, i Guillem Cardona haurà de donar-los la meitat de tots els fruits que Déu hi doni, i en aquestes oliveres no hi podrà proclamar cap altre senyor.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 206 (169 x 80 mm). Al dors: "Per lo mas Ram".

Sit notum omnibus quod ego Iohannes de Matis de Bitulona et uxor mea Neta damus tibi Guillelmo Cardona et tuis et omni progeniei atque posteritati tue ad bene meliorandum et empeltandum omnes illos olivarios quos habemus in ipsa nostra pecia terre, quam habemus in francheda domini regis in parrochia Sancte Marie de

Bitulona in loco vocato ad Vilardellum, quos dictos olivarios cum introitibus et exitibus omni tempore habeatis et bene empeltetis et melioretis, et ex omni fructu quem Deus ibi dederit, fideliter nobis et nostris medietatem detis, atque ibi alium seniore non proclametis in dictis olivariis nisi nos et nostros.

Actum est hoc VI idus setembris anno Domini M^oCC^o decimo.

S+num Iohannis de Matis, S+num Nete uxoris eius, qui hec firmamus et laudamus.

S+num Guillelmi Gotmar. Sig+num Ramundi Gotmar.

Sig+num Ramundi, diaconi, scriptoris qui hec scripsit die et anno quo supra.

31

1210, octubre, 22

Ponceta, de les Corts de Mogoda, i la seva filla Guillema, cadascuna per la totalitat, deuen dos-cents cinquanta sous de diners de Barcelona a Pere d'Olmet i als seus, valent un marc de plata quaranta-quatre sous, que confessen que han rebut, i per aquests cinquanta sous empenyoren a favor de Pere d'Olmet tot el mas que tenen en franc alou al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda, en el lloc anomenat Mas Corts.

Empenyoren aquest mas des del dia d'avui, és a dir, les terres i les vinyes conreades i ermes amb els termes i afrontacions i amb els drets d'entrada i d'eixida íntegrament, excepte el farraginal, el llinar on Pere d'Olmet hi té les figueres, el camp d'en Canet i la vinya d'en Rovira, i ho retenen tot per a elles.

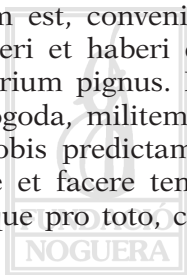
Aquest mas, amb totes les seves pertinences, Ponceta i Guillema el treballaran i el milloraran pel dret que hi té Pere d'Olmet, i de tots els fruits del pa i del vi que Déu hi doni li donaran fidelment el quint i el braçatge, i elles no hi podran lligar (garbes), batre ni veremar sense la presència de Pere d'Olmet o d'alguí enviat per ell. A Ponceta i a Guillema no els serà lícit redimir aquest empenyorament fins al cap de tres anys a partir de la festa de Tots Sants vinent i, posteriorment, cada any el dia de la mateixa festa. Pere d'Olmet podrà empenyorar aquesta penyora pel quint que hi té i no per més. A més, Ponceta i Guillema donen com a avaladors a Pere d'Olmet, el cavaller Bernat de Mogoda i Ferrer de Soler.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 207 (225 x 145 mm). Al dors: "Empenyorament fet per Ponceta de Mogoda y Guillemona, sa filla, a Pere de Olmeto, del mas tenia y possehia en la parròchia de Mogoda, dit lo mas Corts, per CCL sous. Va ab la venda feta per Jaume de Soler a Simon de Corts. Registrada Mogoda".

Notum sit cunctis quod ego Ponceta de ipsas Curtes de Mogoda et filia mea Guillelme, quisque pro toto, debemus tibi Petro de Olmeto et tuis CCL solidos denariorum Barchinone, valente marcha argenti XLIII solidos, quos nos concedimus habuisse et recepisce, excepcioni non numerate peccunie renunciando. Pro quibus CCL solidis, assignamus tibi vel tuis pro tuo pignore toto ipso nostrum mansum cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus, sicut melius habemus et habere debemus per nostrum francum alodium in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda in loco nominato mansum de Curtibus.

Sicut nos ibi melius habuimus et habere debuimus impignoramus tibi et tuis ab hac die in antea predictum mansum, scilicet terras et vineas cultas et heremas cum terminis et affrontacionibus et cum ingressibus et egressibus suis integriter. Sicut nos melius habuimus et habere debuimus per vocem genitorum nostrorum, impignoramus tibi et tuis, preter ipsum ferriginale et ipsum linare in quo habes ipsas ficulneas et campum de Caneto et ipsam vineam de Ruvira, que Petri Gili tenet per sua pignora, quod nos retenemus.

Et quod predictum mansum cum omnibus suis pertinenciis nos bene laboremus et melioremus per vos et per tuam vocem, et de omnibus fructibus quod Deus ibi dederit de pane et vini, demus tibi et tuis chintum et braciaticum fideliter, et non sit nobis licitum ibi legare vel triturare aut vendimiare sine te vel tuo nuncio, et non sit nobis vel nostris licitum redimere hoc pignus nisi de ista festa Omnium Sanctorum ad tres annos primos venturos, et deinde sit terminus redimendi annuatim de festu in festum Omnium Sanctorum. Sit tibi et tuis licitum impignorare hoc pignus pro quinto ibi habes et non per amplius. Hoc vero totum, ut superius dictum est, convenimus tibi et tuis attendere et complere et facere teneri et haberi et possideri tibi et tuis in sana pace per tuum proprium pignus. Insuper damus tibi et tuis plivos Bernardum de Mogoda, militem, et Ferrarium de Solario, qui cum nobis et sine nobis predictam pignoram faciant tibi et tuis atendere et complere et facere teneri et possideri. Nos vero omnes prenominati, quisque pro toto, convenimus tibi et tuis hoc

totum attendere et complere in sana pace ut dictum est. Quidquid in nobis fallis, habeas et recuperes totum nostrum fallimentum, tam de avere quam de expletis et gravamine et missiones quo in aliquo tibi vel tuis evenerit, super nos et in omnibus rebus nostris mobilibus et immobilibus et in omnibus bestiis nostris, tam magnis quam parvis, aratoris et non aratoris, in quibus melius accipere volueris, unde sis bene paccatus ad tuo salvamento et sine omni tuo dampno et sine placito et absque sacramento et sine omni pena. Ne vero aliquis ex nobis pro altero in hec nequamquam excusari valeat, omni iuri et rationi sive consuetudini prorsus quantum ad hec plenarie renunciamus.

Actum est hoc XI kalendas novembris anno Domini MCCX.

Sig+num Poncete de Mogoda, Sig+num Guillelme filie eius, Sig+num Ferrarii filii predictae Poncete, Sig+num Bernardi de Mogoda militem, Sig+num Ferrarii de Solario, nos pariter qui hec laudamus et firmamus firmarique rogamus.

Sig+num Febroarii de Mogoda. Sig+num Petri Gebelini. Sig+num Berengarii Mulner.

Ferrarius, sacerdos, qui hec scripsit cum literis suprapositis in linea X et in XV et dampnatis in linea XVIII, die et anno quo su(*senyal*)pra.

32

1212, març, 28

Ramon de Castellet fa hereus del castell de Castellet i de tots els feus i rèdits que pertanyen a l'esmentat castell els fills que tindrà amb la seva esposa Sança, de manera que en el futur Ramon de Castellet no pugui donar el castell a cap altre home, sinó als fills que tindrà amb Sança.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 208 (225 × 70 mm). Al dors: "Donatio o heretament fet per Ramon de Castellet, ab lo qual hereta los fills que haurà de Sànsia, muller sua, del castel de Castellet y termes de aquell".

Notum sit cunctis quod ego Raimundus de Castelet cum isto presenti instrumento heredo filios illos quos habiturus sum de Sancia, uxore mea, scilicet de castro illo de Castelet, sicut et de omnibus feudis et redditibus sicut pertinent et pertinere debent ad illum castrum predictum sicut sunt sub suis terminis. Tali modo: quod

de cetero nulli alii homini dare possim predictum castrum nisi illis filiis quos habiturus sum de Sancia predicta, et hoc habeam per firmum ut superius scribitur.

Quod est actum V kalendas aprilis anno Domini M.CC.XII.

S+num Raimundi de Castelet, qui hec iussi scribi et firmari.

S+num Guillelmi de Gardia, S+num Petri de Claromonte, S+num Berengarii de Castro Gali, testium.

Raimundus de Subirads, scribe, hoc scripsit precepto B. de Tarrega, cum literis suprapositis ubi dicitur “sicut sunt sub suis terminis”, et “homini”, et hoc (*senyal*) fecit.

33

1212, març, 28

Després de moltes discussions, plets i demandes que durant un llarg temps hi va haver entre Bernat de Centelles i Ramon de Castellet, amb relació a les peticions que Bernat de Centelles feia a Ramon de Castellet pel castell de Castellet, finalment els va plaure arribar a aquesta amistosa composició:

Bernat de Centelles defineix a favor de Ramon de Castellet i dels seus totes les peticions i demandes, perpètuament. I Ramon de Castellet convé amb Bernat de Centelles i els seus, perpètuament, que els donarà la potestat del castell de Castellet tantes vegades com Bernat la vulgui prendre.

Pel castell i pel feu, Ramon de Castellet convé amb Bernat de Centelles que li facilitarà un cavaller preparat per anar a l'exèrcit, i Bernat de Centelles promet a Ramon de Castellet, pel domini que sobre ell té, que li defensarà el castell contra tothom.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 209 (215 × 130 mm).

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 210 (260 × 140 mm).
Trasllat del 8-8-1282.

Notum sit cunctis quod, post multas contenciones et placita et demandas que diu steterunt condem inter Bernardum de Senteles et Raimundum de Castelet super petitiones quas Bernardus de Senteles faciebat Raimundo de Castelet de castro de Castelet, tandem placuit eis venire ad amicabilem compositionem.

Tali modo: quod ego Bernardus de Senteles difinio tibi Raimundo de Castelet omnes illas petitiones et demandas tibi et

tuis per me et omnes meos imperpetuum. Et ego Raimundus de Castelet convenio tibi Bernardo de Senteles et tuis imperpetuum dare potestatem, iratus et paccatus, tibi et tuis de ipso castro de Castelet quocienscumque volueris eam potestatem capere, tali modo quod ego tenens unum castrum de illis de Castelet, convenio tibi et tuis dare potestatem ita quod unus homo ascendat in castrum, et ego, recuperato illo castro, dem tibi potestatem illius alius castri similiter per unum hominem, et convenio tibi valere de illo castro contra cunctos homines et feminas et quod non fraudemus tibi in aliquo, et hec convenio tibi et tuis bona fide sine ingenio, et hoc totum convenio tibi et tuis sub fide sacramenti et hominatici et, meis propriis manibus tactis sacrosantis Evangeliiis, iuro per Deum et per fidem bonam me ita attendere imperpetuum ut superius scribitur, et convenio tibi et tuis quendam militem liberare in exercitum per castrum et feuda, et miles sit paratus eundi in exercitum. Et ego Bernardus de Senteles convenio tibi Raimundo de Castelet deffendere illud castrum contra omnes homines et feminas per dominium illud quod super te habeo, bona fide sine tuo¹⁰ ingenio.

Quod est actum V^o kalendas aprilis anno Domini M^o.CC^o.XII.

S+num Bernardi de Senteles, S+num Raimundi de Castelet, nos qui hoc iussimus scribi et firmari.

S+num Guillelmi de Guardia, S+num Petri de Claromonte, S+num Berengarii de Castro Gali, testium.

Raimundus de Subirats, scriba, notarii Montis Albi, hoc scripsit et hoc (*senyal*) fecit.

Ego Robertus, notarius publicus Minorise, subscribo, in cuius posse Bernardus de Sentellis et Raimundus de Castelet firmarunt hanc cartam.

Sig+num Berengarii Guilaberti, notarii. Sig+num Petri de Terinino, notarii.

Sig+num Nicholai de Samares, notarii publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter a dicto suo originali instrumento scripsit et clausit VI° idus augusti anno Domini M^oCC^oLXXX secundo.

10. En el pergamí 209 no apareix aquest "tuo". El pergamí 210 no ha estat transcrit fidelment pel notari.

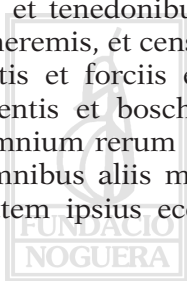
34

1212, setembre, 10

Ermessenda de Cartellà dona i ofereix a l'església de Santa Maria i Sant Feliu de Cadins en franc i lliure alou, perpètuament, dos masos: un d'ells, que s'anomena Martorell, a la parròquia de Sant Llorenç de Maçanet, prop de la torre de Maçanet; l'altre és a la parròquia de Sant Esteve de Tordera, al lloc que es diu Puig Barren. També li dona un molí al riu de la Tordera, que Pere del Montsec i Guillem de Caselles tenen per ella. Tot això ho dona perpètuament a l'esmentada església, amb dues filles seves, com a herència d'elles, amb els drets d'eixida i d'entrada, amb les seves pertinences i tinences, amb els homes i les dones, amb les vinyes i les terres conreades i ermes, i amb els censos, usos, joves, tragines, quèsties, toltes, forces, plets, establiments, serveis, adempres, boscos, garrigues, arbres de diverses classes, dominis o exaccions de totes les coses, provents, i amb totes les altres coses que d'alguna manera li pertanyen.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 211 (199 × 279 mm).

Sit notum cunctis quod ego Ermessendis de Cartiliano, per me et per omnes meos presentes atque futuros, dono et offero et cum hac presenti carta omni tempore valitura liberando trado domino Deo et ecclesie Sancte Marie et Sancto Felici de Cadinis per francum et liberum alodium in perpetuum duos mansos, unum scilicet in parrochia Sancti Laurencii de Macianeto, qui vocatur Martorel prope turrin de Macianeto, et alterum in parrochia Sancti Stephani de Tordaria, quem tenet Natalis per me in loco qui dicitur Podium Barren, et unum molendinum quem tenent per me Petrus de Monte Sicco et Guillelmus de Casellis in riera de Tordaria, cum omni censu et cum omni hoc quod ibi habeo et accipio et accipere debeo, vi vel gratis vel alio modo. Prefata vero omnia dono et offero domino Deo et predictae ecclesie cum duabus filiis meis, in perpetuum, pro hereditate earum, cum exitibus et ingressibus et pertinentiis et tenedonibus et hominibus et feminis et vineis et terris cultis et heremis, et censibus et husaticis et iuvis et traginis et questiis et toltis et forciis et placitis et stabilimentis et serviciis et adempamentis et boschis et garicis et arboribus diversorum generum et omnium rerum dominiis sive exaccionibus ac proventibus et cum omnibus aliis meis aliquo modo pertinentibus, ad omnem voluntatem ipsius ecclesie perpetuo faciendam

sine retentu meo et meorum, omnibus meis vocibus et racionibus et meorum inde perpetuo extinctis; et si aliquo iure scripto vel non scripto, legali vel divino, publico vel privato sive humano, sine excepcione aliqua, infuturum huic contractui obviam ire possem, illi iuri penitus renuncio. Si quis hoc rumpere voluerit, non valeat set sola preisumcione iram Dei Patris Omnipotentis incurrat et cum Iuda proditore dampnatus in inferum porcionem suam accipiat.

Actum est hoc IIII idus septembris anno Domini M.CC.XIIº.

Sig+num Ermessendis de Cartiliano qui hoc firmo firmarique rogo.

Sig+num Petri de Baneriis. Sig+num Bernardi de Lemena. Sig+num Petri Iacobi.

Sig+num Bernardi de Cartiliano qui supradicta concedo. Sig+num Gauserandi de Cartiliano, hec laudat et firmat testesque firmari rogat.

Ego magister Pontius, presbiter canonicus gerundensis, subscribo.

Bernardus Bellad, presbiter de Cabaneis, in cuius manu predicti Gauserandi istam cartam firmavit.

Bernardus Sancii qui hoc scripsit, cum literis suprapositis in VIII linea in loco ubi dicitur "pro hereditate earum", die et anno quo supa.

Arnaldus Stephani, levita et publicus scriptor Gerunde, subscribo. (*Senyal*)

35

1212, octubre, 3

Hug Gilí, prior de Sant Pau del Maresme, i tot el convent d'aquest lloc a ell encarregat donen i concedeixen a Pere Sala i als seus i a tota la seva descendència i posteritat, a un després de l'altre, indivisiblement, a aquell que tingui el mas Sala, en fidelitat al cenobi després de la mort de Guillem de Ribes, la batllia que el cenobi té en tota la parròquia de Sant Martí d'Arenys. També lloen, concedeixen i confirmen, perpètuament, a favor de Pere Sala, dels seus i de tota la seva descendència i posteritat, perpètuament, en fidelitat al prior i al seu cenobi, la batllia de Canet, tal com ell mateix i els seus pares l'havien tingut per l'esmentat cenobi.

Tots els fruits, esplets, rèdits, censos, agrers i senyories d'aquestes batllies s'aplegaran fidelment en el mas Sala, i en les coses esmentades Pere Sala rebrà aquells drets que els seus antecessors havien rebut per la batllia.

El prior Hug Gili constitueix Pere Sala en batlle i procurador de totes les coses esmentades, i aquest promet al prior que li serà fidel i legal. El prior ha rebut de Pere Sala dos-cents vint sous en moneda de Barcelona.

A Original perdut.

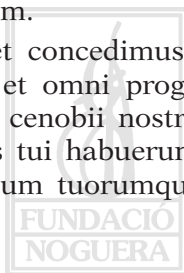
B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 213 (235 × 170 mm).
Trasllat del 17-4-1260.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est:

Sit notum omnibus quod ego Hugo Gilinus, prior Sancti Pauli de Maritimo, et conventus eiusdem loci michi concessus, damus et concedimus tibi Petro de Salas et tuis et omni progeniei atque posteritati tue, uni post alium, indivisibiliter, qui mansum de Sala teneat, ad fidelitatem cenobii nostri post obitum videlicet Guillelmi de Ravis, baiuliam nostram quam cenobium nostrum habet et habere debet in omni parrochia Sancti Martini de Arenis per omnia loca.

Prenotatam itaque baiuliam tocus nostri honoris quem habemus et aliquo modo habere debemus et habituri sumus in omni dicta parrochia per omnia loca, sicut melius baiulus aliquis habuit et retinuit et habere et tenere debuit, melius damus et concedimus tibi et tuis et omni progeniei atque posteritati tue, uni post alterum, indivisibiliter, qui dictum mansum de Sala teneat post obitum scilicet dicti Guillelmi de Ravis, ad habendum et tenendum omnique tempore libere possidendum, capiendo fideliter in omnibus eximentis et expletis, redditibus, censibus, agrariis et senioraticis, que habemus et habere debemus et habituri sumus in omni dicta parrochia, omnia illa iura que aliquis baiulus ibi melius accepit et accipere debuit per suam baiuliam ad tuum tuorumque bonum intellectum et salvamentum.

Preterea laudamus et concedimus et in perpetuum omnino confirmamus tibi et tuis et omni progeniei atque posteritati tue ad fidelitatem nostram et cenobii nostri, baiuliam de Canneto sicut melius tu et genitores tui habuerunt et tenuerunt per dictum cenobium nostrum, ad tuum tuorumque intellectum.

Et omnia expleta et eximentia et redditus et census et agraria dictarum baiuliarum congregentur fideliter in dicto manso de Sala, et accipiat in his predictis ea iura que antecessores tui per baiuliam ibi acceperunt. Ego tibi, predictus Petrus de Sala, constituo in baiulum et procuratorem omnium predictorum ad bonum et fidelitatem dicti cenobii. Promittendo preterea vobis domino Hugoni Gilino, priori, et successoribus vestris in his predictis fidelis et legalis esse. Et est sciendum quod accipimus a te, dicto Petro Sala pro hac donacione et concessione CC.XX. solidos monete Barchinone et de his denariis nil remanet apud te in debito, et est manifestum.

Actum est hoc V nonas octobris anno Domino M^o.CC^o. duodecimo.

(*Senyal*) Ugo Gilinus, prior Sancti Pauli de Maritima. S+num Bernardi, monachi. S+num Dulcie, Deo devote.

S+num Petri de Sala qui hec firmo et laudo. (*Senyal*) Olivarii, monachi.

Sig+num Guillelmus, sacerdos, qui vidi firmare hanc cartam Bernardo, monacho, et Dulcie, devote. S+num Petri de Manso. Sig+num Petri de Sancto Laurencio.

Sig+num Raimundi, diaconi, scriptoris qui hoc scripsit, cum literis emendatis in linea II^a et VII^a et XV^a et dampnatis in VI^a et suprapositis in XVI^a et XVIII^a, die et anno quo supra.

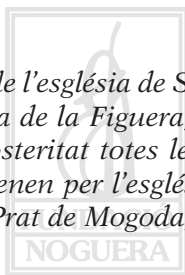
Sig+num Iacobi de Portu, notarii. Sig+num Petri Marchesii, notarii. Sig+num Petri Marci, notarii.

Sig+num Guillelmi de Cabaneis, notari publici Barchinone, qui hoc translatavit fideliter a suo originali et de verbo ad verbum comprobatum transcripsit et clausit XV^a kalendas madii anno Domini M^o.CC^o. sexagesimo.

36

1212, octubre, 7

Guillem Agal Bo, sacerdot de l'església de Sant Cebrià de Cabanyes, lloa i concedeix a Guillem de la Figuera, al seu fill Deuadret i a tota llur descendència i posteritat totes les honors i tinences que ells i llur descendència ja tenen per l'església de Sant Cebrià i els seus clergues en el lloc dit Prat de Mogoda, a tocar del riu de Caldes.

Guillema de la Figuera i els seus hauran de donar el quint, el braçatge, el delme i la primícia de tots els fruits que Déu hi doni, i cada any, per la fira de Matabous, una oca. I Guillema i els seus no hi hauran de proclamar cap altre senyor sinó Guillem Agal i els seus successors, i, passats trenta dies després d'haver comunicat el dret de fadiga, ho podran vendre i empenyorar a un pagès com ells, salvats els dominis directes, la senyoria, el quint, el braçatge, la dècima i la primícia de l'església de Sant Cebrià. Per aquesta lloació i donació Guillem Agal rep set sous de diners de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 214 (158 × 220 mm).

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus Agal Bonus, sacerdos ecclesie Sancte Cibriane de Chabanes, laudo et concedo tibi Guillelme de ipsa Figuera et filio tuo Deoadret et progeniei ac posteritati vestre et vestris, omnes honores et tenedones quam iam tenetis vos et progeniei vestre per voce ecclesie Sancte Cibriane et suis clericis in parrochia iam dicta ecclesia Sancte Cibriane in loco nominato ad ipsum Pratum de Muguda iuxta rriverio de Calidis.

Sic iamdictam honorem et tenedonem cum ingressibus et egressibus suis et aquam ad inrigandum et cum omni in se habenti integriter, sicuti melius vos et genitorum vestrorum iam tenetis per longo tempore, sic laudo et concedo vobis et vestris sicut melius dici vel intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum. Tali pacto, ut vos et vestris post vos donetis mihi et successoribus meis post me quintum et braciaticum et decimam et primiciam de omnibus fructibus quos Deus ibi dederit, et annuatim ad firmam Matabous unam anseram per censem, atque ibi non proclametis alium senioreni nisi me et successores meos vos neque vestri, liceatque vobis et vestris postquam a XXX diebus ex quo in me et in meis successoribus fatigati fueritis, vendere et impignorare vestri consimili laboratorum, salvis directis ecclesie Sancti Cibriani¹¹ et senioraticum et quintum et braciaticum et decimam et primiciamque. Accipio pro hac laudacione et donacione VII solidos denariorum Barchinone. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc nonis octobris anno Domini M^o.CC^o.XII°.

G. Agal Boni, sacerdotis dicte ecclesie, (*senyal*) qui hoc laudo.

11. Després d'haver escrit tres vegades *Sancte Cibriane* (és a dir, Santa Cebriana), ara apareix *Sancti Cibriani*.

S+num Bernardi de Muguda, S+num Raymundi de Pedrenches, S+num Febroarii de Chabanes, S+num Guillelmi de Fabrica, S+num Petri de Valoria parrochiani iamdicte ecclesie, qui hoc laudamus et firmamus.

Petri presbiteri, qui vocatur Petrus Scriptor, vidi hanc cartam firmare istis predictis hominibus de Cabanes. (*Senyal*)

Iohannis, sacerdotis, qui hoc scripsit die et anno quo supra. (*Senyal*)

37

1213, març, 1

Pere d'Organelles i la seva esposa Joaneta, i Bernat d'Organelles la seva esposa Berga i llur filla Barcelona i el seu home Joan Fabre tots alhora donen a Guillem Marcel, a Maria Marcel·la i als seus i a tota llur descendència i posteritat una petita peça de terra erma que tenen pel senyor rei a la parròquia de Santa Maria de Caldes, al costat del torrent de la Nou.

En concepte de cens, cada any els hauran de donar el dia de la festa de Nadal dos diners de moneda corrent de Barcelona, i, passats vint dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, podran vendre i empenyorar la peça de terra a qui vulguin, excepte a un cavaller, a un clergue o a un batlle, salvat llur domini directe, el cens i la senyoria, i salvada la fidelitat al rei. Els donants reben dos sous de diners de moneda corrent de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 215 (185 × 200 mm).

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Organellis et uxor mea Iohaneta, et ego Bernardus de Organellis et uxor mea Berga et filie nostre Barcellone femina et viro suo Iohanne Fabri, nos insimul donatores sumus tibi Guillelmo Marcelli et tibi Marie Marcelle et vestris et progeniei ac posteritati vestre et vestris, unam peciolam terre erme quam tenemus per dominum nostrum regem in parrochia Sancte Marie de Calidis iuxta torrentem de Nuce. Terminatur autem ab oriente in nostra honore et in vallo quem ibi fecistis, a meridie in aragai qui descurrit intus torrentem de Nuce et in nostra honore, ab occiduo in nostro orto, a circio in aragai qui descurrit intus orto Arnaldii de Casella et vestro.

Sic iamdictam peciolam terre erme cum ingressibus et egressibus suis et aquam ad irrigandum sicuti est terminata et fe-xuriata, sic donamus vobis et vestris cum olivarias et omnia arborum que ibi sunt et erunt, et plantetis et edificetis vos neque vestri omni tempore. Tali pacto, ut vos et vestri post vos donetis nobis et nostris annuatim in festo Natalis Domini duos denarios per censum iamdicta omnia monete curribilis Barchinone et non aliud, liceatque vobis et vestris postquam a XX diebus ex quo in nos vel in nostris fatigati fueritis, vendere et impignorare cui volueritis, preter militi et clerico et baiulo, salvis nostris directis et censum et senioraticum et salva fidelitate regis, domino nostro; et nos et nostri faciamus vobis et vestris bonam iamdictam donacionem contra cunctos omni tempore. Accipimus a vobis pro hac donacione II solidos denariorum monete curribilis Barchinone ut melior firmitas obtineat vobis et vestris omni tempore. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc kalendis marcii anno Domini M^oCC^oXII^o.

S+num Petri de Organellis, S+num Iohanete uxoris eius, S+num Bernardi de Organellis, S+num Berga uxoris eius, S+num Barcellone filie eorum, S+num Iohanis Fabri viri sui, qui hoc laudamus et firmamus firmarique rogamus.

S+num Petri de Scintillis, S+num Berengarii de Solerio, S+num Guillemi de Cledellis.

Iohanis, sacerdotis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.
(Senyal)

38

1213, juny, 1

Guillem de Palou, instructor del procés que es mou entre Guillem de Terrassa i Bernat de Santmartí sobre la penyora que Bernat de Santmartí té sobre el molí i l'honor de la Mora, escoltades les raons i al·legacions d'una part i de l'altra, examinats diligentment els testimonis i els instruments produïts per ambdues parts, cercada la veritat el millor possible, tingut el consell d'homes savis i prudents, i assegut Ramon de Gurb com a jutge amb Guillem de Palou, aquest degudament pronuncia que la possessió del molí i de l'honor de la Mora pertoca a Bernat de Santmartí.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 216 (168 × 125 mm).

Ego Guillemus de Palaciolo, cognitor cause que vertitur inter Guillelmum de Terracia et Bernardum de Sancto Martino super illud pignus quod Bernardus de Sancto Martino habet in molendino et in honore de Mora, auditis hinc inde rationibus et allegacionibus, et testibus et instrumentis ex utraque parte productis diligenter inspectis, et inquisita rei veritate ut melius potui, et habito consilio sapiencium et prudentum virorum, assedente mecum R[aimundo] de Gurbo pro iudice, devite pronuncio possessionem dicti molendini et honoris de Mora B[ernardo] de Sancto Martino, cum fructibus a tempore quod dictus B[ernardus] de Sancto Martino invenit faticam in G[uillelmum] de Terracia quod non fecisset firmare domine Marie, uxori sue, illam cartam quam inter eos in posse R[aimundi] de Gurbo et B[ernardi] Barutini facta fuit.

Acta est sententia kalendis iunii anno Domini M^o.CC^o.XIII°.

S+num Guillelmi de Palaciolo. Raimundi de Gurbo (*senyal*).

Signum Petri Literati qui hoc scripsit die et anno quo supra.
(*Senyal*)

39

1213, desembre, 19

Testament d'Ermessenda de Cartellà.

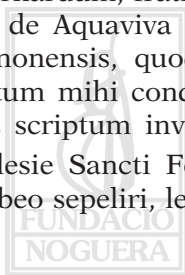
A Original no consultat.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 217 (165 × 355 mm).
Trasllat del 21-10-1225 d'un altre trasllat del 4-12-1219.

a Elvis MALLORQUI, *Col·leció diplomàtica dels Cartellà, cavallers de Maçanet de la Selva (1106-1301)*. Doc. 68. Barcelona: Fundació Noguera, 2015.

In Christ nomine, ego Ermessendis de Cartiliano facio meum testamentum in quo eligo meos manumissores, videlicet Guillelmum, abbatem Sancti Salvatoris de Breda, et Gaucerandum, filium meum de Cartiliano, et Bernardum, fratrem eius, et Guillelmum de Palafollis et Berengarium de Aquaviva et Bernardum de Cintiliis, sacristam ecclesie barchinonensis, quod si mors mihi contigerit antequam aliud testamentum mihi condere liceat, ipsi distribuant omnes res meas sicut hic scriptum invenerint.

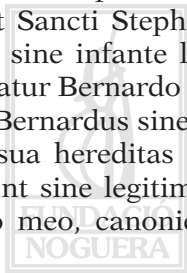
Primum dimitto ecclesie Sancti Felicis de Cadinis, in cuius cimiterio corpus meum iubeo sepeliri, lectum meum bene ornatum

et mansum quem inhabitat Poncius de Pradel de Mil et mansum quem inhabitat Burd Escuder, cum hominibus et feminis et cum omnibus pertinenciis suis et tenedonibus, qui sunt in parrochia Sancti Laurencii de Macianeto, et duos mansos quos habeo et teneo in parrochia Sancti Stephani de Turdera, scilicet mansum quem inhabitat Venrellus Otger et mansum quem inhabitat Vives Cabrer, cum hominibus et feminis et cum omnibus pertinenciis suis et tenedonibus, et molendinum quem tenet per me Guillem de Prato, videlicet medietatem, et senioraticum que ibi habeo et teneo in eadem parrochia. Dimitto inter sepulturam meam et missas canendas C solidos. Volo et iubeo manumissoribus meis ut faciant convivium meum honorifice. Dimitto Sancte Marie de Vallemana censum quem accipio in manso Petri Darneria videlicet VIII solidos, qui est in parrochia Sancti Petri de Marturel. Dimitto Sancto Salvatori de Breda mansum de Olivaria, cum hominibus et feminis et cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus, qui est in parrochia Sancti Cipriani de Firoses. Dimitto Sancte Marie Ameriensis C solidos. Dimitto Confratrie de Cardedol CC solidos. Dimitto Sancte Marie de Gerunda I aureum, Sancto Felici V solidos, Sancto Petro de Gallicantu V solidos, Sancto Martino de Costa V solidos, Sancto Danieli X solidos, Confratrie Sancti Emicerii X solidos, Confratrie de Stagneolo X solidos, Sancto Stephano de Turdera X solidos, Sancto Laurencio de Macianeto X solidos, Sancte Marie de Vitrariis X solidos, Sancte Marie de Ruperufa V solidos. Dimitto ecclesie Sancti Iacobi de Macianeto VII scillatas de blat, tali modo quod clericus qui eam servierit illas predictas VII scillatas annuatim accipiat in fabrica mea de Turre. Dimitto Sancte Marie de Monte Nigro II solidos, quos mihi donat Arnaldus Macip annuatim pro porco ad servitium illius lampade quam ibi institui. Dimitto Ospitali V solidos. Milicie Templi V solidos. Dimitto filie mee Berengarie de Fabars mansum quem inhabitat Berengarius Darneria et mansum quem inhabitat Raymundus de Marturel, cum hominibus et feminis et pertinenciis suis et tenedonibus, ad omnem suam voluntatem faciendam, qui sunt in parrochia Sancti Petri de Marturel. Dimitto Saurine de Gerundella, filie mee, mansum quem inhabitat Geraldus de Podio, cum hominibus et feminis et pertinenciis suis et tenedonibus, ad omnem suam voluntatem faciendam, qui est in parrochia Sancti Cipriani de Firoses. Dimitto Gaucerando, filio meo, pro hereditate sua domum meam de Monte Nigro, cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus et hominibus et feminis, et totum quod ibi habeo vel habere debeo

aliquo iure vel racione in parrochia Sancti Martini de Monte Nigro et totum quod habeo aliquo iure vel racione in parrochia Sancti Cipriani de Firosis in cunctis locis, exceptis mansis quos superius dimisi Sancto Salvatori de Breda et Saurine de Gerundella, filie mee. Preterea dimitto Gaucerando, filio meo iamdicto, castrum de Blandis, scilicet dominacionem quam ibi habeo et accipio de dominacionibus omnibus et serviciis que habeo et accipio in cunctis militibus meis aliquo modo; eidem Gaucerando dimitto duas partes, tanta pars que rimanet de predictis dominacionibus et serviciis dimitto Bernardo, filio meo. Dimitto Bernardo de Cartiliano, filio meo, domum meam de Macianeto, cum omnibus suis laboracionibus et mansis et hominibus et feminis et cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus sicut habeo et teneo in parrochia Sancti Laurencii de Macianeto, excepto hoc quod superius testata sum, et totum quod habeo et teneo in parrochia Sancte Marie de Vitrariis et totum quod habeo in parrochia Sancti Stephani de Turdera et Sancti Michaelis de Vallemanna, tam feuda quam alodia, cum mansis et hominibus et feminis et cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus et molendinis et omnibus aliis rebus quas in predictis parrochiis habeo vel habere debeo, excepto castro de Blandis et excepto hoc quod superius testata sum. Dimitto eidem Bernardo, filio meo, mansum quem tenet Arnallus de Marturel et totum quod tenent per me P. de Oliva et Petrus de Ruvira. Dimitto Guillelmo, filio meo, mansum quem inhabitat Poncius de Buscastel, cum hominibus et feminis et pertinenciis suis et tenedonibus, qui est in parrochia Sancti Cipriani de Falgars, et mansum quem inhabitat Petrus Vivas de Marturel, cum hominibus et feminis et pertinenciis suis et tenedoibus, qui est in parrochia Sancti Petri de Marturel, quos mansos habeat et teneat omnibus diebus vite sue; post hobitum vero suum revertantur solide et libere Bernardo de Cartiliano, fratri suo, vel suis.

Rogo et iubeo Bernardo, filio meo, quod honor qui fuit G. de Burgo et G. Sancti Vincentii faciat compositionetam cum illis qui maius directum ibi habent, qui honor est in parrochia Sancti Laurencii de Macianeto et Sancti Stephani de Turdera. Sin autem Gaucerandus, filius meus, sine infante legitimo superstitie obierit, omnis sua hereditas revertatur Bernardo de Cartiliano vel infantibus suis legitimis. Similiter si Bernardus sine infante legitimo superstitie obierit, revertatur omnis sua hereditas Gaucerando vel infantibus suis. Si vero ambo defuierint sine legitima prole, revertatur hereditas eorum Guillelmo, filio meo, canonico gerundensis ecclesie, si

clericattum dimittere voluerit, quod si non dimiserit, illos predictos duos mansos quos superius ei dimiseram habeat ad omnes suas voluntates faciendas sine contradimento alicuius hominis. Dimito Berengarie de Fabariis omnem hereditatem Gaucerandi, filii mei, sicut superius testata sum, in cunctis locis et medietatem de illo honore quem habeo in parrochia Sancti Stephani de Turdera, aliam vero medietatem de predicto honore de Turdera dimito Guillelmo de Farneriis, nepoti meo. Dimito Saurine de Gerundella, filie mee, totam meam domum de Macianeto, cum suis laboracionibus et mansis et tenedonibus et pertinenciis, sicuti est in parrochia Sancti Laurencii de Macianeto sive in parrochia Sancte Marie de Vitrariis. Dimito Bernardo de Fabariis mansum quem inhabitat Arnallus de Marturel cum omnibus suis parcers. Dimito domui Sancti Felicis de Cadinis mansos meos qui sunt ad Podium Baren et de Cantalubs in parrochia Sancti Stephani de Turdera. Si forte omnes defuerint, dimito domui Sancti Salvatoris de Breda mansum quem inhabitat Bernardus de Ruvira cum hominibus et feminis et suis pertinenciis, qui est in parrochia Sancti Petri de Marturel.

Rogo et iubeo ut manumissores mei tantum ac tamdiu totum meum honorem teneant, donec persolvantur supradicte laxationes.

Actum est hoc XIII kalendas ianuarii anno Domini M^o.CC^o. XIII°.

Sig+num Ermessendis de Cartiliano que hoc testamentum fieri iussi, firmavi firmarique rogavi. Sig+num Gaucerandi, Sig+num Bernadi, filiorum meorum.

Sig+num Guillelmi de Palafols. Sig+num Bernardi de Scintiliis. Sig+num Berengarii de Aqua Viva.

Sig+num Berengarie de Fabariis, Sig+num Saurine de Gerundelle, filiarum mearum.

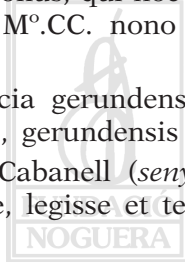
(*Senyal*) Scripta libens ista Petrus confirmo, sacrista.

SSS. Raimundus, presbiter et monachus, qui hoc scripsit, cum literis dampnatis in XXVI linea, die et anno quo supra.

Guillelmus, subdiachonus, qui hoc fideliter transtulit II nonas decembris anno Domini M^o.CC. nono decimo, die et anno quo supra. (*Senyal*)

(*Senyal*) R., Dei gracia gerundensis episcopus. (*Senyal*) Raimundus de Monte Rubeo, gerundensis archilevita.

Ego Guillelmus de Cabanell (*senyal*) subscribo et testificor originale huius rei vidisse, legisse et tenuisse.

SSS Ego Marchesius, tenens locum iudicis ordinarii, qui autentice vidi et (de) verbo ad verbum legi, non habito puncto in signo Gauzerandi et Bernardi de Cartiliano neque Bernardi de Centellis et Berengarie et Saurine de Gerundella, subscribo.

Ego Geraudus, presbiter, SSS subscribo. Ego R., presbiter, + subscribo.

Andreas cognominatus Lachadionus, qui hoc, rogatus, fideliter translatavi XII kalendas novembris anno Christ M^o.CC^o.XX^oV^o.

Raimundus, presbiter, qui hoc subscribo et hoc SIGNUM facio et patronum huius transcripsi, vidi et legi.

40

1214, gener, 27

Composició amistosa entre Bernat de Centelles i Ramon de Castellet.

Idèntica a la composició del 28-3-1212, número 33 d'aquest diplomatari. Són diferents la data, algun mot i alguns dels signants. La raó de la nova redacció d'aquesta composició ha de ser el valor jurídic que les parts donarien a algun mot que s'havia canviat.

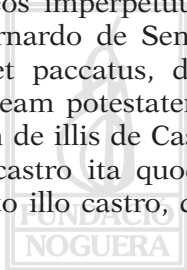
A ACM. Fons Baró d'Esponellà, núm. 1 (296 × 130 mm).

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 218 (305 × 90 mm). Trasl·lat del 8-8-1282, la mateixa del trasllat del document núm. 33.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento per alphabetum diviso cuius tenor talis est:

Notum sit cunctis quod post multas contenciones et placitas et demandas quod diu steterunt condem inter Bernardum de Senteles et Raimundum de Castelet super petitiones quas Bernardus de Senteles faciebat Raimundo de Castelet, tandem placuit eis venire ad amicabilem compositionem.

Tali modo, quod ego Bernardus de Senteles diffinio tibi Bernardo de Castelet omnes illas petitiones et demandas tibi et tuis per me et omnes meos imperpetuum. Et ego Raimundus de Castelet convenio tibi Bernardo de Senteles et tuis imperpetuum dare potestatem, iratus et paccatus, de ipso castro de Castelet quocienscumque volueris eam potestatem capere, tali modo, quod ego, tenens unum castrum de illis de Castelet, convenio tibi et dui dare potestatem de alio castro ita quod unus homo ascendat in castrum, et ego, recuperato illo castro, dem tibi potestatem de illo

alio castro similiter per unum hominem, et convenio tibi valere de illo castro contra omnes homines et feminas et quod non fraudem tibi in aliquo, et hec convenio tibi et tuis bona fide sine ingenio et sub fide sacramenti et hominiatici, et meis propriis manibus tactis sacrosanctis Evangeliiis iuro per Deum et per bonam fidem me ita attendere imperpetuum ut superius scribitur, et convenio tibi et tuis quendam militem liberare in exercitum per castrum et feuda et miles sit paratus eundi in exercitum. Et ego Bernardus de Senteles convenio tibi Raimundo de Castelet defendere illud castrum contra omnes homines et feminas per illud senioraticum quod super te habeo bona fide sine ingenio.

Quod est actum VI° kalendas februarii anno Domini M.CC^o.XIII°.

S+num Bernardi de Senteles, S+num Bernardi de Castelet, nos qui hoc iussimus scribi et firmari.

S+num Petri de Claromonte. S+num Berengario de Castro Galino. S+num Berengarii de Claromonte. S+num Petri de Sancta Eugenia. S+num Guillelmi de Castelet.

Raimundus de Bagnariis, prepositus Sancti Cucuphatis.

Raimundus sacerdos, notarius publicus cenobii Sancti Cucuphatis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

Sig+nm Berengarii Guilaberti, notarii. Sig+num Petri de Termino, notarii.

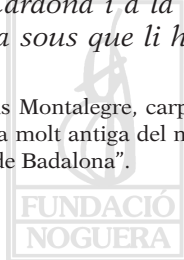
Sig+num Nicholai de Samares, notarii publici Barchinone, qui hoc scripsit et clausit, translatum a suo originali instrumento fideliter, VI idus augusti anno Domini M.CC.LXXX° secundo.

41

1214, febrer, 2

Saura, amb el consentiment i la voluntat del seu marit Bituló, reconeix al seu pare Guillem Cardona i a la seva mare Dolça que li han pagat els mil quaranta sous que li havien promès a ella i al seu marit per llurs noces.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 219 (275 × 90 mm). Al dors: "Badalona. Carta molt antiga del mas apel·lat Cardona qui ara es diu Ram en la parròquia de Badalona".

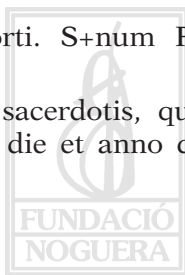
Sit notum cunctis quod ego Saura, una cum assensu et voluntate mariti mei Bituloni, recognosco atque concedo tibi Guillelmo Cardona, patri meo, et Dulcie [uxori tue] et vestris omnibus presentibus atque futuris, quod sum bene paccata a vobis omnibus de mille et quadraginta solidis monete Barchinone quos promisistis mihi et dicto marito meo ad diem nuptiarum nostrarum, propter quos predictos mille XL solidos diffinio ego prescripta Saura et ego prescriptus Bitulonus tibi Guillelmo Cardona, patri meo, et uxori tue Dulcie, matri mee, et [...bus] predicti mariti mei et vestris omnibus presentibus atque futuris, totam hereditatm paternalem et maternalem et etiam totam illam preteritorum genitorum meorum sive etiam futurorum, que mihi dicte Saure aliquo modo vel aliqua ratione pertinent nec pertinere debent nec marito meo dicto, mei ratione et iuris ulli in comitatu Barchinone sive in parroechia Sancte Marie de Bitulona et Sancti Cipriani de Tiana et in omnibus locis et in ullo senioratico. Ita quod de cetero nos ambo prescripti nec aliqua persona per nos nec de nobis, presens nec futura, in prescriptis hereditatibus nec in mobilia vestra, preterita et presentia sive futura, possit vobis prescriptis nec vestris, ut dictum est, aliquid inpetrare, imo per nos et per omnes nostros, ut dictum est, suprascripta omnia omnino diffinimus atque renunciamus sine omni nostro nostrorumque retentu, et ita quod aliquis ex nobis in hoc pro alio non possit se excusare aliquo modo vel aliquo ingenio, imo quantum ad hoc, omne ius et consuetudo et rationes et negocia ex toto renunciamus sine omni nostro nostrorumque enganno sicut melius dici et intelligi potest ad vetrum vestrorumque salvamentum. Ad hunc, ut dictum est, recognoscimus atque concedimus ut de predictis mille XL solidis sumus bene paccati, ita quod nullus ex eis remaneat in debito. Si quis hoc fregere voluerit, nil valeat sed in duplo componat posteaque omni tempore hoc firmum et stabile sit.

Actum est hoc IIII nonas febroarii anno Domini M°.CC°.XIII°.

S+num Saure qui hoc laudo et firmo. S+num Bituloni qui hoc laudo et firmo.

S+num Bernardi Torti. S+num Piponis de Vilare. S+num Raimundi capellani.

Sig+num Guillelmi, sacerdotis, qui hoc scripsit cum literis suprapositis in linea VIII die et anno quo supra.

1214, febrer, 22

Estolt, per remei de la seva ànima i les dels seus pares, dona i lloa a favor del senyor Déu, de la casa de Sant Pau del Maresme, del seu prior Hug Galí i dels altres confreres, els que ara hi ha i els que hi haurà, una vinya que té a la parròquia de Sant Iscle de Vallalta, en el lloc anomenat la Coromina.

També els dona a ells i als seus successors, per sempre, tot el domini directe del mas on viuen Ginzana de la Costa i el seu fill Bertolí, el qual mas és a la parròquia de Sant Cebrià de Vallalta, en el lloc anomenat Cruanyes, i (el domini directe) del mas Mora que ells (Ginzana i Bertolí) tenen, amb totes les seves pertinences i tinençes, amb els usos, agrers, quèsties, toltes, forces, establiments i plets, i amb els homes i les dones.

Tot ho dona en lliure i franc alou. Per aquesta donació i lloació Estolt confessa que ha rebut de Sant Pau del Maresme diverses almoines que pugen a cent vint sous de bona moneda de Barcelona, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

“Si alguna persona vivent volgués trencar aquesta donació, que sigui anatematitzada i apartada de la virtut de l'Esperit Sant, i que la seva ànima sigui posada al lloc on és Judes Iscariot.”

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 220 (155 × 280 mm).

Sit notum cunctis quod ego Estolt per me et per omnes meos presentes atque futuros, propter remedium anime mee atque parentum meorum, dono et laudo sive concedo domino Deo et domui Sancti Pauli de Maritima et tibi Ugo Galinus, prior eiusdem loci, et aliis confratribus quos ibi modo sunt vel futuros sint, videlicet pro omni tempore una mea vinea cum terra in qua est plantata, cum omnibus arboribus quos ibi sunt vel erunt, quam ego habeo et teneo et habere debeo in parrochia de Sancto Acisclo de Valle Alta in loco quod dicitur Condamina. Affrontat predicta vinea cum terra ab oriente in honore de Sancto Paulo et de Bernardum de Parage et de Arsendis de Chaneto, a meridie in honore de Petro Raimundo de Sancto Cipriano, a circio in honore de Turre de Buadeles, ab occiduo in honore Arnalli de Chaneto et in riera de Condamina. Sicut ab istis IIIor affrontacionibus includuntur predictam vineam cum terra in qua est plantata, sic dono illam vobis iamdictis et vestris successoribus per francum alodium pro omni tempore, totum sicut superius supra scriptum est et sicut

melius et sanius dici vel intelligi potest, ad inde vestram voluntatem faciendam inperpetuo et vestris successoribus ad vestrum bonum intellectum in omnibus, sine aliquo nostro nostrorumque retentu quod inde non facio.

Et adhuc iterum dono vobis iamdictis et vestris successoribus pro omni tempore, videlicet totum illum meum directum integriter quod ego habeo et abere debeo in ullam modo in ipsum mansum in quem habitat Ginzana de Costa et suum filium Bertulinum, que mansum est in parrochia Sancti Cipriani de Valle Alta in loco qui dicitur Crosaneis, et mansum de Mora quem illos tenent, cum omnibus pertinenciis et tenedonibus suis ubique, cum usaticis et agrariis et chestas et tortas et forcias et stabilimentis et placitis iuste vel iniuste, et cum hominibus et feminabus. Totum sicut ego habeo et teneo nec abere debeo per aliquam donacionem et totum sicut melius meis antecessoribus habuerunt et tenuerunt recte per aliquam racionem, totum sic dono vobis predictis et vestris successoribus pro omni tempore, per francum alodium ad vestram vestrorumque voluntatem faciendam deinde inperpetuo, sine aliquo meo meorumque retentu quod inde non facio.

Et sic cum hoc instrumento ex me corroborato, sic trado et dono et mito in vestram vestrorumque dominacionem et potestatem quodcumque facere volueritis deinde inperpetuo sine aliqua alterchacione. Et insuper gratis et ex certa sciencia, omni iuri divino et humano, scripto vel non scripto, legali et speciali, scalastico et legali vel iurato, sine excepcione et occasione aliqua, in futurum huic contrarii obviam ire possem, illi iuri inperpetuum renuncio.

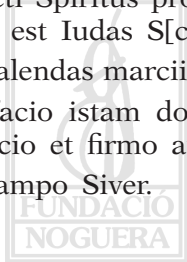
Pro qua donacione et laudacione, confiteor a vobis diversas elemosinas recepisse C.XX solidos bone monete barchinonensis, valenti marcha argenti XL.III solidos. Excepcioni non numerate peccunie renuncio.

Si quis hoc ad inrumpendum venerit, non valeat sed in duplo componat et ista charta sit firma et stet pro omni tempore, et si aliquis vivens persona voluerit frangere istum donum, sit anatematizat et de virtute Sancti Spiritus pro omni tempore, et sit sua anima posata in loco ubi est Iudas S[cariotus].

Actum est hoc VIII kalendas marcii anno Domini M^o.CC^o.XIII.

S+num Estolti qui facio istam donacionem bono animo ac spontanea voluntate et facio et firmo atque firmari rogo.

S+num Arnalli de Campo Siver.

S+num Ermessendis, uxor Stulti, qui hec laudo et firmo.

S+num Petri de Caciola. S+num Guillelmi de Orgilacio.
S+num Guillelmi de Rivo.

(*Senyal*) Petrus, scriptor, qui hoc scripsit cum literis dampnatis et rasis et emendatis in XX linea et in ..., die et anno quo supra.

43

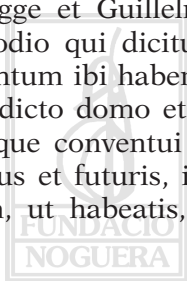
1214, abril, 10

Estolt ven en franc i lliure alou a la casa de Sant Pau, al seu prior Hug Gilí i a tot el seu convent, perpètuament, tot el camp que tenia per la casa de Sant Pau. Aquest camp és al comtat de Girona, a la parròquia de Sant Martí d'Arenys. Estolt rep del prior dos-cents sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

El prior fa saber que farà aquesta compra amb els béns que Arsen-dis de Canet i el seu fill Ferrer donen a la casa de Sant Pau per a l'establiment d'un prevere en aquesta casa perquè hi celebri l'ofici diví.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 221 (165 × 165 mm). Al dors: "Arenys".

Sit notum cunctis quod ego Stolt vendo domui Sancti Pauli et tibi Ugo Gilinus, prior eiusdem loci, et omni conventui, presentibus et futuris, in perpetuum, illum campum quem per vos tenebamus per predictam domum Sancti Pauli, cum ingressibus et egressibus et cum omnibus arboribus quos ibi sunt fundati vel erunt. Est [*esborrat*] predictum campum in comitatu Ierhundensis et in parrochia Sancti Martini de Arenis in loco nominato [*esborrat*]. Afrontat autem a parte orientis in honore Bernardi de Paragge et Guillelmi de Soler, a meridie in undis maris, ab occiduo in honore quem Petrus de Turre tenebat per Sanctum Paulum, et a circio in honore Bernardi de Paragge et Guillelmi de Soler quem habent cum suis heredibus in podio qui dicitur Pe[]. Sicut ab istis terminis includitur et quantum ibi habemus et vel habere debemus et tenemus, sic vendo predicto domo et tibi predicto Ugo Gilinus, priori Sancti Pauli, omnique conventui et omnibus successoribus eiusdem domus presentibus et futuris, in perpetuum, propter alodium francum et liberum, ut habeatis, teneatis et possideatis in

pace et sicut melius potest dici vel intelligi ad vestrum vestrorumque bonum intellectum et salvamentum cum et sine vinculo ullius hominis vel femine et sine ulla contrarietate, et sic de meo iure in vestro vestrorumque tradimus dominio et potestate in pace, ad deinde faciendam vestram vestrorumque voluntatem et successorum predictae domus, sine aliquo meo meorumque retentu.

Recipio namque a te Ugo Gilino, priore Sancti Pauli, pro hac vendicione CC solidos barchinonensis monete, valente marca argenti XLIII solidos, quos CC solidos, renunciando omni excepcioni non numerate pecunie, tuis propriis manibus a te, priore, recepissem confiteor et est manifestum. Si quo autem iure vel racione vel lege, scripta vel non scripta, nova nec vetera, divina vel humana, contra hanc vendicionem venire valuerimus, illi iuri et racioni omnino renunciamus et hanc cartam per bonam et utilem modo et semper confirmamus et laudamus. Item convenio vobis predictis et predictae domui de hac vendicione esse guarens et defendens contra cunctos homines vel feminas et faciam tenere et habere in pace.

Et sit notum cunctis quod ego Ugo Gilinus, prior Sancti Pauli, faciam hanc compram de avere quod Arsendis de Caneto et filius eius Ferrarius dant domo Sancti Pauli, propter stabilicionem presbiteri in predicta domo ad celebrandum divinum officium.

Actum est hoc III idus aprilis anno Domini M^oCC^oX^oIII.

S+num Stolti qui hoc laudo et firmo firmarique rogo.

S+num Petri de Caciola, S+num Guillelmi Cabot. S+num Guillelmi de Rivo, S+num Bernardi de Paragge.

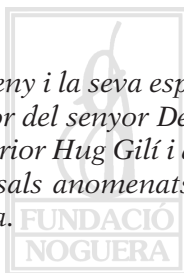
SSS Guillelmus Cabot.

(*Senyal*) Poncii, presbiteri, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

44

1214, maig, 31

Guillem Umbert del Montseny i la seva esposa Ramona donen, defineixen i confirmen a favor del senyor Déu, del monestir de Sant Pau del Maresme, del seu prior Hug Gilí i de tots els seus successors en aquest cenobi, dos casals anomenats del Llac, a la parròquia de Santa Maria de Pineda.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 222 (210 × 175 mm). Les quatre primeres línies d'aquest pergami i part de la cinquena tenen grans retalls en forma de dents.

[*Guillem Umbert del Montseny i la seva esposa Ramona, per nosaltres i per tots els nostres successors*] damus et diffinimus et confirmamus domino Deo et monasterio Sancti Pauli de Maritima [et vobis] Ugoni Egilino, [eiusdem loci] priori, et universis successoribus ipsius cenobii, presentibus et futuris, ipsos duos casales de Lacu qui [*forat*] Cunilli et Girberti [*forat*], qui sunt in parrochia Sancte Marie de Pineta. Ita ab oriente interminantur ab oriente¹² in manso Petri de Lacu, et a meridie et ab occiduo in honore Petri Barrulli et in alodio Sancti Marcialis de Monte Signo, a circio in via que tendit apud Turrem de Menola et in fonte de Lacu.

Prenominatos itaque casales cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus et possessionibus, cum terris cultis et incultis, heremis, campis, vineis, ortis, arboribus cuiuscumque generis sint vel fuerint, et eciam sal[xx]ibus et nemoribus, ac cum omnibus petitionibus et vocibus, successionibus et accionibus atque directis nostris, ac cum omnibus que ad predicta pertinent vel pertinere debent, cum introitibus et exitibus et proventibus suis per omnia fideliter loca damus, laudamus, concedimus atque offerimus domino Deo et eidem cenobio Sancti Pauli de Maritima et omnibus successoribus ipsius loci prenominati, ut habeatis, possideatis et expletetis secure et potenter et integre in sana pace omni tempore propter alodium franchum et liberum, ut melius dici vel intelligi sive nominari potest ad suum et ad vestrum vestrorumque ac suorum bonum et sincerum intellectum et salvamentum et ad vestram vestrorumque plenissimam voluntatem faciendam. Et sic de nostro iure et posse extrahimus, et in posse et dominio et iure karitative ipsius monasterii prenominati et omnium successorum suorum mitimus et concedimus ad habendum et tenendum in perpetuum ad quod ibi facere voluerit aut noluerit, sine ullo nostro nostrorumque retentu. Renunciamus autem omni iure scripto vel non scripto et omni occasione et recissorie omnique verborum machinationi.

Actum est hoc II kalendas iunii anno Domini M.CC.XIII.

S+num Guillelmi Umberti de Monte Signo, S+num Raimunde, uxoris eius, nos qui hec firmamus et concedimus.

12. "ab oriente", repetit.

S+num Petri de Palacio. S+num Poncii de Monte Palacio.
S+num Geraldi de Corrono.

S+num Guillemi Dulceti, baiuli.

S+num Arnaldi, sacerdotis, in cuius posse hec carta firmavit
domina Raimunda uxor Guillelmi Umberti, dominus Montis Signi.

(*Senyal*) Poncii, presbiteri, in cuius manu G. de Corrono
firmavit hanc cartam et fecit punctos.

(*Senyal*) Bernardi de Vico, ville Sancti Celedonii scriptoris,
qui hoc scripsit die annoque quibus supra.

45

1214, juny, 23

Ermessenda de Cartellà, per amor a Déu i per remei de la seva ànima, dona, lloa i fermament concedeix a favor del senyor Déu, del monestir de Sant Feliu de Cadins i de tot el convent d'aquest monestir dos masos que té a la parròquia de Sant Llorenç de Maçanet: el mas d'en Ponç de la Pradera i el mas que té Berenguera, filla de l'armiger Burd; també dos masos a la parròquia de Sant Esteve de Tordera: el mas d'en Venrell Otger i el mas d'en Vives Cabrer, i també la meitat del molí que el mas del Prat té per ella i la mitgera de forment que hi rep cada any en concepte de cens.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 223 (170 × 120 mm).

a Elvis MALLORQUÍ, *Col·lecció diplomàtica dels Cartellà, cavallers de Maçanet de la Selva (1106-1301)*. Doc. 69. Barcelona: Fundació Noguera, 2015.

Sit notum cunctis quod ego Ermessendis de Cartiliano bono animo et mera ac spontanea voluntate, per me et per omnes meos amore Dei et remedio anime mee, dono et laudo firmiterque concedo domino Deo et monasterio Sancti Felicis de Kathinis et omni conventui eiusdem monasterii, presenti et futuro, illos duos mansos meos qui sunt in parrochia Sancti Laurencii de Massaneto, scilicet mansum Poncii de Pradario de Milio et mansum quem Berengaria, filia Burdi armigeris, tenet, et item illos duos mansos meos qui sunt in parrochia Sancti Stephani de Tordaria, videlicet mansum Venrelli Otgarrii et mansum Vives Cabrarii, et item medietatem illius molendini, quod mansum de Prato tenet per me, et illam migeram frumenti quam ibi accipio pro censu annuatim.

Predicta vero omnia dono et laudo atque concedo, cum hac presenti carta in perpetuum valitura, domino Deo et iamdicto monasterio et omni conventui sicut melius ego habeo vel habere debeo quocumque modo, voce et racione in prenominate locis, sicut melius iam dimissem ibi in meo testamento, et sicut melius et sanius dici, scribi vel intelligi potest ad commodum et intellectum iamdicti monasterii et suorum, cum hominibus et feminis presentibus et futuris ad dictos mansos pertinentibus et cum omni honore culto et heremo ibi pertinente et cum exitibus et regressibus suis et universis pertinentiis et habentibus atque adempramentis suis undique in omnibus, ex abisso usque ad nubes, ad habendum et possidendum et ad faciendum omnes suas suorumque voluntates nunc et in perpetuum sine contradicte et impedimento alicuius viventis pro libero alodio. Et hec donacio et laudacio nulla occasione frangi vel rumpi possit, set ratam et inconvulsam perhenniter inter vivos existat.

Actum est hoc VIII kalendas iulii anno ab incarnatione Domini M^o.CC^o.XIII°.

Sig+num Ermessendis predicte que hoc laudo, firmo firmiterque rogo.

Sig+num Berengarii de Ruira, Sig+num Iohannis Lubavie, Sig+num Dalmacii Martine, Sig+num Kastillioni Martine, testes.

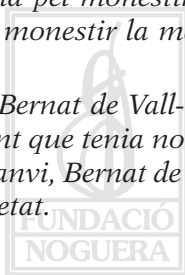
Bartolomeus qui vocatur Leochadia, extitit publicus scriptor.

46

1216, març, 1

Berenguer Rober, jutge electe per Hug Gaufred, prior de Sant Pau del Maresme, en la controvèrsia que es movia entre el prior, d'una part, i Bernat de Vall-llobrega, de l'altra, sobre un camp anomenat Cap de Manuleve o de Balasc, camp que Bernat de Vall-llobrega, per un document, tenia pel monestir de Sant Pau del Maresme, i donava a l'esmentat monestir la meitat i el braçatge de tots els esplets.

Al·legava el prior que Bernat de Vall-llobrega no havia de tenir el camp i que el document que tenia no portava la firma ni comportava la propietat. En canvi, Bernat de Vall-llobrega assegurava que tenia l'autèntica propietat.

Berenguer Rober decidí que cadascú provés el que al-legava, i Bernat de Vall-llobrega no va provar res, i el prior ho va provar per testimonis, per documents i pels escrits aportats al judici.

Berenguer Rober adjudicà l'esmentat camp al monestir i desestimà la petició de Bernat de Vall-llobrega en la petició de la propietat d'aquell camp. Aquest camp és al comtat de Girona, a la parròquia de Santa Maria de Pineda.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 224 (180 × 135 mm). Al dors: "Iudicatio facta de campo vocato de Manuleve sive de Balasco in dominio scilicet de medietate et braciaticum, et fuit iudicatus priori Sancti Pauli".

Ego Berengarius Rober, iudex helectus a Ugo Gaufredo priore Sancti Pauli de Maritimo, in controversia que vertebatur infra predictum priorem, ex una parte, et Bernardum de Valle Lobrega, ex altera, videlicet super quendam campum qui est vocatus Caput de Manuleve vel de Balasco, quem predictum campum tenebat Bernardus de Valle Lobrega per monasterium Sancti Pauli de Maritimo cum carta, et dabat medietatem et braciaticum de omnibus expletibus predicto monasterio.

Adlegabat predictus prior ut dictus Benardus de Valle Lobrega non debebat habere dictum (campum), et cartam quam inde habebat non habuit neque habebat firmam et sinceram tenedonem. Predictus Bernardus de Valle Lobrega confirmabat quod bonam et sinceram habebat tenedonem.

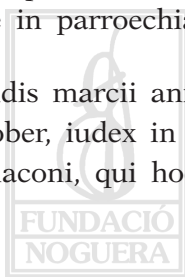
Super hoc iudicavi ego, Berengarius Rober, ut unusquisque probasset hec quod adlegabat, et dictus Bernardus de Valle Lobrega non probavit aliquid, et dictus prior probavit pro testibus et pro cartulis et pro iudicio scripto.

Super hoc ego, Berengarius Rober, visis et auditis hinc inde rationibus et adlegacionibus et testibus ex parte prioris productis, et cartulis ex utraque parte diligenter inspectis et perscrutatis, abito consilio sapientum, iamdictum campum de iure pronuncio predicto monasterio, et Bernardum de Valle Lobrega in petitione sive in tenedone ullius campi condemno. Est autem dictum campum in comitatu Ierunde in parrochia Sancte Marie de Pineda in dicto loco.

Actum est hoc kalendis marcii anno Domini M.CC.XV.

(*Senyal*) Bernardi Rober, iudex in hoc facto.

(*Senyal*) Stephani, diaconi, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

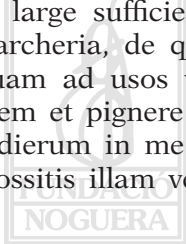
1216, maig, 21

Guillem de Santa Oliva dona i estableix a favor de Guillem de Mont Sospir, de la seva esposa Berenguera i dels seus una terra al terme de Tarragona, al coll de Mitjavia. Amb aquestes condicions: que sempre tinguin aquesta terra per ell, que treballin bé i fidelment aquesta honor, que no hi proclamïn cap altre senyor i que li donin la setena part de tots els esplets i cap altre cens ni ús. A més, dins la mateixa honor, allà on ells facin el conreu, els dona una honor suficientment gran per a semblar-hi una quartera d'ordi per a la cleda de les ovelles, per la qual no li hauran de donar res, i els dona aigua del seu camp de la Murta per als usos d'ells. Li hauran de respectar la fatiga de trenta dies, i si Guillem de Santa Oliva no reté aquesta terra pel preu comú, Guillem de Mont Sospir i els seus la podran vendre i empenyorar només a persones iguals a ells, salvada la fidelitat a l'Església de Tarragona i a l'arquebisbe, i salvats el dret i la senyoria de Guillem de Santa Oliva i dels seus.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 225 (200 × 131 mm).

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Sancta Oliva dono et stabilio tibi Guillelmo de Monte Suspirio et uxori tue Berengaria et vestris in perpetuum, terram cultam et heremam quam habeo in termino Terrachone apud Collum de Media Via, que est inter vineam Bernardi Narbonensis et honorem qui fuit Petri de Terrachona et honorem qui fuit Petri de Manlevo et viam.

Totum ipsum honorem dono vobis et vestris cum ingressibus et egressibus et omnibus pertinentiis suis, tali condicione quod eam semper teneatis et habeatis per me et meos et non aclametis inde alios dominos nisi me et meos, vos autem laboretis bene et fideliter ipsum honorem et donetis mihi fideliter sine omne missione mea intus in ipso honore, septimam partem omnium expletorum que inde pervenerint, et propter istam septimam partem expletorum nullum alium censum vel usaticum inde faciatis mihi et meis. Preterea dono vobis, intus in ipso honore illic ubi feceritis aream, honorem large sufficienter ad unam quarteriam ordeï seminandam pro barcheria, de qua nichil mihi donetis, et dono vobis pro terra aquam ad usos vestros in campo meo de Murta. De vendicione autem et pignere istius honoris faciatis vos et vestri fatigam triginta dierum in me et meis, et nisi illam pro comuni precio retinevo possitis illam vestris tantum consimilibus

vendere et impignerare, salva fidelitate Terrachonensis Ecclesie et Archiepiscopi et salvo iure et senioratico meo et meorum. Ego autem et mei erimus semper vobis et vestris auctores et deffensores contra omnes homines.

Actum est hoc XII kalendas iunii anno Domini M^o.CC^o.XVI°.

Sig+num mei Guillelmi de Sancta Oliva qui hoc firmo et firmari a testibus rogo.

Sig+num Petri Olivarii. Sig+num Arnaldi Simonis. Sig+num Robertsonis.

Ego Arnaldus Gibotus hoc scripsi mandato magistri Guillelmi, Terrachone notarii, die et anno quo supra.

48

1216, desembre, 13

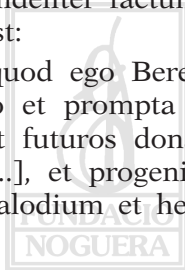
Berenguer del Prat i la seva esposa Clara donen a Calvet del Prat, a la seva esposa i a llur descendència i posteritat tot l'alou i l'heretat que, juntament amb ells, tenen al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Caldes, en el lloc anomenat Mas Falguera. Amb aquest pacte: cada any els hauran de donar per Nadal quatre diners de bona moneda corrent de Barcelona en concepte de cens, no hi hauran de proclamar cap altre senyor, i, passats trenta dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, ho podran vendre i empenyorar a qui vulguin, excepte a un cavaller, a un clergue o a un noble, salvats el domini directe, el cens i la senyoria de Berenguer i Clara. Per aquesta donació han rebut noranta-cinc sous en diners de bona moneda de Barcelona de quatern, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 226 (213 × 170 mm).
Trasllat del 13-3-1353.

Hoc est translatum fideliter factum, scriptum a proprio originali cuius series talis est:

Sit notum cunctis quod ego Berengarius de Prato et uxor mea, Claria, bono animo et prompta voluntate per nos et per omnes meos presentes et futuros donatores sumus tibi Calveto de Prato et uxori tue, [...], et progeniei ac posteritati vestre et vestris, omnem nostrum alodium et hereditatem quem habemus,

cum vobis insimul, in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Marie de Calidis in loco vocato Mansum de Fulgera.

Sicut iamdictum alodium et hereditatem cum ingressibus et egressibus suis et domos et omnia arborum qui ibi sunt et erunt, sicuti melius habemus et habere debemus in iamdictum mansum et in suis tenedonibus, sic donamus vobis et vestris totum integrum, per tenendum et expletandum et possidendum omni tempore ac ut melius dici vel intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum, tali pacto: ut vos et vestri donetis nobis et nostris annuatim in festo Natalis Domini quatuor denarios bone monete curribilis barchinonensis per censum supra dicta omnia et non aliud, atque ibi non proclametis alium seniore[m] vos neque vestri nisi nos et nostros, et nos et uxor post nos faciamus vobis et vestris bonam supradictam donacionem contra cunctos omni tempore. Liceatque vobis et vestris postquam a XXX diebus ex quo in nobis et in nostris fatigati fueritis vendere et impignorare cui volueritis, preter militi et clerico et baiulo, salvis nostris directis et censum et senioratichum. Accipimus a vobis pro hac donacione XCV solidos denariorum bone monete curribilis Barchinone de quaternal, valentis marcha argenti XLIII solidos, de quibus nichil remansit in debito, renunciando excepcione non numerate peccunie. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc ydus decembris anno Domini M^o.CC^o.XVI°.

S+num Berengarii de Prato; S+num Clarie uxoris eius; S+num Petri, S+num Guillelme, infantibus eorum; qui hoc laudamus et firmamus firmarique rogamus.

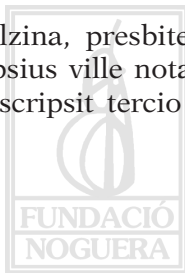
S+num Petri de Cintillis. S+num Iacobi de Calidis. S+num Arnaldi Dalmaci de Pinis.

Iohannis, sacerdotis, qui hoc scripsit die et anno quo supra SSS.

Sig+num Bernardi, presbiteri de Stagno.

Sig+num Iacobi de Roveriadech, notarii. Sig+num Berengarii de Canali, presbiteri.

Sig+num Petri de Ulzina, presbiteri, notarii ville de Calidis pro Iacobo de Ruvirade ipsius ville notarii, qui hunc translatum a proprio originali fideliter scripsit tercio ydus marcii anno Domini M.CC.L.tercio.

1217, febrer, 15

Pere de Bellestar, la seva filla Guillemma i els fills d'aquesta Pere i Ermessenda, tots alhora, venen, concedeixen i lliuren a favor de Guillem de Santa Oliva i dels seus, tot el que tenen en els castells de Santa Oliva i d'Eramprunyà i en llurs termes, tot el qual els ha pervingut per raó d'en Rafard, qui ho tenia en feu per Bernat de Santa Oliva.

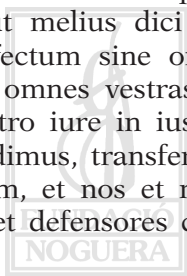
Pel preu d'aquesta venda reben mil cinquanta sous en moneda corrent de Barcelona de quatern, d'aquesta manera: a Ermessenda de Castellar li donaran mil sous que li pertocaven per l'esponsalici, i cinquanta sous seran per a Pere de Bellestar i Guillemma.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 227 (180 × 220 mm).

Notum sit cunctis quod ego Petrus de Belestar et filia mea Guillelma et filii eius, scilicet Petrus et Ermessendis, nos insimul in unum, per nos et omnes nostros vendimus, concedimus et in presenti tradimus vobis Guillelmo de Sancta Oliva et vestris omnique progeniei atque posteritate vestre in perpetuum et etiam donamus, totum hoc quod nos habemus et habere debemus in castro de Sancta Oliva et in castro de Arapruniano et in terminis eorum, que omnia nobis debent pervenire ratione Raffard, qui Rafardus tenebat per Bernardum de Sancta Oliva ad feudum.

Accipimus autem a vobis pro precio huius vendicionis, ab utraque parte placibilis, mille et quinquaginta solidos denariorum Barchinone presentis monete curribilis quaternalis, tali modo: quod de istis M.L. solidis donetis vos Ermessendi de Castelar mille solidos, pro quibus M solidis ipsa Ermessendis tenebat in sponsalicio, et nobis quinquaginta, quos nos recepimus et bene inde paccati fuimus ad voluntatem nostram, et etiam si ultra hoc precium iamdicta vendicio valet modo vel in antea valebit, illud totum vobis damus propter maxima servitia que nobis fecistis multis modis.

Hec omnia supradicta integritèr per omnia loca vendimus et etiam donamus vobis et vestris in perpetuum bono animo et spontanea voluntate, sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque profectum sine omni nostro nostrorumque retentu et exceptione ad omnes vestras vestrorumque voluntates inde faciendas, et de nostro iure in ius et dominium vestrum et vestrorum hec omnia tradimus, transferimus et transmutamus ad habendum et possidendum, et nos et nostri erimus inde semper vobis et vestris auctores et defensores contra cunctos homines et

feminas, et quantum ad hoc renunciamus omnibus exceptionibus non numerate peccunie et exceptioni duplicis deceptionis et omnibus aliis nobis in hoc competentibus vel competituris et omni privilegio et omni iuri novo et veteri, scripto et non scripto, et omni auxilio et beneficio legis et constitutionis et consuetudinis facte vel faciente.

Et nos similiter, dicte Guillelme et Ermessendis filia mea, non coacte nec dolo inducte set spontanea voluntate, convenimus bona fide predicta omnia servare et non contravenire ratione sponsalicii vel hereditatis vel qualibet alia ratione, renunciantes ex certa scientia beneficio nove constitutionis sive a nobis sive ab aliis, et beneficio senatus consulti velleyani et cuilibet alii iuri in favore mulierum introducto, et etiam ut firmiter semper observetur ego predicta Guillelma, tactis sacrosanctis IIIIor Evangeliiis, per Deum iuro hanc vendicionem firmiter observare et nunquam aliquo iuris casu vel ratione contravenire.

Actum est hoc XV kalendas marcii anno Domini M.CC.XVI.

S+num Petri de Belestar, S+num Guillelme filie sue que hoc iuro et firmo, S+num Petri, S+num Ermessendis, nos omes qui hoc laudamus et firmamus.

S+num Berengarii de Podio Malto, S+num Berengarii de Santo Stephano, milites, S+num Burdi de Valle Forti, S+num Michaelis de Palacio, testes.

Poncius de Castro Follito qui hoc scripsit precepto Raimundi, clerici de Castelleto, cum litteris suprapositis in VIII linea, die et anno quo supra. (*Senyal*)

50

1217, abril, 24

Guillem de Santa Oliva i la seva filla Saurina donen a Arnau de Caldes i a Berenguer de ¿Pedises?, a perpetuïtat, una casa que tenen en la ciutat de Tarragona que els havia venut Brives d'Argentera.

Els donen aquesta casa, salvada la fidelitat a l'Església de Tarragona i a l'arquebisbe, i els compradors sempre la tindran per ells, no hi podran proclamar altres senyors i en concepte de cens els hauran de donar per Nadal un capó bo i rebedor, però cap altre cens ni ús. Amb relació a la venda o a l'empenyament d'aquesta

venda, Arnau de Caldes i Berenguer els hauran de respectar la fadiga de deu dies, i si Guillem de Santa Oliva, la seva filla i els seus no retenen la casa per un preu comú, els compradors la podran vendre i empenyorar a una persona igual a ells, salvat el cens, la senyoria i la fadiga de Guillem de Santa Oliva i els seus. En concepte d'entrada, Guillem de Santa Oliva i la seva filla Saurina han rebut dos-cents sous de moneda corrent de Barcelona.

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 19 (15,5 × 16,5 cm).

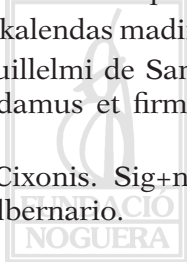
Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Sancta Oliva i filia mea, Saurina, donamus vobis Arnaldo de Calidis et Berengario de Pedises et vestris in perpetuum unam domum nostram quan habemus et tenemus in civitate Terrachone in capite Ecevali, quam Brives de Argentera per nos tenebat, quam etiam nobis vendidit ipse Brives, qui est inter domos Ferraroni ex duabus partibus et domos Bernardi den Bonafoss et affrontaciones qui sunt ante usque ad ipsum corvallum.

Domum autem istam donamus vobis et vestris cum ingressibus et egressibus et omnibus pertinenciis suis, salva fidelitate Terrachonensis Ecclesie et Archiepiscopi, de abisso usque ad celum, tali condicione: quod vos et vestri ipsam domum semper teneatis et possideatis per nos et omnes nostros, et non aclametis ibi alios seniores nisi nos et nostros, et vos et vestri donetis inde nobis et nostris pro censu in festo Natalis Domini unum caponum bonum et recipiendorum, et pro ipso censu nullum alium censum vel usaticum inde faciatis nobis et nostris. De vendicione autem et pignore istius donationis faciatis vos et vestri sempre in nobis et nostris fatigam decem dierum, et nisi illam pro communi precio retinuerimus possitis illam tantum consimilibus vendere et pignolare, salvo censu et senioratico et fatiga nostra et nostrorum, et nos et nostri erimus inde sempre vobis et vestris auctores et defensores contra omnes homines. Accipimus autem a vobis pro intrata istius donationis ducentos solidos Barchinone monete curribilis, ut vobis et vestris hec donatiu firmior sit in perpetuum.

Actum est hoc octavo kalendas madii anno Domini M^oCC^oXVII^o.

Sig+num nostrum Guillelmi de Sancta Oliva, Sig+num Saurine, filie mee, qui hoc laudamus et firmamus et firmari a testibus rogamus.

Sig+num Guillelmi Cixonis. Sig+num Bernardi de Crexello. Sig+num Guasconis de Albernario.

Sig+num Bernardi, presbiteri, qui vidimus illam cartam firmare.

(No consta el nom del notari, però un prevere dona testimoni de l'autenticitat de la signatura.)

51

1217, agost, 16

Pere de Vilella i la seva esposa Guillema donen a llur fill Arnau uns feus, masos i mansions, amb els censos i els usos, amb els homes i les dones.

Tot això és a les parròquies de Santa Maria de Caldes, Santa [...], Santa Eulalia de Corró d'Avall, Santa Maria de Llerona i Sant Esteve de la Garriga, i li ho donen en concepte d'herència. Tanmateix, Pere de Vilella i la seva esposa retenen per a ells, durant tota la seva vida, tot el que tenen a la parròquia de Sant Julià de Palou, i després de llur mort, tot retornarà a Arnau i als seus sense cap disminució.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 228 (524 × 222 mm). Pergamí en molt mal estat amb gairebé una tercera part, la dreta, completament esborrada per una gran taca d'humitat. És un trasllat, la data del qual és il·legible.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam insgtrumento cuius tenor talis est:

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Villela et uxor mea Guillelma, bono animo et prompta voluntate damus tibi Arnaldo, filio nostro, [*esborrat*] feuda et mansis, cum censis et usaticis et hominibus et feminis et domos et mansionibus.

Supradicta quoque omnia sicuti melius habemus et habere debemus in comitatu Barchinone in parrochiis Sancte Marie de Calidis et Sancte [*esborrat*] et Sancte Eulalie de Corone Inferiori et Sancte Marie de Lerona et Sancto Stephano de ipsa Charricha et ubicumque sit in comitatu Barchinone, sic donamus tibi per tuum hereditamentum tali pacto ut [*esborrat*] inde sponsalicium [*esborrat*] quam accipies nomine Guillelme. Et nos retinemus ibi dominos et potentissimos in vita nostra omne honore et alodia et totum quantum habemus et habere debemus in parrochia Sancti Iuliani de Palaciolo et post obitum [*taca*] [rever]tatur tibi et tuis sine ulla diminutione et sine omni exceptione. Si quis hoc fregerit in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc XVII° kalendas novembris anno Domini M^o.CC^o.
[decimo] septimo.

[S+num Petri de Villela, S+num] Guillelme uxoris eius, qui
hoc laudamus et firmamus firmarique rogamus.

Et accipimus tibi Arnaldo, filio nostro, pro hac donacione
cum nostris [esborrat] amplius non possimus mutare nec facere
aliam voluntatem de supradicta donacione.

S+num Raimundi, S+num Bertrandi de Villela, filii eorum
[esborrat].

[Esborrat] de Turre de Calidis. S+num Petri de Scintillis.
S+num Petri de Terades.

Sig+num Petri, sacerdotis, qui hanc cartam vidi firmare dictis
Raimundi et Bertrandi [esborrat] [die] et anno quo supra.

Sig+num Guillelmi Coscoya, notarii publici Barchinone, testis.
[Esborrat.]

Sig+num Laurencii de Canalibus, auctoritate regia notarii
publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter a dicto
originali instrumento translato [esborrat] et cum eo de verbo ad
verbum legitime comprobatum scripsit et clausit septimo kalendas
octobria anno Domini millesimo [esborrat].

52

1218, gener, 25

Guillem Xermar, sense estar coaccionat sinó per pròpia i espontània voluntat, des de la seva generositat, com que, atesos els precs seus, Guillem Ramon de Montcada i el bisbe de Barcelona Berenguer han firmat la carta de venda d'una honor que Guillem Xermar té d'en Pere Badayó de Caldes, al terme del castell de Barberà, Guillem Xermar rebrà de Guillem Ramon, en feu, en bescanvi, tres masos que el mateix Guillem Xermar té en alou al terme de Castellar, a la parròquia de Sant Pere de Vall Daniel, és a dir, el mas d'en Pere Ferrer, el mas Turno i el mas Clos. I aquests masos, amb els termes i cases, conreus i erms, homes i dones, censos, usos, provents, senyories i tot el que pertany o ha de pertànyer a aquestes coses, malgrat que Guillem Xermar i els seus els han tingut sempre en propi, lliure i franc alou, d'ara endavant, amb aquest instrument que ha de valer perpètuament, Guillem Xermar els rep,

en bescanvi, per a si i per als seus successors en feu de Guillem Ramon, amb aquesta condició: que Guillem Ramon i els seus tinguin perpètuament aquests masos, amb totes les seves pertinences, que estan en feu al castell de Barberà pel bisbe de Barcelona, el qual castell Guillem Ramon i els seus tenen en feu pel mateix bisbe, i així, després, Guillem Ramon i els seus tindran aquests tres masos en feu pel bisbe de Barcelona, simultàniament amb el castell de Barberà, el qual ja el tenen en feu pel bisbe.

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 31-32 (26,5 × 22 cm). Trasllat d'un instrument del 27 de març de 1276. Transcripció completada amb el document que segueix.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est:

In Christi nomine. Sit omnibus manifestum quod ego Guilielmus Xermar, non vi, metu aut dolo alicuius persone inductus, non coactus nec in aliquo circumventus, set sponte et propria voluntate, de mea liberalitate, eo quia vos Guilielmus Raimundi de Monte Catheno et dominus Berengarius, episcopus Barchinone, firma[s]tis ad preces meas cartam venditionis ipsius honoris quem ego teneo a Petro Badayoni de Calidis, in comitatu Barchinone sub termino castri de Barberano, recipiam de vobis Guilielmo Raimundi ad feudum in excommutatione ipsos tres mansos quos ego per alodium habeo in [termino castri de Castellare] in parochia Sancti Petri de Valle [Daniel], scilicet mansum Petri Ferrarii et mansum de Turno et mansum de Closo, quos mansos cum terminis et cum domibus suis, cultis et heremis, et cum hominibus et feminis, censibus, usaticis, proventiis, senioraticis, et cum omnibus ad hec pertinentibus et pertinere debentibus, licet ego et mei sempre tenuerimus et habuerimus per proprium, liberum et franchum alodium; ego de cetero, cum hoc presenti instrumento perpetuo valituro, recipio hoc ad feudum de vobis Guilielmo Raimundi in excommutatione pro me et successoribus meis, sub hac scilicet conditione, quod hos mansos, integriter, cum omnibus suis pertinentiis, vos et vestri in perpetuum teneatis ad feudum per dictum episcopum Barchinone, adiciendo eos per feudum ad castrum de Barberano quem ad feudum tenetis per eundem episcopum, et sic deinceps dictos tres mansos teneatis ad feudum vos et vestri per Barchinone episcopum simul cum castro de Barberano, quem iam per eum tenetis ad feudum, nec vero ego possum vel possit aliqua persona nomine meo unquam contra presentem scripturam in aliquo venire. Ego omni iuri civili et ecclesiastico, divino et hu-

mano, scripto et non scripto sive consuetudinario, et omni et recissorie actioni quantum ad hoc, per me et meos scienter et consulte penitus renuncio.

Actum est hoc VIII kalendas februarii, anno Domini M^oCC^o septimo decimo.

Sig+num Guilielmi Xermar,...

Sig+num Guilielme, uxoris eius, convenio quod ratione spon-
salicii mei vel modis aliis nunquam veniam... contra predicta... et renuncio... et spontanea voluntate iuro per Deum et eius IIIor sancta Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, quod predicta omnia compleam... bona fide, sine ullo malo ingenio.

Sig+num Iohannis, sacerdotis Sancti Fructuosi in castro Terciolo, cuius in manu domina Guilielma [...] istam cartam et firmavit super sancta IIIor Evangelia.

Sig+num Petri de Bages, Sig+num Arnaldi, presbyteri de Martorello, Sig+num Guilielmi de Rondors, [...].

Sig+num Guilielmi, scriptoris, qui hoc scripsit precepto Petri de Bages.

Sig+num Petri de Termino, notarii. Sig+num Nicholai de Samares, notarii. Sig+num Bernardi Vehiani, notarii.

Sig+num Petri de Ribalta, notarii publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali scribi fecit et clausit, VI kalendas aprilis anno Domini M^aCC^oLXX^o sexto.

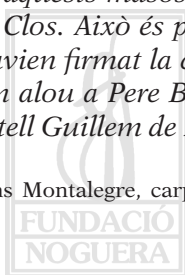
53

1218, gener, 27

Guillem de Montcada rep en feu del bisbe de Barcelona, Berenguer, tres masos que Guillem Xermar havia rebut de Guillem de Montcada en feu en el terme del castell de Castellar, a la parròquia de Sant Pere de la Vall Daniel; aquests masos són el mas d'en Pere Ferrer, el mas Turno i el mas Clos. Això és perquè Guillem de Montcada i el bisbe Berenguer havien firmat la carta de l'honor que Guillem Xermar havia venut en alou a Pere Badayó en el terme del castell de Barberà, el qual castell Guillem de Montcada té en feu pel bisbe.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 230 (285 × 172 mm).
Trasllat del 27-3-1276.

Hoc est translatum sumptum a quodam instrumento cuius tenor talis est:

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Monte Catheno recipio de vobis dompno Berengario, Barchinone episcopo, in feudum ipsos tres mansos cum terminis et tenedonibus suis cultis et heremis et omnibus suis pertinenciis, quos Guillelmus Xermar recepit de me in feudum in termino castri de Castellare in parrochia Sancti Petri de Valle Daniel, scilicet mansum Petri Ferrarii et mansum de Turno et mansum de Closo, eo quia ego et vos firmavimus cartam ipsius honoris quem ipse Guillelmus Xermar vendidit Petro Badayone per alodium sub termino castri de Barberano, quod ego ad feudum teneo per vos.

Prenotatos itaque tres mansos, cum terminis et tenedonibus suis cultis et heremis et cum hominibus et feminis et omnibus ad hec pertinentibus et debentibus pertinere, ego cum hac presenti carta in perpetuo valitua recipio per me et meos in presenti de vobis ad feudum, adiugendo in feudum castri de Barberano quod castrum iam ad feudum teneo per vos.

Unde de cetero teneamus ego et mei omni tempore per feudum de vobis dompno Berengario, Barchinone episcopo, et successoribus vestris, episcopis Barchinone, prenotatos tres mansos, cum terminis et tenedonibus suis cultis et heremis et cum hominibus et feminis et omnibus suis pertinenciis cum dicto castro de Barberano, quod iam pro vobis ad feudum tenetur, nec non ego possim vel possit aliqua persona nomine meo unquam contra contractum presentis scripture in aliquo venire omni iuri civili et ecclesiastico, divino videlicet vel humano, scripto et non scripto sive consuetudinario, et accioni recissorie quantum ad hec per me et meos scienter et consulte penitus renuncio.

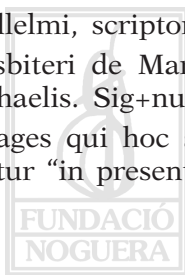
Actum est hoc VI° kalendas februarii anno Domini M^o.CC^o septimo decimo.

S+num Guillelmi Raimundi de Monte Catheno qui predicta concedo et confirmo.

Signum (*senyal*) Guillelmi, scriptoris.

S+num Arnaldi, presbiteri de Martorello. + Guillelmi, presbiteri ecclesie Sancti Michaelis. Sig+num Guillelmi de Rondors.

Sig+num Petri de Bages qui hoc scripsit, cum literis emendatis in linea V^a ubi notatur "in presenti", die et anno quo supra.

Signum (*senyal*) Petri de Termino, notarii. Sig+num Nicholai de Samares, notarii. Signum (*senyal*) Bernardi Vehiani, notarii.

Sig+num Petri de Ribalta, notarii publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali scribi fecit et clausit sexto kalendas aprilis anno Domni millesimo CC°.LXX°. sexto.

54

1218, març, 15¹³

Butlla d'Honori III als arquebisbes i bisbes als quals arribin aquestes lletres. Els mana que als parroquians que hagin temeràriament molestat els cartoixans, els forcin a donar-los la deguda satisfacció, després d'haver-los advertit prèviament per censura eclesiàstica, sense apel·lació. També els impedeix forçar els priors i germans de l'orde cartoixà a suportar jurament de no haver acusat amb mala fe, ni a donar testimoniatge a contracor.

A Original no consultat.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 18, núm. 871 (625 × 260 mm). Pergamí, sense data, en el qual consten les transcripcions de nou butlles papals, set a l'anvers i dues al revers. Aquesta és la sisena. Tot ha estat escrit per ordre de Guillem, bisbe de Grenoble, l'octubre de 1292.

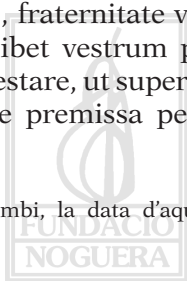
a Benedetto Trombi. *Storia critico-cronologica diplomatica del patriarca S. Brunone e del suo ordine cartusiano*, volum cinquè. Appendix I, doc. n. LIX, p. LXXII.

b Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la Cartoixa de Montalegre (916-1450)*. Doc. 22. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Honorius, episcopus servus servorum Dei, venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis ad quos littere iste pervenerint salutem et apostolicam benedictionem.

Cum dilecti filii fratres cartusiensis ordinis, acceptis pennis columbe, in mentis solitudinem evolarint illicque pro suis gemant et aliorum peccatis in ara cordis, mactatis carnalibus desidiis, holocaustum offerentes Domino semetipsos ne pedes quos lavant cogantur iterum inquinare, fraternitate vestre per apostolica scripta mandamus, quatenus quilibet vestrum parrochianos suos, qui eos presumpserint temere molestare, ut super hoc eis debitam satisfactionem impendant monitione premissa per censuram ecclesiasticam

13. Segons Benedetto Trombi, la data d'aquesta butlla és "V idus febroarii", és a dir, 9 de febrer.

appellatione remota compellat. Et quia iidem ut creduntur a se calumpniam proiecerunt, auctoritate presentium inhibemus ne quis priores seu fratres ordinis memorati subire compellat calumpnie iuramentum, nec iidem ad ferendum testimonium cogantur inviti.

Datum Laterani idus marcii pontificatus nostri anno secundo.

55

1218, maig (un forat al pergami no permet veure el dia de les calendes de juny)

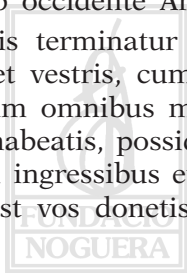
Ramon de Carrerades i la seva esposa Ermessenda donen a Joan Busquet, a la seva esposa Maria Janer i a tota llur descendència i posteritat, perpètuament, una peça de terra que han adquirit pel senyor rei i per Guillem de Terrassa i els seus en el lloc anomenat "Puig Rodó", al comtat de Barcelona, al terme de Terrassa, parròquia de Sant Pere d'Ègara. Amb el pacte que els donin un quint de tots els fruits del pa i del vi que Déu hi doni i, d'aquest quint, Ramon i Ermessenda i els seus pagaran la tasca al rei i a Guillem de Terrassa. I Joan, Maria i els seus no hi podran proclamar cap altre senyor que Ramon, Ermessenda i els seus.

Per aquesta donació, Ramon i Ermessenda han rebut cinc sous de Barcelona, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 229 (168 × 105 mm).

Sit notum cunctis quod ego Raimundus de Carrerariis et uxor mea, Ermesendis, damus tibi Iohanni Buschet et uxori tue, Marie Ianuarie, et cuncte proieinie ac posteritati vestre, in perpetuum, unam peciam terre quam iure acquisitionis habemus et tenemus per dominum Regem et per Guillelmum de Terraza et suos, in comitatu Barchinone, in termino Terracie, in parrochia Sancti Petri de Egara, in loco nominato Podio Rotundo. Terminatur autem predicta terra ab oriente in via publica, a meridie et a circio Vives de za Isla, ab occidente Arnallum Ferran.

Sicut ab his terminis terminatur et concluditur, predictam terram sic damus vobis et vestris, cum omnibus arboribus quos infra sunt vel erunt et cum omnibus melioramentis que ibi facere poteritis, ut perpetuo habeatis, possideatis et in pace expletetis potenter et integriter cum ingressibus et egressibus suis. Tali pacto, quod vos et vestri post vos donetis mihi et nostris post nos

de omnibus fructibus quos Deus det ibi, scilicet panis et vini, quantum fideliter, et de ipsum quantum paccabimus nos et nostri tascham dominis predictis fideliter, atque ibi alios dominos non proclametis nec faciatis nisi nos et nostros, et nos et nostri erimus inde semper tibi et tuis auctores et defensores et guarentes contra cunctas personas.

Accipimus autem pro hac donacione V solidos Barchinone, de quibus valet marcha argenti XLIII solidos, quos iam manibus nostris recepimus et sumus inde bene paccati, renunciando omni [exceptioni] non numerate peccunie. Si quis hoc fregerit, dupli penam restituat et postea firmum maneat semper.

Actum est [forat] kalendas iunii anno Domini M°.CC°. octavo decimo.

S+num Raimundi de Carrerareriiis, S+num Ermesendis uxoris [eius], qui hoc laudant et firmant.

S+num Raimundi de Sancto Felice. S+num Guillelmi de Caneto. S+num Guillelmi de Sev[...]

Gaufredus, levita, qui hoc scripsit iussione Iohannis Capellani et hoc Signum impressit, die et anno quo supra.

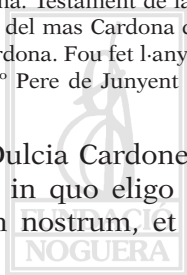
56

1218, octubre, 28

Testament de Dolça Cardona. Elegeix com a marmessors el seu capellà, Arnau, el seu marit Guillem Cardona i el seu germà Bernat de Cànoves. Vol ser enterrada a l'església de la Beata Maria de Badalona. Fa diversos llegats. Deixa el marit com a senyor potent de tots els seus béns mobles i immobles, tots els dies de la vida d'ell. I, després de la mort d'ell, Dolça llega al seu fill Berenguer tot el seu mas amb totes les seves tinences, amb diverses obligacions.

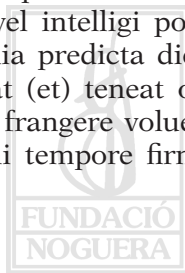
- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 232 (280 × 115 mm).
Nota al dors: "Badalona. Testament de la dona na Dolça, muller den Cardona, la qual era hereva del mas Cardona qui vuy és dit mas Ram. Fa hereu a son fill, Berenguer Cardona. Fou fet l-any M°.CC°.XVIII°. Va ab la compra del mas Ram, feta per m° Pere de Junyent en nom de Montalegre. Registrada Badalona".

In Dei nomine, ego Dulcia Cardone detenta magna infirmitate meum facio testamentum in quo eligo manumissores meos, scilicet Arnaldum, capellanum nostrum, et virum meum, Guillelmum

Cardona, atque Bernardum de Canovis, fratrem meum, quibus rogando precipio quod ipsi distribuant res meas mobiles et immobiles sicut eis iniungero in hoc testamento si mors tamen mihi evenerit antequam alium fecissem testamentum.

In primis dimito domino Deo et Beate Matri sue de Bitulona corpus meum ad sepeliendum cum sex solidis inter ecclesiam et clericum. Dimito Sedi Barchinone V denarios. Dimito Sancto Michali III denarios. Dimito Guillelmo Godmaris V solidos quos ipse mihi debet. Dimitto Carbonello de Palacio VI denarios. Dimito inter Iohannem de Matis et Bernardum Iohanni VI denarios. Dimitto Guillelmo de Solerio, clerico Sancte Marie, XII denarios. Accipio pro anima mea XXX solidos; dimito pro misis celebrandis in ecclesia nostra, primo pro anima mea et omnium fidelium XX solidos, de istis XXX solidis exeant lexa meas exceptus illas denariorum, et rimanent III solidi et IIII denarii de numero XXX solidorum quos sunt dati pro anima mea ad cognitionem dictorum manumissorum. Dimito virum meum prenominatum dominum et potentem de omni meo mobili et immobili omnibus diebus vite sue ad bonam fidem, et post obitum suum dimito filio meo Berengario totum meum mansum cum suis omnibus tenedonibus cultis vel heremis, longe et prope, sive in monte vel in plano, et cum omnibus arboribus omnium generum pro quibuscumque dominis teneantur, ubique sint. Et quod ipse donet sorori sue avinenti decem solidos monete Barchinone, valente marcha argentea XLIIII solidos, quos ei avinenti dimito, et unam tonnam et unam taudem et tres gadengas et IIII lanzolos et duos capazalos; hec omnia damus predictos fratri meo, marito meo et lexa mea. Dimito filie mei, Saurine, XII solidos. Et si predictus filius meus Berengarius obierit sine infante legitimi coniugis, totum mansum et tenedones, ut dicitur, remaneant predictae sorori sue avinenti. Et si dicta vinent similiter obierit, remaneant predicta inter omnes filios et filias predictae Saurine et Bernardi de Canovis, fratris mei. Et sic vinculum eat ab uno in alio omni tempore. Dimito etiam Piponi de Vilare VI denarios. Dimito etiam adhuc predicto filio meo omnia vascula, maior et minor, ut melius dici vel intelligi potest ad suum proficium et quod ipse solvat hec omnia predicta dicte sorori sue avinenti; sin autem ipsa avinent habeat (et) teneat omnia prescripa donec fiat bene paccata. Si quis hec frangere voluerit nil valeat, sed in duplo componat posteaque omni tempore firmum eat.

Actum est hoc V kalendas novembris anno Domini M^o.CC^o.
XVIII°.

S+num Dulcie Cardone que hoc laudo et firmo.

S+num Arnaldi Capellani. S+num Guillelmi Cardone. S+num
Bernardi de Canovis.

Sig+num Guillelmi, sacerdotis, qui hoc scripsit die et anno
quo supra.

57

1218, novembre, 13

Hi havia un plet entre Bernat de Bonvilar, batlle del senyor rei i de Guillem de Cardona a Terrassa, d'una part, i Ferrer de Sobrarbe i Guillem Borrell i els seus, de l'altra part, per raó de la petició i la demanda que el batlle Bernat de Bonvilar els feia: reclamava que li havien de fer els tragins, els usos i les cavalcades degudes al senyor rei i al seu batlle, i que els predecessors d'ells havien acostumat a fer.

Ferrer de Sobrarbe i Guillem Borrell respongueren que ells eren homes propis i solius de la casa de Sant Llorenç del Munt, que gaudien de tal llunyana consuetud i de tal llibertat que ni ells ni llurs avantpassats mai havien fet els esmentats tragins, usos i cavalcades.

Bernat Ferrer, jutge instituït en el plet pel mateix batlle, havent escoltat les queixes i les respostes d'ambdues parts, determinà que el batlle provés i mostrés el que reclamava, però no provà ni mostrà res. En conseqüència, Bernat Ferrer, segons dret, absolgué els esmentats Ferrer de Sobrarbe i Guillem Borrell.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 233 (238 × 100 mm).
Trasllat del 9-9-1290.

Hoc est translatum fideliter sumptum a quodam alio instrumento cuius tenor talis est:

Cum esset causa inter Bernardum de Bono Vilari, baiulum domini regis et Guillelmi de Cardona in Terracia, ex una parte, et Fferrarium de Subarbero et Guillelmum Borrelli et suos, ex altera parte, super petitionem et demandam quam idem Bernardus de Bono Vilari, baiulus, faciebat istis predictis aponendo quod debe-

bant facere traginos et usaticos et cavalcatas consuetas domino regi et baiulo suo, et quod sui predecessores facere consueverant.

Predicti vero Fferrarius de Subarbero et Guillelmus Borrelli responderunt esse proprios et solidos domus Sancti Laurencii de Monte, gaudentes sub tali consuetudine longinqua et sub tali libertate quod ipsi nec antecessores eorum nunquam fecerant dictos traginos et usaticos et cavalcatas.

Unde ego Bernardus Ferrarius, iudex institutus ab eodem baiulo in causa, auditisque querimoniis et responcionibus utriusque partis, de iure iudicavi dicto baiulo probare et monstrare quod assuebat et nichil probavit nec monstravit. Unde de iure absolvo dictum Fferrarium de Sobarber et Guillelmum Borrelli et suos semper ab omni demanda et petitione dictorum traginorum et usaticorum et de cavalcatis pro illo tantum honore quod hodie tenent vel usque hodie tenuerunt.

Actum est hoc idus novembris anno Domini M^o.CC^o.XVIII°.

Sig+num Bernardi Boni Vilari, baiuli Terracie.

S+num Guillelmi de Terracia. S+num Bernardi Sancti Christofori. S+num Guillelmi de Faro, saionis. S+num Rocamur.

Sig+num Bernardi Ferrari, iudicis, qui hoc scripsit cum literis suprapositis in XII linea ubi dicitur..., die et anno quo supra.

Sig+num Bernardi Grumest, sacerdotis, qui hoc firmo pro teste. Sig+num Petri Alacri, qui hoc firmo pro teste.

Sig+num Arnaldi de Podio [...], notarii publici Sabadelli, qui hoc translatum cum originali fideliter comprobatum scribi fecit et clausit V^o idus septembris anno Domini M^o.CC^o. nonagesimo.

58

1220, gener, 13

Ramon d'Aranyó, la seva esposa Guillema i la seva mare Maria d'Aranyó reconeixen que deuen a Berenguer de la Nou, de Caldes, i a Bernat, fill de Bernat Calvo, trenta sous de bona moneda de Barcelona de quatern, valent un marc de plata quaranta-quatre sous. Per aquesta raó empenyoren a favor d'ells el camp que tenen per l'altar de Sant Andreu de la Seu de Barcelona, en el lloc anomenat la Rotondeta a la parròquia de Santa Eulàlia de Ronçana, al cos-

tat de la seva vinya de la Rotondeta, salvat el domini directe dels senyors.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 234 (160 × 310 mm).

Sit notum cunctis quod ego Raimundus de Arayo et uxor mea, Guillelma, et mater mea, Maria de Arayo, debemus tibi Berengario de Nuce de Calidis et Bernardo, filio Bernardum de Calvonis, et vestris triginta solidos denariorum bone monete curribilis Barchinone de quaterni, valentis marcha argenti XLIII solidos, super quibus excepcioni renunciamus non numerate pecunie, pro quibus XXX solidis pignoramur vobis et vestris illum nostrum campum quem tenemus per vocem altaris Sancte Andree qui est situs et canonicatus intus Sede Barchinone, in locho nominato ad ipsam Rrotundelam, in parrochia Sancte Eulalie de Rrunsana, iuxta nostram vineam de Rrotundela.

Sic iam dictum campum cum ingressibus et egressibus suis et cum omni in se habenti integriter inpignoramur vobis et vestris, salvis directis dominorum, tali pacto: ut nos et nostri bene laboremus et fememus et seminemus, et vos et vestri mittatis ibi medietatem de sementis et habeatis medietatem de omni fructu quod Deus ibi dederit et duos expletos inde levatos, deinde vadat terminus redimendi annuatim de festo in festo Natalis Domini, salvis nostris expletis, et expletis quos inde acciperiatis non computetis nec possumus nec possint vobis nec vestris computare in sorte de pacca, set accipiatis in nostra donacione et pro vestra plana goida, et possitis inpignorare per quantum ibi habeatis et non per amplius, et convenimus vobis et vestris, quisque per totum, hec omnia supra dicta bona facere contra cunctos homines et feminas et dominorum, et iamdicos XXX solidos reddere et persolvere qua hora melius volueritis de duos enante in festo Natalis Domini, et si moneta erat mudata vel minuata IIII morabatinos bonos et optimos et de puri aurei et directum pense et duos solidos iamdicte monete, et donamus vobis et vestris plivium datorem per totum, Petrum de Aqualis Sancte Iuste, qui cum nos et sine nos vobis et vestris persolvat et faciat bona supradicta omnia.

Nos omnes supradicti debitores et plivium convenimus tibi Berengario de Nuce et Bernardo de Calvonis supradicto et tuis, quisque per totum, hec omnia supradicta attendere et persolvere et bonam facere contra cunctos homines et feminas et dominorum, et etiam habeatis et recuperetis totum, minus falymmentum, supradicta omnia super nos et super omnes res nostras mobiles et immobiles

et honorem et bestie grosse et minute et arantes et non arantes, et non possumus excusare unum per alium, renunciando omni iuri et consuetudini et excepcioni, et beneficium epistole divi Adriani quantum ad hoc renunciamus.

Actum est hoc idus ianuarii anno Domini M^oCC^oX^oVIII^o.

S+num Raimundi de Arayo, S+num Guillelme uxoris eius, S+num Marie de Arayo matris eius, S+num Petri de Aqualis, supradicti qui hoc laudamus et firmamus.

S+num Bernardi de Terracina, baiuli, qui hoc laudo et firmo.

S+num Bernardi, presbiteri altari Sancte Andree.

S+num Petri de Scyntillis. S+num Berengarii Turri Rubei. S+num Iacobi de Calidis.

Raimundus de Podiata, sacerdos, in cuius manu et posse Guillelma de Aranyo et Maria, mater dicti Raimundi de Aranyo, firmaverunt hanc cartam, et feci punctos.

Iohannis, sacerdotis, qui hoc scripsit cum literis damnatis in linea XXXVIII die et anno quo supra. (*Senyal*)

59

1220, gener, 21

Guillema de Mogoda dona a la seva filla Pereta, pel seu casament, en concepte de dot i herència tot el mas i l'honor de Mogoda, i tota altra honor, arreu on sigui al comtat de Barcelona, a les parròquies de Santa Perpètua de Mogoda i de Sant Cebrià de Cabanyes o en altres llocs, i amb tot això lliura Pereta a Berenguer Vidal com a legítima esposa. Queda clar, tanmateix, que tots ells restaran en l'esmentat mas i honor i hi viuran plegats, i Guillema, Ponceta i Dalmau, marit de Guillema, en seran senyors potentíssims durant tota llur vida, i estimaran Pereta i Berenguer Vidal com a bons fills, i aquests els estimaran a ells com a bons pares. I Guillema dona al seu fill Arnau seixanta sous de Barcelona per la seva herència i també dona a Narbona seixanta sous per la seva herència.

Si tal vegada s'aixequés la discòrdia entre ells, aleshores Guillema, Ponceta i Dalmau, durant tota llur vida, podran tenir i espletar la meitat del mas, de l'honor i dels béns mobles i immobles, i després de llur mort revertiran a la seva filla Pereta i al seu marit, excepte

quaranta sous de Barcelona que, entre Guillemma i el seu marit Dalmau, rebran per a fer-ne llur voluntat quan morin.

I Arnau, fill de Guillemma, defineix i evacua tot el mas de Mogoda a favor de la seva germana Pereta i del marit d'ella Berenguer Vidal, sense cap retenció, pels seixanta sous que Pereta i Berenguer Vidal li donaran per la seva herència.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 235 (290 × 200 mm). Al dors: "Mogoda. Donació feta per Guillemma de Mogoda a Ponceta, filla sua, per rahó de son matrimoni, de tot lo mas de Mogoda y del mas de Sant Cebrià de Cabanyes. Va ab la venda feta per Dolça, muller de Feliu de Sant Pau, a Bernat de Sant Vicenç. Registrada Mogoda. Comú".

Sit notum cunctis quod ego Guillemma de Mogoda dono tibi Perete, filie mee, ad diem nupciarum tuarum pro tua dote et hereditate totum meum mansum et honorem de Mogoda, cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus qui ad dictum mansum pertinent vel pertinere debent, et cum alio meo honore ubique sit in comitatu Barchinone, in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda et Sancti Cipriani de Cabanes sive in aliis locis.

Supradictaque omnia, simul cum omnibus aliis rebus nostris mobilibus et immobilibus, dono tibi Perete, filie mee, ad diem nupciarum tuarum pro tua dote et hereditate; ut melius dici vel intelligi potest de meo iure et meorum in tuum tuorumque tradimus dominium et potestatem ad habendum et tenendum omnique tempore libere possidendum ad omnes tuas tuorumque volumptates faciendas sine vinculo ullius hominis vel femine, et cum omnibus his prenominatis trado te legitimam in uxorem Berengario Vidali ad habendum et possidendum. Hoc tamen expresso, quod nos et vos stemus in dicto manso et in honore et vivamus insimul, et quod ego Guillemma et Ponceta et Dalmacium, virum meum, simus domini potentissimi in omni vita nostra ad bonum intellectum, et diligamus vos sicut bonos filios, et vos ametis nos sicut bonos patres. Et dono filio meo Arnaldo LX solidos denariorum Barchinone, valenti marcha argenti XL.III. solidos, quos habeat pro sua hereditate; et abeat Narbona L et X solidos pro sua hereditate.

Si forte, quod absit!, discordia vel contentio inter nos et vos surrexerit et laude bonorum hominum pacificari non poterit, licitum sit nobis Guillelme et Poncete et Dalmacio, quisque ex nobis, medietatem dicti mansi et honoris et rerum mobilium et immobilium, que tunc ibi erunt, tenendi et expletandi in omni vita nostra, et post obitum nostrum revertatur filie mee, Perete, et suo viro ad omnes vestras vestrorumque volumptates, salvis

tamen XL solidis denariorum Barchinone, quos inter me Guillelma et viro meo Dalmacio accipiamus ad obitum nostrum ad omnes volumptates nostras facere.

Et ego Arnaldus, filius Guillelme, definio et evacuatio omnem mansum de Mogoda mee sorori, Perete, et viro suo, Berengario Vidali, absque aliquo retentu, pro illis LX solidis quos vos donetis mihi pro hereditate mea, totum quantum habeo in mansum vel habere debeo.

Actum est hoc XII kalendas febroarii anno Domini M.CC. XVIII.

Sig+num Guillelme. Sig+num Poncete. Sig+num Arnaldi, filii Guillelme. Sig+num Dalmacii.

Sig+num Petri Gebelini. Sig+num Bernardi de Fabreges. Sig+num Berengarii Torti. Sig+num Berengarii de Vallibus.

Bernardus, presbiter, qui hoc scripsit cum literis rasis et emendatis in V linea et suprapositis literis in XII linea, die et anno quo supra. (*Senyal*)

60

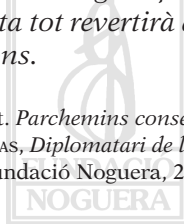
1220, gener, 21

Pereta, amb el consell i la voluntat de la seva mare Guillema, dona a Berenguer Vidal, a qui convertirà en el seu marit, tot el mas de Mogoda íntegrament, amb totes les pertinences i tinences que hi pertanyen, i també li dona una altra honor, arreu on sigui, a les parròquies de Santa Perpètua de Mogoda i de Sant Cebrià de Cabanyes o en altres llocs. Pereta li dona l'esmentat mas amb tot el que hi ha, amb els drets d'entrada i eixida, amb els termes i les afrontacions, i també li dona tota l'altra honor amb tots els béns mobles i immobles, perquè tot ho tingui i ho espleti tots els dies de la seva vida, amb esposa i sense esposa, amb fills o sense fills, i després de la mort de Berenguer Vidal, tot revertirà als fills d'ell procreats en ella, i si no hi hagués fills d'ell procreats en ella, després de la mort de Pereta tot revertirà als seus parents pròxims. Tot amb diverses condicions.

A Original perdut.

a ACM. P. Ireneu Jaricot. *Parchemins conservés à Tiana (Casa Galceran)*, p. 20.

b Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la Cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 23. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

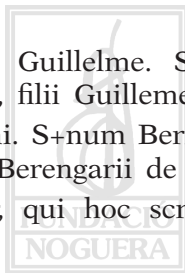
In Dei nomine. Ego Pereta, cum consilio et voluntate matris mee Guilleme, dono tibi Berengario Vidali, quem volo ducere in virum, omnem meum mansum de Mogoda integriter, cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus qui ad iam dictum mansum pertinent vel pertinere debent, et cum alio meo honore ubique sit in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Perpetue de Moguda et Sancti Cipriani de Cabanis sive in aliis locis. Tali pacto dono tibi predictum mansum cum omni in se habenti, cum ingressibus et egressibus suis, cum terminis et afrontacionibus et sicut melius potest dici et intelligi ad tuum tuorumque salvamentum, et alio meo honore ubique sit et cum mobile et immobile sicut melius habeo et habere debeo et teneo per omnes voces, ut tu teneas et possideas et expletes omnibus diebus vite tue, cum uxore et sine uxore, cum infante et sine infante, et post obitum tuum revertetur filiis qui fuerint de te in me procreatis; si vero filii de te in me procreati superstites non fuerint, post obitum meum revertetur meis propinquis; iterum si ego obirem ante te sine infante vivo extante, si ullus de meis propinquis volebat extrahere predictum donum de tuo posse, non possit facere donec reddat tibi vel tuis prius centum morabatinos in auro, sine enganno, boni et fini et recti ponderis. Et si tu obieris ante me sine infante vivo existente, habeas medietatem dictorum centum morabatinorum ad tuas voluntates faciendas. Et de hoc dono sit mater mea Guillema et Ponceta atque Dalmacium, virum Guillelme, nos insimul domini et potentissimi de omni vita nostra absque malo ingenio omni. Et quisquis ex nobis obierit, [...] sancio quod ita iret ex uno in alio. Tamen si veniebat discordia inter nos, habeat Guillema mater mea et Ponceta atque Dalmacium unusquisque pro toto et unum post alium medietatem omnis mansi et de honore et de omni mobile de omni vita eorum, et post obitum eorum revertatur nobis iam dictis. Et habeat Guillema mater mea atque Dalmacium ad diem suum obitum XL solidos inter ambos de quibus faciant volumptatem. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea maneat firmum.

Actum est hoc XII kalendas februarii anno Domini M.CC. XVIII.

S+num Perete, filie Guillelme. S+num Guillelme. S+num Dalmacii. S+num Arnaldi, filii Guilleme.

S+num Petri Gebelini. S+num Bernardi de Fabregas. S+num Berengarii Torti. S+num Berengarii de Vallibus.

Bernardus, presbiter, qui hoc scripsit cum lideris rasis et emendatis...

61

1220, febrer, 15

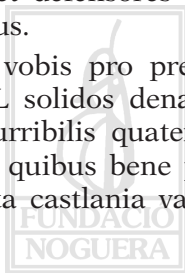
Guillema de Bellestar i els seus fills Pere i Ermessenda venen a Guillem de Santa Oliva, als seus i a tota la seva descendència i posteritat, perpètuament, tots els drets que tenen en la castlania que els pertany en els termes del castell de Santa Oliva per la donació del seu pare, Pere de Bellestar, per raó d'en Rafard. Per aquesta venda han rebut de Guillem de Santa Oliva cinquanta sous de bona moneda corrent de Barcelona de quatern, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 236 (223 × 192 mm). Al dors: "Instrumentum vendicionis de castlania de Sancta Oliva. Venda feta per Guillema de Bellestar a Guillem de Santa Oliva i als seus de [...]".

Notum sit cunctis quod ego Guillelma de Belestar et filii mei, Petrus et Ermessendis, per nos et nostros vendimus et concedimus et in presenti tradimus tibi Guillelmo de Sancta Oliva et tuis tueque progeniei atque posteritati in perpetuum, totum nostrum vis, voces et actiones quas habemus et aliquo iure vel ratione habere debemus in tota illa castlania que nobis pertinet vel pertinere debet, ratione Rafardri per donationem patris mei, Petri de Belestar, infra terminos castri de Sancta Oliva, ubicumque sit, per omnia loca.

Totam siquidem castlaniam predictam, integritè sine aliqua diminucione, sicut melius illam habemus et habere debemus infra terminos predicti castri per omnia loca, vendimus vobis et vestris prout melius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque profectum, sine omni nostro nostrorumque retentu, ad omnes vestras vestrorumque voluntates inde libere et quiete faciendas, et sic de nostro iure in vis et dominium vestrum et vestrorum ea tradimus, transferimus et transmittimus ad habendum et possidendum, et in corporalem possessionem cum hoc publico instrumento vos inde mitimus et introducimus, et nos et nostri erimus inde semper vobis et vestris auctores et defensores contra omnes homines, et de evictione nos obligamus.

Accipimus autem a vobis pro precio huius vendicionis, ab utraque parte placibilis, L solidos denariorum Barchinone ipsius presentis bone monete curribilis quaternalis, cuius valet marcha argenti XLIII solidos, de quibus bene paccati sumus, et etiam si ultra hoc precium predicta castlania valet vel valebit, illud totum

damus, remittimus et in perpetuum diffinimus absque aliquo nostro nostrorumque retentu. Unde omni exceptioni non numerate peccunie et exceptioni duplicis deceptionis et cuilibet alii iuri et rationi legum et consuetudini que contra hanc venditionem ad vos et vestros aliquo modo inducere possemus, omnino renunciamus. Et ut firmiter semper observetur, ego predicta Guillelma, tactis sacrosanctis IIIIor Evangeliiis, per Deum iuro hanc venditionem firmiter observare et nunquam aliquo iuris casu vel ratione contra venire.

Actum est hoc XV kalendas martii anno Domini M^o.CC^o.XIX°.

S+num Guillelme de Belestar qui hoc iuro et firmo.

S+num Petri, S+num Ermessendis, istius filii, S+num Petri de Belestar maioris, nos omnes qui hoc laudamus et firmamus.

S+num Berengarii de Podio Molto, S+num Berengarii de Sancto Stephano, milites. S+num Bordi de Valle Forti, S+num Guillelmi de Palacio de Arbercio, testes.

Poncius de Castro Follito qui hoc scripsit precepto Raimundi de Castro Novo, clerici de Castelletto, die et anno quo Su+pra.

62

1220, agost, 6

Guillem Cardona dona al seu fill Berenguer Cardona, el dia de les seves noces, per la seva porció de l'herència i per tots els dominis directes que li pertoqueu procedents del seu pare i de la seva mare i d'altres maneres, tot el mas que per raó de Dolça, difunta esposa de Guillem i mare de Berenguer, o per altres maneres té, per Ramona Gotmara i per la seva filla Guillema o per qualssevol altres senyors a la parròquia de Santa Maria de Badalona o en altres llocs.

Tot l'esmentat ho dona al seu fill d'aquesta manera: que Guillem Cardona i Berenguer juntament amb Pereta, amb qui es casarà, ho tinguin i ho espletin tots els dies de llurs vides, i que ells l'estimin i l'honorin com un bon pare, i Guillem Cardona els estimarà com uns bons fills, però si tal vegada —que no succeeixi!— sorgís entre ells la discòrdia, de manera que malgrat la intervenció i el consell de prohoms no poguessin conviure en pau, Guillem Cardona, quan vulgui, podrà rebre la meitat de tota l'esmentada honor i dels béns mobles durant tota la seva vida, i després de la seva mort, tot el que ara reté per a ell revertirà a Berenguer Cardo-

na, salvat sempre el dret i la senyoria dels senyors en l'esmentada honor, i salvats cinquanta sous de moneda corrent de Barcelona per a Guillem Cardona en la seva mort per a fer-ne el que vulgui, tant si viuen junts com si no.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 237 (205 × 185 mm). Al dors: "Badalona. Donació feta en temps de núpcies per en Guillem Cardona an Berenguer Cardona, fill seu, de la parròquia de Badalona, de tot lo seu mas e terres appel·lat Mas Cardona, lo qual té per en Gomar. Ara és dit Mas Ram. Va ab la compra feta de dit Mas Ram per en Pere de Junyent en nom de Montalegre. Registrada Badalona".

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus Cardona dono tibi Berengario Cardona, filio meo, ad diem tuarum nuptiarum, pro tua porcione hereditatis et pro omnibus directis tuis paterna voce et materna et aliis modis tibi competentibus, totum mansum cum omnibus suis tenedonibus et pertinenciis, longe vel prope, ad ipsum pertinentibus, quem voce et racione Dulcie, uxoris quondam mee, matris tue, vel aliis modis habeo in parrochia Sancte Marie de Badalona, et per Raimundam Gotmaram et filiam suam, Guillelmam, vel per quoslibet alios seniores teneo in dicta parrochia vel aliis locis. Item dono tibi totum meum mobile quod aliquibus locis habeo et habere debeo.

Prenotata itaque omnia, cum introitibus et exitibus et cum omnibus ad hec pertinentibus et pertinere debentibus, dono tibi in hunc modum: quod ego et tu, simul cum uxore quam ducturus es nomine Pereta, hec habeamus et teneamus et expletemus cunctis diebus vite nostre, et vos diligatis et honoretis me tanquam bonum patrem, et ego diligam vos sicuti bonos filios, et si forte, quod absit!, discordia inter me et vos insurrexerit sic quod laude et consilio proborum hominum non possimus pacifere consistere, demum qua hora ego voluero liceat mihi accipere medietatem totius dicti honoris et mobilis quod tunc ubique habebimus, quam medietatem predictorum omnium teneam et possideam et expletem cunctis diebus vite mee sine vinculo ullius persone; post obitum vero meum, hec que mihi retineo revertantur tibi Berengario Cardona ad tuam voluntatem, salvo semper iure et senioratico seniorum in honore predicto, et salvis mihi in his predictis L solidis monete Barchinone curribilis de quibus in obitu meo, sive stemus simul sive non, faciam ego voluntatem meam sine vinculo ullius persone. Ego tibi, Berengario Cardona, laudo et confirmo hoc totum ut predictum est, promittens bona fide semper habere per firmum.

Actum est hoc VIII idus augusti anno Domini M^o.CC^o.XX°.

S+num Guillelmi Cardona, S+num Berengarii Cardona filius eius, nos qui predicta concedimus et confirmamuss.

S+num Bernardi Torti, S+num Iohannis Bufi, S+num Bernardi Paschasii, testium.

Sig+num Raimundi de Ulmo, notarii, qui hoc scripsit cum litteris suprapositis in linea V^a die et anno prefixis.

63

1220, setembre, 1

Pere de Sentmenat dona i concedeix o confirma a favor d'en Guillem de Moncerdà i dels seus, perpètuament, a un després de l'altre, indivisiblement, per a obtenir-hi pa i vi, aquell camp amb la vinya que hi ha. Aquest camp Guillem de Moncerdà ja el té per Pere de Sentmenat i els antecessors de Guillem l'havien tingut pels antecessors de Pere de Sentmenat, des de fa molt de temps, en el lloc anomenat "l'Abella" al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Badalona.

Li dona aquest camp, salvat el dret, l'agrer i el domini de Pere de Sentmenat i dels seus. Guillem de Moncerdà i els seus sempre li hauran de donar fidelment a ell i als seus el quint i el braçatge dels fruits del pa i el quint del vi, i una gallina censal pel camp, mentre hi hagi vinya. No hi podrà fer cap altre senyor més que en Pere de Sentmenat i els seus. Aquest camp, amb la vinya i amb totes les millores, Guillem de Montcerdà i els seus el podran vendre o empenyorar a una persona igual a ells, passats trenta dies després d'haver comunicat el dret de fadiga a Pere i als seus. Pere de Setnmenat rep de Guillem de Montcerdà vint sous en moneda de Barcelona, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 238 (232 × 110 mm). Al dors: "Stabliment fet per en Pere de Santmenat, qui vuy té la casa den Santcliment de Badalona per an Guillem Cardona de la dita parròquia, de un tros de terra qui és en la dita parròquia en lo loch dit Abella, e diu afronte ab lo marge gros".

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Sancto Minato dono et concedo sive confirmo tibi Guillelmo de Monte Cerdano et tuis in perpetuum, uni scilicet post alium indivisibiliter, ad panem et vinum, illum nostrum campum cum vinea que ibi est fundata,

quem tu iam tenes per me et tui antecessores dudum tenuerunt per meos, in comitatu Barchinone et in parrochia Sancte Marie de Bitulona in loco nuncupato Ad Apem, sicut terminatur ab oriente in margine grossa, a meridie in meo alodio et tenedone Petri Dalmacii, ab occiduo in riaria que cucurrit in tempus pluviarum, a circio in tenedone Bernardi de Canonica.

Predictum itaque campum sicut terminatur, cum vinea plantata et ad plantandum, cum ingresibus et regresibus suis, tibi prescripto Guillelmo et tuis, ut dicitur, dono, concedo vel confirmo, ut habeatis, teneatis, possideatis et expletetis secure et potenter per vetrum proprium adquisimentum sine aliqua contencione alicuius persone, sicut melius dici vel inteligi potest ad tuum tuorumque salvamentum, salvo tamen iure et agrario et dominio meo meorumque. Et quod tu vel tui semper dones mihi vel meis de fructu panis quintum et braciaticum, et de vino quintum fideliter, et omni tempore unam gallinam censualem per totum campum dum ibi fuerit vinea. Et ibi alium dominum non facias tu nec tui nisi me et meos. Quem dictum campum, cum vinea vel cum omni suo melioramento, possis tu et tui vendere vel impignorare tuo consimili postquam in me vel in meis fatigati fueritis XXX dierum. Accipio namque a te pro hac donacione, ut firmior sit tibi et tuis, XX solidos monete Barchinone, valente marcha argenta XLVIII solidos, de quibus sum bene pacatus. Si quis hoc fregerit, nil valeat sed in duplo componat posteaque omni tempore hec donacio, concessio vel confirmacio firma eat.

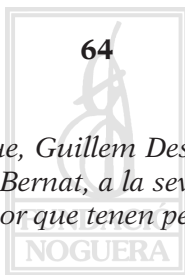
S+num Petri de Sancto Minato qui hoc laudo et confirmo.

S+num Ferrarii de Petroso. S+num Ferrarii presbiteri. S+num Arnaldi de Guardiola. S+num Guillelmi de Portello. S+num Guillelmi Rubei.

Sig+num Guillelmi, sacerdotis, qui hec scripit die et anno quo supra.

1220, setembre, 5

Guillem de Cabanes, clergue, Guillem Descarp, Ramona, devota, i Arnau, clergue, donen a Bernat, a la seva esposa Guiela i a tota llur descendència una honor que tenen per Sant Pau al costat del mas

del Pi al bisbat de Girona, a la parròquia de Sant Cebrià de Vallalta en el lloc anomenat els Gorgs, perquè la millorin.

Els la donen a perpetuitat amb la condició que la tinguin al servei de Sant Pau, i que dels fruits que Déu hi doni, lliurin fidelment a la casa de Sant Pau la tasca i el braçatge, i que allí no hi requereixin cap altre senyor que la casa de Sant Pau i els seus servents.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 239 (155 × 110 mm).

Notum sit cunctis quod ego Guillelmus de Cabanes (*raspadura*) clericus, et Guillemus des Carp et Raimunda devota et Arnaldus clericus, omnes in unum damus tibi Bernardo et uxori tue, Guiele, et omni proieniei vestre pro melioracione ad manssum de Pino illum omnem honorem quem habet [...mus] Sancti Pauli, in episcopatu Gerundensi in parrochia Sancti Cipriani de Valle Alta in loco vocato Gorcs. Sub tali conventu damus vobis et vestris post vos, in perpetuum, ut habeatis et teneatis ad servicium Sancti Pauli, et de fructibus quos Deus ibi dederit donetis fideliter tascham et braciaticum domui Sancti Pauli, et ibi non requiratis aliquem dominum nisi domus Sancti Pauli et eius servientibus.

Actum est hoc nonis septembris anno Domini M.CC.XX.

SSS Arnaldi, baiuli.

Sig+num Guillelmi de Cabanes. Sig+num Guillelmi des Carpi. Sig+num Raimunde devote.

Sig+num Guillelmi de Villar. Sig+num Guillelmi de Pera. Sig+num Petri [...].

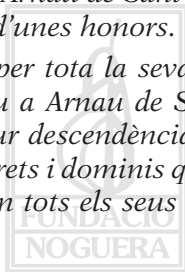
Sig+num (*espai*), monachi, qui hoc scripsit cum literis in III^a linea die et anno quo supra.

65

1220, octubre, 18

Bernat Hug de Serrallonga, Arnau de Sant Joan i la seva esposa Berenguera fan la permuta d'unes honors.

Bernat Hug, per ell i per tota la seva posteritat present i futura, permuta i dona en feu a Arnau de Sant Joan i a la seva esposa Berenguera i a tota llur descendència i posteritat, perpètuament, tota l'honor i tots els drets i dominis que té en la parròquia de Sant Joan de Pladecorts i en tots els seus termes: són masos, bordes i

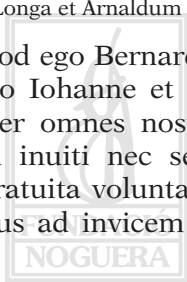

altres dominicatures, és a dir, el mas d'en Guillem Joli, el mas d'en Pere Joli, la borda de la dona Fiunca, el mas d'en Ponç de la Font, la borda d'en Joan del Pontell, la borda d'en Guillem Joeill, la borda del difunt Deulosalvet, el mas de n'Arnau Ribera i la meitat d'un home que es diu Berenguer del Pradell. Tota aquesta honor, és a dir, masos, bordes i els homes que hi pertanyen, Bernat Hug l'havia permutat amb Pere de Riner i la seva esposa Sibil·la, i ara la dona i la permuta amb Arnau de Sant Joan, la seva esposa Berenguera i amb llurs fills i amb tota llur descendència i posteritat, perquè sempre la tinguin en feu d'ell i dels seus successors. Bernat Hug els hi afegeix i dona en feu, sense provenir de la permuta amb Pere Riner, el seu home Berenguer de Paladol, en Pere Mestre amb el seu germà Andreu i una dona de nom Estefania de Salteadas; dona aquests homes i la dona i tota llur descendència i posteritat a Arnau de Sant Joan i a Berenguera i a llurs hereus, en feu, perpètuament, perquè els tinguin per ell i pels seus successors de la mateixa manera que l'abans esmentada honor.

Arnau de Sant Joan i la seva esposa Berenguera, per ells i per tots els seus presents i futurs, confessen que es donen per ben pagats i que reben l'esmentada honor de Sant Joan (de Pladecorts) en bescanvi de tota llur honor, i en conseqüència donen, bescanvien i permuten amb Bernat Hug tota l'honor i tots els drets i dominis que Arnau de Sant Joan té, provinents de la seva mare, des de la vila d'Arles i més amunt, és a dir, en tota la parròquia de Santa Maria de la Custòdia i en tots els seus termes, en tota la parròquia de Sant Julià de Ribelles i en tota la parròquia de Sant Cristòfor de Beret, i Arnau de Sant Joan i Berenguera ho donen en franc alou a Bernat Hug, per bescanvi de l'esmentada honor de Sant Joan (de Pladecorts).

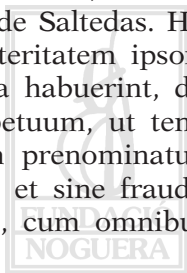
- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 240 (305 × 185 mm). Al dors: "Una permuta feta entre Bernat Hugo de Serralonga, de una, y Arnau de S. Joan ab Berenguera, muller sua, de part altre, de certs honors y feudos et cetera. En poder de Guillem de St. Julià, notari públic, als 15 de octubre de 1220. Instrumentum permutacionis seu concambii facti inter Hugonem Bernardum de Serra Longa et Arnaldum de Sancto Iohanne".

Notum sit cunctis quod ego Bernardus Hugonis de Serralonga et ego Arnaldus de Sancto Iohanne et Berengaria uxor mea, nos tres pariter, per nos et per omnes nostros qui sunt vel unquam erunt in perpetuum, non inuiti nec seducti nec circumventi in aliquo, sed bona fide et gratuita voluntate, cum hac presenti carta perpetuum valitura facimus ad invicem quasdam comutationes et

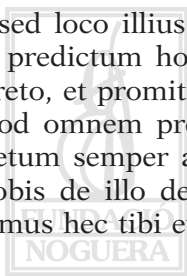
excambiationes quorumdam honorum nostrorum sicut inferius adnotatum habetur.

Ego inquam, Bernardus Hugonis, per me et per omnem posteritatem meam presentem et futuram, comuto et excambio tibi et tibi ad feudum dono Arnaldo de Sancto Iohanne et Berengarie, uxore tue, et omni generationi et posteritati vestre in perpetuum, omnem honorem et omnia iura et dominia que ego habeo vel aliquo modo habere debeo in omni parrochia Sancti Iohannis de Plano de Curtibus et in omnibus terminis eius, sicuti melius et plenius ipsum honorem comutavit et excambiavit mihi Petrus de Riner et Sibilia, uxor eius, pro meo honore de Villare et de Sancto Paulo, sicut in instrumento inde facto firmitus et tucius continetur. Et sunt mansi et borde et alie dominicature, videlicet mansum Guillelmi Ioli, et mansum Petri Ioli, et bordam de Fiuncha femina, et mansum Poncii de Fonte, et bordam Iohannis dez Ponteill, et bordam Guillemi Ioelli, et bordam de Deus lo Salvat qui fuit, et mansum Arnaldi Ribeira, et medietatem unius hominis qui vocatur Berengarii dez Pradell. Omnem istum honorem pretaxatum, videlicet mansos et bordas et omnes homines eisdem pertinentibus et campos et vineas, boscos et garrigas et omnia herema et condirecta, eisdem mansis et bordis pertinencia vel pertinere debencia iuste vel iniuste, et census et usaticos, questas et toltas et forcias, albergas et iusticias, accapita et forescapia, servicia, ademprivia et omnia alia hic expressa vel non expressa, que ad usum hominum vel animalium esse possunt, sicuti melius et firmitus Petrus de Riner et Sibilia, uxor eius, mihi comutaverunt, sic dono et excambio et comuto tibi Arnaldo de Sancto Iohanne et Berengarie, uxori tue, et infantibus vestris et omni generationi et posteritati vestre que de vobis ambobus exierit in perpetuum, tali pacto: ut teneatis omnia predicta pro me et pro meis successoribus vos et vestri semper ad feudum. Preterea dono vobis amplius de meo proprio, qui non est de predicta comutatione Petri de Riner, et addo ad feudum Berengarium de Paladol, hominem meum, et Petrum Magistri cum fratre suo, et Andream et quandam mulierem nomine Stephaniam de Saltedas. Hos homines et feminam et omnem proieniem et posteritatem ipsorum et omnia quecumque modo habent vel in antea habuerint, dono vobis et vestris heredibus ad feudum in perpetuum, ut teneatis pro me et pro meis successoribus sicut alium prenominatum honorem. Et promitto vobis et vestris bona fide et sine fraude omni et enganno, quod totum prefatum honorem, cum omnibus pertinenciis quas habet

vel aliquo modo habere debet, faciam vobis et vestris potenter tenere et habere et possidere pro me et pro meis ad feudum, et ero vobis et vestris ego et mei semper legalis et fidelis guirens ab omni emparatore et inde tenemur vobis et vestris de omni evictione, et dono hoc totum vobis et vestris pro me et pro omnibus meis super omnibus rebus nostris habitis et habendis, ita scilicet quod si quilibet homo vivens vel femina, preter exercitus inimicorum, in omni predicto honore vobis vel vestris quicquam forifecerit vel abstulerit sive emoverit voce mei vel domini sive heredum, totum illud teneamur vobis et vestris ego et mei refficere infra XXX dies postquam a vobis commoniti fuerimus, cessante omni placito et actione.

Et ego Arnaldus de Sancto Iohanne et Berengaria, uxor mea, nos ambo simul in unum, per nos et omnes nostros qui sunt vel unquam erunt in perpetuum, profitemur nos in veritate bene et optime esse paccatos de his omnibus predictis pactis, et recipimus omnem pretaxatum honorem de Sancto Iohanne, sicut superius a te melius et plenius dictum est, pro escambiera tocus nostri honoris quem habemus a villa Arulis et superius in aliquo loco ut accipimus illud totum a te ad feudum, et illud similiter feudum quod tenet Gaufredus de Cireto pro me, Arnaldo de Sancto Iohanne, ad Sanctam Mariam de Illes, recognosco et profiteor quod teneo pro te Bernardo Hugonis et pro omnibus tuis in perpetuum. Unde nos ambo simul, per nos et per omnem posteritatem nostram donamus, comutamus et excambiamus tibi, Bernardo Hugonis, et cuicumque volueris et omni generationi et posteritati tue in perpetuum eodem modo, eisdem pactis, eidem firmitate, omnem honorem et omnia iura et dominia et omnes acciones et exceptiones quas ego, Arnaldus de Santo Iohanne, habeo vel habere debeo ex parte matris mee a villa Arulis et superius, videlicet in omni parrochia Sancte Marie de Custodia et in omnibus terminis eius et in tota parrochia Sancti Iuliani de Ribelles et in omni parrochia Sancti Christophori de Bared pro predicto honore de Sancto Iohanne, et donamus tibi omnem predictum honorem pro francho alodio quem modo pro te tenebamus, sed loco illius feudi accipimus a te et a tuis semper nos et nostri predictum honorem de Sancto Iohanne et feudum Gaufredi de Cireto, et promittimus tibi et tuis bona fide et sine omni enganno quod omnem prefatum honorem faciamus tibi et tuis bonum et quietum semper ab omni emparatore, sicut in pacto quod tu facis nobis de illo de Sancto Iohanne superius melius continetur, et donamus hec tibi et tuis super omnibus rebus

nostris habitis et habendis. Et ego, Berengaria prenominata, sponte et non inuita, iuro per Deum et per hec sancta IIIor Evangelia Dei coram me posita, propriis manibus meis corporaliter tacta, quod hec omnia predicta ut in hac carta continentur semper rata et firma habeam et contra nunquam veniam nec venire aliquo ingenio faciam, immo renuncio omni iure divino et humano et omni beneficio mihi competenti vel competituro si contra hec predicta venire aliquando atemptavero, et expressim renuncio legi Iulie que rerum dotalium alienacionem fieri prohibet et quia sum in viri potestate constituta, et est manifestum.

Actum est hoc anno Domini M^o.CC^o.XX°, XV° kalendas novembris, anno regni Philippi regis XL° I^o.

Sig+++num Bernardi Hugonis de Serralonga et Arnaldi de Sancto Iohanne et Berengarie, uxoris eius, qui hoc laudamus et firmamus et testes firmare rogamus.

Sig++++na Bernardi da Noix minoris et Petri de Laurone et Arnaldi de Macianeto et Raimundi Marh et Guillelmi Bruneti.

Guillelmus de Sancto Iuliano, monachus Arulensis et publicus notarius, hanc cartam rogatus scripsit, cum supra scripta in prima linea, et suum Signum interposui. (*Senyal*)

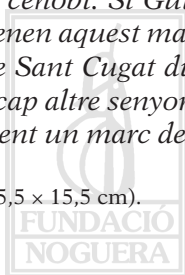
66

1221, abril, 26

Bernat Ferrer, la seva esposa Fina i el seu fill Guillem venen a Guillem de Caldes i als seus tots els drets i accions que, per raó paterna i materna i d'altres maneres, tenen al mas Olzinelles i en les seves pertinences i tinences. Bernat Ferrer i Fina i el pare de Guillem de Caldes, Rubens de Caldes, i altres partícips, tenen aquest mas pel cenobi de Sant Cugat, al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Genís de Plegamans. Li fan aquesta venda, salvat el dret i la senyoria de l'esmentat cenobi. Si Guillem de Caldes i els seus venen, empenyoren o alienen aquest mas, hauran de respectar el dret de fadiga del cenobi de Sant Cugat durant trenta dies, i no hi podran proclamar ni fer cap altre senyor. Els venedors han rebut deu sous de Barcelona, valent un marc de plata quaranta-quatre sous.

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 28 (25,5 × 15,5 cm).

Sit notum cunctis quod ego Bernardus Ferrarius et uxor mea, Fina, et filius mei, Guilielmus, vendimus tibi, Gulielmo de Calidis, et tuis omnia iura et actiones que voce paterna et materna et aliis modis habemus et habere debemus in manso de Ulzin[ell]is et suis pertinentiis et tenedonibus, quem nos et pater tuus, Rubens de Calidis, et alii participes habemus et per cenobium Sancti Cucuphatis tenemus in comitatu Barchinone, in parrochia Sancti Genesii de Plicamanibus.

Omnia itaque iura nostra et acciones que quibuscumque modis vel vocibus habemus et habere debemus in dicto manso, cum omnibus suis pertinentiis et tenedonibus, cum arboribus diversi generis et introitibus et exitibus et cum omnibus ad se pertinentibus, vendimus tibi et tuis ut melius dici et intelligi potest ad vestrum salvamentum, et de nostro nostrorumque iure in tuum tuorumque tradimus dominium et potestatem... salvo tamen iure et senioratico dicti cenobii. De vendicione autem sive impignoratione aut alienatione quam de hiis feceritis, fatigemini spacio triginta dierum in dicto cenobio, atque ibi alium seniore non proclametis nec faciatis nisi dictum cenobium. Convenimus etiam, quisque pro toto, et promittimus tibi quod hoc faciemus te et tuos sempre tenere in pace, et inde obligamus... omnes res nostras mobilia et immobilia...

Accepimus autem a te pro hac vendicione decem solidos denariorum Barchinone, valente marcha argenti XLIII solidos, de quibus nihil remansit in debito. Si in hiis vero nos possumus vel aliquis nostrum et nostrorum possit unquam in aliquo venire contra presentem vendicionem... [renunciando] exceptioni duplicis enganni et exceptioni non numerate peccunie et omni alii exceptioni coherenti rei et persone et etiam cuilibet iuri et consuetudini quantum ad hec... dando et ex certa scientia in perpetuum cedendo tibi et tuis ad vestram voluntatem faciendam quicquid hec vendició plus valet aut valebit precio prenotato.

Actum est hoc VI kalendas madii anno Domini M^oCC^oXXI^o.

(Nota del P. Jaricot: «Aqui signen tres persones sense indicar si són testimonis. A continuació: «Ego Petrus de Pennafideli, tenens locum prepositure Palacii, subscribo. Sig+num Raimundi de Riera, notarii, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in...» Fixem-nos en aquestes últimes particularitats: el lloctinent de la prepositura? I el notari no és un notari públic, i no hi posa la paraula clausit.

Al dors: «*Del mas Ulzinellis que és en la parròquia de Sant Genís de Plegamans*».)

67

1221, desembre, 21

Saurina, filla dels difunts Guillem de Santa Oliva i de la seva esposa Guillemma fa donació entre vius a favor del seu marit, Guillem de Terrassa, el jove, de tots els llegats, veus, raons i accions que, provinents del pare o de la mare, té a la vila i al territori de Tarragona o al comtat de Barcelona, arreu, és a dir, cases, terres, vinyes, arbres de diverses classes, molins, horts i homes i dones que hi viuen, perquè Guillem ho tingui, ho posseeixi i ho espletit tots els dies de la seva vida, amb ella i sense ella, amb esposa i sense esposa, amb fills i sense fills, i que en totes les coses esmentades hi tingui mil morabatins, però totes les altres coses que restin dels llegats de Saurina, a la mort de Guillem de Terrassa, romandran pels fills d'ell procreats en ella, de manera que Guillem de Terrassa no pugui fer-ne hereus altres nens o homes. Però si no hi hagués fills d'ell procreats en ella, separats mil morabatins per a Guillem, totes les altres coses que restin revertiran als parents més pròxims de Saurina.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 242 (205 × 170 mm). Al dors: "Instrumentum donacionis quod domina Saurina, uxor domini Sancte Oliva, fecit Guillelmo de Terracia".¹⁴

Notum sit cunctis quod ego Saurina, filia Guillelmi de Sancta Oliva et uxoris sue, Guillelme, olim defunctii, non vi, metu aut dolo alicuius persone inducta nec in aliquo circumventa, set bono animo, beneplacito meo et bona et spontanea atque propria voluntate, dono tibi, Guillelmo iuniori de Terracia marito meo, inter vivos, omnes meas hereditates et voces et raciones et acciones quas paterna vel materna voce habeo vel habere debeo in villa et in omni territorio Terrachone sive in comitatu Barchinone, per omnia loca, videlicet domos et terras et vineas et arbores diversis generis, molendinos et ortos et aquas ad rigandum et molendum et fruendum et omnes homines et feminas in omnibus stantibus

14. Qui ho va escriure va llegir malament aquest document. Saurina no era esposa (*uxor*), sinó filla de Guillem de Santa Oliva.

et habitantibus, ut omnia predicta habeas, teneas, possideas et in pace expletis potenter et integriter, cum introitibus et exitibus suis et cum terminis et afrontacionibus suis, omnibus diebus vite tue, mecum et sine me, cum uxore et sine et sine uxore,¹⁵ cum infante et sine infante, et habeas ibi in omnibus predictis mille morabatinos bonos, amfusinos, boni auri rectique pensi, quos habeas ad omnem tuam voluntatem faciendam, omnia vero alia que superfuerint de meis hereditatibus, ad obitum tuum, remaneant infantibus vel infanti de te in me simul procreatis, ita tum quod non possim alios infantes vel alios homines hereditare. Si autem forte evenierit, quod absit!, quod infantes mei de te in me procreati defuerint, levatos in primum mille morabatinos quos habeas ad omnem tuam faciendam voluntatem, omnia alia que remanserint revertantur propinquioribus meis, quibus dimiserio verbis aut testamento vel quibus iure reverti deberent si dissesero intestata. Adhuc etiam ego, predicta Saurina, convenio tibi, Guillemo iuniori de Terracia marito meo, quod contra istam cartam ad inrumpendum non veniam nec aliquam personam venire faciam; omni iuri et consuetudini, divino et humano, scripto et non scripto, et omni auxilio legum dicentium quod donacio inter virum et uxorem non valet, et etiam legi Gotice que dicit quod donacio inter virum et uxorem fieri non debeat, atque omni romano decreto facto vel faciendo, quantum ad hoc penitus renuncio. Et ita iuro complere et attendere in predictis per Deum et eius sancta IIIor Evangelia. Si quis hoc frangere voluerit, non valeat sed in duplo componat et insuper semper firmum maneat.

Actum est XII kalendas ianuarii anno Domini M°.CC°.XX° primo.

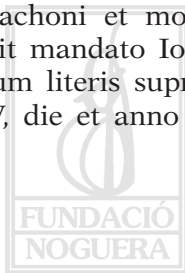
S+num Saurine que hoc laudo et firmo atque iuro.

S+num Iazberti de Bayona. S+num Guillelmi de Baneras. S+num Berengarii de Rochamur. S+num Astruc.

Signum Iohannis, presbiteri (*senyal*), in cuius posse dicta Saurina fermavit et firmavit hanc cartam.

Signum Petri, subdiachoni et monachi Sancti Vincentii de Ionchariis, qui hoc scripsit mandato Iohannis, presbiteri, qui fuit capellanus de Terracia, cum literis suprascriptis in linea III et in nona et in XIII et in XV, die et anno quo supra. (*Senyal*)

15. *Sic*, repetit.

1222, maig, 4

Arnau Deimes i la seva esposa Sibil·la, amb el consell i la voluntat del senyor Bernat Hug de Serrallonga, permuten amb Guillem de Fàbrega de Lauces, amb la seva esposa Estranya i amb llur fill Pere una casa a la cellera de Montalbà per un camp d'ells a Locedes.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 243 (175 × 130 mm).

Notum sit cunctis quod ego Arnaldus Deimes, de Monte Dori, et Sibilla, uxor mea, per nos et per omnes nostros qui sunt vel unquam erunt in perpetuum, consilio et voluntate domini Bernardi Hugonis de Serrallonga, excambiamus tibi Guillelmo de Fabrega, de Lauces, et Estranee, uxori tue, et Petro, filio vestro, et cuicumque volueritis et omni generacioni et posteritati vestre in perpetuum, unam domum nostram quam habemus in cellaria de Monte Alban, pro uno campo vestro, qui est ad Locedes et afrontat de oriente in campo vocatum de Soler, a meridie in campo Martini de Monte Alban, de occidente et de circio in ipsa riera. Et predicta domus affrontat de oriente in domo Martini, de meridie in portale cellarie, de occiduo in vallo, de circio in domibus Raimundi de Podio.

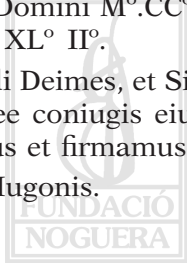
Sicut iste affrontaciones omnes includunt predictam domum et prenomiatum campum, sic excambiamus vobis et vestris et cui volueritis in perpetuum, tali videlicet firmo pacto: quod ab hac die in antea sit vestra predicta domus, cum ingressibus et egressibus suis et cum omni melioramento quod ibi facere poteritis, ad vestrum proficium et vestrorum et ad omnes vestras vestrorumque voluntates faciendas in perpetuum, excepta potestate terre et locis religiosis et hominibus eorum, et salvo in omnibus iure et fidelitate domini Hugonis et omnium suorum in perpetuum.

Et eodem modo et eadem condicione et eisdem pactis, accipimus predictum campum ad omnes voluntates nostras faciendas in perpetuum, salvo iure seniorum. Dat autem predictus campus decimam de expletis Bernardo Hugonis et est manifestum.

Actum est hoc anno Domini M^o.CC^o.XX°.II°, IIII° nonas madii, anno regni Philippi regis XL° II°.

Sig+++++num Arnaldi Deimes, et Sibille uxoris eius, et Guillemi de Fabrega, et Estranee coniugis eius, et Petri filii eorum, qui omnes simul hoc laudamus et firmamus et testes firmare rogamus.

Sig+num Bernardi Hugonis.

Sig+++num Guillelmi [...] et Petri Ermengau et Petri de Pegueris.

Sig+num Narbone de Fabrega.

Guillelmus de Sancto Iuliano, monachus Arulensis et publicus notarius, hanc cartam rogatus scripsit et suum signum interposui. (*Senyal*)

69

1222, maig, 26

Convinença estipulada entre Pere d'Albà i els seus, i Guillem de Terrassa i els seus.

Pere d'Albà dona i lliura a favor de Guillem de Terrassa, de la seva esposa Maria, de llur fill Guillem i de tots llurs hereus i successors que tinguin el lloc i la casa de Terrassa, la seva força i auxili en tota aquella quadra i casa seves, i en l'alou franc i lliure del Castelló que és al terme del castell de Sant Pere Sacama i a la parròquia de Santa Maria d'Olesa. Per aquesta donació Pere d'Albà rep cent sous de Barcelona i rep en feu el mas de Guadel que els Terrassa havien comprat a Guerredad. Pere d'Albà fa homenatge a Guillem, fill de Guillem de Terrassa, posant les seves pròpies mans en les d'aquest. I Guillem de Terrassa el jove rep Pere d'Albà com a home propi que s'ha encomanat a ell amb les seves pròpies mans.

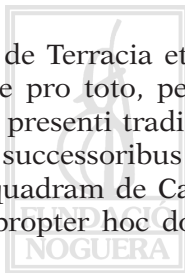
A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 244 (325 × 280 mm). Al dors: "Instrumentum conveniencie facte inter Petrum de Albano et Guillelmum dominum de Terracia".

Hec est conveniencia que firmiter et stipulando est facta inter Petrum de Albano et suos et Guillelmum de Terracia et suos ad invicem, que conveniencia sic incipit:

Omnibus sit hominibus manifestum quod ego Petrus de Albano pro me et meis presentibus atque futuris, non in aliquo coactus nec timore aliquo perterritus neque dolo circumventus, sed spontanea et mera mea voluntate, dono et in presenti cum hoc publico instrumento trado vobis Guillelmo de Terracia et uxori vestre, Marie, et filio vestro, Guillelmo, et omnibus heredibus et successoribus vestris tenentibus semper locum et domum vestram Terracie, et omni vestre proeniei, omni tempore, valitudinem semper et iuvamen in omni illa quadra nostra et domo nostra et

alodio meo francho et libero de Casteio, quod est in termino Kastri Sancti Petri de Camba et in parrochia Sancte Marie de Aulesa. Tali conventu: ut vos et vestri omni tempore possitis ex inde et ibi de dicta quadra et de dicta domo de Casteio et de omnibus forciis et domibus magnis et parvis et de omnibus pertinenciis et tenedonibus suis et de persona mea et de succesoribus meis et de omnibus hominibus et feminis et de omnibus personis ibi unquam stantibus et habitantibus atque etiam de omnibus heredibus ex inde meis, plenarie, potenter et integriter valere semper, adiuvere, deffendere et guerreiare vos et vestri cum omnibus et de omnibus personis que modo sunt et unquam in antea erunt, sicut melius et utilius bona fide et sana intencione dici et excogitare potest ad vestrum vestrorumque salvamentum sive tamen intellectum, preter dominum regem et omnes dominos Montis Catani presentes et futuros, quos semper excipio et retineo et reservo salvando eorum fidelitatem in omnibus. Item promito et convenio vobis et vestris firmiter stipulando pro me et pro omnibus meis, presentibus atque futuris, esse semper vobis et vestris valetorem et adjuvantem de persona mea et de omnibus predictis ut melius predictur, sane omnia complendo. Accipio namque a vobis pro hoc dono, ut firmitus sit, modo in continenti centum solidos barchinonenses et illum mansum de Guadel quem emistis de Gerrejad, quem in presenti datis et traditis ad feudum omni tempore. Et non contra predicta aliquo casu qui possit excogitari ego vel aliqua persona pro me nunquam venire valeam vel valeat. Facio vobis Guillelmo, filio Guillelmi de Terracia, modo in continenti homiaticum ex meis manibus propriis missis infra vestras, promittendo omnia predicta complere et attendere in omnibus ut melius predictur, renunciando penitus omni recissorie accioni atque iuri et consuetudini in aliquo vobis et vestris obstanti. Et ad maiorem firmitatem et securitatem vestram vestrorumque, iuro per Deum et hec sancta Dei IIIor Evangelia meis manibus tacta, ut superius dictum est complere et firmiter observare perpetuo, mandando et volendo sic semper omni tempore observari ab omnibus heredibus et successoribus meis.

Nos vero Guillelmus de Terracia et uxor mea, Maria, et filius noster Guillelmus, quisque pro toto, per nos et nostros presentes atque futuros damus et in presenti tradimus vobis Petro de Albano et omnibus heredibus et successoribus vestris atque omni vestre proieniei que domum et quadram de Casteio habuerint, semper et omni tempore perpetuo, propter hoc donum quod superius nobis

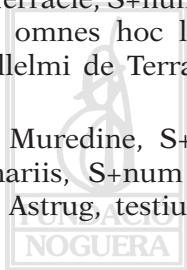
facitis, illum nostrum mansum integriter de Guadel quem emimus de Guerreat, cum omnibus hominibus et feminis et cum omnibus sibi pertinentibus et pertinere debentibus qualicumque modo, sicut melius dici potest ad vestrum vestrorumque salvamentum, ut semper pro nobis et nostris teneatis illum ad feudum. Et insuper damus vobis centum solidos barchinonenses quos in presenti tradimus vobis. Et iterum recipimus vos et vestros et dictam domum et quadram de Casteio et omnes homines et feminas vestras et omnes res vestras et eorum moventes et non moventes et se moventes, habitas et habendas, ubicumque sint, in propria et speciali garda et guidatico et deffensione nostra omniumque nostrorum amicorum. Et promittimus et convenimus vobis et vestris per nos et nostros, firmiter stipulando, manutere, valere, adiuvere et deffendere semper vos et vestros successores et omnes res vestras et eorum moventes et non moventes, habitas et habendas, ubicumque sint, pro posse nostro de omnibus quibuslibet personis presentibus atque futuris, sicut melius, sanius et utilius dici et excogitari potest bona fide et sana intencione ad vestrum vestrorumque salvamentum, preter de domino rege et preter de dominis Montis Catani quos semper retinemus. Et ut predicta omnia evelli non valeant aliquo unquam casu qui possit excogitari et maneant semper firmiora, ego Guillelmus de Terracia iunior recipio vos Petrum de Albano in hominem propriis manibus comendatum, et insuper ad maiorem firmitatem et securitatem vestram et tocus predicti facti, iuro per Deum et hec sancta Dei IIIor Evangelia, ut melius predictur complere et firmiter tenere omni tempore. Et sicut inter nos et vos modo actum est, sic semper sequatur inter heredes nostros et vestros omni tempore. Et qui hoc fregerit in duplo componat et preterea maneat firmum omni tempore.

Actum est hoc VII kalendas iunii anno Domini M.CC. vicesimo secundo.

S+num Petri de Albano qui predicta laudo, confirmo et iuro complere et atendere.

S+num Guillelmi de Terracie, S+num Marie uxoris eius, S+num Guillelmi filii eorum, qui omnes hoc laudamus et firmamus. Et ego Guillelmus, filius Guillelmi de Terracia, hoc iuro complere ut predictur.

S+num Bernardi de Muredine, S+num Arberti de Midiona, S+num Guillelmi de Banariis, S+num Raimundi Sancti Felicis, S+num Rocamur, S+num Astrug, testium.

SSS Bernardi Scolaris, scriptoris Terracie, qui hoc scripsit, cum literis suprapositis in linea XX ubi dicitur et se moventes et rasis et emendatis in eadem, die et anno quo supra.

70

1222, desembre, 17

Agnès de Campsentelles i el seu fill Ramon donen a Ramon de Vallpanera, a la seva esposa Barca i als seus tota l'honor de Vallpanera a la parròquia de Sant Fost. Amb les següents condicions: de tots els fruits que Déu hi doni els hauran de donar fidelment la tasca i el braçatge, per Sant Feliu del mes d'agost els hauran de donar en concepte de cens una quartera d'ordi bo i rebedor segons la mesura de Barcelona, no hi podran proclamar cap altre senyor i, passats trenta dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, podran vendre o empenyorar aquesta adquisició a una persona igual a ells, salvat el dret, el cens i la senyoria d'Agnès, del seu fill, Ramon, i dels seus. Per aquesta donació han rebut vint-i-dos sous de Barcelona, valent un marc de plata setanta-cinc sous.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 246 (264 × 185 mm). Trasllat de l'1-4-1300. Al dors: "St. Fost. Tresllat autèntic de un stabliment fet per Agnès de Campsentelles y Ramon, son fill, a Ramon de Vallpanera y a sa muller de tot lo honor nomenat de Vallpanera, scituat en la parròchia de St. Fost, a prestació de tasca y brassatge y a cens de una cortera de hordi, a St. Pere y St. Feliu pagadora. Va ab la venda feta per Bernat de Vallpanera de St. Fost a Pere de Corts. Registrada St. Fost".

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento, in aliquibus locis corroso et cum dictionibus in quibusdam locis litis, cuius tenor talis est:

Sit notum omnibus quod ego Agnes de Campo Sintillarum et filius meus, Raymundus, damus tibi Raymundo de Valle Panera et uxori tue, Barche, et vestris totum ipsum honorem nostrum de Valle Panera in parrochia Sancti Fausti. Et terminatur autem dictus honor ab oriente in alodio Milicie Templi quod tenet Bernardus Vivio, a meridie in honore de Tiana qui se tenet cum isto, ab occidente in torrente de Canadello (*espai*) tenedone quam tenet per nos Arnaldus de Curte, a circio in carreria et in tenedone quam tenet per nos Berengaria de Valle Panera.

Prenotatum itaque dictum honorem cum arboribus diversis generis et introitibus et exitibus ac pertinentiis suis damus vobis et vestris et proieinie ac posteritati vestre ad bene laborandum et habendum, [te]nendum omnique tempore possidendum in hunc modum: quod de omni fructu quem Deus ibi dederit detis vos et vestri [nobis] et nostris tascham et braciaticum fideliter, et in festo Sancti Felicis augusti pro censu unam quarteriam ordeï boni receptibilis ad mensuram Barchinone. Ibi vero nullum alium seniore proclametis vel faciatis vos et vestri nisi nos et nostros, liceatque vobis et vestris post dies XXX ex quo in nobis vel in nostris fatigati eritis, predictam adquisicionem vendere vel inpingnerare vestro consimili, salvo tamen censu, iure et senioratico nostro et nostrorum. Accepimus enim a vobis pro hac donacione viginti duos solidos monete Barchinone, valente marcha argenti LXX.V solidos, super quibus renunciamus excepcioni non numerate peccunie.

Actum est hoc XVI kalendas ianuarii anno Domini millesimo ducentesimo vicesimo secundo.

S+num Agnetis de Campo Scintillarum, S+num Raymundi, S+num Bernardi de Campo Scintillarum, filiorum eius, qui hoc laudamus et firmamus.

S+num Petri de Sancto Fausto. S+num Iohannis de Duobus Rivis.

Sig+num Boni Pueri, notarii.

Signum Bernardi, presbiteri, in cuius posse dictum Bernardum de Campo Scintillarum firmavit hanc cartam.

Sig+num Raymundi de Solerio qui hoc scripsit, mandato Boni Pueri notarii, cum litteris appositis et emendatis in linea VIII^a et emendatis in IX^a, die et anno prefixis.

Sig+num Iacobi Davidis, notarii Barchinone. Sig+num Ffrancisci de Villa, notarii Barchinone.

Sig+num Petri Portelli, notarii Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali suo et cum eodem comprobatum scribi fecit et clausit kalendis aprilis anno Domini millesimo trecentesimo.

1223, gener, 15

Controvèrsia entre Pere, clergue de Santa Maria de Vallvidrera, d'una part, i Pere d'Olorda, de l'altra part, per la reclamació de tots els drets que l'esmentat clergue Pere demanava per raó de l'esmentada església als masos de Caminell. Amb la intervenció dels amics de les dues parts, el litigi fou proposat a l'arbitratge d'en Ramon de Sarrià, capellà de l'església de la Santa Creu d'Olorda i de Santa Maria de Vallvidrera, i les dues parts s'hi comprometeren fermament.

Aquest àrbitre, després d'haver rebut les penyores que ambdues parts amb bona voluntat li havien enviat, va fer el següent arbitratge: que mentre Pere d'Olorda visqui, l'església de Vallvidrera i el seu rector rebran la primícia dels masos d'en Buscales, d'en Calopa, d'en Magera, d'en Ferrer de Caminell i d'en Castanyer, i tindran els altres drets parroquials en el mas d'en Ferrer de Caminell, en el mas d'en Castanyer i en el mas d'en Magera, però els parroquians que viuen en el mas Buscales i en el mas Calopa hauran d'anar, de vius, a l'església de la Santa Creu d'Olorda i, de morts, hi seran portats, i li donaran tots els drets parroquials, excepte el salpàs, que l'haurà de tenir l'església de Vallvidrera, i exceptuades sis festivitats de l'any: Pasqua, Pentecosta, Santa Maria d'agost, Tots Sants, Nadal i la Purificació de Santa Maria, en les quals hauran d'anar a l'església de Santa Maria de Vallvidrera. I si els parroquians del mas Buscales i del mas Calopa emmalaltissin, el clergue de Vallvidrera no els podrà denegar l'eucaristia i la penitència si fossin dignes de rebre i de fer l'ofici cristià, i després d'haver-los absolt, si morissin d'aquella malaltia seran portats allà on hagin elegit ésser enterrats, però el clergue de la Santa Creu d'Olorda podrà fer l'ofici cristià a la família de Pere d'Olorda en el mas Buscales. El clergue Pere i Pere d'Olorda lloen, aproven i confirmen aquest arbitratge només durant la vida de Pere d'Olorda.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 247 (279 × 190 mm). Al dors: "Sentència arbitrària de algunas jurisdiccions del rector de Santa Creu de Olorda e del rector de Santa Maria de Vall de Vidreres". Diverses parts d'aquest pergami estan mig esborrades.

Cum inter Petrum, clericum Sancte Marie de Valle Vittraria, ex una parte, et Petrum de Olorda, ex altera, controversia orta fuisset super petitione omnium iurium posse [...] quam dictus Petrus, clericus, ratione ecclesie memorate in mansis de Caminell petebat.

Cum autem inter partes amici essent, litis [...] arbitrio Raimundi de Sarriano, capellani ecclesie Sancte Crucis de Olorda et Sancte Marie de Valle Vitraria, queque pars stare firmiter compromisit.

Qui vero arbiter sive arbitrator, receptis pignoribus ab utraque parte de bona voluntate ei missis, taliter arbitratus est: Quod tamdiu dum Petro de Olorda vita comes fuerit, accipiat ecclesia de Valle Vitraria et eius rector in manso de Buscales et in manso de Calopa et in manso de Magera et in manso Ferrarii de Caminell et in manso de Castanario primiciam [...] ipsorum mansorum versant, scilicet habeat ipsa ecclesia Sancte Marie de Valle Vitraria alia iura parrochialia in manso Ferrarii de Caminell et in manso de Castanier et in manso de Magera, parrochiani vero comorantes in manso de Buscales et in manso de Calopa vadant vivi et ponentur mortui ad ecclesiam Sancts Crucis de Olorda, et donent ibi omnia iura parrochialia, excepto salisparsione quod habeat ecclesia de Valle Vitraria, et exceptis sex festivitibus anni, scilicet in festo Pasche et Pentecostes et Sancte Marie augusti et Sanctorum Omnium et Natalis Domini ac Purificacionis Sancte Marie, in quibus vadant ad ecclesiam Sancte Marie de Valle Vitraria, et si forte parrochiani de manso de Buscales et de manso de Calopa infirmi fuerint, clericus de Valle Vitraria eucaristiam et penitentiam eis non deneget prestare si ipsi fuerint digni accipere et facere officium christianum, et cum habuerit eos absolutos, si morientur ab infirmitate illa portentur ubique elegerint sepulturam; verumtamen clericus Sancte Crucis de Olorda possit facere officium christianum familie Petri de Olorda in manso de Buscales [...]. Atque Petrus clericus et Petrus de Olorda laudamus, approvamus et confirmamus hoc arbitrium in vita tantum mei, Petri de Olorda, [...].

Actum est hoc XV kalendas februarii anno Domini M^o CC. vicesimo secundo.

S+num Raimundi de Sarriano, S+num Petri de Olorda. S+num Petri, presbiteri de Valle Vitraria.

Signum (*senyal*) Bernardi de Arters. S+num Poncii [...]. S+num Petri de Cutina.

Sig(*estel de sis puntes*)num Guillelmi de Olesa, notarii, qui hoc scripsit die et anno prefixis.

1223, març, 3

Testament d'E. Estolt, donat i germà del monestir de Sant Pau. Elegeix com a marmessors Guillem, prevere de Sant Cebrià de Vallalta, A., clergue de Sant Pau, i Arnau de Camp Sugario. Reconeix a Sant Pau i als habitants d'aquest lloc tots els establiments que els havia fet en les parròquies de Sant Martí d'Arenys i de Sant Iscle de Vallalta. Els reconeix el mas que els havia donat a Croanyes a la parròquia de Sant Cebrià de Vallalta. També dona una honor que té a Croanyes i en els seus termes, i també dona el seu domini directe d'uns trulls.

Totes les coses abans dites les dona, lloa, lliura i confirma al senyor Déu i a Sant Pau perquè sempre siguin pròpies i en franc alou de Sant Pau.

Entre els beneficiaris del testament apareixen la seva esposa Ermessenda, el seu fill Ramon, la seva filla Berenguera i el seu marit Domènec, el fill de Berenguera, Bernat, i una altra filla, Guillema.

A ACM, armari V, calaix 2, pergamí núm. 2 (134 × 219 mm).

Cum nemo potest evadere mortem, ideo ego E. Estolt timens mortem eligo meos manumissores, scilicet, Guillelmus presbiter Sancti Cipriani de Valle Alta, et A. clericus Sancti Pauli, et Arnaldus de Campo Suiario.

In primis regonosco me esse donatum et fratrem Sancti Pauli, cui recognosco et omnibus habitantibus eiusdem loci omnia stabilimenta que feci eis, scilicet, campum de Cavaione et terram de Condamina sicut sunt et continentur cum suis affrontacionibus, et sunt in parrochiis Sancti Martini de Arenis et Sancti Asciscli de Valle Alta. Et adhuc recognosco ipsum meum mansum quem dedi eis, qui est in parrochia Sancti Cipriani de Valle Alta in Crosages, cum omnibus tenedonibus suis ubicum(que) sint. Et adhuc dono et in presenti trado omnem illum honorem que habeo in Crosaies et in eius terminis, ubique Berengarius de Crosages et Guillelmus Compani et mansus de Saler et Betuli laborant pro me et tenent, a Canneto usque in Valle Alta, a ripa maris usque ad tenedonem quam tenent homines de Genesne. Et adhuc dono omne meum directum ex oleateris quos habeo cum Rufo de Pineta, quos ad Salam uxor mea habet nunc iam nomine Ermesende in vita sua, post mortem eius sint liberi et soluti, sine retentu et vinculo ullius hominis, Sancto Paulo.

Omnia desuper dicta, qualicumque institucione vel dono aut venda feci dudum, nunc vero laudo, dono, trado et confirmo Domino Deo (et) Sancto Paulo firmiter sine retentu et sine vinculo mei et omnium vivencium, qui sint semper propria et alodium francum Sancti Pauli omni tempore.

Relinco Ermesendi, uxori mee, illam tascam quam mihi exit ex illa artiga quam Arnaldus de Campo Suiario tenet per me ad eram Marceti prope honorem de Turre, et recognosco ei suum sponsaliciu in omni tempore ad suam voluntatem, et recognosco Petro de Palimeris ut habeat cum illa dictum honorem et faciat ei media quartera de frument ad mensuram Sancti Celedonii, et si nolebat dictum scensum agere, non habeat aliquid ibi.

Et recognosco filio meo, Raimundo, omnes vendas quas feci ei cum cartis, ubique sint. Et recognosco filie mee. Berengarie, et viro suo, Domenico, omne illud donum et vendas quas feci eis. Relinquo filio Berengarie, Bernardo, redim et barcham meam sicut habeo. Et relinco et recognosco Guillelme donum quod ei feci; post ea fratri suo, Raimundo.

Et si quid oblitus sum, semper sta(bi)limenta facta ad domum Sancti Pauli ita confirmo et laudo atque concedo, ut deinceps aliquis homo non queat ibi aliquo iure, lege, racione, stabilimento, nova vel vetera, divina aut humana, scripta vel inscripta, decretalia vel regalia, aut quirere nec lucrare sibi; set sit sempre alodium suum francum.

Actum est hoc V nonas marcii anno Domini M.CC.XXII.

Sig+num E. Estolt qui testamentum firmat et testibus firmari rogat.

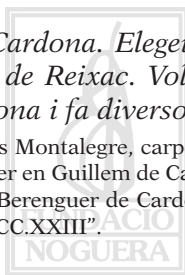
Sig+num Arnaldi de Campo Sugario. Sig+num Marie de Turre.

73

1223, octubre, 5

Testament de Guillem de Cardona. Elegeix marmessors Pere Mataró, Joan de Mates i Joan de Reixac. Vol ser enterrat en l'església de Santa Maria de Badalona i fa diversos llegats.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 249 (193 × 165 mm). Al dors: "Testament fet per en Guillem de Cardona de la parròquia de Badalona, en lo qual fa hereu a Berenguer de Cardona, fill seu, e après de aquest a ses filles. Fou fet l-any M.CC.XXIII".

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Cardona, detentus magne infirmitatis, tamen pleno sensu et memoria integra, meum facio testamentum in quo eligo manumissores meos Petrum Materone et Iohannem de Matis atque Iohannem de Rexac, quibus rogando precipio ut si mors mihi evenerit antequam aliud fecissem testamentum, ipsi ordinent res meas sicut in hoc eis ordinavero testamento.

Primum corpus meum ad sepeliendum Domino Deo et ecclesie Sancte Marie de Bitulona cum quinque solidis inter ecclesiam et clericum, et sedi Barchinone VI denarios, et monacho Bitulone IIII denarios, et pro missis XX solidos. Dimitto domine mee Raimunde et filio suo Bernardo IIII solidos. Dimitto clerico de Bitulona XII denarios. Dimitto inter Carbonellum et Marinum VI denarios. Dimitto inter Iohannem de Matis et Bernardum Iohannem XII denarios. Dimitto Piponi VI denarios. Dimitto Saurine, filie mee, X solidos. Concedo filie mee, Agneti, totam lexiam et donacionem quam Dulcia, mater sua, uxor mea, fecit in suo testamento. Concedo etiam filio meo, Berengario, totum mansum meum cum omnibus tenedonibus suis et cum omnibus aliis tenedonibus quas habeo et teneo et habere vel tenere debeo ubique et per quemcumque, et cum omni vascula maiori et minori, sicut mater sua predicta in suo comisit testamento. Et ipse solvat omnes lexias nostras et debita nostra. Et si Berengarius predictus obierit sine infante legitimi coniugii, redeat ad Saurinam, et sic de Saurina redeat ad aliam filiam nostram, et ita vinculum eat ab uno in alio.

Actum est hoc III nonas octobris anno Domini M.CC.XX.III.

S+num Guillelmi Cardone, S+num Petri Materonis, S+num Iohannis de Matis, S+num Iohannis de Rexac, nos huius rei testes sumus et laudamus et firmamus.

Sig+num Guillelmi, sacerdotis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1224, gener, 4

Guillem Umbert del Montseny dona a Déu i a Sant Pau del Maresme tot el que rep i ha de rebre per raó de domini o d'una altra manera, tant peixos com fustes com totes les altres coses, des del Roc de la Cabra fins al Roc del Farell i dos mil·liaris dins la mar entre

les esmentades roques, i tot el que té i ha de rebre des del Puig de Gironella fins a les esmentades roques i fins a la mar, tant de trobadures dels sarraïns com totes les altres coses que se'n deriven.

Fa aquesta donació per remei de la seva ànima i la dels seus pares, a mans del prior Gaufred i dels seus germans, a fi que ells, els presents i els futurs, tinguin perpètuament totes les coses esmentades en franc alou, en profit de Sant Pau i dels germans que hi habiten.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 5, núm. 250 (256 × 203 mm).
Trasllat del 6-10-1389. Al dors: "De ffranquesta Sancti Pauli transumptus".

a ACA, Monacals, Hisenda, Montalegre, vol. 2103, f. 4v-5r.

b Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la Cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 24. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Hoc est translatum auctoritate et decreto venerabilis Nicolai Siffredi, licenciati in decretis presbiteri de capitulo gerundensi et regentis officialatum reverendi episcopi gerundensis, fideliter sump-tum Gerunde die sexta mensis octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo nono a quodam instrumento tenoris sequentis:

Notum sit cunctis quod ego Willelmus Umberti de Montesigno dono domino Deo et Sancto Paulo de Maritimo totum hoc quod ego accipio et accipere debeo nomine dominii vel alio modo, tam in picibus quam in lignis et in omnibus aliis que dici et nominari possint, a Rupe de Capra usque ad Rupem de Farello et infra mare per duo miliaria infra prefatas duas rupes, et totum quod ego habeo et accipere debeo a Podio de Gerundella usque ad prefatas rupes et usque ad mare, tam in trobaduris sarracenorum quam in aliis omnibus eximentis et avenimentis.

Hanc quidem donacionem facio propter remedium anime mee et parentum meorum in manu Gaufredi prioris et ffratrum suorum ut ipsi qui sunt presentes et futuri habeant et teneant imperpetuum hec omnia prenomina per franchum alodium, sicut melius et plenius potest dici et intelligi ad utilitatem domus Sancti Pauli et fratrum ibidem comorancium.

Actum est pridie nonas ianuarii anno Domini M°.CC°.XX°III°.

Sig+num Willelmi Umberti de Montesigno qui hoc laudo et firmo. Sig+num Willelmi filii eius. Sig+num Willelme filie domini Guillelmi Umberti. Sig+num Poncii de Montepalacio. Sig+num Guillelmi Blancharii. Sig+num Berengarii de Campolongo. Sig+num Arnaldi de Palacio. Sig+num Fferrarii de Podio Lotario. Sig+num Guillelmi de Rivo. Sig+num Guillelmi de Villar, baiuli.

(*Senyal*) Ego Bernardus Curtesius, gerundensis canonicus, subscribo. Sig+num Berengarii Iordanis.

Signum Iacobi, monachi, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

Ego Nicolaus Siffredi licenciatus in decretis, presbiter de capitulo ac regens officialatum reverendi domini episcopi Gerunde, huic translato fideliter cum suo originali comprobato auctoritatem interpono pariter et decretum.

Ego (*senyal*) Petrus de Ponte, notarius publicus substitutus auctoritate regia a Iasperto de Campolongo, procurator curie baiulie et vicarie Gerunde suarumque partium notarius, hoc translatum per me cum dicto suo originali de verbo ad verbum fideliter comprobatum, in hanc publicam formam transcribi et redigi feci, hicque in premissorum testimonium me subscripsi et clausi.

75

1224, gener, 5

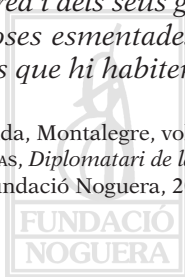
Ponç de Montpalau i la seva esposa Ramona, per ells i per tots els seus que tindran la castlania de Montpalau després d'ells, donen a Déu i a Sant Pau del Maresme tot el que reben o han de rebre per raó de la castlania o d'una altra manera, tant peixos com fustes com totes les altres coses, des del Roc de la Cabra fins al Roc del Farell i dos mil·liaris dins la mar entre les esmentades roques, i tot el que tenen i han de rebre per dret de castlania des del Puig de Gironella fins a les esmentades roques i fins a la mar, tant trobadores dels sarraïns com totes les altres coses que se'n deriven. També reconeixen i confirmen la donació que la mare de Ponç, Ermessenda, havia fet d'aquella honor, a la vora de l'aiguamoll, que ella havia donat a Sant Pau en testament.

Fan aquesta donació, per remei de llurs ànimes i les de llurs pares, a mans del prior Gaufred i dels seus germans, a fi que tinguin perpètuament totes les coses esmentades en franc alou, i la casa de Sant Pau i els germans que hi habiten en facin la seva voluntat.

A Original perdut.

a ACA, Monacals, Hisenda, Montalegre, vol. 2103, f. 5r-v.

b Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la Cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 25. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Notum sit cunctis quod ego Poncius de Monte Palacio et uxor mea, Raimunda, damus, per nos et per omnes nostros qui futuri post nos in castlania Montis Palacii, domino Deo et Sancto Paulo de Maritima totum hoc quod accipimus et accipere debemus ratione castelanie vel alio modo, tam in picibus quam in lignis et in aliis que dici et nominari possint a Rupe de Cabra usque ad Rupem de Farello et infra mare per duo miliaria infra prefatas duas rupes, et totum hoc quod habemus et accipere debemus iure castelanie a podio de Gerundella usque ad predictas rupes et usque in terminum maris, tam in trobaduris sarracenorum quam in aliis omnibus eximentis et avenimentis que veniunt et pertinent dicte castellanie. Adhuc vero recognoscimus et confirmamus illud donum quod mater mea Ermessendis fecit ex illo honore qui est ad lacunam, quem relinquit in suo testamento Sancto Paulo, qui honor comutat cum honore Bernardi Funarii et tenet Ermessendis Ferrera per nos.

Hanc quidem donacionem facimus propter remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum in manu Gaufredi, prioris, et ffratrum suorum ut ipsi presentes et qui fuerint futuri habeant et teneant in perpetuum hec omnia prenominata per franchum alodium sicut melius et plenius dici et intelligi potest ad voluntatem domus Sancti Pauli et ffratrum ibi comorantium.

Actum est hoc nonis ianuarii anno Domini millesimo CC°. XXIII.

Sig+num Poncii de Monte Palacio, Sig+num Raimunde uxoris eius, qui hec dant Sancto Paulo. Sig+num Petri fratris eius. Sig+num Guillelmi fratris eius. Sig+num Guillelmi Blancarii. Sig+num Berengarii de Campo Longo. Sig+num Fferrarii de Caneto. Sig+num Petri de Pino. Sig+num Guillelmi de Pino. Sig+num Bernardi de Torrent. Sig+num Guillelmi de Villari, baiuli.

(*Senyal*) Ego Bernardus Curtesius, gerundensis canonicus, subscribo. Sig+num Berengarii Iordani.

Sig+num monachi qui hec scripsit cum literis dapnatis in ..., die et anno quo supra.

1224, juny, 29

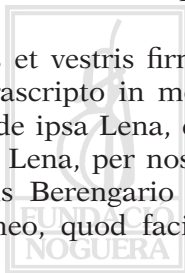
Bernat del Torrent, la seva esposa Berenguera i el seu fill Ramon venen a Berenguer Sabet i als seus germans Galí i Bartomeu la feixa de terra que tenen a la parròquia de Santa Maria i Sant Pere de Pineda, en el lloc dit "les Feixes del Torrent". Aquesta feixa és un alou franc i per aquesta venda reben catorze lliures i mitja de diners de Melguelh. A més, Bernat del Torrent, la seva esposa i el seu fill garanteixen la venda donant-los com a fiadors a Ponç de Montpalau i a Deusde de la Llena.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 251 (198 × 200 mm). Al dors: "Bernardus de Torrente et uxor sua Berengaria et filius eorum Raimundus vendiderunt Berengario Sabet unam fexiam terre in parrochia Sancte Marie de Pineda, loco dicto Fexis de Torrente, pro francho alodio".

Sit notum cunctis quod ego Bernardus de Torrente et uxor mea Berengaria et filius meus Raimundus, per nos et per omnes nostros presentibus et futuris, vendimus tibi Berengario Sabet et tuis fratribus, Galino atque Bartolomeo, et vestris quibus dare sive dimittere volueritis, videlicet totam ipsam nostram fexiam terre quam habemus et tenemus in parrochia Sancte Marie et Sancti Petri de Pineto, in loco nominato Fexias de Torrente. Afrontat a parte orientis in quadro Sancti Pauli, a meridie in honore Poncii de Monte Palacio, ab occidente in honore Poncii de Monte Palacio, a circio in strata publica.

Sicut de his IIIIor afrontacionibus includitur et circumcigitur, cum exitibus et egressibus suis et sicut melius dici vel intelligi potest, sic vendimus vobis et vestris ad omnem vestram voluntatem, et est alodio francho, et pro hac vendicione accipimus a vobis XIII libras denariorum malgurencium et dimidia. Insuper nos Bernardus et Berengaria de Torrente iuramus per Deum et super sancta Evangelia propriis manibus tacta, quod contra hanc vendicionem non veniamus nec venire faciamus nunc nec in omni tempore per aliquam legem romanam qui venerit, nova vel vetera, scripta vel non scripta.

Insuper damus vobis et vestris firmaniis, cum nobis et sine nobis, de hoc totum suprascripto in morte vel in vita, Poncio de Monte Palacio et Deusde de ipsa Lena, quod nos Poncio de Monte Palacio et Deusde de ipsa Lena, per nos et per omnes successores nostros, convenimus vobis Berengario Sabet et vestris fratribus, Guillelmo atque Bartolomeo, quod faciamus tenere et habere in

pace dictam fexiam terre contra omnem viventem personam et si aliquis vel aliquid vobis vel vestris tetigerit et propter hoc aliquid damnum vel quantum vobis vel vestris evenerit, totum convenimus restituere vestro plano verbo sine sacramento, et hoc totum donamus vobis et vestris in omni iuri vestri, rebus, in avere et honore, et in bestiis anegis et non anegis. Si quis hoc disrumpere tentaverit, hoc in duplo componat et firmiter permaneat.

Actum est hoc III kalendas iulii anno Domini M^o.CC^o.XXIII.

Sig+num Bernardi de Torrente, Sig+num Berengarie uxoris eius, nos qui hoc firmamus et iuramus et testes firmare rogamus. Sig+num Raimundi filii eorum.

Sig+num Poncii de Monte Palacio, Sig+num Deusde de ipsa Lena, nos qui hoc firmamus et convenimus bene adimplere, unusquisque per totum.

Sig+num Ferrarii de Coron. Sig+num Bernardi Poncii. Sig+num Raimundi de Caciola.

Bertrandus, presbiter et clericus sancte ecclesie de Pineta.

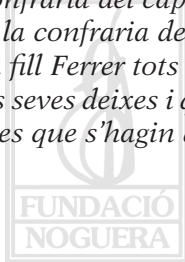
SSS Raimundus, subdiaconus, qui hoc rogatus scripsit, cum literis supra scriptis in XVII linea, die et anno quo supra.

77

1225, abril, 12

Arsendis de Canet, que jau al llit per una greu malaltia, mentre està en el seus plens sentits fa testament i elegeix els seus marmessors. Dona el seu cos a Déu i a Sant Pau per a ser-hi enterrada, i li llega vint sous i el mobiliari del seu dormitori. Després de fer diversos llegats, reconeix a Sant Pau que, per l'establiment d'un sacerdot que ella hi havia fet, deu al monestir tres-cents quaranta sous que mana que siguin donats a Berenguer Jordà a fi que aquest, juntament amb el prior i els marmessors, els administri en l'obra del monestir. Llega a la confraria del capítol el seu mantell i mana al seu fill Ferrer que faci la confraria de la seva mare al monestir de Sant Pau. Dona al seu fill Ferrer tots els altres béns seus, li encarrega que pagui totes les seves deïxes i que posi en coneixement dels marmessors les millores que s'hagin de fer amb aquells tres-cents quaranta sous.

A Original perdut.

- B* ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 252 (210 × 198 mm).
Trasllat del 31-12-1251.
- a* Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*,
doc. 26. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Hoc est translatum fideliter est factum.

In Christi nomine. Ego Arsendis de Caneto iacens in lecto detenta de magna egritudine et dum sum in pleno sensum volo facere meum testamentum et eligo manumessores meos. Hii sunt Petrus de Palacio et Petrus de Villalba et Guillelmus de Argilas, et rogo illos ut ipsi distribuunt res meas.

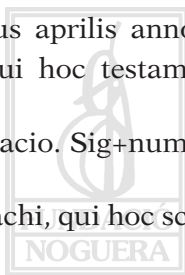
In primis dimitto domino nostro Deo et Sancto Paulo corpus meum ad sepeliendum et animam meam cum XX solidis et meum lectum completum ex [...] pannis quos habeo. Et relinquo Sancto Ascisclo de Vallalta XX solidos, et Sedi Ierunde III solidos, et Ospitali XII denarios, et Petri de Caneto V solidos, et Sancte Marie de Pineto III solidos, et Sancto Petro de Pineto II solidos, et Sancto Cipriano de Vallalta V solidos, et Sancto Martino de Arenis III solidos, et Sancte Cecilie II Solidos, et Sancte Marie de Oliveris I super altare, Sancto Michaeli de Monte Palacio XII denarios, et Sancte Marie de Palacio III solidos, et Sancto Stephano III solidos, et Sancto Cipriano de Palacio II solidos, et Sancte Anastasie II solidos, et Sancto Cirylio de Capite Aspero II solidos, et Ospitali de Calidis XII denarios. Et recognosco Sancto Paulo CCC.XL solidos debeo ei de stabilimento qui feci sacerdotis et mando ut detur Berengario Iordani, et ipse cum priore et cum manumessoribus meis ministrent in opera domus aut in honore in his rebus quas ipsis cognocent melius esse ad honorem domus; et relinquo confradrie de capitulo meum mantel; et mando filio meo Ferrario ut ipse faciat meam confradiam in domum Sancti Pauli. Relinquo filio meo Ferrer omnes res meas ubicumque habeam vel habere debeam, et ipse solvat omnes levas meas desuper factas, et ipse Ferrer faciat ad cognitionem meorum manumessorum illam melioracionem que ipsi cognocerint fieri ad illos CCC.XL solidos Sancti Pauli.

Actum est hoc II idus aprilis anno Domini M.CC.XXV.

Sig+num Arsendis qui hoc testamentum laudat et firmat et testibus firmari rogat.

Sig+num Petri de Palacio. Sig+num Petri de Villalba. Sig+num Guillelmi de Argilas.

(*Senyal*) Poncii, monachi, qui hoc scripsi die et anno quo supra.

Sig+num Guillelmi, presbiteri, qui hoc translatum scripsi II kalendas ianuarii anno Domini M.CC quinquagesimo primo, cum litteris dapnatis in linea IIII et suprapositis in lina VI et VIII et rasis in linea X et dapnatis in linea XIII, die et anno quo supra.

78

1225, maig, 17

Jaume de Caldes dona a Arnau Baset i a tota la seva descendència i posteritat totes les cases que té dins la vila de Caldes, les quas ell les té per Porcell de Caldes i els seus. Amb aquestes condicions: que cada any, per Nadal, Arnau Baset i els seus li donin en concepte de cens divuit diners de qualsevol moneda que corri per Barcelona, que en aquestes cases no hi proclamïn o elegeixin cap altre senyor o senyoria, i que, passats trenta dies després d'haver comunicat el dret de fadiga a ell o als seus, els sigui lícit vendre-les o empenyorar-les a qui vulguin, amb les millores, excepte a un cavaller, un clergue o un batlle del rei, salvats sempre el cens i la senyoria de Jaume de Caldes i dels seus i dels esmentats senyors.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 253 (340 × 110 mm).

Sit notum omnibus quod ego Iacobus de Calidis, per me et per omnes meos presentes et futuros, dono tibi Arnaldo Basetti omnique progeniei ac posteritate tue et tuis, omnes illas domos meas quas habeo intus villam de Calidis et teneo per Porcellum de Calidis et suos, sicut terminantur ab oriente in reguo et tenedone Bernardi de Comellis sartoris, a meridie in domibus ipsius Bernardi de Comellis quas per me tenet, ab occidente in vico publico quod pergit de mercato ad ecclesiam Beate Marie, a circio in domibus Raimundi de Balanna.

Prenotatas itaque domos cum solis, suprapositis, guttis, stillicidiis, lignis, tegulis, lapidibus, foveis et cloaca que est usque domos Raimundi de Balanna, et omnibus aiacentiis, hostiis, ianuis, fundamentis, ex abisso usque in celum, et introitibus et exitibus ac pertinentiis suis, simul cum ipsa vite que iuxta portas ipsarum domorum est, dono tibi et tuis omnique progeniei ac posteritati tue et tuis, ad habendum, tenendum omnique tempore possidendum, hoc videlicet modo: quod annuatim in festo Natalis Domini dones inde tu et tui mihi et meis per censum decem et octo denarios de cuiuscumque monete currat in Barchinona, atque ibi nullum

seniorem vel senioraticum proclames vel eligas tu et tui nisi me et meos, salvis fidelitate predictorum dominorum, et liceat tibi et tuis hec omnia cum omnibus tuis melioramentis dare, vendere vel impignerare cui volueritis, preter militi, clerico et baiulo domini regis, postquam in me vel meis fatigati fueritis XXX dierum spatio, salvo tamen semper censu et senioratico meo et meorum et dictorum dominorum.

Recepi enim a te pro hac donatione trescentos solidos Barchinone, valente marcha argenti LXXVIII solidos, de quibus sum bene paccatus, unde exceptioni non recepte pecunie renuncio. Promito itaque et convenio tibi predictam donationem tibi et tuis salvare et bona facere contra omnes personas, in me et in omnibus rebus meis.

Actum est hoc XVI kalendas iunii anno Domini M.CC.XX quinto.

S+num Iacobi de Calidis.

S+num Porcelli de Calidis, S+num Guillelmi filii eius, Sig+num Raimundi Porcelli fratris eius, nos omnes qui hoc laudamus et firmamus.

S+num Guillelmi de Monte Maiori, S+num Petri sartoris, S+num Petri de Scintillis, S+num Bernardi Porcelli, testes.

Sig+num Berengarii de Palacio, notarii publici ville de Calidis mandato epdomariorum, qui hoc scripsit cum literis rasis et emendatis in linea secunda et dampnatis, die et anno prefixis.

79

1225, agost, 19

Joan de Canes, de la Vall de Nela, i la seva esposa Messeguera donen a llur fill Bernat i als fills d'aquest i a tota la seva descendència i posteritat tot el mas i l'honor on viuen, i tot el que a Joan i a Messeguera els pugui arribar per qualsevol raó, i tots els seus béns, excepte cent cinquanta sous que retenen per als seus fills per l'herència, la fraresca i la legítima del mas esmentat. Totes aquestes coses les tenen per Sant Pau del Maresme i per altres senyors a la parròquia de Sant Mamet de Corró d'Amunt, en el lloc anomenat "vall de Nela" i en diversos llocs.

Li donen totes aquestes coses perquè sempre les tingui, posseeixi i espleti potentment i íntegrament, salvat el dret dels senyors, i Bernat podrà posar això en l'esponsalici de la seva esposa Elisenda, però Joan de Canes i Messeguera seran els senyors potents de tota aquesta donació tots els dies de llurs vides, i ells i Bernat, dins dels propers quatre anys, donaran a Alandis, Ramon, Arnau i Guillem, fills de Joan i Messeguera, per l'herència, per la fraresca i la legítima de l'esmentat mas, cent cinquanta sous de diners de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous. I si entre els pares i Bernat sorgís la discòrdia de manera que no poguessin romandre junts, Joan i Messeguera tindran durant tots els dies de llurs vides la meitat de tot el mas, de l'honor i del que hi pugui arribar i de tots els béns mobles i del patrimoni d'ells i del que a Bernat li aportí Elisenda, i després de la mort de Joan i de Messeguera el mas i l'honor revertiran sense disminució a Bernat i als seus fills.

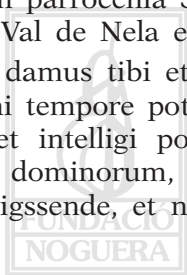
A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 254 (225 × 163 mm). Al dors: "St. Mamet de Corró de Munt". Trasllat del 13-9-1269.

Oc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est:

Sit notum cunctis quod ego Iohannes de Canes, de Val de Nela, et uxor mea, Messegaria, bono animo et spontanea voluntate et fine, modo damus tibi Bernardo, filio nostro, et infantibus tuis et omni tue progeniei atque posteritati et tuis, totum mansum nostrum et honorem in quo nos habitamus et tenemus, et totum esdevenimentum chi a nos Iohanni et uxor mea Messegaria iamdictis melius potuerit esdevenire per nullas voces, et omnes res nostras, exceptus C.L solidi quos nos retinemus ad filios nostros per hac hereditatem et per fratescham et per legitimam de mansi iamdicti, mobiles et immobiles, ubique nos habemus et habere debemus, longe vel prope, in monte et in plano. Est autem hec omnia tenemus per Sancti Pauli de Maritimi et per aliis senioribus in comitatu Barchinone in parrocchia Sancti Mameti de Currone Superiore in loco vocato Val de Nela et in diversis locis.

Hec omnia predicta damus tibi et tuis ut habeas et teneas, possideas et expletes omni tempore potenter et integriter in sana pace, sicut melius dici et intelligi potest ad tuum tuorumque salvamentum, salvo iure dominorum, et possis hoc mittere in sponsalicio sponse tue Eligssende, et nos, datores, simus domini

et potentes de omni isto dono in omnibus diebus vite nostre ad bonum intellectum et sine malo ingenio, et vos et nos donemus ad Alandis et a Raimundi et a Arnaldi et Guillelmi, filios nostros, infra omnes quatuor, pro hereditate illorum et per fratescha et per legitima de mansi iamdicti, usque ad quatuor annos primos venientes, C.L. solidos denariorum Barchinone, valentem marcha argenti LXXX.VIII solidos, et si forte discordia surrexerit inter nos et vos talem ut insimul non possimus manere, nos habeamus et teneamus in omnibus nostris diebus medietatem tocius mansi et honoris et de esdevenimentum ubi erat et de omni mobile et de avere, et post obitum nostrum, mansum et honorem sine diminutione revertatur vobis et infantibus vestris, de avere et de mobile faciamus nostram voluntatem, tamen de nostro quam de vestro quod uxori tue Eligssendi tibi adduxerit nec dederit aliquo modo. Si quis hoc fregerit in duplo componat et insuper maneat firmum.

Actum est hoc XIII kalendas septembris anno Domini M.CC. XX.V.

S+num Iohannis de Canes, S+num Messegaria uxoris eius, S+num Aalandis, S+num Raimundi, S+num Guillelmi, S+num Arnaldi, filios eius, nos qui hoc laudamus et firmamus.

S+num Guillelmi de Oliveras. S+num Ferrarii de Valle de Nela. S+num Petri Literati.

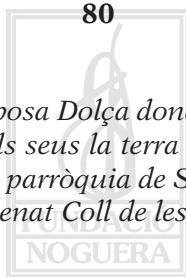
Sig+num Guillelmi, presbiteri de Currone Superiore, qui hoc scripsit cum signo de cruce et cum literis suprapositis in linea V^a "et cruce" et in XVII^a et in XVIII, die et anno quo supra.

Sig+num Petri de Ribalta, notarii. Sig+num Berengarii Guilaberti, notarii.

Signum (*senyal*) Petri Carbonelli, notarii Barchinone, qui hec transcribi fecit et clausit idus septembris anno Domini M^o.CC^o. LX°. nono.

1225, desembre, 12

Aregret de Tiana i la seva esposa Dolça donen a Arnau Rovira i a la seva esposa Berenguera i als seus la terra que pel senyor de Montcada tenen al Maresme, a la parròquia de Sant Feliu i de Sant Cebrià de Tiana, en el lloc anomenat Coll de les Malloles.

Amb aquestes condicions: que els donin fidelment la tasca i el braçatge de tots el fruits que Déu hi doni, que no hi proclamïn cap altre senyor i que, passats trenta dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, Arnau Rovira i els seus puguin vendre o empenyorar tot això, amb les millores, a una persona igual a ells, salvats el domini directe i la senyoria, i salvat l'agrer i la senyoria d'Aregret i Dolça i dels seus successors. Per aquesta donació han rebut quatre sous.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 255 (195 × 110 mm). Al dors: "Carta de una pessa de terra que se té per Nalagret de Thiana, però alou del Senyor de Montechateno. Nichil valet".

Sit notum cunctis quod ego Aregretus, de Tiana, et uxor mea Dulcia, [...] nos insimul damus tibi Arnaldi de Ruvira et uxori tua Berengaria et vestris, terram nostram quam nos habemus et tenemus per domino Monte Chatana in Maritimo in parrochia Sancti Felici et Cipriano de Tiana in loco vocitato Collio de Maiolas usque [t... endum] Fonsilina ac usque ad campum de Marines ac usque ad sera de Pinacera et ad campum de Barcha.

Sicut terminantur honores ac terras cum introitibus et exitibus suis et tenedonibus, sic damus vobis et vestris ac progeniri atque posteritati vestre ad bene laborandum et meliorandum et in pace omni tempore possidendum sub tali condicione, quod vos et vestri tribuetis nobis et nostris fideliter de omni fructu panis quod Deus ibi dederit tascam et braciaticum, atque ibi alium seniore non proclametis nec faciatis nisi nos et nostros successores. Liceatque vobis et vestris post dies XXX ex quo in nobis et in nostris successoribus fatigati fueritis, hec omnia predicta cum vestro melioramento vendere vel impignerare vestro consimili, salvo directo dominio et senioratico, et salvo nostro agrario ac senioratico, nostrorumque successorum. Pro hac tamen donacione accipimus a vobis IIII solidos, quorum a vobis sumus bene pacati.

Actum est hoc II idus decembris anno Domini M^o.CC.XX.V.

S+num Aregreti de Sacraria, S+num Dulcie uxoris eius, S+num Fresca, nos qui laudamus et firmamus. S+num Maimoni filii Aregretis, nos qui laudamus et firmamus.

S+num [...] de Sala. S+num Raimundi Pasqualo. S+num Americi de Sera de Tiana.

S+num Armandi, virum de Fresca, qui laudamus et firmamus. S+num [Pro...], filia Aregretis, nos qui laudamus et firmamus.

Sig+um Guillelmi, presbiteri, qui hoc scripsit cum dampnatis in linea... die et anno (*senyal*) quod prefixit.

81

1226, març, 29

El bisbe Berenguer de Barcelona, amb el consell i la deliberació de tot el seu capítol, concedeix i dona, a perpetuïtat, a l'orde del Cister l'església de Santa Maria de Valldonzella, situada en els termes de l'església de la Santa Creu d'Olorda, que ja havia fet conventual, perquè hi hagi sempre un monestir de santes monges sota la regla del beat Benet i sota la professió de l'orde del Cister, de manera que, a partir d'aquest fet, l'Església de Barcelona es conservi il·lesa i indemne en tot i per tot. El bisbe posa aquest monestir sota la visitació i la reforma del monestir i de l'abat de Santes Creus, salvats el dret del bisbe i la fidelitat a l'Església de Barcelona.

La fórmula de prestació d'obediència de l'abadessa en l'esmentat lloc serà aquesta: "Jo, X, abadessa d'aquest lloc, prometo que mostraré la subjecció, la reverència i l'obediència constituïda pels Sants Pares segons la regla de Sant Benet, a tu, X, senyor bisbe de Barcelona, i als successors que t'han de substituir canònicament, i a la santa Seu de Barcelona, salvat el nostre orde."

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 257 (470 × 420 mm).
Trasllat del 13-3-1403.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam publico instrumento per alfabetum diviso cuius tenor talis est:

Rectores Ecclesie qui gregi dominico superintendunt et cultum divinum ampliare desiderant ut tenentur, omnem quam possunt debent sollicitudinem adhibere ut vera que a pietatis honestatisque tramite non discordant, obtatum per eos et debitum in Domino sorciantur effectum.

Nos igitur Berengarius, Dei gracia barchinonensis episcopus, comitato consilio et deliberacione nostri capituli tocuis, et in favore religionis Ordinis Cisterciensis concedimus et damus in perpetuum ecclesie Sancte Marie de Valle Donzella, site infra terminos ecclesie Sancte Crucis de Olorda, quam iam fecimus conventualem, ut sit ibi semper monasterium sancti monialium sub regula et regulari Beati Benedicti et professione Cisterciensis Ordinis, ita tamen

quod omnino, ex hoc facto, illesa et indempnis in omnibus et per omnia conservetur Ecclesia Barchinone. Eo modo ut si forte, quod absit!, religionis fervor in monasterio illo tepesceret in capite vel in membris, per barchinonensem episcopum qui pro tempore fuerit ut pote per ipsius monasterium patrem et patronum et per abbatem Sanctarum Crucum debeant emendari, et si ad diminutionem ordinis, quod absit!, deveniret ad nos et manum episcopi barchinonensis, qui pro tempore fuerit, iamdicta ecclesia penitus cum suis reverteretur pleno iure.

Statuentes ut, tam abbatisa que pro tempore fuerit statuenda quam moniales eiusdem loci, a nobis vel successoribus nostris et non ab alio, munus canonice percipiant benedictionis reverenter et nobis vel eis obedienciam et reverenciam debitam exhibeant, salva sui ordinis disciplina, promittentes nichilominus incontinenti, benedictione suscepta, prestita omni caucione qua Ordo Cisterciensis poterit tolerare, quod universa et singula que superius vel inferius posita sunt inviolabiliter et irrefragabiliter observabunt. De omnibus autem laboracionibus quas monasterium ipsum seu coloni eius vel alii quilibet, qui possessiones eius coluerint quocumque modo facient in diocesi Barchinone, de molendinis etiam vel aliis rebus quibuslibet de quibus decimas habet vel habere debet Ecclesia Barchinone, integras decimas et primicias perpetuis temporibus eidem Barchinone Ecclesie et ecclesiis aliis, si ad ipsas pertinent, absque omni contradiccione persolvant, ab hac inde constitucione nutrimentorum decimas et unius orti continui tantum excipimus. Circa defunctiones vero taliter duximus statuendum, ut libere possint suscipere ad sepulturam illos qui apud monastrium ipsum eligerint sepeliri, dum modo non sint excommunicati vel interdicti, quartam partem defunccionum et relictorum quocumque modo mobilium et immobilium episcopo et Barchinone Ecclesie fideliter persolventes, quam quartam partem defunccionum rerum mobilium tamen dividi volumus equis porcionibus inter episcopum et Ecclesiam Barchinone et ecclesiam cuius defunctus parrochianus extiterat; excommunicatos vero vel interdictos, nec viventes ad religionem seu quomodolibet ad divina nec morientes, ad sepulturam admittere prohibemus, etiam ut parrochianos nostros vel alicuius ecclesie nostre aliquo unquam tempore suscipiant ad divina, nisi tantum in illis sollempnitatibus in quibus Cisterciensis Ordo processionem facere consuevit et in illis etiam in quorum comemoracione illius loci altaria sunt constituta et in illis etiam diebus in quibus illorum corpora tradiderint sepulture qui apud eos eligerint sepeliri, causa

vero peregrinationis neminem ibi venire aliquo tempore prohibemus. Et quoniam monasterium ipsum erit et est infra diocesim nostram, cum interdictum positum fuerit in nostra diocesi non liceat eis divina officia celebrare nisi clausis ianuis et, preter suam familiam, exclusis laycis universis, non pulsatis campanis nisi ad vocacionem sororum modicum et voce submissa, sed nec obtentu alicuius privilegii impetrati vel impetrandi contra ea vel aliquid eorum que superius vel inferius in hac pagina sunt, monasterium ipsum seu aliqua persona ipsius aliquo unquam modo vel tempore valeat se tueri, sed omnia perpetuis temporibus absque omni contradiccionem observare inviolabiliter teneatur. Quod monasterium, tamquam in Christo filium, sub visitacione, reformatione monasterii et abatis Sanctarum Crucum ponimus, salvo iure nostro et fidelitate Ecclesie Barchinone.

Forma obediencie abbatisse in predicto loco talis erit: “Ego H. abbatissa dicti loci subieccionem, reverenciam et obedienciam a Sanctis Patribus constitutam secundum regulam Sancti Benedicti, tibi H., domine episcopo Barchinone, tuisque successoribus canonice substituendis, et sancte Sedi Barchinone, salvo Ordine nostro, me exhibituram promitto”.

Actum est hoc quarto calendas aprilis anno millesimo ducentesimo vigesimo sexto.

Ego Berengarius, barchinonensis episcopus subscribo. S+num Poncii de Vilar, archidiaconi. Signum (*senyal*) Bertrandi de Vilario, barchinonensis decani. Signum Raimundi de Rosanis, barchinonensis primicherii. Sig+num Bernardi de Corbera, barchinonensis ebdomedarii. S+num Petri de Pinello. S+num Geraldi de Fagas, rectoris altaris Sancti Stephani. Sig+num Ferrarii de Barro. S+num Berengarii de Medina. Ego Bernardus de Sancto Andrea hoc fir+mo. S+num Guillelmi Legumer, presbiteri altaris Sancti Petri. Ego magister Martinus subscribo. S+num Petri de Bello Loco. S+num Petri, presbiteri... Sig+num Ferrarii, presbiteri altaris Sancti Iohannis. + Scripta libens ista Petrus confirmo sacrista.

Sig+num Guillelmi subdiachoni, publici notarii, qui hec scripsit cum litteris emendatis in linea XIII^a ubi dicit “ipsum erit et est infra diocesim”, die et anno prefixis.

Sig+num Ffrancisci Fusterii, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis. Sig+num Raymundi de Ginebreda, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis.

Sig+num Arnaldi Guillelmi de Bellaria, vicarii Barchinone, Aqualate et Vallensis, Modiliani et Modilianensis, qui huic translato ab eius originali fideliter sumptum et cum eodem veridice comprobato, non viciato nec in aliqua sui partis suspecto, ex parte domini regis et auctoritate officii quo fungimur auctoritatem impendimus nostram pariter et decretum, ut huiusmodi translato tanquem originali suo in iudicio et extra plena ab omnibus impendatur fides.

Appositum manu mei, Arnaldi de Millariis, regia auctoritate notarii publici Barchinone, in cuius posse prefatus nobilis vicarius, volente discreto Anthonio ça Plana notario et scriba curie vicarie predictae civitatis, negociis occupatus hanc firmam fecit XIII^a die marcii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo terno, presentibus testibus Bernardo Corroni et Petro Maymor, scriptoribus civibus Barchinone. Et ideo, ego notarius predictus, hec scripsi et hoc meum hic apposui Sig+num.

Sig+num Guillelmi Andrei, auctoritate regia notarii publici Barchinone, qui hoc translatum ab originali suo fideliter scriptum et cum eodem veridice comprobatum scribi fecit, auctoritzatumque per dictum nobilem vicarium ut supra patet clausit XIII^a die marcii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo terno, cum litteris suprapositis in linea XVII^a, aliquo tempore.

82

1226, desembre, 23

Arnau de Corts defineix i dona a la seva germana Pereta la fraresca i la legítima que, per raó dels seus pares, té en el mas Corts i en totes les tinences i pertinences d'aquest mas. Aquest mas és al comtat de Barcelona, en diversos llocs de les parròquies de Santa Perpètua de Mogoda i de Sant Cebrià de Cabanyes. Per aquesta definició, Arnau rep seixanta sous de moneda corrent de Barcelona i la meitat de la vinya de la Roveria.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 258 (143 × 175 mm). Al dors: "Mogoda. Donació feta per Arnau de Curts a Pere(ta) de Curts, son germa(na), de tots los drets ell tenia en lo mas Corts per raó de sa legítima y altrament. Va ab la venda feta per Jaume de Soler a Simon de Corts. Registrada Mogoda".¹⁶

16. El monjo que va posar aquesta nota va llegir malament el document, i va considerar *Pere* en lloc de *Pereta* i *germà* en lloc de *germana*.

Notum sit cunctis quod ego Arnaldus de Curtis, per me et per omnes meos presentes et futuros concedo et laudo et dimitto et cum bono animo difinio et dono omni tempore tibi Perete de Curtis, sorori mee, et progeniei et posteritati tue, omnem meam frarescam et legitimam sive aliquam racionem quam habeo vel habere debeo, racione vel occasione genitorum meorum, in omni illo manso de Curtis et in omnibus suis tenedonibus sive pertinenciis, quas ad predictum mansum pertinent vel pertinere debent, taliter quod omnia iura mea que mihi in omnibus ipsis suprascriptis evenire debent, cum plenissimo animo et voluntate, predictae sorori mee, Perete, et suis in presens trado et difinio et cum plenissima voluntate dono. Et hoc est in comitatu Barchinone in Valensi, in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda et in parrochia Sancti Cipriani de Cabanis, in diversis locis.

Et hanc difinicionem et donacionem facio ad proficium et ad valorem et ad utilitatem sororis mee, Perete, et de suis, et recipio pro hanc difinicionem LX solidos monete curribilis Barchinone et medietatem ipsius vinee de Roveria, quam recipio pro mea hereditate et legitima et frarescha quam unquam habeam omni tempore, et mea proles similiter, et hoc fiat sicut melius dici vel intelligi potest ad bonum intellectum predicti mansi de Curtis, in tali modo, quod predictus Arnaldus aliquid nunquam possit in predicto manso de Curtis repetere, et omni iuri et racioni ego Arnaldus penitus renuncio et [...] ut melius sit tibi et tuis firmum, iuro per Deum et super sacrosancta IIIIor Evangelia, meis propriis manibus tactis.

Actum est hoc X kalendas ianuarii anno Domini M.CC.XX°VI°.

S+num Arnaldi de Curtis qui hoc iuro et laudo et firmo.

S+num Berengarii de Comas, S+num Bernardi Sinfredi, S+num Iohannis Sagola, testium.

(*Senyal*) Compagni, prebiteri, qui hoc scripsit cum literis suprapositis in linea XXI° die et anno quo supra.

1227, febrer, 3

Pere del Riu, per la donació per noces, dona a Adelaida, amb la qual desitja casar-se, tot el seu mas amb tota l'honor que li pertany, amb totes les tinences i pertinences, amb el molí i també amb tot

el que li especta. El mas, l'honor i el molí els té a la parròquia de Sant Pere de Pineda en el lloc anomenat "del Riu" i en altres llocs. També dona a Adelaida tots els altres masos que té en aquesta mateixa parròquia i en la parròquia de la Vall Mara o en altres parròquies. Després de la mort d'en Pere del Riu tot restarà pels fills d'ell procreats en ella, i si no hi hagués fills, tot revertirà als parents més pròxims a ell.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 259 (210 × 115 mm). Al dors: "Petrus de Rivo donavit Ahalais, quam duxit in uxorem, bona sua propter nuptias".

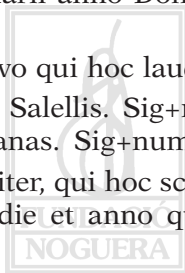
Sit notum cunctis quod ego Petrus de Rivo dono in donatione propter nuptias tibi, Ahalaidi, quam uxorem ducere cupio, omnem meum videlicet mansum cum omni honore sibi pertinente et cum omnibus tenedonibus et pertinenciis ac cum molendino et etiam cum omnibus sibi spectantibus et providentibus. Quem mansum et honorem ac molendinum habeo et teneo in parrochia Sancti Petri de Pineda, in loco nominato de Rivo et in cunctis aliis locis ubicumque inveniatur. Adhuc tibi dono omnes meos alios mansos, cum illorum tenedonibus et pertinenciis et possessionibus et cum omnibus illius spectantibus et providentibus ac cum hominibus et feminis, quos in hac in eadem parrochia et in parrochia de Valle Mara sive in aliis parrochiis habeo et teneo vel habere debeo, in presente vel in futuro, tam pro genere quam pro alia aliqua voce sive paterna vel materna quam pro aliis vocibus. Prefatum mansum de Rivo, cum suis omnibus laboracionibus et tenedonibus et molendino et cum omnibus aliis mansis et cum hominibus et feminis et cum tenedonibus dictorum mansorum et cum fevis atque alodiis ubicumque ea habeo vel habere debeo, tibi in donatione dono ut iure sponsacilio, et teneas et ego tecum cunctis diebus tuis, mecum et sine me, cum infante et sine infante. Post tuum vero obitum, infantibus qui de me in te fuerint procreati remaneat. Si autem infantes defuerint, propinquis propinquioribus meis revertatur post tuum obitum.

Acta III nonas februarii anno Dominice Incarnacionis M.CC. XX.VI.

Sig+num Petri de Rivo qui hoc laudo et firmo et firmare rogo.

Sig+num Arnalli de Salellis. Sig+num Arnalli de Quarteriol.
Sig+num Guillelmi de Blanas. Sig+num Arnalli de Om.

SS Bernardus, presbiter, qui hoc scripsit cum incausto diverso et calcono distemperato, die et anno quo supra.

1227, abril, 19

Pere del Riu ven a Ramon de Gallifa una peça de terra que té en propi i franc alou al bisbat de Girona, a la parròquia de Santa Maria de Pineda, en el lloc dit "el Port". Per aquesta venda rep tres-cents vint sous de moneda corrent de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 260 (206 × 236 mm). Al dors: "P. de Rivo vendidit Raymundo de Galiffa unam feixiam terre pro ffranco et libero alodio, sitam in parrochia Sancte Marie de Pineda, loco dicto ad Portum".

In Christi nomine. Ego Petrus de Rivo vendo tibi Raymundo de Galiffa et cui volueris ipsam feixiam terre cum pertinenciis suis quam per proprium et franchum alodium habeo in episcopatu Gerunde, in parrochia Sancte Marie de Pineda, loco dicto ad Portum. Que terminatur ab oriente in honore quondam Bernardi de Canuis, a meridie in fexia Poncii de Canuis quam tenet per Sanctum Salvatorem, ab occiduo in campo Poncii de Canuis, a circio in honore Raimundi de Cassola et Berengarii de Canuis.

Hanc itaque feixiam terre cum pertinenciis et tenedonibus suis, introitibus et exitibus, et cum omnibus servitutibus et locis et accionibus realibus et personalibus mihi in ea competentibus vel meis, vendo tibi et tuis vel cui volueris per me et omnes meos et ut melius potest dici vel intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum.

Ego extrahens hanc predictam feixiam terre de meo meorumque iure, dominio et posse, eandem in tuum tuorumque ius, dominium et posse transfero irrevocabiliter per tuum franchum, quitium et liberum alodium, et cum hac presenti carta perpetuo valitura induco te in corporalem possessionem ad habendum et semper libere possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam sine ullo meo meorumque retentu et sine vinculo ullius hominis vel femine.

Per hanc vendicionem recipio a te trescentos viginti solidos monete Barchinone curribilis, valentis marcha argenti LXXXVIII solidos, quos confiteor habuisse. Ne vero occasione dupplicis enganni vel modis aliis possim ego tueri aut aliqua persona nomine nostro umquam contra hanc vendicionem vel te aut tuos vel aliquo nomine de non numerata peccunia convenire, de omni accioni et racioni et exceptioni non numerate peccunie et omni auxilio et beneficio iuris divini et humani, comunis et singularis, publici et

privati, scripti et non scripti sive consuetudinarii, et specialiter accioni recissorie et beneficio legis Gotice et Usaticorum Barchinone, et generaliter omni iuri, tam promulgato quam promulgando, quantum ad hoc per me et omnes meos scienter, prudenter et consulte penitus renuncio. Dando et remittendo ex certa scientia perpetuo etiam trado tibi et tuis si quid hec vendicio modo plus valet vel amodo valuerit precio prenotato. Insuper convenio tibi et tuis salvare totam predictam vendicionem, et ero tibi et tuis legalis guarens et deffensor, et quod tenear tibi et tuis de omni evictione et restituam tibi et tuis si quas missiones unquam tu vel tui in evincendo vel causam evictionis examinando, et super hiis complendis et attendendis obligo tibi et tuis personaliter omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda, in quibus tu vel tui magis aut melius accipere volueritis, sine placito et sacramento, sic quod nullo modo in hoc valeam excusari.

Actum est hoc XIII kalendas maii anno Domini M.CC.XX. septimo.

S+num Petri de Rivo, S+num Alaydis, uxoris eius, qui hoc laudamus et firmamus. S+num Ermesendis de Guaita, sororis eius. S+num Petri, filii eius. S+num Dulcie, S+num Saure, filiarum eius. S+num Guillelme, sororis eiusdem Petri de Rivo. S+num Ferrarii, S+num Arnaldi, filiorum eius.

+ ¿...?, presbiter et clericus sancte ecclesie de Pineto, in cuius manu Ermessendis, soror Petri de Rivo, et filia sua Saura hanc cartam firmaverunt.

SSS Bernardus, diachonus atque claviger Sancti Petri de Pineto, in cuius manu dicta domina Adalydis istam cartam firmavit etiamque iuravit. Insuper ego Alaydys, uxor Petri de Rivo, iuro per Deum et sancta Dei IIIIor Evangelia a me tacta quod contra hec nunquam veniam vel venire aliquem faciam causa sponsalicii, salvo quolibet meo.

(*Senyal*) Petri Paschale, scriptoris publici Sancti Celedonii, in cuius manu predicta Guillelma et Ferrara hanc cartam firmavere.

S+num Iohannis de Ierunda. S+num Sancii Scherii. S+num Bernardi de Rivo Auri.

Sig+num Petri Ader, presbiteri et notarii qui hoc scripsit, cum litteris scriptis sacramenti dicte Alaidis prius firmam..., die et anno prefixis. Sic etiam quod hic non firmaverunt Petrus et Dulcia, filiorum Ermesendis. Non firmaverunt Guillelma, soror Petri de Rivo, nec filius eius Ferrarius.

1228, març, 13

Bernat Robert i la seva esposa Saurina confessen i reconeixen a Joan del Mas i als seus que en aquest moment han arribat amb ells a un legal còmput, en presència de prohoms, sobre tots els fruits que, fins el dia d'avui, Joan del Mas havia rebut d'una vinya situada a Cassoles, en el territori de Barcelona. Aquesta vinya, Joan els l'havia empenyorat per trenta lliures de moneda corrent de Barcelona. I confessen i reconeixen que és cert i manifest que han fet entre ells un còmput legítim, en presència de prohoms, sobre els fruits que Joan del Mas ha obtingut fins avui de l'esmentada vinya i que ho ha rebut exclusivament com a paga pel deute.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 262 (155 × 145 mm). Al dors: "Barcelona. Àpoca y diffinició feta per Bernat Robert y Saurina, muller sua, a Joan de Manso de tots los fruyts per ells rebuts de una vinya scituada sota Casoles. Fa per la venda feta per Bernat Robert a Joan de Manso. Registrada Barcelona".

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Roberti et uxor mea Saurina, gratis et spontanea voluntate per nos et nostros, profitemur et recognoscimus tibi Iohanni de Manso et tuis ut in presenti nobiscum venisse ad legale compotum super omnibus fructibus quos usque nunc habuisti et recepisti de illa vinea cum terra qua fundatur que est in territorio Barchinone subtus Casoles, quam de nobis tenuisti pigneri obligatam per XXX libras monete Barchinone curribilis, quam vineam tenemus per Sanctum Paulum de Maritima. Et est certum et manifestum quod facto legitimo computo inter nos et te in presentia proborum hominum super fructibus quos usque nunc habuisti de predicta vinea, recipisti eos in sorte et paga, sic quod nil ex ipsis habuisti vel recepisti ratione lucri vel gaudite.

Unde nos ex certa scientia, per nos et nostros presentes et futuros, facimus tibi et tuis coram Deo et hominibus de predicto pignere vinee finem perpetuum et plenissimam remisionem et absolucionem et pactum de non petendo, prout melius potest dici et intelligi ad tuum bonum et sanum intellectum sine tuo dampno. Ne vero nos possimus, vel aliqua alia persona nomine nostro possit, unquam venire contra predicta in aliquo aut in aliud compotum te vel tuos reduceret, nos ex certa scientia omni iuri nobis in hoc competenti et competituro per nos et nostros penitus renunciamus.

Actum est hoc III° idus marcii anno Domini M^o.CC^o.XX°. septimo.

S+num Bernardi Roberti, S+num Saurine uxoris eius, nos qui predicta laudamus et firmamus.

Sig+num Petri de Calidis. (*Senyal*) Arberti de Bagneres. Sig+num Martini de Bagnariis.

Sig+num Raimundi de Ulmo, subdiachoni et notarii, qui hoc scribi fecit, cum litteris emendatis in linea sexta et X^a et suprapositis in XI^a, in propria manu clausit et confirmavit die et anno prefixis.

86

1228, març, 14

Bernat Robert i la seva esposa Saurina venen solidàriament a Joan del Mas i als seus una vinya amb el terreny i els arbres que hi ha i que hi haurà. Bernat posseeix aquesta vinya per raó del seu pare Bernat i la té per Sant Pau del Maresme a Cassoles en el territori de Barcelona.

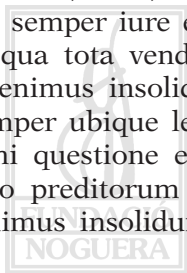
Bernat i Saurina fan aquesta venda, salvats sempre el dret i la senyoria del cenobi de Sant Pau. Al cenobi i als seus rectors, Joan del Mas i els seus hauran de donar sempre la quarta part de tots els fruits del pa i del vi que en provinguin, i no hi podran proclamar cap altre senyor. Joan del Mas i els seus, passats trenta dies després d'haver comunicat el dret de fadiga al cenobi, podran vendre, donar, empenyorar o alienar aquesta compra, amb totes les millores que hi hagin fet, a persones iguals a ells, salvats sempre el dret i la senyoria de l'esmentat cenobi i dels seus rectors. Bernat Robert i Saurina posen tots els seus béns mobles i immobles, haguets i per haver, en garantia de la legalitat d'aquesta venda.

Per aquesta venda, Bernat Robert i Saurina han rebut de Joan del Mas quaranta-vuit lliures de moneda corrent de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, de les quals ja n'havien rebut trenta en presència de prohoms, per l'empenyorament, i les restants divuit lliures Joan les ha lliurat immediatament.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 263 (395 × 289 mm). Al dors: "Barcelona. Carta de venda feta per Bernat Rubert a Joan de Manso de una pessa de terra de vinya, plantada ab arbres, situada en lo terme de Barcelona debax Casoles, e és per lo dominio de St. Pau del Maresne ara Montalegre, y dit dominio reb la quarta part de tots los fruits de pa y vi qu-es culliran en aquella. Registrada Barcelona. Va ab tres cartes. N^a VI. Carta 1^a".

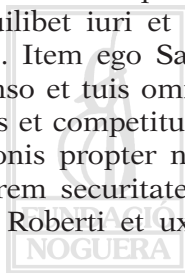
In Christi nomine. Sit omnibus manifestum quod ego Bernardus Roberti et uxor mea, Saurina, gratis et spontanea voluntate per nos et nostros presentes et futuros vendimus insolidum tibi Iohanni de Manso et tuis et cui volueris totam illam vineam cum terra in qua fundatur et arboribus qui ibi sunt et erunt, quam voce genitorem mei Bernardi habemus et per Sanctum Paulum de Maritima tenemus in territorio Barchinone subtus Casoles. Que vinea terminatur ab oriente in alodio Canonice tenedone Bernardi Rubei, a meridie in cenobii alodio Sancti Pauli tenedone Ferrarii Balester, ab occiduo in via, a circio in alodio dicti cenobii tenedone Arnaldi de Valle Blaino.

Predictam itaque totam vineam cum terra qua fundatur et arboribus que ibi sunt et erunt, introitibus et exitibus, locis, vocibus, rationibus et actionibus realibus et personalibus ratione horum predictorum nobis competentibus et competere debentibus, per nos et nostros presentes et futuros vendimus insolidum tibi Iohanni de Manso et tuis et cui volueris dare vel dimittere, et sicut melius et plenius potest dici et intelligi ad tuum bonum et sanum intellectum, de nostro nostrorumque posse, iure et dominio extrahentes, eadem omnia et singula in tuum tuorumque tradimus et transferimus tuo pleno iure, et, introducetes te et tuos ex hiis omnibus et singulis in corporalem possessionem, constituimus in rem tuam propriam procuracionem, cedendo tibi ad exercendum contra omnes personas omnes actiones reales et personales ratione dicti honoris, nobis aliqua parte competentes et competituras, ad faciendum de omnibus hiis tuam voluntatem sine vinculo et retentu nostro et nostrorum et ullius persone, salvo tamen semper iure et senioratico cenobii Sancti Pauli de Maritima, cui cenobio et suis rectoribus detis tu et tui semper fideliter quartam partem de omni fructu panis et vini inde proveniente, atque ibi nullum alium seniore proclametis tu vel tui nisi dictum cenobium et suos rectores. Liceat tibi et tuis post dies XXX ex quo in dicto cenobio fatigam inveneris, hanc emptionem tuam, cum omni melioramento a te vel tuis ibi facto, vendere, dare, inpignerare et alienare tuis consimilibus, salvo tamen semper iure et senioratico dicti cenobii et suorum rectorum. De qua tota venditione, per nos et nostros presentes et futuros convenimus insolidum tibi, a nobis legitime stipulanti, et tuis esse semper ubique legales auctores et perpetui deffensores, et super omni questione et demanda ab aliqua persona super hiis vel aliquo predictorum contra te vel tuos aliquo tempore opposita, convenimus insolidum pro te et tuis ante litis

contestationem respondere et plenarie satisfacere, in curia et extra, etiam in iudicio et extra et etiam ubique, et cum nostris propriis sumptibus convenimus tractare causam a principio litis usque determinetur debito modo, et si forte aliquo casu, nobis presentibus vel absentibus, aliquam missionem, dampnum vel gravamen inde feceris vel sustinueris, totum plenarie et integre, quicquid aut quantum illud esset, uterque pro toto convenimus tibi plenarie restituere qua hora volueris, et ita semper nos et nostri teneamur tibi et tuis de evictione ad tuum plenissimum intellectum. Et inde obligamus tibi et tuis omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, quecumque sint et ubicumque ea habeamus et habere debeamus, in quibus melius accipere volueris, ita quod super predictis omnibus et singulis credatur tibi et cuilibet parte solo tuo vel suo plano verbo sine placito et sacramento ac sine omni calumpnia.

Per hanc venditionem accepimus a te quadraginta octo libras monete Barchinone curribilis, de qua valet marcha argenti LXXXVIII solidos, de quibus iam habebat ibi pro pignere XXX^a libras sicut in tua carta quam inde habes plenius continetur, que cum omni robore suo et actione sit tibi et tuis firma ad tuum plenissimum intellectum, residuas XVIII libras libere nobis incontinenti tradidisti, et ita sumus bene paccati a te de prescriptis XLVIII libris, sic quod nil ex ipsis penes te remanet in debito, et est manifestum quod tu in presentia proborum hominum venisti nobiscum ad legale compotum super fructibus quos receperas usque nunc de pignore dicte vinee, quos omnes recipisti in tua sorte sicut continetur in carta quam inde tibi fecimus, que semper tibi sit firma in omnibus. Et si forte hec venditio plus valet vel amodo unquam valebit precio prescripto, totum illud plus ex certa scientia damus et remittimus tibi et tuis ad tuam voluntatem faciendam. Ne vero nos possimus vel aliqua persona nomine nostro possit unquam venire contra predicta in aliquo, nos ex certa scientia exceptioni non numerate peccunie et legi illi que corrigit deceptionem ultra dimidiam iusti precii et beneficio novissime constitutionis et etiam cuilibet iuri et consuetudini, quantum ad hec, penitus renunciamus. Item ego Saurina ex certa scientia remitto tibi Iohanni de Manso et tuis omne ius ypotecharum, michi in dicto honore competens et competiturum occasione saponsalicii mei sive dotis vel donationis propter nuptias aut aliquo iure, ratione vel causa. Ad maiorem securitatem semper habendam, nos ambo, scilicet Bernardus Roberti et uxor mea Saurina, gratis et

spontanea voluntate, nostris propriis manibus tactis sacrosanctis corporaliter IIIor Evangeliiis, iuramus per Dem quod semper predicta omnia et singula servemus, complamus et attendamus tibi Iohanni de Manso et tuis et nunquam in aliquo contraveniamus aliquo iure, ratione vel causa.

Actum est hoc pridie idus marcii anno Domini millesimo ducentesimo vicesimo septimo.

S+num Bernardi Roberti, S+num Saurine uxoris eius, nos qui hoc laudamus et firmamus. S+num Guillelmi Roberti, Sig+num Geraldi Roberti, filiorum eorum, nos qui predicta laudamus et firmamus. S+num Geralde, filie dictorum Bernardi Roberti et Saurine, que predicta laudo et firmo.

S+num Gaufredi, prioris Sancti Pauli de Maritima, salvo iure Sancti Pauli in omnibus.

Sig+num Raimundi de Riera notarii, Sig+num Bernardi de Ulmo, Sig+num Petri de Calidis, Sig+num Petri Geraldi, Sig+num Berengarii de Sabadello, huius rei testium.

Sig+num Raimundi de Bagnariis, Sig+num Martini de Bagnariis, huius rei testium.

Sig+num Raimundi de Ulmo, subdiachoni et notarii publici Barchinone, qui hoc scribi fecit, cum litteris emendatis in linea XII^a et XIII^a et XXIII^a, et propria manu clausit et confirmavit die et anno prefixis.

87

1228, març, 30

Entre Guillem, prevere rector de l'església de Santa Maria de Martorelles, d'una part, i Elisenda de Rocaverd i el seu marit Pere de Gallifa, de l'altra part, hi havia una disputa.

El clergue Guillem reclamava a Elisenda de Rocaverd i al seu marit Pere de Gallifa una feixa de terra que Alodis de Rocaverd, àvia d'ella, havia llegat a l'esmentada església en el seu testament; també reclamava una olivera que està situada en una feixa de terra que s'anomena "del Pont", la qual és una tinença del mas Andreu; aquest mas, G. de Badalona i la seva esposa Aedis, pare i mare d'Elisenda, l'havien venut a l'altar de Sant Pere, construït a l'església de Santa Maria de Martorelles.

Però Elisenda i el seu marit Pere de Gallifa tot això ho desmentien i afirmaven que els seus antecessors havien posseït llarg temps la feixa i l'olivera, de manera que l'esmentada església mai les havia tingut ni posseït. Reclamaven a Guillem que ells havien de tenir per l'església de Santa Maria de Martorelles aquelles cases que hi ha a la sagrera d'aquesta església a cens anual d'un diner i que durant molt de temps les havien tingut i posseït ells i els seus antecessors.

Finalment, ambdues parts acordaren posar totes i cada una d'aquestes coses en coneixement d'en Bernat, clergue de Sant Fost, d'en Bernat de Sabadell, d'en Miquel Esteve i altres prohoms, els quals, havien agafat unes penyores de cinquanta morabatins de les dues parts. Aquests prohoms resolgueren que Elisenda i el seu marit Pere de Gallifa paguessin i definissin, perpètuament, a favor de l'esmentada església i del seu rector l'olivera a l'altar de Sant Pere, i que ells, per raó de la compra que n'havien fet, rebessin, per l'església de Santa Maria de Martorelles, les esmentades cases, amb la cort, els seus edificis i les entrades i eixides, i que el clergue Guillem les establís a favor d'ells a un cens anual d'un parell de gallines pagadores per Nadal. També digueren que el clergue Guillem, per ell i pels seus successors, definís a favor d'Elisenda de Rocaverd i del seu marit Pere la reclamació que feia contra ells per l'abans esmentada feixa de terra. Les dues parts en litigi ho acceptaren tot.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 264 (240 x 220 mm).

Inter Guillelmum, presbiterum rectorem ecclesie Sancte Marie de Marturiliis, ex una parte, et Elixendim de Rocha Viridi et maritum suum Petrum de Galifa, ex altera, questio vertebatur.

Petebat namque Guillelmus, clericus, ab ipsa Elicsendi et viro suo Petro de Galifa, quandam fexiam terre quam Alodis de Roch Viridi, avia sua, dimisit dicte ecclesie in suo testamento; petebat etiam quandam olivariam que sedet in quadam fexia terre que dicitur de Ponte que est de tenedone mansi Andree, quem mansum G. de Bedelona et Aedis uxor sua, pater et mater dicte Elicsendis, vendiderant Altari Sancti Petri quod est constructum in dicta ecclesia Sancte Marie de Marturiliis.

Elicsendis vero et maritus suus Petrus de Galifa, respondentes, omne hoc inficiabantur per se, afirmantes et dicentes se et antecessores suos diu tenuisse et possedissee in pace prescriptam fexiam terre et olvariam prenominatam, ita scilicet quod dicta ec-

clesia unquam hec tenuerat nec possederat, et petebant a predicto Guillelmo quod debebant habere et tenere per dictam ecclesiam domos illas que sunt in sacraria eiusdem ecclesie, ad censum unius denarii annuatim solvendi, et quod diu eas tenuerant et habuerant ipsi et sui antecessores.

Tandem vero placuit utrique partium de hiis omnibus et singulis venire in posse et cognitione Bernardi, clerici de Sancto Fausto, et Bernardi de Sabadello et Michaelis Stephani et aliorum proborum hominum, secundum modum inferius diffinitum sic se habentem.

Dicti scilicet Bernardus de Sancto Fausto et Bernardus de Sabadello et Michael Stephani, captis pignoribus quinquaginta morabatinorum ab utraque parte, visis instrumentis et aliis ad hec facientibus, laudando dixerunt quod Elicsendis et maritus suus P. de Galifa per se et suos solverent et diffinirent dicte ecclesie et suo rectori in perpetuum dictam olivariam Altari Sancti Petri, et quod acciperent ratione acquisitionis per ecclesiam Sancte Marie de Marturiliis dictas domos cum curtali et suis edificiis et introitibus et exitibus, et quod Guillelmus, clericus, stabiliret eas eis et suis ad censum unius paris gallinarum annuatim solvendarum in festo Natalis Domini. Item laudando dixerunt quod Guillelmus, clericus, per se et successores suos in dicta ecclesia, solveret et diffiniret Elicsendi et marito suo Petro et suis ipsam omnem petitionem et accionem et demandam que habebat et faciebat contra eos in prescripta fexia terre.

Que omnia utraque pars litigantium, habito consilio et deliberatione amicorum suorum, gratis et spontanea voluntate laudavit, concessit et confirmavit, promittens bona fide eadem omnia et singula habere firma et rata et nunquam in aliquo contravenire aliquo iure, ratione vel causa.

Actum est hoc tercio kalendas aprilis anno Domini M^o.CC^o. XX°. octavo.

S+num Elicsendis de Rocha Viridi. Signum (*senyal*) Petri de Galifa. Sig+num Guillelmi, presbiteri Sancte Marie de Marturiliis, qui hoc laudo, salvo iure et dominio Sancte Marie.

S+num Bernardi de Sabadello, S+num Michaelis Stephani, Signum (*senyal*) Bernardi, presbiteri de Sancto Fausto, nos qui hec firmamus et laudamus.

S+num Geraldí de Mola, S+num Arberti de Mola, S+num Iohannis Gasul, S+num Berengari Companni, S+num Raimundi Companni, parrochianorum dicte ecclesie, qui hoc firmamus.

Sig+num Arnaldi, prebiteri, in cuius posse dicta Elicsendis et Geraldus de Mola et Arbertus de Mola et Iohannes Gasul et Berengarius et Raimundus Companni hanc cartam firmaverunt.

Sig+num Berengarii de Sabadello, Sig+num Bernardi de Ulmo, S+num Petri Amati, testium.

Sig+num Raimundi de Ulmo, sucdiachoni et notarii publici Barchinone, qui hoc scribi fecit et propria manu clausit et confirmavit die et anno prefixis.

88

1228, agost, 10

Pere del Riu i la seva esposa Adelaida donen i estableixen a favor d'en Guillem de l'Era, de la seva esposa Berenguera i dels seus, a perpetuïtat, tot un camp de terra que tenen a les parròquies de Santa Maria i de Sant Pere de Pineda, a la Vall de Sant Andreu i en el lloc anomenat "Ilaig". Guillem de l'Era i Berenguera els hauran de donar fidelment la tasca dels esplets que Déu hi doni, i Pere del Riu rep sis sous per aquest establiment.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 265 (145 × 100 mm).

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Rivo et uxor mea Adalaidis, per nos et per omnes nostros presentes et futuros, donamus et stabilimus tibi Guillelmo de ipsa Era et tue uxori Berengarie et vestris in perpetuum, videlicet ipsum nostrum terre campum integriter, quem habemus et tenemus in parrochiis Sancte Marie et Sancti Petri de Pineto, in Valle Sancti Andree et in loco nominato Ilaig. Affrontat autem prenotatus campus ab oriente in honore Arnaldi Duran, a meridie in vora Vallis Sancte Andree, ab occidente in honore Guillelmi de [...], a circio in honore Mas de Olleto.

Sicut dictis IIIor affrontacionibua includitur et terminatur et ut melius et plenius dici et excogitari potest, ad vestrum vestrorumque bonum intellectum perpetuo donamus, cum exitibus et ingressibus suis et cum omnibus aliis internaliter habentibus ubique, qualicumque modo pertinentibus, ab illi donec ad nubes, ad omnes tuas tuorumque voluntates perpetuo faciendas, et donetis nobis vel nostris tascam fideliter de expletis quos ibi Deus dederit, et nos erimus tibi et tuis guarantes ac atendentes contra cunctas personas, et accipimus a tibi pro hac stabilicione VI solidos, de quibus [...] a vobis bene sumus paccati ad nostram voluntatem.

Actum est hoc IIII° idus augusti anno Domini MCCXXVIII.

Sig+num Petri de Rivo, Sig+num Adalaide, uxoris eius, nos qui hoc laudamus et firmamus et testes firmare rogamus.

Sig+num Guillelmi de ipsa [...]. Sig+num Arnaldi de Plana. Sig+num Barceloni de Podio.

SSS Bernardus, diachonus, qui hoc rogatus scripsit die et anno quo supra.

89

1228, agost, 25

Guillem Ariol i la seva esposa Ermessenda venen a Pere de Sant Martí i a tota la seva descendència i posteritat un camp que tenen en lliure i quiti alou al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Perpètua. Per aquesta venda han rebut vuit-cents sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

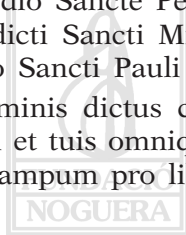
A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 266 (330 × 225 mm).
Trasllat del 6-2-1233. Al dors: "Trasllat autèntic de una venda feta per Guillem Ariolli y Ermessendis, muller sua, a Pere de Sant Martí de un camp, scituat en la parròchia de Santa Perpètua de Mogoda, en franc alou. Va ab la venda feta per Dolça, muller de Feliu, de Sant Pau, a Bernat de Sant Vicent. Registrada Mogoda comú".

Hoc est translatum fideliter factum a quodam instrumento cuius series talis est:

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus Ariolli et uxor mea Ermesendis, non vi, non metu nec dolo aliquo seducti, set gratis et bono animo et spontanea atque gratuita voluntate et cum hoc perpetuo titulo vendicionis, vendimus tibi Petro de Sancto Martino et tuis omnique progeniei atque posteritati tue, omnique tempore sana pace, unum campum quem pro libero et quitio alodio habemus in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Perpetue. Terminatur autem prescriptus campus ab oriente in alodio Sancti Petri de Terracia, a meridie in alodio Sancte Perpetue et Sancti Michaelis de Falio, ab occiduo predicti Sancti Michaelis atque Petri Gibilini, a circio vero in alodio Sancti Pauli et nostrorum venditorum.

Sicut istis IIIIor terminis dictus campus concluditur et terminatur, ita vendimus tibi et tuis omnique progeniei ac posteritati tue inperpetuum ipsum campum pro libero et quitio alodio, cum

introitibus et exitibus suis et cum omnibus in se habentibus. Et de hiis omnibus predictis nos atque nostros disvestiendo, te et tuos plenarie investimus et inducimus in corporalem possessionem et irrevocabilem, cum hoc perpetuo titulo confecto inde tibi et tuis semper valituro. Et concedimus etiam tibi et tuis omnia iura nostra corporalia et incorporalia, quecumque nobis pro hiis competunt aut competere possunt, ad habendum, tenendum omnique tempore possidendum, ad omnem tuam tuorumque voluntatem faciendam sine vinculo ullius hominis ac femine et absque ullo nostro nostrorumque retentu, ad tui tuorumque commodum et utilitatem sicut melius dici, scribi, cogitari vel intelligi potest. Et ut maiorem obtineat tibi et tuis semper securitatem et firmitatem, accepimus a te pro hac vendicione DCCC solidos monete Barchinone, valenti marcham argenti LXXXVIII solidos, super quibus renunciamus omni exceptioni non numerate pecunie et non habite rei. Ne vero nos possimus, vel aliquis nomine vel ratione nostrum possit, in aliquo contra hanc presentem et publicam vendicionem venire, omni exceptioni duplicis vel triplicis seu quartuplicis enganni, et omni alii exceptioni contrahenti rei et persone, et etiam cuilibet iuri et consuetudini et legi prohibenti quod res dotalis alienare non potest, quantum ad hec omnia predicta et singula ex certa et consulta scientia per nos et nostros, presentes, preteritos atque futuros, penitus renunciamus. Cedendo etiam tibi et tuis in perpetuum ad omnem tuam tuorumque voluntatem faciendam quicquid hec venditio plus valet aut valebit precio prescripto. Convenimus siquidem et per solempnem stipulationem tibi et tuis promittimus dictam vendicionem salvare, et esse inde legales auctores et defensores contra cunctas personas, et firmiter inde tueri et emparare, ita specialiter quod si aliqua persona super hac venditione tibi vel tuis aliquas intulerit querimonias, ipsi querelanti sive querelantibus pro te et tuis respondebimus, et ante litteras contestatas directum faciemus, et inicio litis suscipiemus in nobis honus litigii et prosequamur causam cum nostris propriis sumptibus ab inicio usque in finem, et restituemus tibi et tuis omne dampnum, gravamen et missionem que per illam petitionem te vel tuos opportuerit sustinere, et hoc totum super nobis et omnibus rebus nostris mobilibus et immobilibus in quibus melius accipere volueritis, sine placito et sacramento et teste testiumque productione. Et ad maiorem cautelam denique securitatem et firmitatem, iuramus nos ambo, ducti quilibet in sua corporali persona, hec omnia predicta et singula attendere et observare per Deum et hec sacrosancta

IIIor Evangelia, nostris manibus propriis tactis, nunquam contra hec in aliquid horum venire, omni iuri et consuetudinario, publico vel privato, comuni vel singulari, penitus renunciamus.

Actum est hoc VIII° kalendas septembris anno Domini M.CC. XX.VIII.

S+num Guillelmi Ariolli, S+num Ermessendis uxoris eius, qui hec laudamus et firmamus.

S+num Raimundi filii eorum, S+num Petri filii eorum, qui hec laudamus et firmamus.

S+num Petri Rosselli. S+num Guillelmi Fusteri. S+num Berengarii de Pausis. S+num Raimundi Bovis. S+num Berengarii de Saltellis.

Sig+num Berengarii de Rosetta, notarii publici Sabaelli, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

Sig+num Arnaldi de Particherii presbiteri, Petri sacerdotis Sancti Marchi (*senyal*), S+num Amati de Grua notarii Barchinone, Sig+num Raimundi de Mirambello notarii, Sig+num Petri Ferrarii, nos qui huius translati sumus testes.

Sig+num Arnalli, presbiteri de Antiga, in cuius posse predicta Ermessendis et in propria manu firmavit hanc cartam.

Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barchinone, qui hec scribi feci et translari ab originali, cum litteris emendatis in linea..., et clausit VIII° idus februarii anno Domini millesimo CC^o. XXX°. secundo.

1228, novembre, 2

Bernat Porcell i la seva esposa Ermessenda donen i estableixen a favor d'Arnau del Puig, de Caldes, de la seva esposa Elisenda i de llur fill Berenguer i dels seus, a perpetuïtat, un camp que es diu la Illa, amb oliveres i arbres d'altres classes, camp que tenen pel rei a la parròquia de Santa Maria de Caldes, en el lloc anomenat "el Puig".

Donen i estableixen aquest camp d'aquesta manera: que cada any, per Nadal, pel cens els donin tres quarteres d'oli pulcre, segons la mesura recta de la vila de Caldes, dotze diners de qualsevol moneda corrent de Barcelona i que prestin al rei el cens i el servei que hagi de rebre. Tot ho podran vendre o establir, amb les millors,

a qui vulguin, després d'haver comunicat la fadiga de vint dies a Bernat Porcell i a Ermessenda, salvats sempre el dret i la senyoria de Bernat i Ermessenda i la fidelitat al senyor rei.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 268 (180 × 120 mm).

Sit notum omnibus quod ego Bernardus Porcelli et uxor mea, Ermesendis, damus et stabilimus tibi Arnaldo de Podio de Calidis et uxori tue, Eligsendi, et filio vestro, Berengario, et vestris inperpetuum, totum illum nostrum campum qui dicitur Illam, cum omnibus olivariis et aliis arboribus diversis generis que ibi sunt et erunt. Quam scilicet Illam tenemus per dominum regem in parrochia Sancte Marie de Calidis in loco vocato ad Podium. Terminatur autem ab oriente in tenedone quam tenet Berengarius Rubei per Sanctam Mariam de Solsona, a meridie in honore quem dedit Porcellus sacristie Sancte Marie de Calidis, ab occiduo in olzato nobis receptoribus, a circio in honore Berengarii Bovis.

Prenotata pecia terre que Illa vocatur, cum omnibus olivariis que ibi sunt vel erunt et aliis arboribus, cum introitibus, exitibus, pertinenciis, tenedonibus, affrontacionibus, cum omnibus aliis que dici [vel] nominari possunt ad vestrum bonum intellectum et sicut melius emimus a vobis et tenemus per dominum regem, sic damus et stabilimus vobis et vestris inperpetuum. In hunc videlicet modum, quod annuatim de festo in festum Nathalis Domini detis vos et vestri nobis et nostris pro censu huius donacionis, tres quarterios pulcri olei ad mensuram rectam ville de Calidis et duodecim denarios cuiuscumque monete in Barchinona currat, et totum censum et servicium faciatis domino regi quem ibi accipere debat. Promitimus et convenimus quod semper in passe faciamus vos et vestros predicta omnia et singula tenere et habere in passe contra omnes personas, salvo censu et dominio domini regis in omnibus. Possitis hec omnia cum omnibus suis melioramentis vendere vel stabilire cui volueritis ex quo in nobis vel nostris fatigati fueritis spacio XX dierum, salvo semper nostro casu iure et senioratico, et salva fidelitate domini regis.

Actum est hoc IIII nonas novembris anno Domini M.CC.XX. octavo.

S+num Bernardi Porcelli, S+num Ermesendis, uxoris eius, qui hoc firmamus et laudamus.

S+num Iacobi de Calidis. S+num Raimundi de Monte Maioris. S+num Berengarii Baussi.

S+num (*el nom del notari està esborrat per una taca d'humitat*).

1229, març, 2

Eimeric d'Ametller, la seva esposa Berenguera, Berenguer d'Ametller, pare d'Eimeric, i Agnès, esposa de Berenguer i mare d'Eimeric, Bernat d'Ametller i la seva esposa Guillema i llur fill Arnau i les seves esposa i filla Berenguera i Maria venen a Berenguer Vidal i a la seva esposa Pereta, parenta d'ells, tot llur dret en els alous que, venedors i compradors, tenen en la parròquia de Santa Perpètua, des del riu de Caldes fins a la riera de Canalies.

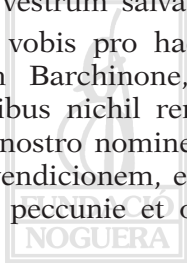
Per aquesta donació han rebut cinquanta-dos sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 269 (260 × 250 mm).

Sit notum cunctis quod ego Americius de Amenlario et uxor mea Berengaria, et Berengarius de Amenlario, pater mei Americi, et Agnes, uxor eius, matris mei Americi, et ego Bernardus de Amenlario et uxor mea Guillelma, et Arnaldus filius noster et uxor eius Berengaria, et Maria, filia nostra, vendimus tibi Berengario Vitali et uxori tue Perete, consanguinee nostre, et vestris totum nostrum vis integritèr omnium alodiorum nostrorum que nos et vos habemus in parrochia Sancte Perpetue, de rivo de Calidis usque ad rieram de Canalies.

Predictum itaque ius nostrum totum integritèr predictorum omnium alodiorum, cum arboribus diversi generis et introitibus et exitibus suis, vendimus vobis et vestris, et de his nos et nostros disvestiendo, inde vos et vestros plenarie investimus et inducimus in corporalem possessionem, et cedimus vobis et vestris omnia iura corporalia et incorporalia, quecumque nobis pro his competunt aut competere possunt et debent, ad habendum per vestrum proprium plenissimum liberum et franchum alodium secure et libere, omni tempore possidendum ad quicquid ibi vel ex inde facere volueritis ad vestram voluntatem faciendam sine vinculo ullius hominis vel femine et absque ullo nostro nostrorumque retentu, sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum salvamentum.

Accepimus autem a vobis pro hac donacione quinquaginta duos solidos denariorum Barchinone, valente marcha argenti LXXXVIII solidos, de quibus nichil remansit in debito. Ne vero nos possimus vel aliquis, nostro nomine, possit unquam in aliquo venire contra presentem vendicionem, excepcioni dupli enganni et excepcioni non numerate peccunie et omni alii excepcioni cohe-

rentis rei, persone et etiam cuilibet iuri et consuetudini quantum ad hec ex certa sciencia per nos et nostros penitus renunciamus, dando ex certa sciencia inperpetuum cedendo vobis et vestris ad vestram voluntatem faciendam quicquid hec vendicio plus valet aut valebit precio prenotato. Convenimus etiam, quisque pro toto, vobis et vestris hanc vendicionem salvare contra omnes personas, ita specialiter quod si aliqua persona super hac vendicione contra vos intulerit querimonias, ipsi querelanti pro vobis respondemus et directum faciemus ante litis contestacionem, et inicio litis suscipiemus in nobis honus litigii et prosequamur causam propriis sumptibus nostris ab inicio usque in finem, et restituemus vobis vel vestris qua hora velitis omne dampnum vel gravamen vel missionem seu amissionem quam per illam petitionem vos vel vestros oportuerit sustinere, et super his obligamus vobis et vestris nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia in quibus accipere volueritis.

Actum est hoc sexto nonas marcii anno Domini M.CC. vicesimo octavo.

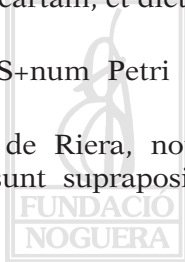
S+num Aimerici de Amenlario, S+num Berengarie uxoris eius, S+num Berengarii de Amenler, S+num Agneti uxoris eius, S+num Bernardi de Amenler, S+num Guilleme uxoris eius, S+num Arnaldi filii eorum, S+num Berengarie uxoris eius, S+num Marie filie dictorum Bernardi de Amenlario et uxoris eius Guillelme, qui hoc laudamus et firmamus. Et etiam ego Berengaria, predicta uxor dicti Aimerici, et ego Berengaria, predicta uxor predicti Arnaldi, iuramus per Deum, tactis sacrosanctis IIIIor Evangeliiis, predicta omnia semper observare et numquam contra hec vel aliquod horum venire.

Sig+num Arnaldi de Prato, presbiteri Sancti Mameti, in cuius posse hanc cartam dicta Berengaria, uxor dicti Aimerici, iuravit et firmavit.

Sig+num Bernardi, presbiteri Palatii Salatani, in cuius posse dicta Agnes et Guillelma et Arnaldus et Berengaria, uxor eius Arnaldi, firmaverunt hanc cartam, et dicta Berengaria, uxor dicti Arnaldi, iuravit. (*Senyal*)

S+num Berengarii. S+num Petri Fusterii. S+num Bernardi Bardonerii.

Sig+num Raimundi de Riera, notarii Barchinone, qui hoc scripsit, sic quod litere sunt supraposite in linea XXVII, die et anno prefixis.

1229, març, 13

Testament de Ramon de Coaner.

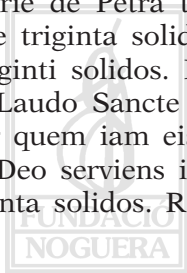
- A Original perdut.
 B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 270 (450 × 375 mm).
 Trasllet del 29-1-1288. Al dors: "Testamentum cuiusdam hominis".

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor inferius declaratur:

Ego Raimundus de Coanerio, detentus infirmitate tamen pleno sensu meo et memoria integra, facio meum testamentum in quo eligo manumissores videlicet meos: Dalmacium de Casteyone, Raimundum de Talamancha atque Bernardum de Talamancha et Bernardum de Turre Sorte, quibus rogando precipio et dono eis plenariam licentiam et potestatem distribuendi omnes res meas sicut hic dispositum invenerint.

Dono et offero me domino Deo et monasterio Sancti Laurentii de Monte in monachum et confratrem, tribuendo ei de bonis michi a Deo collatis, scilicet equum meum et rausinum et mansum de Gargalosas ad presens integriter, simul cum omnibus suis pertinentiis et tenedonibus suis, serviciis, usaticis, toltis, forciis, adempriviis, exitibus, redditibus, proventibus, hominibus et feminabus eiusdem mansi. Adhuc dono dicto monasterio ipsum quartonum molendini dominici quod Berengarius de Petra tenet ad feudum, et etiam si Arnaldus de Vilario nec Berengarius de Petra velent dare, offerre vel vendere partem eorum dicti molendini pro libero et quitio alodio, dono eis plenum posse et concedo ut hoc facere possint. Iterum detis singulis annis dum vixero predicto monasterio et domino abbati centum solidos istius monete, assignando eos super illo honore quem teneo de Arnaldo de Vilario in termino castri de Petra, et si contigerit trahere a posse dicti monasterii dictum honorem, assigno eos centum solidos predicto monasterio ad recuperandum, super honore de Ficulnea.

Relinquo Sancte Marie de Petra triginta solidos, et dimitto Sancto Laurentio de Valle triginta solidos, et sacristie Sancti Felcis de Valle Carchera viginti solidos. Dimitto Sancto Iuliano de Coanerio viginti solidos. Laudo Sancte Marie de Coanerio totum ipsum honorem integriter quem iam eis dedi diucius in hunc tamen modum, si clericus Deo serviens ibi fecerit assidue. Dimitto confatrie Granere octuaginta solidos. Relinquo monasterio Sancti

Vincentii de Joncheriis ipsas duas catenas meas quas habeo apud Coanerium, quas mittant in opere dicti monasterio et nunquam christianus ibi sit detentus. Dimitto Sedi Barchinone quinque solidos.

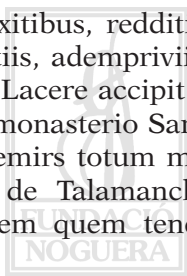
Dimitto filio quondam Guillelmi de Fabrica parrochie Sancti Iuliani de Coanerio vel heredi suo, cunctis diebus vite sue tantum, omnia iura, servicia, usatica, exitus, redditus et proventus que in suo manso de Fexiis iuste vel iniuste ibi accipere debet, sicut melius dici vel intelligi potest ad sui commodum et utilitatem, pro maximis malis et immoderatis que patri suo iniuste et sine causa feci, unde reddo in Deo culpabilem et penitentem.

Dimitto Berengario de Coanerio, fratri meo, ducentos solidos ad omnes suas voluntates faciendas super pignere quod teneo a domino Episcopo Barchinone cum dictum tempus redimatur. Iterum dimitto eidem Berengario, fratri meo, cunctis diebus vite sue tantum, singulis annis, quinquaginta solidos super Cardona, et ut ipse sit adiutor et defensor filie mee, Elicsendis, et matris sue, Sibilie.

Dimitto Elicsendi, filie mee, totum castrum meum de Petra quod pro libero et quitio alodio habeo cum omnibus suis pertinentiis, tenedonibus et possessionibus integriter; et totum castrum integriter de Coanerio cum omnibus suis pertinentiis et tenedonibus et possessionibus; et etiam totum castrum de Cardona; et totum castrum de Torroela cum omnibus suis pertinentiis et tenedonibus et possessionibus; et omne meum alodium de Ficulnea quod habeo in parrochia Sancti Christofori de Ficulnea; et castrum meum de Meyá; et totam castlaniam Turris Lacere cum omnibus tenedonibus et possessionibus eorum; et totum castrum de Clariana cum omnibus suis pertinentiis et cum omnibus molendinis que Berengarius de Turre pro me tenet; et totum honorem quem teneo de Arnaldo de Vilario pro libero alodio; et totum honorem de Pausis. Totum hoc ut supradictum est dimitto filie mee, Elicsendi comemorate. Iterum dimitto etiam filie mee totum quantum habeo et habere debeo vel spectare cupio ubique, longe vel prope, tam montibus quam planis, villis, castris, terminis, locis, civitatibus, et cum omnibus predictis feudis, alodiis, dominicaturis, militibus, hominaticis vel hominiis, serviciis, usaticis, exitibus, eventibus, consuetudinibus, inventionibus, laxationibus, intestationibus, exorchiiis, stacamentis, stabilimentis, firmamentis, agrariis consuetis, et hominibus et feminabus, et cum omnibus que in omnibus hiis habeo vel habere debeo aliquo modo, voce vel accione ibi interposita, salvo tamen dono et sponsalicio que iam feci matri sue Sibilie.

Laudo Sibilie, matri filie mei Elicsendis, sponsalicium quod ei feci et etiam laudo ei totum illud donum quod ei feci, ut melius in suo instrumento a me ei facto continetur, et siquidem si quis homo vel femina, ratione ipsius debiti quod dominus Raimundus Fulconis de Cardona debet Arnaldo Andree Minorise, predictae Sibilie aliquid in predictis que in dono vel sponsalicio suo que ei feci tetigerit, abstulerit, emparaverit, forifecerit, contradixerit, minuerit, deterioraverit, statim sine mora et dilatione emendetur eidem Sibilie integriter, sine vinculo et retentu ullius persone, de illo honore quem teneo de Arnaldo de Vilario infra castrum de Petra ad convalorem deterioramenti ipsius honoris, levatis tamen prius centum solidis quos dono, singulis annis diebus vite mee, monasterio predicti Sancti Laurentii et abbati eius loci. Et si, quod Deus avertat!, predicta filia mea et comemorata Elicsendis sine infante legitimi coniugii obierit, omnia hec predicta et singula teneat et possideat et expletet mater sua sepredicta Sibilia, tantum cunctis diebus vite sue et sit ibi domina et potens. Et post obitum predictae Sibilie, totum castrum de Petra pro quitio et libero alodio cum omnibus suis pertinentiis, tenedonibus et possessionibus et cum omnibus eidem castro pertinentibus vel pertinere debentibus, cum militibus, hominiis, hominibus et feminabus et cum omnibus suis iuribus, consuetudinibus et usaticis, salvo tamen iuvamine sive valensa domini Raimundi Fulconis de Cardona, revertatur sepredicto monasterio Sancti Laurentii de Monte, set deprecor meum dilectum et super omnibus venerabilem Raimundum Fulchonis ut ipse, amore Dei et causa pietatis et intuitu anime mee et peccatis meis comissis intercedentibus, non exigeret nec postularet valensam nec iuvamen si hec predicta contigerent.

Et revertatur Sancte Marie de Stagno ipsum meum honorem integriter de Pausis. Et revertantur filii Saurine de Podio Farnerio totum castrum meum de Cardona et castrum de Coanerio atque castrum de Torroela et castlaniam Turris Lacere, cum omnibus pertinentiis et tenedonibus et possessionibus et cum militibus et hominiis sive hominaticis, et hominibus et feminabus, iuribus, actionibus, consuetudinibus, exitibus, redditibus, proventibus, exceptis tamen toltis, forciis, questiis, adempriviis, albergis, guaytis et operibus que castlania Turris Lacere accipit in mansibus et hominibus Muci, que omnia dimitto monasterio Sancti Laurentii de Monte. Et revertatur Guillelmo de Semirs totum meum alodium de Ficulnea. Et revertatur Raimundo de Talamancha totum meum alodium de Palat et totum honorem quem teneo de Arnaldo de Vilario.

Relinquo filiam meam Elicsendem et omnia bona sua mobilia et immobilia, que superius eidem filie mee dimisi, in posse Raimundi de Talamancha et protectione et deffensione ut interiret eam cum consilio et voluntatis matris eius, Sibilie.

Rogo dominum meum prius omnibus dilectum et venerabilem et timentem in quo omnis spes mea pendit, Raimundum Fulconis de Cardona, ut ipse defendat, manuteneat et gubernet a cunctis personis Elicsendem, filiam meam, atque matrem suam, Sibiliam, et omnia bona earum mobilia et immobilia tanquam suas feminas naturales.

Rogo manumissores meos predictos ut caute veniant ad bonum et iustum et legale compotum cum domino Episcopo Barchinone de illo pignere quod teneo ab ipso et, levatis prius sumptibus, accipiant fructus preteritos et futuros in paccamento et debiti solutione, et residuum solvat eis dominus Episcopus, salvo ad presens Berengarie, filie Guillelmi de Torroela, omnia pignera que tenebam a patre suo ubique. Precipio rogando manumissoribus meis et dono eis plenam licentiam et potestatem ut solvant omnia debita mea manifesta et emendent et restituant omnia iniuria manifesta, quecumque seu cuilibet persone, et de [...] faciant complementum iusticie et quod ordo iuris postulat omnibus querelantibus sive querelanti, et si Arnaldus de Vilario aliqua de causa recuperaret dictum mansum de Gargaloses, detur ei ad valorem dicti mansi in emendam, quod nisi fecerit, emendetur et tradatur monasterio Sancti Laurentii, monendo tantundem quantundem valet pars dicti mansi Arnaldi de Vilario.

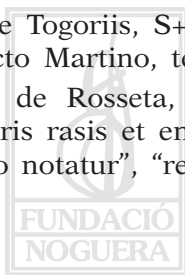
Actum est hoc III° idus marcii anno Domini millesimo ducentesimo vicesimo octavo.

S+num Raimundi de Coanerio qui hec predicta laudo et firmo et a manumissoribus firmari rogo.

S+num Dalmacii de Casteyone, S+num Raimundi de Talamancha, S+num Bernardi de Talamancha, S+num Bernardi de Turre de Sorte, manumissorum qui hec laudamus et firmamus.

S+num Berengarii de Togorijs, S+num Berengarii de Fallio, S+num Guillelmi de Sancto Martino, testium.

Sig+num Berengarii de Rosseta, notarii publici Sabadelli, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea XX^aV^a et XX^aVII^a ubi "quolibet loco notatur", "revertatur", die et anno quo supra.

S+num Petri de Cigario, regentis in vicaria Barchinone locum Guilelmi de Calderiis vicarii Barchinone et Ausone, qui huic translato fideliter comprobato et sumpto a suo originali, ex parte domini regis et dicti vicarii et nostram auctoritatem impendimus et decretum. Appositum per manum mei Berengarii Ermengaudi, notarii publici Barchinone regentisque scribaniam curie vicarii eiusdem civitatis, in cuius manu et posse dictus Petrus de Cigario hec firmavit IIII kalendas febroarii anno Domini millesimo CC° LXXX° septimo, presentibus Berengario de Riaria, Petro de Castro et Guillelmo de Colonico. Et ideo ego dictus Bernardus Ermengaudi hoc meum Sig+num apposui.

Sig+num Petri Marci, notarii publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali instrumento et cum eodem de verbo ad verbum comprobatum scribi fecit et clausit, quarto kalendas febroarii anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo septimo.

93

1229, juliol, 31

Guillem de Montclús, per ell i per tots els seus, presents i futurs, per remei de la seva ànima, la del seu pare, les de tots els seus amics i parents i les de tots els fidels difunts, dona i ofereix, perpètuament, a Déu i al monestir de Sant Pau del Maresme, a les mans del seu prior Gaufred, tot el bosc i l'honor de Sa Selva, íntegrament, que ell té en lliure i franc alou al bisbat de Girona, a la parròquia de Santa Eulàlia d'Hortsavinyà. Fa aquesta donació i aquest oferiment, a perpetuïtat, al monestir i als seus amb la condició que no oblidin les ànimes d'ells.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 271 (200 × 164 mm).

a Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la Cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 27. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Notum sit cunctis quod ego Guillelmus de Monte Clus, per me et omnes meos presentes et futuros, ob remedium anime mee et patris mei et omnium amicorum meorum vel parentum atque omnium fidelium defunctorum, dono et offero Domino Deo monasterioque Sancti Pauli de Maritimo in manu Gofredi prioris in perpetuum, illum nostrum boscum integritè in honore de Saselva, quem habemus et habere debemus in Episcopatu Gerundensi in

parrochia Sancte Eulalie de Orsa Viniano per alodium franchum et liberum.

Prenominatum itaque boschum nostrum et honorem integriter de Saselva sicut melius ibi habemus et habere debemus aliquo modo vel racione vel sucessionem, cum introitibus et exitibus suis et cum omnibus in se habentibus et habere debentibus per omnia ibi loca, dono et offero Domino Deo et iamdicto monasterio per alodium franchum, ut habeatis et possideatis secure et integriter, sicut terminatur ab oriente in manso de Comaleriis, a meridie in alodio Sancti Pauli, ab occiduo in alodio Montis Nigri, a circio in riera de Masanna.

Sub tali tamen condicione dono et offero dicto monasterio et vestris in perpetuum, ut sitis memores animarum nostrarum. Convenio inde esse guarentem et defendentem contra omnes homines et feminas, et etiam omnia iura Sancti Pauli in nostro dominio posita. Et sic de meo iure et posse meo extraho et in ius vestro vestrorumque nunc et in eternum omnia supradicta mitto et trado ad quod ibi vel ex inde facere volueritis, sine aliquo meo meorumque retentu et absque vinculo alicuius persone.

Actum est hoc II kalendas augusti anno Domini M° CC° XXIX.

S+num Guillelmi de Monte Clus qui hoc laudo et firmo.

S+num Poncii de Monte Palacio. S+num Bernardi de Far. S+num Arnaldi Sancti Liceri. S+num Petri de Ledon, baiuli de Pineda. S+num Berengarii Yordani.

Sig+num Bernardi, clerici Vallegurgine, qui hoc scripsit cum literis suprapositis emendatis ubi dicitur Petri de Ledon baiuli, die et anno quo supra.

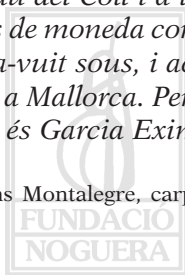
94

1229, agost, 16

Pere Cornei confessa a Arnau del Coll i a la seva esposa Mirmona que els deu cinc-cents sous de moneda corrent de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, i acorda pagar-los quan retorni de l'exèrcit que el rei fa a Mallorca. Però si ell mor en aquest viatge, qui els haurà de pagar és García Eximenis, abat de Morella.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 272 (155 × 142 mm).
Trasllat del 30-5-1236.

Hoc est translatum fideliter factum a quodam instrumento sic se habenti:

Sit notum cunctis quod nos Petrus Cornei confitemur debere tibi Arnaldo de Colle et uxori tue Mirmone et vestris quingentos solidos Barchinone monete curribilis, valentis marcha argenti LXXXVIII solidos, quos convenimus vobis solvere vel vestro mandatario in pace ad redditum istius exerciti quem dominus rex facit apud Maiorcham. Et si ultra ipsum terminum ex nostra dilacione dampnum vel gravamen inde feceritis, totum vobis et vestris in pace reficiemus, de quo credatur vobis et vestris sine omni sacramento et placito, et hoc totum habeatis super omnes res nostras in quibus melius accipere volueritis. Si vero nos obierimus in supradicto viatico, quod Deus avertat!, teneat eos tibi solvere Garcia Eximenis, abbas de Morello qui tenet nostrum destinum.

Actum est hoc septimo decimo kalendas septembris anno Domini M^o CC^o XX° nono.

Sig+num Petri Cornei qui hoc firmamus et laudamus et firmari a testibus rogamus.

Sig+num Mir de Rosanis, Sig+num Guillelmi Rubei, Sig+num F. Pelliparii, testium.

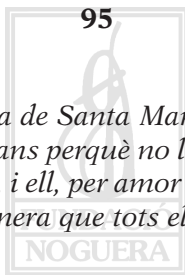
Ego Petrus Bonelli hoc Sig+num impono. Ego Berengarius Bonelli hoc scripsi mandato de Petro Bonelli, et rasi et emendavi in VI linea ubi dicitur “nos obierimus” et in VII “abbas de Morello”, die et anno prefixis. Actum est hoc translatum III kalendas iunii anno Domini M^o.CC^o.XXX.VI°.

Sig+num Arnaldi, presbiteri. Sig+num Guillelmi, presbiteri.

Sig+num Bernardi de Turre, levite, qui hoc translatum scripsit precepto Arnaldi clerici de Martorello, cum literis rasis et emendatis in linea I et suprapositis in linea IX... ubi dicitur “Domini”, die et anno quo supra.

1229, setembre, 10

Guillem, clergue de l'església de Santa Maria de Martorelles, disputava amb els seus parroquians perquè no li volien pagar l'alimentació i les vigílies com devien, i ell, per amor a la pau, volgué arribar a un acord amb ells, de manera que tots els que tenien masos i tots els

altres que treballaven amb bous li donessin a ell i a cadascun dels seus successors sengles punyeres de forment bo i rebedor segons la recta mesura de Granollers, que els que tenien bordes li donessin sengles mitges quarteres, que els que treballaven cavant i els masovers li donessin sengles quartans, i que cadascun de tots ells li donessin dos diners. El forment que, cada any, cadascú li donaria i li pagaria a ell i als seus successors seria per l'alimentació, i els dos diners, per les vigílies, des de la festa de Sant Joan abat fins a la festa de Sant Feliu de Girona. Tothom va estar d'acord amb aquest pacte.

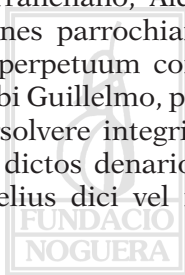
A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 273 (213 × 195 mm).
Trasllat amb la mateixa data de l'original. Al dors: "Fa per lo rector de Martorelles".

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento per alfabetum diviso cuius series talis est:

Notum sit cunctis quod ego Guillelmus, ecclesie Sancte Marie de Martoriliis clericus, contendebam cum meis parrochianis quia nolebant mihi dare refecciones et vigiliis ut debebant, et ego propter amorem pacis volui me pacificare cum ipsis, sic ut omnes illi tenentes mansos et omnes alii cum boves laborantes darent mihi et successoribus meis singulas pugnerias frumenti boni, recipienti ad mensuram rectam Granulariorum, et ipsi tenentes borgias singulas medias quartarias, et fodientes et ministrales singulos quartanos, et singuli ipsorum omnium duos denarios; quod frumentum pro refeccionibus et duos denarios pro vigiliis darent et persolverent michi et successoribus meis singulariter annuatim, a festo Sancti Iohannis abbatis usque ad festum Sancti Felicis Iherunde. Quod pactum omnes concesserunt.

Quapropter nos omnes, scilicet, Petrus de Galifa, et Raymundus Compagni baiulus, Arbertus de Mola, Raymundus de Terratis, Bernardus de Viverio, Bernardus Gasulli, Bernardus Mascharonis, Petrus de Valle Lobera, Berengarius Compagni, Berengarius de Turre, Raymundus de Carranchano, Alda de Ripa, nos omnes insimul, per nos et per omnes parrochianos ecclesie nostre, laudamus et concedimus et imperpetuum confirmamus predicta omnia attendentes. Promitendo tibi Guillelmo, presbitero, successoribusque tuis dare annuatim et persolvere integriter, sine aliqua diminutione, dictum frumentum et dictos denarios ut superius dicitur infra dictos terminos, ad ut melius dici vel intelligi potest ad vestrum salvamentum.

Actum est hoc IIII idus septembris anno Domini M^o.CC^o.XX.IX.

S+num Raymundi Compagni, S+num Arberti de Mola, S+num Raymundi de Terratis, S+num Bernardi de Viverio, S+num Bernardi Gazulli, S+num Bernardi Mascharonis, S+num Petri de Valle Lobera, S+num Berengarii Compagni, S+num Berengarii de Turre, S+num Raymundi de Carranchano, S+num Alde, nos omnes predicta laudantes et firmantes. S+num Iohannes Gassuli, S+num Ledoni, S+num Petri Mathei, S+num Michaelis Stephani, S+num Marie de Materone, S+num Raymundi Amati, S+num Petri Textoris, S+num Ferrarii de Maritima, S+num Ferrarii de Turre, S+num Berengarii Textoris, S+num Berengarii de Carrera, S+num Galboni, nos qui hoc laudamus et firmamus.

Sig+num (*senyal*) Petri de Galifa.

Sig+num Guillelmi, presbiteri de Martoriliis, qui hoc laudo et firmo. Signum (*senyal*) Bernardi, presbiteri de Sancto Fausto.

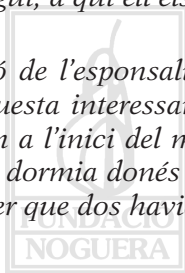
(*Senyal*) Guillelmi, levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

96

1229, novembre, 26

Berenguer de Queralt dona a Bonaivas, a la qual farà esposa seva, vint-i-tres morabatins d'or en concepte d'esponsalici. Ella o els seus amics per ella, rebrà aquests morabatins de tots els béns mobles i immobles que ell ara té o que més endavant, per la generositat de Déu, pugui adquirir en qualsevol lloc. La meitat d'aquests vint-i-tres morabatins Bonaivas els tindrà per a fer-ne el que vulgui, l'altra meitat, després de la mort d'ella, romandrà per als fills d'ell procreats en ella, i si no haguessin sobreviscut fills d'ell procreats en ella, aquesta meitat dels esmentats vint-i-tres morabatins, després de la mort d'ella, revertiran a Berenguer de Queralt o als seus parents o a qui ell vulgui, a qui ell els ho hagi donat de paraula o per testament.

Després de la donació de l'esponsalici a la seva esposa, Berenguer de Queralt fa aquesta interessant declaració: "Déu, creador de totes les coses, com a l'inici del món ho creés tot del no-res i d'un os de l'home que dormia donés forma a la dona, fent-ne un de dos, donà a conèixer que dos havien de ser un, proclamant-ho

ell mateix quan digué: «Abandonarà l'home el seu pare i la seva mare i s'ajuntarà amb la seva dona, i seran dos en una sola carn». Per això jo, Berenguer de Queralt, en nom de Déu, per l'anhel d'engendrar fills, he elegit prendre una esposa, anomenada Bonaivas, a la qual fer un dot i la donació de l'esmentada part de tots els meus béns, mobles i immobles que avui tinc i que en el futur, si Déu vol, pugui adquirir, etc.».

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 32 (23 × 20,5 cm).

Sit notum omnibus quod ego, Berengarius de Cheralto, dono tibi Bonaivas, sponse mee quam duco in uxorem, pro tuo sponsalicio viginti et tres morabatinos bonos in auro sine enganno et recti pensi, quos viginti et tres morabatinos tam accipias vel amici per te accipiant in omnibus rebus meis mobilibus et immobilibus quas modo habeo vel in antea, Deo largiente, ubique locorum adquisiero, et in sana pace habeas eos, teneas, possideas et expletes salve et secure ac [...] cunctis diebus vite tue, cum infante et sine infante, cum marito et sine marito, absque vinculo ullius persone, scilicet ex his XX et tres morabetinis habeas medietatem perpetuum proprium ad tuam voluntatem faciendam, alia autem medietas dictorum aureorum remaneat post obitum tuum infantibus de me in te procreatis; quod si infantes de me in te procreati superstites non fuerint, hec medietas sepedictorum viginti et trium marobatinorum revertatur post dictum tuum obitum mihi vel meis propinquis, cui vel quibus ego dimesero verbis vel testamento.

Actum est hoc VI° kalendas decembris, anno Domini M^oCC^oXX^o nono.

Sig+num Berengarii de Cheralto...

Sig+num Iohannis Cap de Gad, Sig+num Gullielmi Sotularii, Sig+num Nicholai Sotularii, testium.

Sig+num Berengarii, presbyteri, qui hoc scripsit cum litteris dampnatis, die et anno quo supra.

Conditor omnium, Deus, cum inicio mundi cuncta creasset ex nihilo, et ex ossa viri dormientis formam fecit mulieris ex uno duos faciens, duos unum esse debere monstravit, ipso testante qui ait: "Relinquet homo patrem suum et matrem et adhaerebit uxori sue et erunt duo in carne una". Quapropter, in Dei nomine, ego Berengarius de Cheralto amore creandorum filiorum elegi mihi sponsam assumere, nomine Bonaivas, cui facere dotem et donationem dicte partis omnium rerum mearum mobilium sive immobi-

lium que modo in presenti habeo vel in antea, Deo dante, ubique locorum adquisiero. Si quis contra hanc dotem vel donationem ad inrumpendum ausus venire temptaverit, nihil valeat, sed pro sola presumptione, libram unam auri puri in duplo componat et insuper hec dos omni tempore maneat firma.

Quod est actum VI° kalendas decembris anno Domini M^oCC^oXX^o nono.

97

1230, gener, 30

Arnau Doy i la seva esposa GERALDA estableixen a favor d'Eimeric, de la seva esposa Berenguera Doya i dels seus, a perpetuïtat, una taula que tenen a la plaça major de Caldes, la qual està en senyoria dels senyors d'aquesta plaça.

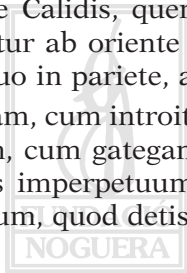
Els donen la taula, salvada la fidelitat als esmentats senyors, d'aquesta manera: que en concepte de cens els donin cada any per Nadal quatre diners de qualsevol moneda corrent de Barcelona, no hi han de fer cap altre senyor que Arnau Doy i GERALDA, i, passats quinze dies després d'haver-los comunicat la fadiga, podran vendre o empenyorar la taula a qui vulguin, salvat el cens i el domini d'Arnau i de GERALDA.

Per aquest establiment han rebut quatre diners de moneda corrent de Barcelona. Arnau Doy, tanmateix, per consell i voluntat de la seva esposa, els perdona els esmentats quatre diners, de manera que no els hagin de pagar, sinó que sempre tinguin aquesta taula franca i lliure, sense cap cens ni domini d'ells.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 274 (307 × 140 mm).

Sit notum omnibus quod ego Arnaldus Doy et uxor mea GERALDA, gratis et sine vi stabilimus tibi Eymerico et uxori tue, Berengarie Doya, et vestris imperpetuum, unam nostram tabulam quam habemus in foro de Calidis, quem est in senioratico dominorum fori dicti. Terminatur ab oriente in via, a meridie in tabula Guillelmi Vilana, ab occiduo in pariete, a circio in tabula Petri Doy.

Suprascriptam tabulam, cum introitibus, exitibus, pertinentiis, ex habisso usque in celum, cum gategamentis ex diversis partibus, sic damus vobis et vestris imperpetuum, salva fidelitate dictorum dominorum, in hunc modum, quod detis nobis pro censu annuatim

in festo Natalis Domini IIII denarios cuiuscumque monete curribilis Barchinone, ibique nullos faciatis dominos nisi nos et nostros, et possitis vendere vel impignorare quibus volueritis postquam fueritis in nobis fatigati spatio XV dierum, salvo nostro censu et dominio. Accepimus a vobis pro hac stabilitione [...] monete Barchinone curribilis, valente marcha argenti LXXXVIII solidos, super quibus sumus bene paccati. Promittimus et convenimus quod omni tempore faciamus dictam tabulam in passe tenere et habere contra omnes personas et esse leguales guarentes et defensores, et hoc habeas in nobis et in omnibus nostris rebus mobilibus et immobilibus in quibus melius volueris.

Preterea intelligatur quod ego Arnaldus consilio et [voluntate] uxoris mee Geralde, salvo et dono et dimitto supradictos IIII denarios, ita quod non teneamini facere, sed francham et liberam omni tempore ipsam tabulam habeatis sine censu et dominio nostro.

Actum est hoc III kalendas febroarii anno Domini M.CC. XX. nono.

S+num Arnaldi Doy, S+num Geralde eius uxoris, qui hoc laudamus.

S+num Iacobi de Calidis. S+num Guillelmi de Monte Maioris. Sig+num Arnaldi Porcelli.

Sig+num Berengarii de Quercu, presbiteri et publici Ville de Calidis notarii pro ebdomadariis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

98

1230, març, 26

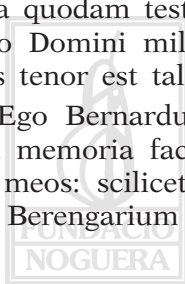
Testament de Bernat de Campsentelles.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 6, núm. 275 (310 × 160 mm). Trasllet de l'any 1242; un forat a la primera línia no permet veure el mes de l'any.

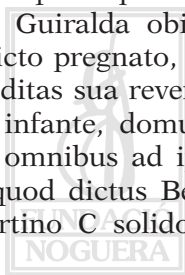
Hoc est translatum a quodam testamento fideliter sumptum quarto kalendas [...] anno Domini millesimo ducentesimo quadragessimo secundo cuius tenor est talis:

In Christi nomine. Ego Bernardus de Campo Scintillarum pleno meo sensu et sana memoria facio meum testamentum in quo eligo manumissores meos: scilicet Raymundum de [...]aria, Bernardum de Castelleto, Berengarium de Campo Scintillarum et

Raimundum Petrum, quibus rogando precipio quod si me mori contigerit antequam aliud testamentum faciam, ipsi distribuant omnia bona mea mobilia et immobilia sicut hic invenerint ordinatum.

In primis dimito corpus meum domui Milicie Templi. Item dimito eidem domui mansum meum de Sauceto quem Generius tenet per me. Item dimito predictae domui scutum meum et omnes meas armaturas preter illas armaturas ferrei. Dimitto pro missis celebrandis L solidos. Dimitto Sancto Fausto XX solidos et unicuique altari ipsius ecclesie V solidos, et lampade Sancte Marie de Monte Alegre X solidos, et Sedi Barchinone V solidos, et Raimundello XX solidos. Volo et mando quod omnia debita mea et iniuria que vera sint solvantur et reficiantur. Assigno ad debita solvenda et iniuria restituenda equum meum et garnisiones ferri, et CV morabetinos de illo debito CCV morabetinorum quos Berengaria uxor mea mihi debet, et omnes redditus et exitus honoris Palatioli et Montis Moloni, et illud debitum octingentorum solidorum melgarorum quod Saura de Cartayano et Bernardus de Cartayano maritus eius mihi debent pro Guillermo de Orta condam defuncto, et de illis tribus sarracenabus duas. Residua autem dimito uxori mee Berengarie ad omnem voluntatem suam faciendam. Recognosco uxori mee Berengarie suum sponsaliciū sicut melius ei feci tempore nuptiarum. Item dimito eidem uxori mee C morabetinos ad suas voluntates de illo debito CCV morabetinorum quod mihi debet. Tamen si discordia surrexerit —quod Deus nolit!— inter dominam matrem meam et uxorem meam predictam, dimito eidem domine matri mee honorem quem habeo in termino Materonis, Alele et Premiani in omni vita sua et ad obitum suum omnem dictum honorem revertatur ipsi qui domum de Campo Scintillarum tenuerit tunc tempus. Solutis tamen debitis meis, iniuriis et laxationibus supradictis, omnia alia bona mobilia et immobilia dimito illi infanti de quo uxor mea modo est pregnans, si masculus esset, et ipse infans det filie mee Guiralde CC morabetinos in auro, et si fuerit femina omne quod superius dimisi dimito Guiralde et quod ipsa det ei CC morabetinos in auro. Tamen si filia mea Guiralda obierit sine infante legitimo, hereditas sua revertatur dicto pregnato, et si ipse pregnatus obierit sine legitimo infante, hereditas sua revertatur Guiralde, et si ambo decesserint sine legitimo infante, domus de Campo Scintillarum cum termino suo et cum omnibus ad ipsam pertinentibus dimito Bernardo de Mogoda et quod dictus Bernardus de Mogoda daret Raimunde de Sancto Martino C solidos, et Iacobono de Sancto

Martino alios C solidos, et honor Alele et Materonis Raimundo de Campo Scintillarum, et mansus de Terricapra Saure et si ipsa Saura obierit sine legitimo infante mansus predictus revertatur dicto Bernardo de Mogoda. Quisquis autem, me defuncto, tenuerit domum de Campo Scintillarum faciat semper ardere nocte dieque quandam lampadam in ecclesia Sante Marie de Monte Alegre ad honorem Dei et salutem anime mee, si vero ille qui tenuerit domum de Campo Scintillarum noluerit facere complimentum dicte lampade sicut superius ordinavi, assigno eidem lampade redditus sive exitus mansi mei de Letone et quod supervixerit de dictis exitibus habeat et accipiat illud ille qui tenuerit domum predictam de Campo Scintillarum. Intelligatur tamen quod in dicto manso nullum aliud servicium accipiat dicta ecclesia.

Actum est hoc intus civitatem Mayorice septimo kalendas aprilis anno Domini millesimo ducentesimo tricesimo.

Sig+num Bernardi de Campo Scintillarum qui hoc laudo et firmo et a manumissoribus firmari rogo.

Sig+num Raimundi de Voltraria. Sig+num Bernardi de Castelletto. Sig+num Berengarii de Campo Scintillarum. Sig+num Raimundi Petri clerici Sancti Martini de Pertegaz, salvo iure meo, qui hoc firmo. Sig+num Raimundi Boterii. Sig+num Berengarii de Moletto. Sig+num Petri de Fescho. Sig+num Raimundi de Papiolo. Sig+num Bernardi Speronis. Nos omnes huius testamenti testes sumus.

Sig+num Guillelmi Companni scriptoris.

Sig+num Raimundi de Mirambello, notarii publici, qui hoc scripsit cum litteris appositis in linea XVI ubi notatur C solidos, loco, die et anno quo supra.

Sig+num Arnaldi de Agalonga, subdiachoni, testis huius translati. Sig+num Guillelmi Perpiniani, testis huius translati.

Sig+num Bernardi de Turello presbiteri, notarii publici Sancti Cucuphatis Vallensis, qui cum lideris suprapositis in linea IX ubi dicitur "de Campo", hoc fideliter translatavi.

1230, abril, 29

Com que ningú posat en carn pot evadir la mort, en nom de Crist, Ponç de Montpalau, atrapat per una greu malaltia però en la seva plena

memòria, parla i sentits, fa testament i escull marmessors: Gaufred, prior de Sant Pau del Maresme, la seva esposa Ramona, Pere de Brugueras, Pere de Palou, Bernat del Torrent i Ferrer de Canet. En primer lloc dona a Déu i a Sant Pau del Maresme el camp de terra que té en franc i lliure alou a la plana de Pineda i també el camp de terra que té prop de l'alou de Sant Pau —a fi que el monestir de Sant Pau i els seus rectors ho tinguin i posseeixin en franc i propi alou tot temps per a fer-ne la seva voluntat— amb el seu cos per ser enterrat a la terra del monestir, etc.

Entre els membres de la família, beneficiaris del testament de Ponç de Montpalau, a més de la seva esposa Ramona apareixen els seus germans Pere i Guillem, la seva germana Guillemma, les seves filles Ermessenda i Agnès, i tres filles més, de les quals no se'n dona el nom, que han de ser oferides a les monges. Com que no ha tingut fills mascles, fa hereva la seva filla Agnès.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 276 (246 × 320 mm).
Trasllat del 20-7-1230.

a Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 28. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Hoc est translatum cuiusdam instrumenti quod sub istis verbis continetur:

Quoniam nullus in carne positus mortem evadere potest, in Christi nomine ego Poncius de Monte Palacio, magna detentus egritudine ideoque in mea plena memoria et loquela mea et sensu, facio testamentum meum in quo eligo et dispono meos manumissores Gofredum, prior Sancti Pauli Maritime, et Raimunde, uxore mee, et Petrum de Brugariis et Pereto de Palaciolo et Bernardum de Torrente atque Ferrarium de Caneto, quos rogo et eis iubeo ut si me mori contigerit antequam alium testamentum faciam, precor et volo et mando ut istud sit firmum et stabile in perpetuum et distribuant omnes res meas et honorem meum sicut hic invenerint ordinatum.

In primis dimitto Deo et Sancto Paulo Maritime omnem meum campum terre qui est meum alodium franchum et liberum quem habeo et teneo in plano de Pinete, et etiam iam dictum campum terre prope alodium Sancti Pauli, et habeat iam dictum monasterium Sancti Pauli et teneat atque possideat et suis rectoribus per franchum proprium alodium omni tempore ad voluntatem eius faciendi, cum corpus meum ad sepeliendum in terra monasterio; et ecclesie Sancti Martini Pertegaz II solidos; dimitto altare Sancte

Marie de Pinete mediam quarteria ordeï omni tempore paccare et tradere in terra mea harea; Sancti Petri de Pinete III solidos; dimitto Sancti Michalis castro Monte Palacio III solidos; Sancti Quirici de Cabaspre II solidos; Sancti Cipriani de Valle Alta II solidos; dimitto Sancti Aciscli de Valle Alta V solidos; Sancti Petri de Caneto II solidos; Sancti Martini de Arenis II solidos; Sancte Cecilie Torrente Bono II solidos; Sancti Michalis de Arenis II solidos; dimitto Ospitale de Calidis de Tarag II solidos; Sedis Gerunde II solidos; dimitto Sancti Martini de Catiano V solidos; Sancte Marie de Palacio III solidos; et Patrie Sancti Felicis de Cadins dimitto sicut continetur instrumentum suum; dimitto Sancti Salvatoris Breda III solidos; Sancte Marie Ruppe Rupha II solidos.

Et rogo uxor mea et meos manumisores ut faciant meum convivium completo in terra monasterium domui Sancti Pauli de Maritimo, et laudo vel concedo uxori mee Raimunde suum sponsaliciū, sicut continetur instrumentum sicut feci ea ad diem nuptiarum nostrarum, et pro suo melioramento XXX morabatinos bonos, novos, aufussinos rectique pensi ad suam voluntatem faciendam. Dimitto et dono fratribus meis, Petro atque Guillelmo, omnem ipsam meliorem fexiam terre quam habeo et teneo in plana de Vadela et ipsam meam [...] ad omnem eorum voluntatem faciendam. Dimitto et dono mee sorore, Guillelme, M solidos barchinonensis monete et unes vestidures complides presset viridi, et hoc habeat pro fraternitate et pro legitima vel hereditate. Et dimitto et dono filie mee Ermessende centum morabatinos bonos, novos, anfussinos rectique pensi. Dimitto et dono ad illas filias meas tres que remanent decem solidos unaqueque barchinonensis monete per legitimam et pro hereditate vel pro fraternitate, quas istas tres filias meas sint offertas ad monachas. Item dimitto filie mee Agne omnibus rebus meis mobilibus et immobilibus, avere et honorem, scilicet domibus, tam fevos quam alodios, et omnia iura mea et voces et acciones et proventus sicut melius mihi pertinent vel pertinere debent in diversis locis ad omnem suam voluntatem faciendam omni tempore, salvo iure dominorum in omnibus. Quod si morierit dicta filie mee Agne sine infante legitima prole, revertatur omnia predicta ad filia mea Ermessende, et si ista Ermessende morierit sine infante legitima prole, revertatur predicta omnia ad filias meas, de una ad alia sicut sunt natas grado in gradum. Item uxor mea Raimunda sit domina et potentissima de predicta honore et avere tantum quod illa voluerit stare sine virum. Rogo et mando uxor mea et manumisores meos ut persolvant vel per-

solvere faciant omnes meos torts; et illos qui meum locum tenent vel tenere debent quos illorum qui ostaticos fecerunt per Dalmatio de Catiano faciatis compositionem cum illis pro consilio vel pro directo, et hec ostacione fuit de facto Guillemi Raimundi de Monte Cata; et meum convivium rogo et mando manumissores meos ut faciant completo in terra domo Sancti Pauli Maritimo. Preterea mito omnes res meas in dictum posse et Guillelmum de Monte Cluso, et uxor mea et meas filias et omnia bona ubique habeo et habere debeo in diversis locis, sub guarda et in defensione et custodia tua de te, Guillelmum de Munt Clus. Item iam dictum campum terre etiam in pignora sicut superius est et iam dictus prior Sancti Pauli trahere de pignora. Et rogo et mando quod mea debita meos manumissibus et meis lexis que persolvant de meis bonis. Si quis hoc fregerit, in duplo componat et postea firmum permaneat modo et omni tempore.

Actum est hoc III kalendas maii anno Domini M^oCC^oXXX^o.

S+num Pontii de Monte Palatio qui hoc firmo et laudo et testes firmarique rogo.

S+num (*senyal*) Gaufredi prioris, salvo iure Sancti Pauli, S+num Raimunde uxoris eius dictus Pontii qui hec firmo, S+num Petri de Brugarias manumissor huius rei, S+num Petri de Palatiolo manumissor huius rei, S+num Bernardi de Torrente manumissor huius rei, S+num Ferrarii de Caneto manumissor huius rei, qui hoc firmamus et laudamus.

S+num Raimundi, sacerdotis, in cuius posse predictus Petrus de Palaciolo hanc cartam firmavit.

Sig+num Bernardi, clerici Vallgurgine, qui hoc scripsit cum literis suprapositis in linea XX ubi dicitur "omni tempore", die et anno quo supra. Factum est translutum XIII kalendas augusti anno Domini M^oCC^oXXX. Sig+num Bernardi, clerici Vallgurgine, qui hunc translutum fideliter scripsi et translatavi die et anno quo supra.

1230, setembre, 28

Ramon de Campsentelles confessa i reconeix a la seva cunyada Berenguera de Campsentelles i als seus que Bernat de Campsentelles, germà d'ell i marit d'ella, abans d'anar-se'n a l'expedició de Mallorca li havia pagat tot el preu de la venda que li havia fet de tot

el domini directe de la casa de Campsentelles i les seves tinences, excepte cinc-cents sous de moneda de Barcelona de doblenc que li va quedar a deure. Aquests cinc-cents sous, després de la mort de Bernat de Campsentelles, li havien estat pagats per Berenguera. De mans d'ella, Ramon havia rebut quatre-cents trenta-cinc sous, i els restants seixanta-cinc sous els havia rebut de les d'en Ramon Pere, germà de Ramon i cunyat de Berenguera.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 277 (177 × 190 mm). Al dors: "Carta... faent per la casa de Campcentelles".

Sit notum omnibus quod ego Raimundus de Camposintillarum confiteor et recognosco tibi Berengarie de Camposintillarum, cognate mee, et tuis, quod Bernardus de Camposintillarum, frater meus et maritus tuus, antequam recederet in expeditione Mayoricharum solvit michi totum precium vendicionis quam ei feci de toto meo directo domus Camposintillarum et suarum tenedonum, exceptis quingentis solidis istius monete Barchinone duplenche, qui mihi in debito solummodo remanserunt ad diem quo ipse recessit a terra ista et ivit in dicto exercitu Mayoricharum, quos D solidos tu post mortem ipsius mihi persolvisti, sic quod per manum tuam recepi de ipsis CCCCXXXV solidos, et per manum Raimundi Petri, fratris mei, cognati tui, residuos LXV solidos, ex quibus D solidis dono tibi et cui velis omnia loca, acciones et voces et quecumque iura ratione ipsorum mihi competunt et competere debent aut possunt adversus heredes et omnia bona mobilia et immobilia prefati Bernardi de Camposintillarum, et adversus quaslibet alias personas que pro eadem debito mihi sint in aliquo obligate. Ita specialiter quod tu, et quelibet persona per te, hiis omnibus meis accionibus, iuribus et privilegiis possitis libere uti et ea experiri in iudicio et extra, quantum ad illos D solidos que admodum personaliter et presencialiter ego possem, instituens te et quos volueris in hoc procuratores et auctores tanquam in rem vestram propriam pleno iure ad tuas voluntates et illius quem volueris faciendas, sine aliquo meo meorumque retentu. Constat siquidem in veritate quod, post factam huiusmodi cessionem, recepi et numeravi dictos D solidos ut superius dictum est per manum tuam et dicti Raimundi Petri, nomine tuo, super quibus D solidis et super toto alio precio vendicionis prenotate domus de Camposintillarum, renuncians omni excepcioni peccunie numerate non tradite vero peccunie, facio perpetuum finem et pactum de non petendo, ut melius dici potest [et intelligi ad] bonum intellectum, sine aliquo malo ingenio et enganno, et si carta mihi a dicto

Bernardo facta super precio prenotate vendicionis apparuerit, quo ad me vel meos nullum habeat valorem, sed, quo ad te vel illum quem volueris, valeat in prenotatis D solidis de quibus tibi feci prenotatam cessionem.

Actum est hoc IIII kalendas octobris anno Domini M^o.CC^o.XXX°.

S+num Raimundi de Camposintillarum predicti, qui hec laudo et firmo.

S+num Raimundi de Podio Viridi. S+num Guillemi de Manso.

Sig+num (*senyal*) Deusdei de Columbario, notarii publici Barchinone.

Sig+num Petri Ferrarii qui hoc scripsit precepto Deusdei de Columbario, notarii, die et anno prefixis.

101

1231, juny, 6

Guillem de ¿Coriola?, prevere de l'església de Santa Maria de Pineda, dona, ofereix i lloa a favor de Déu, de Sant Honorat i de Sant Pau del Maresme una feixa de terra que té a la parròquia de Santa Maria de Pineda.

A Original perdut.

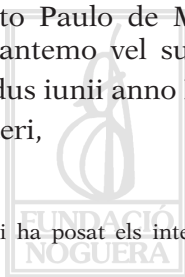
a ACM. Jaricot, p. 20 (18,5 × 11,5 cm).

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de ¿Coriola?,¹⁷ presbyter ecclesie Sancte Marie de Pineta, dono et offero et laudo Domino Deo et Sancto Honorato et Sancto Paulo de Maritimo unam fexiam terre quam ego habeo vel habere debeo in parrochia Sancte Marie de Pineta in loco vocato ad ¿Marelu?. Et afrontat ab oriente in alodio Sancti Pauli, a meridie in via publica, ab occiduo in honore Arnaldi de Tapiola, et a circio in via vetera. Sicut in his terminis concluditur, sic dono et offero [Domino Deo] et Sancto Honorato et Sancto Paulo de Maritimo, sicut melius ego emi a Raimundo de Publantemo vel suis.

Actum est hoc VIII° idus iunii anno Domini M^a.CC^o.XXX° primo.

Sig+num K., presbyteri,

17. El mateix P. Jaricot hi ha posat els interrogants.

Sig+num Deodatus, presbyter. Sig+num Clamulli, presbyteri. Sig+num Petri de Ladoni, baiuli. Sig+num Arnauli de Tapiola. Sig+num Guillelmi de Caciola, hoc firmo et laudo.

Sig+num Guillelmi, presbyteri, qui hoc scripsit cum litteris dampnatis in linea V, die et anno quo supra.

102

1231, juny, 28

Pere de Santa Eugènia lloa, concedeix i confirma a favor d'en Bernat del Torrent i d'en Ferrer de Saila la venda del dècim de Sant Esteve de Tordera que Ponç de Palau havia fet a Pere de Bossagai. Per aquesta lloació i confirmació Pere de Santa Eugènia ha cobrat cent sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 278 (220 × 100 mm).

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Sancta Eugenia, per me et per meos presentes et futuros, laudo et concedo et confirmo vobis Bernardo de Torento et Ferario de Saila illam vendicionem quod Poncius de Palau fecit Petro de Bossagai, sicut melius continetur in suo instrumento, de illo descimo Sancti Stephani de Tordera.

Ita concedo predictum descimum ut illum teneatis, vel cui-libet persona per vos, et possideatis in pasce sine contrarietate ullius persone, sicut melius dici vel intelligi potest tamdiu donec illos annos sint bene impetratos sicut melius sicut melius¹⁸ dictus Poncius de Palau obligavit Petro de Bossagai et sicut melius continetur in ipsis instrumentis [...] nos tenemur Petro de Bossegai ut illum decimum faciam tenere ei, et ego Petrus de Sancta Eugenia promito vobis ut illum decimum vobis faciam tenere vel cuilibet persone, salvo iure meo.

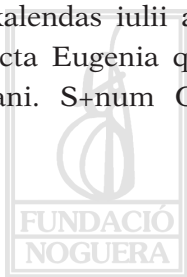
Accipio a vobis C. solidos pro hac laudacione et confirmacione, de quibus sum bene persolutus.

Actum est hoc IIII kalendas iulii anno Domini M.CC.XXXI.

S+num Petri de Sancta Eugenia qui hoc laudo et firmo.

S+num Ugeti Gordani. S+num Guillelmi Blancas, S+num Guillelmi de Saila.

18. Sic, repetit.

Sig+num Guilelmi Alionis, notarii Sancti Celedonii, qui hoc scripsi cum literis damnatis in linea II et rasis in terciâ, die et anno quo supra.

103

1231, juliol, 28

Arnau Basset i la seva esposa Marquesa donen i estableixen a favor d'Arnau dels Pins i de la seva esposa Maria, a perpetuïtat, tot el que tenen per qualsevol dret o raó en el mas dels Pins amb les seves pertinences, on Arnau dels Pins i Maria viuen, tal com Arnau Basset i la seva esposa l'havien adquirit d'Arnau del Puig i de la seva esposa Elisenda.

Arnau Basset i Marquesa fan l'esmentada donació i l'establiment amb el benentès que, en concepte de cens, Arnau dels Pins i Maria els hauran de donar cada any per Nadal un quarter i mig d'oli pulcre i net, segons la recta mesura de la vila de Caldes, i que donaran al rei, en lloc seu, tot el cens, el servei i les consuetuds que se li deuen.

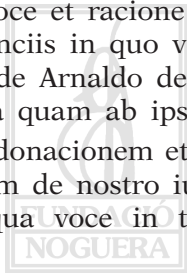
Arnau Basset i Marquesa han rebut per la donació i l'establiment cinc sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

Arnau dels Pins i Maria prometen complir-ho tot i posen tota l'honor que acaben d'adquirir en garantia del compliment, i encara hi afegeixen aquella honor que havien comprat a Joana del Puig i al seu marit Barceló.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 279 (225 × 192 mm).

Sit omnibus notum quod ego Arnaldus Bassetus et uxor mea Marchesia, gratis et bona voluntate per nos et nostros presentes et futuros, damus et stabilimus tibi Arnaldo de Pins et uxori tue Marie et vestris in perpetuum, totum quantum nos habemus vel habere debemus aliqua voce et racione in toto illo nostro manso de Pins cum suis pertinenciis in quo vos statis, sicut nos melius emimus et adquisivimus de Arnaldo de Podio et suorum et sicut continetur in carta nostra quam ab ipsis habemus.

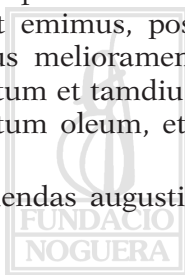
Supradictam itaque donacionem et stabilicionem facimus vobis et vestris in perpetuum de nostro iure quod nos ibi habemus vel habere debemus aliqua voce in toto predicto manso cum

suis terminibus, scilicet, in domibus et terris lauratis et eremis, boschis, garrigis, sensis et agrariis atque fornīs, et eciam in omnibus arboribus diversorum generum que ibi sunt vel erunt, tam olivarias quam alios arbores, et sicut melius habemus vel habere debemus et a dicto Arnaldo et uxori sue, Elissendi, emimus et in carta quam nos habemus continetur, et sicut nos melius per dominum regem tenemus in diversis locis. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro mitimus vos in corporalem possessionem ad habendum, tenendum et expletandum atque in sana passe possidendum, sub tali videlicet intellectu, quod annuatim in festo Natalis Domini detis vos et vestri nobis et nostris pro hac donacione et stabilicione unum quarterium et dimidium pulcri et nitidi olei ad rectam mensuram ville de Calidis. Item quod faciatis vos vel vestri pro nobis et nostris totum sensum et servicium atque consuetudines quod fieri inde debent domino regi. Accipimus autem a vobis pro hac donacione et stabilicione quinque solidos monete Barchinone, valente marcha argenti LXXXVIII solidos. Ad hoc ut maiorem vobis et vestris obtineat firmitatem in perpetuum, promittimus eciam et convenimus vobis et vestris dicta omnia facere tenere, habere, levare et expletare in passe contra omnes personas, et esse perpetui defensores.

Ad hoc namque, ego igitur Arnaldus de Pins et uxor mea Maria, per nos et nostros presentes et futuros, promittimus et convenimus vobis Arnaldo Basseto et uxori vestre Marchesie et vestris in perpetuum, dare dictum oleum sensuale in quolibet anno in predicto festo Natalis Domini, et promittimus eciam vobis et vestris quod faciamus pro vobis et vestris domino regi omnem sensum, ius et senioraticum atque usatichos et consuetudines quod pro ipso honore fieri debent aliqua voce et racione. Et super hoc eciam faciendo, obligamus vobis et vestris totum supradictum honorem quem a vobis adquirimus, augendo super hoc, et ut melius vobis et vestris sit securum, totum illum honorem quem a Iohanna de Podio et viri sui, Barceloni, similiter adquisivimus et emimus, quem totum supradictum quem a vobis et Marchesia et viri sui, Barceloni, adquisivimus et emimus, positis vos et vestri accipere et emperare cum omnibus melioramentis quos ibi fecerimus, et tenere atque expletare tantum et tamdiu donec nos vel nostri solverimus vobis et vestris dictum oleum, et redderimus omnes misiones et melioramenta.

Actum est hoc V kalendas augusti anno Domini M.CC.XXX. primo.

S+num Arnaldi Basseti, S+num Marchesie uxoris eius, nos qui hoc firmamus. S+num Arnaldi de Pins. S+num Marie uxoris eius.

S+num Raimundi de Calidis, baiuli domini regis, qui hoc firmo, salvo eius iure.

Sig+num Petri de Ulzina, diachoni, tenentis locum Berengarii de Quercu, presbiteri notarii ville de Calidis pro ebdomadariis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

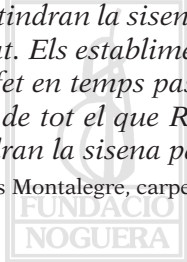
104

1233, juliol, 1

Entre Ramon de Formiguera i la seva mare Dolça, d'una part, i Pere de Prats i la seva esposa Arsendis, de l'altra part, hi havia una disputa sobre la sisena part del bosc de Santa Eulàlia que el mateix Pere de Prats rebia la meitat de la que Ramon de Formiguera tenia en aquell bosc, l'altra meitat la tenien la Seu de Barcelona i Sibil·la, filla del difunt Berenguer de Santa Eulàlia, sisena part que Ramon pertorbava i contradeia a Pere de Prats.

Finalment, Ramon de Formiguera i la seva mare Dolça, vistes i oïdes les raons i exhibits els instruments per part de Pere de Prats, i reconeixent que injustament i sense cap bona raó li pertorbaven i li contradeien l'esmentada sisena part del bosc de la meitat d'ells, en presència d'Arnau, sagristà de Sant Miquel del Fai, de Miró de Planoolito, capellà d'aquesta casa, de Guillem de Noguera, d'Arnau de Prats, de Guillem d'Empelt i també d'Arnau de Jovell i de molts altres prohoms, arribaren a un acord: Ramon de Formiguera i la seva mare Dolça defineixen, evacuen, lloen i concedeixen a Pere de Prats i a la seva esposa Arsendis tota l'esmentada sisena part del bosc de Santa Eulàlia de tota aquella meitat que ells tenen en aquest mateix bosc, i si Pere i Arsendis volguessin caçar-hi, els serà lícit un dia cada setmana per la seva sisena part en la cacera, però si hi volguessin caçar juntament amb Ramon i Dolça, Pere i Arsendis tindran la sisena part de la meitat de la caça que haguessin obtingut. Els establiments que Ramon i Dolça i els altres partícps hagin fet en temps passats en aquest bosc roman- dran fermes i segurs, i de tot el que Ramon i Dolça hi obtinguin, Pere i Arsendis en tindran la sisena part.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 281 (395 × 140 mm).

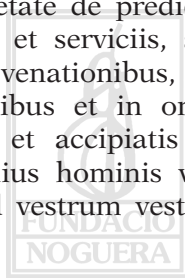

Inter Raimundum de Formicharia et dominam Dulciam matrem eius, ex una parte, et Petrum de Pratis et uxorem eius Arsendem, ex altera, questio vertebatur super sextam partem illius boschi de Sancta Eulalia quam idem Petrus de Pratis accipit in illa medietate quam idem Raimundus de Formicharia tenet et habet in dicto boscho, aliam autem medietatem tenent et habent Barchinonensis Sedis et Sibilia, filia condam Berengarii de Sancta Eulalia, quam sextam partem dictus Raimundus perturbabat et contradicebat eidem Petro de Pratis.

Tandem ipse Raimundus de Formicharia et mater eius Dulcia, visis et auditis rationibus et ostensis instrumentis a Petro de Pratis, atque recognoscentes quia iniuste et sine ulla bona ratione perturbabant et contradicebant ei dictam sextam partem boschi in eorum medietate, in presentia Arnaldi, sacriste Sancti Michalis de Fallio, et Mironis de Planoolito, capellani eiusdem domus, et Guillelmi de Nogaria atque Arnaldi de Pratis sive Guillelmi de Empelto necnon Arnaldi de Iovello et aliorum quamplurimum proborum hominum, ad verum finem in hunc modum devenerunt:

Pateat cunctis quod ego Raimundus de Formicharia et mater mea Dulcia, non vi vel metu coacti neque ab aliquo circumventi vel seducti sed bona fide et libera voluntate, per nos et nostros, presentibus et futuris, diffinimus, evacuamus atque pacificamus, laudamus etiam et concedimus tibi Petro de Pratis et uxori tue Arsendi et vestris, omnem dictam sextam partem illius boschi de Sancta Eulalia, quem deinceps vos et vestri habeatis et teneatis et accipiat integritate in omni illa medietate nostra quam nos et nostri tenemus et habemus in dicto boscho.

Pradictam itaque sextam partem diffinimus et evacuamus atque pacificamus, laudamus etiam et concedimus vobis et vestris, ad habendum et tenendum et in sana pace, cum ingressibus et egressibus suis et cum omnibus in se habentibus vel ad eam respicientibus, omni tempore possidendum. Ita quod deinceps vos et vestri accipiat in perpetuum in omnibus rebus que nobis exierant pro nostra medietate de predicto boscho in agrariis scilicet in omnibus usaticis et serviciis, stabilimentis, firmamentis, placitis, esdevenimentis, venationibus, exorchiiis, intestationibus, proventionibus, inventionibus et in omnibus que inde quolibet modo exierant, habeatis et accipiat sextam partem libere et quiete, sine vinculo alicuius hominis vel femine et sicut melius dici vel intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum et

ad vestras vestrorumque voluntates inperpetuum faciendas. Et si in predicto boscho volueritis per vos metipsos venare, sit vobis et vestris potestatem et licitum ibi venare in unaquaque ebdomada et unum diem pro vestra sexta parte venationis. Si autem ibi nobiscum venabitis, habeatis sextam partem in nostra medietate illius venationis quam ceperamus. Stabilimenta vero illa que nos et participes nostri fecimus in eodem boscho retroactis temporibus intelligantur manere bona et firma et segura, hoc et de omnibus que inde nobis exierint habeatis sextam partem sicut dictum est superius, et si deinceps aliqua lex, ius, racio vel consuetudo inventa fuerit que nobis vel vestris in hec possit proficere et nobis vel vestris dampnum inferre, illi legi, iuri, rationi, etiam consuetudini et omni divino et humano iuri, scripto et non scripto, tam promulgato quam promulgando, consulte et ex certa scientia penitus renunciamus, et hanc diffinicionem sive pacificationem per bonam et utilem inperpetuum confirmamus.

Actum est hoc kalendis iulii anno Domini M.CC.XXX.IIIº.

S+num Raimundi de Formicharia, S+num Dulcie matris eius, qui hoc laudamus et firmamus. S+num Raimundi de Podiolo de Rocha, neptis dicte Dulcie et nepotis dicti Raimundi.

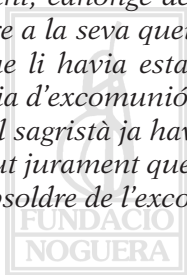
S+num Guillelmo de Nogaria, S+num Arnaldi de Pratis, S+num Guillelmi de Empelto, S+num Arnaldi de Iovello, S+num Guillelmi de Sala, S+num Rotberti de Nogaria, qui hoc vidimus et audivimus.

Arnaldus, monachus, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

105

1233, setembre, 30

Guillem (de Montgrí), sagristà de Girona, per l'autoritat d'unes lletres del Summe Pontífex, havia estat cridat a judici davant Pere, bisbe de Pamplona, per Jacint, canonge de la basílica del Príncep dels Apòstols, per respondre a la seva queixa. Com que Guillem no va comparèixer el dia que li havia estat assignat, fou promulgada contra ell una sentència d'excomunió per contumàcia. Després de molt de temps, quan el sagristà ja havia comparegut en presència del bisbe i n'havia rebut jurament que estaria als mandats de l'Església, el bisbe el va absoldre de l'excomunió.

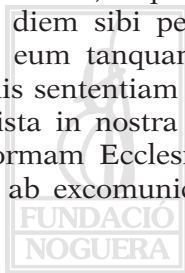
Un cop fet això, com Berard, procurador de Jacint, reclamés al sagristà davant el bisbe Pere de Pamplona l'església de Funelearis, el sagristà demanà que se li donés una còpia del rescripte del papa. Un cop exhibida, considerada la forma del rescripte, Guillem (de Montgrí) determinà que ell no podia ser requerit d'aquesta forma en aquella causa, és a dir contra el rescripte, per l'autoritat del mateix rescripte, car l'esmentat Jacint es queixava del prior d'Olite, de P. Novesi i d'altres persones de les diòcesis de Pamplona i de Girona. Tanmateix, com que l'esmentat prior i P. Novesi no són iguals o majors que Guillem, aquest no pot ser comprès sota aquella fórmula general ni sota algunes altres, perquè la fórmula general posada en el rescripte només es refereix a les persones que són iguals o menors que les que són davant la fórmula general, no a les majors. En conseqüència, com que Guillem és major que els esmentats prior i P. Novesi, amb el pretext d'aquella fórmula general de cap manera se'l podia requerir.

Així doncs, escoltades i totalment enteses les raons de cada part, després d'haver tingut lloc el consell de molts homes prudents, el bisbe Pere pronuncià amb una interlocutòria que no li pertocava examinar l'esmentada causa i que, segons dret, al sagristà no se'l podia cridar a judici per l'autoritat d'aquell rescripte i el bisbe Pere també estimà que per sentència Guillem havia de ser absolt de l'observança del judici.

I com per ambdues parts s'hauria litigat molt de temps sobre les despeses fetes aquí i allà, feta la taxació de les despeses d'ambdues parts, el bisbe estimà legítimament que les despeses havien de ser compensades; a més, condemnà el sagristà, en concepte de despeses, a pagar deu sous sanchetorum al procurador de Jacint.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 282 (220 × 235 mm).

Cum G(uillelmus), sacrista gerundensis, auctoritate litterarum quarumdarum Summi Pontificis, coram nobis P(etro), Dei gratia pampilonensi episcopo, in iudicium vocaretur Iacinto, basilice Principis Apostolorum canonico, super sua querimonia responsurus, eodem sacrista ad diem sibi peremptorie assignatum minime comparente, nos in eum tanquam in contumacem necesse habuimus excommunicationis sententiam promulgare. Denique, post multa tempora, ipso sacrista in nostra presencia comparente, recepto ab eo secundum formam Ecclesie sacramento quod staret mandatis Ecclesie, ipsum ab excommunicationis sententia duximus absolvendum.

Quo facto, cum Berardus, procurator dicti Iacinti, ecclesiam de Funeleariis a dicto sacrista peteret coram nobis, ipse sacrista rescripti Apostolici sibi fieri copiam postulavit. Quo exhibito, considerata forma ipsius rescripti, excepit contra rescriptum in hunc modum non possim conveniri auctoritate huius rescripti ista de causa, videlicet quod predictus Iacintus conqueritur de priore de Olito et P. Novesii et quibusdam aliis pampilonensis et gerundensis diocesis.

Verum cum dictus prior et P. Novesii nec equales nec maiores me sint, non possum ego sub illo verbo generali et quibusdam aliis comprehendere, nam verbum generale in rescripto positum illas tantum partes respicit que equales vel minores sunt illis personis que sunt ante verbum generale expresse et non maiores. Unde cum ego sim maior priore et P. Novesii supradictis, pretexto illius verbi generalis nullo modo potui vel debui queriri.

Nos itaque, auditis super hoc rationibus utriusque partis et eis plenius intellectis, habito multorum prudentum virorum consilio, interloquendo pronunciamus nostra non interesse de causa predicta cognoscere, nec dictum sacristam auctoritate illius rescripti posse de iure in iudicium evocari, verum ipsum ab observancia iudicii sentencialiter duximus absolvendum.

Cumque ab utraque parte super expensis hinc inde factis esset diutissime litigatum, nos, facta taxatione expensarum ab utraque parte, legitime expensas expensis duximus compensandas. Insuper dictum sacristam in decem solidos sanchetorum Bernardo, procuratori Iacinti, expensarum nomine condemnantes. In cuius rei testimonium presentem cartam sigillo nostro duximus muniendum.

Actum est hoc pridie kalendas octobris anno Domini M^oCC^o-^oXXX^o tercio.

Ego I. Alegre, scriptor iuratus civitatis Pampilone, hanc cartam scripsi et hoc meum Signum + apposui.

1233, octubre, 1

Pere de Torroella, cambrer del monestir de Sant Cugat, lloa, concedeix i confirma a favor de Ramona, filla del difunt Marcet, els tres-cents

sous de moneda de quatern de Barcelona que per raó del seu pare i per raó de la seva difunta germana Janera, de la qual n'és hereva, i per concessió de la seva germana Pereta i del marit de Pereta Arnau Oller, ella té sobre una honor que és al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda en el lloc dit "la Farigola", sota el mas de la seva germana Pereta, honor que està sota la senyoria del cenobi de Sant Cugat i d'altres senyors.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 283 (205 × 105 mm).

Sit notum omnibus quod ego Petrus de Turricella, camerarius domus Sancti Cucuphatis, laudo, concedo et confirmo vobis Raimunde, filie quondam Marceti, [...] ipsos trecentos solidos denariorum Barchinone monete quaternalis, quos ratione patris tui dicti et Ianuarie, quondam sororis tue cuius tu es heres, et ex concessione Perete, sororis tue, et Arnaldi Ollarii, mariti eiusdem Perete, habes et debes habere super quemdam honorem qui est in comitatu Barchinone in Vallense in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda in loco dicto Farigola, subtus mansum dicte Perete, sororis tue, qui honor est sub senioratico cenobii Sancti Cucuphatis et aliorum seniorum.

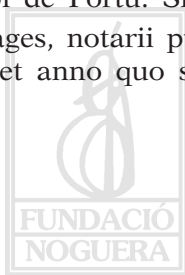
Quem honorem cum arboribus diversi generi et introitibus et exitibus suis et omnibus ad ipsum pertinentibus et debentibus pertinere, tu et tui teneatis, habeatis, possideatis et expletetis salve, secure et potenter, sine diminucione, iure hereditario pro dictis trecentis solidis, salvo tamen iure et senioratico Sancti Cucuphatis et sui camerarii et aliorum seniorum. Diffinio etiam tibi et tuis, per me et successores meos, totam intestacionem quam a te possem petere ratione dicte Ianuarie, quondam sororis tue, concedens quod super ipsa [...estia] est mihi plenarie satisfactum.

Actum est hoc kalendis octobris anno Domini M^o.CC^o.XXX°. tercio.

Ego Petrus de Turricella, Sancti Cucuphatis camerarius, salvo iure et dominio eiusdem monasterii subscribo.

Sig+num Petri Iacobi de Portu. Sig+num Petri Ferrarii.

Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

1234, gener, 13

Bernat de Centelles deu als germans Bernat Andreu i Berenguer Andreu cent morabatins d'or menys cent sous de Barcelona. Bernat de Centelles i Gilabert de Malla, cadascun d'ells per la totalitat, prometen pagar aquest import en el termini de quinze dies des de l'inici de la quaresma, sense retards ni excuses, o lliurar-los immediatament unes penyores amb les quals puguin recuperar aquest deute, posat en coneixement de Berenguer Gerard.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 284 (330 × 90 mm).

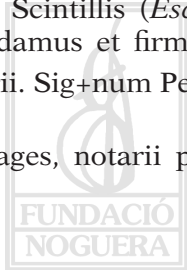
Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Scintillis debeo vobis ambobus fratribus, Bernardo Andree et Berengario Andree, et vestris centum morabetinos bonos, in auro, novos, curribiles, anfussinos rectos et recti pensi, minus centum solidos denariorum Barchinone, quos me habuisse concedo. Renunciamus omni exceptione peccunie non recepte. Quos centum morabetinos minus centum solidos convenimus et promittimus ego et Guilabertus de Medalia paccare, quisque nostrum pro toto, ad quindecim dies introeunte prima quadragesima, sine alia dilacione vel excusacione, vel tradere vobis statim pignera in quibus possitis dictum debitum manulevare ad cognitum Berengarii Gerardi. Et pro his complendis et attendendis obligamus vobis et vestris, quisque nostrum pro toto, omnia bona nostra mobilia et immobilia in que melius accipere volueritis, sine vestro dampno et absque placito et sacramento et testibus. Ne vero alter pro altero in hoc possimus excusare, omni beneficio novissime constitutionis et cuilibet iuri et consuetudini quantum ad hoc penitus renunciamus. Ad maiorem etiam securitatem nos ambo, predicti Bernardus de Scintillis et Guilabertus de Medalia, iuramus per Deum et eius sancta IIIor Evangelis manibus nostris corporaliter tacta, quod hec que dicta sunt compleamus et attendamus.

Actum est hoc idus ianuarii anno Domini M^o.CC^o.XXX°. tercio.

Signum Bernardi de Scintillis (*Escut*), S+num Guilaberti de Medalia, qui predicta laudamus et firmamus.

Sig+num Petri Ferrarii. Sig+num Petri Iacobi de Portu. S+num R... Triponis.

Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barhinone, qui hec scribi fecit et clausit.

108

1234, març, 15

Permuta feta entre Guillem de Palafolls, la seva esposa Eliardis i llur fill Pere, d'una part, i Hug de Romolis, prior de Sant Pau del Maresme, i la casa i el convent d'aquest lloc, de l'altra part.

Els primers donen un camp de terra, que és un alou franc que tenen a la parròquia de Santa Maria de Pineda en el lloc anomenat "Pitrall", amb la frontera que per Guillem de Palafolls té el mas Tarraco d'Amenola, de la qual surt un quart i el braçatge dels esplets, i Hug i el monestir de Sant Pau hauran de donar sempre la dècima i la primícia dels esplets a Santa Maria de Palafolls.

El prior de Sant Pau del Maresme, Hug de Romolis, en nom de la casa i del convent, dona en bescanvi a Guillem de Palafolls i als seus un camp de terra que és un alou franc i que tenen en l'esmentada parròquia en el lloc anomenat "Manlleu", amb la frontera que per Sant Pau té Arnau Rosell, per la qual aquest dona el quart i el braçatge dels esplets i fa una jova una vegada a l'any. Tot això Arnau Rosell ho haurà de donar perpètuament a Guillem de Palafolls i als seus, i Guillem de Palafolls i els seus hauran de donar sempre la dècima i la primícia dels esplets al delmer de Santa Maria de Pineda, tal com és costum.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 285 (145 × 235 mm). Al dors: "Escambium factum inter Guillelmum de Palafols et Eliardam, uxorem suam, et Petrum, eius filium, de quodam campo in parrochia Sancte Marie de Pinneda loco dicto Pitrali et quadam ffronteria quam tenet mansum Tarrach de Menola, et priorem Sancti Pauli de Maritima".

Nunc et in eternum cunctis sit manifestum quod nos, Guillelmus de Palafolliis, et uxor mea, Elliardis, et filius noster, Petrus, per nos et omnes nostros presentibus et futuris, bono animo et ex certa sciencia atque spontanea voluntate et ob maximam utilitatem nostram, comutamur et excambiamur et in corporali possessioni liberando tradimus tibi Hugo de Romolis, priori Sancti Pauli de Maritima, et domui dicti Sancti Pauli et omni conventui eiusdem loci et vestris successoribus qui venturi sint post vos perpetuo, scilicet ipsum nostrum campum terre quod est nostrum alodium franchum quod habemus in parrochia Sancte Marie de Pineta in loco nominato Pitrali, totum integriter, cum exitibus et ingressibus et cum illa frontera quam ibi tenet per nos mansum Tarrachum de Amenola de qua exiit quartum et braciaticum expletorum. Et affrontat predictum campum apud orientem in vestro alodio vobis

receptoribus, a meridie in undis maris, ab occiduo in honore Petri Fabri et Guarini de Eigiariis et Poncii de Canuis, a circio in ipsa strata publica que inde est transiente.

Sicut his affrontacionibus includitur et circumcigitur, sic commutamus et excambiamus et in presenti corporali possessioni tradimus vobis predictis et vestris successoribus post vos in perpetuum iamdictum campum, cum suis reclaviis et iamdictam frontieriam, de qua semper habeatis quartum et braciaticum expletorum sicut melius dici vel excogitari potest ad vestram vestrorumque utilitatem et commodum, cum omni proprietate et integritate dicti campi et frontierie, sic habeatis vos et vestri successores post vos ex abisso usque ad nubes ad omnem vestram vestrorumque voluntatem ibi et inde perpetuo faciendam absque ullo nostro nostrorumque retentu, et detis de predicta omnia decimam et primiciam Sancte Marie de Palafollis semper expletorum.

Quapropter nos Hugo, prior Sancti Pauli de Maritima dicti, ex parte dicte domui et nostre et omni conventui eiusdem loci, damus et in corporali possessioni liberando tradimus tibi, Guillelmo de Palafollis, et uxori tue, Elliardi, et filio tuo, Petro, et vestris perpetuo, pro excomutacione vestri honoris a vobis superius recepta, scilicet ipsum nostrum campum terre quod est nostrum alodium francum, quem habemus in iamdicta parrochia in loco nominato Manleu, qui affrontat ab oriente in ipso campo de Balasg, a meridie in honore Arnaldi de Valle, ab occiduo in honore Ruffi de Pineta, a circio in ipsa strata publica que inde est transiente.

Sicut his affrontacionibus includitur, sic damus et in possessioni tradimus vobis et vestris perpetuo, cum illa frontieria quam Arnaldus Rosselli ibi tenet per nos, de qua donat quartum et braciaticum expletorum et facit inde iovam semel in anno, que omnia de cetero faciat et tribuat vobis et vestris in perpetuum, et detis semper expletorum decimam et primiciam ipso decimarui Sancte Marie de Pineta sicut mos est. Preterea damus vobis, per tornes de elemosinis Sancti Pauli dicti, C solidos denariorum Barchinone, quorum valet marcha argenti LXXXVIII solidos. Quos nos, dicti G. de Palafollis et uxor eius, Elliards, et filius eorum, Petrus, recognoscemus a vobis recepisse et bene esse pacatos, renunciando omni excepcioni non numerate pecunie.

Et ideo nos in unum, G de Palafollis scilicet et uxor eius, Elliards, et Petrus, filius eorum, et ego Hugo, prior dicti Sancti Pauli, per me et omni conventui dicte domus, nos omnes in simul

predicta omnia laudamus et concedimus et pro bono habemus et nunquam contra hec supra scripta ullus ex nobis nec nostris post nos veniamus nec aliquo modo venire valeamus, ymo firmum et irrevocabiliter semper habeamus. Si quis hoc frangere voluerit non valeat, set de quingentis morabetinis boni auri rectique pensi penam habeat et postea semper hec supra scripta firma permaneant.

Actum est hoc idus marcii anno Domini M.CC.XXX. tercio.

Sig+num Guillelmi de Palafollis, Sig+num Elliardis uxoris eius, Sig+num Petri filii eorum, qui hoc firmamus firmarique rogamus.

Sig+num Poncii de Caciano, baiuli eorum.

Sig+num Petri Ferrandi de Valle Lubrica. Sig+num Geralli Ferrandi filii eius. Sig+num Raimundi de Caciola.

Sig+num Ugonis, prioris Sancti Pauli, monachi. Sig+num Petri, monachi. Sig+num Egidii, baiuli domui Sancti Pauli dicti. Sig+num Guillelmi de Thonis. Sig+num Rauberti.

SSS Guillelmus de Tosis, presbiter, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

109

1234, setembre, 20

Bernat d'Artés i la seva esposa Agnès, solidàriament, venen a Pere de Solario i als seus la cinquena part que, pels pares d'en Bernat d'Artés, tenen en franc alou en l'honor que és al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Perpètua en el lloc anomenat "Mogoda". En aquesta honor Pere de Solario ja tenia tres parts en alou propi i ara en té quatre, mentre que la cinquena part és d'en Bernat d'Olzet. També afegeixen a aquesta venda la cinquena part que tenen en aquella peça de terra que Pere de Solario té per Santa Maria de Moià al costat del seu alou i de l'alou d'en Berenguer Vives, en la qual peça de terra Pere de Solario ara té quatre parts. Per aquesta venda Bernat d'Artés i Agnès han rebut cinquanta sous de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 287 (280 × 202 mm).

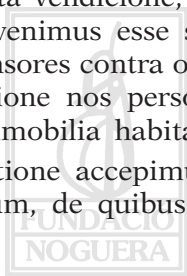
In Dei nomine. Manifestum sit omnibus quod ego Bernadus de Arters et uxor mea Agnes, per nos et nostros vendimus in solidum tibi Petro de Solario et tuis totam quintam partem nostram quam voce genitorum mei, Bernardi, habemus per franchum alodium in

illo honore qui est in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Perpetue ad locum vocatum Mogoda, in quo honore iam habebas tres partes per tuum alodium et modo habes IIIor, quinta vero pars est Bernardi de Olzeto. Qui totus honor terminatur ab oriente in honore Arberti Vives, a meridie in tuo alodio et in alodio Berengarii Vitalis, ab occiduo in honore Sancti Petri de Rexacho et in tuo alodio, a circio in alodio Montiscathani. Item addimus tibi huic vendicioni quintam partem quam habemus in illa pecia terre quam tu tenes per Sanctam Mariam de Modiolano iuxta alodium tuum et iuxta alodium Berengarii Vitalis, in qua pecia terre modo habes IIIor partes.

Iamdictam itaque quintam partem quam in dicto honore qui est apud Mogodam, in quo honore modo habes IIIor partes per tuum alodium, scilicet cum domibus, terris, vineis, arboribus diversorum generum, et quintam dictam partem quam habemus in dicta petia terre quam tenemus per Sanctam Mariam de Modiliano, cum introitibus et exitibus, locis, vocibus, rationibus et accionibus realibus et personalibus ratione horum predictorum et singulorum nobis competentibus et competere debentibus modo vel in posterum, per nos et omnes nostros presentes et futuros vendimus in solidum tibi et tuis, scilicet quintam partem per franchum alodium de predicto honore in quo modo habes IIIor partes per tuum alodium et quintam partem prescripte petie terre quam tenes per Sanctam Mariam de Modiliano pro feudo.

Et ut melius et plenius potest dici et intelligi ad tuum plenissimum intellectum, de meo meorumque posse, iure et dominio hec predicta extrahentes, eadem omnia et singula in tuum tuorumque posse, iure et dominio tradimus et transferimus pleno iure, Et constituentes te in rem tuam dominum et procuratorem, cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro introducimus te ex hiis omnibus et singulis in corporalem possessionem ad habendum omnique tempore possidendum et etiam ad omnem tuam voluntatem faciendam, absque vinculo et retentu meo et meorum et ullius persone. De qua tota vendicione, per nos et omnes nostros presentes et futuros, convenimus esse semper tibi et tuis legales auctores et perpetui deffensores contra omnes personas. Obligamus inde tibi et tuis de evictione nos personaliter et omnia bona et iura nostra mobilia et immobilia habita et habenda.

Pro hac enim venditione accepimus a te quinquaginta solidos Barchinone curribilium, de quibus sumus bene paccati a te

ad nostram voluntatem, sic quod nil ex ipsis penes te remanet in debito. Et si forte dictus honor plus valet aut potest valere precio predicto, totum illud plus ex certa scientia damus et remittimus tibi et tuis. Ne vero nos possimus vel aliqua alia persona nomine meo possit unquam venire contra predicta in aliquo, nos ex certa scientia excepcioni non numerate et non recepte peccunie et excepcioni duplici enganni et beneficio novissime constitutionis et etiam cuilibet iuri et consuetudini, quantum ad hec penitus renunciamus. Ad maiorem securitatem habendam, ego Agnes, uxor dicti Bernardi de Arters, gratis, absque omni vi, iuro per Deum et eius sancta IIIor Evangelia a me corporaliter tacta, hec predicta habere semper firma et rata in omnibus et nunquam in aliquo contravenire aliquo iure, causa vel racione.

Actum est hoc duodecimo kalendas octobris anno Domini millesimo ducentesimo tricesimo quarto.

S+num Bernardi de Arters qui hec predicta laudo et firmo. S+num Agnetis, uxoris eius, que predicta omnia et singula laudo, iuro et firmo in omnibus.

Petri de Canali, presbiteri ecclesie Sancte Marie Podii de Artes, in cuius posse dicta Agnes hanc cartam firmavit et iuravit in presencia Berengarii de Artes et Petri Amat. (*Senyal*)

Bernardus, clericus Modiliani, qui hoc firmo salvo iure meo. (*Senyal*)

S+num Petri Perpetua, S+num Guillelmi de Vilaro, S+num Arnaldi de Ponte, huius rei testium.

Sig+num Raimundi de Ulmo, subdiachoni et notarii, qui hoc confirmo.

Sig+num Guillelmi Ferrarii, qui hoc scripsit mandato Raimundi de Ulmo subdiachoni et notarii publici Barchinone, cum liteis emendatis in linea V^a et XVII^a, die et anno quo supra.

1234, octubre, 11

Disputa entre el cavaller Ramon de Sant Vicenç, d'una part, i Guillem Mir, prevere rector de l'església de Sant Cebrià de Cabanyes, de l'altra part.

Ramon de Sant Vicenç deia que l'esmentat Guillem havia d'anar dues vegades a la setmana a celebrar missa a la capella de Santa

Maria, situada al costat de la domus de Cabanyes. Però el prevere Mir responia que només havia de fer-ho una vegada a la setmana, perquè no rebia aquell benefici que havia estat assignat a l'esmentada capella pels antecessors de l'esmentat Ramon.

Finalment, per voluntat de les parts, fou elegit per a conèixer i resoldre la qüestió el canonge de Barcelona Berenguer de Sant Vicenç, per part de Ramon de Sant Vicenç, i el prevere Bernat de Sant Fost, per part de Guillem Mir.

Berenguer de Sant Vicenç i Bernat de Sant Fost, després de deliberar sobre això, amb el consell dels prohoms d'aquella església, d'haver confessat Ramon de Sant Vicenç el que antigament havia estat assignat a aquella capella i d'haver estat cercada la veritat per ambdues parts, digueren que Berenguer de Sant Vicenç i els seus successors, per raó del servei que se li ha de fer a l'esmentada capella, hauran d'atorgar sempre a l'esmentada capella i a Guillem Mir i als seus successors la dècima de tot el seu conreu que no estigui establert a favor d'alguna persona. Aquest conreu Ramon de Sant Vicenç el té en dominicatura i en altre temps l'acostumava a tenir amb una altra dècima salvada per a l'església de Sant Cebrià de Cabanyes, tal com és acostumat, i tal com aquesta església, per raó del seu dret, ho havia acostumat a rebre en els esmentats conreus i en totes les altres honors i possessions de Ramon de Sant Vicenç. També digueren que l'esmentat Ramon de Sant Vicenç i els seus successors atorguin, també pel servei que s'ha de fer a la capella, a Guillem Mir i als seus successors dues dècimes de tots els agrers que rep en totes les honors que rendeixen un quint. També digueren que el prevere Guillem i els seus successors vinguin a la capella a celebrar missa dues vegades a la setmana, els dies que els siguin més adients, i que cada any, per les festes de la Purificació de Santa Maria, de Santa Maria del mes de març i de Santa Maria del mes de setembre, Guillem Mir i els seus successors vagin a la capella a celebrar tots els oficis divins, i que Guillem Mir i els seus clergues siguin proposats per Ramon de Sant Vicenç i els seus successors.

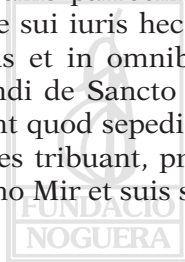
- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 288 (530 × 300 mm).
 Trasl·lat del 26-10-1441 d'un altre trasl·lat del 25-9-1441. Al dors: "Cabanyes. Concòrdia feta entre lo Senyor del Castell de Cabanyes, de una part, y lo Rector de la i·glésia de la parròchia de Cabanyes, de part altre, sobre les misses celebradores en la capella que és prop lo dit Castell. Va ab la venda feta de dit Castell a Berenguer de Cabanyes. Registrada Cabanyes".

Hoc est translatum fideliter sumptum a quodam publico instrumento sive concordia secuta inter honorabilem Raymundum de Sancto Vincencio, quondam militem, ex una, et discretum Guillermmum Mironis, quondam presbiterum rectorem ecclesie Sancti Cipriani de Cabanis, partibus ex altera, in et super servitute fienda per dictum rectorem in capella Sancte Marie, constructa et sita iuxta domum de Cabanis, cuius quidem instrumenti tenor sequitur in hunc modum:

Mota questione inter Raymundum de Sancto Vincentio, militem, ex una parte, et Guillermmum Mironis, prebiterum rectorem ecclesie Sancti Cipriani de Cabanis, ex altera, dicebat siquidem dictus Raymundum de Sancto Vincentio dictum Guillermmum bis in septimana debere venire ad celebrandum missas in capella Sancte Marie, sita iuxta domum de Cabanniis. Guillermus vero Mironis, presbiter, respondens dicebat quod non debebat nisi semel in ebdomada venire ad celebrandum in dicta capella, eo videlicet quia non habebat illud beneficium quod ab antecessoribus dicti Raymundi fuerat assignatum capelle supradicte.

Ad ultimum vero de voluntate partium fuit electus ad hec cognoscendum et determinandum Berengarius de Sancto Vincentio, barchinonensis canonicus, ex parte dicti Raymundi, et Bernardus de Sancto Fausto, presbiter, ex parte dicti Guillermi Mironis.

Qui scilicet Berengarius de Sancto Vincentio et Bernardus de Sancto Fausto, habita super hoc deliberacione et consilio proborum virorum illius ecclesie, et habita confessione dicti Raymundi de Sancto Vincentio super hoc quod dicte capelle fuerat antiquitus assignatum, et inquisita diligenter ab utraque parte fide veri, laudando dixerunt quod semper Raymundus de Sancto Vincentio et sui successores tribuant dicte capelle et iamdicto Guillemo et successoribus suis, racione eiusdem capelle pro dicto servicio faciendo, decimam ex omni laboracione sua que non est stabilita alicui persone, quam laboracionem ipse tenet in dominicatura et quondam tenere solebat, salva dicte ecclesie Sancti Cipriani de Cabanniis alia decima et aliis parrochialibus sicut consuetum est, sicut dicta ecclesia racione sui iuris hec semper accipere consuevit in predictis laboracionibus et in omnibus aliis honoribus et possessionibus ipsius Raimundi de Sancto Vincentio sicut consuetum est. Item laudando dixerunt quod sepedictus Raymundus de Sancto Vincentio et sui successores tribuant, pro dicto servicio capelle supradicte faciendo, Guillelmo Mir et suis successoribus duas decimas

de omnibus agrariis suis que accipit et accipere debet in omnibus honoribus redditibus quintam partem. Item laudando dixerunt quod Guillermus presbiter et sui successores semper bis in ebdomada, illis scilicet diebus in quibus magis sibi fuerit opportunum, veniant ad celebrandum missas ad dictam capellam, et singulis annis in festo Purificacionis Sancte Marie et Sancte Marie marcii et Sancte Marie augusti et Sancte Marie quod celebratur in mense septembris, dictus Guillermus Mironis et sui successores veniant ad dictam capellam ad celebranda omnia divina officia, et quod iam dictus Raymundus et sui successores proposarent iamdictum Guillermum Mironis et suos clericos, et sic dicta questio semper de cetero sit omnino finita et sopita omni tempore.

Ad hec igitur ego Raymundus de Sancto Vincentio, per me et omnes successores meos, et ego Guillermus Mironis, per me et omnes successores meos in dicta ecclesia de Cabannis, laudamus, approbamus et confirmamus hec omnia et singula, convenimus et bona fide promittimus habere inperpetuum predicta omnia et singula firma et inconcussa in omnibus et per omnia, bona fide et bona intencione.

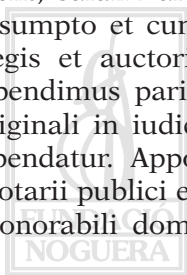
Actum est hoc quinto idus octobris anno Domini millesimo ducentesimo tricesimo quarto.

S+num Raymundi de Sancto Vincentio qui hec laudo et firmo. S+num Guillermi Mironis, prebiteri, qui hec laudo et firmo (*senyal*). S+num Berengarii de Sancto Vincentio. Signum (*senyal*) Bernardi presbiteri de Sancto Fausto.

Sig+num Raymundi de Ulmo, subdiachoni et notarii publici Barchinone, qui hoc scribi fecit cum literis suprapositis in linea IX^a, ubi vocatur bis, et propria manu clausit, et confirmante die et anno prefixis.

Sig+num Thome Vives, auctoritate regia notarii publici, testis. Sig+num mei Pauli Guardiola, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis.

S+num Iaufridi Sirvent, baiuli Barchinone, qui huic translato ab eius originali fideliter sumpto et cum eodem veridice comprobato, ex parte domini regis et auctoritate officii quo fungimur auctoritatem nostram impendimus pariter et decretum, ut eidem translato tanquam suo originali in iudicio et extra iudicium fides plenaria ab omnibus impendatur. Appositum manu mei Marchi Canyis, auctoritate regia notarii publici et regentis scribaniam curie baiulie Barchinone pro honorabili domina Elionori, uxore hono-

rabilis Iohannis de Medianilla quondam civis Barchinone, domina utili eiusdem scribanie, in cuius posse dictus honorabilis baiulus hanc firmam fecit vicesima quinta die septembris anno a nativitate Domini millesimo CCCC^o quadragesimo primo, presentibus testibus discretis Paulo Guardiola et Bernardo Clotas, notariis ambobus Barchinone, in quorum testimonium ego Marchus Canyis, notarius predictus, hec scripsi et hoc meum solitum hic appono Sig+num.

Sig+num Petri Eymarici, auctoritate regia notarii publici per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis Aragonum civisque Barchinone, qui hoc translatum, ab originali suo non viciato nec abolito nec in aliqua sui partis corrupto sed omni prorsus vicio et suspicione carente, fideliter sumptum et translaturum et cum eodem de verbo ad verbum legitime comprobaturum, scribi fecit, et postea per dictum honorabilem baiulum Barchinone ut supra patet auctenticatum clausit vicesima sexta die octobris anno a nativitate Domini M^o quadragesimo quadragesimo primo.

111

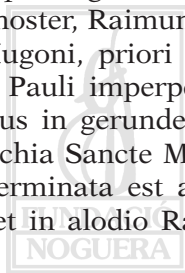
1234, octubre, 13

Bernat del Torrent, la seva esposa Berenguera i llur fill Ramon del Torrent venen a Hug, prior de Sant Pau del Maresme, i al monestir de Sant Pau, a perpetuïtat, una feixa de terra que tenen en alou al bisbat de Girona, al terme de Montpalau, a la parròquia de Santa Maria de Pineda, a la plana de Pineda.

Per aquesta venda han rebut del prior mil cent sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 289 (410 × 240 mm). Al dors: "Bernardus de Torrente et uxor sua vendiderunt unam faxiam terre per alodium in parrochia Sancte Marie de Pineda priori Sancti Pauli de Maritima".

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Torrente et uxor mea, Berengaria, et filius noster, Raimundus de Torrente, vendimus per nos et nostros tibi Hugoni, priori Sancti Pauli de Maritimo, et domui eiusdem Sancti Pauli imperpetuum, unam faxiam terre quam per alodium tenemus in gerundensi episcopatu, in termino de Monte Palatio in parrochia Sancte Marie de Pineda in plano de Pineda. Que petia terre terminata est ab oriente in alodio vestro et in alodio de Amenola et in alodio Raimundi de Monte Palatio,

a meridie in honore Guillelmi de Argilatio, ab occiduo in alodio vestro que Poncius de Monte Palatio dedit domui vestre, a circio in via publica.

Iamdictam itaque faxiam terre cum introitibus et exitibus et suis pertinentiis et cum omnibus locis et accionibus nobis inde competentibus, vendimus per nos et nostros tibi, dicto priori, et domui Sancti Pauli de Maritimo imperpetuum. Et ut melius dici potest vel intelligi ad salvamentum et bonum intellectum vestrum vestrorumque successorum, nos extrahentes hec de nostro nostro- rumque iure, dominio et posse, eundem in vestrum vestrorumque successorum ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Inducentes vos et domum vestram cum hoc publico instrumento perpetuo valituro in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem vestram propriam, ad habendum et semper libere et quiete possidendum et ad vestram et successorum vestrorum voluntatem libere faciendam, per purum, liberum et franchum alodium, sine ullo nostro nostrorumque retentu et vinculo ullius hominis vel femine.

In hac autem vendicione recepimus a te, dicto priore, de bonis dicte domus Sancti Pauli mille et centum solidos denariorum Barchinone, valentibus LXXXVIII solidis marcham argenti, quos nos concedimus habuisse. Ne vero occasione vel accione duplicis enganni vel modis aliis nos possimus vel posset aliqua persona nomine nostro unquam contra hanc vendicionem venire nec te, dictum priorem, vel dictam domum Sancti Pauli de non numerata pecunia convenire, renunciamus quantum ad hec scienter et consulte legi illi qua subvenitur deceptis ultra dimidiam iusti precii et excepcioni pecunie non numerate et omni iuri scripto vel non scripto sive consuetudinario, et specialiter accioni recissorie et auxilio et beneficio legis Gotice et Usaticorum Barchinone, et generaliter omni iuri, tam promulgato quam promulgando. Dando et cedendo tibi, dicto priori, et domui Santi Pauli de Maritimo imperpetuum si quid hec vendicio plus modo valet vel amodo valuerit precio antedicto. Insuper promittimus salvare semper domui Sancti Pauli et suis monachis imperpetuum totam dictam vendicionem, et quod simus vobis et successoribus vestris inde legales guarentes, auctores et deffensores, et quod teneamur vobis et successoribus vestris semper de firma et legali eviccione, et restituamus vobis si quas missiones unquam feceritis in evincendo vel causam eviccionis examinando. Repromittentes vobis quod ad questionem si vobis vel successoribus vestris mota fuerit, statim satisfaciemus et

respondebimus pro vobis et successoribus vestris, et agemus causam nostris propriis impensis a principio usque ad finem, vel vos si velitis possitis causam agere per vos ipsos, vobis et vestris tamen super hoc electione servata. Remittendo vobis ex pacto necessitatem denunciationis, et si vos aut vestri volueritis in propria persona tractare causam, promittimus restituere vobis missiones circa litem factas et quantum a vobis sit evictum. Et pro hiis complendis et attendendis, obligamus vobis et successoribus vestris nos et bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, in quibus melius accipere volueritis, sine vestro dampno, sic quod aliquis pro aliquo in hoc non valeat excusari, et ad cautelam iuramus nos, dicti tres venditores, per Deum et sancta eius Evangelia manibus nostris corporaliter tacta, quod hec que dicta sunt compleamus, attendamus et observemus et nunquam contraveniamus. Insuper ego, Berengaria predicta, non seducta in aliquo vel circumventa, renuncio quantum ad hec, scienter et cosulte, meo sponsalicio et senatus consulto velleyani et iuri ypothece predicte vel sponsalicio mihi competenti, ac omni iuri prohibenti fieri vendicionem vel obligacionem rerum dotalium sui sponsalicii aut rerum pro dote ac sponsalicio obligatarum, ac omni iuri pro me facienti.

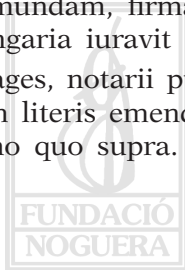
Actum est hoc III° idus octobris anno Domini millesimo CC^o tricesimo quarto.

S+num Bernardi de Torrente, S+num Berengarie uxoris eius, S+num Raimundi de Torrente filii eorum, nos omnes qui predicta laudamus, concedimus et firmamus. S+num Guilleme, S+num Raimunde, filiarum Raimundi de Torrente et uxoris eius Berengarie, que predicta laudamus et firmamus.

Signum (*senyal*) Romei, diachoni. Signum (*senyal*) Guillelmi de Toschis. Signum Guillelmi, presbiteri rectoris et procuratoris domus infirmorum, pro teste (*senyal*). Sig+num Petri Iacobi de Portu. S+num Raimundi de Cassalibus. Sig+num Guillelmi Pelliparii.

SSS Bernardus, presbiter Sancte Marie de Pineto, in cuius manu supradictas dominas Berengaria de Torrente atque suas filias, Guillelmam et Raimundam, firmaverunt hanc vendicionem et etiam supradicta Berengaria iuravit [...].

Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis emendatis in linea prima et appositis in XII^a, die et anno quo supra.

1234, novembre, 30

Pere de Palou, Guillem de Cerdanyola, Ramon de Montpalau i la seva filla Agnès estableixen a favor de Guillem de [...], nebot de Ferrer de la Sala, i de la seva descendència i posteritat llur mas anomenat "de Bell Solei".

Estableixen aquest mas a favor de Guillem, tal com el tenien Berenguer Eimeric i Pere Atbert, i Guillem i qualsevol dels seus que tingui aquest mas haurà de ser soliu dels que li han establert, i els haurà de donar els censos i els usos tal com ho feien Berenguer Eimeric i Pere Atbert. I si Berenguer Eimeric o Pere o els seus el volguessin fer fora del mas, en primer lloc Guillem recuperarà totes les millores que hi hagi fet i salvarà el conreu que hi hagi fet, i de tot això Guillem serà cregut per la seva sola paraula comunicant-ho als prohoms del veïnatge, i tindrà vint-i-cinc sous en tot aquell alou de Sant Martí.

Els que han fet aquest establiment han rebut de Guillem de [...] vint-i-cinc sous de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 290 (170 × 250 mm).

Sit notum omnibus quod ego Petrus de Palacio et nos Guillelmus de Cerdaiola et Raimundus de Monte Palacio et Agnes, filia eius, per nos et nostros damus et stabilimus vobis Guillelmo de [esborrat], nepoti Ferrarii de ipsa Sala, et tue progeniei atque posteritati totum ipsum mansum nostrum qui vocatur de Bello Solei, cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus que ad ipsum mansum pertinent vel pertinere debent, longe vel prope, in monte vel in plano, cultis vel heremis.

Sicut melius et plenius Berengarius Eimeric et Petrus Atbert habebant et tenebant vel habere debebant et sicut melius potest dici vel intelligi, damus tibi et tuis ut habeas et teneas, possideas et expletes secure et integriter imperpetuum, sicut melius et plenius dici vel intelligi potest ad tuum tuorumque bonum et sanum salvamentum. Et si tu obieris sine infante de legitimo coniugio, totum predictum mansum integriter revertatur uni de fratribus tuis, et sic qualiscumque obierit sine legitimo infante, revertatur dictus mansus uni post alium, et qualiscumque vestrum vestrorumque habeat dictum mansum sit solidus nostri vel nostrorumque. Et vos atque vestros faciatis nobis et nostris censos, husatica de dicto manso sicut Berengarius Eimericus et sui solebant nobis et nostris

facere, et nichil aliud possimus ibi exigere nec demandare. Et si Berengarius Eimeric vel Petrus vel sui volebant te vel tuos eicere de predicto manso, primum recuperetis omnia melioramenta que ibi feceritis et sit vobis et vestris salva vestra laboracione quam ibi feceritis, et sitis de omni hoc crediti plano verbo vestro ad cognitionem proborum hominum ipsius convicinati, et habeatis viginti quinque solidos in omni illo alodio Sancti Martini. Et sic convenimus tibi et tuis esse guarentes et deffendentes de predicto dono et stabilimento contra cunctos homines et feminas.

Recepimus a te pro hoc dono et stabilimento viginti quinque solidos barchinonensis monete, renunciando excepcioni non numerate peccunie. Et nullo iure, nulla racione sive consuetudine contra hoc donum sive stabilimentum venire possimus.

Actum est hoc II kalendas decembris anno Domini millesimo CC°.XXX° quarto.

S+num Petri de Palacio, S+num Guillelmi de Cerdaiola, S+num Raimundi de Monte Palacio, S+num Agnetis filie eius, qui predicta laudamus et firmamus.

SSS Bernardus, presbiter Sancte Marie de Pineto, in cuius manu supradictus Raimundus de Monte Palacio et filie eius Agnetis firmaverunt hanc cartam, et ego feci punctos.

S+num Guillelmi de Vila. S+num Petri Quarti. S+num Petri de Senata.

Sig+num Arnaldi, sacerdotis notarii Sancti Celedonii, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

113

1234, desembre, 7

Guillem de Terrassa i la seva esposa, Saurina, donen a Ferrer Sag i a la seva esposa Berenguera la mulneria dels seus dos molins un dels quals és sota la Clastania, en el camí que va al palau i a la casa d'en Ferrer, i l'altre és al lloc anomenat "Illa Ferrera".

En aquests molins, Ferrer Sag i Berenguera rebran, per moldre, la quarta part de totes les coses que puguin obtenir-se i no hi hauran de fer cap despesa més enllà d'un moliner que prepari els molins perquè estiguin a punt per a moldre, i Guillem de Terrassa i Saurina faran totes les altres despeses necessàries, excepte el moliner,

i Ferrer Sag, si vol, podrà ser-ne moliner. Per aquesta donació, Guillem i Saurina han rebut vuitanta sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 291 (170 × 115 mm).

Notum sit cunctis quod ego Guillelmus de Terracia et uxor mea Saurina, per nos et omnes nostros presentes atque futuros, damus tibi Ferrario Sag et uxori tue, Berengarie, et vestris et cui vel quibus dare sive dimitere volueritis, in perpetuum, mulneriam ipsorum nostrorum duorum molendinorum, quorum unus est sub-tus Clastaniam in via qua itur ad palacium et ad domum vestram est, alter est iuxta locum qui vocatur Insula Ferreram.

Predictam mulneriam damus vobis semper et vestris ut eam habeatis, teneatis, possideatis et in pace expletetis, et recipiatis pro mulneria in dictis molendinis quartam partem de omnibus que lucrari poterint, et non teneamini ibi facere alias missiones nisi tantum unum mulner, qui preparet eos ita ut apta sint ad molendum, et nos faciamus omnes alias missiones in pics, in molas, in redens, in rego, in capud rego, in aqua ad revertendum et in omnibus aliis rebus preter in mulner, quem vos ibi teneatis sine alia nostra missione, vel vos sitis mulner si vultis, et accipiatis predictam quartam partem de omnibus que lucrari poterint sicut iam predictur.

Sicut superius dictum est, ita ego Guillelmus de Terracia et uxor mea Saurina, per nos et omnes nostros presentes atque futuros, damus tibi Ferrario Sag et uxori tue, Berengarie, et ad vestros semper predictam mulneriam predictorum duorum molendinorum, scilicet quartam partem de omnibus que lucrari poterint ad omnes voluntates faciendas vestras, sicut melius potest dici ad vestrum bonum intellectum et salvamentum et sine omni vestro enganno. Accipimus a vobis pro hac donacione LXXX solidos.

Actum est hoc VII idus decembris anno Domini M°.CC°.XXX°.IIII°.

Sig+num Guillelmi de Terracia, S+num Saurine uxoris eius, qui hoc laudant et firmant.

Sig+num Raimundi de Sancto Felici, Sig+num Berengarii de Rochamur, Sig+num Petri Ferrer, testes.

Sig+num Petri [...], [notarii publici] Terracie, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1234, desembre, 30

Ferrer de Santmartí, per ell i per tots els seus, dona, lloa, concedeix i aprova a favor de Joan d'Abadia i dels seus, a perpetuïtat, la batllia de les tasques, dels provents i dels braçatges del pa, del vi i de tots els altres productes tal com Bernat de Santa Oliva, la seva esposa Saurina i llur fill Guillem l'havien donat a Ferran de Viladecans. Tot és al comtat de Barcelona, al terme del castell d'Eramprunyà. Joan d'Abadia i els seus ho podran concentrar tot a Viladecans.

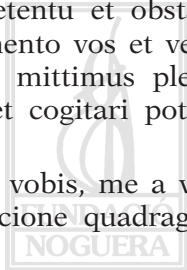
Ferrer de Santmartí li reconeix que ha rebut quaranta-cinc sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 293 (220 × 133 mm).

Sit omnibus manifestum quod ego Ferrarius de Sancto Martino per me et omnes meos, cum testimonio huius presentis instrumenti, damus, laudamus, concedimus et tibi Iohanni de Abadia [forat] Columbe et vestris in perpetuo approbamus omnem ipsam baiuliam de ipsis taschalis et proventibus et braciaticum, tam de pane quam de vinnis quam de omnibus aliis eximentis, sicut melius et plenius Bernardus de Sancta Oliva et eius uxor, Saurina, et filius eorum, Guillelmus, dederunt in instrumento publico Ferrando de villa Canibus ut in ipso clarius reperitur et ut melius et plenius ipse et antecessores sui unquam tenuerunt et habuerunt. Predicta itaque omnia sunt in comitatu Barchinone in termino castri Arampruniani. Et confrontant predictos taschales ab oriente in via eunte ad Marinas, a meridie in aliis Marinis, ab occiduo in via que dicitur de Vallo, a circio in margine qui dicitur Castlan et in ipsa pariliata Guillelmi de Sancto Martino.

Iamdicta itaque omnia, cum suis pertinenciis et tenedonibus et ingressibus et egressibus suis et cum omnibus eisdem pertinentibus et pertinere debentibus, laudo, concedo et plenarie vobis et vestris confirmo, ad habendum et tenendum et in sana pace omni tempore possidendum ad omnes vestras vestrorumque voluntates faciendas sine vinculo, retentu et obstaculo persone alicuius, et cum hoc presenti instrumento vos et vestros et quos volueritis in corporalem possessionem mittimus pleno iure tanquam in rem vestram, ut melius dici et cogitari potest ad vestrum bonum et sincerum intellectum.

Et recognosco etiam vobis, me a vobis recepisse et habuisse pro concessione et laudacione quadraginta quinque solidos Bar-

chinone, valenti marcha argenti LXXXVIII solidos. Et quia inde bene sum paccatus, renuncio excepcioni non recepte peccunie sub obligacione autem omnium bonorum meorum habencium et habiturorum. Convenio et firmiter vobis et vestris et cui volueritis promitto predicta omnia semper facere tenere, habere, possidere ac expletare contra omnem personam et firmiter inde teneri de legali eviccione, ita quod vos nec vestri ullo unquam tempore de predictis non teneamini facere alium servicium.

Actum est hoc III kalendas ianuarii anno Domini M^o.CC^o.XXX°.IIII°.

S+num Ferrarii de Sancto Martino qui predicta laudo et firmo, ita specialiter quod congregetis vos et vestri totum omnem ius et directum in villa Canibus.

S+num Ruvire. S+num Bertolomei Riparerii. S+num Arnaldi Roselli. S+num Bernardi Vitalis.

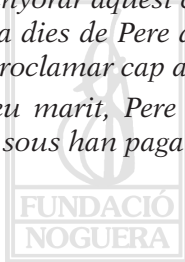
Sig+num Petri Carbonelli, notarii publici Barchinone, qui hec scripsit cum literis suprapositis in linea I^a et in VI^a, die et anno prefixis.

115

1235, gener, 2

Ramona Folcha, filla del difunt Berenguer Folch, i el seu marit Pere Folch venen a Joan Guitard i a la seva esposa Berenguera, pel preu de tres-cents deu sous de diners de Barcelona, valent vuitanta-vuit sous un marc de plata, un camp amb oliveres i altres arbres que Ramona té per raó del seu difunt pare i que ella i el seu marit tenen per Pere de Clariana i el seu fill Bernardí al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç dels Horts, en el lloc anomenat "Ferro". Fan aquesta venda, salvat el dret i la senyoria de Pere de Clariana i del seu fill Bernat, i si Joan Guitard i Berenguera volguessin vendre o empenyorar aquest camp, hauran de respectar el dret de fadiga de trenta dies de Pere de Clariana i del seu fill Bernardí i no hi podran proclamar cap altre senyor.

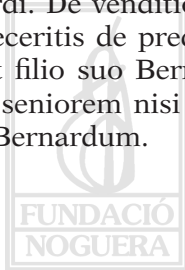
Ramona Folch i el seu marit, Pere Folch, certifiquen que amb aquests tres-cents deu sous han pagat deutes dels pares de Ramona, al call dels jueus.

- A ACM, Fons Baró d'Esponellà núm. 2. (354 × 248 mm).
a ACM. Jaricot, p. 2.
b Carles DÍAZ MARTÍ, "El fons del baró d'Esponellà de l'arxiu de la cartoixa de Montalegre". *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, núm. 31 (Universitat de Barcelona, 2013), p. 31-33.

In Christi nomine. Sit omnibus notum quod ego Raimunda Fulcha, filia quondam Berengarii Fulchi, et maritus meus, Petrus Fulchi, vendimus per nos et nostros tibi, Iohanni Guitardi, et uxori tue, Berengarie, et vestris et cui velitis, campum unum cum olivariis et aliis arboribus diversi generis, quem ego Raimunda habeo ratione dicti quondam patris mei, et tenemus illum ego et dictus maritus meus per Petrum de Clariana et filium suum Bernardum in comitatu Barchinone in parrochia Sancti Vincentii de Ortis in loco dicto Ferrum, sicut terminatur ab oriente in tenedone Bernardi Ferrarii et in flumine Lupricato, a meridie in honore de Canadello, ab occidente in honore Raimundi Ferriolis, a circio in tenedone nostra quam tenemus per Sanctam Mariam de Valle Donzella.

Iam dictum itaque campum, cum olivariis et aliis arboribus diversi generis et cum introitibus et egressibus suis et pertinentiis et cum omnibus locis et actionibus nobis inde competentibus et competituris, vendimus per nos et nostros vobis et vestris et cui velitis et ut melius dici potest vel intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Nos extrahentes hec predicta et singula de nostro nostrorumque iure, dominio et posse, eadem omnia in vestrum vestrorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter, inducentes vos et vestros cum hoc publico instrumento perpetuo valituro in corporalem possessionem pleno iure, tanquam in rem vestram propriam, ad habendum et semper libere et quiete possidendum et ad omnem vestram vestrorumque voluntatem libere faciendam, [liceatque vobis et vestris post dies XXX ex quo in nobis vel in nostris successoribus fatigati fueritis, hec omnia predicta vendere vel impignerare] consimili vestro et vestrorum, sine ullo nostro nostrorumque retentu et vinculo ullius hominis vel femine, salvo tamen iure et senioratico dicti Petri de Clariana et filii sui Bernardi. De venditione autem vel impigneratione quam vos vel vestri feceritis de predictis, sitis prius fatigati in dicto Petro de Clariana et filio suo Bernardo spatio dierum XXX, non aclamando ibi alium seniore nisi tantum dictum Petrum de Clariana et filium suum Bernardum.

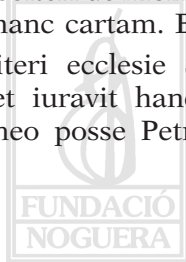
Pro hac autem venditione accepimus a vobis trecentos decem solidos denariorum Barchinone, valentibus LXXXVIII solidis marcham argenti, quos nos habuisse concedimus. Ne vero, occassione vel actione duplicis deceptionis vel modis aliis, nos possimus vel possit aliqua persona nomine nostro unquam contra hanc venditionem venire nec vos vel vestros de non numerata peccunia convenire, renuntiamus quantum ad hec scienter et consulte dicte occasioni et actioni et exceptioni peccunie non numerate et omni iuri canonico ac civili, comuni et singulari, publico et privato, scripto et non scripto sive consuetudinario. Dando, remittendo et ex certa scientia perpetuo cedendo vobis et vestris si quid hec que vobis vendimus plus modo valent vel amodo valuerint precio antedicto. Insuper promittimus salvare vobis et vestris totam predictam venditionem, et etiam inde vobis et vestris legales guarantes, auctores et deffensores esse, et quod teneamur vobis et vestris semper de firma et legali evictione, et restituamus vobis et vestris si quas missiones unquam vos vel vestri feceritis in evincendo vel causam evictionis examinando. Et pro hiis complendis et attendendis obligamus vobis et vestris, uterque in solidum, nos et omnia bona nostra, mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis sine vestro dampno. Ad maiorem etiam securitatem nos ambo predicti, scilicet ego, Raimunda Fulcha, et maritus meus, Petrus Fulchi, iuramus per Deum et eius sancta IIIIor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, quod hec que dicta sunt attendamus et compleamus et quod nunquam contraveniamus. Ego, dicta Raimunda, renuntio quantum ad hec omni iuri per me facienti.

Actum est hoc IIII° nonas ianuarii, anno Domini millesimo CC^oXXX^o quarto.

S+num Raimunde Fulche, S+num Petri Fulchi, mariti eius, qui predicta laudamus, iuramus et firmamus, certificantes quod dictos CCC.X solidos solvimus in calle Iudayco ad debita patris et matris mei, Raymunde. S+num Sibilie, S+num Guillelme, sororum dicte Raymunde, que predicta laudamus et firmamus.

Sig+num Thome, presbiteri de Albinyana, in cuius posse Sibilia et Guilielma firmaverunt hanc cartam. Bernardus de Liana (*escut*).

S+num Petri, presbiteri ecclesie Sancti Vincentii de Ortis, in cuius posse firmavit et iuravit hanc cartam dicta Raimunda Fulcha, et firmavere in meo posse Petri de Cleriana et Bernardi de Cleriana.

S+num Petri de Clariana, qui predicta confirmo. S+num Folchi de Paloziano. S+num Petri Peiorel. S+num Omnella de Peraliata.

S+num Amati de Congrua, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, cum litteris emendatis in linea XVI^a et XVIII^a, die et anno quo supra.

116

1235, gener, 26

Guillem (de Montgrí), electe de Tarragona per la gràcia de Déu, reconeix a Verdelay i als seus que li ha de pagar mil noranta-cinc sous, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, fins a la primera festa de Pentecosta, sous que havia rebut per anar a l'exèrcit d'Eivissa.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 294 (150 × 150 mm).

Sit notum cunctis quod nos Guillelmus, Dei gracia terrachonensis electus, debemus paccare tibi Verdelay et tuis mille centum minus quinque solidos Barchinone, valenti marcha argenti LXXXVIII solidos, ad primi veniens festi primum veniens festum Pentecostes, quos recognoscimus a te mutuo recepisse ad apud exercitum de Eivissa, renunciando excepcione non numerate peccunie. Et si deinde eos tenuerimus et propter hoc dampnum vel gravamen feceris, totum convenimus tibi restituere ad tuam voluntatem per tuum planum verbum sine sacramento, et hoc totum donamus tibi cum omnibus nostris rebus in avere et honore nostris et in bestiis cuiuscumque pili vel generis sint. Et dum hec carta fuerit in tua potestate non possimus dicere quod sis potenter in aliquo.

Actum est hoc VII kalendas februarii anno Domini M.CC. XXX. quarto.

Eg+o Guillelmus, Dei gracia terrachonensis electus, subscribo.

S+num Petri Vitalis. S+num A. de Sancta Cecilia.

SSS Ego Paschalis scripsi hec mandato Bernardi de Vicco, publici gerundensis notarii.

(*Senyal*) Bernardus de Vicco, publicus Gerunde notarius. Subscribo.

1235, gener, 28

Guillem (de Montgrí), electe de Tarragona per la gràcia de Déu, reconeix a Ermengol de Calmis que, en honor de Déu i en augment de la cristiandat i a desig i conveniència de l'Església de Tarragona, li ha prestat cent vint lliures amb diners de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, pel present viatge que fa vers Eivissa contra els sarraïns, a fi d'exaltar el nom de la fe de la cristiandat, i promet pagar tot el deute la festa de Santa Maria d'agost vinent.

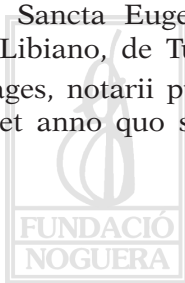
A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 295 (285 × 185 mm). All dors: "Guillem de Montgrí".

Sit omnibus notum quod nos Guillelmus, Dei gracia terrachonensis electus, confitemur et recognoscimus tibi Ermengaudo de Calmis quod ad honorem Dei et ad augmentum Christianitatis et ad voluntatem et commodum Terrachonensis Ecclesie mutuavistis nobis centum viginti libras denorarium Barchinone, valentibus LXXX.VIII solidis marcham argenti, in presenti viatico quod facimus ad Evisam contra sarracenos ad exaltandum nomen fidei Christianitatis, quas centum viginti libras de manibus tuis numerando concedimus habuisse, renunciantes excepcioni peccunie non numerate, promittentes paccare tibi et tuis hoc totum debitum in primo venturo festo Sancte Maria augusti sine alia dilatione vel excusatione, propter quod debitum obligamus tibi et tuis nos et omnia bona Terrachonensis Archiepiscopatus mobilia et immobilia, in que magis et melius accipere volueritis sine vestro dampno.

Actum est hoc quinto kalendas februarii anno Domini millesimo CC°.XXX°III°. S+num. Guillelmus, Dei gracia terrachonensis electus, subscribo. Ego Benedictus de Rochabertino, terrachonensis camerarius, subscribo. Ego B. de Buxados, terrachonensis sacrista, subscribo. Ego F., prepositus terrachonensis, testis, subscribo (*senyal*). Ego A., terrachonensis archiepiscopus. Ego A. Gibot, testis, subscribo.

S+num Bernardi de Sancta Eugenia. S+num Guillelmi de Toschis. S+num Petri de Libiano, de Turricella de Montegrino.

Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

118

1235, març, 12

Guillem (de Montgrí), electe de Tarragona per la gràcia de Déu, confessa que ell deu a Ramon Serra, de Montblanc, i als seus quatre-cents sous de moneda corrent de Barcelona de doblenc, pels quals posa en garantia el seu feu de la Guàrdia dels Prats.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 298 (162 × 90 mm).

Sit notum omnibus quod nos Guillelmus, Dei gracia terrachonensis electus, confitemur nos debere tibi Raimundo de Serra de Monte Albo et tuis quadringentos solidos Barchinone monete curribilis de dublancho, pro quibus obligamus tibi feudum nostrum de Gardia Pratorum, ita quod vos partem nostram fideliter et solícite colligatis et, retenta vobis tota retrodecima pro labore vestro, de residua annona satisfiat vobis de predictis denariis secundum quod vendi poterit annona inter nos, a festo Natalis usque ad Quadragesimam, et hoc tamdiu teneatis quousque de predicto debito ut prediximus sit vobis plenarie satisfactum.

Actum est hoc IIII° idus marcii anno Domini M^o.CC^o.XXX°. quarto.

Eg+o Guillelmus, Dei gracia terrachonensis electus, subscribo.

Ego Arnaldus Gibot, testis, subscribo. Signum (*senyal*) Raimundi de Corneliano. Ego SSS Guillelmus de Impuriis, testis, subscribo. Ego Raimundus de Villa Nova, testis, subscribo.

Ego Petrus Bonelli hoc Sig+num interpono.

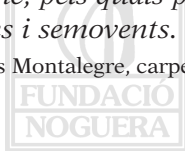
Sig+num Berengarii de Grunno qui hoc scripsit mandato Petri Bonelli.

119

1235, abril, 13

Guillem (de Montgrí), electe de Tarragona per permissió divina, confessa i reconeix al seu fidel Eimeric, cuíner de Santa Maria de Girona, i a Pere Guarnall, ciutadà de Girona, que els deu tres mil sous de Barcelona de doblenc, pels quals posa en garantia tots els seus béns mobles, immobles i semovents.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 6, núm. 300 (170 × 115 mm).

Manifestum sit omnibus quod nos Guillelmus, permissione divina terrachonensis electus, confitemur et recognoscimus tibi fideli nostro Aymerico, coquo Sancte Marie de Gerunda, et tibi Petro de Guarnallo, civi gerundensi, quod facto computo inter nos et vos de omnibus que vobis ambobus debebamus de rebus operatorii et de aliis debitis universis nobis creditis usque in hunc diem, confitemur inquam, omnibus computatis, quod debemus vobis tria milia solidos barchinonenses de duplencho, pro quibus tribus milibus solidis damus vobis recursum sive retorn super omnibus bonis nostris mobilibus et immobilibus ac semovientibus in quibus accipere volueritis, ut vobis cautum sit de pecunia supradicta.

Actum est hoc idus aprilis anno Domini M^o.CC^o.XXX°. quinto.

Eg+o Guillelmus, Dei gracia terrachonensis electus, subscribo.

SSS Arnallus de Sancto Martino, testis, subscribo. Signum (*senyal*) Raimundi de Corneliano. Sig+num Enegi, testis. Ego Guillelmus de Impuriis, prior Cornu Bovis, testis, subscribo.

Ego Raimundus de Villa Nova hoc scripsi, mandato domini electi terrachonensis, die et anno prefixis.

120

1235, maig, 18

Bernat Hug de Serrallonga dona, lloa i concedeix fermament a favor de Bernat Serrat, de Montblanc, de la seva esposa i dels seus tot el que té i ha de tenir en una peça de terra que és al costat del castell de Montblanc, salvada la dècima per a ell i els seus, i confessa que ha cobrat trenta sous de Melguellh.

I Guillema Ferriola, filla del difunt Joan Ferriol, dona als compradors, perpètuament, tot el que ella pugui tenir dins les afrontacions de l'esmentada peça de terra, i confessa que n'ha rebut nou sous de Melguellh.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 301 (230 × 120 mm).

Notum sit cunctis quod ego Bernardus Hugo de Serralongua, per me et per omnes meos presentes et futuros, dono et laudo firmiterque concedo tibi Bernardo de Serrat de Monte Albano, uxori tue et vestris et cui volueritis inperpetuum, quicquid habeo et habere debeo in una pecia terre que est iuxta castrum Montis Albani versus orientem. Que affrontat ab oriente in orto Guillelmi

de Gad et in terris Iohannis Martini, de meridie in orto castri, de occiduo in sala castri et in rupe dicti castri, de circio in domibus A. de Rocha.

Sicut superius dictum est [quantum] hiis afrontacionibus includitur, sic dono vobis et vestris et cui volueritis inperpetuum quicquid habeo et habere debeo in dicta terra ad ortum et vineam et ad totum explet quod ibi habere possitis vos vel vestri, et ad vestras vestrorumque voluntates in omnibus et per omnia ibi et inde faciendas, sicut melius et utilius dici vel intelligi potest ad vestram voluntatem et vestrorum, salva inde decima mihi et meis. Et confiteor inde habuisse a vobis XXX^a solidos melgarienses bonos, de quibus omnibus a vobis per bene paccatum me teneo, renunciando excepcioni peccunie non numerate.

Et ego Guillelma Ferriola, filia quondam Iohnnis Ferrioli, per me et per omnes meos presentes et futuros, dono inter vivos et irrevocabiliter diffinio vobis, predictis acaptatoribus, et vestris et cui volueritis in perpetuum, quicquid infra predictas afrontaciones habeo et habere debeo aliquo modo, sicut melius et utilius dici vel intelligi potest ad vestram utilitatem et vestrorum, salvo iure dominorum. Et confiteor inde habuisse a vobis VIII solidos melgarienses bonos, de quibus omnibus a vobis per bene paccatam me teneo.

Actum est hoc XV kalendas iunii anno Christi M^o.CC^o.XXX°. V^o, regnante Lodoico rege in Francia.

Sig+num Bernardi Hugonis, predicti, qui hoc laudo et firmo et testes firmare rogo.

Sig+++na Raimundi de Podio, Petri de Molleto de [...], et Raimundi Lancerii, testium.

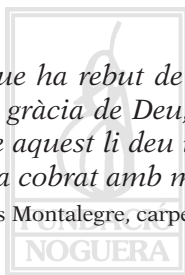
Petrus, presbiter de Lupari, scripsit hec vice [...]

121

1235, juny, 4

Bernat Marquet confessa que ha rebut de Guillem (de Montgrí), electe de Tarragona per la gràcia de Deu, els tres mil cent cinquanta sous de Barcelona que aquest li deu i uns cent vint sous més per l'antena d'una nau. Ha cobrat amb moneda de Melguelh.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 303 (148 × 98 mm).

Sit notum cunctis quod ego Bernardus Marcheti confiteor vobis domino Guillelmo, Dei gracia terrachonensi electo, me recepissem et habuisse a vobis tria milia et centum quinquaginta solidos barchinonenses quos mihi cum carta quam ego habeo mihi debetis, de quibus tribus milibus et C. L. solidis barchinonensibus me confiteor satisfactum et me teneo per paccatum, ita tamen quod tradidistis vel fecistis tradere mihi melgarienses ad rationem de XVII melguriensium pro barchinonensibus. Confiteor etiam quod tradidistis mihi C.XX solidos barchinonenses pro enteigna quam habuistis de nave.

Actum est hoc in obsidione castri de Eviça, II nonas iunii anno Domini M°.CC°.XXX°. quinto.

Sig+num Bernardi Marcheti qui hoc laudo et firmo et a testibus firmare rogo.

Signum (*senyal*) Raimundi de Corneliano. (*Senyal*) Raimundi de Sancto Martino. SSS Arnaldus de Sancto Martino, testis, subscribo. Ego Iohannes de Luna subscribo.

Ego Raimundus de Villa Nova hec scripsi loco, die et anno prefixis.

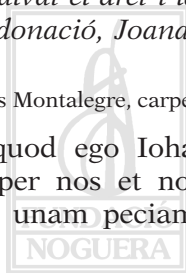
122

1235, novembre, 19

Joana del Puig, de Caldes, i la seva filla Berenguera donen a Maties, sastre de Caldes, i als seus una peça de terra que elles tenen pel rei a la masada del Puig, en el lloc anomenat Camp Jebul. Pel cens d'aquesta donació, Maties i els seus pagaran sempre, per Nadal, sis diners de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, i allà no hi podran elegir cap altre senyor més que elles i els seus successors, i, passats trenta dies després d'haver comunicat el dret de fadiga, els serà lícit vendre-la, donar-la o alienar-la a una persona igual a ells, salvat el dret i la senyoria d'elles i dels seus i del rei. Per aquesta donació, Joana i Berenguera han rebut sis sous de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 304 (225 × 135 mm).

Sit notum cunctis quod ego Iohanna de Podio de Calidis et filia mea Berengaria, per nos et nostros, damus tibi Mathia, sartori de Calidis, et tuis unam peciam terre, quam habemus et

tenemus per dominum regem in mansiata de Podio in loco dicto Ad Campum Iebuli. Et terminatur ab oriente in honore Arnaldi de Podio, a meridie in honore datricibus et in parte Arnaldi de Podio, ab occiduo in torrente qui discurrit tempore pluviarum, a circio in honore nostro et Arnaldi de Podio.

Sicut iste affrontaciones concluduntur et teminantur, ita predictam peciam terre cum introitibus et exitibus eius, cum omnibus plantacionibus ibi a te vel a tuis facientibus, cum eius melioramentis que ibi feceris vel potueris, damus tibi et cui volueris et tuis in perpetuo, ad habendum, tenendum et in pace secure et potenter possidendum, sine vinculo persone alicuius, prout melius dici et intelligi potest ad tuum sanum salvamentum sine omni tuo enganno, salvo iure domini regis.

Dabis vero tu et tui semper pro censu dicte donacionis annuatim in festo Nathalis Domini sex denarios barchinonensis monete, marcam argenti valentibus LXXXVIII solidis, et ibi alium dominum nec senioraticum tu nec tui facias neque eligas nisi nos et successores nostros, et nos et nostri promitimus tibi et tuis et convenimus quod semper faciamus in pace te et tuos habere, tenere et possidere hoc donum, et simus garantores legales et defensatores contra cunctas personas. Item liceat tibi et tuis hoc donum vendere, dare sive alienare tuo consimili postquam tamen in nobis vel in nostris a XXX^a diebus fatigati fueris, salvo iure et senioratico nostro et nostrorum et domini regis. Pro hac enim donacione a te percepimus, numerando in nostris propriis manibus, solidos sex barchinonensis monete supradicte, de quibus a te sumus bene paccari, omni excepcioni non numerate peccunie renunciando.

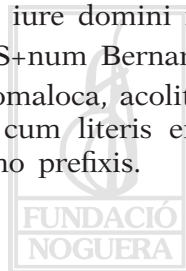
Hoc est factum XIII kalendas decembris anno Domini M.CC. XXX. quinto.

S+num Iohanne de Podio, S+num Berengarie eius filie, que hec laudamus et firmamus.

S+num Petri de Teiadis, baiuli domini regis in Calidis, qui hoc firmo et laudo, salvo iure domini regis.

S+num Petri Dolii. S+num Bernardi Sellario.

Sig+num Petri de Comaloca, acoliti et notarii ville de Calidis publici, qui hec scripsit cum literis emendatis in linea XI^a ubi dicitur solidos, die et anno prefixis.

123

1236, gener, 25

Guillem (de Montgrí), electe de Tarragona per permissió divina, dona, concedeix i lloa a favor del seu dilecte Pere de Santmartí la vicaria que li pertany a l'illa d'Eivissa per tota la seva vida, perquè l'exerceixi en fidelitat a ell i als seus successors

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 305 (207 × 175 mm). Al dors: "Pedro de S. Martín".

Notum sit cunctis quod nos Guillelmus, permissione divina terraconensis electus, damus, concedimus et laudamus tibi, dilecto nostro Petro de Sancto Martino, vicariam que ad nos pertinet in insula Evicensi de hominibus videlicet nostris, ita quod per omnia loca in eadem insula, extra castrum, de omnibus hominibus et populatoribus nostris habeas et teneas vicariam et fideliter exerceas officium vicarie, ad fidelitatem nostram et successorum nostrorum diebus omnibus vite tue, et nostrorum hominum extra castrum comorantium recipias firmamenta, et de omnibus que ex causis provenient ad ius nostrum habeas retrodecimam pro labore, et, te vivente, non possimus ibi nos vel successores nostri alium vicarium instituere, te iniuto; post obitum vero tuum predicta vicaria ad nos vel successores nostros libere revertatur.

Actum est hoc VIII kalendas februarii, apud Caucumliberum, anno M^o.CC^o.XXX°. quinto.

Eg+o Guillelmus, Dei gracia terrachonensis electus, subscribo.

Signum (*senyal*) Raimundi de Corneliano. SSS Ego Iohannes de Sancta Leocadia, presbiter et canonicus, testis, subscribo. Ego Arnaldus de Sancto Martino, testis, subscribo.

Ego Raimundus de Villa Nova, notarius domini electi, hoc scripsi mandato ipsius, loco, die et anno prefixis.

124

1236, febrer, 27

Durant molt de temps hi hagué moltes i diverses tibantors entre fra Ramon, abat de Sant Sadurní, d'una part, i el noble Guillem de Calders, de l'altra part, sobre una reclamació respecte a la Roca del Lord i a l'església de Santa Maria, situada en la mateixa Roca. Finalment, després de variades i diverses tibantors i reclamacions

sobre les coses abans esmentades, tots dos acordaren sotmetre's a l'arbitri d'Arnau, prior de Sant Llorenç, de Ramon, capellà de Castelltort, de Pere, clergue de Castelló, i de Pere de Marzainach.

Els àrbitres resolgueren que l'abat Ramon i tots els seus successors institueixin, perpètuament, el rector a l'església de Santa Maria de la Roca del Lord amb el consell de Guillem de Calders i dels seus successors, perquè l'esmentada Roca és un lloc fortificat i podrien originar-se molts danys a la terra de la vall de Lord. També arbitraren que l'esmentat abat i tots els seus successors puguin, perpètuament, estar en aquella Roca i defensar-se contra tots els homes i dones, a més d'en Guillem de Calders i dels seus que el succeeixin en l'honor de la vall de Lord. De manera similar arbitraren que l'esmentat Guillem de Calders i aquell que després d'ell tingui l'honor de la vall de Lord puguin protegir-se i defensar-se contra tots els homes i dones, a més de l'abat i els seus successors. També decidiren que l'abat de Sant Sadurní i els seus successors, segons llurs possibilitats, respecte a aquestes coses, siguin legals, garantidors i defensors contra tots els homes i dones, perpètuament, de Guillem de Calders i dels seus que tinguin l'honor de la vall de Lord, i que l'esmentat abat i els seus successors no puguin donar, lliurar o alienar la Roca a ningú que no sigui Guillem de Calders i els seus que tinguin l'honor de la vall de Lord, i que tampoc Guillem de Calders i els seus no puguin donar, lliurar o alienar, de paraula o per escrit, aquesta Roca a ningú que no sigui l'abat de Sant Sadurní i els seus successors. Els àrbitres també resolgueren que l'església de Santa Maria de Lord o aquell que la tingui, pagui cada any, perpètuament, una lliura de cera al monestir de Sant Llorenç per la festa del beat Llorenç, sense cap destorb.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 306 (180 × 200 mm).

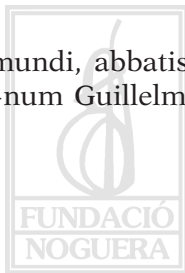
Universis hominibus pateat quod plurime et diverse contentionis diu fuerunt inter fratrem Raimundum, Dei gracia Sancti Saturnini abbatem, ex una parte, et nobilem virum Guillelmum de Calderiis, ex alia, super quadam petitione Roche de Lord et ecclesie Sancte Marie, in eadem rocha sita, tandem post varias et diversas contentionis sive petitiones que fuerunt inter eos super premissis, dictus frater Raimundus, Sancti Saturnini abbas, et sepedictus Guillelmus de Calderiis, cum benigno animo et volenti, stare compromiserunt arbitrio Arnaldi, prioris Sancti Laurencii, et Raimundi, capellani de Castro Torto, et Petri, clerici de Castellione, et Petri de Marzainach.

Supra quo dicti arbitri, visis utriusque partis instrumentis et rationibus auditis et quesita de facto veritate et diligenter considerata, taliter arbitrati sunt et dixerunt quod frater Raimundus, predictus abbas, et omnes eius successores instituant rectorem, perpetuo, in ecclesia Sancte Marie de Rocha de Lord consilio Guillelmi de Caldariis et successorum eius, eo quia Rocha predicta est locus fortis et munitus et possent dampna plurima oriri in terra Vallis de Lord. Item arbitrati sunt iamdicti arbitri et dixerunt quod abbas predictus et omnes successores eius possint se et sua omnia tenere in illa Rocha et defendere in rocha illa in perpetuum contra cunctos homines et feminas preter ipsum Guillelmum de Calderiis et suos qui succedent ei in honore de Val de Lord. Simili modo arbitrati sunt quod predictus Guillelmus de Calderiis et ille qui post eum habebit honorem de Val de Lord possint se tueri et sua omnia defendere cum illa Rocha in perpetuum contra cunctos homines et feminas preter ipsum abbatem et successores suos. Et etiam arbitrati sunt dicti arbitri quod abbas Sancti Saturnini et sui successores secundum posse sint legales defensores super his ipsi Guillelmo de Caldariis et successoribus suis qui tenuerint honorem de Val de Lord contra homines et feminas omnes in perpetuum. Similiter Guillelmus de Caldariis et successores sui, eodem modo, supradicto abbati et successoribus suis sint legales et guirentes et defensores de predictis contra omnes homines et feminas in perpetuum, et quod abbas predictus suique successores non possint non possint¹⁹ ipsam Rocham dare, dimittere vel alienare alicui nisi Guillelmo de Caldariis et suis qui honorem de Val de Lord tenuerint, nec Guillelmus de Caldariis iamdictus et sui non possint dictam Rocham dare, dimittere sive alienare alicui, verbo vel instrumento, nisi abbati predicto et suis successoribus. Item arbitrati sunt dicti arbitri et dixerunt quod ecclesia Sancte Marie de Lord vel ipse qui tenuerit dictam ecclesiam, persolvat singulis annis unam libram cere monasterio Sancti Laurencii in perpetuum in festo Beati Laurencii sine omni contrarietate.

Actum est hoc III kalendas marcii anno Domini M.CC.XXX. quinto.

Sig+num fratris Raimundi, abbatis Sancti Saturnini, qui hoc laudamus et firmamus. S+num Guillelmi de Calderiis, qui hoc laudat et firmat.

19. Sic, repetit.

S+num Raimundi, clerici de Castro Torto, S+num Petri de Marzainag, arbitri qui hec omnia laudant et firmant.

S+num Petri de Turre, S+num Raimundi de Apiano, militis, S+num Bernardi, sacriste Sancti Laurencii, S+num Arnaldi, clerici eiusdem, S+num Guillelmi de Campo, testium.

Sig+num Arnaldus, prior Sancti Laurencii.

Petrus, clericus Castilioni, in cuius posse firmavit predicto Arnaldo priori.

Berengarius de Fonte, presbiter, qui hoc scripsit mandato Petri, clerici de Castellione, et hoc signum + apposuit.

125

1236, juliol, 18

Guillem (de Montgrí), procurador de Tarragona per la gràcia de Déu, reconeix a Mateu de Tolosa que li deu quatre-cents sous de Melguell, i promet pagar-los la festa de Nadal vinent.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, n. 308 (150 × 130 mm).

Sit notum cunctis quod nos Guillelmus, Dei gracia terrachonensis procurator, debemus tibi Matheo de Toloza et tuis quadringentos solidos malgurienses, de quibus a te fuimus bene paccati, unde renunciamus excepcioni non numerate peccunie. Promittimus eos tibi solvere vel tuo mandatario in pace in proximo venturo festo Natalis Domini ac si ultra ipsum terminum ex mea dilacione dampnum vel gravamen inde feceritis, totum tibi et tuis in pace reficiemus, de quo credatur tibi et tuis sine omni sacramento et placito, et hoc totum habeas super omnibus rebus Archiepiscopatus in quibus melius accipere volueris.

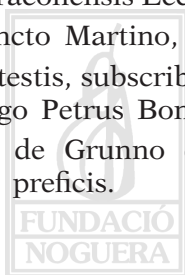
Actum est hoc quintodecimo kalendas augusti anno Domini M°.CC°.XXX°. sexto.

Eg+o Guillelmus, Terraconensis Ecclesie procurator, subscribo.

Ego Arnaldus de Sancto Martino, presbiter, subscribo.

Ego Arnaldus Gibot, testis, subscribo. Ego Raimundus de Villa Nova, testis, subscribo. Ego Petrus Bonelli hoc Sig+num appono.

Sig+num Berengarii de Grunno qui hoc scripsit mandato Petri Bonelli, die et anno preficis.

1236, juliol, 28

Guillem (de Montgrí), procurador de Tarragona, garanteix a Girbert d'Aragó un deute que li va concedir per la conquesta d'Eivissa amb mil quarteres d'ordi, vuitanta-tres cafissos i set fanegues de blat xeixa i de mestall, noranta-tres cafissos i nou fanegues d'ordi, mill, civada i llegum, i amb tota l'annona de l'any present en tot el terme de Siurana. De manera que Girbert tingui obligada tota l'annona esmentada, la que ja ha rebut i la que rebrà, fins al Carnestoltes que ve, i que a partir d'aquella data la vengui i Girbert es cobri el deute amb el preu; si en sobra, li haurà de retornar la diferència, però, si en manca, Guillem li haurà de pagar.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 310 (168 × 140 mm).

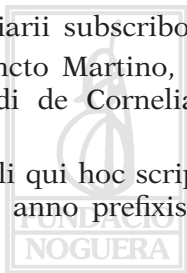
Sit notum cunctis quod nos Guillelmus, terraconensis procurator, obligamus tibi Girberto Aragone pro debito quod tibi debimus, quod nobis liberaliter in capcione Evisse et in romano [...] mutuasti, mille quarterias ordeï quas iam tibi tradimus in Costantina, et octuaginta tres kaficia et septem fanechas siliginis et mestalli, et nonaginta tres kaficia et novem fanechas ordeï et milii et avene et leguminis, et totam annonam cuiuscumque generis sit quam in anno presenti habemus in toto termino [...] Siurane. Ita scilicet quod totam annonam predictam, tam receptam quam recipiendam, teneas obligatam pro debito quod tibi debemus usque ad Carnestoltas proximo venturas, et ex tunc vendas eam secundum quod vendi poterit in locis ubi erit annona, et de precio eiusdem satisfacias tibi de debito tuo vel tibi retineas eam illo precio, et si quid forsitam superfuerit, facta tibi solucione plenaria, illud nobis reddere teneatis, et nos similiter quicquid deffuerit de tuo debito, persolvere tibi teneamur.

Actum est hoc quinto kalendas augusti anno Domini M^o.CC^o.XXX°. sexto.

Eg+o Guillelmus, Terrachonensis Ecclesie procurator, subscribo.
Ego Bernardus Anatiarrii subscribo.

Ego Arnaldus de Sancto Martino, presbiter, testis, subscibpo
Signum (*senyal*) Raimundi de Corneliano. Ego Arnaldus Gibot, testis, subscribo.

Sig+num Petri Bonelli qui hoc scripsi mandato [...] Guillelmi, Terrachone notarii, die et anno prefixis.

127

1236, agost, 20

Guillen (de Montgrí), procurador de l'Església de Tarragona, fa procurador seu a l'illa d'Eivissa el seu dilecte Ramon de Santmartí.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 312 (155 × 170 mm).

Notum sit cunctis quod nos Guillelmus, terrachonensis Ecclesie procurator, confitemur te, dilectum nostrum Raimundum de Sancto Martino, procuratorem nostrum in insula Evizensi, tibi enim in eadem insula comittimus locum nostrum, et in stabiliendo domos et alios honores quoslibet et alia quelibet pertractando geras plenius vices nostras. Quicquid enim tu super hiis vice nostri duxeritis faciendum, ratum habebimus atque firmum.

Actum est hoc, apud Evizam, XIII kalendas septembris anno Domini M^o.CC^o.XXX°. sexto.

Eg+o Guillemus, Terraconensis Ecclesie procurator, subscribo.
Raimundus, capellanus Evize, testis, subscribo.

Hoc Sig+no signat Berengarius ista.

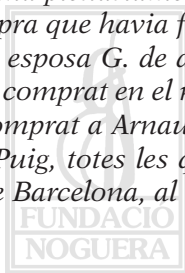
S+num Berengarii de Collo Torto. S+num Iohannis de Serra.
S+num R. de Sancto Petro.

Ego Arnaldus de Sancto Martino, presbyter et capellanus domini terrachonensis electi, qui hoc scripsi die et anno quo supra.

128

1236, agost, 27

Com sigui clar que en temps passats els compradors de la batllia de Caldes havien firmat i lloat a favor d'en Guillem Basset les compres a continuació esmentades, per a major cautela i seguretat, de part del senyor rei, Guillem Ferro, batlle del rei a Barcelona, lloa, concedeix, aprova i confirma plenàriament a favor de Guillem Basset i dels seus tota la compra que havia fet a Pere Vall, a la seva mare Berenguera i a la seva esposa G. de dues quarteres censals d'oli i tota l'honor que havia comprat en el mas Alou, i també tota aquella honor que havia comprat a Arnau del Puig i a Joana del Puig, al costat del mas del Puig, totes les quals coses són tingudes pel senyor rei al comtat de Barcelona, al terme de la vila de Caldes.

Per aquesta concessió i confirmació Guillem Ferro ha rebut trenta sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, i en aquestes coses restarà salvat el dret, el cens i la senyoria del senyor rei.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 313 (183 × 120 mm).

Cum liqueat emptorum baiulie Calidarum, retroactis temporibus ibi existencium, firmavissent et laudavissent tibi, Guillelmo Basseti, emptiones inferius nominatas, ad maiorem tuam cautelam et firmitatem, ex parte domini regis ego Guillelmus Ferro, baiulus prenotati domini regis in Barchinona, laudo, concedo, approbo et plenarie confirmo tibi dicto Guillelmo Basseti et tuis, omnem illam empcionem integritèr quam fecistis de Petro Vall et de matre sua, Berengaria, et de uxore ipsius, G, de duobus scilicet quarterarum olei censualibus, et totum ipsum honorem quod emisti in manso de Alodio, et totum illum etiam honorem quem emisti de Arnaldo de Podio et de Iohanna de Podio apud scilicet mansum de Podio, que omnia tenentur per dominum regem in comitatu Barchinone in termino ville Calidarum.

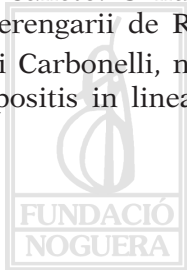
Iamdictas itaque honores sive empciones tibi et tuis, ex parte domini regis et mea, laudo, concedo et plenarie confirmo ad habendum et tenendum et possidendum in sana pace ut melius et plenius in forma tuorum instrumentorum continentur et ut melius dici potest et intelligi ad tuum tuorumque plenum et sincerum intellectum, Recognosco etiam tibi quod pro hac concessione et confirmacione recepi et habui a te triginta solidos Barchinonen, valente marcha argenti LXXXVIII solidos. Et quia inde bene sum paccatus, renuncio omni excepcioni non recepte peccunie. Salvetur, quo in hiis, iure, censu et senioratico domini regis et suorum.

Actum est hoc VI kalendas septembris anno Domini M^o.CC^o.XXX°.V^o.

S+num Guillelmi Ferri predicti qui, ex parte domini Regis et mea potestate, confirmo.

S+num Bernardi de Caneto. S+num Petri de Sancta Cruce. S+num Petroli. S+num Berengarii de Ruvinyo.

Signum (*senyal*) Petri Carbonelli, notarii Barchinone, qui hec scripsit cum literis suprapositis in linea IX, die et anno prefixis.

129

1237, juny, 30

Ermessenda Rosella, amb el consell i la voluntat dels seus amics, es dona com a legal esposa a Guillem de Santa Oliva, fill del difunt Guillem de Santa Oliva i de Maria, filla de Pere Moneder, i el rep com a marit tal com ho mana la llei de Crist i està constituït a l'Església de Déu i com ho afirmen els beats Pere i Pau, i per l'aixovar li aporta tres-cents morabatins d'or.

I com que el matrimoni de l'home i la dona no s'ha de fer sense un dot i un esponsalici, Guillem de Santa Oliva, per l'anhel de procrear fills, rep Ermessenda en l'amor de Crist com a legal esposa, tal com com ho mana la llei de Crist i està constituït a l'Església de Déu i com ho afirmen els beats Pere i Pau, i es lliura a ella, a la qual pel dot i l'esponsalici li dona cent cinquanta morabatins d'or dels seus propis diners perquè en faci sempre tota la seva voluntat, amb fills i sense fills, en la vida i en la mort, sense cap contradicció, i li lloa i concedeix aquests cent cinquanta morabatins d'or del seu esponsalici i aquells altres tres-cents morabatins d'or que ella li havia donat per l'aixovar, perquè tingui el total de quatre-cents cinquanta morabatins d'or, entre l'esponsalici i l'aixovar, amb la garantia de tots els seus béns (de Guillem de Santa Oliva).

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 314 (270 × 185 mm).
Trasllat del 18-4-1270. Al dors: "Carta de núpties fermada entre Armasenda Rossell y Guillem de Santa Oliva".

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est:

Notum sit cunctis quod ego Ermessenda Rossella, cum consilio et voluntate amicorum meorum, in Dei nomine dono me ipsam in uxorem legalem vobis Guillelmo de Sancta Oliva, filius Guillelmi de Sancta Oliva qui fuit et Marie filie Petri Monederi, et accipio vos pro marito sicut lex Christi percipit et in Ecclesia Dei constitutum est et beatus Petrus et Paulus afirnant, et dono vobis et porto mecum in vestro posse pro exovario CCC morabatinos in auro, bonos, pulcros, anfusinos, boni auri rectique pensii, sicut mos est et forum terre et ad bonam consuetudinem civitatis Iehrunde. Et quia coniugium viri et femine sine dote et sponsalicio fieri non debet, ideo ego predictus Guillelmus de Sancta Oliva, pro amore creandorum filiorum, in Christi amore accipio te Ermessendam Rossellam predictam in uxorem legalem, sicut

lex Christi percipit et in Ecclesia Dei constitutum est et beatus Petrus et Paulus afirmant, et me trado tibi in unum, cui dono pro dote et sponsalicio de mea propria peccunia C. L. morabetinos in auro, bonos, pulcros, anfusinos, boni auri rectique pensi, ad omnes voluntates tuas omni tempore faciendas, cum infante et sine infante, et in vita et in morte, sine meo contradicto, et laudo et concedo tibi hos predictos C. L. morabetinos in auro tui sponsalicii et illos alios CCC morabetinos in auro quos tecum habui et recepi in exovario, ut habeas omnes predictos morabetinos, videlicet CCCC.L. morabetinos in auro inter sponsalicium et exovarium; habeas inquam eos bonos, pulcros, anfusinos, boni auri rectique pensi super omnes res meas mobiles et immobiles quas habeo et habere debeo vel in antea, Deo iuvante, habere et lucrari potero in omnibus locis, sine tuo tuorumque enganno ut predictum est, ad omnes voluntates tuas omni tempore faciendas, cum infante et sine infante, et in vita et in morte, et sine omni contradicto, et recognosco et in veritate confiteor quod de predicto exovario mere voluntati bene vestre paccatus sum, renuncians omni excepcioni non numerate peccunie et doli.

Actum est hoc II° kalendas iulii anno Domini M^o.CC^o.XXX°.VII°.

S+num Ermessende Roselle, S+num Guillelmi de Sancta Oliva mariti eius, qui hec firmamus et concedimus et ad testes firmare rogamus.

S+num A. de Vallepraria, S+num R. Boteri, S+num Berengarii Marades, S+num A. Obdomareri, S+num Guillelmi de Monte Acuto, S+num R. Geraldi, S+num G. Geraldi, S+num B. Boteri filii Guillelmi Boteri, testes.

Petrus de Camarassa qui hoc scripsit mandato et auctoritate domini Octaviani, iusticie iehrundensis, in libero memoriale Iohannis Vinaterii, scribe defuncti qui morte preventus [...] hec scribere et hoc sig+num impresit die et anno quo supra.

Sig+num Iacobi de Portu, notarii. Signum (*senyal*) Petri de Terrainno, notarii. Sig+num Petri Sugneolis, notarii.

Sig+num Petri Marti, notarii publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali instrumento scribi fecit XIII° kalendas maii anno Domini M^o.CC^o. septuagesimo, cum literis appositis in linea XIII^a.

130

1237, octubre, 15

Hi havia hagut plets i tibantors entre Maria, esposa del difunt Berenguer Roig, d'una part, i Guillem, fill de l'esmentat Berenguer Roig i de la mateixa Maria, de l'altra part, sobre tots els béns mobles i immobles d'en Berenguer Roig, en els quals Maria deia que ella hi tenia l'esponsalici. Però Guillem deia que, malgrat que ella en tenia l'esponsalici, tanmateix, ell havia de viure i tenir la part que el seu pare li havia llegat. I després d'haver estat litigant molt de temps, arribaren a una composició amistosa en poder d'en Bernat de Pausas, prevere, d'en Berenguer Bou i de n'Arnau Basset, i tots dos van lloar i aprovar l'acord.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 316 (285 × 275 mm).

Cum placita et contentiones fuissent inter Mariam, uxorem quondam Berengarii Rubei, ex una parte, et Guillelmum, filium dicti Berengarii Rubei et eiusdem Marie, ex altera, super omnibus bonis ipsius Berengarii Rubei mobilibus scilicet et immobilibus, in quibus dicta Maria dicebat se habere sponsalicium, Guillelmus vero dicebat quod quamvis ipsa habebat in dictis bonis sponsalicium, nichilominus ipse debebat inde vivere et habere inde partem suam quam sibi pater dimiserat.

Et cum super hoc diucius fuissent litigati, venerunt ad amicabilem compositionem in posse Bernardi de Pausis, presbiteri, et Berengarii Bovis et Arnaldi Bassetti, in hunc modum:

Quod dicta Maria teneat et habeat bassiam oleariam que est in villa de Calidis quam teneat per dominum tegem; et mansum de Mediona cum omnibus bobus que ibi sunt; et teneat filios scilicet Bernardum et Berengarium et filiam scilicet Peretam usque ad etatem XIII annorum; et dicta Maria donet CCC solidos in restituendis iniuriis et debetis Berengarii Rubei predicti infra tres terminos, scilicet in Nativitate proximo venienti C solidos, et in alia sequenti Nativitate alios C solidos, et in sequenti alia Nativitate C solidos; et dicta Maria donet medietatem census qui datur domino regi pro quadam faxiam terre que vocatur Bassia; et solvat duos quartanos olei annuatim Berengario Dilmer; et habeat medietatem de bestiis minutis et de vino medietatem que modo est ibi.

Guillelmus vero, filius suus, habeat domum de Calidis cum omnibus suis pertinenciis et mansum de Quiriyano; et totum censuale ubique Berengarius Rubei illud habebat; et medietatem de

bestiis minutis et aliam medietatem de vino; et habeat omnes alios honores et bona que dictus Bernardus Rubei habebat in aliquibus locis, exceptis hiis que dicte Marie sunt superius assignata; et quod solvat census de omnibus illis que ipse tenuerit; et quod solvat aliam medietatem census dicte faxie terre de Bassia que tenetur per dominum regem. Item dictum est quod si filii dicti Berengarii Rubei peterent hereditatem paternam dicte Marie et aliquid ab ea consecuti essent ratione hereditatis vel aliqua alia ratione, dictus Guillelmus restituat ei, arbitrio amicorum partium, quantum amiserit ipsa de parte quam habet in hac compositione, ita quod illud habeat dicta Maria in medietate tocius dicti mansi de Quiriyano cum pertinentiis eiusdem medietatis, sic quod eam medietatem dicti mansi cum suis pertinentiis teneat ratione sui sponsalicii, simul cum aliis predictis que sibi sunt assignata in hac compositione, quousque ei restitutum sit illud quod dicti infantes ab ea fuerint assecuti.

Ad hec ego Maria predicta laudans et approbans, diffinio et absolvo imperpetuum tibi dicto Guillelmo, filio meo, et tuis, ad omnem tuam tuorumque voluntatem faciendam sine obstaculo, vinculo vel retentu mei et meorum et ullius persone, omnes honores et possessiones et universa omnia et singula que tibi in hac compositione superius assignantur, ita quod ratione sponsalicii mei vel modis aliis nunquam possim tibi in dictis bonis et honoribus tuis aliquid petere, exigere vel demandare, nisi tantum modo si quid dicti mei infantes fuerint a me assecuti ratione paterne hereditatis vel modis aliis in hiis que mihi superius assignantur pro parte mea quod habebam in medietate dicti mansi de Quiriyano sicut superius dictum est. Et ne unquam possim contra predicta venire, ipso meo sponsalicio et senatus consulto velleyani et omni iuri pro me facienti, scripto et non scripto sive consuetudinario, quantum ad hec per me et meos scienter, prudenter et consulte penitus renuncio.

Ad hec igitur ego Guillelmus predictus laudans et approbans, hec predicta promitto tibi Marie, matri mee, quod nunquam contra predicta veniam, et quod tangam vel capiam, restituam illud tibi infra XXX dies ex quo a te ammonitus fuero ad cognitum amicorum tuorum, et ad maiorem cautelam iuro per Deum et sancta eius IIIIor Evangelia manibus meis corporaliter tacta, quod hoc ut dictum est compleam et attendam et non alongem me ultra, ut dictum est, nisi quantum tu volueris me voluntate propria alongare, et pro eo, si quod dicti infantes a te fuerint consecuti ratione

hereditatis paterne vel aliis modis, obligo tibi de presenti totam medietatem dicti mansi Quiriyano cum suis pertinenciis.

Actum est hoc idus octobris anno Domini millesimo CC.XXX°. septimo.

S+num Berengarii Bovis, S+num Arnaldi Basseti, SSS Bernardi de Pausis presbiteri, qui predicta confirmamus.

S+num Marie, uxoris quondam Berengarii Rubei, Sig+num Guillelmi Rubei, filii eius, qui hec laudamus et firmamus, et ego Guillelmus iuro.

S+num Berengarii de Arenis. S+num Bernardi de Tapia. S+num Massoti de Sancta Cecilia.

Sig+num Iacobi de Portu, publici Barchinone notarii, qui hec scripsi, cum literis appositis in linea VIII^a, die et anno prefixis.

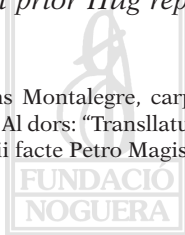
131

1238, febrer, 15

Hug de Romolis, prior de Sant Pau del Maresme, dona, absol i defineix a favor d'en Pere Mestre i dels seus el dret de viure en el mas que havia estat de G. Dalmau, en el qual vivien homes i dones de Sant Pau. Per aquest motiu, els antecessors d'Hug havien tingut litigis i plets amb Pere Mestre i havien arribat a judici. De resultes d'aquest judici, vistos els consells d'en Berenguer Jordà i altres prohoms, Hug decideix absoldre Pere Mestre i els seus per sempre a fi que no tinguin obligacions pel mas, sinó que de l'honor que havia estat del mas —de la qual Pere Mestre en té la meitat en llocs esparsos—, Pere Mestre i els seus després d'ell li donin fidelment la meitat i el braçatge de tots els fruits que Déu hi doni. El prior Hug també concedeix a Pere Mestre, amb diverses obligacions, una feixa que aquest, amb el consentiment d'ell, havia bescanviat amb el seu senyor Guillem Blanquer, i també li dona, amb diverses obligacions, un quadrat de terra en el lloc anomenat Pedrós. Per aquesta donació el prior Hug rep de Pere Mestre deu sous de Barcelona.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 317 (300 × 220 mm). Trasllat del 22-7-1330. Al dors: "Translatum diffinicionum stationis mansi qui fuit Guillelmi Dalmacii facte Petro Magistri".

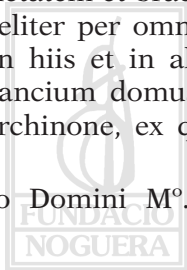

Hoc est translatum fideliter sumptum ab originali suo, cuius tenor talis est:

Notum sit cunctis quod ego Ugo de Romolis, prior Sancti Pauli de Maritima, cum voluntate conventus domus, dono, absolvo et difinio tibi Petro Magistri et tuis illam stationem illius mansi qui fuit G. Dalmacii, in quo manso stabant homines et feminas Sancti Pauli, pro qua re antecessores mei habuerunt litted et placita tecum et venerunt ad iudicium, pro quo iudicio, a me viso consilio Berengarii Iordani et aliorum proborum hominum, venio ad finem tecum et absolvo te et tuos omni tempore ut non teneamini de dicta de dicta statione, sed de ipso honore qui fuit dicti mansi, —ex quo honore tu habes et tenes medietatem in omnibus locis in diversis partibus—, dones tu et tui post te medietatem et braciaticum fideliter Sancto Paulo de omnibus fructibus quos Deus ibi dederit, et est honor in ribo de Alfarano in sparsis locis: ad Rochaderit unam peciam terre, pro qua predicta pecia terre annuatim donetis pro censo II solidos et III denarios monete Barchinone et unam iovam, et cum hoc convenu habeatis dictum honorem ad servitium et fidelitatem Sancti Pauli et suorum omni tempore; item ad Palacium unam adnal, et IIII ad Ulmatel per quas transit viam, ad Teguciam duas et transit viam, ad Bruguer unam, ad Pedros unam; ex hiis, dabis Sancto Paulo medietatem et braciaticum fideliter et nichil aliud nobis de predicta statione predicti mansi nobis inde faciatis, sed de ipsa de Retlad et de ffexa de Rorel dabis tascham et braciaticum fideliter.

Item damus et concedimus tibi Petro Magistri illam ffexam de qua tu excanviasti domjno tuo, Guillelmo Blancarii, cum consilio et voluntate nostra, ut teneas et habeas tu et tui post te omni tempore, et faciatis pro dicta ffexa terre domui Sancti Pauli tu et tui post te pro censu annuatim in natale Domini una quartera olei ad mensuram rectam Barchinone et nichil aliud teneamini nobis faciendum. Adhuc damus tibi et tuis omni tempore unum quadrum qui est in loco vocato Pedros, subtus viam quo quadrum iam tenebas, et dabis medietatem et braciaticum, et deinceps dones tascam et braciaticum fideliter per omne tempus. Et hoc facimus ut tu et tui sitis fideles in hiis et in aliis rebus Sancto Paulo et parati ad servitium habitancium domus. Accipimus a te per hoc donum decem solidos Barchinone, ex quibus recognoscimus esse bene paccatos a te.

Actum est hoc anno Domini M^o.CC.XXXVII, XV kalendas marcii.

Sig+num, Petri Garnerii, monachi. Sig+num Hugoni, monachi. Sig+num Roberti Sancti Pauli. Sig+num G. de Argelas. Sig+num Analdi Marcha. Sig+num Berengarii Iordani. Sig+num Gili, baiuli.

(*Senyal*) Ugo de Romilis, prior Sancti Pauli, qui firmo et laudo.

+ Poncii, monachi, qui hoc scripsit cum literis suprapositis in X^a linea ubi dicit et nichil, die et anno quo supra.

Sig+num Bernardi de Conaminis, gerentis vices Petri Fflequerii notarii publici termini castri Montis Palacii, qui hoc translatum cum originali suo fideliter comprobavit, scripsit et clausit, undecimo kalendas augusti anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo.

132

1239, març, 7

Guillem de Formiguera dona, lloa i confirma a favor d'en Ferrer de la Casella i del seu fill Ferrer, a perpetuïtat, tot el mas de la Casella, amb totes les seves pertinences i tinences, que té a la parròquia de Santa Maria de Caldes. Aquest mas, Ferrer de la Casella i els seus l'havien tingut llarg temps per Guillem de Formiguera i els seus amb la condició que cada any per Nadal li donin dos sous censals de bona moneda quaternal corrent de Barcelona i res més. Per aquesta donació, lloació i confirmació, Guillem de Formiguera ha rebut quaranta sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 38 (26 × 29 cm). Trasllat de l'any 1304.

Hoc est translatum... instrumento, cuius tenor talis est:

Sit notum omnibus quod ego Gulielmus de Formiguera, per me et meos presentes et futuros, dono, laudo et confirmo tibi, Ferrario de Casella, et filio tuo, Ferrario, et quibus melius volueritis in perpetuum, totum illum meum mansum integritur de Casella, cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus, quem habeo in parrochia Sancte Marie de Calidis, quem vos et vestri iam longo tempore per me et meos tenuistis et habuistis. Iamdictum itaque mansum integritur, cum suis pertinenciis et tenedonibus... cum olivariis et quercubus et omnibus aliis arboribus diversorum generum que ibi sunt... simul cum introitibus et exitibus suis... sic dono, laudo et confirmo vobis... cum manederia et cum columbario, tali videlicet

condicione, quod de omnibus fructibus panis et vini, fideliter et non aliter, dabitur et... pro olivariis, quercubus... omnium aliorum arborum... annuatim in festo Natalis Domini duos solidos censuales bone monete quaternalis curribilis Barchinone et non aliud. Et est certum et manifestum quod (*aquest cens ja era pagat per llurs avantpassats als avantpassats de Guillem de Formiguera*). Accipio namque a vobis pro hac donatione, laudatione et confirmatione quadraginta solidos monete Barchinone, valente marcha argenti LXXXVIII solidos, quorum sum bene paccatus... renunciando. Quapropter (*promet complit tot el que precedeix*). Renunciando omni cuilibet iure canonico et civili, publico et privato, statuto vel statuendo,... et omni alii iure scripto et non scripto.

Quod est factum nonis marci anno Domini M^oCC^oXXX^o octavo.

Sig+num Gulielmi de Formiguera. S+num Dulcie de Formiguera. S+num Raymundi de Formiguera

(*A continuació signen tres testimonis.*)

Sig+num Petri de Ultzina, presbiteri et notarii publici ville de Calidis pro ebdomadariis.

(*A continuació signen dos notaris de Barcelona com a testimonis.*)

Sig+num Iacobi de Maluino, notarii publici Barchinone, qui hoc translatus ab originali... M^oCCC^oIV^o.

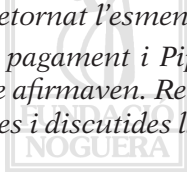
133

1239, setembre, 27

Entre Bernat Rotland, procurador constituït per Maria, filla del difunt Pere d'Excusana, i pel seu marit Ferrer de la Torre, la part actuant, i Pipó del Vilar i Berenguer Cardona, la part que es defensa, es movia una querella.

El procurador exposava que Pipó i Berenguer Cardona devien a Pere d'Excusana cinc somades de verema per un document públic i reclamava que fossin pagades a Maria, filla i hereva d'en Pere d'Excusana, i al seu marit. Pipó i Berenguer Cardona respongueren que ells les havien pagat solidàriament a l'esmentat Pere i reclamaven que els fos retornat l'esmentat document.

El procurador negà el pagament i Pipó i Berenguer Cardona hagueren de provar el que afirmaven. Rebuts els testimonis d'en Pipó i d'en Berenguer, llegides i discutides llurs declaracions, escoltades

i enteses les raons i les al·legacions d'ambdues parts, i amb les parts presents, el coneixedor d'aquest plet, Badaloní de Badalona, per manament de Ferrer de la Garriga, batlle de Ramon de Ple-gamans, absolgué els esmentats Pipó i Berenguer Cardona de la reclamació del procurador i condemnà Maria, el seu marit Ferrer Domènec i llur procurador a restituir a Pipó i a Berenguer l'instrument del deute de cinc somades de verema. I com que Berenguer Cardona ho havia provat plenament només per un únic testimoni, hagué de jurar que havia pagat la seva part de la verema.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 320 (225 × 110 mm). Al dors: "Non prodest multum".

Inter Bernardum Rotlandi, procuratorem constitutum a Maria, filia quondam Petri de Excusana, et a Ferrario de Turri, marito suo, ex una parte agentem, et Piponum de Vilario et Berengarium Cardona, ex altera defendentes, vertebatur questio in hunc modum:

Ponit dictus procurator quod Piponus et Berengarius Cardona debebant Petro de Excusanis, quondam marito, V somatas vindemie cum instrumento publico, unde petebat eas fieri et dicte Marie, filie et heredi dicti Petri de Excusana et marito sue, solvi. Ad quod dictus Piponus et Berengarius Cardona taliter responderunt confitentes, predictum debitum dixerunt ipsum se dicto Petro in solidum exsolvisse et idem petebant predictum instrumentum debiti sibi restitui.

Et cum dictus procurator prefatam solucionem negasset et adiudicate fuerint probationes dicto Piponi et Berengario Cardona ut probarent quod asserebant, receptisque testibus a parte dictorum Piponi et Berengarii et eorum dictis lectis et disputatis, et rationibus et allegacionibus utriusque partis auditis et intellectis, presentibus partibus, ego Badalonus de Bitulona, cognitor huius cause ex mandato Ferrarii de Garriga baiuli domini R. de Plicamanibus, habito prudentum consilio, de iure absolvo predictum Piponum et Berengarium Cardona ab impetitione dicti procuratoris et Marie, filie predicti Excusana et Ferrarii de Turri mariti sui, imponendo silencium perpetuum eisdem in premissis. Condemno etiam dictam Mariam et Ferrarium Dominici, virum suum, et eorum procuratorem ut restituant predictum instrumentum debiti V somatarum vindimie predictis Piponi et Berengario. Verum quia Berengarius Cardona non plene probavit nisi per unicum testem, delatum fuit ei iuramentum quod iuraret partem suam dicte vindimie exsolvisse et, recepto ab eodem Berengario dicto sacramento, absolvo de iure dictum Berengarium Cardona a predicta impetitione.

Lata hec sententia V kalendas octobris anno Domini M.CC. XXX. nono.

S+num Badaloni de Bitulona qui hanc sentenciam tulit.

S+num Ferrarii de Garriga, baiuli domini Raimundi de Plicamanibus, qui hoc laudo et firmo.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hoc scribi fecit et clausit, cum literis appositis in linea quarta et V^a et in VII^a, die et anno quo supra.

134

1240, gener, 27

Testament de Guillem d'Albareda. Nomena marmessors, fa diversos llegats, dona al seu fill Guillem el mas Canyelles i a la seva filla Berenguera, el mas Albareda.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 321 (182 × 135 mm).
Trasllat del 11-1-1241. Al dors: "Cabanyes. Transllat autèntic del testament de Guillem Albareda. Fa en lo stabliment fet per los procuradors de la Almoina a Pere de Centelles. Registrat Cabanyes".

Hoc est translatum fideliter factum:

In Christi nomine. Ego Guillelmus de Albareda, magna egritudine detentus, in pleno meo sensu atque memoria facio meum testamentum in quo eligo manumissores meos, scilicet Guillelmam, uxorem meam, et Yacobum de Tura et Guillelmum Ruvire, quos rogo et precipio ut si mors michi evenerit antequam alium testamentum faciam, ipsi distribuant res meas sicut inferius invenerint ordinatum.

Primum accipio pro anima mea XXI solidos, ex quibus dimitto domino Deo et ecclesie cum ecclesiastico et cum corpore meo ibi ad sepeliendum II solidos; Sancto Fausto XII denarios; Sancte Marie de Cabaneis IIII denarios; et Sancto Iacobo VI denarios et IIII candeles; Sede VI denarios; et IIII captivis XII denarios Sancte Anne. Et dimitto domino meo Petro de Granario II solidos; domino Bernardo de Plicamanibus XXII denarios, et Sancto Martino de Monte II denarios. Et facta mea sepultura, quod remansit detur pro missis. Et debeo Petro de Maringels X solidos. Item dimitto filio meo, Bernardo, XX solidos et prenatus uxoris mee X solidos, et si unus illorum hobierit revertatur alio. Et dimitto filio meo,

Guillelmo, mansum de Canyeles. Dimitto filie mee, Berengarie, mansum de Albareda. Dimitto uxori mee ut sit domina et potentissima et recognosco ei suum sponsalicium.

Actum est hoc VI kalendas febroarii anno Domini M°.CC°. XXX° nono.

S+num Guillelmi Albareda qui hoc testamentum firmo et laudo.

S+num Guillelme uxoris eius, S+num Yacobi de Tura, S+num Guillelme Ruvire, qui hec firmamus.

S+num Petri, presbiteri rectoris ecclesie de Cabanis, in cuius posse dictus Guillelmus hoc testamentum firmavit.

Signum Raimundi de Vinario, presbiteri et Sancti Fausti clerici, qui ex precepto et mandato Petri Hiemis rectoris ecclesie de Cabaneis, hoc testamentum scripsit die et anno quo supra, cum literis appositis in linea III et VI.

Sig+num Raimundi de Riera, notarii.

Sig+num Amatti de Grua, notarii, Sig+num Bernardi de Marina, Sig+num Iohannis de Manso, huius translati testes sumus.

Sig+num Raimundi de Turno, subdiaconi et notarii Barchinone, qui hoc confirmo.

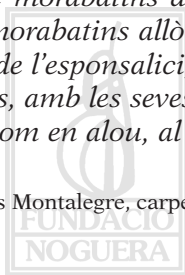
Sig+num Petri Vives qui hoc translatum fideliter translatavit precepto Raimundi de Ulmo, subdiachoni et Barchinone notarii, cum literis appositis in linea IX^a ubi dicit XXX°, tercio idus ianuarii anno Domini M°.CC°. quadragesimo.

135

1240, octubre, 25

Bernat de Mogoda confessa i reconeix a la seva esposa Elisenda que a més de l'esponsalici de vuit-cents morabatins que ja li havia fet hi ha d'afegir, un cop computats els diners que havia rebut d'ella com a dot, vint-i-cinc morabatins d'or. Li posa com a garantia d'aquests vint-i-cinc morabatins allò que ja li havia posat com a garantia del seu dot i de l'esponsalici, és a dir, la casa de Mogoda que té en alou al Vallès, amb les seves tinences i pertinences, i tot el que té, tant en feu com en alou, al castell de Mataró i en el seu terme.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 322 (230 × 170 mm).

Sit notum cunctis quod ego Bernardus de Mogoda confiteor et recognosco tibi Eligssendi, uxori mee, quod ultra sponsalicium octingentorum morabetinorum quod tibi feci, sicut in carta dicti tui sponsalicii plenius continetur, deberem tibi addere ad ipsum tuum sponsaliciu, computata peccunie quantitate quod de te recepi in dotem, viginti quinque moraberinos bonos in auro, novos, curribiles, anfussinos, rectos rectique pensi, sine enganno. Quos, salvo dicto tuo sponsalicio, dono et concedo tibi ad tuas tuorumque voluntates faciendas sicut melius dici potest vel intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum. Et pro hiis viginti quinque morabetinis obligo tibi de presenti ea que iam tibi obligavi pro tua dote et sponsalicio, scilicet, domum meam de Mogoda quam per allodium habeo in Vallensi, cum suis tenedonibus et pertinenciis et ea omnia que habeo in castro de Materone et in suo termino, tam per alodium quam per feudum. Et renuncio quantum ad hec, scienter et consulte, omni iuri, rationi sive consuetudini propter que possem predicta vel aliquid de predictis, in totum vel in partem, in irritum revocare.

Actum est hoc VIII kalendas novembris anno Domini M^o.CC^o. quadragesimo.

S+num Bernardi de Mogoda, qui hec laudo et firmo.

Sig+num Iacobi de Podiolo.

Sig+num Amati de Grua, notarii. Sig+num Guillelmi de [...].
Sig+num Iacobi de Sancto Clemente.

Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

136

1240, novembre, 4

Guillem de Santa Oliva, fill del difunt Guillem de Santa Oliva i de la seva esposa Maria, reconeix a Guillem de Terrassa i a la seva esposa Saurina, germana de Guillem de Santa Oliva, i als seus que li han pagat vuitanta morabatins d'aquells dos-cents morabatins que li devien, dels quals són fiadors Ciganus, prior del monestir de Santa Maria de Terrassa, Ferrer de Torrelles i Arnau del Vilar.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 324 (213 × 90 mm).

Notum sit omnibus quod ego Guillelmus de Sancta Olliva, filius condam Guillelmi de Sancta Olliva et uxoris sue Marie, recognosco et de veritate concedo vobis Guillelmo de Terracia et uxori vestre Saurine, sorori mee, et vestris quod de illis ducentis morabatinis quos michi debetis in carta publica, in quibus sunt fideiussores Ciganus, prior domus Sancte Marie Terracie, et Ferrarius de Turrilliis et Arnaldus de Villare, persolvistis michi octuaginta morabatinos, quos omnes LXXX morabatinos ego a vobis habui et recepi, ita quod penes vos aliquis illorum non remansit, imo sum ab ipsis a vobis bene paccatus mee voluntati, renunciando omni excepcioni non numerate peccunie. De quibus supradictis omnibus octuaginta morabatinis, per me et meos presentes atque futuros, cum hoc publico et semper valituro instrumento facio vobis et vestris bonam et sinceram finem, diffinicionem, absolucionem et pactum omni tempore de non petendis, et vocor vos et vestros inde liberos et immunes inperpetuum quantum ad dictos octuaginta aureos, ita quod ego nec aliqua persona per me nunquam illos vobis nec vestris petere valeam nec valeat neque in causam vos trahere aliquo modo vel racione.

Actum est hoc II nonas novembris anno Domini M^o.CC^o.XL°.

S+num Guillelmi de Sancta Olliva qui hec laudo et firmo.

S+num Ferrarii de Bayona, S+num Geraldi de Vite, S+num Raimundi de Sancto Felice, testium.

S+num Bernardi Acoliti, notarii publici Terracie, qui hec scripsit, cum literis suprapositis in linea III^a ubi dicitur "Terracie", die et anno quo supra.

137

1240, novembre, 4

Guillem de Santa Oliva promet a Guillem de Terrasa, a la seva esposa Saurina, germana de Guillem de Santa Oliva, i als seus que ell no ha donat ni alienat a favor de la seva esposa ni de cap altra persona cap dret que li hagi arribat o li arribi del seu pare o de la seva mare o de qualsevol altra manera en els castells de Santa Oliva i d'Eramprunyà o en totes les altres honors, béns i coses mobles i no mobles que li pertanyen o li han de pertànyer per raó del seu pare i de la seva mare.

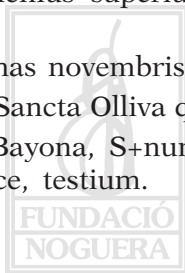
A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 323 (190 × 150 mm).

Notum sit omnibus quod ego Guillelmus de Sancta Olliva promitto et convenio vobis Guillelmo de Terracia et uxori vestre Saurine et sorori mee, et vestris, cum hoc publico et semper valituro instrumento, bona fide sine omni malo ingenio, quod ego non dedi neque alienavi uxori mee neque cuilibet alii persone aliqua nec aliquid sive aliquod ius, vocem nec rationem quam haberem vel habeo vel habere debem voce patris vel matris vel quolibet alio modo vel causa que possit dici sive excogitari in omni castro de Sancta Olliva et de Repruyano sive in omnibus aliis honoribus, bonis et rebus mobilibus et non mobilibus que michi pertinerent vel pertinere debent voce et ratione patris et matris sive cuiuslibet alius casus que possit dici vel intelligi. Et si forte ego dedi, obligavi sive alienavi uxori vel alii cuilibet persone, in carta vel sine carta, et est certum vel verum sive manifestum, et aliquis vel aliqua in predictis in totum vel in partem aliquam moverit chestionem vel demandam vel ibi contradicerit, impederit vel conturbaverit in aliquo, vel vos vel vestri aliquod dampnum, gravamen vel missionem inde habueritis, feceritis vel sustinueritis in aliquo, totum promitto et convenio vobis et vestris reddere, restituere et emendare vestre voluntati, et illud factum ducere et trahere ad determinacionem et declaracionem. Obligando vobis et vestris de eviccione omnia bona mea mobilia et non mobilia, habita et habenda, et specialiter totum illud debitum quod michi debetis, quod nunquam vobis nec vestris firmanciis petere nec requirere valeam in curia vel extra curiam, nec michi teneamini dare nec solvere pro sacramento neque alio modo vel causa, donec penitus primum predicta vobis restituantur et emendentur et vobis sit satisfactum de omnibus predictis vestre voluntati. Et ut plus sit semper vobis et vestris ratum et firmum, ego Guillelmus de Sancta Olliva, gratis et sine omni vi, iuro per Deum et hec sancta IIIIor Dei Evangelia, meis manibus corporaliter tacta, omnia predicta et suprascripta integritate attendere et complere et firmiter observare ut melius et plenius superius notatur et dici, intelligi sive excogitari potest.

Actum est hoc II nonas novembris anno Domini M^o.CC^o.XL°.

S+num Guillelmi de Sancta Olliva qui hec laudo, iuro et firmo.

S+num Ferrarii de Bayona, S+num GERALDI de Vite, S+num Raimundi de Sancto Felice, testium.

Sig+num Bernardi Acoliti, notarii publici Terratie, qui hec scripsit die et anno quo supra.

138

1240, desembre, 21

Guillem de Montgrí, sagristà de Girona, reconeix a Anselm de Voràgine i als seus que, per estimació i sense interès, Anselm li ha pres-tat cent besants, els quals li promet pagar tan bon punt ell els hi reclami.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 325 (184 × 130 mm).

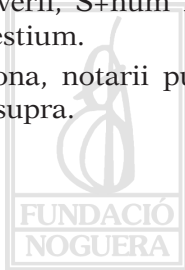
Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Montegrino, sacrista gerundensis, concedo et in veritate recognosco tibi Asselmo de Voragine et vestris quod, pro bono amore et sine aliqua usura facta vel manifesta, prestitistis michi centum bisancios bonorum, miliarensium, veterorum, argenti fini et iusti ponderis, super quibus renuncio omni excepcioni bisanciorum non receptorum sive peccunie non numerate. Quos C bisancios tibi et tuis vel omni homini pro tuo bono requirenti promitto paccare quandocumque, qua hora volueris, ad tuam voluntatem sine omni dilacione et excusacione, et restituam tibi ad tuam voluntatem si quod dampnum, gravamen vel missionem feceris vel sustinueris in petendo ipsum debitum vel partem eiusdem, ad tuum bonum et sanum intellectum. Obligo inde tibi et tuis me et omnia bona mea mobilia et immobilia in que magis et melius accipere volueris, et credaris inde tuo plano verbo absque placito et sacramento et testibus, sic quod ullo iure, racione vel causa excusari vel diferri ego nullatenus valeam ad solvendum ipsum debitum in termino prenotato.

Actum est hoc XII kalendas ianuarii anno Domini M^o.CC^o. quadragesimo.

Eg+o Guillelmus de Montegrino, gerundensis sacrista, subscribo.

S+num Bernardi Oliverii, S+num Berengarii Fuilibe, S+num Bernardi de Ioncheriis, testium.

Sig+num Petri Cardona, notarii publici Barchinone, qui hec scripsit die et anno quo supra.

1241, gener, 11

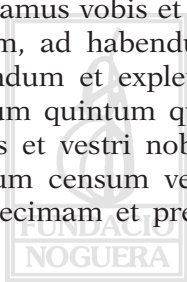
Bernat de Clariana i la seva esposa, Elisenda, donen, lloen i confirmen a favor de Pere d'Olzina, de la seva esposa Ermessenda, dels seus i de tota llur descendència i posteritat, perpètuament, tot aquell alou que Pere i Ermessenda, de fa temps, tenen per ells i pels seus antecessors al comtat de Barcelona, al terme del castell de Cerve-lló, a la parròquia de Sant Esteve, en el lloc anomenat "Fallula", amb la condició que en lloc del quint que ells acostumen a rebre, Pere i Ermessenda els donin sempre tres somades de verema i cap altre cens ni agrer, llevat de la dècima i de tres somades de raïm.

Per aquesta donació, lloació i confirmació han rebut trenta sous de moneda de Barcelona. Pere i Ermessenda ni hi podran proclamar cap altre senyor i els serà lícit vendre, empenyorar o alienar l'esmentat alou, amb les millores que hi hagin fet, a una persona igual a ells trenta dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, salvats sempre el dret i la senyoria d'en Bernat de Clariana i d'Elisenda i l'esmentat cens de tres somades de verema.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 326 (265 × 95 mm).

Sit notum cunctis quod ego Bernardus de Clariana et uxor mea Elicssendis damus, laudamus et confirmamus tibi Petro de Olzina et uxori tue Ermessendi et vestris cuncteque progeniei et posteritati vestre, imperpetuum, totum illud alodium nostrum quod vos iamdudum tenetis et habetis per nos et per antecessores nostros in comitatu Barchinone, in termino castris de Cervilione, in parrochia Sancti Stephani, in loco nominato Fallula. Confrontatque ab oriente in via qua pergit a Palegano, a meridie in allodio Sancti Petri Puellarum, ab occiduo in alodio Sancti Stephani, a circio in tenedone [...].

Prenotatum itaque alodium, cum vineis ibi fundatis vel fundaturis et cum introitibus et exitibus suis et affrontacionibus, damus, laudamus et confirmamus vobis et vestris vestreque progeniei et posteritati imperpetuum, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et expletandum. Sub tali videlicet condicione, quod per ipsum quintum quem nos solemus ibi accipere, tribuatis semper vos et vestri nobis et nostris tres somatas vindimie [...], nullum alium censum vel agrarium vos nec vestri inde donetis nisi ipsam decimam et predictas tres somatas vindi-

mie, quam vindimiam habeamus super ipsum alodium semper et super omnibus aliis tenedonibus et possessionibus vestris.

Accipimus namque a vobis pro hac donacione, laudacione et confirmacione XXX solidos monete Barchinone, et est manifestum quod sumus inde bene paccati. Ibidem alium dominum non proclametis nec faciatis nisi nos et successores nostros, liceatque vobis et vestris predictum alodium cum vestro melioramento vendere vel impignerare sive alienare vestro consimili ex quo in nos vel nostri fueritis fatigati, salvo semper iure et senioratico nostro et nostrorum et predictum censum scilicet III predictarum somatas vindimie.

Actum est hoc III idus ianuarii anno Domini M.CC.XL.

S+num Bernardi de Clariana, S+num Eligsendis uxoris eius, qui hoc laudamus et firmamus.

S+num Guillelmi de Fontibus, S+num Raimundi de Campo de Ross, testes huius rei.

S+num Barceloni, presbiteri ecclesie Sancti Iusti de Vico, in cuius posse predicta Eligsendis firmavit hanc cartam.

Sig+num Guillelmi, presbiteri de Cervilione, qui hoc scripsit cum literis rasis et non emendatis in linea VI^a die et anno quo supra.

140

1241, setembre, 20

Guillem de Montgrí, sagristà de Girona, confessa que deu a Berenguer Frilibo i als seus onze lliures de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, i promet pagar-les la festa de Sant Joan vinent.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 328 (170 × 85 mm).

Sit notum cunctis quod nos Guillelmus de Montegrino, gerundensis sacrista, debemus tibi Berengario Frilibo et tuis undecim libras monete Barchinone, de qua valet marcha argenti LXXX. VIII solidos, in quibus renuncio omni excepcioni peccunie non numerate. Quas undecim libras tibi et tuis vel omni homini pro tuo bono petenti promitto paccare in primo venturo festo Sancti Iohannis, sine dilacione et excusacione, et obligo inde tibi et tuis me et omnia bona mea mobilia et immobilia in que magis acci-

pere volueris, sine placito et sacramento et testibus, et credaris inde tuo plano verbo. Ne vero ego valeam in hiis que dicta sunt excusari vel differii, omni iuri et consuetudini pro me in aliquo facienti penitus renuncio.

Actum est hoc XII kalendas octobris anno Domini M^o.CC^o. XL° primo.

Eg+o Guillelmus de Montegrino, gerundensis sacrista, subscribo.

S+num Petri Vitalis, S+num Berengarii de Col Tort, S+num Bernardi Lobeti, testium.

Sig+num Petri de Cardona, notarii publici Bachinone, qui hec scripsit die et anno quo supra.

141

1241, desembre, 28

Geralda de Campsentelles i el seu marit Ferrer de Vilanova, atès que dels béns temporals només són perpètuament retinguts per a la vida eterna aquells que són dedicats als seus ministres i servidors, per remei de llurs ànimes, de les de llurs pares i les de tots els fidels difunts donen i ofereixen a Déu, a la casa de Santa Maria de Montalegre, a les donades ("deodates") d'aquesta casa i especialment a la seva mensa una peça de terra en la qual s'hi edifiquen cases, tal com ocupa des del carrer que porta a la Font fins a l'honor de Sant Cugat, i una altra peça de terra que s'anomena de la Font, situada al costat del castell de Montalegre, tal com va d'una rasa a l'altra. També donen i ofereixen a l'esmentada casa, a les donades i especialment a la seva mensa una altra peça de terra que és al Puig de Pere Fidel. També donen i concedeixen a aquella casa i a les donades les pastures i les adempres, en totes les honors d'ells per a tots els animals i ramats d'elles, sense que hagin de prestar cap servei, ús ni cens a ells ni a cap altra persona.

Totes aquestes coses, amb tots els drets que els pertanyen o poden pertànyer, les donen i ofereixen ara, a perpetuïtat, a la casa de Santa Maria de Montalegre, a les seves donades i a llur mensa sense cap retenció ni lligam de cap persona, perquè en facin lliurement tota llur voluntat. I amb aquest instrument, que ha de valer perpètuament, fan entrar la prioressa Pereta i les altres donades en la possessió corporal de totes les coses esmentades amb ple dret, com a cosa pròpia d'elles.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 329 (195 × 225 mm). Al dors: “Carta de donació feta al monestir de Muntalegre per na Gueralda de Camp-centelles de algunes peces de terra”. “Donació feta de unes pessas de terra y altres coses a las monjas de Montalegre, als 28 de desembre del any 1241. Lo nom de la priora era la mare Pereta”.

Sit omnibus notum quod ego Geralda de Campo Scintillarum et maritus meus Ferarius de Vilanova, atendentes quod de bonis temporalibus ea sola perpetuo retinentur que perempni vite suis ministris et servientibus impenduntur, damus de presenti et offerimus per nos et nostros propter remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum ac omnium fidelium defunctorum, domino Deo et domui Sancte Marie de Monte Alegre et deodatis eiusdem domus et specialiter ad mensam eiusdem domorum, quandam peciam terre in qua domus edificantur, sicuti ocupat de cararia qua itur ad Fonte usque ad honorem Sancti Cucuphatis, et quandam aliam peciam terre que vocatur de Fonte sitam iusta castrum de Monte Alegre, sicut vadit de una rasa ad aliam. Item damus et offerimus dicte domui et deodatis et specialiter ad mensam, quandam aliam peciam terre que est in podio de Petro Fideli; terminatur ab oriente in alodio Sancti Cucuphatis, a meridie, ab occiduo et circii in onore nostro. Item damus et concedimus dicte domui et deodatis pasturas et ademprivia in omnibus honoribus nostris, scilicet ad omnes pecudes et pecora vestra, quibus pasturis et ademprivis deodate dicte domus et sui servientes utantur libere sicut melius possint sine dampno vinearum et bladorum et sine servicio et usatico sive sensu, que inde non teneantur nobis vel alicui alii persone.

Hec itaque omnia, cum introitibus et exitibus et omnibus ad hec pertinentibus et debentibus pertinere et cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus in hiis vel pro hiis competentibus aut competituris, damus et offerimus de presenti imperpetuum dicte domui et deodatis et mense eiusdem, sicut melius dici vel intelligi potest ad salvamentum et bonum intellectum dicte domus, sine ullo nostro nostrorumque retentu et vinculo ullius hominis vel femine, ad omnem suam voluntatem libere faciendam, et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus te Peretam, priorissam dicte domus, et alias deodatas dicte domus in corporalem possessionem omnium predictorum pleno iure tamquam in rem vestram propriam, ad habendum et semper libere et quiete possidendum, promitens vobis et voventes Deo quod nunquam contra predicta veniamus nec aliqua persona venire faciamus, ad

consenciamus sive permitamus. Repromittimus etiam vobis Perete, priorisse, et deodatis sub obligacione bonorum nostrorum quod semper faciamus vos et vestros successores tenere et habere in pace supradicta, et sciendum est totum nostrum directum quod nos habemus in predictis ... (*És una frase sobreposada, amb tinta molt esvanida, que al final ja no es pot llegir.*) Si quo autem iure, racione vel consuetudine possemus venire contra predicta vel aliqua de predictis vel ea in aliquo revocare, illi iuri, rationi ac consuetudini quantum ad hec penitus renunciamus.

Actum est hoc quinto kalendas ianuarii anno Domini M.CC.XLI.

S+num Geralde de Campo Sintillarum, S+num Ferarii de Vilanova maritus dicte Geralde, qui hec omnia supradicta concedimus et confirmamus.

S+num Guillelmi de Monte Tornessi. S+num Raimundi de Biges. S+num Guillelmi, clerici de Vallibus Romanis.

S+num Geraldí, clerici de Vallibus Romanis, notarii de villa Montis Tornessi, qui hoc scripsit cum literis suprapositis in linea VIII^a et [...]

142

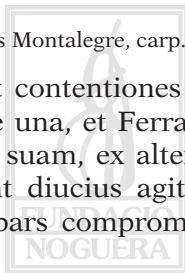
1243, març, 20

Després de molts plets i tibantors que durant llarg temps havien estat moguts entre Ramon de Sant Vicenç, d'una part, i Ferrer de Vilanova, per ell mateix, i la seva esposa, Geralda, de l'altra, per causa d'una part del prat de Torelló, finalment pel consell de llurs amics es van comprometre a acceptar l'arbitri de Bernat de Centelles.

Bernat de Centelles, després de rebre una fiança de cent morabatins de cada part, com que els drets de cada una eren dubtosos i incerts, manà que la part del prat que estava en disputa fos dividida per la meitat i ell se'n reservava l'assignació, segons li plagués i li semblés convenient.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 330 (230 × 170 mm).

Post multa placita et contentiones que inter Raymundum de Sancto Vincentio, ex parte una, et Ferrarium de Villa Nova per se, et domina Geralda, uxore suam, ex altera, super quandam partem prati de Torello, extiterant diucius agitate, tandem laude et consilio amicorum, utraque pars compromisit stare arbitrio, consilio

et voluntate Bernardi de Scintillis super dicto prato, secundum quod in forma compromissi ex iure confecti plenius continetur.

Unde ego Bernardus de Scintillis, captis pignoribus centum morabatinorum ab utraque parte, inspectis attestationibus a parte Ferrarii de Vila Nova productis et [forat] per Guillelmum Aymerici, quondam vicarium Barchinone, proponita et allegata, inspecta nichilominus dicta parte prati fide oculata, habito super hiis omnibus sapientum consilio, quia iura utriusque pars sunt dubia et incerta, pro bono pacis dico, volo et mando quod dicta pars prati de qua est contentio, secundum quod per testes productos coram Geraldo de Marina extitit pidovatum vel adhuc, me presente, per eosdem poterit pidovari, inter Raymundum de Sancto Vincentio et Ferrarium de Vila Nova, terre domine Gualde, uxoris sue, metio per medium dividatur, reservata michi assignatione partium secundum quod michi placuerit et videbitur expedire.

Quod est actum terciodecimo kalendas aprilis anno Domini millesimo CC°.XL° secundo.

Signum Bernardi de Scintillis (*escut*).

S+num Raymundi de Sancto Vincentio, S+num Ferrarii de Vila Nova, nos qui predicta laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt: R. de Villa Nova. Geraldus de Marina. G. de Sancto Vincentio. Petrus de Alorda. Petrus [...].

Sig+num Iacobi de Portu, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis emendatis in IIII^a et in VIII^a linea, die et anno prefixis.

143

1243, abril, 15

Bernat Gotmar, la seva esposa E. i la seva mare Ramona concedeixen, reconeixen i confirmen a favor d'en Berenguer de Cardona, de la seva esposa Pereta i dels seus, a perpetuïtat, una peça de terra, amb oliveres i arbres de diverses classes, que els seus antecessors havien tingut molt de temps per Bernat Gotmar i els seus. Aquesta peça de terra és una franquesa del rei, al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Badalona, en el lloc anomenat "Pedregós". Fan aquesta confirmació amb la condició que els donin fidelment, de tots els fruit del pa que Déu hi doni, la tasca i el braçatge, dels fruits del vi, només la tasca, i la meitat de les olives.

Per aquesta confirmació Bernat Gotmar i els seus han rebut quatre sous, Berenguer de Cardona i Pereta no hi podran proclamar cap altre senyor i els serà lícit vendre, empenyorar o alienar l'esmentada terra i les oliveres, amb les millores que hi hagin fet, a una persona igual a ells passats trenta dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 331 (170 × 117 mm).

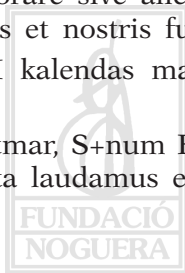
Sit notum cunctis quod ego Bernardus Gotmar et uxor mea E[...] et mater mea Raimunda concedimus, recognoscimus et confirmamus tibi Berengario Cardone et uxori tue Perete et tuis, inperpetuum, [unam] peciam terre cum olivariis et arboribus diversi generis que ibi sunt vel erunt, excepta una olivaria quam nobis retinemus in dicta terra. [...] olivaria tibi et tuis libere et quiete tenere, quam peciam terre cum olivariis antecessores tui diu tenuerunt per nos et nostros. [Predicta pecia] terre est de franquesia domini regis, et est in comitatu Barchinone, in parrochia Sancte Marie de Bitulona, in loco vocitato ad Pedregos. Affrontat siquidem hec pecia terre ab oriente in franquesia domini regis tenedone Berengarii Cardona, a meridie in franquesia Montiscatani tenedone Guillelmi Bonfil, a circio in franquesia domini regis tenedone Berengarii Cardona, ab occidente in franquesia domini regis tenedone Bernardi de Mates.

Predictam itaque peciam terre, cum olivariis et arboribus diversi generis que ibi sunt et erunt, excepta illa olivaria quam nobis retinemus de [...] concedimus, recognoscimus et confirmamus tibi et tuis et cui volueris in hunc modum: quod donetis nobis de omni fructu panis quem Deus ibi dederit tascam et braciaticum fideliter, de vino tascam tantum, et de olivariis medietatem.

Accipimus autem a vobis pro confirmacione IIII solidos, quos iam concedimus habuisse. Atque ibi alium seniore non proclametis neque faciatis nisi nos et successores nostros, et liceat vobis et vestris predictam terram et olivarias, cum melioramento quod ibi feceritis, vendere, impignorare sive alienare vestro consimili post XXX dies ex quo in nobis et nostris fueritis fatigati.

Actum est hoc XVII kalendas madii anno Domini M^o.CC^o. quadragesimo tercio.

S+num Bernardi Gotmar, S+num E. uxoris eius, S+num Raimunde, nos qui supradicta laudamus et firmamus.

Cuius rei testes sumus: Petrus Pagesius, Guillelmus Rubei et Raimundus de Ponte.

Sig+num Thome Bernaldi, presbiteri manentis in ecclesia Sancte Marie de Bitulona, qui hoc scripsit cum literis rasis et emendatis in I^a, XIII^a et ultima, die et anno quo supra.

144

1244, abril, 23

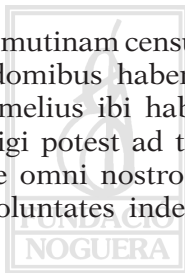
Maria, esposa d'Arnau de Cacià, i el mateix Arnau venen a Pere, fill del difunt Joan Mestre, i als seus, a perpetuïtat, per setanta-quatre sous de moneda de Barcelona una masmudina censal que tenen i reben en aquelles cases que Pere té per ells, les quals cases Maria i Arnau de Cacià les tenen per Guillem de Terrassa a un cens de dos parells de capons.

Maria i Arnau Cacià venen aquesta masmudina censal a Pere, salvat el cens, el dret, el domini i la fadiga de Guillem de Terrassa i dels seus.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 332 (205 × 183 mm).

In Dei nomine. Sit notum cunctis quod ego Maria, uxor Arnaldi de Cacio, et ego ipse Arnaldus, non coacti nec in aliquo circumventi, immo ex certa scientia bono animo et spontanea voluntate, per nos et omnes nostros vendimus tibi Petro, filio quondam Iohannis Magistri, et tuis, inperpetuum, pro septuaginta quatuor solidis barchinonensis monete, de quibus a te bene paccati sumus et ideo renunciamus excepcioni non numerate peccunie et precii non soluti, unam mazmutinam censualem quam habemus et percepimus de augmento in domibus illis quas tenes per nos, inter domos filie quondam den Caneles et domos uxoris condam Vitalis de Minorisa et duos vicos, quas domos tenemus per Guillelmum de Terracia et uxorem eius sub censu duorum parium de caponibus.

Predictam autem mazmutinam censuale et totum ius, dominium et faticam que in dictis domibus habemus, vendimus tibi et tuis perpetuo sicut ea omnia melius ibi habemus et habere debemus, prout melius dici et intelligi potest ad tuum tuorumque proficium et bonum intellectum sine omni nostro nostrorumque retentu, ad omnes tuas tuorumque voluntates inde perpetuo faciendas, salvo

censu, iure, dominio et fatica Guillelmi de Terracia et suorum. Et sic de nostro iure et dominio, in ius et dominium tuum et tuorum ipsa omnia tradimus et in presenti in corporalem possessionem te inde mittimus cum hoc publico instrumento perpetuo valituro. Et nos et nostri erimus inde tibi et tuis auctores et defensores contra omnes homines, et de evictione uterque nostrum pro toto, renunciando nove constitutioni nos et omnes res nostras habitas et habendas tibi et tuis perpetuo obligamus. Si vero hec venditio plus dicto precio modo valet vel est in posterum valitura, totum illud habeatis tu et tui ex dono et mera liberalitate nostra, et renunciamus legi illi qua deceptis ultra dimidium subvenitur, et omni iuri et exceptioni nobis in hoc competentibus vel unquam competituris, et omni iuri novo, veteri, scripto et non scripto, omnique auxilio et beneficio legis et consuetudinis et constitutionis facte et faciende, et doli clause et circumventionis. Ad maiorem autem huius venditionis securitatem, ego Maria, renuncians privilegio dotis et donationis propter nuptias et iuri maioris ipotecce et beneficio velleiani de quo sum cerciorata per notarium, iuro quod nunquam contra dictam venditionem veniam per me vel personam interpositam, immo venditionem et cetera omnia supradicta rata et fima perpetuo habebo et inviolabiliter observabo, sicut Deus me adiuvet et hec sancta Dei Evangelia corporaliter a me tacta.

Actum est hoc nono kalendas madii anno Domini M^o.CC^o. XL°. quarto.

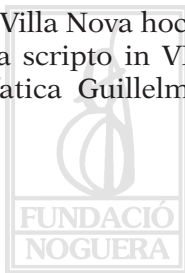
Sig+num Marie uxoris Arnaldi de Caciano, Sig+num mei Arnaldi viri ipsius, qui hoc laudamus et firmamus.

Sig+num Petri de Caciano, Sig+num Bernardi Febrer, Sig+num Bonasonati, testium huius rei.

Sig+num Guillelmi de Monte Iudaico, capellani de Terracia, in cuius posse Guillelmus de Terracia et uxor eius, Saurina, hanc cartam firmaverunt, salva [...] et iure et fidelitate eorum, presentibus testibus P. de Tuguriis, miles, et P. de Sancto Felice.

Ego Raimundus de Villa Nova hoc scribi feci.

Ego Raimundetus de Villa Nova hoc scripsi mandato Raimundi de Villa Nova, cum suppra scripto in VIII^a linea ubi dicitur "salvo censu, iure, dominio et fatica Guillelmi de Terracia et suorum", die et anno quo supra.

145

1244, juliol, 19

Berenguer del Coll i la seva esposa Maria venen a favor d'Elisenda de Canals i del seu marit Guillem de Palau, senyors d'ells, tot el dret que per raó de pagesia i d'altres maneres tenen i han de tenir a la feixa de terra que posseeixen pels seus senyors a la parròquia de Santa Maria de l'Antiga, molt a prop de la seva casa de Canals.

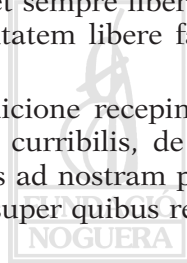
Per aquesta venda Berenguer del Coll i Maria han rebut vuitanta sous de moneda corrent de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, quitis del lluïisme.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 333 (295 × 170 mm).

Sit notum omnibus quod ego Berengarius de Colle et uxor mea Maria, per nos et nostros presentes et futuros, gratis et bona voluntate, non seducti ab aliquo vel circumventi, vendimus vobis, dicte Eligendi de Canaliis et Guillelmo de Palacio marito vestro, dominis nostris, et vestris et cui velitis totum ius quod ratione pagesie vel aliis modis habemus et debemus habere in ipsa feixia terre quam per vos tenemus in parrochia Sancte Marie de Antica, in medio aliarum duarum fexiarum quas ibi habetis et tenetis ad dominium, satis prope domum vestram de Canaliis. Que dicta feixia terre terminatur ab oriente in riaria, a meridie et a circio in dictis duabus fexiis vestris, ab occiduo in carraria qua itur ad Sanctam Mariam de Anticha.

Iamdictam itaque fexiam terre, cum toto iure quod ibi habemus et debemus habere et introitibus et exitibus suis et pertinenciis, per nos et nostros presentes et futuros vendimus vobis et vestris et cui velitis. Et ut melius potest dici et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum, nos extrahentes de nostro nostrorumque iure, dominio et posse eadem, in vestrum vestrorumque ius, dominium et posse transfferimus irrevocabiliter, inducendo vos inde, cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem vestram propriam, ad habendum et sempre libere et quiete possidendum et ad omnem vestram voluntatem libere faciendam, sine ullo nostro nostrorumque retentu.

Pro hac autem vendicione recepimus a vobis octuaginta solidos monete Barchinone curribilis, de qua valet marcha argenti LXXX.VIII solidos, quitios ad nostram partem sine laudoysmo quo inde vobis non dedimus, super quibus renunciamus exceptioni non

numerate et non recepte peccunie, et damus et concedimus vobis et vestris si quid hec vendicio plus valet vel valuerit dicto precio. Insuper promittimus vobis et vestris salvare hanc vendicionem et esse inde vobis et vestris legales guirentes, auctores et defensores contra omnes personas, scilicet quantum ad dictam pagesiam quam ibi habebimus, et tenebimur inde vobis et vestris sempre de firma et legali eviccione, obligantes inde vobis et vestris nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis. Et ne alter nostrum pro altero possit in hoc excusari vel differri, renunciamus quantum ad hec beneficio novissime constitutionis, et specialiter iure sponsalicii mei, Marie, et beneficio senatus consulti velleyani, et iuri ypoteche et donationi propter nuptias et omni alii iuri et consuetudini pro nobis in hoc facienti. Et ad maiorem securitatem habendam, iuramus ambo in manibus nostris per Deum et eius sancta IIII Evangelia manibus nostris tacta, quod nunquam contra hanc vendicionem veniamus vel aliquem nostro nomine faciamus aut consenciamus sive permitamus, et quod omnia predicta vobis dictis Eligsendi de Canaliis et Guillelmo de Palacio, dominis nostris, et vestris compleamus et attendamus.

Actum est hoc XIII kalendas augusti anno Domini M.CC. XL. quarto.

S+num Berengarii de Colle, S+num Marie uxoris eius, qui hec laudamus et firmamus.

Huius rei sunt testes: Berengarius de Palacio et Petrus Lobeti.

Sig+num Guillelmi Rosselli, notarii Barchinone, qui hec scripsit et clausit, die et anno quo supra.

146

1244, octubre, 6

Fra Pere, bisbe de Barcelona per la misericòrdia divina, confessada i reconeix a Guillem de Montgrí, sagristà de Girona, que en nom del mestre Ramon, capellà i nunci del papa a les terres d'Hispania, i també en nom de l'Església romana, Guillem li havia lliurat perquè li ho devia per raó del quint, en presència de fra Joan, abat d'Ovarra i nunci del mestre Ramon, 860 morabatins d'or, 64 besants de plata, 40 marcs de plata i 60 sous de Barcelona, i per una altra banda li havia lliurat 15 marcs de plata també per raó del

quint. Després de fer una llarga relació dels diversos pagaments fets amb diverses monedes, fra Pere es dona per ben pagat.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 334 (305 × 210 mm).

Sit omnibus notum quod nos frater Petrus, miseratione divina barchinonensis episcopus, confitemur et recognoscimus vobis Guillelmo de Montegrino, gerundensi sacriste, quod nomine magistri Raimundi, capellani domini Pape et nuncii eiusdem in partibus Yspanie, et etiam nomine Romane Ecclesie, solvistis et tradidistis nobis rarione quinte, presente fratre Iohanne abbate Ovalense. nuncio dicti magistri Raimundi, octingentos sexaginta morabetinos anfussinos boni auri et fini rectique pensi, et sexaginta quatuor bisancios argenti boni et fini rectique ponderis, et quadraginta marchas argenti, et sexaginta solidos Barchinone, et de alia parte quindecim marchas argenti. Que omnia vos debebatis ratione dicte quinte dicto magistro Raimundo per cartam publicam divisam per alphabetum, quam Arnaldus de Sancto Martino scripsit mandato Bernardi de Vico, publici gerundensis notarii, quarto idus ianuarii anno Domini M^a.CC^o.XL° tercio. Et licet in ea carta contineatur vos debere solvere dicto magistro Raimundo dictas XL^a marchas, vos non debebatis solvere pro eis, secundum quod asseretis, nisi tantummodo duo milia sexaginta solidos malgurienses, quia sic dicitis esse conductum inter vos et eundem magistrum Raimundum tempore contractus ipsius instrumenti, eo quia notarius gerundensis qui fecit dictum instrumentum dicebat quod non debebat facere cartam ad malguriensia. Pro quibus duobus milia et sexaginta solidis solvistis nobis quingentos octuaginta duos bisancios, ad rationem trium solidorum et sex denariorum et oboli malguriensium pro quolibet bisancio. Et est certum quod pro dictis XV marchis argenti solvistis nobis XV marchas in bisanciis qui valent XV solidos Barchinone plus, quos retinetis de dictis LX solidis Barchinone, et ita remanent de ipsis LX solidis quadraginta quinque solidi. Et sic concedimus vos paccavisse DCCC.LX morabetinos et LXIII bisancios et XLV solidos Barchinone et quingentos octuaginta duos bisancios et quindecim marchas argenti in bisanciis. Unde, quia bene paccati sumus, renunciamus exceptioni peccunie non numerate et non traditi sive non ponderati auri, et facimus vobis finem et pactum de non petendo ex parte dicti magistri et nuncii sui, fratris Iohannis abatis Ovalensis.

Actum est hoc II nonas octobris anno Domini M^o.CC^o.XL. quarto.

Ego frater Petrus, barchinonensis episcopus, subscribo. Ego frater Iohannes, abbas Owarensis, subscribo. Sancta Maria ora pro nobis.

Testes huius rei sunt: Guillelmus de Lacera, Petrus de Insula, Gerardus de Villa Francha, Iohannes de Poncio et Berengarius Burgeti.

Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barchinone.

Sig+num Petri Vives qui hoc scripsit precepto Petri de Bages, notarii publici Barchinone, cum lideris emendatis in linea VIII^a et IX°, die et anno quo supra.

147

1244, octubre, 21

Plet entre Bernat d'Argelaguet, d'una part, i Ferrer de Vilanova, de l'altra. Bernat d'Argelaguet reclamava que Ferrer de Vilanova li pagués dos mil sous que li devien Pere de Lledó, Berenguer Ferrer i llurs consorts, dels quals Ferrer de Vilanova era fiador.

El jutge Ramon Literat emeté una sentència interlocutòria, per la qual condemnava Ferrer de Vilanova a pagar dos mil sous a Bernat d'Argilaguet. Aquell apel·là, i el jutge Simó de Vinyals revocà la sentència. Aleshores va ser Bernat d'Argilaguet qui presentà recurs, i el jutge Bernat Germà confirmà la primera sentència. Ferrer de Vilanova apel·là altra vegada, però el jutge Ferrer de Manresa confirmà la sentència de Bernat Germà que condemnava Ferrer de Vilanova a pagar. Ferrer de Vilanova aconseguí que el plet passés al veguer de Barcelona Joan d'Alies, el qual encarregà la causa al jutge Ermengol de Marina. Aquest confirmà les sentències dels jutges Bernat Germà i Ramon Literat, i a més condemnà Ferrer de Vilanova a pagar a Bernat d'Argilaguet les despeses que li havien provocat les apel·lacions.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 335 (205 × 182 mm).

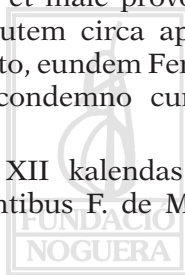
Lata fuit sententia interlocutòria per Raimundum Literatum, datum iudicen a Raimundo de Medalia vicarium in Vallensem, in causa que vertebatur inter Bernardum de Argilageto, ex parte una, et Ferrarium de Villa Nova, ex altera, sub cuius examine petebat idem Bernardus de Argilageto quod dictus Ferrarius de Villa Nova renderet sibi in iure, sicut firmaverat in petitione dictorum

duorum milium solidorum quos ei debebant Petrus de Letone et Berengarius Ferrerii et alii consortes eorum, ratione fideiussionis secundum quod in carta dicti debiti continetur, pro quibus idem Ferrarius de Villa Nova firmaverat.

In qua interlocutoria dictus iudex, audita responsione alterius partis, condempnavit eundem Ferrarium ad redendum eidem Bernardo de Argilageto pro dictis hominibus. A qua interlocutoria dictus Ferrarius appellavit, de qua apelacione Simon de Vinealibus, datus cognitor, prefatam interlocutoriam infirmavit; sed interposita provocacione a dicto Bernardo de Argilageto, Bernardus Frater, super dictam provocacionem iudex datus, interlocutoriam infirmavit prioris iudicis sententiam confirmando; a cuius sententia, interposita apelacione a dicto Ferrario de Villa Nova, deputatus fuit iudex F. de Minorisa ad cognoscendum et sentenciandum de apelacione predicta, sed quoniam idem Ferrarius, iuris ordine non servato, sententiam Bernardi Fratri, in eo quod pronunciaverat eundem Ferrarium de Villa Nova teneri rendere dicto Bernardo de Argilageto, confirmavit; eius sententia per Ermengaudum de Minorisa fuit irrita iudicata, quare fuit iudex deputatus super dicta apelacione a Iohanne de Aliis, vicario Barchinone, Er. de Marina.

Unde ego dictus Er. de Marina, expositis coram me causis gravaminum a parte dicti Ferrarii de Villa Nova et facta responsione partis adverse super eisdem gravaminibus, inspectis omnibus sentenciis supradictis et attestacionibus, receptis confesionibus in iure factis, inspecta etiam quadam notula de firmamento directo que sumpta fuit de capite brevi curie Vallensis, omnibusque rite peractis, dicto Bernardo de Argilageto presente personaliter, Ferrario vero de Villa Nova legitime ac peremptorie citato non comparente, habito consilio sapientum, sententiam Bernardi Frater, in eo quod pronunciavit eundem Ferrarium de Villa Nova debere proseguire et terminare dictam causam sub vicario et curia Vallensi, duco confirmandam et sententiam interlocutoriam dicti Simonis infirmandam, decernens bene esse sentenciatum per dictum Bernardum Frater et Raimundum Literatum et male provocatam a dicto Ferrario de Villa Nova. In expensis autem circa apelacionem istam factis a dicto Bernardo de Argilageto, eundem Ferrarium de Villa Nova eidem Bernardo de Argilageto condemno cum taxacione iuxta dictum suum sacramento declaratis.

Lata hec sententia XII kalendas novembris anno Domini M^o.CC^o.XL° quarto, presentibus F. de Minorisa et Er. Pinxenesi et Raimundo Lobeti.

Sig+num Geraldi de Marina qui hanc sentenciam interlocutoriam tulit.

S+num Iohannis de Albo, Barchinone vicarii, qui hanc sentenciam firmamus.

Sig+num Iacobi de Podiolo, publici Barchinone notarii, qui hanc sentenciam scribi fecit et clausit, cum lideris appositis in XIII^a linea ubi dicit "sub", die et anno prefixis.

148

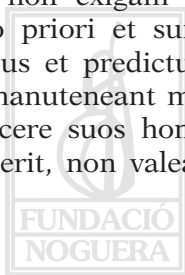
1244, novembre, 24

Arnau de Vilardell es fa espontàniament home (propi) de la casa de Sant Pau del Maresme, del seu prior Hug de Romolis i de tots els seus successors, perpètuament. Acorda i per ferma estipulació promet a aquesta casa, al prior i als seus successors que en endavant serà un serf fidel i obedient en tot, amb bona fe i amb bon enteniment, i que no exigirà ni requerirà enlloc cap altre domini sinó el d'aquesta casa, de l'esmentat prior i dels seus successors, perpètuament. De manera similar l'esmentada casa, el prior i els seus successors el defensaran, el protegiran i miraran per ell i per totes les seves coses, tal com els nobles senyors ho han de fer amb els seus homes i súbdits a tot arreu.

A Original perdut

a ACM. Jaricot, p. 47 (15,5 × 13,5 cm).

Sit notum cunctis quod ego Arnaldus de Vilardello, bono animo ac spontanea voluntate, facio me ipsum hominem domui Sancti Pauli de Maritima et de Ugeto de Romolis, priori, eidem domui et de omnibus suis successoribus perpetuo, et convenio et pro firma stipulacione promitto dicte domui et dicto priori et eius successoribus, de cetero me esse servus fidelis et obediens in omnibus ad bonam fidem et ad bonum intellectum, et deinceps alicubi alium dominium non exigam nec requiram nec faciam nisi dicte domui et dicto priori et suis successoribus perpetuo. Et similiter predicta domus et predictus prior et sui successores deffendant, protegant et manuteneant me et omnes res meas sicut nobiles domini debent facere suos homines et subiectos ubique. Si quis hoc frangere voluerit, non valeat.

Actum est hoc VIII° kalendas decembris anno Domini M^oCC-
°XL° quatuor.

Sig+num Arnaldi de Vilardello qui hoc firmo et laudo, testi-
bus firmarique rogo.

Sig+num Raimundi de Sala, Sig+num Carbonelli de Nateria,
Sig+num G. de Brugaria, nos omnes de episcopatu Barchinone
et de parrochia Sancti Mameti de Currono Superiori, qui hec
vidimus et audivimus.

Sig+num Gulielmi de Rosis, presbiter morans in ecclesia
Sancti Mucionis de Chanovis, qui hoc scripsit, etc.

149

1244, desembre, 19

*Guillem de Gad i la seva esposa Maria, amb el consell i la voluntat del
senyor Hug de Serrallonga, venen i donen a Bernat de Freixenet,
batlle de l'esmentat Hug, i a la seva esposa Ogària, perpètuament,
pel preu de seixanta sous de Melguelh, un hort i una peça de terra
que Guillem Gad té a la parròquia de Sant Martí de Paladdario,
en el lloc anomenat "l'Hort" vora el castell de Montalbà.*

*Per l'hort hauran de donar cada any al senyor Hug de Serrallon-
ga i als seus la dècima i, per Nadal, una gallina en concepte de
cens, i cada any a Ramon de Baus i als seus, tres diners per l'es-
mentada peça de terra.*

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 336 (205 × 155 mm).

Notum sit cunctis quod ego Guillelmus de Gad de Mondorus
et Maria uxor mea, per nos et per omnes nostros presentes et
futuros, consilio et voluntate domini Bernardi Hugonis de Serra-
longua, vendimus et donamus tibi Bernardo de Frexeneto, baiulo
dicti Hugonis, et uxori tue Ogarie et vestris et cui volueritis, imper-
petuum, pro LX solidis malguriensibus bonis, de quibus omnibus
a vobis per bene paccatos nos tenemus renunciando excepcioni
pecunie non numerate, quendam ortum et quendam peciam terre,
que omnia habeo in parrochia Sancti Martini de Paladdario, in
loco vocato dictus Ortus. Est ad ribas castri de Monte Albano et
afrontat ab oriente in vinea, etc...

Sicut superius dictum est et in hiis afrontacionibus includi-
tur, sic vendimus et donamus atque in presenti ratione perfecte et

vere venditionis irrevocabiliter tradimus vobis predictis et vestris et cui volueritis, imperpetuum, omnem predictum ortum cum suo ad aquario et dictam peciam vinee [...] et condirectum, cum ingressibus et egressibus suis et cum omnibus in se habentibus et ad se pertinentibus, et cum omnibus, fructibus et redditibus suis ibi presentibus et futuris atque cum omni melioramento quod possit aliquo casu aliquo tempore, ad tenendum semper in pace et possidendum, ad dandum et dimittendum et inpignorandum sive comutandum et ad omnes vestras vestrorumque voluntates ibi et inde inperpetuum faciendas, sicut melius dici vel intelligi potest ad vestram utilitatem et vestrorum, salvo iure dominorum. Dando vobis predictis emptoribus et vestris et cui volueritis inperpetuum inter vivos in donationem irrevocabilem si quid hec dicta vendicio modo plus valet dicto precio vel de cetero magis fuerit valitura, ad omnes vestras vestrorumque voluntates inde omni tempore faciendas et nos et nostros inde penitus expoliando et vos et vestros et quoscumque volueritis firmiter investiendo.

Dabitur inde decimam domino tuo Bernardo Hugonis et suis pro dicto orto annuatim, in festo Nathalis Domini unam gallinam pro censu, et Raimundo de Bauz de Laucerio et suis annuatim in dicto festo Nathalis Domini pro dicta pecia terre III denarios, et non aliud censuale.

Actum est hoc XIII kalendas ianuarii anno Domini M^o.CC^o. XL°.III°.

Sig++na Guillelmi de Gad et Marie uxoris eius, predictorum qui hec laudamus et firmamus et a domino et testibus firmarique rogamus.

Sig+num Bernardi Hugonis qui inde habuit suum foriscapium.

Sig++++na Raimundi de Podio et Raimundi des Bauz, Guillelmi de Pagueriis, Guillelmi de Ffexas et Bernardi de Desposella, testium.

Petrus, presbiter, scripsit hec, voce Guillelmi de Bacco publici tabellionis arulensis, et hoc signum (*senyal*) fecit.

Ego Poncius de Castelar, notarius arulensis, gerens vicem Guillelmi de Bacco publici tabellionis arulensis, subscribo.

150

1245, febrer, 2

Ramon Pintó, batlle del rei a Terrassa, de part del rei i dels altres senyors de Terrassa, lloa, concedeix i confirma, a perpetuïtat, a favor d'Arnau Bonell, de la seva esposa Guillema, de llur filla Bernarda i del seu marit Guillem Borrell totes les institucions i adquisicions, vendes i compres que ells o llurs predecessors, i Pere d'Arc i Nadal Rossell de Bruguera i els seus hagin fet fins al dia d'avui en totes aquelles terres i vinyes que són tingudes pel rei a les Romanedes, salvat el dret, el cens, la dominació i la fidelitat al rei en tot. Per aquesta lloació i confirmació, Ramon Pintó ha rebut tres sous de moneda de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 337 (203 × 130 mm).

Notum sit omnibus quod ego Raimundus Pictoris, baiulus domini regis in Terracia, ex parte eiusdem domini regis memorati [...] et aliorum dominorum Terracie, laudo et concedo atque inperpetuo confirmo, cum hoc publico et sempre valituro instrumento, tibi Arnaldo Bonelli et uxori tue Guillellme et filie vestre Bernarde et viro suo Guillelmo Borrello et vestris, omnes illas instituciones et adquisiciones, vendiciones et empciones, quas unquam vos vel vestri predecessores et Petrus de Archo et sui et Nathalis Rosselli de Bruguera et sui usque in hanc diem fecistis vel fecerunt de omnibus illis terris et vineis quas per dominum regem tenentur ad ipsas Romanedas.

Que omnia supradicta integriter, cum omnibus se habentibus et habere debentibus, vos et vestri et alii supradicti parsonerii habeatis, teneatis, possideatis, laboretis, melioretis et expletetis potenter et integriter, cum omnibus ingressibus et egressibus suis et cum terminis et affrontacionibus suis et cum omnibus que infra sunt et erunt vel nominari possint et cum omnibus melioramentis que unquam ibi fieri possint ullo modo, ad omnes vestras vestrorumque voluntates libere faciendas sicut melius, sanius et utilius dici, intelligi sive excogitari potest, ad vestrum vestrorumque salvamentum sive proficium, salvo tamen iure, censu, dominacione et fidelitate domini regis in omnibus. Accipimus a vobis pro hac laudacione et confirmacione III solidos huius monete Barchinone, de quibus a vobis bene sumus paccati.

Actum est hoc IIII nonas februarii anno Domini M^o.CC^o. XL°.IIII°.

S+num Raimundi Pictoris baiuli domini regis, S+num Berengarii Fulconis baiuli Cardone, S+num Guillelmi de Faro baiuli de Claro Monte, S+num Petri de Prato baiuli Guillelmi de Terracia, qui hec laudamus et firmamus.

Huius rei sunt testes Bernardus de Bono Vilare, P. Aguyoni, G. de Sala, P. Sutoris.

S+num Bertrandi Acoliti, notarii publici Terracie, qui hec scripsit, cum lideris rasis et emendatis in linea III^a ubi dicitur "emptores", die et anno quo supra.

151

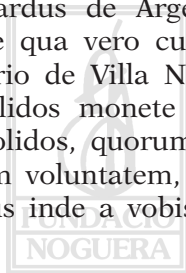
1245, marc, 23

Domènec del Coll, veguer del rei al Vallès, de part del rei i de part seva i de tots els batlles que vindran després d'ell, concedeix i reconeix a Ferrer de Vilanova i a Bernat de Bigues que li han pagat bé i plenament les despeses judicials per aquell afer que hi havia entre l'esmentat Ferrer de Vilanova, d'una part, i Bernat d'Argelaguet, de l'altra, per raó d'aquell deute que Bernat d'Argelaguet reclamava a la casa de Campsentelles.

Per les despeses judicials, Domènec del Coll ha rebut cinquanta-cinc sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 338 (182 × 115 mm).

Sit notum omnibus quod nos Dominicus de Colle, vicarius domini regis in Vallensi, ex parte domini regis et nostrum et omnium vicariorum post nos subsequendum, concedimus et recognoscimus vobis, Ferrario de Villa Nova et Bernardo de Bigis, quod sumus a vobis bene et plenarie paccati de curia et iusticia de illo facto quod era inter vos, dictum Ferrarium de Villa Nova, una parte, et Bernardum de Argelageto, ex alia, racione illius debiti quod dictus Bernardus de Argelageto petebat domui de Campo Scintillarum. De qua vero curia et iusticia illius debiti accipimus a vobis, Ferrario de Villa Nova et Bernardo de Bigis, quinquaginta quinque solidos monete Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, quorum a vobis bene et plenarie sumus paccati ad nostram voluntatem, omni excepcioni peccunie non recepte, unde facimus inde a vobis, dicto Bernardo de Bigis

et Ferrario de Villa Nova, bonum et perpetuum finem quantum ad curiam et iusticiam illius debiti quod Bernardus de Argelageto petebat domui de Campo Scintillarum. Et absolvimus inde vos et bona vestra et pignora vestra que ratione viccarie aliquo modo petere nos potuissemus.

Quod est factum X kalendas aprilis anno Domini M^o.CC^o. XL°.III°.

S+num Dominici de Colle, vicarii domini regis in Vallensi, qui hoc laudo et firmo.

Testes huius rei sunt: P. de Terrades et R. de Font, et D. Palaciolo.

Sig+num Iacobi de Roviradech, scriptoris iurati et notarii publici vicarie Vallensis, qui hoc scripsit cum literis suprapositis in linea X^a, die et anno quo supra.

152

1245, juny, 26

Geralda de Campsentelles i el seu marit Ferrer de Vilanova donen i estableixen a favor d'en Berenguer de Coscó i dels seus, amb diverses condicions, el mas d'Oltzines, que en altre temps s'anomenava "de Terricabra", amb el camp de Tortes i amb una feixa amb oliveres i amb les seves tinences i pertinences, les quals coses Geralda les té en franc alou, per dret dels seus pares, a la parròquia de Sant Fost. Berenguer de Coscó i els seus hauran de pagar diversos drets cada any.

Per aquesta donació i establiment, Geralda de Campsentelles i Ferrer de Vilanova han rebut cinquanta-cinc sous de moneda corrent de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

Berenguer de Coscó, quan rep les coses esmentades, acorda amb Geralda i Ferrer treballar bé i fidelment aquestes honors, atendre i complir amb bona fe totes les obligacions, i també ser un home soliu i afocat d'ells en aquest mas i habitar-hi en servei i fidelitat a ells, i per aquesta raó se'n fa home propi amb la boca i les mans, de manera que en el futur no pugui fer ni elegir cap altre senyor més que Geralda de Campsentelles, el seu marit Ferrer de Vilanova i els seus.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 339 (280 × 165 mm). Al dors: “Sant Fost. Stabliment fet per Garava de Camp Centelles y Ferrer de Vilanova, son marit, a Berenguer de Coscò, de un mas Oliva dit Terricabra y de un camp dit de Tortes y de altra feixa de terra dita dels Olivars, situades en St. Fost, a prestació de divers cens en dit establiment continuats. Registrada St. Fost”.

Sit omnibus notum quod ego Geralda de Campo Scintillarum et maritus meus, Ferrarius de Villa Nova, per nos et nostros damus et stabilimus tibi Berengario de Coscono et tuis mansum nostrum de Oltzines, qui quondam vocabatur de Terricabra, cum campo de Tortes et cum fexia de olivariis que est super vineam nostram, et hec habemus voce genitorum mei, Geralde, per franchum alodium in parrochia Sancti Fausti.

Iamdictum itaque mansum cum dicto campo de Tortes et fexia cum olivariis et suis tenedonibus et pertinentiis cultis et incultis, terminis, afrontacionibus, introitibus et exitibus et omnibus ad hec pertinentibus et debentibus pertinere, per nos et nostros presentes et futuros damus et stabilimus tibi et filio tuo Guillelmo. Et si ipse voluerit esse clericus, damus et stabilimus tibi hec et filie tue, Berengarie, et si ipsa obierit antequam nupserit, uno in eodem manso possis eum dare uni de aliis infantibus tuis. Et hec bene et fideliter laboretis et sitis solidi habitantes ibi et assignantes ad servitium et fidelitatem nostram. Et de omni fructu quem Deus dederit in campo de Tortes et in campo de Terricabra dones nobis et nostris quintum et braciaticum fideliter; et de predicta fexia, in qua sunt olivarie, dones nobis et nostris fideliter sextum et braciaticum de vino et de pane tascham et braciaticum; et de vinea veteri dones nobis et nostris fideliter sextum et braciaticum; de aliis laboracionibus dicti mansi dones nobis et nostris fideliter tascham et braciaticum, excepto farregenali a nobis tibi assignato de quo nichil dones; et de olivariis vero et arboribus nihil nobis dones. Verumtamen retinemus nobis et nostris ruviram sicut eam habere et tenere consuevimus. Item dones nobis de vinea de alodio sextum fideliter et unum par gallinarum recipiendarum annuatim tempore vindemiarum et ultra hec predicta donetis et faciatis nobis et nostris tu et illi qui tecum locum habebunt in dicto manso, ut predicatur, unum par caponum annualiter in Natali, et unam quarteriam frumenti ad mensuram de Granullariis tempore messium, et singulis annis faciatis nobis dues iovas et duos gornals ad vineam, et in festo Nathalis Domini dones nobis pro carne octo denarios monete veteris quaternalis scilicet in uno anno et non [...].

Pro hac enim donacione et stabilicione recepimus rite quinquaginta quinque solidos monete Barchinone curribilis, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, de quos sumus bene paccati; unde nos quantum ad hoc renunciantes excepcioni non numerate et non recepte peccunie, per nos et nostros convenimus esse sempre tibi et tuis de hoc stabilimento legales auctores et perpetui defensores contra omnes personas bona fide, atque in hiis predictis nullum alium dominum proclametis vel faciatis tu vel tui nisi nos et nostros, liceatque tibi et tuis, post dies XXX^a ex quo in nobis et nostris fatigam inveneritis, hec predicta vendere, impignerare sive alienare tuis consimilibus, salvo tamen iure et senioratico nostro et nostrorum.

Ego igitur predictus Berengarius de Coscono, recipiens hec predicta, convenio vobis Geralde et Ferrario et vestris, dictos honores bene et fideliter laborare, et dictum ius fideliter dare, et alia predicta vobis et vestris attendere et complere bona fide, et etiam convenio esse ibi, scilicet in dicto manso, solidus vester affogans et habitans ad servitium et fidelitatem vestram ut predictur, et propter hec facio me hominem vestrum proprium ore et manibus, ita quod de cetero non possim facere nec eligere alium dominum nisi vos et vestros.

Actum est hoc VI° kalendas iulii anno Domini M^o.CC^o.XL° quinto.

S+num Geralde de Campo Scintillarum, S+num Ferrarii de Villa Nova maritus eius, nos qui hoc laudamus et firmamus,

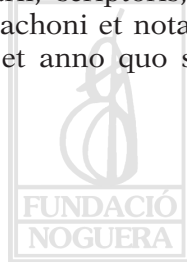
S+num Berengarii de Coscono qui hoc laudo et firmo.

R. de Sala, de Seva, presbiter, in cuius posse firmavit Geralda de Camposintillis, in presencia A. de Villanova et A. Sartre, III nonas iulii anno millesimo CC.XL.V. (*Senyal*)

Huius rei testes sunt: Petrus de Molleto, Guillelmus de Portello.

Sig+num Raimundi de Ulmo, subdiachoni et notarii Barchinone, qui hec confirmo.

Sig+num Petri Ferrarii, scriptoris, qui hec scripsit mandato Raimundi de Ulmo, subdiachoni et notarii Barchinone, cum literis apositis in XI^a linea, die et anno quo supra.

1245, agost, 14

L'abat Pere de Sant Cugat va escriure una carta de súplica al prior de la santa església del Laterà perquè donés al portador Bernat de Torelló uns privilegis i uns trasllats d'altres documents que li eren necessaris, entre ells la butlla del papa Benet VIII del 23-1-1023 a l'abat Guitard de Sant Cugat en la qual confirmava les propietats del monestir i diversos privilegis, dels quals el més important era que el monestir estava exempt de la jurisdicció de reis i bisbes i de qualssevol altres persones.

Traducció de la carta de l'abat de Sant Cugat que, sense data, apareix en aquest pergami:

"Pere, abat per la gràcia de Déu, i el convent de Sant Cugat als venerables i integríssims homes, el prior i convent del Laterà, salut en el Fill de la Verge Gloriosa:

Com que per les dificultats i els perills dels camins no podem venir personalment a Roma, i com que en un temps anterior del papa Gregori IX, davant de vós, dins el vostre dormitori havíem depositat i us havíem confiat, amb un company nostre i amb Bernat de Torelló, portador de les presents, uns privilegis i altres trasllats en una caixa amb dues claus i amb el nostre segell, i com que hem d'exhibir al senyor papa aquests privilegis i trasllats la vigília del dia de Sant Miquel vinent que ens ha estat peremptòriament assignat en la seva presència pel que fa al plet que es mou entre nosaltres, d'una part, i l'Església de Barcelona, de l'altra, sobre l'exempció del nostre monestir, a ell (al plet) li convé que nosaltres cerquem amb vehemència aquests privilegis, malgrat que sigui perillós. Per tant, hem considerat humilment que la vostra caritat i religiositat es digni lliurar sense demora aquella caixa, amb els privilegis i els trasllats que hi ha dins, al nostre B. de Torelló, clergue portador de les presents, i no deixeu de creure'l pel fet que només porti una clau, ja que per la por dels estralls i de la pesta de l'Emperador capturant clergues, els nostres procuradors van perdre l'altra clau. També us supliquem que li doneu bons consells respecte al retorn i al transport de les coses esmentades, etc."

A Original no consultat.

B ACA, Cartulari de Sant Cugat, f. 5.

C ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 340 (435 × 540 mm). Trasl·lat del 14-8-1245, any tercer del pontificat d'Innocenci IV. Pergami amb dos forats de diversos centímetres i, al seu voltant, unes taques esborren bona

part del text de la butlla. Per aquesta raó, la transcripció ha estat feta directament del cartulari de Sant Cugat, excepte, tanmateix, la interessant justificació final del trasllat.

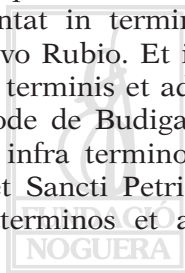
- a Josep RIUS SERRA, *Cartulario de Sant Cugat del Vallés*, vol. II, doc. 486. Barcelona, 1946, p. 134-137.

In nomine Domini, amen. Anno incarnationis Christi millesimo ducentesimo quadragesimo quinto, pontificatus domini Innocentii pape quarti anno tercio, mense augusti die XIII, indictione sexta. Exemplum cuiusdam privilegii fideliter in forma publica translatati:

Benedictus, episcopus servus servorum Dei, Witturdo dilecto filio atque abbati venerabilis monasterii Sancti Cucuphati martiris, fundati in comitatu Barchinonensi in loco qui dicitur Octavianus et per te in eodem venerabili monasterio, tuisque successoribus abbatibus in perpetuum.

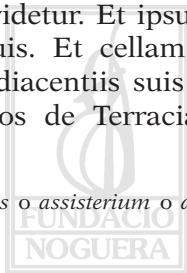
Quoniam concedenda sunt que rationabilibus desideriis pertinere noscuntur, nostri apostolatus auctoritas ad roborandam piam fidelium devotionem in prestandis privilegiis debet minime abnegari. Igitur, quia postulastis a nobis quatinus confirmaremus vobis id ipsum Sancti Cucuphati martiris monasterium cum omnibus suis adiacentiis et pertinentiis, cum finibus terminisque suis, et ideo, tuis piis desideriis faventes, nostra apostòlica auctoritate decernimus supradictum monasterium cum omnia sua, amodo et usque in finem seculi, ut nullius alterius iurisdictioni submitatur nisi sub tua tuorumque successorum in perpetuum.

Confirmamus namque vobis prefatum monasterium cum his terminis et adiacentiis et cum omnibus que inferius continentur. Id est, ipsum alodem qui est in circuitu monasterii: a parte orientis terminat cum terminos vel infra terminos de Cerdaniola, de parte vero meridie affrontat in ipsa serra que dicunt Cerola vel Acutellos sive in alaude Sancti Petri monasterii Puellarum et in terminos de Aqualonga, de occidente namque parte similiter affrontat in terminos vel infra terminos de Aqualonga vel de castrum Rivo Rubio simul cum ipso alode qui fuit de quondam Silvicia qui est infra terminos de ipso rivo Rubio vel in terminos, de parte igitur vero circi affrontat in terminos vel infra terminos de Terracia vel de predicto rivo Rubio. Et in villa que dicunt Milanos cellam Sancti Felicis cum terminis et adiacentiis suis cum decimis et primiciis. Et ipsum alode de Budigas qui fuit de Atoni, filium Ildemari. Et in alio loco infra terminos de castrum Erapriniano ecclesiam Sancte Marie et Sancti Petri cum ipso puio quod castrum Felix dicitur cum terminos et adiacentiis suis. Et ipsum

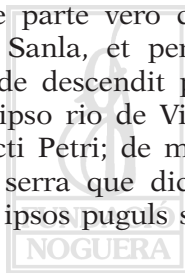

alode de Gevano vel de Sales. Et ipsum alodem quod habet de Monte Pedroso usque ad mare et usque in flumen Lubricato cum terminis et adiacentiis suis. Et infra terminum de castrum Cervilione cellam Sancte Crucis et Sancti Silvestri cum terminis et adiacentiis suis simul cum aliis alodibus qui infra terminos supranominata sunt. Et infra terminos de castrum Subirats cellam Sancte Marie et Sancti Iohannis de Monasteriolum cum terminis et adiacentiis suis. Et ipsum alaudem que dicunt Ispicellos cum terminis et adiacentiis suis. Et castrum que dicunt Mazcheffa cum terminis et adiacentiis suis, cum ecclesia Sancti Petri ibidem fundata cum decimis et primiciis et oblationes fidelium. Et ipsum alaudem de Castelleto qui est infra terminos de predicto castro Mazcheffa vel de Apiarias cum terminis et adiacentiis suis. Et cellam Sancte Marie simul cum ipsos fontes qui est infra terminum de Apiaria vel de Clarmonte cum terminis et adiacentiis suis. Et infra terminos de castro Olerdula ad ipsa turre Bizzes ipsum alodem qui fuit de Bonifilio vel de Provisio. Et ipsum alaudem de Avinione qui fuit de Maior. Et ipsum alodem qui est in Magriniano qui fuit de Petrario et de Teudisclo, iudice, sive de Baio. Et ipsum alodem que dicunt Villam de Lupo qui fuit de Todisclo, iudice, cum terminis et adiacentiis suis. Et ipsum alaudem qui fuit de Seniofredo, levita. Et infra terminos de castrum Sancti Stephani cellam Sancti Stephani cum terminis et adiacentiis suis. Et cellam Sancte Olive cum terminis et adiacentiis suis in longitudine de villa Domenio usque ad mare simul cum ipsos stagnos et in latitudine de ipsa guardia de Bagnarias usque ultra villa Domavis. Et infra terminum de castrum Fonte Rubia et de Monte Acuto et de Piniana et de Cherol ipsum alodum quod ibidem dedit Ansulfus. Et infra terminum de castrum Viti ipsum alodem quod ibidem dedit Arzius et Druda femina. Et in monte Olorda vel infra eius terminos ipsam turrem cum ipso alode quod ibidem dedit Bonifilios. Et in Duodecimo sive in Mizano et infra muros civitatis Barcellone ipsos domos cum ipsas curtes et ortos et ortales vel quantum infra territorios de predicta civitate predictus monasterium habere videtur. Et ipsum alodem de Toldelli cum terminis et adiacentiis suis. Et cellam Sancti Felicis qui est in Valran cum terminis et adiacentiis suis vel quantum ipse adsisterius²⁰ habet infra terminos de Terracia vel de Castellare, et in

20. *Adsisterius* o *assisterius* o *assisterium* o *asciterium* són sinònims de *monasterium* o *cenobium*.

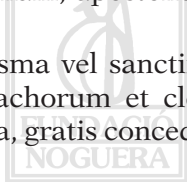

Arraona, et in Barberano, et in Palatio Audidi vel infra eius terminos, et in Canalias, et in villa Mogoda vel infra eius terminos, et in Palatio Salatani vel infra eius terminos, et in Calidas vel infra eius terminos, et in Palatio de Aries vel infra eius terminos, et in Lizano Superiore et Subteriore, et in ipsa parrochia de Pariete vel infra eius terminos, et in Moliedo vel infra eius terminos, et in Gallegos vel infra eius terminos, et ipsum alaudem de Plegamanus cum terminis et adiacentiis suis sicut Bonefilius ibidem dedit. Et ipsum alaudem de Resciaco cum terminis et adiacentiis suis sicut Borrellus comes ibidem donavit. Et ipsum alaudem quod predictus monasterius habet in Betilona vel infra eius terminos. Et in Palumbare vel infra eius terminos. Et in Orta vel in eius terminos. Et iuxta Rivopullo et Palaciolo vel in eius terminos. Et in valle de Ariolfo vel infra eius terminos, et in villa Granoniarios vel infra eius terminos. Et in Laurona vel infra eius terminos. Et in Corrone Superiore vel Subteriore vel infra eorum terminos. Et in Meserata vel infra eorum terminos. Et in Samaluz et in Canovas vel infra eorum terminos. Et cellam Sancti Genesii et Sancti Martini et Sancti Felicis qui sunt ad ipsa Cute cum terminis et adiacentiis suis. Et villam qui dicunt Rifa cum terminis et adiacentiis suis. Et villam Vitamenia que vocant Palatio cum terminis et adiacentiis suis, et cum ipsas ecclesias Sancti Stephani et Sancta Maria qui ibidem sunt fundatis cum decimis et primiciis et oblationes que ad ipsas ecclesias pertinent. Et villarem que dicunt Tolbet cum terminis et adiacentiis suis. Et cellam Sancti Genesii et Sancta Eulalia cum monasterium sive tapiolas cum terminis et adiacentiis suis. Et vallem Gregoria cum terminis et adiacentiis suis. Et vallem Illefredi cum terminis et adiacentiis suis. Et in comitatu Menresa castrum Cleriana cum ecclesia Sancta Maria que ibidem est cum terminis et adiacentiis et cum decimis et primiciis suis et cum finibus suis et affrontationes eius: de parte orientis in Campo Magro ad ipsa Laguna vel in ipso vel Tragar et vadit per ipsa comba de Latula usque in sumitatem serre et ascendit per ipsa serra et tendit ad ipso pugol que dicunt Guardiola de Albarels; de parte vero circi in iamdicto pugol de Albarels sive in villa de Sanla, et pervadit in ipsa serra super artiga de Raisendo, et inde descendit per ipso lomar adiungente de Frexano ubi intrat in ipso rio de Vim; de occiduo similiter in ipso rivo de Vim vel Sancti Petri; de meridie in via qui pergit ad ipsa Portella vel in ipsa serra que dicunt Goda et pervenit per sumitatem serre usque in ipsos puguls super ecclesiam que dicunt

Sancti Petri, cum ipsos terminos de Tovos, deinde descendit per ipsas fines de Tovos per ipsa comba de Raierio usque in ipsa comba de Moronta vel in ipsa serra de ipsa comba de Raucosa et inde ascendit per ipsa costa usque in verticem montis de Campo Magro usque ad ipsa Laguna superius inserta, sicut dominus Unifredus quondam iussit dare per scripturam largitionis Domino Deo et Sancto Cucuphati, martiris, pro remedium anime sue patrisque sui, Sanlani, quondam. Et cellam Sancti Petri que dicunt Vim cum decimis et primiciis et omnia sibi pertinentia sicut quondam Sanla dedit Domino Deo et Sancto Cucuphati, martiris, votive, simul cum Danielo, monacho. Et in castrum Tovos infra eius terminos villam que vocant Avenes cum suis terminis. Et cellam Sancta Maria que est iuxta Aqualata cum terminis et adiacentiis suis. Et cellam Sancti Felicis que est iuxta castrum Odolino. Et in Comitatu Ausonensi omnes alaudes quod prefatum monasterium habere ibidem videtur cum terminis et adiacentiis suis. Et in Comitatu Gerundensi ipsum alaudem qui fuit de Landrigo, abba, qui est in Esterria. Et ipso alaude qui dicunt Sancta Oliva. Et ipso Caldario sicut est terminatum cum ipsis stagnis qui infra hos terminos suprascriptos sunt vel sicut terminat ipso alaude cum ipsis stagnis in termine de castro Sancti Stephani et in termine de Albinana et in termine de castro Berano vel in termine de Roda, et sicut terminat per latera ipsam villam que dicunt Oztor, et vadit per ipsum aragallum unde aqua decurrit tempore pluviarum usque in ipso mari. Et ecclesiam Sancti Stephani de Palatio Auzidi cum omnibus suis pertinentiis, decimas et primicias. Et ipsum alodem quem dicunt Avulba cum omnia sua pertinentia. Et ipsum alodem qui est in terminos de Cervilione que dicunt Ortos Comitales, quod dominus Raimundus comes dimisit per suum testamentum vel iudicium in ipso monasterio per remedium anime sue. Decimis et primiciis et oblationibus de iamdictis ecclesiis et monasterium, locis et alodibus, cum omnibus finibus, terminis, limitibus et adiacentiis eorumque pertinentiis, quantum hodie ipsum monasterium habet vel habiturum est in perpetuum, hec igitur omnia, que supramemorata sunt, tibi Wittardo in Domino filio, tuisque successoribus, a presenti sexta inditione per huius nostri privilegii paginam, apostolica auctoritate confirmamus et corroboramus.

Sanctum quoque Crisma vel sanctificationis oleum, consecrationem altarium vel monachorum et clericorum a quibuscumque presulibus fuerint postulata, gratis concedimus et sine reprehensione

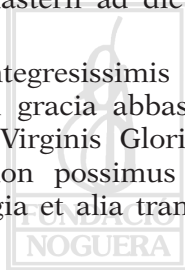
tribuenda. Post obitum abbatis nemo ibi abbatem constituat nisi quem consensus et comunis voluntas fratrum ex ipsa congregatione elegerit, nullumque premium sive donum pro consecratione aliquis accipere contendat. Et si gratis episcopus ordinare noluerit ad cuius diocesim pertinet locus vel a nostra Romana Matre Ecclesia vel a quocumque venerit episcopo, per nostram auctoritatem libere ordinetur. Et si abbas vel quaecumque clericus vel monachus vel laicus ipsius monasterii et suis ecclesiis a quibuscumque presulibus iniuste excommunicatus fuerit, a nostra apostolica auctoritate absolutus exinde permaneat. Statuentes apostolica censura sub divini iudicii obtestacionibus et anathematis interdictionibus, ut nulli unquam regum, nullus episcoporum, nullusque hominum cuiuscumque sit dignitatis vel ordinis audeat moleste causas eiusdem monasterii incumbere nec homines illorum per ullam causam distringere.

Si quis, quod non optamus, nefario ausu presumpserit hec que a nobis statuta sunt transgredi, sciat se anathematis vinculo innodatum et cum diabolo et omnibus impiis eterni incendi atroci supplicio deputatum. Qui vero pio intuitu custos et observator extiterit, omni benedictione repleatur.

Scriptum per manum Stephani, protosacriscrinii Sancte Romane Ecclesie, in mense ianuario et inditione nominata VI^a. Bene Valete.

Cum igitur predictum privilegium apud sanctam Lateranensem ecclesiam dudum extitisset depositum cum quibusdam aliis privilegiis monasterii supradicti, et necesse ei esset ipsa in presenti ad domini pape curiam in partibus ultramontium deportari et Pape viarum discrimina de casu fortuito timerent, dominus Thome, sancte Lateranensis ecclesie prior et domini pape capellani, qui propter hoc ab abbate et conventu predicti monasterii literas et nuntium reciperat specialiter, sicut ex eisdem literis apparebat, quarum tenor inferius est insertus, privilegium plumbea antiqua bullatum et a me Riccardo, scrinario, visum et diligenter inspectum, per me, predictum scrinarium, mandavit ad cautelam in forma publica fideliter exemplandum. Tenor autem predictarum literarum, abbate et conventu predicti monasterii ad dictum priorem et capitulum transmissarum, talis erat:

“Venerabilibus et integresissimis viris, priori et conventui Lateranensi, P(etrus), Dei gracia abbas, et conventus Sancti Cucufatis salutem in Filio Virginis Glorioso. Cum propter viarum discrimina et pericula non possimus nos personaliter Romam venire, et quedam privilegia et alia transcripta in quodam scrineo

cum duabus clavibus et sigillo nostro, tempore domini Gregorii Noni antecluso penes vos intus dormitorium vestrum dimisimus et comendavimus, cum quodam socio nostro et Bernardo de Turello, presentium portitore, et ipsa privilegia et transcripta habeamus ostendere domino pape in vigília Sancti Michaelis proximo venturi que nobis est assignata peremptorie coram ipso super causa que vertitur inter nos, ex una parte, et Ecclesiam Barchinonensem, ex altera, super exemptione nostri monasterii, ipso oportet nos pro eisdem privilegiis quamvis periculosum sit vehementius destinare. Ideoque caritatem et religiositatem vestram humiliter duximus deputandam quatinus dictum scrinium, cum privilegiis et transcriptis aliis que intersunt, dicto nostro B. de Turello, clerico presentium portitori, dignemini tradere sine mora et non minus credatis ei, quia non defert nisi unam clavem, quia timore cladis et pestilentie Imperatoris in captione clericorum procuratores nostri aliam amiserunt. Item supplicamus quod eidem, super regressu et deportatione omnium predictorum, detis consilium salutare. Iam enim super hiis domino S., cardinali, nostras literas festinavimus, et, si placet, translata privilegiorum que penes vos remanebunt vestrorum sigillorum munimine roboretis, et domino pape quod ipsa privilegia integre vidistis et bullata vestras literas destinatis."

Et ego Riccardus, Imperialis Aule scrinarius, de mandato predicti domini prioris sancte Lateranensis ecclesie et ad instantiam Bernardi de Turello, clerici et nuncii predictorum abatis et conventus, predictum privilegium de verbo ad verbum, sicut in autentico continebatur, fideliter in formam publicam translatavi et coram litteratis et idoneis testibus infrascriptis diligenter perlegi et ascultavi, scilicet Petro Pagani scrinario, Rogerio scrinario, Bernardo scrinario, Deutefecit magistro ville, et magistro Petro sutore, et aliis quampluribus.

154

1246, juny, 18

Primer testament de Guillem de Montgrí.

- A Original no consultat.
- B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 443 (430 × 430 mm). Trasllat del 27-10-1283.
- C AHN. Madrid. Còdex L 1398, f. 4r-5v. Transcripció efectuada per Mn. Francesc Xavier Torres Peters (Arxiu Històric de la Pabordia d'Eivissa) i lliurada a l'Arxiu Virtual Jaume I el 29-XII-2008.

a Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la Cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 30. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

In nomine Domini nostri Iehsu Christi. Ego Guillelmus de Montegrino, gerundensis sacrista, attendentes quod nulli mortalium notus est terminus finis sui, in meo pleno sensu ac memoria facio meum testamentum quod volo valere in perpetuum nisi forte aliud condididero in futurum. Si quos vero codicillos fecero, illos nihilominus valere volo.

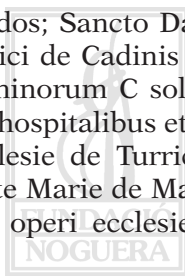
Hinc est quod meos eligo manumissores, videlicet dominum Gerundensem Episcopum et beatissimos et dilectos Bernardum de Sancta Eugenia, fratrem meum, et Gaufridum, vicecomitem de Rupebertino, nepotem meum, et carissimos amicos meos et socios Gaufridum de Terracia, archidiaconum Ympuritanum, et G. de Cartiliano et G. Bernardi de Sancto Romano, canonicos gerundenses, ut ipsi distribuant omnes res meas et exequantur hanc ultimam voluntatem meam sicut hic invenierint scriptum.

Primum iubeo corpus meum sepeliri in cimiterio sancte Marie Gerunde si decessero in partibus citra marinis.

Volo et mando ut ante omnia, de omnibus rebus meis mobilibus et fructibus et redditibus universi honoris mei, quem modo habeo vel deinceps Deo dante habuero, omnia debita mea solvantur et de plano sine omni calumpnia iniurie restituantur, sicut bono modo poterunt manifestari.

Hiis vero completis, volo quod familie mee certa portio detur ad arbitrium manumissorum meorum, habito respectu ad personas et ad laborem quam erga me exercuerunt.

Deinde dimitto ecclesie beate Marie sedis Gerunde ob remissionem peccatorum meorum unam marcham argenti et pro missis canendis quingentos solidos, et domino Episcopo II aureos, feriali C solidos, unicuique de XII presbiteris V solidos, et aliis omnibus presbiteris qui eorum intrant, sive sint in ecclesia beneficiati sive non, trinos solidos. Dimitto ecclesie Sancti Felicis X solidos, operi eiusdem X solidos; Sancto Petro de Gallicantu et Sancto Martino de Costa unicuique X solidos; Sancto Danieli L solidos, operi eiusdem L solidos; Sancto Felici de Cadinis L solidos et operi eiusdem L solidos; operi fratrum minorum C solidos. Dimitto omnibus aliis ecclesiis gerundensibus et hospitalibus et infirmis de Pedrero quinos solidos. Dimitto operi ecclesie de Turricella XX solidos, hospitali eiusdem XX solidos; Sancte Marie de Mari et Sancto Petro eiusdem parrochie quinos solidos; operi ecclesie de Petralata XX solidos;

operi ecclesie Sancti Stephani de Occulo XX solidos; operi ecclesie de Begur XX solidos; operi ecclesie de Fonoylariis XX solidos; operi ecclesie Sancte Marie de Serra X solidos; operi ecclesie de Buada X solidos; operi capelle (de) Guasconibus X solidos; operi ecclesie de Lambilis X solidos; operi ecclesie de Rocha X solidos; operi ecclesie Sancte Christine de Arado X solidos; operi ecclesie Sancte Marie castri de Arado XX solidos; Sancte Marie de Uliano unam marcham argenti et dimidiam pro calice ibi faciendo, quem fieri faciant manumissores mei.

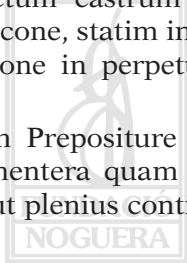
Laudo et concedo donationem quam feci de Villa de Mato et de Cervianello cum omnibus pertinentiis suis Helemosine in ecclesia gerundensi noviter institute, et Prepositus dicte Helemosine teneatur meum anniversarium honorifice facere quolibet anno de omnibus sacerdotibus presentibus illa die.

Dimito et assigno Preposito sacristie gerundensis II mansos quos emi in castro de Ruppe a Berengario de Capraria et tertiam partem decime Sancte Segline quam emi a R^o de Sancto Genesio.

Preterea, si bona mea mobilia tempore obitus mei non sufficerent ad debita mea iam contracta et forte in posterum contrahenda et ad iniurias restituendas et legata solvenda, obligo ad complendum omnia predicta totum castrum meum et terram de Eviza et de Formentera cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, tam in mari quam in terra ubique.

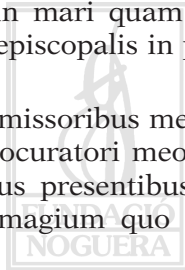
Hiis vero completis, castrum et terram de Eviza et de Formentera, que existens electus Terracone acquisivi divina gratia mediante, Mense archiepiscopali Terracone in perpetuum applico et assigno, tali pacto videlicet quod dominus Archiepiscopus qui pro tempore fuerit et successores sui ad honorem sancte et individue Trinitatis faciant III candelas ardere perpetuo et continue, die ac nocte, ante altare beate Tecle, virginis et martiris Christi, et tribus pauperibus in victu semper bene provideant et vestitu ac meum anniversarium honorifice fieri faciant in ecclesia Terracone; verum si Archiepiscopus qui pro tempore fuerit predicta nollet observare et adimplere, predictum castrum et terra, trina monitione premissa a Preposito Terracone, statim in ius et proprietatem Prepositure et Canonice Terracone in perpetuum convertatur sub pacationibus antedictis.

Dimito in perpetuum Prepositure Terracone tertiam partem terre de Eviza et de Formentera quam emi a domino Iacobo Dei gratia rege Aragonum, sicut plenius continetur in instrumento emp-

tionis confecto, tali videlicet pacto quod Prepositus Terracone qui pro tempore fuerit et successores sui reficiant cotidie honorifice in communi mensa pauperum in Canonica X pauperes cotidie et tales eligantur qui magis videantur egere, et solvat et tradat quolibet anno in festo Pasche, vel ante, CL bisantios argenti boni et fini rectique ponderis sacerdoti quem instituo in ecclesia gerundensi ad honorem Iehsuchristi et gloriose Virginis Marie matris sue, tali forma videlicet quod teneatur celebrare ter in septimana ob remedium anime mee et parentum meorum ac omnium fidelium defunctorum in altari beati Dominici gloriosissimi confessoris, quod situm est in ecclesia iam dicta, de quibus bisantiis faciat per singulos annos in perpetuum ipse et successores sui C cereos aptos, quolibet unius libre et unius quartoni, qui ardeant qualibet die sabbati ad missam Beate Marie et insuper in IIIor festivitatis eiusdem et Natalis Domini, Pasche et Penthecostes ad missam maiorem, et renovet dictos cereos quolibet anno circa medium anni. Deinde sibi et altari iam dicto provideat de residuo in necessariis suis. Dictus vero sacerdos continuam faciat residentiam in ecclesia iam dicta et teneatur interesse ibidem diurnis horis pariter et nocturnis. Preterea iaceat de nocte infra rexias cum clavigerio in eadem ecclesia, cui exhibeat honorem et fraternam societatem, sed ei in aliquo non sit subiectus nisi tamen quod cum dictus claviger causa officii sui veluti ad communicandum et huiusmodi extra ecclesiam ibit, dictus sacerdos remaneat in ecclesia et hoc de nocte et de die tunc temporis, ad custodiendam fideliter et honeste ipsam ecclesiam et thesaurum et alia bona ibidem deposita sive contenta. Institutionem autem predicti sacerdotis volo et statuo ad Sacristam gerundensem perpetuo pertinere, qui infra XX dies post obitum unius a tempore scientie alium ydoneum sibi substituere non moretur; alias eius institutio illa vice ad dominum gerundensem Episcopum devolvatur. Verum si Prepositus qui pro tempore fuerit predicta nollet observare et adimplere, trina ammonitione premissa a domino Archiepiscopo, statim iam dicta pars castri et terre de Eviça et de Formentera cum omnibus iuribus suis et pertinentiis, tam in mari quam in terra ubique, in ius et proprietatem Mense archiepiscopalis in perpetuum convertatur sub pactionibus antedictis.

Volo et mando manumissoris meis et baiulo de Constantino et castlano de Eviça et procuratori meo qui pro tempore fuerit ac omnibus aliis habitatoribus presentibus et futuris eiusdem castri et terre, per fidem et homagium quo michi tenentur, predictum

castrum de Constantino et dictum castrum et terram de Eviça et de Formentera cum instrumentis ad dicta castra et terram spectantibus, Archiepiscopo et Preposito Terrachone tradant sine difficultate aliqua et dilatione. Hoc tamen primo testamento concesso et confirmato ac corroborato subscriptione ipsius Archiepiscopi et totius Capituli Terrachone, quem rogo tanquam patrem et dominum ut intuitu pietatis et misericordie hanc meam ultimam voluntatem observet et faciat inviolabiliter observari.

Si vero aliquo casu contingente, quod Deus avertat!, de castro et terra de Eviça que predicta sunt non possent compleri, obligo ad ea complenda, quantum ad legata et debita solvenda et iniurias restituendas, totum patrimonium meum, scilicet honorem de Cervianello et de Villademato, quem totum honorem possideant et colligant manumissores mei tantum ac tamdiu quousque de fructibus et proventibus predictarum possessionum omnes mee iniurie, prout scriptum est, restituantur et debita et legata mea integre sint soluta. Hiis vero peractis, fiat de predictis honoribus secundum quod est superius ordinatum.

Denique rogo karissimos et dilectos Bernardum de Sancta Eugenia, fratrem meum, et Gaufridum vicecomitem de Ruppebertino, nepotem meum, ut hanc meam ultimam voluntatem manuteneant et deffendant et ob remedium animarum suarum et, sicut de eorum dilectione confido, faciant inviolabiliter observari.

Actum est hoc XIII kalendas iulii anno Domini millesimo CC quadragesimo VI.²¹

Ego Guillermus de Montegrino, gerundensis sacrista, subscribo.

Ego frater Berengarius, gerundensis episcopus, subscribo. Signum Bernardi de Sancta Eugenia. Signum Gaufredi, vicecomitis de Ruppebertino. Ego Gaufridus de Tarraça, empuritanus archilevita, subscribo. Ego Guillermus de Cartiliano subscribo. Ego Petrus, sancte Terracone ecclesie archiepiscopus, subscribo, XVIII kalendas ffebroarii anno Domini millesimo CC.XL.VIII, et hoc testamentum firmo salvis hiis que in codicillis hodie factis per dictum sacristam inmutata sunt et declarata per manum Raimundi de Villanova, publici notarii Terracone. Ego A., Terraconensis ecclesie prepositus, hoc testamentum firmo, salvis hiis que in codicillis hodie factis per

21. Tanmateix, un regest d'aquest testament escrit pels monjos de Montalegre dona l'any 1247: "Fet i fermat per Berenguer de Vilar a XIII de les calendes de juliol de M.CC.XXXXVII" (ACA, ORM, Monacals, Hisenda, vol. 2082, f. 68v).

dictum sacristam inmutata sunt et declarata, qui facti sunt XVIII kalendas ffebroarii anno Domini millesimo CC.XL.VIII. per manum Raimundi de Villanova, notarii Terracone. Ego A. de Acuta, archidiaconus, subscribo eo modo quo prepositus subscripsit. Ego A., terraconensis precentor, subscribo eo modo quo et prepositus. Ego P. Bernardi, hospitalarius, subscribo eo modo quo dominus prepositus. Ego R. de Miliano, operarius, subscribo eo modo quo prepositus. Ego Guillelmus Colratus, canonicus, subscribo eo modo quo prepositus. Ego R. de Valle, canonicus, subscribo eo modo quo prepositus. Ego Geraldus de Quinçacho, canonicus, subscribo eo modo quo prepositus. Ego Ff. de Gacello, canonicus, subscribo eo modo ut prepositus. Ego Michael de Conesia, canonicus, subscribo eo modo quo prepositus. Ego Petrus Gibot, canonicus, subscribo eo modo quo prepositus. Ego Guillelmus de Verdo, canonicus, subscribo eo modo quo prepositus. Ego A. de Valleferti, thesaurarius, subscribo, cum intentione subscriptionis prepositi. Ego P. Sancius de Casals, canonicus Terracone, prestatione facta ut prepositus protestatur, subscribo. Ego Salvator Gali, canonicus Terracone, subscribo eo modo quo prepositus. Ego Geraldus de Celma, succentor Terracone, subscribo. Ego R. de Monteolivo subscribo ut prepositus.

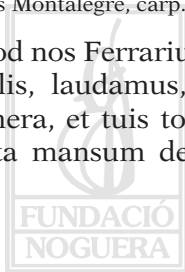
155

1246, octubre, 11

Ferrer de Vilanova i la seva esposa GERALDA de Campsentelles lloen, concedeixen i confirmen a favor de Pere de Vallpanera i dels seus tot el camp anomenat "Camp d'en Mir", que per ells ja tenen al costat del mas de Vallpanera. De tots els fruits del pa que Déu hi doni, els hauran de donar fidelment el quint i el braçatge, i dels fruits del vi, la tasca, i mentre hi hagi vinya, els hauran de donar cada any un parell de gallines per la festa de Sant Miquel. Per aquesta lloació i confirmació, Ferrer i GERALDA han rebut cinc sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 341 (144 × 122 mm).

Sit notum cunctis quod nos Ferrarius de Vila Nova et uxor mea, GERALDA de Campo Sintillis, laudamus, concedimus et confirmamus tibi, Petro de Val Panera, et tuis totum ipsum campum quem tu iam per nos tenes iusta mansum de Val Panera quod vocatur Campum de Mir.

Predictum vero campum, cum introitibus et exitibus suis et cum arboribus qui ibi sunt et erunt, laudamus, concedimus et confirmamus tibi et tuis, ad habendum et tenendum omnique tempore in sana pace possidendum ad panem et vinum. Et de omni fructu panis quod Deus ibi dederit dabitur nobis et nostris quintum et braciaticum, et de fructu vini tascam fideliter, et dum vineam ibi habeat, dabitur nobis et nostris annuatim in festo Sancti Michaelis unum par gallinarum. Accipimus a vobis pro hac laudacione et confirmacione V solidos, quos concedimus habuisse et recepisse.

S+num Ferrarii de Vila Nova, S+num Geralde de Campo Sintillis, nos qui hoc laudamus et confirmamus.

Actum est hoc V^o idus octobris anno M.CC.XL.VI.

Berengario [...], Berengario de Ribaura, P. de Ciraria, testibus.

Sig+num Geraldí de Vallibus Romanis, notarii publici Montis Tornesii, qui hoc scripsit die et anno prefixis.

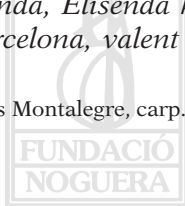
156

1247, maig, 18

Elisenda, filla del difunt Ferrer de Banyeres, amb el consentiment i la voluntat del seu marit Guillem Ermengol ven a Bernat de Malla i als seus, a perpetuitat, una peça de terra, amb olivera i amb totes les pertinences, que com a successora del seu difunt avi Guillem de Banyeres té pel cenobi de Sant Pau del Maresme en el territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Martí de Provençals, prop del mas del difunt Joan de Camp Aran.

Elisenda els transfereix l'esmentada peça de terra perquè en facin lliurement la seva voluntat a persones iguals a ells, salvat sempre el cens, la senyoria i la fadiga de trenta dies del monestir i del seu convent. Aquest cens és de cinc sous de bona moneda corrent de Barcelona, salvada per a aquest cenobi la quarta part de les olives de les oliveres que hi ha i que hi haurà, tal com està contingut en la carta precària feta el 5 de juny de 1212 per mà de l'escrivà Hug Acòlit. Per aquesta venda, Elisenda ha rebut de Bernat de Malla tres-cents sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 342 (310 × 210 mm).

In Christi nomine. Sit notum cunctis quod ego Elicsendis, filia quondam Ferrarii de Bagnariis, cum assensu et voluntate Guillelmi Ermengaudi, mariti mei, vendo tibi Bernardo de Medalia et tuis in perpetuum, quandam peciam terre cum olivaria que ibi est et pertinentiis universis, quam ex succesione Guillelmi de Bagnariis, quondam avi mei, habeo et teneo per cenobium Sancti Pauli de Maritima in territorio Barchinone, in parrochia Sancti Martini de Provincialibus prope mansum quondam Iohannis de Campo Aran, sicut terminatur ab oriente in alodio Iohannis de Campo Arano, ab occidente et a circio similiter, a meridie in tenedone Bernardi de Polinyano.

Iamdictam peciam terre, cum olivaria que ibi est et introitibus et exitibus suis et pertinentiis, extrahimus de meo meorumque iure, dominio et posse, et in tuum tuorumque ius, dominium et posse transfero irrevocabiliter. Inducens te et tuos, cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et sempre libere et quiete possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam consimili tuo et tuorum, sine vinculo et retentu mei et meorum et ullius persone, salvo tamen sempre censu et senioratico et fatiga XXX^a dierum predicti monasterii et eius conventus. Qui census est quinque solidorum bone monete Barchinone curribilis, salva eidem cenobio quarta parte olivarum olivariarum que ibi sunt et fuerint, sicut continetur in carta precaria facta per manum Hugoni Acoliti, scriptoris, nonas iunii anno Domini M.CC.XII. Pro hac autem venditione accepi a te trecentos solidos Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos.

Ne vero occasione vel accione duplicis decepcons vel modis aliis ego possim vel possit aliqua alia persona unquam contra presentem venditionem venire vel eam in aliquo revocare nec te vel tuos de non numerata pecunia convenire, dicte occasioni, accioni et excepcioni pecunie non numerate et auxilio senatus consulti velleyani et iuri ypoteche et cuilibet alii iuri, scripto et non scripto sive consuetudinario, contra predicta in aliquo repugnanti, quantum ad hec ex certa scientia penitus renuntio. Dando et cedendo tibi et tuis si quid hec que tibi vendo plus valent vel possunt valere precio supradicto. Insuper pro stipulatione promito teneri tibi et tuis de predictis que tibi vendo semper de firma et legali evictione. Ita quod ad questionem, si tibi vel tuis mota fuerit, statim satisfaciam et respondebo pro te et tuis, et in principio litis suscipiam in me honus litigii et agam eam meis propriis impensis a principio usque

in finem, et servabo te et tuos inde indempnes, remitendo tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciationis, et restituam etiam tibi et tuis si quas missiones unquam tu vel tui feceritis in evincendo hec vel causam evictionis pro hiis examinando, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, obligando tibi et tuis pro hiis me et omnia bona mea mobilia et immobilia. Et ad maiorem cautelam, iuro tibi per Deum et eius sancta quatuor Evangelia manibus meis corporaliter tacta quod hanc venditionem et omnia prenotata semper inviolabiliter observem et nunquam contra veniam per me vel per interpositam personam.

Actum est hoc XV° kalendas iunii anno Domini millesimo CC^o.XL°. septimo.

S+num Elicsende predictae (*escut*), Sig+num Guillelmi Ermenegaudi mariti eius, nos qui predicta laudamus et firmamus.

Huius rei testes sunt: Raimundus Candalerius, Raimundus Spaherius et Petrus Ferrarius de Massaneto.

(*Senyal*) Ugo de Romolis, prior Sancti Pauli de Maritima, salvo iure.

Sig+num Iacobi de Portu, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis appositis in linea VI^a, die et anno prefixis.

157

1247, juny, 3

El bisbe Pere de Barcelona, per ell i pels seus successors, lloa, dona, concedeix i confirma a favor del senyor Déu i de la casa de Santa Maria de Montalegre, és a dir a favor de la mensa d'aquesta casa, tota la donació que la senyora Geralda de Campsentelles i el seu marit Ferrer de Vilanova li havien fet a favor en lliure i franc alou, de les pastures i de les adempres en les seves honors i de tres feixes o peces de terra, en una de les quals estan edificades les cases de Montalegre, l'altra peça de terra és al costat del castell de Montalegre i s'anomena "de la Font", i l'altra és al Puig d'en Pere Fidel.

Totes aquestes coses, tal com millor han estat donades i concedides a l'esmentada casa per la senyora Geralda i el seu marit Ferrer de Vilanova, i tal com millor han estat concedides, lloades i confirmades per Jofre de Terri, axí el bisbe Pere les lloa, dona, concedeix

*i confirma a favor de Santa Maria de Montalegre i de la seva men-
sa en propi, lliure i franc alou, sense que, per l'esmentada honor
o per la donació, hagin de fer cap servei a la senyora de l'esmentat
lloc, sinó que, ben al contrari, tinguin en lliure i franc alou totes
i cada una de les coses abans dites, sense cap obstacle ni retenció
del bisbe ni dels seus.*

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 343 (232 × 142 mm). Al
dors: "Sant Fost. Carta ab la qual lo senyor Bisbe de Barcelona confirma a les
monges de Mont Alegre les coses a elles donades per Garava de Camp Cen-
telles. Fa per la compra feta per dites monges de dita Garava. Registrada St.
Fost".
- a ACA, Monacals Hisenda, lligall gran núm. 246. Trasllat sense data, però escrit
amb paper segellat de l'any 1801.

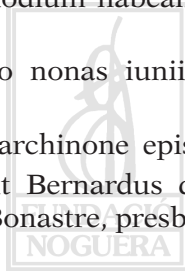
Sit omnibus manifestum quod nos frater Petrus, Dei gratia
Barchinone episcopus, per nos et successores nostros laudamus,
damus, concedimus et confirmamus Domino Deo et domui Sancte
Marie de Montealacri, scilicet mense predicte domus, totam illam
donationem quam domina Geralda de Campo Scintillis et Ferrarius
de Villanova, maritus suus, fecerunt eidem domui de pasturis et
aemprivis in honoribus suis, et de tribus fexiis sive peciis terre,
in una quarum dicte domus de Monte Alacri sunt hedificate, sicut
pretenditur de carraria qua itur ad fontem usque ad honorem
Sancti Cucuphatis, et alia pecia est iuxta castrum de Monte Alacri
que vocatur de Fonte, et alia pecia est in podio de Petro Fideli.

Predicta itaque omnia sicut sunt terminata et fixuriata cum
introitibus et exitibus suis, sicut melius data et concessa sunt
predicte domui a dicta domina Geralda et Ferrario de Villanova,
marito suo, et concessa, laudata et confirmata a Gaufrido de Terri,
sic laudamus, damus, concedimus et confirmamus predicte domui
et mense eiusdem per proprium, liberum et francum alodium,
prout melius dici potest et intelligi ad salvamentum et bonum
intellectum predicte domus et sororum ibi degentium, sine aliquo
servitio quod pro dicto honore vel donatione facere nemini tene-
antur domine predicti loci; immo hec omnia supradicta et singula
per liberum et francum alodium habeant sine obstaculo et retentu
nostro et nostrorum.

Actum est hoc tertio nonas iunii anno Domini millessimo
CC°.XL° septimo.

Ego frater Petrus, Barchinone episcopus, subscribo.

Testes huius rei sunt Bernardus de Pirariis, barchinonensis
canonicus, Bernardus de Bonastre, presbiter, et Petrus den Domeint.

Sig+num Iohannis de Calidis, scriptor domini barchinonensis episcopi, qui hec scripsit mandato ipsius, die et anno prefixis.

158

1247, agost, 26

Ramon de Castellet, per ell i pels seus, dona a Pere de Sant Martí, per raó de l'aixovar, i a Elisenda, esposa de Pere de Sant Martí i filla de Ramon de Castellet, com a part de la seva herència i de la llegítima que li pertoca en els béns dels pares, i després als fills procreats de tots dos, perpètuament, tot el castell de Castellbell íntegrament, amb tots els drets feudals que pertanyen i especen a Ramon de Castellet, tal com aquest té el castell pel senyor de Bell-lloc.

Si Pere de Sant Martí morís abans que Elisenda, Ramon de Castellet vol que Elisenda no pugui fer hereu del castell de Castellbell cap fill, només els fills procreats simultàniament de Pere de Sant Martí i d'Elisenda; tanmateix, Ramon de Castellet vol que la seva filla Elisenda, amb fills o sense fills, tingui en l'esmentat castell cent morabatins d'or per fer-ne perpètuament i plenament la seva voluntat.

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 33 (41 × 9,5 cm). Trasllat del 29 de gener de 1251.

Hoc est translatum fideliter factum.

Notum sit cunctis quod ego Raymundus de Castelleto, per me et per meos, bono animo et gratuita voluntate dono tibi Petro de Sancto Martino, ratione exovarii, et domine Elicsendi, uxori tue et filie mee, pro parte sue hereditatis ac legitime sibi spectante et spectare debente in bonis patriis, et deinde infantibus qui ex vobis insimul fuerint procreati, in perpetuum, totum castrum integritèr de Castro Pulcro, cum servitudinibus, militibus et dominabus, hominibus et feminis, homagiis, dominiis, dominicaturis et feudis, terris, vineis, campis cultis et heremis, arboribus fructiferis et infructiferis, censibus, decimis, agrariis, questiis, adempriviis, stacamentis, stabilimentis, placitis, intestiis, cuguciis, exorchiis, homicidis, invencionibus, hominum et feminarum redemptionibus, et universis aliis hic expressis et non expressis, mihi in dicto castro et toto eius termino spectantibus et spectare debentibus, iuste et iniuste, subtus terram ac supra, sicut dictum castrum cum omnibus supra dictis et singulis habeo et teneo per seniore de Pulchro

Loco, et omnibus aliis qui dici et nominari valeant ad utilitatem vestri et vestrorum.

Ita dono vobis ambobus et infantibus qui ex vobis insimul sint et fuerint procreati per herentiam, et de omnibus supra dictis et singulis cum hac presenti et publica carta perpetuo valitura introduco vos et vestros de presentibus in corporalem possessionem et perpetuam tenedonem, ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas sine omni meo meorumque retentu.

Volo predicta atque mando quod si tu, dictus Petrus de Sancto Martino, obieris ante dictam Elicsendam, uxorem tuam et filiam meam, quod dicta Elicsendis non possit hereditari alicui infanti de dicto castro Castri Pulchri nisi infantes qui ex te et ipsa insimul sint vel fuerint procreati; verumtamen dicta Elicsendis, filia mea, habeat in dicto castro centum morabatinos in auro, cum infante et sine infante, ad omnes suas voluntates perpetuo ac plenarie faciendas.

Et ut dicta donatio vobis sit validior et firmissima recipio in hominem te, Petrum de Sancto Martino, [...] tradere possessionis, et ut in antea predicta maiori gaudeant firmitate, ego dictus Raymundus de Castelleto, gratis et sine vi aliqua, meis propriis manibus iuro per Deum et super sancta IIIIor Evangelia omnia predicta et singula fideliter et firmiter observare et complere et non in aliquo unquam contra venire aliquo iuris casu.

Actum est hoc VII° kalendas septembris, anno Domini M^oCC^oXL^o septimo.

Sig+num Raymundi de Castelleto, iurantis, qui hoc facio, laudo atque firmo.

Sig+num Arnaldi Cornalaga, Sig+num Berengarii de Sancto Stephano, Sig+num Petri de Kastro Gallino, testium.

Raymundus Sala, notarius publicus Minorisse, hec scripsit, cum litteris superpositis... [...] de Calamanika, qui hoc firmo...

Sig+num Petri de Keanal, presbiteri et capellani Sancte Marie de Rochafort, qui hoc translatum fideliter scripsit IV° kalendas februarii, anno Domini M^oCC^oL^o.

1248, febrer, 29

Bernat d'Olzet de Dalt i la seva esposa Maria, per ells i pels seus, venen i lliuren a favor de Pere Soler i dels seus, a perpetuïtat, tota l'honor que tenen en lliure i franc alou a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda, en el lloc anomenat "Ses Corts". També li venen a ell i als seus, a perpetuïtat, una feixa de terra que tenen en el mateix lloc per l'església de Santa Maria de Moola. Per aquesta venda han rebut de Pere Soler seixanta-sis sous de bona moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 345 (243 × 180 mm). Al dors: "Fa per una peça de terra qui és en lo loch appel·lat Ses Corts. Mogoda. Venda feta per Bernat de Olzeto a Pere de Soler del mas dit Ses Corts, situat en la parròchia de Mogoda. Va ab la venda feta per Jaume de Soler a Simon de Corts. Registrada Mogoda".

Sit notum omnibus quod ego Bernardus de Olzeto Superiore et uxor mea, Guillelma, bono animo et gratuita voluntate, per nos et nostros presentes et futuros vendimus et deliberamus tibi Petro de Solerio et tuis, inperpetuum, totum ipsum nostrum honorem quem habemus et habere debemus libero et franco alodio in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda in loco vocato ad Ses Corts. Qui honor advenit mihi, Bernardo, voce et laxacione matris mee, Marie de Olzeto quondam, et est dictus honor iusta illas partes quas tu iam emistis ab aliquibus persones. Et terminatur autem ab oriente in alodio de Mogoda, ab meridie in alodio Symonis de Curtibus, ab occiduo in alodio tuo et Sancti Petri de Rexach, a circio vero in franchesa Montischatani quam tenet Bernardus Gilaberti. Item vendimus tibi et tuis, perpetuo, unam fexiam terre quam tenemus per ecclesiam Sancte Marie de Moola in eodem loco, que affontar ab oriente in tuo alodio, ab meridie in tenedone Bernardi Gilaberti, ab occiduo et a circio in alodio Symonis de Curtibus.

Quem dictum honorem et dictam fexiam terre vendimus tibi et tuis ad habendum, tenendum omnique tempore possidendum potenter et integriter, cum introitibus et exitibus suis, cum terminis et affrontacionibus suis et cum omnibus melioramentis que unquam ibi feceris, sicut melius dici et intelligi potest ad tuum tuorumque commodum et utilitatem et ad omnes tuas tuorumque voluntates faciendas, salvo iure et tascha quam habet dicta ecclesia de Moola in dicta fexia terre. Totum alium honorem habeas pro tuo libero alodio. Et de nostro nostrorumque iure, dominio et posse hec

extrahentes, in tuum tuorumque ius, dominium et posse eadem transferimus irrevocabiliter tanquam rem tuam propriam. Insuper promittentes tibi et tuis dictam vendicionem semper facere tenere et in pace possidere, et esse inde legales guirentes et defensores contra cunctas personas, et firmiter teneri de legali eviccione sub obligacione omnium bonorum meorum mobilium et immobilium in quibus melius accipere volueritis, sine placito et sacramento et testibus. Ad maiorem cautelam ego, dictus Guillelmus, iuro per Deum et eius sancta IIIIor Evangelia, meis propriis manibus tacta, quod non veniam contra hanc vendicionem occasione dotis aut duplicis decepcionis, immo renuncio meo sponsalicio et omni alii iuri pro me in aliquo facienti. Pro hac enim vendicione accepimus a te LX.VI solidos bone monete Barchinone, valenti marcha argenti LXXX.VIII solidos, super quibus renunciamus omni excepcioni non habite peccunie.

Actum est hoc II kalendas marcii anno domini M.CC.XL. septimo.

S+num Bernardi de Olzeto, S+num Guillelme uxoris eius, iurantis, qui hec laudamus et firmamus.

Testes sunt huius rei: Bernardus de Granada et Bernardus dictus diachonus.

S+num [Guillelmi], S+num Berengarie, S+num Ermessendis, S+num Guillelme, S+num Raimunde, S+num Marie, S+num Berengarii, filiorum et filiarum eius, qui hec laudamus et firmamus.

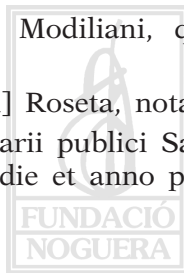
S+num Ferrarii, S+num Raimundi, S+num Guillelmi, fratrum dicti Bernardi de Olzeto, qui hec laudamus et firmamus.

Arnallus, sacerdos de Gavaressa, clericus Sancti Martini de Granera, in cuius manu firmaverunt hanc cartam et iuravit Guillelma de Olzeto, uxor Bernardi de Olzeto, et Guillelmus, Berengaria, Ermesenda, Guillelma, Raimunda, Maria et Berengarius, filii et filie eorum, et Ferrarius et Raimundus et Guillelmus, fratres predicti Bernardi de Olzeto, in presentia Bernardi de Girbat et P. de Riera et Guillelmi de Sancta Cecilia.

Bertrandus, clericus Modiliani, qui hec firmo, salvo iure Sancte Marie.

Sig+num [Berengarii] Roseta, notarii publici Sabadelli.

Sig+num [forat], notarii publici Sabadelli pro Berengario de Roseta, qui hec scripsit die et anno prefixis.

160

1248, octubre, 2

Pere Peyorell, la seva esposa Alegreta i llur fill Pere Peyorell havien estat absents molt de temps, i l'esposa de l'esmentat Pere Peyorell júnior, Bondia, tenia els béns de les persones esmentades per raó del seu esponsalici.

Escapat Malet i Cresques Bonafussu havien comparegut davant del veguer de Barcelona, Marimon de Plegamans, queixant-se contra l'esmentada Bondia, la qual retenia els béns del seu marit i dels pares d'ell pels deutes en els quals l'esmentada Bondia i el seu marit i els pares d'ell, cadascun d'ells solidàriament i com a principals, estaven obligats, és a dir, amb Cresques, per 84 sous i amb Escapat, 51 sous, i en conseqüència demanaven a Marimon de Plegamans que fes que Bondia pagués el que devia.

Bondia comparegué davant el veguer acceptant aquests deutes, i Marimon de Plegamans manà que ella vengués una part de les seves honors que abastés a satisfer les quantitats esmentades.

En conseqüència, a fi de pagar els esmentats deutes, Bondia venqué a Guillem de Pelagiano i als seus, en pur, lliure i franc alou, una peça de terra que, per raó de l'esponsalici que li havia donat el seu marit, tenia en el territori de Barcelona, a la parròquia de Santa Eulàlia de Pelagiano, en el lloc dit "Pilars". Per aquesta venda Bondia va rebre 160 sous de Barcelona, dels quals, per manament d'ella, Guillem de Pelagiano en va pagar 84 a Cresques i 51 a Escapat, pels deutes d'ella, del seu marit i dels seus sogres, i 25 sous a Bernat de Clariana, el qual tenia el dret de fadiga en l'esmentada peça de terra i la podia haver retingut pel preu que donés una altra persona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 346 (440 × 310 mm).

Sit omnibus notum quod cum Petrus Peyorelli et uxor eius Alegreta et [filius] eorum, Petrus Peyorelli, longo tempore absentes fuerint, et Bondia, uxor dicti Petri Peyorelli iunioris, teneat bona predictorum ratione sponsalicii sui, et Scapatus Maleti et Cresches Bonafussu comparuissent coram me Marimundo de Plicamanibus, vicario Barchinone, conquerentes de dicta Bondia, detenente bona dicti mariti sui et parentum eius, de debitis in quibus eadem Bondia et dictus vir eius et parentes eiusdem sunt eis cum instrumentis publicis uterque insolidum principaliter obligati, scilicet, dicto Cresches in quinquaginta solidis de capitali et eorum lucro, ut in

carta quam Iacobus de Portu notarius scribi fecit kalendis madii anno Domini M^o.CC.CL. tercio continetur, de quo debito et lucro nondum solverant sibi nisi XVI solidos et sic cum capitale esset duplicatum, secundum statutum domini regis petebat de octuaginta IIIIor solidos residuos sibi solvi; et dicto Scapato in viginti solidis de capitali et eorum lucto, ut in carta scripta per manum Bernardi de Cadireta notarii XII kalendas madii anno Domini M^o.CC.CL. quinto continetur, ex alia parte, in X solidis de capitali et eorum lucro ut in alia carta scripta per manum eiusdem Bernardi XIII kalendas ianuarii anno Domini M^o.CC.XL. quinto continetur, et sic petebat inter capitale et usuram quinquaginta unum solidos; unde postulavere ambo ut faceremus a dicta Bondia dicta debita eis solvi.

Cumque dicta Bondia, vocata coram nobis, comparuisset confitens dicta debita simul cum predictis debere et usuras, sicut superius est contentum, et honores predictorum tenere iure sui sponsalicii, et assereret nulla mobilia [...] eorum se tenere nec scire, et etiam semetipsam nulla mobilia habere, visis dictis cartis causaque cognita, mandamus ei ut de ipsis honoribus tantum venderet unde dictis vindis posset satisfieri in quantitativis supradictis.

Unde ego, dicta Bondia, propter solvenda dicta debita, cum auctoritate dicti vicarii vendo tibi, Guillelmo de Pelegiano [...] et tuis et cui volueris per purum liberum et franchum alodium quandam peciam terre plantatam et plantandam, quam teneo, ratione sponsalicii a dicto viro meo michi facta, in territorio Barchinone, in parrochie Sancte Eulalie de Palegiano, in loco dicto Pilaribus, sicut terminatur ab oriente in flumine Lupricati, a meridie in vinea Durandi de Valle, ab occidente in via publica, a circio in alodio Bernardi de Castellari.

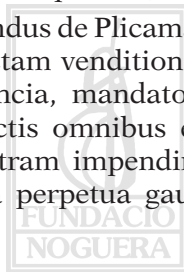
Iamdictam namque peciam terre plantatam et plantandam, cum introitibus et exitibus suis et omnibus ad eam pertinentibus et debentibus pertinere, et cum omnibus locis, iuribus, vocis et actionibus, michi inde competentibus vel competituris sive dicto viro meo et parentibus eiusdem, extraho de meo et ipsorum iure, dominio et posse sine ullo meo et ipsorum vinculo et retentu, et in tuum tuorumque ius, dominium et posse transfero irrevocabiliter. Inducens te, cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, de presenti in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et semper libere et quiete possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et franchum alodium.

Pro hac autem venditione, accipio a te centum sexaginta solidos denariorum Barchinone, valente marcha argenti LXXX. VIII solidos, de quibus solvis mandato meo dicto Cresches dictos octuaginta quatuor solidos et dicto Scapato dictos quinquaginta unum solidos, ratione dictorum debitorum in quibus ego et dictus vir meus et dicti parentes sui sumus eis insolidum et principaliter obligati, et residuos viginti quinque solidos donas et solvis Bernardo de Cleriana, propter hoc, quia cum ipse, ut asserebat, haberet faticam in dicta pecia terre ita quod poterat eam retinere pro precio quod vellet alius ibi dare, diffinio dictam fatigam et totum ius si quod habet in dicta pecia ut inferius continetur. Sic vero occasione vel accione duplicis deceptionis vel modis aliis ego Bondia possim vel dictus vir meus vel parentes sui possint seu aliqua alia persona possit unquam contra hanc venditionem venire nec te vel tuos de non numerata peccunia convenire, renuncio quantum ad hec, ex certa scientia, dicte occasione et accioni et excepcioni peccunie non numerate et auxilio et beneficio Legis Gotice et Usaticorum Barchinone et omni iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Confitens quod dicta pecia terre fuit longo tempore retro subhastata et non fuit inventa alia persona que plus vel tantum vellet offerre pro precio in eadem quam tu, qui dictos centum sexaginta solidos obtulistis. Insuper promito semper salvare tibi et tuis totam predictam venditionem, et esse tibi et tuis inde legalis guirens, auctrix et deffensatrix, et quod tenear semper tibi et tuis de firma et legali evictione, et restituam tibi et tuis, qua ora velitis, si quas missiones unquam feceritis in litigando vel deffendendo de predicta vel in evincendo vel causam evictionis examinando et quantum a te vel tuis sit evictum, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, et omni condirecti sive contradicentibus me opponat. Et propter hoc obligo tibi et tuis me et omnia bona mea habita et habenda, sic quod non possim me in hoc aliquo modo excusare. Insuper contra omnem personam, questionem tibi vel tuis in dicta pecia terre vel in aliquo pertinenti eidem moventem, dono et cedo tibi et tuis omnia loca, iura, voces et actiones meas mei sponsalicii, ita quod possis te inde deffendere et agere contra quemlibet qui questionem tibi vel tuis moveat in predictis. Ad maiorem vero cautelam, iuro tibi in anima mea per Deum et eius sancta Evangelia manibus meis corporaliter tacta, quod predicta tibi et tuis compleam et atendam et nunquam contraveniam nec aliquam personam venire faciam aut consenciam vel permitam.

Ad hec nos, dicti Cresches et Scapatus, concedentes et recognoscentes tibi, dicto Guillelmo de Pelegiano, quod solvis nobis de dicto precio dictas quantitates ratione dictorum debitorum nostrorum, scilicet in dicto Cresches octuaginta quatuor solidos et in dicto Scapato quinquaginta unum solidos, ante solutionem peccunie damus et concedimus tibi contra omnem personam, questionem tibi vel tuis moventem in dicta pecia terre, omnia nostra loca, iura, voces et actiones reales et personales, et tradimus tibi dicta tria instrumenta debitorum, ita quod possis tu et tui vos inde deffendere et agere contra quemlibet qui questionem tibi vel tuis moveat in pecia terre supradicta, instituentes te super hoc procuratorem in rem tuam. Et quia de predictis denariis bene paccati sumus, facta tibi primitus huiusmodi cessione, renunciamus exceptioni peccunie non numerate. Intelligatur tamen quod de hoc non teneamur de evictione, et est certum quod nos de hiis nostris solutionibus dedimus dicto vicario pro firmamento huius instrumenti octo solidos.

Ego etiam Bernardus de Clariana laudo, aprobo et confirmo per me et meos tibi, Guillelmo de Pelegiano, et tuis dictam peciam terre, cum omnibus ad eam pertinentibus, per purum, liberum et franchum alodium, diffinens et absolvens tibi et tuis per me et meos fatigam et totum aliud ius quod habeo, debeo vel possim habere, quibuscumque modis, in dicta pecia terre vel in aliquo pertinenti eidem. Hanc autem laudationem, aprobationem et confirmationem, diffinitionem et absolutionem facio tibi et tuis per me et meos de dicta pecia terre per purum, liberum et franchum alodium, sine ullo meo meorumque retentu et vinculo atque impedimento seu contradictione ullius hominis vel femine, ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam, sicut melius dici potest vel intelligi, ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum sine aliquo ingenio et fraude, promitens quod nunquam veniam contra. Renuncio enim quantum ad hec, ex certa scientia, omni iuri, rationi et consuetudini propter que possem predicta vel aliqua de predictis, in totum vel in partem, in irritum revocare.

Demum nos Marimundus de Plicamanibus, vicarius Barchinone predictus, concedentes dictam venditionem et solutionem dictorum debitorum de nostra licencia, mandato et auctoritate esse factas et alia predicta, supra dictis omnibus et singulis auctoritatem ex parte domini regis et nostram impendimus et decretum, ita quod predicta omnia et singula perpetua gaudeant roboris firmitate.

Insuper ego, Bernardus de Clariana, confiteor me habuisse et recepissem de dicto precio pro dicta laudatione et diffinitione dictos viginti quinque solidos, de quibus quia bene paccatus sum renuncio exceptioni peccunie non numerate,

Actum est hoc VI nonas octobris anno Domini M^o.CC.XL. octavo.

S+num Bondia predicte, que hec laudo, firmo et iuro.

Sig+num Marimundi de Plicamanibus, vicarii Barchinone.

(*Fraser escrita en hebreu.*)

Bernardus de Cleriana (*escut*), qui hec laudo et firmo.

Huius rei testes sunt: Iohannes Guitardi, Berengarius Maymonis, Guillelmus de Sancto Iohanne, Arnaldus de Arlet et Bartholomeus Vaschonis, Mattheus Maleti et Salomon de Tortosa.

Sig+num Iacobi de Podiolo, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis emendatis in secunda linea ubi dicitur “conquerentes” et in VII^a ubi dicitur “michi facti” et appositis in VIII^a ubi dicitur “et ipsorum”, die et anno prefixis.

161

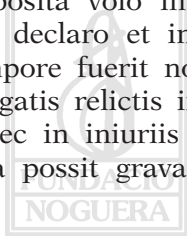
1249, gener, 15

Codicils de Guillem de Montgrí al seu primer testament que data del 18-6-1246.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 443 (430 × 430 mm).
Trasllat del 27-10-1283 de l'escrit del papa Innocenci IV de data 15-1-1249, en el qual confirmà el testament i els codicils de Guillem de Montgrí. En l'escrit s'inclou la transcripció del testament i a continuació la dels codicils.

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Montegrino, sacrista gerundensis, recognosco me condidisse testamentum de castro Evize, quod adquisivi existens electus in Ecclesia Terrachonensi, et de aliis bonis meis, quod testamentum approbo et confirmo. Et quia quedam in eo posita volo immutare et declarare, hos facio codicillos per quos declaro et immuto quod dominus Archiepiscopus qui pro tempore fuerit non teneatur solvere in ere alieno modo, neque in legatis relictis in dicto testamento nec in provisione familie mee nec in iniuriis restituendis ultra centum marcas argenti, nec ultra possit gravari Mensa Archiepiscopalis

preter onus trium pauperum et trium candelarum et aniversarii. Item addo et declaro quod Prepositis Terrachone non teneatur providere pauperibus nisi eo modo quo nunc aliis pauperibus in refectorio providetur; nec teneatur providere pauperibus nec solvere centum quadraginta bisancios quousque receperit sine alio onere redditus et proventus et alia sibi legata in testamento, et si ipsi redditus deperirent ex toto, non teneatur ad onus aliquod supportandum, si vero pro parte deperirent dicti redditus, solutis primo centum quadraginta bisanciis Ecclesie Gerundensi, provideat pauperibus secundum quod sufficerent redditus et non ultra, si vero excreverint redditus, totum habeat Prepositus supportando onera supradicta. Rogo enim dominum Archiepiscopum, Prepositum et Capitulum Gerundensem quod subscribant in testamento meo hoc, salvo quod firmavero in his, et dimitto Archiepiscopo et Ecclesie Tarrachonensi voluntatem meam non paretur eis aliquod preiudicium per subscriptiones eorum.

Actum est hoc Terracone XVIII° kalendas februarii anno Dominice Incarnationis M^oCC^oXLVIII^o.

Ego G(uillelmus) de Montegrino, gerundensis sacrista, subscribo.

R(aimundus) de Avinione, gerundensis canonicus, G. de Leterii (canonicus) et capellanus domine sacriste huius rei testis.

Ego Bernardus de Penna Forti. gerundensis canonicus, testis subscribo. Ego Guillelmus de Villa Maioris, testis subscribo. A. de Caciano, testis huius rei, subscribo. Ego Raimundus de Villa Nova, publicus tabellio tarrachonensis, hoc scripsi mandato magistri Guillelmi [...] notarii cum suprascripto "de mandato" in secunda linea ubi dicitur [...] die et anno prefixis.

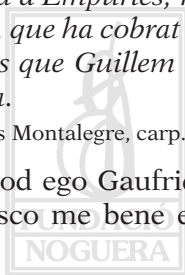
162

1249, juliol, 2

Gaufred de Terrassa, ardiaca d'Empúries, reconeix a Guillem de Montgrí, sagristà de Girona, que ha cobrat tot el rèdit, fins al dia d'avui, dels cinquanta besants que Guillem li havia assignat anualment en les salines d'Eivissa.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 347 (230 × 95 mm).

Sit notum cunctis quod ego Gaufridus de Terraza, archidiaconus impuritanus, recognosco me bene esse paccatus, renunciando

excepcioni non numerate peccunie a vobis Guillelmo de Montegrino, gerundensi sacrista, usque ad hunc presentem diem de omni illo reddito L bisancium que michi dedistis et assignavistis annuatim in salinis de Eviza. De predicto reddito L bisancium usque ad hunc presentem diem vos et omnes vestros imperpetuum absolve, ita quod inde nullam possim vobis et bonis vestris facere questionem vel demandam iure aliquo vel racione.

Actum est hoc VI nonas iulii anno Domini M.CC.XL.nono.

Eg+o Gaufridus de Terrascia, impuritanus archilevita, subscribo.

Sig+num P. de Castro Novo. Sig+num Poncii de Sancta Cecilia.

(*Senyal*) Arnallus de Sancto Martino, qui hec scribi... (*il·legible*).

Ego Bernardus de... (*il·legible*).

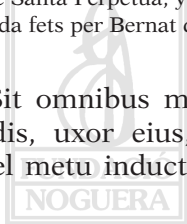
163

1249, octubre, 28

Pere de Gallifa, la seva esposa Elisenda i la filla d'Elisenda, Sança, cadascun d'ells solidàriament, venen al cavaller Guillem de Badalona i als seus, a perpetuïtat, totes les honors i possessions que tenen a la parròquia de Santa Perpètua, tant a la vila com fora d'ella, és a dir, cases amb el sòl i l'edificació i les pertinences que tenen per l'església de Santa Perpètua a la vila, i també li venen el dècim que tenen per la casa de Canalies i els senyors d'ella, i el feu que tenen per la casa de la Milícia del Temple en la vinya i terra que s'anomena "de Monral", i la parellada que tenen per Simó del Llor, i totes les altres honors que tenen en alou o en feu en l'esmentada parròquia. Tot això Elisenda ho té per herència del seu avi, Pere de Rocaverd. Per aquesta venda han rebut de Guillem de Badalona tres-cents morabatins d'or.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 351 (368 × 284 mm). Al dors: "Mogoda. Carta ab la qual Pere de Galifa y Elisenda, muller sua, venen a Guillem de Badalona, cavaller, tots los honors y possessions tenien en la parròchia de Santa Perpètua, tant dins la vila com fora de aquella, los quals tenien per la iglésia de Santa Perpètua, y la dècima que tenien per la casa de Canalies. Va ab la venda fets per Bernat de Belloc a Berenguer de St. Vicent. Registrada Mogoda".

In Christi nomine. Sit omnibus manifestum quod Petrus de Galifa et domina Elisendis, uxor eius, et Sancia, filia eiusdem Elicsendis, non dolo, vi vel metu inducti nec in aliquo circumven-

ti, set bono animo et libera atque spontanea voluntate, vendimus quisque nostrum insolidum tibi Guillelmo de Bitulona, militi, et tuis et cui velitis, imperpetuum, omnes illas honores et possessiones quas habemus in parrochia Sancte Perpetue, tam in villa quam extra, scilicet domos cum solis et suprapositis et pertinentiis quas tenemus per ecclesiam Sancte Perpetue in ipsa villa, et decimum quem tenemus per domum de Canalies et dompnos ipsius domus, et feudum quod tenemus per domum Milicie Templi in vinea et terra que dicitur de Monrali, et periliatam quam tenemus per Simonem de Lauro, et quascumque alias honores habemus per alodium vel feudum in dicta parrochia. Que omnia ego Elicsendis habeo ex successione Petri de Rocha Viridi, quondam avunculi mei.

Iamdictas itaque honores et possessiones cum introitibus et exitibus horum omnium et pertinentiis universis et cum omnibus locis, iuribus, vocibus et actionibus realibus et personalibus, mixtis et coherentibus, nobis in hiis et pro hiis competentibus et competituris, vendimus tibi et tuis imperpetuum. Et ut melius dici potest et intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, extrahimus hec omnia et singula de nostro nostrorumque iure, dominio et posse et in tuum tuorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Inducentes te et tuos de predictis omnibus cum hoc publico instrumento perpetuo valituro in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et semper libere et quiete possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem faciendam sine contradictione, vinculo et retentu nostri et nostrorum et ullius persone, salvo tamen semper in predictis honoribus et possessionibus iure et senioratico dominorum, secundum quod per eos tenentur.

Pro hac autem venditione accepimus a te trecentos morabatinos bonos in auro, curribiles, anfussinos, rectos, sine engan, quos nos habuisse concedimus. Ne vero occasione vel actione duplicis deceptionis vel modis aliis nos possimus vel possit aliqua alia persona unquam contra presentem venditionem venire nec te vel tuos de non numerata peccunia convenire, dicte occasioni et actioni et exceptioni peccunie non numerate et omni alii iuri canonico et civili, communi et singulari, publico et privato, scripto et non scripto sive consuetudinario, quantum ad hec ex certa scientia penitus renunciamus, dando et cedendo tibi et tuis si quid hec que tibi vendimus plus valent vel possunt valere precio supradicto. Insuper per stipulacionem promittimus teneri tibi et tuis de predictis que tibi vendimus semper de firma et legali eviccione. Reppmitentes tibi

quod ad questionem, si tibi vel tuis mota fuerit in predictis in solidum vel in partem, statim satisfaciemus et respondebimus pro te et tuis, et in principio litis suscipiemus in nos honus litigii, et agemus causam nostris propriis impensis a principio litis usque ad finem, vel tu aut tui si vellitis possitis causam agere per vos ipsos, tibi et tuis tamen super hoc eleccione servata, remittentes tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciandi, et si tu vel tui elegeritis tractare causam in propria persona, promittimus tibi et tuis restituere qua hora velitis expensas circa litem factas et quantum a te vel tuis sit evictum, cum omni dampno, missione et interesse que pro hiis sustinueritis tu et tui, sive obtineatis in causam sive subcumbatis. Et pro hiis omnibus et singulis complendis et attendendis, obligamus tibi et tuis quisque nostrum in solidum nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, in que magis et melius accipere volueritis, sine tuo dampno, absque placito et sacramento et testibus, sic quod aliquis nostrum pro aliquo in hec non [valeat excusa]ri. Renunciamus enim quantum ad hec beneficio novissime constitutionis et etiam cuilibet iuri et consuetudini, et specialiter ego dicta Elicsendis renuncio quantum ad hec auxilio senatus consulti velleyani et iuri ypothece. Et ad maiorem securitatem iuramus nos omnes, venditores, tibi per Deum, tactis a nobis sacrosanctis Evangeliiis, quod hec predicta inviolabiliter observemus et nunquam contra veniamus per nos vel per interpositam personam.

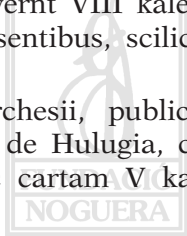
Actum est hoc quinto kalendas novembris anno Domini M^o.CC^o.XL°. nono.

Signum (*senyal*) Petri de Galifa, S+num domine Elicsendis uxoris eius, S+num Sencie filie eiusdem Elicsendis, nos omnes qui hec laudamus, iuramus et firmamus.

Testes huius rei sunt Berengarius de Santo Vincentio, Bernardus de Sancto Vincentio, Petrus de Bastida et Iacobus de Monte Iudayco.

Sig+num Berengarii de Rosseta, notarii publici Sabadelli, in cuius posse Elicsendis de Canalies et vir eius, Guillelmus de Palacio, hanc cartam firmavernt VIII kalendas marcii anno Domini M.CC.XL.IX, testibus presentibus, scilicet Berengario de Turri et Fusterio [...] in Canalies.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, in cuius posse frater Petrus de Hulugia, comendator domus Milicie de Palacio, firmavit hanc cartam V kalendas iulii anno Domini

M.CC.L. primo, presentibus testibus Bernardo de Mogoda et Petro Barraleriorum.

Sig+num Iacobi de Portu, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum litteris appositis in linea IIII^a, sic quod Sancia predicta non firmavit neque iuravit hanc cartam, die et anno prefixis.

164

1250, febrer, 3

Bernat de Clariana i la senyora Garsenda, filla del difunt Berenguer de Castellvell, solidàriament, venen a Guillem de Pelagiano, fuster, i als seus, a perpetuïtat, tot llur domini i el dret que tenen en aquella peça de terra, amb la vinya que hi ha i amb les seves pertinences. Aquesta peça de terra Durand de la Vall la té per ells a la parròquia de Santa Eulàlia de Pelagiano, a les Parellades, al costat de l'alou de Bernat i Garsenda que Guillem de Pelagiano havia comprat a la dona Bondia. Per aquesta venda Bernat i Garsenda han rebut de Guillem de Pelagiano setanta sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 352 (260 × 210 mm).

Sit notum cunctis quod nos Bernardus de Cleriana et domina Garsendis, filia quondam Berengarii de Castro Veteri, vendimus uterque nostrum insolidum tibi Guillelmo de Palegiano, fabro, et tuis inperpetuum, totum nostrum dominium et ius quod habemus aut debemus in tota illa pecia terre, cum vinea in ea fundata et suis pertinentiis, quam Durandus de Valle per nos tenet in parochia Sancte Eulalie de Palegiano apud Periliatas, iuxta alodium nostrum quem emisti a Bondia muliere.

Iamdictum totum dominium et ius totum quod habemus et habere possumus in predicta pecia terre, cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus nobis in hiis et pro hiis competentibus et competituris, extrahimus de nostro nostrorumque iure, dominio et posse et in tuum tuorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Inducentes te et tuos, cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro, in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et semper libere et quiete possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et franchum

alodium, sine vinculo, contradictione et retentu nostri et nostrorum et ullius persone.

Pro hac autem vendicione accepimus a te septuaginta solidos Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos nos concedimus habuisse. Ne vero occasione vel accione duplicis deceptionis vel modis aliis nos possimus vel possit aliqua alia persona unquam contra prefatam vendicionem venire nec te vel tuos de non numerata pecunia convenire, dicte occasione et accioni et exceptioni peccunie non numerate et cuilibet iuri canonico ac civili, communi et singulari, publico et privato, scripto et non scripto sive consuetudinario, quantum ad hec ex certa scientia penitus renunciamus. Dando et cedendo tibi et tuis si quid hec que tibi vendimus plus valent vel possunt valere precio supradicto. Insuper per stipulacionem promittimus teneri tibi et tuis de predictis que tibi vendimus semper de firma et legali eviccione, et ad questionem, si tibi vel tuis mota fuerit in predictis in solidum vel in partem, statim satisfaciemus et respondebimus pro te et tuis, et in principio litis suscipiemus in nos honus litigii, et agemus causam nostris propriis impensis a principio usque ad finem, vel tu aut tui si velitis possitis causam agere per vos ipsos, tibi et tuis tamen super hoc eleccione servata, remittentes tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciandi, et si tu vel tui elegeritis tractare causam in propria persona, promittimus tibi et tuis restituere qua hora velitis expensas circa litem factas et quantum a te vel tuis sit evictum, cum omni dampno, missione et interesse que pro hiis sustinueritis tu et tui, sive obtineatis in causam sive subcumbatis. Et pro hiis omnibus et singulis, obligamus tibi et tuis nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia. Et ad maiorem cautelam iuramus tibi per Deum et eius sancta Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, quod hec predicta semper inviolabiliter observemus et nunquam contra veniamus per nos vel per interpositam personam.

Actum est hoc tercio nonas februarii anno Domini M^o.CC^o. XL°. nono.

S+num Bernardi de Cleriana, S+num domine Garsendis predictae, nos qui hec laudamus, iuramus et firmamus. BERNARDUS CLERIANA (*escut*). S+num Iacobi, filii eorum, qui hec laudo et firmo et iuro per Deum, tactis sacrosanctis Evangeliiis, quod nunquam contra predicta veniam aliqua ratione.

Testes huius rei sunt Bernardus Poncii et G. de Vilatech, presbiter.

Sig+num Iacobi de Portu, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis appositis in linea II^a et emendatis in linea III^a, die et anno prefixis.

165

1250, febrer, 21

El papa Innocenci IV confirma el primer testament i els codicils de Guillem de Montgrí.

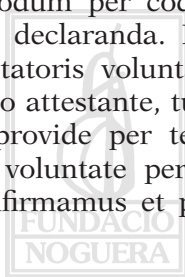
A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 443 (430 × 430 mm).
Trasllat del 27-10-1283. Al dors: "Maresme. Trasllat auctèntich del testament de Guillem de Montgrí, confirmat auctoritate apostolica. Va amb la donació feta per lo comte Ramon Berenguer y sa muller a St. Honorat de Lirino del monestir de St. Pau del Maresme. Registrada Maresme".

Hoc est translatum cuiusdam rescripti domini pape Innocencii cum bulla plumbea pendenti in filis sericis, cuius tenor de verbo ad verbum talis est:

Innocencius, episcopus servus servorum Dei, dilecto filio Guilhelmo de Montegrino, sacriste gerundensi, salutem et apostolicam benedictionem.

Lecta nobis tua petitio continebat quod cum, olim electus terrachonensis existens, insulas que Eviza et Formentera dicuntur, expulsatis inde paganorum spurcitiis, ad culturam redegetis fidei christiane, tandem sano usu consilio nolitis discedere intestatus, et predictas insulas, castrum, villas et pertinencias eorundem nec non et terras possessiones et alia bona tam hereditario iure quam iusto emptionis titulo ad te pertinentia in pios usus post decesum tuum cupiens erogari de predictis omnibus venerabilis fratris nostri Archiepiscopi et dilectorum filiorum Capituli Terrachonensis accedente consensu, testamentum manu tabellionis conscriptum, diligenti deliberatione ac debita iuris sollempnitate prehabitis, condidisti ac quedam postmodum per codicillos in ipso testamento addenda duxisti et etiam declaranda. Licet igitur deambulatoria sit usque ad mortem testatoris voluntas, ita quod testamentum morte confirmetur apostolo attestante, tuis tamen supplicationibus inclinatus, quod pie ac provide per te in hac parte ordinatum est dummodo in eadem voluntate perdures ratum habentes, id auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocínio

communimus tenorem ipsius testamenti et codicillorum, huiusmodi presentibus de verbo ad verbum inseri facientes, qui talis est: "In nomine domini Iehsu Christi. Ego Guillelmus de Montegrino, gerundensis sacriste, attendentes quod..." (*Segueix la transcripció del primer testament de Guillem de Montgrí: doc. núm. 30 del 18-6-1246.*)

Codicils de Guillem de Montgrí del 15-1-1249:

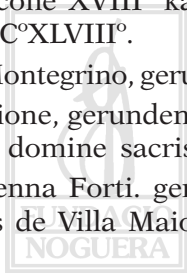
"Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Montegrino, sacrista gerundensis, recognosco me condidisse testamentum de castro Evize, quod adquisivi existens electus in Ecclesia Terrachonensi, et de aliis bonis meis, quod testamentum approbo et confirmo. Et quia quedam in eo posita volo immutare et declarare, hos facio codicillos per quos declaro et immuto quod dominus Archiepiscopus qui pro tempore fuerit non teneatur solvere in ere alieno modo, neque in legatis relictis in dicto testamento nec in provisione familie mee nec in iniuriis restituendis ultra centum marcas argenti, nec ultra possit gravari Mensa archiepiscopalis preter onus trium pauperum et trium candelarum et aniversarii. Item addo et declaro quod Prepositis Terrachone non teneatur providere pauperibus nisi eo modo quo nunc aliis pauperibus in refectorio providetur, nec teneatur providere pauperibus nec solvere centum quadraginta bisancios quousque receperit sine alio onere redditus et proventus et alia sibi legata in testamento, et si ipsi redditus deperirent ex toto, non teneatur ad onus aliquod supportandum, si vero pro parte deperirent dicti redditus, solutis primo centum quadraginta bisanciis Ecclesie Gerundensi, provideat pauperibus secundum quod sufficerent redditus et non ultra, si vero excreverint redditus, totum habeat Prepositus supportando onera supradicta. Rogo enim dominum Archiepiscopum, Prepositum et Capitulum Gerundensem quod subscribant in testamento meo hoc, salvo quod firmavero in his, et dimitto Archiepiscopo et Ecclesie Tarrachonensi voluntatem meam non paretur eis aliquod preiudicium per subscriptiones eorum.

Actum est hoc Terracone XVIII° kalendas februarii anno Dominice Incarnationis M^oCC^oXLVIII^o.

Ego G(uillelmus) de Montegrino, gerundensis sacrista, subscribo.

R(aimundus) de Avinione, gerundensis canonicus, G. de Leterii (canonicus) et capellanus domine sacriste huius rei testis.

Ego Bernardus de Penna Forti, gerundensis canonicus, testis subscribo. Ego Guillelmus de Villa Maioris, testis subscribo. A. de

Caciano, testis huius rei, subscribo. Ego Raimundus de Villa Nova, publicus tabellio terrachonensis, hoc scripsi mandato magistri Guillelmi [...] notarii cum suprascripto «de mandato» in secunda linea ubi dicitur [...] die et anno prefixis.”

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Lugduni VIII kalendas marci pontificatus nostri anno octavo.

Ego B(enedictus), terrachonensis episcopus, qui hoc translatum cum autentico originali probavi, subscribo.

Ego Raimundus de Villa Nova, notarius terrachonensis, qui hoc translatum cum originali probavi, pro teste subscribo.

Ego Petrus de G...ano, hoc translatum fideliter translataui VI kalendas novembris anno Domini M^o.CC^o.LXXX° tercio.

166

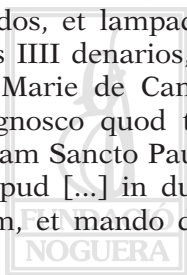
1250, febrer, 24

Testament de Carbonell Noguera.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 353 (217 × 128 mm). Pergamí amb l'escriptura en un estat molt difús.

In Christi nomine. Sit notum cunctis quod ego Carbonellus de Noguera [...] de articulo mortis et in meo pleno sensu, facio meum testamentum in quo eligo meos manumissores, scilicet Carbonellum de [...] et Bernardum Bovi, quibus precipio quod, si me mori contigerit de ipsa infirmitate, ut ipsi distribuant totum meum sicut hoc scriptum invenerint.

Primo accipio de omnibus rebus meis pro anima mea ecclesie Sancte Marie et suo clerico II solidos, et domino meo priori Sancti Pauli de Maritimo II solidos, et lampade constructe III denarios, et candeles Sancti Mametis IIII denarios, et Sancte Marie de Plano VIII denarios, et Sancte Marie de Camino III denarios, et Sedi III denarios, et [...] recognosco quod teneo iniuriam causa [...]. Item teneo magnam iniuriam Sancto Paulo de Maritimo, scilicet de una pecia terre que est apud [...] in dubium Sancto Paulo suum ius, scilicet sextam partem, et mando de cetero in dicta fexa ha-

beat et accipiat Sanctus Paulus sextam partem, et aliam quintam partem in meum mansum de predicta iniuria faciant restitutionem Sancto Paulo vel componant secundum [...] debeo Guillelmo de Olivariis [...]. Et dimitto Ferrarie, uxori mee, ut dividat meum mansum et honorem in [...] sicut melius sua discrecioni voluerit, cum consilio sui fratris Carbonell, et ipsa sit potens et domina in omnibus diebus vite sue.

Actum est hoc VI° kalendas marcii anno Domini M^o.CC^o.XL^a nono.

S+num predicti Carbonelli de Noguera qui hoc testamentum firmo et laudo.

S+num Carbonelli de [...], manumissoris huius testamenti, qui hec firmo sine suo dampno. S+num Bernardi Bovi, qui hoc firmo sine suo dampno.

Testes huius rei sunt Petrus [...] et Petrus de Olivariis.

Bernardus de Serra, presbiter et clericus ecclesie Sancti Mametis de Corro Superiori, hec scripsit die et anno quo supra. (*Senyal*)

167

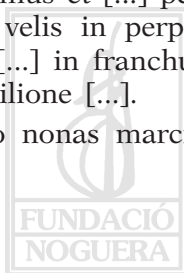
1250, març, 2

El cavaller Bernat de Clariana i la seva esposa Elisenda venen una vinya en franc i lliure alou al terme del castell de Cervelló.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 354 (400 × 360 mm). En diverses parts d'aquest pergami el text està totalment esborrat, és il·legible, i ha desaparegut el destinatari de la venda. Tanmateix, n'hem transcrit la data i els signants perquè hi apareixen els noms de diversos membres de la família dels Clariana.

In Dei Nomine. Sit omnibus manifestum quod ego Bernardus de Cleriana, miles, et ego domina Elicsendis, uxoris eius, [non co-acti nec in aliquo] circumventi, set spontanea et mera liberalitate et ex certa scientia, vendimus et [...] per nos et nostros presentes atque futuros, ... et cui velis in perpetuum illam vineam cum terra in qua fundata est [...] in franchum et liberum alodium[...] in termino castri de Cervilione [...].

Actum est hoc sexto nonas marcii anno Domini millesimo CC^o.XL. nono.

S+num Bernardi de Cleriana, S+num domine Elicsendis uxoris eius, S+num Poncii de Cleriana, S+num Geraldí de Cleriana, S+num Petri de Cleriana, nos omnes qui predicta concedimus et confirmamus.

S+num Guillelmi de Fontibus, baiuli G. de Cervilione, qui hec laudo.

Testes huius rei sunt Petrus Ferrarii et Petrus de Medalia.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

168

1250, abril, 26

Saurina de Santmartí ven a Guillem de Terrassa i als seus i a tota la seva descendència i posteritat tots els drets que té en el mas de ç...?, al terme del castell d'Eramprunyà, a la parròquia de Sant Miquel. Per aquesta venda ha rebut trenta sous de bona moneda corrent de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 355 (230 × 135 mm). Manca tota la banda esquerra del pergami amb una amplada d'un centímetre, aproximadament.

[Sit notum] cunctis quod ego domina Saurina de Sancto Martino, non seducta nec circumventa, non vi aut metu compulsa, non per errorem aut dolum [...], immo gratis et ex certa scientia ex meaue liberalitate, per me et meos vendo tibi Guillelmo de Terracia et tuis tueque proieney atque posterita[te et...] vel cui aut quibus aliquo modo dare seu dimitere volueris, omnia mea iura, voces et actiones que habeo et habere debeo in manso [de ...], qui est in termino castri de Arapruyano, in parrochia Sancti Michaelis, super illum cigarium.

Siquidem mansum, cum omni censu et senio[ratico] in predicto manso michi pertinenti, tibi et tuis vendo et concedo. Sicut ipsum melius habeo et habere debeo per meam propriam emptionem, de meoque iure, posse [et domi]nio in tuuum tuorumque ius, posse et dominium eum tramfero et in corporalem ilius possessionem te introduco et mito, ad habendum, tenendum omnique [tempore possi]dendum et expletandum secure et potenter in pace, tua propria emptione, ad omnes tuas tuorumque voluntates inde vel ibi nunc et in perpetuum faciendas, absque [mea] meorumque inquietatione

et revocatione et exceptione, ut melius dici vel intelligi potest ad tuum tuorumque salvamentum et commodum.

Accipio pro [hac] venditione, ab utraque parte placibili, XXX^a solidos denariorum barchinonensium bone monete curribilis, cuius valet marcha argenti LXXX.VIII solidos, [de quibus be]ne a te corporaliter paccatus sum in pace nichilque ex illis penes te in debito remansit. Et etiam si ultra hoc precium predictam [...] valebit, totum illud plus tibi et tuis dono et remito et in perpetuum diffinio, absque aliquo meo meorumque vinculo et retentu. Unde omni exceptioni [non numera]te peccunie et duplicis deceptionis sive doli, omnique alii iuri et rationi legum et consuetudinum que contra te aut tuos aliquo modo inducere possem in predictis [renuncio], promittentes tibi et tuis inde esse auctorem et defensorem huius venditionis contra cunctas personas, et etiam teneor tibi et tuis inde de eviccione et de legali [...], faciendo per te directum et pignera sufficiencia, presentialiter mitendo statim et incontinenti cum inde ab aliqua persona fueris inquisitus, obligando in hoc casu me et omnes [res] mobiles et immobiles, quascumque melius tua auctoritate accipere volueris. Et etiam, ut melius firmiter et securius tibi et tuis hoc totum atendatur et compleatur, [...] gratis et ex certa scientia, tactis sacrosanctis IIIIor Evangelia, per Deum iuro firmiter atendere et complere ut predicitur et nunquam aliquo iuris casu contra [venire] ratione aliqua, per me vel per interpositam personam.

Actum est hoc VI kalendas maii anno Domini M.CC. quinquagesimo.

S+num domine Saurine [de Sancto] Martino que hoc concedo, firmo atque iuro.

Testes huius rei sunt Arnaldus de Papiolo, Arnaldus Salvatge, Guillelmus de Darnilius.

Sig+num Raimundi Muleti, presbiteri, qui hoc scripsit precepto Fferrari, clerici Sancti Martini, die et anno quo supra.

1250, juliol, 31

"El dia abans de les calendes d'agost de l'any 1250 del Senyor, el germà Pere, per la gràcia de Déu bisbe de Barcelona, consagrà aquest al-

tar en honor de la beata i gloriosa Verge Maria, tornant a posar-hi les relíquies dels sants, guardades en una píxide, i tornant a posar-hi el preciós cos del Senyor.”

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 356 (128 × 50 mm). Petit pergami escrit per les dues cares, una conté l'escrit original, molt borros, i l'altra una còpia posterior.

Pridie calendas augusti anno Domini millesimo ducentesimo quinquagesimo frater Petrus, Dei gratia barchinonensis episcopus, consecravit hoc altare ad honorem beate et gloriose Virginis Marie, reponens ibi reliquias sanctorum in píxide inclusas et corpus Domini pretiosum. SSS.

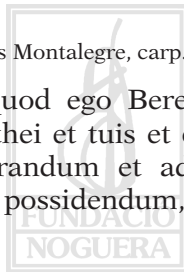
170

1250, agost, 5

Berenguer Durfort dona i estableix a favor d'en Bernat Mateu i dels seus i de tota la seva posteritat la part occidental de la tinença que havia comprat a Bernat d'Ultzina i que té per Arbert Egidi, sota domini i alou de la Canònica de Barcelona i del seu prepòsit del mes d'agost, al raval de Barcelona prop del litoral de la mar, al carrer anomenat “d'en Bernat de Vic”. Amb aquestes condicions: en concepte de cens li hauran de pagar un morabatí d'or cada any el 15 d'agost; no hi podran proclamar cap altre senyor que Berenguer Durfort i els seus, Arbert Egidi i els seus successors, i la Canònica de Barcelona i el seu prepòsit del mes d'agost; els serà lícit vendre-la o empenyorar-la a una persona igual a ells, després d'haver comunicat la fadiga a Berenguer Durfort i els seus, a Arbert Egidi i als seus successors, i a la Canònica de Barcelona i al seu prepòsit del mes d'agost, salvat el cens i la senyoria de Berenguer Durfort i dels seus, i salvat el dret i la senyoria dels esmentats senyors. Per aquesta donació i establiment, Berenguer Durfort ha rebut set lliures de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 357 (278 × 225 mm).

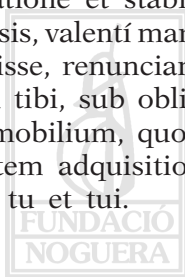
Sit notum cunctis quod ego Berengarius Durfortis dono et stabilio tibi Bernardo Mathei et tuis et cui velis et progeniei atque posteritati tue, ad meliorandum et ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum, partem versus occidentem

de ipsa tenedone, quam emi de Bernardo de Ultzina et teneo per Arbertum Egidium, sub dominio et alodio barchinonensis Canonice et sui prepositi mensis augusti, in burgo Barchinone prope litus maris, in carraria que dicitur de Bernardo de Vico, scilicet portale et archum que ibi sunt et intratam et ortum ex amplitudine ipsius intrate usque ad ortum meum qui ibi est versum circium, sicut terminantur ipsa omnia ab oriente in carraria que ibi debet fieri de novo inter te et Arnaldum de Ciraria ex amplitudine unius dextri in qua carraria possis facere operatoria et uti ipsa carraria tanquam carraria comuni, a meridie in carraria publica, ab occidente in domibus tuis quas tenes per Guillelmum Matheum et in tenedone Petri de Lussano de qua tota parte occidentali parietes sunt comunes, a circio in orto meo de qua parte parietes sunt comunes.

Iamdictam itaque tenedonem, scilicet portale, archum, intratam et ortum, cum arboribus diversis generis et introitibus et exitibus horum et omnibus ad hec pertinentibus et debentibus pertinere, tu et tui et progenies atque posteritas tua teneatis, habeatis, possideatis et expletetis imperpetuum pacifice et quiete, sub tali vero conditione, quod pro censu inde exeunte tribuatis michi et meis annuatim in kalendis augusti unum morabetinum bonum in auro, curribilem, anfussinum, rectum, sine enganno, quem solvatis secundum contum sive statutum factum vel faciendum a domino rege. Ibi vero non proclametis vel faciatis tu vel tui alium dominum nisi tamen me et successores meos et dictum Arbertum Egidium et successores eius et Barchinonensem Canoniam et suum prepositum mensis augusti. Liceatque tibi et tuis post dies XXX^a ex quo in me vel successoribus meis et in dicto Arberto Egidio vel successoribus eius et in Barchinonensi Canonica et suo preposito mensis augusti fatigati fueritis, presentem acquisitionem et melioramentum quod ibi feceritis vendere vel impignerare sive alienare consimili tuo et tuorum, salvo tamen censu et senioratico meo et meorum et censu et senioratico dictorum dominorum.

Pro hac autem donatione et stabilitione recepi a te septem libras monete barchinonensis, valentí marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos me fateor habuisse, renunciando exceptioni pecunie non numerate. Promitto etiam tibi, sub obligatione omnium bonorum meorum mobilium et immobilium, quod faciam te et tuos tenere et habere in pace presentem acquisitionem cum omnibus melioramentis que ibi feceritis tu et tui.

Actum est hoc nonis augusti anno Domini millesimo CCº. quinquagesimo.

Sig+num G. Durforti, primixerii Barchinone et prepositi mensis augusti.

Sig+num Berengarii Durfortis qui predicta laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus de Petrono, R. Olivarii, G. Ermengaudi et Iohannes de Rocha.

Sig+num Petri Bages, notarii publici Barchinone.

Sig+num Petri Sugneolis, qui hec scripsit mandato Petri de Bages notarii publici Barchinone, cum lideris emendatis in linea V^a ubi dicitur "facere", die et anno quo supra.

171

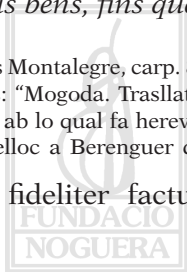
1250, agost, 5

Testament del cavaller Guillem de Badalona. La clàusula més important és aquesta: "La meva casa de Badalona, amb totes les honors, terres, homes i dones, servituds i pertinences seves, i tots els altres béns meus mobles, immobles i semovents, en qualsevol indret on els tingui o els hagi de tenir, exceptuats els béns que abans retinc per a la meva ànima i per a reparar les meves ofenses i pagar els meus deutes, els llege a la meva filla Elisenda, perquè en faci lliurement tota la seva voluntat, instituint-la hereva meva universal, i li dono com a tutor Pere de Sentmenat, però vull i mano que la meva esposa la tingui i la governi (la casa de Badalona) i sigui senyora potent de tot el que llege a la meva filla, tots els dies de la seva vida mentre vulgui romandre honesta i sense marit, i que ella i l'hereva i la mare (de Guillem de Badalona) visquin en companyia gaudint d'aquests béns; tanmateix, si la meva esposa prengué un altre marit, que se li pagui només el seu esponsalici i que l'esmentat Pere de Sentmenat tingui l'esmentada hereva meva, amb tots els seus béns, fins que sigui lliurada a un marit."

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 358 (415 × 255 mm). Trasllat del 25-7-1251. Al dors: "Mogoda. Trasllat autèntic del testament de Guillem de Badalona, cavaller, ab lo qual fa hereva Elisenda, filla sua. Va ab la venda feta per Bernat de Belloc a Berenguer de St. Vicent. Registrada Mogoda".

Hoc est translatum fideliter factum a quodam testamento cuius tenor talis est:

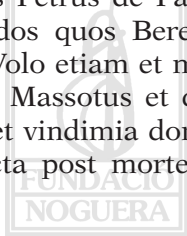

In Christi nomine. Ego Guillelmus de Bitulona, miles, gravi egritudine detentus, in meo pleno sensu et memoria integra meum facio testamentum in quo eligo manumissores meos: Petrum Barralium et Ferrarium de Parietibus, quibus rogando precipio et plenam confero potestatem quod si me mori contigerit antequam aliud faciam testamentum, ipsi sine dampno eorum, cum consilio tamen domini Petri de Sancto Minato, dividant omnia bona mea mobilia et immobilia sicut hic invenerint ordinatum.

Primum accipio pro anima mea pro aliquibus scilicet lexiis ecclesiarum et locorum religiosorum, de bonis meis centum solidos monete Barchinone, de quibus valet marcha argenti LXXX.VIII solidos, de quibus dimito ecclesie Sancte Marie de Bitulona decem solidos, Sancte Marie de Monte Alegre decem solidos, Sancte Marie de Monte Chateno quinque solidos, Sancte Marie de Monte Serrato quinque solidos, processioni Sedis Barchinone viginti quinque solidos, et solutis hiis predictis, residuum dictorum centum solidorum dimito equis portionibus inter mensam Fratrum Minorum et Predicatorum.

Dimito corpus meum ad tumultandum domui Militie Templi Barchinone, cui dimito cum corpore meo quendam mulum meum et quendam perpuntum et ensem et capellum ferreum et quandam ballistam de cornu et quondam azbongotum meum. Volo et mando quod de bonis meis fiat honorifice mea sepultura.

Item, prius omnia volo, iubeo atque mando quod omnia debita mea solvantur et iniurie mee restituantur, omnia illa que poterunt probare per testes ydoneos vel per scripturas vel per aliam legitimam declarationem, sine omni difugio et strepitu causarum, cum consilio tamen guardiani domus Fratrum Minorum Barchinone et prioris Sancte Hecaterine qui pro tempore fuerit. Ad que debita solvenda et iniurias restituendas dimito et assigno noningentos triginta solidos predictae monete qui michi debentur in publicis instrumentis super castro de Monte Tornesio, et illud debitum centum septuaginta quinque solidorum predictae monete quod Petrus de Sancto Minato predictus michi debet, et centum quinquaginta solidos quos Petrus de Palatiodaries michi debet, et illos centum triginta solidos quos Berengarius Ermengaudi civis Barchinone michi debet. Volo etiam et mando quod austurus meus et sarracenus qui vocatur Massotus et quoddam goniszeronum et quedam balista de cornu et vindimia domus de Bitulona illius anni quo obiero, omnia predicta post mortem meam incontinenti per

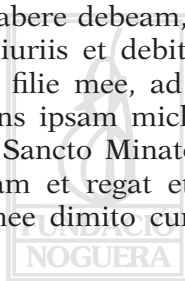
manus dictorum manumissorum meorum vendantur et precium omnium predictorum distribuatur et detur iniuriis meis restituendis et debitis meis solvendis.

Dimitto Petro Barralio predicto centum solidos predictae mone-
te. Dimitto Sibilie, filie mee, centum morabetinos pro sua legitima
et hereditaria portione cum quibus tradatur in ordinem religionis, et
dimitto Guillelme, filie mee, alios centum morabatinos pro sua
legitima et hereditaria portione cum quibus tradatur in ordinem
religionis. Intelligatur tamen quod dicte filie mee intrent ordi-
nem cum consilio dicti Petri de Sancto Minato.

Insuper volo firmiter et iubeo quod statim et incontinenti
post obitum meum, dicti manumissores mei, cum assensu et con-
silio dicti Petri de Sancto Minato, vendant, distrahant, vendi sive
distrahi faciant totum decimum meum de Sancta Perpetua quod
ego emi a Petro de Galifa et uxore eius, Eligsende, et dono eis
plenam licenciam et posse quod ipsi, absque contradiccione alicuius
persone, obligent omnia residua bona mea mobilia et immobilia
emptori sive emptoribus dicti decimi pro eviccione, et de precio
dicti decimi solvantur dicti ducenti morabetini Sibilie et Guillel-
me, predictis filiabus meis, scilicet unicuique centum morabatini,
et residuum dicti precii predicti decimi detur et distribuatur in
solvendis meis debitis et restituendis meis iniuriis que poterunt
probari, sicut superius continetur, et si quid superfuerit, solutis
meis debitis et restitutis meis iniuriis, erogetur in piis causis pro
salute anime mee et omnium fidelium defunctorum cum consilio
dicti Petri de Sancto Minato et dictorum guardiani et prioris.

Dimitto domine Guillelme, matri mee, illos CC solidos quos
ad obitum eius habet ad suam voluntatem, et laudo, approbo et
confirmo Berengarie, uxori mee, suum sponsaliciu sicut ei feci
tempore nuptiarum nostrarum.

Domum autem meam de Bitulona, cum omnibus honoribus,
terris, hominibus et feminis, servitutibus suis et pertinenciis, et
omnia alia bona mea mobilia et immobilia et semoventia ubique
locorum ego habeam et habere debeam, exceptis hiis predictis que
pro anima mea et pro iniuriis et debitis meis solvendis superius
retineo, dimitto Eligsendi, filie mee, ad omnem suam voluntatem
libere faciendam, instituens ipsam michi heredem, et dono ei tu-
torem dictum Petrum de Sancto Minato, set volo et mando quod
dicta uxor mea teneat eam et regat et sit domina et potens de
omnibus que dicte filie mee dimitto cunctis diebus vite sue, dum

ipsa tamen velit permanere honeste et absque marito, et quod ipsa et dicta heres et dicta mater vivant insimul super predictis bonis; verum si ipsa uxor mea acceperit alium virum, solvatur ei suum sponsaliciū tantum, et dictus Petrus de Sancto Minato teneat dictam heretem meam cum omnibus suis bonis quousque fuerit viro tradita. Et pono hoc vinculum, quod si Sibilia et Guillelma, dicte filie mee, obierint vel aliqua earum obierit antequam intrasset ordinem, hereditas illarum, vel illius que obierit, sub forma predicta revertatur dicte Eligsendi, filie mee, ad suam voluntatem, et si dicta Eligsendia, filia et heres mea, obierit absque prole legitima vel infra pupillarem etatem, hereditas ipsius revertatur Guillelme, predictae filie mee, si ipsa tunc temporis non fuerit in ordinem, set si fuerit in ordinem tempore mortis dicte Eligsendis, filie mee, hec hereditas dicte Eligsendis heredis mee revertatur equis portionibus inter nepotes et neptas meas, substituents ipsos et ipsas ei heredes. Intelligatur tamen quod hec substitutio non valeat nisi tamen filiis et filiabus Elliardiis, sororis mee.

Hoc autem testamentum volo et mando valere imperpetuum iure testamenti sive ultime mee voluntatis, et si non valet iure testamenti, iure codicillorum valeat in eternum. Insuper deprecor dictum Petrum de Sancto Minato quod sit ipse curator, adiutor et defensor huius mee ultime voluntatis.

Actum est hoc nonis augusti anno Domini M^o.CC^o quinquagesimo.

S+num Guillelmi de Bitulona, predicti, qui hoc laudo et firmo et manumissoribus meis firmari rogo.

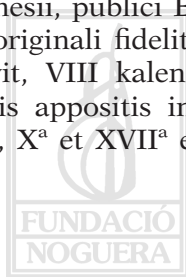
Sig+num Petri de Sancto Minato qui predicta confirmo.

Sig+num Petri Barrilerii qui hec firmo sine dampno meo.

Testes qui ad hec rogati fuerunt sunt Paulus de Murediem et Guillelmus de Villa Francha.

S+num Amati de Grua, notarii. Sig+num Bernardi de Caderita, notarii. Sig+num Iacobi de Portu, notarii.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hoc translatum sumptum ab originali fideliter scribi fecit et clausit et cum originali comprabavit, VIII kalendas augusti anno Domini M.CC.L primo, cum literis appositis in IX^a, XII^a, XIII^a et XIII^a lineis et emendatis in IX^a, X^a et XVII^a et iterum appositis in XX^a.

1251, març, 15

Bermon, prior de Sant Pau del Maresme, amb tot el seu convent, donen, lliuren i estableixen a favor d'en Guillem Cabot, de la seva esposa Guillema, del seu fill Pere i de l'esposa d'aquest Agnès una feixa de terra a la parròquia de Santa Maria de Pineda, en el lloc anomenat "Gemarel", salvat el dret del monestir de Sant Pau i del seu convent, és a dir, el quart i el braçatge. Per aquesta donació i establiment, el prior i el convent han rebut quaranta sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 359 (195 × 137 mm).

Sit notum cunctis quod ego Bermundus, prior Sancti Pauli de Maritimo, cum omni conventu eiusdem submisso damus et cum hac presenti scriptura perpetuo valitura tradimus et stabilimus tibi Guillelmo Caboto atque uxori tue, Guillelme, et filio vestro, Petro, atque uxori eius, Agneti, et vestris perpetuo, videlicet ipsam nostram fexiam terre quam habemus vel habere debemus in parrochia Sancte Marie de Pineta, in loco qui dicitur Gemarel, et dicta fexia afrontat usque in oriente in honore Ferreriis Poncii, a meridie in honore Bernardi Mayvars, ab occidente in honore Arnaldi Ausi, a circio in strada publica.

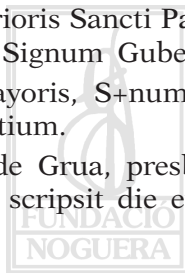
Sicut per ipsas quatuor affrontaciones includitur hec terminatur et eciam sicut melius dici vel intelligi potest, ita damus et stabilimus atque tradimus vobis dictis et vestris ad omnes vestras vestrorumque voluntates ibi et inde perpetuo faciendas, tamen salvo iure monasterii Sancti Pauli et ipsius conventi, scilicet quartum et brasiaticum fideliter perpetuo, [...]. Et propter hanc donacionem et stabilicionem accipimus a vobis XL solidos monete Barchinone, valentí marcha argenti LXXX.VIII solidos, de quibus a vobis fatemur bene paccati esse, excepcioni renunciando non numerate peccunie.

Actum est hoc ydus marcii anno Domini M^o.CC.L.

S+num Bermundi, prioris Sancti Pauli, qui hec firmo et laudo.
S+num Ugonis monachi. Signum Guberti monachi.

S+num Bernardi Mayoris, S+num Petri de Cumba, S+num Petri baiuli, huius rei testium.

Sig+num Guillelmi de Grua, presbiteri et domedarii Sancte Marie de Pineta, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

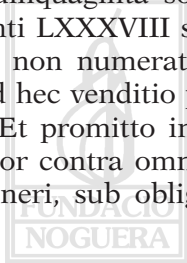
1251, abril, 21

Arnau del Vilar ven a Arnau de Vernet i als seus, perpètuament, totes les quarterades de terra que té a la parròquia de Sant Llorenç Savall, en el lloc anomenat "Horta". Per aquesta venda Arnau del Vilar ha rebut dos-cents cinquanta sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous. Ha de restar clar que, per raó d'aquesta venda, no restara disminuït el servei que Arnau del Vilar ha de fer a Arnau de Vernet per raó del castell de Pera.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 361 (270 × 160 mm).

Sit omnibus notum quod ego Arnaldus de Vilario, per me et omnes meos, vendo tibi Arnaldo de Verneto et tuis et cui volueris in perpetuum, omnes illas quarteratas terre quas ego habeo in parrochia Sancti Laurencii de Valle in loco vocato Orta, in termino Cise de Petru, prout Berengarius de Olivariis quondam ipsas melius per me tenebat.

Iamdictas itaque omnes quarteratas terre, cum introitibus et exitibus suis ac pertinenciis universis et cum omni aqua ad ipsas veniente, vendo per me et omnes meos tibi et tuis et cui volueris in perpetuum, ad habendum et tenendum atque in sana pace perpetuo possidendum, et ad molendinum ibi si volueris construendum, et omnia alia melioramenta facienda que tu vel tui ibi facere volueritis. Extrahendo hec omnia et singula, cum omnibus meis locis, iuribus, vocibus, rationibus et actionibus realibus et personalibus michi in hiis competentibus vel competituris, de meo meorumque iure, dominio et posse, eadem omnia et singula in ius, dominium et posse tui et tuorum mitto et transfero irrevocabiliter, ad omnes tuas tuorumque voluntates libere faciendas absque ullo meo meorumque retentu et ullius persone. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro mitto te et tuos in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, concedens etiam me a te numerando recepisse et habuisse pro huiusmodi venditione ducentos et quinquaginta solidos monete Barchinone, de qua valet marcha argenti LXXXVIII solidos, in quibus renuncio omni exceptioni peccunie non numerate, dando et irrevocabiliter cedendo tibi et tuis si quid hec venditio plus modo valet vel amodo valuerit pretio antedicto. Et promitto inde esse tibi et tuis legalis guarens, auctor et deffensor contra omnes personas et de firma et legali evictione sempre teneri, sub obligatione omnium bonorum

meorum mobilium et immobilium, habitorum et habendorum. Quantum autem ad hec, omni cuilibet iuri, rationi et consuetudini pro me facienti penitus renuntio. Intelligatur etiam quod ratione istius venditionis non minuet tibi Arnaldo de Verneti in aliquo servitium quod ego tibi debeo facere ratione castri de Petra.

Actum est hoc undecimo kalendas madii anno Domini millesimo CC^o.CL^o. primo.

S+num Arnaldi de Vilario, predicti, qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Ermengaudus de Clariana, Bernardus Diachoni et Petrus Ferrarii de Massaneto.

Sig+num Iacobi de Ruveriadech, notarii publici ville de Calidis pro ebdomadariis, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

174

1251, maig, 13

El cavaller Berenguer de la Clusa confessa i reconeix en veritat, irrevocablement, al cavaller Guillem Janer que, en feu d'ell, té i rep dues parts d'una dècima a la parròquia de Sant Pere de Ceret. Les dues parts les té Bernat de Godell per Berenguer de la Clusa. Aquest confessa i reconeix que té aquestes dues parts de la dècima en feu de Guillem Janer i que per aquest feu Berenguer de la Clusa confessa a Guillem Janer que li ha fet l'homenatge presentant-li el bes de fidelitat, homenatge que els successors i hereus de Berenguer de la Clusa hauran de fer a Guillem Janer i als seus successors perpètuament.

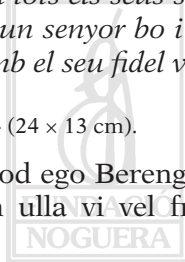
Berenguer de la Clusa promet a Guillem Janer que serà bo, fidel i legal respecte a aquest feu, a la seva persona, al seu castell i a totes les seves coses, tal com un bon vassall ho ha de ser amb el seu senyor.

Guillem Janer lloa i fermament concedeix, a perpetuïtat, a Berenguer de la Clusa i a tots els seus successors tot l'esmentat feu, prometent-li que serà un senyor bo i fidel en tot, tal com un bon senyor ho ha de ser amb el seu fidel vassall.

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 33-34 (24 × 13 cm).

Notum sit cunctis quod ego Berengarius de Clusa, miles, bona et gratuita voluntate, non ulla vi vel fraude deceptus, per me et

per omnes meos successores in perpetuum, cum hac carta publica semper valitura confiteor et recognosco in veritate irrevocabiliter tibi Guillelmo de Janerio, militi, quod teneo per vos in feudum [...] omnes illas duas partes unius decime, quas habeo et accipio ad [...] de omnibus de quibus decima debeat degi, que decima est in parrochia Sancti Petri de Cereto, quas dictas duas partes decime tenet Bernardus de Godello per me. Que dicta decima affrontat et terminatur infras istos subscriptos terminos: in primis affrontat in Corbateras et in Serra de Solerol et in manso de Patioer et in pecia de Vassa et in Campo de Salines et in collo de Padern et in Quer Aguilar, sicut dividit eam decima de Palladacio et in Quer Lupi et in pecia de Cosres et in Toro de Devesa.

Sicut infra istos dictos terminos includitur ut superius dictum est, sic confiteor et recognosco dictas duas partes decime tenere pro te Guillelmo de Janerio in feudum, pro quo dicto feudo confiteor fecisse tibi homagium, prestando te osculum fidelitatis, quod homagium teneantur facere tibi vel tuis successoribus successores et heredes mei in perpetuum. Promittens tibi, Guillelmo de Janerio, bona fide et firma stipulacione quod sim tibi et successoribus tuis in perpetuum de dicto feudo et de mea persona et de tua persona et de tuo castro et de omnibus rebus tuis, quecumque sint et ubique, bonus et fidelis et legalis, sicut bonus vasallus suo domino tenetur esse.

Et ego Guillelmus de Janerio, bona fide et sine aliquo malo inganno, laudo firmiterque concedo tibi, dicto Berengario de Clusa, et omnibus successoribus tuis in perpetuum totum supradictum feudum, promittens tibi quod sim tibi bonus dominus et fidelis in omnibus, sicut tenetur bonus dominus suo fideli vasallo.

Et ego dictus Berengarius de Clusa promitto tale quod superius pactatur tibi, dicto Guillelmo de Janerio, et omnibus tuis successoribus in perpetuum, quod te vel tuos successores sive heredes in hoc feudo neque in aliis non decipiam nec decipere faciam aut sustineam, per me vel aliquam interpositam personam vel subrogatam, clam vel manifeste.

Actum est hoc III° idus madii, anno Domini M^oCC^oL^o primo.

Sig+num Berengarii de Clusa, Sig+um Guillelmi de Janerio, qui... testesque firmare rogaverunt.

Sig+++na Petri de Perello, Petri Fabri minoris de Cursamico et Petri Franchi de Ianerio, testium.

Petrus, presbyter et publicus scriptor,... scripsit hoc de mandato speciali domini Poncii Enogam... abbatis, et hoc signum fecit.

175

1251, juny, 24

Geralda de Campsentelles dona a Pere de Fonollar, amb qui s'ha casat, quatre-cents morabatins nous d'or, corrents, alfonsins, rectes i de pes just, en concepte d'esponsalici, sobre la seva casa de Campsentelles, amb totes les seves pertinences i tinences, i sobre tots els altres béns seus mobles i immobles. A més, confessa i reconeix a Pere de Fonollar que ella, en el moment de llurs noces, amb la garantia de la casa i altres béns seus estava endeutada en cent morabatins que ell li aportà, pagant-los dels seus propis diners, en pagament dels deutes d'ella.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 362 (340 × 235 mm). Al dors: "Instrumentum sponsalicii Geralde de Camposcintillis de CCCC morabetinis tempore nupciarum".

In Christi nomine. Sit omnibus manifestum quod ego Geralda de Campo Scintillis dono tibi Petro de Fonolario, sponso meo cui nubo, quadringentos morabetinos bonos, novos, in auro, curribiles, alfussinos, rectos et recti ponderis, quos habeas et accipias super domo mea de Campo Scintillis cum universis pertenenciis et tenedonibus suis, et super omnibus aliis bonis meis mobilibus et immobilibus que modo habeo et in antea ubique locorum habitura sum. Quam domum, cum pertinenciis et tenedonibus suis, et universa alia bona teneamus et possideamus ego et tu pariter dum vixerimus, sicut decet virum et uxorem. Et si forte ego obiero antequam tu moriaris, habeas tu et teneas atque percipias pro dicto tuo sponsalicio quadringentos solidos Barchinone, annuatim, super dicta domo mea de Campo Scintillis et super omnibus aliis honoribus meis, cunctis diebus vite tue, cum uxore et sine uxore et cum infante et sine infante et absque vinculo et retentu ullius hominis vel femine. Set ex hiis CCCC morabetinis habeas C morabetinos ad tuam voluntatem in obitu tuo libere faciendam, residui vero trecenti morabetini revertantur post obitum tuum infanti vel infantibus qui de te in me fuerint procreati. [...] si ad obitum tuum infants vel infantes de te in me procreati superstites defuerint, predicti trecenti aurei revertantur post sepedictum obitum tuum michi vel proximis meis aut cui sive quibus ego dimissero verbis

vel testamento. Preterea confiteor et in veritate recognosco tibi quod tempore harum nupciarum nostrarum eram ego, cum domo et aliis bonis meis, in centum aureis obligata, quos tu michi atulisti et eos misisti et expendisti de tuo proprio in solucionem predictorum debitorum meorum. Unde renunciando quantum ad hec excepcioni non numerate peccunie et morabetinorum non receptorum, dono et assigno tibi et tuis predictos centum morabetinos habendos et plenarie recuperandos super predicta domo mea de Campo Scintillis et super omnibus aliis bonis meis mobilibus et immobilibus, habitis et habendis, in quibus magis et melius accipere volueris, sine tuo dampno absque placito, sacramento et testibus.

Actum est hoc VIII kalendas iulii anno Domini M^o.CC^o.L. primo.

S+num Geralde de Campo Scintillis qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt A. de Vilaro, Guillelmus de Monte Torne-sio, Bernardus de Mogoda, Raimundus de Furmigaria, Berengarius de Fonolaro et Raimundus de Fonolaro.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis emendatis in linea III^a, die et anno quo supra.

176

1251, juny, 24

Pere de Fonollar promet a la seva esposa Geralda de Campsentelles que en el termini d'un any a partir de la festa de Sant Miquel vinent, farà a favor d'ella un dipòsit o comanda en la casa de l'Hospital de Sant Joan de Barcelona de quatre-cents morabatins alfonsons d'or, rectes i de pes just, dels quals ell li ha fet l'esponsalici, i immediata-ment li lliurarà l'instrument d'un deute de quatre mil quatre-cents sous que a ell li deu el seu germà Guillem de Fonollar. D'aquest deute de quatre-cents morabatins, Pere de Fonollar cedeix tots els seus drets a la seva esposa. També li promet que des d'avui fins a la festa de Sant Miquel vinent saldarà tots els deutes d'ella i, a més, li dona com a fiadors Ramon de Fonollar i Ramon de Papiol.

A ACM, Fons Baró d'Esponellà núm. 3 (279 × 217 mm).

a ACM. Jaricot, p. 3.

b Carles DÍAZ MARTÍ, "El fons del baró d'Esponellà de l'arxiu de la cartoixa de Montalegre". *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, núm. 31 (Universi-tat de Barcelona, 2013), p. 33-34.

Sit omnibus notum quod ego Petrus de Fonolario, in fide et amicitia promitto tibi Geralde de Camposcintillis, sponse mee, quod a primo venturo festo Sancti Michaelis usque ad unum annum completum primum venturum deposuero sive comandavero apud domum Hospitalis Sancti Iohannis in Barchinona quadringentos morabatinos in auro alfussinos, rectos et recti ponderis, de quibus feci tibi sponsalicium, et incontinenti tradam tibi instrumentum debiti quatuor milium et quadringentorum solidorum quod michi debet Guillelmus de Feniculario, frater meus. In quo debito, quantum ad dictos CCCC morabetinos, dono et cedo tibi omnia mea loca, iura, voces et actiones reales et personales, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias seu etiam mixtas, que et quas habeo et habere possum contra dictum Guillelmum de Feniculario, fratrem meum, quibus loco, iure et actionibus meis valeas uti et experiri in iudicio et extra contra dictum Guillelmum de Feniculario et bona sua quemadmodum ego possem, et ipse teneatur inde tibi respondere et satisfacere in omnibus tanquam michi. Ego enim transfero in te quicquid iuris et actionis habeo contra ipsum quantum ad dictos CCCC aureos et facio inde te dominam et procuratricem in rem tuam, promittens tibi quod nunquam veniam contra predicta vel aliqua de predictis nec revocem unquam hanc presentem cessionem. Ego enim renuncio expresse et ex certa sciencia omni iuri et consuetudini propter que possem hec vel aliquod horum revocare. Promitto etiam tibi quod hinc ad festum Sancti Michaelis primo venturum solvam omnia debita que tu debes. Et ut hec que dicta sunt maiorem obtineant firmitatem, iuro per Deum et eius sancta IIIIor Evangelia manibus meis corporaliter tacta hec omnia et singula attendere et complere et non in aliquo contravenire. Insuper dono tibi fideiussores Raimundum de Fonolario et Raimundum de Papiolo, utrumque pro toto, qui mecum et sine me hec omnia supradicta et singula tibi et tuis compleant et attendant.

Nos itaque prenominati duo fideiussores, sponte suscipientes in nos hanc fideiussionem promittimus, uterque insolidum, vobis domine Geralde de Camposcintillis et vestris hec attendere et complere, cum dicto Petro de Fonolario et sine ipso, obligantes vobis et vestris propter hec, uterque insolidum, nos et omnia bona nostra, mobilia et immobilia, habita et habenda. Ne vero alter pro altero in hiis que dicta sunt valeat excusari vel diferri, renuntiamus quantum ad hec nove constitutioni et beneficio dividende actionis, et nos, fideiussores, epistole divi Adriani et omni alii iuri et rationi sive consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc VIII° kalendas iulii anno Domini M^oCC^oL^o primo.

S+num Petri de Fonolario, S+num Raimundi de Fenculario, S+num Raimundi de Papiolo, nos qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Arnaldus de Vilario, Gulliellmus de Monte Tornesio, Bernardus de Mogoda, Raimundus de Furmigaria et Bernardus de Fonolario.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

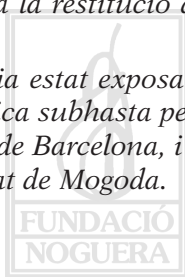
177

1251, juliol, 19

Pere Barraler i Ferrer de Parets, marmessors del testament del difunt Guillem de Badalona, volen complir la voluntat i l'encàrrec. En el testament Guillem de Badalona els mana que venguin el seu delme de Santa Perpètua i que del preu paguin dos-cents morabatins que ha llegat a les seves filles Sibil·la i Guillema, i que amb el que resti paguin els seus deutes i llegats i restitueixin les seves ofenses. Per aquesta raó, els marmessors, amb el consentiment i la voluntat de Pere de Sentmenat, tutor d'Elisenda, filla i hereva de Guillem de Badalona, i també amb l'autoritat de Peret de Castellterçol, veguer de Barcelona, venen a favor de Bernat de Mogoda i dels seus, perpètuament, tot el dècim del pa, del vi, de les carns i de totes les altres coses que el testador, per raó de compra, tenia i posseïa en feu per la senyora Elisenda de Canalties i per Guillem de Palau, marit d'ella, en l'esmentada parròquia de Santa Perpètua de Mogoda. Els marmessors fan aquesta venda, salvats sempre el dret, el servei i la senyoria dels esmentats senyors.

Els marmessors reberen de Bernat de Mogoda, per aquesta venda, quatre mil sous de diners de Barcelona, amb els quals pagaren els llegats de les dues filles, i la resta la dedicaren al pagament dels deutes i llegats i a la restitució de les ofenses de Guillem de Badalona.

L'esmentat delme havia estat exposat a la venda durant molt de temps i venut en pública subhasta per un corredor públic, segons el costum de la ciutat de Barcelona, i no es trobà cap persona que n'oferís més que Bernat de Mogoda.

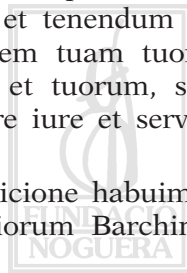

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 363 (370 × 265 mm). Al dors: "Venditio decimi de Mogoda facta per manumissores Guillelmi de Bitulona de decimo de Mogoda, quod tenebatur pro domo de Canalies, Bernardo de Mogoda". "Mogoda. Carta ab la qual los marmessors de Guillem de Badalona venen a Bernat de Mogoda tot lo delme que ell tenia en Santa Perpètua de Mogoda. Va ab la venda feta per Bernat de Belloc a Berenguer de St. Vicent. Registrada Mogoda".
- B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 364 (340 × 310 mm). Trasllat del 10-11-1383. Nota al dors: "Mogoda. Trasllat autèntic ab lo qual los marmessors de Guillem de Badalona venen a Bernat de Mogoda tota la dècima, la qual tenia en feu per la dona na Elisenda de Canalies y Guillem de Palou, son marit, en la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda. Va ab la venda feta per Bernat Belloc a Berenguer de St. Vicent. Registrada Mogoda".

Sit omnibus manifestum quod nos Petrus Barralerii et Ferrarius de Parietibus, manumissores testamenti Guillelmi de Bitulona quondam deffuncti, volentes adimplere voluntatem et mandatum dicti testatoris, qui in suo testamento mandavit nobis quod venderemus decimum suum de Sancta Perpetua et de precio eius solveremus ducentos morabetinos quos legavit Sibilie et Guillemme, filiabus suis, et de residuo solveremus debita sua et legata et restitueremus iniurias suas, idcirco cum assensu et voluntate Petri de Sancto Minato, tutoris Elicsendis filie et heredis dicti Guillelmi de Bitulona, necnon cum auctoritate Petroli de Castro Aciolo, vicarii Barchinone, vendimus tibi Bernardo de Mogoda et tuis et cui velis in perpetuum, totum ipsum decimum panis, vini, carniū et omnium aliarum rerum quod dictus Guillelmus de Bitulona ratione sue empcionis habebat et tenebat ad feudum per dominam Elicsendim de Canalies et Guillelmum de Palacio, maritum suum, in predicta parrochia Sancte Perpetue de Mogoda.

Iamdictum itaque decimum, cum omnibus ad ipsum spectantibus et spectare debentibus, auctoritate dicte manumissorie et mandati nobis facti a dicto testatore extrahimus de iure, dominio et posse nostro et heredum dicti deffuncti et in tuum tuorumque ius, dominium et posse transfferimus irrevocabiliter, et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus te de predictis in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam tuo consimili et tuorum, sine alicuius obstaculo vel retentu, salvo inde sempre iure et servicio atque senioratico dictorum dominorum.

Pro hac autem vendicione habuimus et recepimus a te quatuor milia solidos denariorum Barchinone, valencium marcham

argenti LXXX.VIII solidos, quos nos habuisse concedimus et de eisdem solvisse legata dictarum filiarum suarum et residuum convertisse in solucionem debitorum suorum et legatorum et in restitutionem iniuriarum, unde renunciamus excepcioni non numerate peccunie. Et quia predictum decimum fuit multo tempore expositum venale et subastatum publice per curritorem publicum secundum morem civitatis Barchinone et non fuit inventa aliqua persoma que tantum ibi offerret quantum tu obtulisti, profitemur et in veritate recognoscimus quod in hac vendicione non sumus nos vel heredes dicti Guillelmi de Bitulona fraudati in aliquo vel decepti, tamen ad cautelam renunciamus expresse illi legi qua deceptis ultra dimidium iusti precii subvenitur et omni alii iuri divino et humano, publico et privato, comuni et singulari, scripto et non scripto sive consuetudinario, propter que possemus predicta vel aliqua de predictis in totum vel in partem in irritum revocare. Dantes et perpetuo cedentes tibi et tuis si quid dictum decimum plus modo valet vel amodo valuerit precio antedicto. Et [...] autem dicti decimi, ut predicta vendició sit tibi et tuis firmior et securior, obligamus tibi et tuis omnia bona dicti Guillelmi de Bitulona mobilia et immobilia quecumque sint et ubicumque, iuxta mandatum ab eo in suo testamento [...] nobis factum.

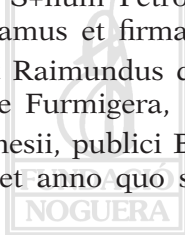
Ad hec ego Petrolus de Castro Aciolo, vicarius Barchinone, viso et audito testamento dicti Guillelmi de Bitulona in quo precepit manumissoribus suis predictis ut vendant decimum supradictum, attendens quod voluntas dicti testatoris est servanda, attendens etiam quod dictum decimum fuit multo tempore expositum venale et non fuit inventa aliqua persona que tantum offerret quantum obtulit dictus emptor, ideoque huic vendicioni, facte per predictos manumissores de speciali licencia Petri de Sancto Minato tutoris predicti et cum assensu nostro, auctoritatem impendimus et robur perpetue firmitatis.

Actum est hoc XIII° kalendas augusti anno Domini M^o.CC^o. quinquagesimo primo.

S+num Ferrarii de Parietibus predicti qui hoc laudo et firmo. Sig+num Petri Barralerii, S+num Petroli de Castro Aciolo vicarii Barchinone, qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Raimundus de Vultraria, Guillelmus de Turrilliis et Raimundus de Furmigera,

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

178

1251, juliol, 31

Bernat d'Argelaguer reconeix al cavaller Bernat de Mogoda i als seus que li ha pagat, per compte de Geralda de Campsentelles, dos-cents sous d'aquell deute de sis-cents vint-i-cinc sous que ella li deu.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 365 (160 × 115 mm).

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Argilagueto concedo et recognosco tibi Bernardo de Mogoda, militi, et tuis quod solvisti michi pro Geralda de Campo Scintillarum ducentos solidos Barchinone de illo debito sexcentorum et XXV solidorum eiusdem monete quod michi debet cum instrumento predictae uxoris mee, et laudo quod bene paccatus sum, renunciando omni exceptioni peccunie non recepte, faciendo inde tibi et dicte Geralde et suis bonum et perpetuum finem [...] et pactum de non petendo, sicut melius dici potest ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. [...].

Actum est hoc II^a kalendas augusti anno Domini M^o.CC^o. quinquagesimo primo.

S+num Bernardi de Argilagueto qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt [...] Marchesii et Ostalricus de Betulona.

Sig+num Petri de Termino, notarii publici Barchinone, qui hec scripsit die et anno prefixis.

179

1251, agost, 8

Entre Sança, filla de la difunta Elisenda de Rocaverd, i Bernat i Arnau de Salfores, d'una part, i Berenguer de Sant Vicenç, de l'altra, es movia un plet pel fet que Sança i Bernat i Arnau de Salfores reclamaven a Berenguer de Sant Vicenç que els restituís totes les honors i possessions que ell tenia i posseïa i que havien estat d'Elisenda de Rocaverd, difunta mare de Sança, situades al Vallès, a les parròquies de Santa Maria de Martorelles, Sant Vicenç de Mollet, Sant Sadurní de çPalatio Amicdali? i de Montmeló. Per contra, Berenguer de Sant Vicenç responia confessant que ell tenia i posseïa les esmentades honors i possessions per raó de la compra que n'havia fer a l'esmentada Elisenda, i negava que pertanyessin a Sança per raó de l'herència materna.

Finalment les dues parts es comprometeren amb Ramon Pere de Sarrià com a àrbitre, sota una pena de cinquanta auris.

Atès que les causes d'ingratitude havien estat molt poc comprovades, atès també que, quan van ser verídiques i provades, havien estat perdonades per la paciència i la ciència de la mare i principalment per la penitència, i atès que, després d'haver estat perdonades, la mare no podia reputar d'ingrata la filla quan primer ella s'havia mostrat ingrata quan havia anat volant a unes segones noces, Ramon Pere de Sarrià pronuncià a favor de Sança que ella havia estat l'hereva de la seva mare Elisenda de Rocaverd i així revocava el desheretament completament nul fet per la mare. A més, atès que la venda dels béns reclamats per Sança havia estat feta en frau de la mateixa Sança, primer instituint-la hereva i després desheretant-la i fent hereu un altre, i principalment perquè abans del desheretament se li volien donar dos-cents auris com és patent per les declaracions dels testimonis, i que la dita venda havia estat feta in periculo mortis dispersant i alienant tots els béns i no deixant res a Sança, quan no podia ser desheretada, atès, a més, que la venda havia estat simulada, com resta clar pels testimonis, Ramon Pere de Sarrià sentencià que l'esmentada venda no valia en perjudici de l'hereva Sança i adjudicà les esmentades honors a Sança i a Bernat i a Arnau de Salfores, i condemnava per això mateix Berenguer de Sant Vicenç, salvades les seves accions creditors de l'herència contra la mateixa Sança. Berenguer de Sant Vicenç anuncià en alta veu que apel·laria la sentència.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 367 (360 × 275 mm).

Cum inter Sanciam, filia quondam Elicsendis de Rocha Viridi, et Bernardum et Arnaldum de Salforis, ex una parte, et Berengarium de Sancto Vincentio, ex altera, questio verteretur super eo quod dicta Sancia et dicti Bernardus et Arnaldus de Salforis petebant a dicto Berengario de Sancto Vincentio, ut restitueret eis omnes honores et possessiones quos ipse tenet et possidet, que fuerunt Elicsendis de Rocha Viridi, matris quondam dicte Sancie, sitos in Vallensi in parrochiis scilicet Sancte Marie de Marturiliis, Sancti Vincencii de Molleto, Sancti Saturnini de Palatio Amicdali et Montis Moloni, domos videlicet et mansos, molendina, campos, vineas, prata, pascua et nemora, asserentes predictos honores et possessiones pertinere predictae Sancie ratione matris hereditatis sive successionis, et dictus Berengarius de Sancto Vincentio, ex adverso respondens, confitetur se tenere et possidere predictos

honores et possessiones ratione emptionis quam fecit a predicta Elicsende, et negaret predictos honores pertinere predictae Sanciae ratione matris hereditatis sive successionis.

Tandem compromiserunt partes in me, Raimundum Petri de Serriano, tanquam in arbitrum sub pena quinquaginta aureorum, traditis michi pignoribus a Berengario de Sancto Vincentio et prestita cautione a dicta Sancia et Bernardo de Salforis per sacramentum proprium, ut quidquid ego super predictis inter partes iure, laude vel compositione decernerem faciendum, ratum et firmum a partibus perpetuo haberetur.

Cumque coram me oblatus fuisset libellus super predictis a parte dicte Sanciae et predictorum Bernardi et Arnaldi et responsum eidem ab adversa parte, et fuissent positiones hinc inde facte et adiudicate probationes super positis et negatis, ad ultimum in dicta causa renunciatum a partibus extitit et conclusum.

Unde ego Raimundus Petri de Serriano, iudex huius cause, captis pignoribus a Berengario de Sancto Vincentio, visis etiam rationibus et allegationibus utriusque partis, habitoque consilio sapientium, partibus in mei presentia constitutis, facta renuntiatione iuris et facti, omnibusque de more iudiciorum sollempniter observatis, attendens causas ingratitudinis fore minime comprobatas, attendens etiam quod ubi vere et probate essent fuerunt remisse a matre per pacientiam et scientiam matris et precipue per penitentiam, et attendens quod ubi remisse non fuissent non poterat mater filiam reputare ingrati tanquam illa que primo ingrata extitit ad secundas nuptias convolando, de iure finaliter adiudico Sanciae de Rocha Viridi fore heredem matris sue Elicsendis, exheredatione et heredatione ab ipsa matre facta irritum penitus revocata.

Item attendens venditionem bonorum petitorum a dicta Sancia fuisse factam in fraude ipsius Sanciae re scilicet et consilio, consilio [...] instituendo ipsam prius heredem et postea exheredando et faciendo alium heredem, et precipue quia ante exheredationem volebant sibi dari ducentos aureos prout patet ex dictis testium, et quod dicta venditio fuisset facta in periculo mortis, re puta distrahendo et alienando totas facultates suas, nullo relicto dicte Sanciae cum exheredari non posset, attendens insuper dictam venditionem fuisse simulatam quod patet [testi]bus quod instrumenta super solutione precii facta fuerunt accepta et confecta, demum lite contestata super petitione dicte hereditatis, de iure sententialiter pronuntio dictam venditionem non tenere nec valere in

preiudicium dicta Sancie, heredis, adiudicando dictos honores vel hereditarios dicte Sancie et ipsis Bernardo et Arnaldo de Salforis, et in hoc ipsis condempno predictum Berengarium de Sancto Vincentio, salvis suis actionibus creditoribus hereditatis contra ipsam Sanciam, et in predictis omnibus Berengario de Sancto Vincentio, militi, perpetuum silentium imponendo.

Lata hec sententia sexto idus augusti anno Domini millesimo CC°.L°. primo, partibus presentibus et presentibus testibus Petro [...], Geraldo Gerardi, Guillelmo Raimundi presbitero parrochie de Galifa, Arnaldo Umbaldi filio Guillelmi Umbaldi et Petro de Castellari, a qua sententia Berengarius de Sancto Vincentio viva voce appellavit.

Signum Raimundi Petri de Serriano qui hanc sententiam tulit.

Sig+num Iacobi de Portu, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis emendatis in linea V^a ubi dicitur “negaret” et in linea XI^a ubi dicitur “penitentiam” et appositis in linea XVI^a ubi scribitur “adiudicando dictos honores vel hereditarios dicte Sancie”, die et anno prefixis.

180

1251, desembre, 26

Testament de Ferrer de Canet.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 368 (290 × 315 mm). Trasllet del 24-9-1252. Manca verticalment una franja a la dreta del pergami, en una amplària irregular que en alguns llocs pot arribar a dos i fins a tres centímetres.

Hoc est translatum fideliter factum cuius series ita se habet:

Quum nullus in carne positus mortem evadere potest, idcirco in Dei nomine, ego Fferrarius de Caneto [...] facio meum testamentum in quo eligo manumissores meos: Agnetem uxorem meam, et Bermundum priorem Sancti Pauli de Maritima, Raymundum clericum Sancti Aciscli de Valle Alta, Petrum [de Vilalba, Petrum de Pa]laciolo et Petrum Fferrarium, quos rogo quod si me mori contigerit antequam alium testamentum faciam, istud sit firmum et distribuant res meas sicut inferius invenerint ordinatum.

In primis volo et mando [quod debita mea sol]vantur et iniurie que aprobari poterint per idoneos testes vel legitimas pre-

sumciones restituantur. Dimito domino Deo et monasterio Sancti Pauli unum lectum panorum et XXti solidos cum corpore meo ibi sepeli[endo. Dimito ecclesie Sancti Aciscli] de Valalta XX solidos, candeles eiusdem ecclesie XII denarios, lampade eiusdem ecclesie XII denarios. Dimito altari Beate Marie quod situm est in eadem ecclesia honorem [...] pro una lampade que semper ibi continue a[rdeat...] sufficeret ipse honor dicte lampade dimito ei super omnibus olivariis de Caneto, ita quod dominus illius loci faciat dictam lampadem semper assidue ardere ibi. Item dimito altari Beati Petri de Caneto [...]. Dimito ecclesie Sancti Cipriani de Valalta V solidos. [...], Sancte Marie de Linars V solidos, Sancti Martini de Pertegas V solidos. Item recognosco quod debeo sacristie Sancti Aciscli L solidos quos michi acomodavit G. de Genebra quos assigno solvendo dicte sacris[tie...]. Dimito cenobio Sancti Pauli CCCC solidos pro melioramento stabilimenti unius monachi quod mater mea f[ecit...], quod lexia quam mater mea fecit dicto cenobio solvatur sicut in testamento eiusdem continetur nisi tamen soluta fuerit. Item recognosco quod habui de Guilaberto de Talamanca XX solidos quos restituantur pro a[nima...] et assigno eos solvendo super ipso manso meo de Monte Signo. Item recognosco quod debeo B. de Brugueriis L solidos quos restituantur pro anima [...]. Item dimito Bernardo, filio meo, CCCC solidos quos eidem assigno solvendo super partem meam ipsius decimi de Meserata [...]. Item dimito eidem Bernardo X solidos pro vestitu et victu in domo mea dum ipse voluerit ibi manere. Item dimito Petro, baptizato, victum et vestitum [in domo mea dum ipse] voluerit exercere ad bonum et utilitatem hospicii, et detur ei salarium decenter sicut meruerit. Predicta omnia debita et lexie que debeo aliqua ratione cenobio Sancti Pauli habeat [... ce]nobii super omni honore quem habeo ratione uxoris mee, Ermessendis condam, donec penitus sint soluta, et si forte contingerit predictum cenobium non posset obtinere dictum honorem, quod non credo, assigno eidem [...] honorem donec penitus sint soluta. Item volo quod si filia dicte Ermessendis habet aliquod ius in dicto honore, quod fiat sibi ius vel pose in posse A. et Petri de Gualba, fratrem. Item dimito pro o[mnibus meis debitis solvendis] et iniuriis restituendis mulam meam et sarracenum et XX [...] et unum cup maiorem et unam vegetem maiorem et aliam quam emi apud Montem Signum et [...]. Item recognosco et confiteor Agneti, uxori mee, totum suum sponsaliciu[m] sicut eidem feci in die nupciarum. Item instituo heredem Guilabertum, filium meum, in omnibus bonis meis [tam

mobilibus quam immo]bilibus, tam in feudis quam in alodiis, ubicumque michi pertinent et debent pertinere, sub tali condicione, quod ibi aliquid non tangat donec omnia mea debita et legata et iniurie manifeste solvantur et restit[uantur sicut in meo tes]tamento sive in ultima mea voluntate continetur. Et si dictus Guilabertus, filius meus, decederet antequam veniat ad etatem XXti annorum sine liberis ex legitimo coniugio procr[eatis..., tes]tamentum nec alia voluntas que ipse facere vellet de dicto honore non haberet valorem, set omnia mea bona mobilia et immobilia post hobitum dicti Guiliberti revertantur P[etro... nep]oti meo, et eundem Petrum dicto Guilaberto in omni hereditate sua heredem substituo, sub tali condicione, quod ipse Petrus instituat heredem in domo mea de Caneto unum de filiis s[uis...], et si dictus Petrus in dicto honore de filiis suis heredem stabilire noluerit, dimito dictum honorem Raimunde de Sala, nepoti mee, et quod ipsa instituat ibi heredem [ex filiis suis] unum. Item dimito Berengario de Canuis, nepoti meo, totum meum honorem de Pineta quem ibi habeo ratione mei patrimonii, hoc modo, quod si filius meus decederet sine infante de legitimo coni[ugio, dimi]to uxorem meam, Agnetem, dominam et potentissimam omnium honorum cum filio suo Guilaberto dum sine viro permanere voluerit, omnibus meis legatis et iniuriis manifestis prius so[lutis et restitu]tis. Item rogo dominum meum Geraldum de Monte Cluso quod ipse sit protector et deffensor Agnetis uxoris mee et Guilaberti filii mei et omnium aliorum bonorum meorum, que sub protec[tione] sua dimito. Hoc volo et mando quod sit meum ultimum testamentum, et si not valet iure testamenti valeat iure codicillorum, et si non valet iure codicillorum valeat ratione ultime [voluntatis].

[Actum] est hoc VII kalendas ianuarii anno Domini M°.CC°.L°. primo.

Sig+num Fferrarii de Caneto predicti qui hoc firmo et laudo. Sig+num Agnetis, uxoris eius.

Sig+num Bermundi, prioris [Sancti Pauli de Mariti]mo, signo laicali eo quia non consuevi firmare manu propria, Sig+num Petri de Vilalba, Sig+num Petri de Palacio, Sig+num Petri Fferrarii, manumissorum predictorum, qui hoc firmamus [et laudamus].

Sig+num Raymundi, clerici Sancti Aciscli de Valalta, qui hoc testamentum scribi feci quemadmodum Fferrarius de Caneto in sua ultima voluntate in manu mea ordinavit, cum literis apositis in [lineis...]..., die et anno quo supra.

Ego Petrus de Lagostera, iudex ordinarius domini Geraldí de Cabrera, auctoritatem huic translato dono et propria manu subscribo.

Sig+num Guillelmi Aemarii, presbiteri et notarii publici, qui hoc testamentum translataui in anno quo computabatur M.CC.LXX. secundo, VIII kalendas octubris.

181

1252, gener, 21

Gaufred de Terrassa, ardiaca d'Empúries, reconeix que ha rebut de Guillem de Montgrí, sagristà de Girona, els cinquanta besants del present any que aquest li havia de donar d'aquells cinquanta besants rendals que li havia assignat per a ser donats, tinguts i rebuts a Eivissa.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 370 (235 × 87 mm).

Sit notum cunctis quod ego Gaufridus de Terracia, ympuritanus archidiaconus, recognosco recepisse et penes me habuisse, renunciando excepcioni peccunie non numerate, a vobis Guillelmo de Montegrino, gerundensi sacrista, illos quinquaginta bisancios huius presentis anni, quos vos michi dare debebatis ex illis L bisanciis quos vos michi reddibiles assignastis daturos, habituros et accepturos in Eviza, de quibus L bisanciis antedictis huius presentis anni solvo vos imperpetuum, ita quod nunquam inde possitis in aliquo conveniri, imponendo inde michi silentium sempiternum.

Actum est hoc XII° kalendas febroarii anno Domini M.CC.L^o primo.

Eg+o Gaufridus de Terrascia, ympuritanus archilevita, subscribo.

Sig+num Alamandi de Aquaviva gerundensis canonici, Sig+num R. de Bruni, testium.

Sig+num Iohannis de Prechareriis qui hec scripsit mandato Bernardi de Vicco, publici gerundensis notarii.

Ego Bernardus de Vicco, publicus gerundensis notarius, hoc* subscribo.

1252, maig, 6

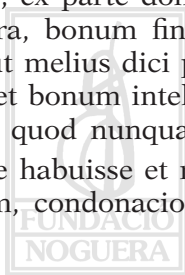
Bernat Quintini, veguer de Barcelona, de part del rei i del noble Guillem de Montcada, lloctinent del rei des de Montcada fins a Salses, i de part de si mateix, defineix, remet i condona perpètuament a Bernat de Canet tota justícia i pena criminal i civil, tota exacció real i personal, i tot allò que el rei o Guillem de Montcada o Bernat Quintini, en nom del rei, podrien demanar, aconseguir o tenir de Bernat de Canet o dels seus béns, pel fet que havia desembeinat l'espasa contra Jaume de Portu i li havia fet dues ferides al cap. Tant si Bernat de Canet hi té culpa com si no, de part del rei, de Guillem de Montcada i de si mateix, en el dia d'avui Bernat Quintini l'absol d'aquell fet fent-ne un bon final a ell i als seus, sense enganys ni cap reserva, i li promet no anar-hi mai en contra. Per aquesta definició, remissió, condonació i final, Bernat Quintini ha rebut de Bernat de Canet quaranta-sis sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous. Tanmateix, Bernat de Canet ja s'apanyarà amb Jaume de Portu si aquest es queixa contra ell.

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 67 (30 × 15,5 cm).

Sit omnibus notum quod nos Bernardus Quintini, vicarius Barchinone, ex parte domini regis et nobilis viri Gulielmi de Montechateno, eius locum tenentis a Montechateno usque ad Salsas, et nostra, diffinimus, in perpetuum remittimus et condonamus tibi, Bernardo de Caneto, omnem iustitiam et penam criminalem et civilem et omnem exactionem realem et personalem et quidquid et quantum dominus rex vel dictus Gulielmus de Montechateno aut nos, pro eo, de te vel in bonis tuis possemus petere, consequi vel habere quibuscumque modis, ex eo quod evaginasti gladium contra Iacobum de Portu et cum eo vulnerasti ipsum duobus vulneribus in capite. Sive igitur de his in culpa fueris sive non, absolvimus inde te hodiernum diem, facientes de predictis omnibus et singulis tibi et tuis, ex parte domini regis et dicti Gulielmi de Montechateno et nostra, bonum finem sine enganno, pure et sine omni retencione, sicut melius dici potest vel intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum sine aliquo ingenio et fraude, et promittimus quod nunquam veniemus contra.

Confitemur enim a te habuisse et recepisce propter hiusmodi diffinitionem, remissionem, condonacionem et finem quadraginta

sex solidos denariorum Barchinone, valente marcha argenti LXXX. VIII solidos, de quibus bene paccati sumus, renunciando exceptioni peccunie non numerate et omni iuri, rationi et consuetudini propter que possemus predicta... revocare; te tamen facientes directum dicto Iacobo si de te conquestus fuerit.

Actum est hoc II nonas madii anno Domini M^oCC^oL^o secundo.

Sig+num Bernardo Quintini, vicariam regentis Barchinone, qui...

(*Tres testimonis, sense títols.*)

Sig+num Iacobi de Podiolo, notarii publici Barchinone,...

183

1252, maig, 15

Pere Arbert de Torà, fill d'Arnau de Bellvís, dona a Guillem Ponça de Castellet tot el seu mas de Torà, que té pel senyor Rovira de Castellet a la parròquia de Lliçà d'Amunt.

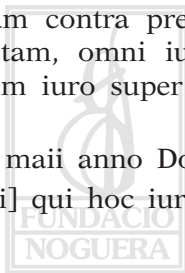
A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 371 (185 × 132 mm).

Sit notum omnibus quod ego Petrus Arberti de Tora, filius Arnaldi de Belvis, gratis et bona voluntate, dono tibi Guillelme Poncia de Castellet ad omnes tuas voluntates, totum illum meum mansum de Tora cum omnibus suis pertinentiis et cum omni mobile et cum toto semento quod ibi est seminatum, quem mansum teneo per dominum Ruvirum de Castelletto in parrochia de Lisa Subira.

Iamdictum itaque mansum integritur cum omnibus suis pertinentiis et tenedonibus et cum omni mobile et [...], cum omni meo iure, voce, racione et accione ipsarum predictarum rerum et sicut melius dici, nominari et excogitari potest ad tuum bonum intellectum, sic dono tibi et cui volueris ad omnes tuas tuorumque voluntates faciendas, salvo iure domini supradicti. Et cum hoc publico instrumento mito te in possessionem de predictis, me et meos expoliando te plenarie investio. Promito eciam et convenio tibi et tuis quod nunquam contra predicta veniam vel aliquem venire faciam nec permitam, omni iuri scripto et non scripto renunciando. Et hoc totum iuro super sancta Dei IIII Evangelia manibus meis tacta.

Actum est hoc ydus maii anno Domini M.CC.L. secundo.

S+num [Petri Arberti] qui hoc iuro et firmo.

Sig+num Iacobi de Roveriadech, notarii publici Calidarum.

Sig+num Petri de [...], presbiteri notarii ville de Calidis pro Iacobo de Ruvirade, ipsius ville notarii pro ebdomedariis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

184

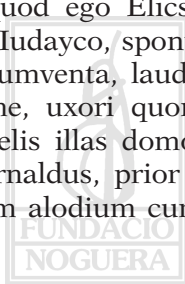
1252, juny, 6

Elisenda, filla del difunt Ramon Miró de Montjuïc, lloa, aprova i confirma a favor de Guillemma, esposa del difunt Bernat de Sant Medir, i dels seus les cases, amb el sòl, les edificacions i les pertinences, que Arnau, en altre temps prior de Sant Pau del Camp, havia comprat per a Guillemma amb els diners de la mateixa Guillemma, en franc alou i pel preu de mil cinc-cents sous de moneda de Barcelona, a la mare d'Elisenda, Ermessenda, esposa del seu difunt pare Ramon Miró, i als germans d'Elisenda Arnau i Guillemma. Aquestes cases són al raval de Barcelona, prop dels Banys Nous, davant les cases d'Arnau de Sanahuja.

Elisenda confessa que dels mil cinc-cents sous pels quals havien estat comprades les esmentades cases, ella n'ha rebut quatre-cents cinquanta, que li havien estat assignats en la carta de compra de les esmentades cases, i que, a més, ha rebut de Guillemma uns vuitanta sous més per aquesta lloació, aprovació, confirmació, definició i evacuació, i tot plegat fa un total de cinc-cents trenta sous.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 371 bis (310 × 220 mm). Al dors: "Carta de loatió fa Elixendis, filla de Ramon Miró de Monte Judaico, a Guilleuma, muller de Bernat de Sto. Emeterio, de aquelles cases situades en Barcelona, carrer de la Bocaria, les quals Arnau, prior de St. Pau del Camp, comprà. Va ab la permuta y part venda feta per lo prior de St. Pau del Marisme y lo reverent en Garau de Gualba, ardiaca de la seu de Barcelona, de 5 morabatins sobre cases a la Bocaria".

Sit notum cunctis quod ego Elicsendis, filia quondam Raimundi Mironis de Monte Iudayco, sponte et mera liberalitate, non seducta in aliquo vel circumventa, laudo, aprobo et confirmo per me et meos tibi Guillelme, uxori quondam Bernardi de Sancto Emeterio, et tuis et cui velis illas domos cum solis et suprapositis et pertinentiis quas Arnaldus, prior quondam Sancti Pauli de Campo, emit per franchum alodium cum publico instrumento pro

precio mille et quingentorum solidorum monete Barchinone ad opus tuum et de tuis propriis denariis de matre mea, Ermessende uxore quondam dicti Raimundi Mironis patris mei, et de Arnaldo et Guillelma, fratre et sorore mei. Que domus sunt in burgo Barchinone prope Balnea Nova ante domos Arnaldi de Sanahugia, sicut in carta dicte emptionis, quam scribi fecit Petrus de Bages notarius publicus Barchinone XII° kalendas decembris anno Domini M^o.CC^o.XL° secundo, plenius continetur.

Unde cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, diffinio imperpetuum et evacuatio per me et meos tibi, dicte Guillelme, et tuis et cui velis, ad omnes tuas tuorumque voluntates faciendas, sine ullo meo meorumque retentu et vinculo ullius hominis vel femine et sicut melius dici potest et intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, omnia mea loca, iura, voces et actiones et quicquid et quantum michi competunt aut possunt competere modo vel in posterum ratione patris vel matris aut modis aliis in dictis domibus sive in aliquo pertinenti eisdem.

Confitens quod de dicto precio mille et quingentorum solidorum quibus fuerunt empte dicte domus, habui ego a te et recepi ipsos quadringentos quinquaginta solidos monete Barchinone qui fuerunt michi assignati in carta emptionis dictarum domorum, et ultra hoc habui et recepi a te pro huiusmodi laudatione, approbatione, confirmatione, diffinitione et evacuatione octuaginta solidos dicte monete, et ita fiunt quingenti triginta solidi. Unde si aliquid ultra hos quingentos triginta solidos michi competit vel potest competere in eisdem domibus, totum illud quantumcumque sit dono et remito tibi et tuis pure et sine omni retentione ad tuas voluntates libere faciendas. Et quantum ad dictos quingentos triginta solidos, quos a te habui et recepi et bene paccata sum, renuncians exceptioni peccunie non numerate obligo tibi et tuis pro evictione me et omnia bona mea mobilia et immobilia. Promitens tibi quod super hoc sum tibi et tuis legalis guarans, auctrix et deffensatrix, et restituam tibi et tuis, qua hora velitis, si quas missiones unquam feceritis in litigando vel deffendendo vel in evincendo aut causam evictionis examinando, sive obtineatis in causam sive subcumbatis. Et ego, promitens quod nunquam veniam contra predicta, renuncio ex certa scientia legi illi qua subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii et actioni recissorie et beneficio minoris etatis et omni alii cuilibet iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Insuper iuro per Deum, tactis corporaliter a me sacrosanctis quatuor Evangeliiis, quod hec que dicta sunt compleam et atendam

et nunquam contra veniam nec aliquam personam venire faciam aut consentiam sive permitam.

Actum est hoc VIII° ydus iunii anno Domini M^o.CC^o.L^o. secundo.

S+num Elicsendis, filie quondam Raimundi Mironis de Monte Iudayco, que hec laudo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt Geraldus Mir, Raimundus Paleti, Petrus Ferrarius de Massaneto et Petrus de Cirario.

Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barchinone.

Sog+num Mathei Lupeti, notarii publici Barchinone, qui hec scripsit et clausit in scribania Petri de Bages notarii, die et anno quo supra.

185

1252, setembre, 4

Per raó d'un plet que s'havia produït feia un temps davant Ramon Pere de Sarrià entre Sança, filla de la difunta Elisenda de Rocaverd, i Bernat i Arnau de Salfores, actuant, d'una part, i el noble Berenguer de Sant Vicenç, que es defensava, de l'altra part, sobre unes honors i possessions i altres articles, i finalitzat el plet amb una sentència definitiva, el jutge de l'apel·lació Guillem de Marina, en part la confirmà i en part la revocà, i finalment Bernat de Pirariis, canonge de Barcelona, el qual hagué de conèixer la causa d'apel·lació, revocà la sentència de Guillem de Banyeres i confirmà en tot la sentència de Ramon Pere de Sarrià.

Berenguer de Sant Vicenç apel·là la sentència de Bernat de Pirariis. En aquesta apel·lació, de consens de les parts, Ramon Pere de Sarrià va assignar jutges Guillem de Rosanes, canonge de Barcelona, i Ferrer Gerald.

Guillem de Rosanes i Ferrer Gerald confirmaren la sentència de Bernat de Pirariis, i en conseqüència confirmaren la sentència de Ramon Pere de Sarrià, en tot, i la sentència de Guillem de Marina en allò que estava d'acord amb la sentència de Ramon Pere de Sarrià, revocant la sentència del mateix Guillem de Marina quan estava contra la sentència de l'esmentat Ramon Pere de Sarrià. També revocaren la sentència de Guillem de Banyeres i pronunciaren que l'esmentat Berenguer de Sant Vicenç havia apel·lat culpablement la sentència de Bernat de Pirariis i, en conseqüència, el

condemnaren a pagar a Sança i a Bernat i a Arnau de Salfores les despeses de l'apel·lació.

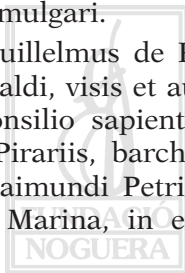
Les dues parts aprovaren i lloaren la sentència.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 372 (245 × 230 mm).

Suborta dudum inter Sanciam, filiam quondam Eligsendis de Rocha Viridi et Bernardum et Arnaldum de Salfores, agentes ex una parte, et nobilem Berengarium de Sancto Vincencio, deffendentem ex altera, super quibusdam honoribus et possessionibus et aliis variis et diversis articulis coram Raimundo Petri de Serriano, materia questionis, ipsam per diffinitivam sententiam terminante, cuius sententiam Guillelmus de Marina, iudex apelacionis, partim confirmavit et partim etiam infirmavit, et tandem Bernardus de Pirariis, barchinonensis canonicus, dicti Guillelmi de Bagnariis sententiam de ipsa in causa apellacionis cognoscens infirmavit, et dicti Raimundi Petri sententiam in omnibus confirmavit. A qua sententia dicti Bernardi de Pirariis, predictus Berengarius de Sancto Vincencio apellavit. Ad quam apellacionem Guillelmus de Rosanis, barchinonensis canonicus, et Ferrarius Geraldus fuerunt de consensu partium per dictum Raimundum Petrum de Serriano, qui est curia, iudices assignati. Coram quibus, expressis per dictum Berengarium de Sancto Vincencio causis gravaminum, eisdem altera pars sufficienter respondens, petiit sententias dictorum Petri de Serriano et Guillelmi de Marina quatenus pro ipsa lata fuerat ac dicti Bernardi de Pirariis confirmari et sibi dictum Berengarium de Sancto Vincencio in expensis huius apellacions, tanquam apellantem frustatorie, condemnari.

Expositis itaque consequenter pluribus excepcionibus, replicationibus, triplicationibus, racionibus et allegacionibus tam facti quam iuris hinc inde, dicta Sancia etiam ratum habente quicquid factum est in causa per dictos Bernardum et Arnaldum de Salfores ac si per ipsam factum fuisset, eedem partes, prestitis et tornatis pignoribus per dictum Berengarium de Sancto Vincencio, renunciantes iuri et facto et concludentes in causa, petierunt super premissis sententiam promulgari.

Unde nos predicti Guillelmus de Rosanis, canonicus barchinonensis, et Ferrarius Geraldus, visis et auditis meritis cause, habita plena deliberacione et consilio sapientum, de iure confirmamus sententiam Bernardi de Pirariis, barchinonensis canonici, et per consequens sententiam Raimundi Petri de Serriano, in totum, et sententiam Guillelmi de Marina, in eo quo lata est secundum

sentenciam ipsius Raimundi Petri de Serriano, infirmando sentenciam ipsius Guillelmi de Marina, in quantum lata est contra sentenciam Raimundi Petri de Serriano predicti. Infiramus etiam sentenciam dicti Guillelmi de Bagnariis, pronunciantes dictum Berengarium de Sancto Vincencio a sentencia dicti Bernardi de Pirariis perperam apellasse, et ideo eundem Berengarium de Sancto Vincencio, dictis Sancio et Bernardo et Arnaldo de Salforis in expensis huius apellationis, taxatione per iudices premissa, condemnamus. In predictis omnibus et singulis dictum Berengarium de Sancto Vincencio, adverse parti, per sentenciam condemnantes.

Lata hec sentencia pridie nonas septembris anno millesimo ducentesimo quinquagesimo secundo in presencia partium.

Testes sunt Iacobus Grunni, Bernardus de Sancto Vincencio, Petrus de Galiffa, Petrus de Pirariis, Michael Ferragut iunior et Ff. de Coponis et Berengarius de Insulis et Berengarius de Vico. Quam sentenciam utraque pars, in presencia dictorum testium, incontinenti viva voce et expresse aprobavit et conlaudavit.

Ego Ferrarius Gerald, arbiter nominatus, subscribens hanc sentenciam [...] cum Guillelmo de Rosanis tuli. (*Senyal*)

Ego Guillelmus de Rosanis, qui hanc sentenciam tuli cum Ferrario Gerald, subscribo.

Sig+num Petri Richerii, notarii curie domini episcopi Barchinone, qui hanc sentenciam scripsit et clausit die et anno premissis.

186

1252, setembre, 5

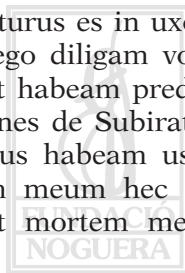
Bernat de Sarrià dona al seu fill Romeu, pel seu casament, en concepte d'herència i de legítima paterna i materna la seva casa de Sarrià, amb tots els seus termes, pertinences i tinences, que té i posseeix en el territori de Barcelona, i totes les altres honors conreades i ermes que té i posseeix a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, tant si són alous com feus. Amb motiu del casament del seu fill, li fa també moltes altres donacions.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 373 (235 × 215 mm). Al dors: "Carta de Bernat de Sarrià, de qui algun temps fou lo delme de Sant Fost. Sant Fost".

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Serriano dono tibi Romeo, filio meo, perfecta et irrevocabili donacione inter vivos

ad diem nuptiarum tuarum, pro tua hereditate et legitima paterna et materna voce tibi competenti, domum meam de Serriano cum universis terminis, pertinentiis et tenedonibus suis, quam per franchum alodium habeo et possideo in territorio Barchinone, et omnes alios honores meos cultos et heremos quoscumque habeo et habere debeo sive sint alodia sive feuda in parrochia Sancti Vicencii de Serriano. Item dono tibi totum illud feudum quod teneo per Guillelmum de Feniculario in civitate et in termino Barchinone, in domibus scilicet et in vineis et in ortis. Dimitto etiam tibi totum ipsum honorem quem teneo per monasterium Sancti Cucuphatis sub censu quinque quartanarum olei in dicta parrochia Sancti Vicencii de Serriano, et totum illud feudum quod teneo per dominum Gastonem de Bearn in parrochia Sancti Fausti, et ipsum mansum cum omnibus suis pertinentiis quem habeo in parrochia Sancte Marie de Sanctis, et totum feudum quod teneo per heredes Bernardi de Muredino in termino Castri Veteris, et ipsos meos duos mansos et omnes alios honores meos quos per alodium habeo in termino de Subiratis. Dono etiam tibi omnes alios honores meos et possessiones quoscumque habeo et habere debeo in aliquibus locis, excepto tamen Castro de Regumir et eo quod spectat ad ipsum castrum, scilicet quatuor morabetinos et quatuor solidos, quos censuales accipio in domibus que sunt subtus ipsum castrum, et excepta decima duorum mansorum qui sunt in parrochia Sancte Eulalie de Provinciana, quam decimam ego habeo ratione dicti castri. Quod castrum et censuale predictum et decimam dictorum duarum mansorum excipio penitus ab hac donatione et hec michi retineo ad meam voluntatem libere faciendam tam in vita quam in morte.

Hanc autem donationem facio tibi dicto Romeo, filio meo, perfecta et irrevocabili donatione inter vivos ad diem nuptiarum tuarum, pro tua paterna hereditate et legitima paterna et materna, sicut melius dici potest et intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, in hunc videlicet modum: quod vivam, totum quamdiu vixero, in hiis omnibus honorifice tanquam pater, et tu et Sibilia, quam ducturus es in uxorem, diligatis et honoretis me tanquam patrem, et ego diligam vos tanquam filios. Preterea quamdiu vixero teneam et habeam predictum mansum de Sanctis et mansos et honores omnes de Subiratis et totum feudum Castri Veteris, de quibus omnibus habeam usum fructuum in tota vita mea, scilicet post obitum meum hec omnia tibi et tuis integre revertantur. Tu vero post mortem meam dones Bernardo, filio

meo, fratri tuo, centum morabetinos pro sua hereditate et legitima paterna et materna, et si forte non dares ei dictos centum morabetinos, habeat dictus Bernardus filius meus pro hereditate et legitima paterna et materna predictum mansum de Sanctis cum suis pertinenciis universis. Item dones post mortem meam Arberto, filio meo, fratri tuo, alios centum morabetinos pro parte hereditate et legitima paterna et materna, et nisi feceris, habeat dictus Arbertus predictum feudum de Castro Veteri pro hereditate et legitima sibi contingenti in bonis paternis et maternis. Si autem, quod Deus avertat!, discordia aliqua insurgeret inter me et vos ita quod non possemus insimul pacifice vivere et manere, retineo michi in tota vita mea predictum mansum de Sanctis et feudum de Castro Veteri et medietatem reddituum omnium aliarum possessionum que tibi dono, sed post obitum meum totum tibi integre revertatur, salvis hiis que superius retinui michi et fratribus tuis prout superius est ordinatum. Ut hec autem donatio maiori gaudeat firmitate, induco te de predictis in corporalem possessionem et insuper recipio a te homagium ore et manibus secundum usaticum Barchinone.

Actum est hoc nonis septembris anno Domini M.CC.L^o secundo.

S+num Bernardi de Serriano qui predicta concedo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus de Vilaro barchinonensis canonicus, Romeus Durfortis et Ferrarius de Minorisa.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit cum literis apositis in XI^a linea, die et anno quo supra.

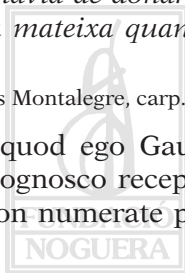
187

1253, gener, 15

Gaufred de Terrassa, ardiaca d'Empúries, reconeix que ha rebut de Guillem de Montgrí, sagristà de Girona, els cinquanta besants de l'any present que aquest li havia de donar per la donació i assignació que li havia fet per la mateixa quantitat, cada any, per donar i rebre a Eivissa.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 374 (185 × 90 mm).

Sit notum omnibus quod ego Gaufridus de Terracia, ympuritanus archidiaconus, recognosco recepisse et penes me habuisse, renunciando excepcioni non numerate peccunie, a vobis Guillelmo

de Montegrino, gerundensi sacriste, illos quinquaginta bisancios huius presentis anni, quos vos michi dare debebatis ex donacione et assignacione quam michi fecistis de L bisanciis, singulis annis michi daturis et habituris in Eviza. Et de predictis L bisanciis michi a vobis solutis et datis racione huius presentis anni, solvo vos imperpetuum ita quod nunquam inde non possitis in aliquo conveniri.

Actum est hoc XVIII kalendas febroarii anno Domini M.CC.L. secundo.

Eg+o Gaufridus de Terracia, Impuritanus archilevita, subscribo.

Sig+num Iohannis de Deo, huius rei testis. Sig+num A. de Alamanio.

Sig+num Raimundi de Mercatallo, qui hec scripsit mandato Bernardi de Vicco, publici gerundensis notarii.

Ego Bernardus de Vicco, publicus gerundensis notarius, hec* subscribo.

188

1253, febrer, 6

Bernat de Sant Vicenç, fill del difunt Ramon de Sant Vicenç, lloa, confirma, dona i estableix a favor de Jaume de la Torre, fill del difunt Berenguer de la Torre, i dels seus l'honor que Jaume de la Torre i els seus antecessors, des de feia molt de temps, havien tingut per ell i els seus en el comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes, molt a prop del mas de la Torre.

Condicions: de tots el fruits del pa Jaume de la Torre i els seus hauran de donar a Bernat de Sant Vicenç i als seus el quint i el braçatge, i cada any el dia primer d'agost, en concepte de cens d'aquesta honor, una quartera de forment i una altra quartera d'ordi segons la mesura de Granollers, i si Jaume de la Torre o els seus hi plantessin vinya, hauran de donar el quint del vi juntament amb l'esmentat cens. Jaume de la Torre i els seus no hi podran proclamar cap altre senyor que Bernat de Sant Vicenç i els seus, i, passats trenta dies després d'haver-los comunicat el dret de fadiga, podran vendre, empenyorar o alienar l'esmentada honor, amb les millores que hi hagin fet, a persones iguals a ells, salvat el cens, el dret i la senyoria de Bernat de Sant Vicenç.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 375 (300 × 160 mm).

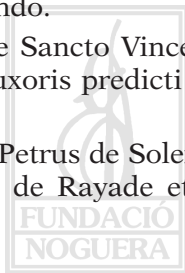
Sit notum cunctis quod ego Bernardus de Sancto Vincencio, filius quondam Raimundi de Sancto Vincencio, laudo et confirmo atque dono et stabilio tibi Iacobo de Turre, filio quondam Berengarii de Turre, et tuis, ad meliorandum et bene laborandum et habendum et tenendum omnique tempore possidendum, ipsum honorem cum arboribus et pertinenciis quem tu et tui antecessores diu per nos et antecessores nostros tenuistis in comitatu Barchinone, in parrochia Sancti Ciprini de Cabaneis, satis prope mansum tuum de Turre. Sicut terminatur ab oriente et occidente in alodio Bernardi de Plicamanibus, a meridie in alio meo alodio et Montischateni, a circio in alodio dicti Bernardi de Plicamanibus.

Predictum itaque totum honorem cum arboribus et introitibus et exitibus suis et pertinenciis, tu et tui et progenies atque posteritas tua teneatis, habeatis, possideatis et expletetis imperpetuum pacifice et quiete in hunc modum, quod de omnibus fructibus panis quos Deus ibi dederit, tribuatis tu et tui michi et meis quintum et braciaticum et etiam annuatim in kalendis augusti detis michi et meis pro censu dicti honoris unam quartariam frumenti et alteram quartariam ordeï ad mensuram de Granulariis, et si tu vel tui plantaveritis dictum honorem de planta vini, detis nobis et nostris de fructu ipsius vini quintum fideliter simul cum dicto censu. Ibi vero non proclametis vel faciatis tu vel tui alium dominum nisi tantum me et meos, liceatque tibi et tuis post dies XXX^a ex quo in me et meis fatigati fueritis predictum honorem et melioramentum quod ibi feceritis vendere vel impignerare sive alienare consimilibus vestris, salvo tamen dicto censu, iure et senioratico mei et meorum. Insuper promito te et tuos predictum honorem et melioramentum quod ibi feceritis, facere tenere et possidere in pace contra omnes personas, obligando tibi propter hec omnia bona mea mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis, sine nostro dampno.

Actum est hoc VIII° idus febroarii anno Domini milesimo CC^o. quinquagesimo secundo.

Sig+num Bernardi de Sancto Vincencio qui predicta laudo et firmo. S+num Guillelme, uxoris predicti Bernardi, qui hec concedo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus de Solerio, Bernardus de Avarsono et Petrus Suyol, Arnaldus de Rayade et Periconus de Cardedol.

Signum (*dibuix*) Guillelmi Rosselli, notarii Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, die et anno quo supra.

189

1253, febrer, 6

Pere Hivern, prevere i rector de l'església de Sant Cebrià de Cabanyes, havent demanat i obtingut el consell i el consentiment d'Arnau, bisbe de Barcelona, perdona a Bernat de Sant Vicenç una de les dues dècimes que acostumava de donar-li, de manera que, mentre hi hagi vinya plantada en el seu camp anomenat "Era Vella", Bernat de Sant Vicenç i els seus només hauran de donar-li una dècima de la verema de la vinya plantada en aquest camp i la primícia dels fruits de les seves honors.

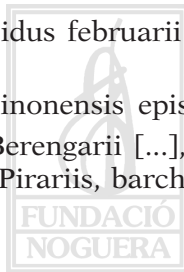
- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 376 (230 × 185 mm). La tinta de la major part del text està gairebé esborrada i és d'impossible lectura. Al dors: "Remissió de una dècima d-aquelles dues dècimes que la esgleya de Cabanyes rebie sobre un camp appel·lat «Ere Veylla», que és denant lo Castell de Cabanyes".

Sit omnibus notum quod cum ego Petrus Hyvern, presbiter et rector ecclesie Sancti Cipriani de Cabaneis, consueverit percipere [...] campo vocato [Era Veylla], quem tu Bernardus de Sancto Vincencio habes et [...], idcirco ego, dictus rector, [...] quod melius et utilius est predictae ecclesie habere unam [...] quam duas [...], requisito et obtento consilio et consensu venerabilis patris Arnaldi, Dei gracia barchinonensis episcopi, remitto tibi Bernardo de Sancti Vincencio et tuis perpetuo alteram de predictis decimis, ita quod nunquam tu vel tui quamdiu vinea fuerit in dicto campo [...] nisi tamen unam decimam de vindimia [...] que plantata fuerit in dicto campo [...] teneamini dare tu et tui michi et successoribus meis primiciam fideliter secundum quod tu et successores tui [...] de fructibus honorum vestrorum, et hanc decimam habeamus ego et successores mei [...].

Actum est hoc VIIIº idus februarii anno Domini M.CC. quinquagesimo secundo.

Ego Arnaldus, barchinonensis episcopus, subscribo.

Signum + magistri Berengarii [...], decani Barchinone et testis. Sig+num Bernardi de Pirariis, barchinonensis canonicus, huius rei testis.

S+num Petri Hyvern, presbiteri et rectoris ecclesie supradicte, qui predicta concedo et firmo.

Testes huius rei sunt Iacobus de Turre et Matias Ollarii, parrochiani dicte ecclesie.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

190

1253, març, 29

Pere de Palau i la seva esposa Sança donen i estableixen a favor de Pere Ferrer, la seva esposa Dolça i dels seus tota la seva casa de Boadelles, amb les seves pertinences i tinences, conreades o ermes, amb els seus drets d'entrada i d'eixida. Per aquesta donació i establiment han rebut cent vuitanta sous de moneda de Barcelona de doblenc, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 377 (305 × 138 mm). Trasl·lat de l'any 1281, sense indicació del mes ni del dia ni intervenció de notari. Al dors: "Stabilimentum factum Petro Ferrarii et Dulcie, uxori sue, per Petrum de Palacio de quadam domo de Buadellis".

Hoc est translatum fideliter translatum anno Domini M°.CC°. LXXX° primo.

Sit notum omnibus quod ego Petrus de Palacio et uxor mea, Sancia, per nos et nostros damus et stabilimus tibi Petro Ferrarii et uxori tue, Dulcie, et vestris et cui velitis, ad bene meliorandum, habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum, totam ipsam domum nostram de Buadellis, cum pertinentiis et tenedonibus suis cultis vel heremis et cum introitibus et exitibus suis, ut habeatis et teneatis, possideatis et expletetis salve, secure et integriter in perpetuum, sicut melius dici, scribi vel intelligi potest ad vestrum vestrorumque bonum intellectum et salvamentum et ad vestram vestrorumque voluntatem omni tempore faciendam.

Tali quidem pacto, quod vos et vestri, tenentes et habentes dicta omnia, donetis nobis et [nostris] de omni fructu vini quod in dicta trilia ipsius domus fuerit fideliter tres partes, et vos et vestri habeatis quartam partem, et vos aptetis omnes vexellos de strenyer et abluendi, illas tantum in quibus vinum purum intra-verit, sine nostra missione, nichil nobis retinendo in vino sciro

set sit totum ad vestram voluntatem. Tamen si nos manserimus in dicta domo de Buadellis et fecerimus aptare vexellos de nostro proprio secundum quod ibi necesse habuerimus, accipiamus nos tres partes tam de vino puro quam de sciro, et vos et vestri accipiatis aliam quartam partem. Demum [de] expleto panis quod in dicta trilia fuerit, habeamus nos et vos medio per medium pro indiviso, levata primo nostra parte sementis quam ibi mittemus. Et de omnibus expletis aliorum bonorum dicte domus, donetis nobis quintam partem de una medietate, et de alia medietate tascham fideliter. De expletis vero olivarum que ibi sunt, habeamus nos unam medietatem et vos habeatis aliam medietatem. De expleto que fuerit in orto quod est ibi panis et vini et aliorum expletorum que ibi fuerint et aliorum melioramentorum ibi a vobis vel vestris faciendorum, nichil teneamini nobis nec nostris dare, set habeatis ad vestram voluntatem. Preterea donetis nobis et nostris pro statico ipsius domus, quolibet anno in festo Nathalis Domini, tres solidos barchinonensis monete de duplo, valente marcha argenti LXXX.VIII° solidos, et nullum alium censum vel usaticum inde faciatis. Et sic convenimus vobis et vestris dicta omnia facere tenere et habere in pace. Recepimus a vobis in continenti pro hoc dono et stabilimento centum octuaginta solidos barchinonensis monete de duplo, renunciando excepcioni peccunie non recepte.

Actum est hoc IIII° kalendas aprilis anno Domini M^o.CC^o.L^o.III°.

S+num Petri de Palacio predicti, S+num Sencie uxoris eius, qui predicta concedimus et firmamus.

Huius rei sunt testes Berengarii de Torreyes, [...] et Raimundus de Podio.

Sig+num Mascharonis, sacerdotis ebdomedarii Sancti Stephani de Palacio, in cuius posse domina Sancia, uxor Petri de Palacio, hanc cartam firmavit, presentibus testibus fratre Petro monacho Sancti Andree de Rossilione, Berengario de Torraiono et Guillelmo de Plandolat.

Sig+num Arnaldi, sacerdotis notarii Sancti Celedonii, qui hec scripsit cum literis emendatis in linea IIII^a die et anno quo supra.

191

1253, abril, 19

Blanca, filla del difunt Pere de Santmartí, amb el consentiment i la voluntat del seu marit Berenguer de Canadell, i el seu marit Berenguer de Canadell, venen a Bernat de Sant Vicenç i als seus tota la seva tercera part i el dret que, per raó dels predecessors de Blanca, tenen al mas Albareda amb les seves tinences i pertinences, el qual mas és en el comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes. Aquesta tercera part, en part la tenen en alou i en part la tenen per la sagristia de l'església de Sant Pere de Reixac. Per aquesta venda Blanca i Berenguer han rebut nou lliures de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

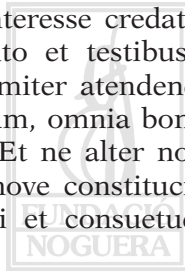
- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 378 (238 × 225 mm). Al dors: "Cabanyes. Carta de venda feta per Blanca, filla de Pere de St. Martí, a Bernat de Sant Vicent, de la tercera part y dret que ells tenen en lo mas de Albareda. Fa per lo establiment fet per los procuradors de la Almoina a Pere de Centelles. Registrat Cabanyes".

Sit omnibus manifestum quod ego Blancha, filia quondam Petri de Sancto Martino, cum assensu et voluntate Berengarii de Canadello, mariti mei, et ego dictus Berengarius de Canadello, maritus eius, gratis et spontanea voluntate et ex certa sciencia, non seducti ab aliquo nec circumventi, vendimus per nos et nostros tibi Bernardo de Sancto Vincencio et tuis et cui velis totam terciam partem nostram et ius quam et quod racione predecessorum mei, Blanche, habemus et habere debemus in manso de Albareda et suis tenedonibus et pertinenciis, qui est in comitatu Barchinone in parrochia Sancti Cipriani de Cabaneis, de qua scilicet tercia parte, partim habemus per alodium et partim tenemus per sacristiam ecclesie Sancti Petri de Rexacho.

Iamdictam itaque totam partem nostram et ius, quam et quod in dicto manso et suis tenedonibus et pertinenciis habemus et habere debemus, simul cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus nobis inde competentibus et competituris, vendimus tibi et tuis et cui velis et ut melius dici potest vel intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum. Nos, extrahentes totam terciam partem nostram et ius de nostro nostrorumque iure, dominio et posse, eadem in tuum tuorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus te de predictis in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum

ac tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam sine ullo nostro nostrorumque retentu et vinculo persone alicuius, salvo tamen iure et senioratico dicte sacristie, scilicet in quantum per eam ibi teneatur, ne vendicionem autem vel impignoracionem quam tu vel tui feceritis de parte qua tenetur per dictam sacristiam fatigemini in rectore ipsius spacio dierum triginta, non aclamando ibi alium dominum nisi dictam sacristiam et eius rectorem.

Pro hac autem vendicione accepimus a te novem libras monete Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos a te habuisse concedimus, renunciantes excepcioni non numerate et peccunie non recepte, renunciantes etiam illi legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni iuri divino et humano, publico et privato, comuni et singulari, scripto et non scripto sive consuetudinario, et omni alii iuri tam promulgato quam promulgando. Dando, remittendo et ex certa sciencia perpetuo et irrevocabiliter cedendo tibi et tuis si quid hec que tibi vendimus plus modo valent aut possunt valere precio supradicto. Insuper promittimus salvare tibi et tuis totam dictam vendicionem et erimus inde tibi et tuis legales guirentes, auctores et defensores contra omnes personas, et tibi ac tuis sempre de firma et legali eviccionem teneri promittimus. Ad questionem vero si qua tibi vel tuis mota fuerit in predictis, in totum scilicet vel in partem, statim ante litis ingressum promittimus quod te et tuis satisfacere et respondere, et in principio litis suscipiemus in nos honus litigii et agemus causam nostris propriis impensis a principio litis usque in finem, vel tu aut tui si vellitis possitis ipsam agere per vos ipsos, tibi et tuis super hoc eleccione servata, remittendo tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciacionis, et si tu vel tui elegeritis tractare causam in propria persona, penitus restituere tibi et tuis expensas circa litem factas et quantum a te vel tuis evictum sit, cum omni dampno, gravamine, missione et interesse quod inde te vel tuos oportuerit facere aut modo aliquo sustinere, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, de quo scilicet dampno, gravamine, missione et interesse credatur tibi et tuis plano verbo absque placito, sacramento et testibus. Et pro hiis omnibus et singulis complendis et firmiter attendendis, obligamus tibi et tuis, uterque nostrum in solidum, omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda. Et ne alter nostrum pro altero valeat in hoc excusari vel differri, nove constitutioni et beneficio dividende accionis et omni alii iuri et consuetudini penitus renunciamus.

Et specialiter ego, dicta Blanca, renuncio quantum ad hec meo sponsalicio et auxilio senatus consulti velleyani et iuri ypothecarum mearum, iurans per Deum et eius sancta IIIor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, quod contra predicta non veniam ratione mei sponsalicii aut aliis modis.

Actum est hoc XIII° kalendas madii anno Domini M.CC.L^o tercio.

S+num Blanche, predicte, que predicta laudo, firmo et iuro.
Sig+num Berengarii de Canadello.

Testes huius rei sunt Ferrarius de Parietibus, Guillelmus de Parietibus, Arnaldus de Campo et Bernardus de Balayano.

Sig+num Guillelmi, presbiteri clerici de Rexacho, salvo iure ecclesie.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

192

1253, juny, 22

Ramona, esposa del difunt Pere de Santmartí i que ara és esposa de Pere de Graner, i Blanca, filla de Ramona i Pere de Santmartí i que és esposa de Berenguer de Canadell, amb el consentiment i la voluntat de llurs marits, venen solidàriament a Pere de Cabanyes i a la seva esposa Dolça i als seus, a perpetuïtat, dos camps que estan separats, els quals tenen en franc alou al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Fost en el lloc anomenat "els Horts", sota el rec moliner i la via Francisca. Els dos camps els tenen Agnès, filla del difunt Berenguer de la Torre, i el seu marit, Bernat de la Torre, per ells, a la prestació de l'agrer del quint i del braçatge. Per aquesta venda han rebut dos-cents trenta-cinc sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 379 (272 × 165 mm).

Sit omnibus notum quod ego Raimunda, uxor quondam Petri de Sancto Martino que modo sum uxor Petri de Granerio, et ego Blanca, filia dictorum Raimunde et Petri de Sancto Martino que sum uxor Berengarii de Canadello, cum assensu et voluntate dictorum maritorum nostrorum, gratis et spontanea voluntate et ex certa sciencia, non seducte ab aliquo nec circumvente, vendimus

utraque insolidum per nos et nostros tibi Petro de Cabaneis et uxori tue, Dulcie, et vestris imperpetuum, duos campos separatim positos quos per francum alodium habemus in comitatu Barchinone, in parrochia Sancti Fausti in loco vocato Ad Ortos, infra reggum mulnarium et caminum Franciscum, et quos scilicet duos campos per nos tenent Agnes, filia quondam Berengarii de Turre, et Bernardus de Turre, vir eius, ad agrarium quinti et braciatici. Quorum unus terminatur ab oriente in alodio Bernardi de Mogoda, tenedone Petri Girberti, a meridie similiter, ab occidente in tenedone mansi de Turre alodio ecclesie Sancte Marie de Marturillis, a circio in alodio Sancti Cucuphatis tenedone Raimundi de Columba. Alter vero campus terminatur ab oriente et meridie in reggo de Mogoda, ab occidente in alodio Bernardi de Mogoda tenedone Petri Girberti, a circio in tenedone Arssendis de Torrentibus.

Iamdictos itaque duos campos [cum in]troitibus et exitibus eorum et pertinenciis, simul cum omnibus locis, iuribus, vocibus et actionibus nobis inde competentibus et competituris, vendimus per nos et nostros tibi et tuis et cui velitis sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Nos extrahentes dictos campos cum omnibus eisdem pertinenciis de nostro nostrorumque iure, dominio et posse, eosdem in vestrum vestrorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo et ubique valituro inducimus vos de predictis in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem vestram propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnes vestram vestrorumque voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et francum alodium, sine obstaculo et retentu nostro et nostrorum et ullius persone.

Pro hac autem vendicione accepimus a vobis ducentos triginta quinque solidos monete Barchinone, de qua valet marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos nos concedimus a vobis habuisse et recepisse, renunciantes excepcioni non numerate pecunie. Renunciamus etiam legi illi qua subvenitur deceptis ultra dimidiam iusti precii et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, dantes et cedentes vobis et vestris si quid hec vendició plus valet precio supradicto. Insuper promittimus uterque insolidum salvare vobis et vestris totam dictam vendicionem, et erimus inde vobis legales guirentes et deffensatrices contra omnes personas, et vobis ac vestris sempre de firma et legali eviccione teneri. Ad questionem vero si qua vobis vel vestris mota fuerit

in predictis in totum vel in partem, statim amonicione vestra recepta, promittimus pro vobis et vestris satisfacere et respondere, et agemus causam nostris propriis impensis a principio usque ad finem, vel vos aut vestri si velitis possitis ipsam causam agere per vos ipsos, vobis tamen et vestris super hoc eleccione servata, remittentes vobis ex pacto necessitatem denunciacionis. Et si vos vel vestri elegeritis tractare causam in propria persona, promittimus vobis et vestris restituere expensas circa litem factas et quantum a vobis vel vestris inde evictum sit, cum omni dampno, gravamine et interesse quod inde vos vel vestros oportuerit facere aut modo aliquo sustinere, sive obtineatis in causa sive subcumbatis. Et pro hiis complendis, obligamus vobis et vestris uterque nostrum insolidum nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, in quibus melius accipere volueritis. Et ne altera nostrum pro altera in hoc valeat excusari vel differri, renunciamus quantum ad hec nove constitutioni et beneficio dividende accionis et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et ad maiorem securitatem iuramus nos, dicta Raimunda et Blanca, per Deum et eius sancta IIIIor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta, predicta omnia attendere et complere et firmiter observare et nunquam in aliquo contravenire.

Actum est hoc decimo kalendas iulii anno Domini M°.CC°.L°.tercio.

S+num Raimunde, S+num Blanche, S+num Berengarii [de Cana]dello, nos omnes qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Bernardus Guilaberti et Bernardus Ferrarii de Mogoda, Berengarius Branca, Ferrarius Nadal Alduser et Guillemonus de Serra.

Sig+num Berengarii de Canadello.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

1254, juny, 13

Bernat de Sant Vicenç i Bernat de Plegamans disputaven per unes honors i possessions, que eren a la parròquia de Sant Fost, les quals tots dos deien que els pertanyien íntegrament. Finalment convingueren amistosament en sotmetre's a l'arbitratge de Ferrer de Llor,

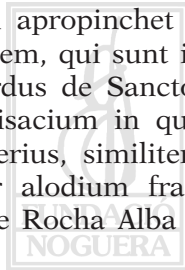
sagristà de Barcelona, i del mestre Berenguer, degà de Barcelona, sota penyora de dos-cents morabatins.

Els amigables componedors digueren que Bernat de Sant Vicenç podria fer un molí en la seva honor (se'n donen els límits) i rebre aigua del riu Besòs sense acostar-se a les honors d'en Bernat de Plegamans que són a la plana de la tinença del mas de Canelles, però que Bernat de Sant Vicenç podria rebre aigua fins al Besòs en qualsevol lloc de la part inferior del Torrent de Canelles. Similarmet, digueren que Bernat de Plegamans i els seus tindrien en franc i lliure alou tota la muntanya (se'n donen els límits), de manera que Bernat de Sant Vicenç no hi pogui caçar ni tenir-hi cap ademptra. Els dos Bernats hi van estar d'acord.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 382 (400 × 200 mm). Al dors: "Carta de avinensa entre Bernat de St. Vicens & Bernat de Plegamans sobre certes pretensions tenian en St. Fost, e fa menzió com podia fer molí e prendre lo dit Bernat de St. Vicens l'aigua. Va ab la àpocha fermada per Bernat de Cartiliano a Berenguer de St. Vicens. Registrada Mogoda".

In Dei nomine et Virginis Marie. Cum super honoribus et possessionibus qui sunt in parochia Sancti Fausti infra et supra quendam lapidem eretum, tam in plano quam in montibus ad quoddam trescollum quod est in carraria qua itur ad Cabanyes, et Bernardus de Sancto Vincencio et Bernardus de Plicamanibus ad invicem contendissent, utrique dicentes ipsos honores et possessiones ad se integraliter pertinere, demum de ipsis omnibus honoribus, possessionibus et contencionibus in posse Ferrarii de Lauro, barchinonensis sacriste, et magistri Berengarii, decani Barchinone, sub pignoribus ducentorum morabetinorum amicaliter convenerunt, quos utroque stipulando promisit ipsis arbitris sive compositoribus solvere si eorum dictis sive arbitrio non comparerent.

Qui arbitri sive amicabiles compositores, de iure et potestate illis a partibus tradita sub dictis pignoribus recognita et examinata, dixerunt in concordia et pro bono pacis quod Bernardus de Sancto Vincencio possit facere molendinum in honore suo et accipere aquam de flumine Bisocii en dret versus Rocham Altam recta linea, ita quod non apropinchet se honoribus Bernardi de Plicamanibus usque montem, qui sunt in plano de tenedone mansi de Canellis, set Bernardus de Sancto Vincencio possit insuper accipere aquam usque Bisacium in quocumque loco voluerit de torrente de Canyelles inferius, similiter habeat dictus Bernardus de Sancto Vincencio per alodium franchum honores de plano qui sunt hodie in culto de Rocha Alba predicta inferius usque ad

torrentem de Cabanyes et usque in Besocio, ita tamen habeat predictos honores quod pastura predictorum honorum et ademprivis de Ramis et simis et pertichis de verniis que ibi sunt vel etiam possint habere Bernardus de Plicamanibus et sui quandiu dicti honores fuerint in culto. Intelligatur tamen quod dictus Bernardus de Sancto Vincencio non possit predictam aquam accipere plus in sursum de predicta Rocha Alta scilicet en dret recta linea usque dictam Rocham, et possit eam accipere in riaria de Bisocio, et caveat se quod non apropinchet honoribus mansi de Canellis qui sunt in dicto plano.

Similiter dicimus quod Bernardus de Plicamanibus et sui habeant pro alodio francho et libero totam montaneam cum omnibus suis iuribus et pertinenciis, [...] est de honore predicto de plano in sursum et sicut tenet de carraria vetula en amunt qua itur ad Cabanyes, et vadit usque in quodam aragall qui in predicta montanea descendit, et de quodam margine qui de dicto aragall movet et vadit usque ad marginem [...], ita quod in predicta montanea Bernardus de Sancto Vincencio et sui non habeant venacionem nec aliquid ademprivum, et sic unusquisque habeat predictam partem sicut superius dictum est perpetuo ad voluntatem faciendam.

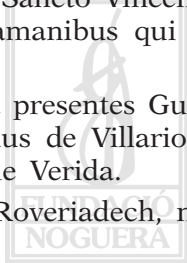
Ad hec nos, Bernardus de Sancto Vincencio et Bernardus de Plicamanibus, gratis et bona voluntate, per nos et omnes nostros presentes et futuros laudamus, concedimus, confirmamus et aprobamus perpetuo alter alteri omnia supradicta, et promittimus etiam et stipulando convenimus quod in predictis omnibus unquam non veniamus contra, nec aliquem venire faciamus nec permitamus nomine nostro vel alterius persone, bona fide et bono intellectu, prout melius dici vel intelligi potest. Et hoc gratis et sine vi iuramus, per Deum et eius sancta IIIor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta, ut predicatur attendere et complere et in omnibus observare.

Quod est factum idus iunii anno Domini millesimo ducentesimo quinquagesimo quarto.

S+num Bernardi de Sancto Vincencio qui hec firmo et iuro.
S+num Bernardi de Plicamanibus qui hec laudo et firmo atque iuro.

Testes huius rei sunt presentes Guillelmus de Lacera, Berengarius de Petra, Bertrandus de Villario et Raimundus de Calidis atque Raymundus de Valle Verida.

Sig+num Iacobi de Roveriadech, notarii.

Sig+num Guillelmi de Nugaria, presbiteri et notarii ville de Calidis pro Iacobo de Roveriadech, ipsius ville notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

194

1254, agost, 9

Arnau Basset i la seva esposa Marquesa fan hereu irrevocablement llur fill Pere i li donen totes les cases que tenen a la vila de Caldes i tot el censal i domini que tenen a la mateixa vila i parròquia, juntament amb el mas del Puig i el mas de Capela, amb tota l'honor que també tenen en la parròquia esmentada, tant si tot això és alou com feu, juntament també amb els dos masos Fonoy que tenen a la parròquia de Sant Feliu de Codines, també amb el mas Sala que tenen a la parròquia de Sant Pere de Bigues amb tot el censal i domini que tenen i reben sobre Pere Travar en la mateixa parròquia. També li donen tota l'honor i el censal que tenen a la parròquia de Sant Esteve de Castellar, amb totes les altres honors i censals que tenen en diversos llocs, onsevulla que siguin per qualsevol manera o raó.

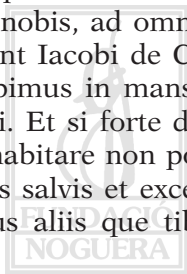
De totes aquestes coses, Pere en podrà fer l'esponsalici i la donació a l'esposa que està rebent, de nom Sança; tanmateix, amb aquesta condició: que de totes les coses esmentades Arnau Basset i Marquesa en siguin senyors potentíssims tots els dies de llurs vides juntament amb Pere i Sança, i ells en retinguin diversos béns (se'n fa la relació) per a fer-ne lliurement llur voluntat. Però si sorgís la discòrdia entre ells i Pere, de manera que no poguessin viure plegats, exceptuats els béns que han retingut, de totes les altres coses Arnau Basset i Marquesa en retindran dues parts, i Pere en tindrà la restant tercera part. Si Marquesa morís abans que Arnau Basset, aquest tindrà les dues parts durant tota la seva vida. Si Arnau Basset morís abans que Marquesa, aquesta tindrà la tercera part i Pere en tindrà les dues parts restants. Després de la mort d'ells dos, totes les coses esmentades revertiran a Pere i als seus, a excepció dels béns que Arnau Basset i Marquesa havien retingut per a fer-ne llurs voluntats.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 383 (465 × 265 mm).

Sit notum omnibus quod nos Arnaldus Basseti et uxor mea, Marchesia, gratis et bona voluntate irrevocabiliter in terminos, he-

reditamus te Petrum, filium nostrum, et damus tibi omnes domos cum earum usamentis quas habemus in villa de Calidis, et totum censuale et dominium quod habemus et habere debemus aliquo modo in villa et parochia de Calidis ubique, simul cum manso de Podio et manso de Capela cum omni etiam honore quem habemus in parochia supradicta, queque omnia tam alodia quam feuda, simul etiam cum illis duobus mansis de Fonoy quos habemus in parochia Sancti Felicis de Cutinis, cum illo etiam manso de Sala quem habemus in parochia Sancti Petri de Bigis, cum omni censuale et dominio quod habemus et habere debemus et accipimus super Petrum Travar in eadem parochia. Damus etiam tibi totum illum honorem et censuale quod habemus et habere debemus in parochia Sancti Stephani de Castelar, simul cum omnibus aliis honoribus et censuale quod habemus et habere debemus in diversis locis ubique sint aliquo modo vel racione.

Iamdudum omnia sicut nos melius habemus et habere debemus et sicut dici, nominari et excogitari potest ad tuum tuorumque plenum intellectum, simul cum omni nostro iure, voce, racione et accione atque dominio nobis in predictis pertinentibus et pertinere debentibus tam in rebus quam in personis, cum omnibus adempriviis et usamentis predictorum omnium, sic damus tibi et tuis imperpetuum, salvo iure et dominio dominorum in his que pro aliquibus dominis in predictis tenentur. De quibus omnibus et singulis de presenti mitimus te in corporalem possessionem ad habendum, tenendum, expletandum omnique tempore te et tuos possidendum sine vinculo et retentu alicuius persone. De quibus omnibus supradictis possis facere sponsaliciu[m] et donacionem uxori quam accipis, nomine Sencie. Tale tamen condicione, quod omnibus supradictis et singulis nos vobiscum simul simus domini et potentissimi omnibus dierum nostrorum amborum. Item retenimus nobis, ad omnes nostras voluntates libere faciendas sine aliquo vinculo tuo et tuorum, omnes illas domos et ortas circa ipsas, cum toto illo orto qui est ultra muram ville de Calidis, que domos et ortas tenentur pro domino episcopo racione castri de Muntbui. Item retenimus nobis, ad omnes nostras voluntates, omnes illas domos que fuerunt Iacobi de Calidis et illa duo quarteria olei que habemus et accipimus in manso qui fuit Clarie de Portu racione mansi Mascharoni. Et si forte discordia surgeret inter nos et te, ita quod simul [...] habitare non possemus, laude vel consilio proborum hominum, prius salvis et exceptis omnibus his superius nobis retentis, de omnibus aliis que tibi damus retenimus nobis

duas partes in omni vita nostra et tu habeas residuam terciam partem. Et si forte Marchesia, uxor mei Arnaldi Bassati, hobiret antequam ego Arnaldus Bassati, teneam ego Arnaldus predictas duas partes in omni vita mea sine omni contrarietate, faciendo de fructibus omnes meas voluntates. Item si ego, Arnaldus Bassati, hobirem antequam ipsa dicta Marchesia uxor mea, teneat predicta Marchesia de omnibus supradictis terciam partem, tantum de omnibus supradictis, faciendo de fructibus omnes suas voluntates sine omni impedimento, et tu dictus Petrus, filius noster, vel tui teneas residuas duas partes. Post hobitum vero nostrorum amborum, omnia predicta tibi vel tuis revertantur, salvis tamen nobis et cui voluerimus predictas domos et ortos qui pro domino episcopo tenentur, cum omnibus eorum usamentis, et domos que quondam fuerunt Iacobi de Calidis et illa duo quarteria olei que censualia accipimus super mansum qui fuit Clare racione mansi Mascharoni, prout nos retinuimus ad nostras voluntates. Et ego Arnaldus Bassati similiter teneam in vita mea omnes illas domos et ortas circha ipsas que tenemus per Iacobum, filium quondam Petri de Calidis, de omnibus vero aliis honoribus que tibi supra damus et assignamus salvetur condicio supra scripta. Ne vero deinde contra predicta veniamus vel aliquem venire faciamus nec permitamus, accioni sponsalicii mei, Marchesie, et auxilio senatus consulti et velleyani et iuri mei ypoteche et omni alii iuri canonico et civili, publico et privato, statuto et statuendo, et nove constitutioni et omni alii iuri, scripto et non scripto, sponte et consulte penitus renunciamus.

Actum est hoc V ydus augusti anno Domini M.CC.L. quarto.

S+num Arnaldi Bassati iamdicti, S+num Marchesie uxoris eius, nos ambo qui hoc laudamus et firmamus.

Huius autem facti sunt testes Guillelmus Bassati et Raimundus Arnaldi de Ruvirade.

Sig+num Iacobi de Roveriadech, notarii.

Sig+num Petri de Ulzina, presbiteri notarii ville de Calidis pro Iacobo de Ruvirade, ipsius ville notarii pro ebdomadariis, qui hoc scripsit ... die et anno quo supra.

1254, agost, 9

Ramona, filla d'Arnau Basset i de la seva esposa Marquesa, lloa, confirma i aprova a favor del seu germà Pere Basset tota la donació que el seu pare, Arnau Basset, i la seva esposa, Marquesa, mare d'ella, li havien fet de totes llurs honors i censos, tant alous com feus, de manera que de totes aquelles coses ella mai pugui reclamar al seu germà res per raó de la seva llegítima fraresca o de l'herència paterna i materna. Ramona confessa que ha rebut tants béns paterns i materns que se li ha satisfet bé la llegítima que li pertoca dels béns dels seus pares.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 380 (185 × 145 mm).

Sit notum omnibus quod ego Raimunda, filia Arnaldi Basseti et uxoris eius Marchesie, gratis et bona voluntate laudo, confirmo et aprobo tibi Petro Basseti, fratri meo, totam illam donacionem quam Arnaldus Basseti, pater meus, et uxor eius, Marchesia mater mea, tibi fecerunt cum instrumento publico de omnibus honoribus eorum et censibus, tam de alodiis quam de feudis, sicut melius in dicto instrumento donacions et plenius continentur. Ita quod aliquid in omnibus predictis, racione mee legitime fraresche et hereditatis unquam non petam tibi nec requiram bona fide et bono intellectu, immo totum ius quod in predictis michi competit et competere potest aliquo modo, voce mee legitime fraresche et hereditatis voce paterna et materna, tibi solvo et diffinio prout melius dici et intelligi potest ad tuum bonum intellectum sine aliquo meo retentu et vinculo imperpetuum. Confitens me habuisse et recepissee tot de bonis paternis et maternis, quod bene est michi satisfactum de legitima michi competenti in bonis predictorum parentum meorum. Ne vero deinde contra predicta veniam vel aliquem venire faciam, omni iuri scripto et non scripto penitus renuncio, et hoc totum iuro super sancta Dei IIII Evangelia meis manibus tacta.

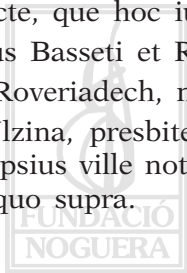
Actum est hoc V ydus augusti anno Domini M.CC.L. quarti.

S+ Raimunde iamdicte, que hoc iurans firmo.

Testes sunt Guillemus Basseti et Raimundus Arnaldi,

Sig+num Iacobi de Roveriadech, notarii.

Sig+num Petri de Ulzina, presbiteri notarii ville de Calidis pro Iacobo de Ruvirade, ipsius ville notarii pro ebdomadariis, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

196

1254, agost, 9

Arnau, fill d'Arnau Basset i de la seva esposa Marquesa, lloa, aprova i confirma a favor del seu germà Pere Basset tota la donació que el seu pare, Arnau Basset, i la seva esposa, Marquesa, mare d'ell, li van fer de totes llurs honors i censos, tant alous com feus, de manera que de totes les coses esmentades ell mai pugui reclamar al seu germà res per raó de la seva llegítima fraresca o de l'herència. Arnau confessa que ha rebut tant dels béns paterns i materns, que ha restat ben satisfeta la llegítima que li pertoca dels béns dels seus pares.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 384 (192 × 125 mm).

Sit notum omnibus quod ego Arnaldus, filius Arnaldi Basseti et uxoris eius Marchesie, laudo, confirmo et aprobo tibi Petro Basseti, fratri meo, totam illam donacionem quam pater meus Arnaldus Basseti et uxor eius Marchesia, mater mea, tibi fecerunt cum instrumento publico de omnibus eorum honoribus et censibus, tam de alodiis quam de feudis, sicut melius in dicto instrumento donacions continetur, sic quod de omnibus predictis ratione mearum legitime, fraresche et hereditatis unquam aliquid non petam tibi nec requiram, bona fide et bono intellectu, imo totum ius quod in predictis michi competet et competere possit ratione legitime, fraresche et hereditatis voce paterna et materna, tibi solvo et diffinio in perpetuum sine aliquo meo retentu. Confitemens me recepisse totum de bonis paternis et maternis, quod est michi satisfactum in legitima michi competenti in bonis predictorum parentum meorum, promitens quod ego non veniam quo ullo tempore, et hoc totum iuro supra Sancta Dei IIII Evangelia.

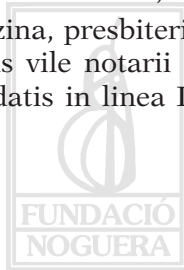
Actum est hoc V ydus augusti anno Domini M.CC.L. quarti.

S+num Arnaldi iamdicti qui hoc iurans firmo.

Testes sunt G. Basseti et R. Arnaldi.

Sig+num Iacobi de Roveriadech, notarii.

Sig+num Petri de Ulzina, presbiteri notarii ville de Calidis pro Iacobo de Ruvirade, ipsius vile notarii pro ebdomadariis, qui hoc scripsit cum lideris emendatis in linea IIII, die et anno quo supra.

1254, desembre, 21

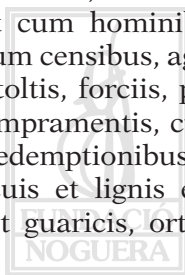
Els germans Pere de Palafolls, Ramon de Palafolls i Gaufred de Palafolls venen a Arnau Bardoner de Girona, al seu germà Ramon Bardoner i als seus, perpètuament, en lliure i franc alou, tot el mas on, per ells, viu Berenguer Polet de la Grevolosa, el mas on, per ells, viu Joan de Rodor de la Grevolosa, el mas on, per ells, viu Rubens del Puig del lloc de la Grevolosa i el mas on, per ells, viu Bernat Lleopard de la Grevolosa, els quals masos són a la parròquia de Sant Esteve de Tordera.

Els tres germans, fills de Guillem de Palafolls, fan aquesta venda en lliure i franc alou pel preu de mil sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 385 (250 x 660 mm). Al dors: "Petrus de Palafols et frater eius vendiderun Arnaldo Bardonerii et Raimundo, eius fratri, pro francho alodio mansos Berengarii Poleti, Iohannis de Robore, Rubei de Podio, loco de Gravalosa in parrochia de Tordera, cum hominibus et feminis et omnibus iuribus suis".

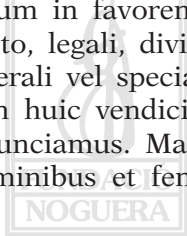
Sit notum cunctis quod ego Petrus de Palafoll et ego Raimundus de Palafoll et ego Gaufridus de Palafoll, fratres eius, per nos et per omnes nostros, non vi compulsi vel fraude aliquo inducti set bono animo et gratuita voluntate, nemine nos cogente set ob maximam utilitatem nostram, scienter etiam et consulte agentes, vendimus tibi Arnaldo Bardonerio de Gerunda et Raimundo Bardonerio, fratri tuo, et vestris et cui dare, dimittere, vendere, stabilire seu alienare volueritis perpetuo, pro francho et libero alodio totum illum mansum nostrum quem inhabitat per nos Berengarius Poleti de Gravalosa, et mansum quem inhabitat per nos Iohannes de Rodor de Gravalosa, et mansum quem inhabitat per nos Rubens de Podio de loc de Gravalosa, et mansum quem inhabitat per nos Bernardus Leopardi de Gravalosa, qui mansi sunt in parrochia Sancti Stephani de Torderia.

Predictos siquidem mansos, cum exitibus, ingressibus, pertinentiis et tenedonibus, et cum hominibus et feminis ibi et inde ubique comorantibus, et cum censibus, agrariis, iuvis, batudis et manedis et traginis, questis, toltis, forciis, placitis, stabilimentis et firmamentis, serviciis et adempramentis, cuguciis, exorchiis, intestiis, homicidiis et [...nis] et redemptionibus hominum et feminarum, et boschis, pratis et pascuis et lignis et lignariis, aquis et agrariis et nemoribus, silvis et guaricis, ortis et ortaliciis, torrentibus

et quintanis, fontibus et aqueductibus et reductibus et capitibus fractis, et cum redditibus, proventibus et iuribus, et cum omnium rerum dominiis sive exactionibus, et cum omnibus suis augmentis et melioramentis ibi factis et de cetero faciendis, et cum omnibus suis proprietatibus et integritatibus, et cum omnibus aliis que ad vestrum commodum dici seu nominari vel cogitari ab aliqua sapientissima persona possunt, que nos vel aliquis per nos in dictis mansis et eorum honoribus et possessionibus accepimus vel accipere debemus vi vel gratis. iuste vel iniuste vel alio modo vel iure, vobis et vestris vendimus et tradimus pro franco et libero alodio, prout melius predicta omnia habemus et tenemus et sicut melius G(uillelmus) de Palafolls, pater nostri, habuit et tenuit, et cum omnibus hic expressis vel non expressis ad dictos mansos quoquo modo unquam pertinentibus et pertinere debentibus, et ut melius dici ac intelligi potest ad vestrum commodum et utilitatem sic plenariam vendicionem omnium predictorum universorum et singulorum vobis et vestris facimus imperpetuum pro franco et libero alodio, precio mille solidorum Barchinone, marcha argenti valente LXXX.VIII solidos, de quibus recognoscimus nos a vobis fore paccatos, renunciantes excepcioni non numerate peccunie. Et si amplius valet predicta vendicio vel decetero in valorem excesserint iamdicto precio, totum vobis et vestris donamus donacione inter vivos. Renunciantes expresse auxilio et beneficio illius legis qua deceptis succurrit ultra dimidiam iusti precii, et omni excepcioni doli et metus et accioni in factum et restitutioni in integritate et omni alii iuri nobis et nostris competenti vel competituro. Et ideo predicta omnia de nostro nostrorumque iure, dominio et potestate eicimus penitus et extrahimus, ipsa eadem omnia in vestrum et quorum volueritis ius, dominium et potestatem penitus transferendo, et cum omnibus nostris locis, vocibus, iuribus, utilitatibus, cessionibus et accionibus nostris realibus et personalibus ac etiam universis aliis ibi et inde ad nos quoquo modo competentibus vel competituris, vos in presenti cum presenti publico instrumento de predictis omnibus universis et singulis in corporalem et vacuum possessionem mitimus, ad habendum et tenendum omnique tempore pacifice possidendum ad omnes vestras et vestrorum voluntates perpetuo faciendas, pro franco et libero alodio ut superius est expressum. Cedentes etiam et donantes vobis et vestris in predictis omnibus ius nostrum et locum et voces et acciones et rationes nostras reales et personales, directas et utiles, ordinarias et extra ordinarias, nobis et nostris competentes et competituras,

ad omnem vestram et vestrorum utilitatem perpetuo faciendam sine omni retentu quem ibi vel inde non facimus, omnibus nostris vocibus et rationibus et omnium nostrorum inde perpetuo extinctis et penes vos et vestros remanentibus et translatis. Et per nos et nostros promittimus vobis et vestris et cui volueritis predictam vendicionem omnium predictorum superius comprehensorum semper pro francho et libero alodio, ut superius continetur, faciamus habere et tenere pacifice et quiete, et esse defensores et garentes contra cunctam viventem personam. Verum si aliqua vivens persona aliquid in predictis seu de predictis vobis vel vestris tetigerit, emparaverit, forisfecerit seu contradixerit sive questionem aliquam vel demandam contra vos vel vestros moverit vel suscitaverit, nos ante litis contestacionem statim satisfaciamus et pro vobis et vestris respondebimus et honus litigii in nos suscipiemus et totam causam agemus pro vobis et vestris nostros propriis missionibus et expensis a litis principio usque in finem, et vos et vestros inde indempnes servabimus in curia et extra, in placito et extra, in iudicio et extra. Et si vos volueritis, possitis causam agere per vos ipsos, eleccione tamen vobis et vestris super hoc reservata, remittendo vobis et vestris ex pacto denunciacionis necessitatem. Et si vos vel vestri causam personaliter tractare volueritis, promittimus vobis et vestris restituere omnes missiones et expensas circa litem factas, sive in causam optinueritis sive subcumbueritis, et quicquid et quantum a vobis vel vestris de iure evinceatur, quod nisi fecerimus et propter hoc dampnum feceritis sive gravamen, totum promittimus vobis et vestris restituere ad omnem vestram voluntatem. Et de his credatur vobis et vestris plano verbo sine sacramento et testium produccione. Et de eviccione et omni interesse obligamus vobis et vestris nos nostrosque heredes et successores et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda unquam, et de hoc toto tenetur vobis et vestris. quisque nostrum in solidum et pro toto, quantumcumque inde prius convenire volueritis, et nullus nostrum possit inde se per alium escussare. Renunciantes beneficio dividende accionis et epistole divi Adriani qua cavetur ut prius conveniatur principalis actor quam fideiussor, et etiam omni foro et franchetati editis militum in favorem. Verum tamen in aliquo iure scripto vel non scripto, legali, divino vel humano, canonico, ecclesiastico vel civili. generali vel speciali, sive exceptione vel occasione aliqua in futurum huic vendicioni obviam ire possemus, illis omnibus penitus renunciamus. Mandamus insuper, cum hoc presenti instrumento, hominibus et feminis dictorum mansorum

quod de predictis omnibus vobis et vestris et cui volueritis et [...] respondeant et teneantur de cetero respondere, sicuti nobis ante huiusmodi vendicionem personaliter tenebantur, et quod vos et vestros per dominos amodo teneant, et vobis et vestris attendant tanquam dominis suis naturalibus.

Et ut hoc totum maius robur obtineat et omnis dubitatio inde removeatur, proprio motu et absque aliquo imperio, ego Petrus de Palafoll, pro me et Raimundo fratri meo, iuro in Deum et super eius sancta IIII Dei Evangelia corporaliter tacta omnia predicta universa et singula vobis et vestris attendere et complere et imperpetuum firma habere et nunquam casu aliquo contrahire. Faciendo etiam ego Petrus tibi Arnaldo Bordonerio, pro me et Raimundo fratri meo, homagium in presenti, iunctis manibus osculando. Similiter ego Gaufridus iuro super sancta IIII Dei Evangelia corporaliter tacta, predicta omnia bona et firma habere et attendere et complere et non casu aliquo revocare.

Actum est hoc XII^a kalendas ianuarii anno Domini M^o.CC^o.L^o quarto.

Sig+num Petri de Palafoll, Sig+num Raimundi de Palafoll, Sig+num Gaufridi de Palafoll fratrem eius, predictorum, qui hoc firmamus et laudamus.

Sig+num Bernardi de Sancto Vincencio, Sig+num Bernardi de Bayona militis, Sig+num R. Brussa Ferrarii de Gerunda, Sig+num R. de Campis de Palafoll, testium.

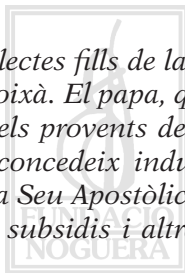
Ego (*senyal*) Petrus de Armentera scripsi hec mandato Bernardi de Vicco, publici gerundensis notarii, cum suprascripto in XXIII linea ubi dicitur "mitimus", die et anno quo supra.

Ego Bernardus de Vicco, publicus gerundensis notarius,* subscribo.

198

1255, abril, 17

Butlla d'Alexandre IV als dilectes fills de la Cartoixa i a tots els priors i germans de l'orde cartoixà. El papa, que atén sol·lícitament la migradesa dels rèdits i dels provents dels cartoixans, per l'autoritat d'aquestes lletres els concedeix indulgència perquè no estiguin obligats per lletres de la Seu Apostòlica o dels seus legats a la prestació de les col·lectes, subsidis i altres exaccions imposadores a

ells o a les seves cases per la mateixa Seu o pels seus legats, si no fan plena i expressa menció d'aquesta indulgència i de l'orde cartoixà, malgrat que en les mateixes lletres es digui que el que en elles es mana s'ha de fer sense que en sigui obstacle cap indulgència.

A Original no consultat.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 8, núm. 381 (160 × 245 mm).
Trasllat de juliol de 1295.

Noverint universi presentem litteram inspecturi quod nos G(uilhelmus), divina promissione episcopus gratianopolitanus, vidimus et de verbo ad verbum diligenter inspeximus quoddam privilegium felicitis recordationis domini Alexandri, pape IIIIti, non cancellatum, non abolitum nec in aliqua sui parte viciatum, cuius tenor talis est:

Alexander, episcopus servus servorum Dei, dilectis filiis Cartusie et universis prioribus et fratribus Cartusiensis Ordinis salutem et apostolicam benedictionem.

Religionis vestre meretur honestas ut vos speciali diligentes in Domino caritate prosequamur gratia Sedis Apostolice et favore.

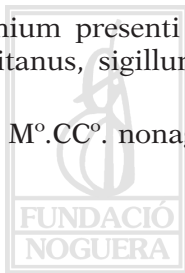
Sane tenuitatem vestrorum reddituum et proventuum sollicitè attendentes ac per hoc volentes alicuius relevationis solatio vos gaudere, auctoritate vobis presentium indulgemus ut ad prestationem aliquarum collectarum, subsidiorum et aliarum exactionum, imponendorum vobis et domibus vestris a Sede Apostolica seu legatis eiusdem aut ipsorum auctoritate ac mandato, non teneamini per litteras ipsius Sedis seu legatorum eius que plenam et expressam de indulgentia huiusmodi et Ordine vestro non fecerint mentionem, etiam si contineatur in eisdem litteris quod id quod per eas mandatur fiat aliqua indulgentia non obstante.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Neapoli XV kalendas maii pontificatus nostri anno primo.

In cuius rei testimonium presenti transcripto nos, predictus G., episcopus gratianopolitanus, sigillum nostrum ducimus apponendum.

Datum anno domini M^o.CC^o. nonagesimo quinto, mense iulii.

199

1255, maig, 14

Gaufred de Terrassa, ardiaca d'Empúries, reconeix que ha rebut de Guillem de Montgrí, sagristà de Girona, els cinquanta besants de plata del present any i d'altres anys, fins avui, que aquest li havia assignat per a ser tinguts i rebuts a les salines d'Eivissa pel benefici que li havia concedit.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 386 (175 × 85 mm).

Sit notum cunctis quod ego Gaufredus de Terracia, archidiaconus ympuritanensis, recognosco vobis Guillelmo de Montegrino, sacriste gerundensi, quod recepi et sum bene paccatus, renunciando excepcioni non numeate pecunia, de illis quinquaginta bisanciis argenti huius presentis anni et aliorum annorum usque hodie, quos vos michi assignastis habendos et percipiends in salinis de Eviza, ex causa beneficii quod michi fecistis. Unde a vobis de predictis me teneo per paccatum et vos et vestros inde imperpetuum libero et absolvo.

Actum est hoc II idus madii anno Domini M^o.CC^o.LV°.

Sig+num Petri de Castro Novo, testis. Sg+num Bernardi de Chexanis, testis.

Matheus Eymerici (*senyal*) qui hoc scripsit mandato Bernardi de Vicco, publici gerundensis notarii.

Ego Bernardus de Vicco, publicus gerundensis notarius,*. subscribo.

200

1255, juny, 20

Butlla d'Alexandre IV als dilectes fills de la Cartoixa i a tots els priors de l'orde cartoixà. El papa concedeix als priors poder impartir el benefici de l'absolució, d'acord amb la norma de l'Església, als qui es volen agregar a la seva comunitat, però estan lligats per sentències de suspensió, d'interdicte o d'excomunió, i rebre'ls com a germans, i als que després d'haver pres l'hàbit s'honoressin de nou, a aquests, d'acord amb la mateixa norma, els podran perdonar les sentències que els hagin estat imposades en el món laic, de manera, tanmateix, que si alguns d'ells per aquelles sentències es-

tiguessin lligats per un deute, l'hauran de satisfer com cal. A més, per l'autoritat de les presents, concedeix al prior de la Cartoixa i als altres priors del seu orde i a un d'ells, al que elegeixin, la potestat d'aplicar el benefici de l'absolució i del perdó sobre les coses abans esmentades a si mateixos, d'acord amb la mateixa norma. I perquè cap discriminació no pugui amenaçar els priors per cap motiu, el papa, per l'autoritat de les presents, concedeix la facultat del perdó i de l'absolució a cada un dels bisbes de llurs diòcesis, a fi que la puguin obtenir dels bisbes quan a ells o a algun d'ells els sembli oportú.

A Original no consultat.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 18, núm. 871 (625 × 260 mm). Pergamí, sense data, en el qual consten les transcripcions de nou butlles papals, set a l'anvers i dues al revers. Aquesta és la setena. Tot ha estat transcrit per ordre de Guillem, bisbe de Grenoble, l'octubre de 1292.

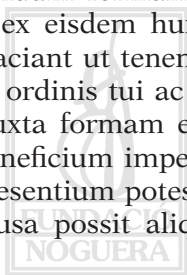
a Benedetto TROMBI. *Storia critico-cronologica diplomatica del patriarca S. Brunone e del suo ordine cartusiano*, volum cinquè. Nàpols: 1775. Appendix II, doc. núm. LXXVI, p. CCVI.

b Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 32. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Alexander, episcopus servus servorum Dei, dilectis filiis Cartusie et universis prioribus Cartusiensis Ordinis salutem et apostolicam benedictionem.

Celestis amor patrie mentes vestras sic allexisse perspicitur, ut quasi hoc solum delectationem vobis tribuat quod divine voluntati sit placitum et salutem proferat animarum.

Procedit ex hoc quod nos, vestris piis petitionibus favorem largiri benevolum delectantes, maxime cum ex apostolica cura teneamur officii circa religionis augmentum attenti et vigiles inveniri, vobis auctoritate presentium indulgemus ut volentibus vestro aggregari collegio, qui suspensionis aut interdicti vel excommunicationis sententiis sunt ligati, absolutionis beneficium iuxta formam Ecclesie imperiri et ipsos in fratres recipere, ac eos qui post assumptum habitum reholuerint se, talibus in seculo fuisse sententiis innodatos secundum formam ipsam absolvere valeatis, ita tamen quod si aliqui ex eisdem huiusmodi sententiis propter debitum sint ligati, satisfacciant ut tenentur. Ceterum tibi, fili prior Cartusie, ceteris prioribus ordinis tui ac uni eorum, quem elegeris, tibimet super premissis iuxta formam eandem huiusmodi absolutionis et dispensationis beneficium impendendi, si voces se fierent, indulgemus auctoritate presentium potestatem. Et iterum ne vobis, filii priores, ex aliqua causa possit aliquod more vel difficultatis

imminere discrimen, singulis dyocesanis vestris dispensationis et absolutionis huiusmodi concedimus auctoritate presentium facultatem, ut ab eis cum vobis vel alicui vestrum fuerit oportunum valeant optineri.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire, Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Anagnie XII kalendas iulii pontificatus nostri anno primo.

201

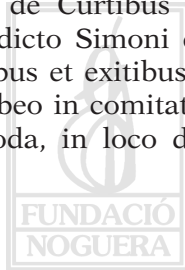
1255, agost, 27

El cavaller Bernat de Mogoda, per les coses que més endavant Simó de Corts li bescanvia, bescanvia i defineix a favor de Simó de Corts i dels seus, a perpetuïtat, una peça de terra amb les seves entrades, eixides i pertinences que ell té en franc alou en el comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda en el lloc dit "Mafumet".

De manera similar Simó de Corts, per les coses que Bernat de Mogoda abans li bescanvia i defineix, bescanvia i defineix a favor d'aquest i dels seus una peça de terra amb arbres de diverses classes que ell té en franc alou en l'esmentada parròquia, en el lloc dit "Fossar".

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 387 (300 × 210 mm). Al dors: "Carta de permuta feta per Bernat de Mogoda a Simon de Curtibus, ab la qual li permuta y dona una pessa de terra en la parròchia de Mogoda en lo lloc dit Mafumet, e lo dit Simon de Curtibus dona y permuta al dit Bernat de Mogoda altra pessa de terra en dita parròchia en lo lloc dit Fossar. Va ab la venda feta per ¿Jaume? de Solerio a [¿Simon?] de Curtibus".

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Mogoda, miles, pro hiis que tu [Simon] de Curtibus inferius michi excomutas, excomuto et diffinio tibi dicto Simoni et tuis perpetuo, quandam peciam terre cum introitibus et exitibus suis et pertinentiis, quam per franchum alodium habeo in comitatu Barchinone in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda, in loco dicto Mafumet. Terminatur

autem dicta pecia terre ab oriente et circio in palafanga²² maiori, quam ego et mei sempre teneamur facere et mundamtererie²³ sine tua et tuorum missione; a meridie in alodio ecclesie Sancti Cipriani de Cabaneis et in palafanga que discurrit de dicto alodio Sancti Cipriani usque in dictam palafangam maiorem; ab occiduo in tuo alodio.

Iamdictam itaque peciam terre, cum introitibus et exitibus suis et pertinenciis et cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus inde michi competentibus et competituris, extraho de iure, dominio et posse mei et meorum et in tuum tuorumque ius, dominium et posse transfero irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro induco te de predicta pecia terre in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et franchum alodium sine ullo meo meorumque retentu et vinculo persone alicuius. Concedens et in veritate recognoscens quod ea que tu michi propter hec inferius donas et excomutas, sunt michi meliora et utiliora quam predicta pecia terre quam ego tibi dono et excomuto. Verumtamen si forte predicta pecia terre plus valeret quam ea que tu michi donas et excomutas, totum illud quid et quantum sit dono et remito tibi et tuis pure et sine retencione aliqua. Renuncians expresse et ex certa sciencia illi legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Promitens tibi quod faciam te et tuos predictam peciam terre tenere et habere ac possidere in pace contra omnes personas et tibi et tuis sempre teneri de firma et legali eviccione, et omni contradicenti sive contradicentibus me opponam. Et pro hiis complendis obligo tibi omnia bona mea mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis, sine vestro dampno absque placito, sacramento et testibus.

Simili quidem modo ego dictus Simon de Curtibus, gratis et spontanea voluntate, non seductus ab aliquo nec circumventus, pro hiis que tu Bernardus de Mogoda michi superius excomutas

22. *Palafanga*: Séquia o brancal profund per a escórrer l'aigua d'una terra humida o patamoll. Antoni M. ALCOVER, FRANCESC DE BORJA MOLL, *Diccionari Català-Valencià-Balear*.

23. *Mundamtererie* = *Mundatge*. Dret que es pagava per les despeses de netejar les séquies. Antoni M. ALCOVER, FRANCESC DE BORJA MOLL, *Diccionari Català-Valencià-Balear*.

et diffinis, excomuto et diffinio tibi et tuis et cui velis quandam peciam terre cum arboribus diversi generis, quam per franchum alodium habeo in dicta parrochia, in loco dicto Fossar. Et terminatur ab oriente in tuo alodio, a meridie in tuo alodio et in meo alodio, ab occiduo et a circio in tuo alodio.

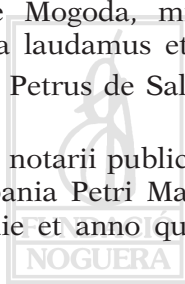
Hanc itaque peciam terre cum arboribus diversi generis et introitibus et exitibus suis et pertinenciis et cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus inde michi competentibus et competituris, extraho de iure, dominio et posse mei et meorum et in tuum tuorumque ius, dominium et posse transfero irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro induco te de predicta pecia terre in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et franchum alodium sine ullo meo meorumque retentu et vinculo persone alicuius. Concedens et in veritate recognoscens quod ea que tu michi propter hec superius donas et excomutas, sunt michi meliora et utiliora quam predicta pecia terre quam ego tibi dono et excomuto. Et si forte predicta pecia terre plus valet quam ea que tu superius michi excomutas et diffinis, totum illud quid et quantum sit dono et remito tibi et tuis pure et sine retencione aliqua. Renuncians expresse et ex certa sciencia illi legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus. Promitens tibi quod faciam te et tuos predictam peciam terre tenere et habere ac possidere in pace contra omnes persones et tibi et tuis sempre teneri de firma et legali eviccione, et omni contradicenti sive contradicentibus me opponam. Et pro hiis complendis obligo tibi omnia bona mea mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis, sine vestro dampno absque placito, sacramento et testibus.

Actum est hoc VI° kalendas septembris anno Domini M^o.CC^o.L^o quinto.

S+num Bernardi de Mogoda, militis, S+num Simonis de Curtibus, nos qui predicta laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Petrus de Salario, Bernardus de Ribalta et Berengarius de [...].

Sig+num Petri Vives, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit in scribania Petri Marchesii notarii, cum literis emendatis in línia VII^a, die et anno quo supra.

1255, setembre, 3

Geralda de Campsentelles ven a favor de la casa de Santa Maria de Montalegre, de Guillema, priora d'aquesta casa, i de tot el convent, per a ús i propietat de la mensa de l'esmentada casa, tota l'honor, conreada i erma i amb arbres de diverses classes, que ella té en franc alou a la parròquia de Sant Fost, en el lloc dit "Prat dels Horts", honor que Bernat del Puig tenia per Geralda de Campsentelles, la pagesia de la qual honor l'esmentat Bernat del Puig havia venut a la priora Guillema, i ara Geralda de Campsentelles en lloa, n'aprova i en confirma la venda.

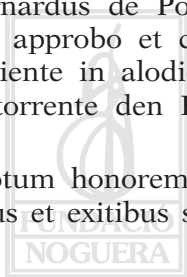
Tota aquesta honor, amb tota la seva integritat i amb tots els seus drets, Geralda la ven a favor de la priora Guillema, compradora en nom de la casa de Montalegre, i a favor de tot el convent d'aquesta casa en propi, lliure i franc alou pel preu de cinquanta sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, els quals Geralda confessa que ja ha rebut.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 388 (300 × 236 mm). Al dors: "Carta de venda feta per Garaua de Campcentelles al monestir de Montalegre y a Guilleuma, priorisa de aquell, de tot aquell honor cult y herm, lo qual tenie en la parròchia de St. Fost en lo lloch nomenat «Prat de Ortos». Registrada St. Fost. Va ab tres cartes. Carta 1^a".

a ACA, Monacals Hisenda, lligall gran núm. 246. Trasllat sense data, però escrit amb paper segellat de l'any 1801.

Sit omnibus manifestum quod ego Geralda de Campo Scintillarum, non coacta in aliquo nec circumventa set sponte et mera liberalitate et ex certa sciencia, vendo per me et meos domui Sancte Marie de Monte Alacro et vobis Guillelme, priorisse dicte domus, et toti conventui ad usum et proprietatem mense dicte domus, totum illum honorem cultum et heremum cum arboribus diversorum generum, quem per alodium franchum habeo in comitatu Barchinone in parrochia Sancti Fausti in loco dicto Prato de Ortis, et quem Bernardus de Podio tenebat per me, pagesiam cuius honoris dictus Bernardus de Podio vobis vendidit, quam venditionem vobis laudo, approbo et confirmo, sicut terminatur totus dictus honor ab oriente in alodio dicte domus, a meridie in via, ab occidente in torrente den Feel, a cirtio in tenedone mansi Ianuarii.

Iamdictum itaque totum honorem, cum omni integritate et dominio et cum introitibus et exitibus suis et pertinentiis et cum

arboribus diversorum generum simul cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus mihi inde competentibus et competituris, vendo vobis Guillelme, priorisse, ementi nomine eiusdem domus de Monte Alacro, et toti conventui eiusdem domus sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum salvamentum et bonum intellectum. Extraho hec omnia et singula de meo meorumque iure, dominio et posse eademque omnia in vestrum et dicti conventus ius, dominium et posse mitto et transfero irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro induco vos et dictam domum Montis Alacri et eius conventum in corporalem possessionem pleno iure tanquam in totam nostram propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem vestram et dicte domus et eius conventus voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et franchum alodium sine ullo meo meorumque retentu et vinculo ac obstaculo alicuius persone.

Pro hac autem venditione accepi a vobis quinquaginta solidos barchinonensis monete, valentes marcha argenta LXXX.VIII° solidos, quos me fateor habuisse et numerando recepisse. Renuntians excepcioni non numerate et peccunie non recepte. Renuntio etiam illi legi qua deceptis ultra dimidium iusti pretii subvenitur et omni alii iuri divino et humano, publico et privato, comuni et singulari, scripto et non scripto sive consuetudinario, et specialiter accioni recissorie et generaliter omni iuri tam promulgato quam promulgando. Dando, remittendo et ex certa sciencia perpetuo et irrevocabiliter cedendo vobis et dicte domui et conventui eiusdem domus si quid dictus honor plus posset vendi precio supradicto. Insuper promito solvere vobis et vestro conventui totam dictam vendicionem, et ero inde vobis et dicto vestro conventui legalis guirens, auctrix et deffensatrix contra omnes personas, et vobis et vestris semper de firma et legali eviccione tenear promito. Ad questionem vero, si qua vobis vel dicto vestro conventui mota fuerit questio in predictis in totum scilicet vel in partem, statim promito pro vobis et dicto vestro conventui satisfacere et respondere, et in principio litis suscipiam in me honus litigii et agam causam meis propriis impensis a principio usque in finem, aut vos vel vestri conventus, si velitis, possitis ipsam causam agere per vos ipsos, vobis tamen et dicto vestro conventui super hoc eleccione servata. Remitendo vobis et dicto vestro conventui ex pacto necessitatem denuntiationis. Et si vos vel dictus vester conventus eligeritis tractare causam in propria persona, promito vobis et dicto vestro conventui restituere expensas circa litem factas et quantum a vobis vel

dicto vestro conventui evictum sit, cum omni damno, gravamine et interesse que inde vos vel dictus vester conventus oportuerit facere aut modo aliquo sustinere, sive obtineatis in causam sive succumbatis, et credatur inde vobis et dicto vestro conventui solo simplici verbo, nullo alio genere probacionis exacto. Et pro his omnibus et singulis complendis et firmiter atendendis, obligo vobis et vestro conventui me et omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda, in quibus melius accipere volueritis sine vestro damno absque placito, sacramento et testibus.

Actum est hoc tercio nonas septembris anno Domini millesimo CC^o. quinquagesimo quinto.

S+num Geralde de Campo Scintillarum, que hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus de Fonte, Fferrarius de Minorisa et Stephanus de Ciraria.

Sig+num Petri Vives, notarii publici Barchinone, qui hec scibi fecit et clausit in scribania Petri Marquesii, notarii, cum litteris emendatis in lineis XIII^a et XVI^a, die et anno quo supra.

203

1255, setembre, 27

Guillem de Selma dona i estableix a favor de Pere de Bellsolà i de la seva mare Maria i dels seus, perpètuament, una part de la volta que té per Guillem de Terrassa i la seva esposa, la senyora Saurina, a cens de quatre sous i tres diners de moneda de quatern, pagadors anualment per la festa de Nadal. Aquesta volta és ben a prop del peu de la pujada al castell de Guillem de Terrassa i la part que n'estableix està entre la volta de Ramon de n'Arberta, situada al peu de l'esmentada pujada, i entre l'altra part de la volta de Guillem de Selma i el carrer públic.

Guillem de Selma dona aquesta part de la seva volta, salvada la fidelitat a l'Església de Tarragona i a l'arquebisbe, amb aquestes condicions: Pere de Bellsolà i la seva mare Maria tindran aquesta part de la volta per ell i els seus; no hi aclamaran altres senyors que Guillem de Terrassa i la senyora Saurina, i Guillem de Selma i els seus, i en concepte de cens donaran a Guillem de Selma i als seus, cada any per Nadal, perpètuament, vuit sous i mig de moneda de Barcelona de doblenc; amb relació a la venda i a l'empenyament

d'aquesta donació, primer han de comunicar la fadiga a Guillem de Terrassa i després han de comunicar una fadiga de deu dies a Guillem de Selma i els seus, i si aquests renuncien al preu normal, Pere de Bellsolà i els seus podran vendre i empenyorar aquella part de la volta a persones iguals a ells, salvat el cens, el dret, el domini i la fadiga de Guillem de Terrassa, de Guillem de Selma i dels seus. Guillem de Selma ha rebut de Pere de Bellsolà i de la seva mare Maria deu diners de Barcelona en concepte d'entrada d'aquesta donació.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 389 (157 × 158 mm).

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Celma, per me et omnes meos, dono et stabilio tibi Petro de Bello Solano et matri tue Marie et tuis, perpetuo, quandam partem illius volte quam teneo per Guillelmum de Terracia et uxorem eius, dominam Saurinam, sub censu quatuor solidorum et trium denariorum quaternalis monete solvendorum annuatim in festo Natalis Domini, que volta est satis iuxta pedem gradus castri Guillelmi de Tarracia. Que pars volte quam vobis stabilio est inter voltam Raimundi de na Arberta sitam ad pedem dicti gradus et inter aliam partem volte mee et inter vicum publicum.

Predictam hanc partem volte dono et stabilio vobis et vestris imperpetuum cum ingressibus et egressibus et omnibus pertinenciis suis non usque ad celum, salva fidelitate Terrachonensis Ecclesie et domini Archiepiscopi. Tali condicione, quod vos et vestri ipsam partem volte habeatis et teneatis per me et meos, non aclamando inde alios dominos nisi Guillelmum de Terracia et dominam Saurinam et me ac meos. Et vos et vestri donetis inde michi et meis pro censu in festo Natalis Domini perpetuo annuatim octo solidos et medium barchinonensis monete de duplenco, et preter ipsum censum nullum alium censum vel usaticum faciatis inde vos et vestri michi et meis nec alicui alii. Ego enim et mei solvemus Guillelmo de Terracia et suis singulis annis censum suum. De venditione vero et pignore istius donationis, facta pruis fatica Guillelmo de Terracia, faciatis predicta michi et meis fatigam decem dierum et nisi ipsam pro comuni precio renunciemus ego et mei, possitis eam vendere et impignerare vestris tamen consimilibus, salvo censu, iure, dominio et fatica Guillelmi de Terracia et mei ac meorum. Et ego et mei erimus inde vobis et vestris sempre auctores et defensores contra omnes homines.

Accepi autem a vobis pro intrata istius donationis duodecim denarios Barchinone ut vobis et vestris sit hec donatio imperpetuum magis firma.

Actum est hoc V^o kalendas octobris anno Domini M^o.CC^o.L^o. quinto.

Sig+num Guillelmi de Celma qui hoc firmo et laudo.

Sig+num Petri Raimundi scriptoris, Sig+num Bernardi Çabater, Sig+num Petri Abelloni, testium.

Ego Raimundus de Villa Nova, notarius Terrachone, hec sceibi fecit.

Ego Petrus [...] hoc scripsi mandato Raimundi de Villa Nova, Terrachone notarii, die et anno prefixis.

204

1255, octubre, 18

Guillema del Pi dona i lliura a favor de la seva filla Ermessenda i dels seus, perpètuament, el mas del Pi, en el qual viu, amb el sòl i les edificacions i amb tota l'honor que li pertany i amb totes les seves tinences i pertinences i amb tots els arbres de diverses classes que hi ha i que hi haurà, i també amb tots els altres drets i béns seus mobles i immobles, presents i futurs.

Tal com totes les coses esmentades Guillema del Pi les té o les ha de tenir per la casa de Sant Pau del Maresme o per qualssevol senyors a la parròquia de Sant Cebrià de Vallalta o en tots els altres llocs, així les dona i lliura a Ermessenda i als seus perquè en facin perpètuament llur voluntat, salvat en tot el dret del senyor o dels senyors.

Guillema del Pi dona i lliura totes les coses esmentades a Ermessenda amb aquesta condició: que ella, Guillema, en sigui senyora potentíssima tots els dies de la seva vida, però si sorgís la discòrdia entre ella i Ermessenda i els seus, que Déu no ho vulgui!, Guillema retindrà la meitat de totes les coses esmentades; també reté cinquanta sous per a la seva filla Guillema, per la seva part en l'herència i la llegítima, i reté deu sous pel seu fill Berenguer; també reté cinquanta sous per poder fer testament, i, després de la mort de Guillema, tot revertirà a la seva filla Ermessenda i als seus.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 390 (157 × 158 mm). Al dors: "Guillerma de Pinu donavit Ermesendi, filie sue, mansum de Pinu".

Sit notum cunctis quod ego Guillelma de Pino, bono animo atque spontanea voluntate dono et trado tibi Ermesendi, filie mee, et tuis perpetuo, videlicet ipsum meum mansum de Pino in quo habito, cum solis et supra positis et cum omni honore ad eundem pertinenti, etiam cum omnibus suis tenedonibus et suis pertinenciis universis et cum omnibus arboribus diversorum generum que ibi sunt vel erunt et eciam cum omnia alia mea iura et bona mobilia et immobilia presencia pariter et futura.

Sicut melius dicta omnia habeo et teneo vel habere debeo per domum Sancti Pauli de Maritimo vel per quoscumque dominos in parrochia Sancti Cipriani de Valle Alta vel in cunctis aliis locis, ita dono et trado tibi et tuis, sicut melius dici vel intelligi potest ad omnem tuam tuorumque voluntatem perpetuo faciendam, salvo iure domini vel dominorum in omnibus. Tali vero condicione dono et trado tibi omnia dicta, ut sim domina et potentissima omnibus diebus vite mee, tamen si discordia inter me et tuos [...] evenerit, Deo nolente!, [...] retineo medietatem in omni supradicto dum vixeris [...]. Item retineo L solidos filie mee, Guilleme, pro parte et hereditate atque legitima sua, et decem solidos filio meo, Berengario. Item retineo ad obitum mum L solidos unde possum agere testamentum, et post obitum vero meum omnia dicta tibi et tuis revertantur.

Actum est hoc quinto decimo kalendas novembris anno Domini M°.CC°.L. et V°.

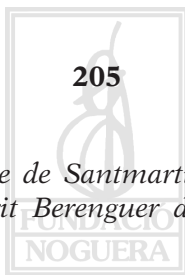
S+num Guillelme de Pino que hoc firmo et laudo, testibus firmareque rogo.

Testes huius rei sunt Bernardus de Campo Suynerio et A. [...] et Salvator [...].

Sig+num Guillelmi de Serra, presbiteri et domedarii Sancte Marie de Pineta, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1255, novembre, 14

Blanca, filla del difunt Pere de Santmartí, amb el consentiment i la voluntat del seu marit Berenguer de Canadell, i Berenguer de

Canadell, solidàriament, venen a favor del cavaller Bernat de Sant Vicenç i dels seus tota llur meitat i el dret que tenen en el camp anomenat "de Torell" i en tota aquella honor anomenada "Vall d'Horta" i en una altra feixa de terra que és a Sant Martí del Mont. Totes aquestes honors són de les tinences del mas Albareda, i Blanca i Berenguer tenen aquestes honors pro indiviso juntament amb Bernat de Sant Vicenç. Aquesta meitat que li venen la tenen per la sagristia de l'església de Sant Pere de Reixac a cens de dues parts de mig quarter d'oli, i Pere d'Albareda té aquestes coses per Blanca i Berenguer Canadell al quint i al braçatge dels fruits que Déu hi doni.

L'esmentada meitat i el dret que tenen en aquestes honors, juntament amb tota la seva representació, drets, veus, accions i domini que els competeixen i competiran, els venen a Bernat de Sant Vicenç i als seus, salvat el cens i la senyoria de l'església de Sant Pere de Reixac i la fadiga de trenta dies. Per aquesta venda Blanca i Berenguer Canadell han rebut de Bernat de Sant Vicenç cent cinc sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 391 (330 × 230 mm). Trasl·lat sense data ni notari. Al dors: "Cabanyes. Còpia simple de una carta de venda feta per Blanca, filla de Pere de St. Martí, a Bernat de St. Vicent, tota la sua meytat que ella tingue en aquell camp dit de Torrello y en tot aquell dit Valloria y en aquella fexa de terra que és a St. Martí del Mont, les quals són de pertinències del mas Albareda. Va ab lo stabliment fet per los procuradors de la Pia Almoyna a Pere de Centelles. Registrada Cabanyes. Carta 6^a".

Hoc est translatum. Sit omnibus notum quod ego Blancha, filia quondam Petri de Sancto Martino, cum assensu et voluntate Berengarii de Canadello, mariti mei, et ego Berengarius de Canadello, maritus eiusdem Blanche, vendimus uterque nostrum insolidum tibi Bernardo de Sancto Vincencio, militi, et tuis et cui velis totam nostram medietatem et ius quam et quod habemus in illo campo vocato de Torello et in toto illo honore vocato de Valle Horta et in alia fexia terre que est apud Sanctum Martinum de Monte. Qui omnes honores sunt de tenedonibus mansi de Albareta et nos tenemus hos honores simul tecum pro indiviso, et hanc medietatem quam tibi vendimus tenemus per sacristiam ecclesie Sancti Petri de Rexacho sub censu duarum partium medii quarterii olei, et Petrus de Albareta tenet hec per nos ad quintum et braciaticum de fructibus quos Deus ibi dederit.

Iamdictam itaque medietatem nostram et ius que in predictis honoribus habemus, simul com omnibus nostris locis, iuribus, vocibus et accionibus et dominio nobis in hiis et pro hiis competentibus et competituris, vendimus tibi et tuis et cui velis sicut melius dici potest et intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum. Nos extrahentes hec omnia et singula de nostro nostrumque iure, dominio et posse, eadem omnia in tuum tuorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus te de predictis omnibus in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et tenendum omni tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam consimili tui et tuorum sine ullo nostro nostrorumque retentu et vinculo persone alicuius, salvo tamen dicto censu et senioratico sacristie dicte ecclesie Sancti Petri de Rexacho et fatica XXX^a dierum.

Pro hac autem vendicione accepimus a te centum et quinque solidos monete Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos a te habuisse concedimus, renunciantes exceptioni non numerate et peccunie non recepte. Renunciamus etiam legi illi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni iuri divino et humano, comuni et singulari, scripto et non scripto sive consuetudinario, et specialiter accioni recissorie et generaliter omni iuri tam promulgato quam promulgando. Dando et cedendo tibi et tuis si quid hec venditio plus valet aut potest valere precio supradicto. Insuper promittimus salvare tibi et tuis totam dictam venditionem, et erimus inde tibi et tuis legales guarentes, actores et defensores contra omnes personas, et tibi et tuis sempre de firma et legali eviccionem teneri. Ad questionem vero, si tibi vel tuis mota fuerit in predictis in totum scilicet vel in partem, ponemus nos defensione tue et tuorum et agemus causam nostris propriis impensis a principio litis usque in finem vel tu aut tui si velitis possitis ipsam agere per vos ipsos, tibi tamen et tuis super hoc eleccione servata, remittendo tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciacionis. Et si tu vel tui elegeritis tractare causam per vos ipsos, promittimus restituere tibi et tuis expensas circa litem factas et quantum a te vel tuis evictum fuerit, cum omni dampno et missione que in te vel tuis oportuerit facere aut modo aliquo sustinere, sive obtineatis in causa sive subcumbatis, de quo scilicet dampno, gravamine et interesse credatur tibi et tuis plano verbo absque placito, sacramento et testibus. Et pro hiis omnibus et

singulis complendis et firmiter atendendis obligamus tibi et tuis, uterque nostrum insolidum, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis tu vel tui. Et ne alter nostrum pro altero in hiis que dicta sunt valeat excusari vel differri, nove constitutioni et beneficio dividende accionis et omni alii iuri et consuetudini penitus renunciamus. Et specialiter ego, dicta Blanca, renuncio quantum ad hec meo sponsalicio et auxilio senatus consulti velleyani et iuri ypothecarum mearum. Insuper iuramus ambo coniuges super sancta Dei Evangelia predicta attendere et complere, et inde non alongemus nos nisi quantum fuerit de tua voluntate vel tuorum.

Actum est hoc XVIII kalendas decembris anno Domini M^o.CC^o.L^o. quinto.

S+num Blanche predicte, Sig+num Berengarii de Canadello mariti eius, nos qui predicta concedimus, firmamus et iuramus.

Sig+num Arnaldi, cellerarii. Sig+num Guillelmi, presbiteri de Rexacho.

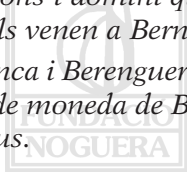
206

1255, novembre, 15

Blanca, filla del difunt Pere de Santmartí, amb el consentiment i la voluntat del seu marit Berenguer de Canadell, i Berenguer de Canadell, venen a favor de Simó de Corts i dels seus la meitat del mas anomenat "Albareda", la qual ells i Simó de Corts i el cavaller Bernat de Sant Vicenç tenen i posseeixen en franc alou, pro indiviso. Aquest mas és al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes. Aquesta meitat de l'esmentat mas, Pere d'Albareda la té per Blanca i Berenguer de Canadell a cens de tres sous de doblenc i d'un capó, pagadors cada any per Nadal, al quint i al braçatge de tots els fruits que Déu hi doni, i a una jova.

L'esmentada meitat d'aquest mas, amb els seus drets d'entrada i d'eixida i amb les seves pertinences, excepte una albareda que hi ha i que és de Simó de Corts, juntament amb tota la seva representació, drets, veus, accions i domini que els competeixen i competeixen en aquest mas, els venen a Bernat de Sant Vicenç i als seus.

Per aquesta venda Blanca i Berenguer Canadell han rebut de Simó de Corts tretze lliures de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 392 (320 x 210 mm). Al dors: "Cabanyes. Carta de venda feta per Blanca, filla de Pere de St. Martí quòndam, y Berenguer de Canadell, son marit, a Simó de Corts de la meytat del mas nomenat de Albareda. Va ab lo establiment fet per lo procurador de la Almoina a Pere de Centelles. Regystrat Cabanyes. Carta 7^a."

Sit omnibus manifestum quod ego Blancha, filia quondam Petri de Sancto Martino, cum assensu et voluntate Berengarii de Canadello, mariti mei, et ego Berengarius de Canadello, maritus eius, gratis et spontanea voluntate et ex certa sciencia, non seducti ab aliquo nec circumventi, vendimus per nos et nostros tibi Simoni de Curtibus et tuis et cui velis medietatem illius mansi qui vocatur de Albaretta, quam per franchum alodium nos et tu et Bernardus de Sancto Vincencio, miles, pro indiviso habemus et possidemus. Est autem dictus mansus in comitatu Barchinone in parrochia Sancti Cipriani de Cabaneis. Terminatur autem totus dictus mansus ab oriente in alodio dicti Bernardi de Sancto Vincencio, a meridie in alodio dicti Bernardi de Sancto Vincencio et in torrente, ab occiduo in flumine Bisocii et in alodio dicti Bernardi de Sancto Vincencio. Quam medietatem dicti mansi Petrus de Albaretta tenet per nos ad censum trium solidorum presentis monete de duplo et unum caponem, annuatim solvendum in festo Natalis Domini, et quintum et braciaticum de omnibus fructibus quod Deus ibi dederit, et unam iovam.

Iamdictam nostram medietatem dicti mansi cum introitibus et exitibus suis et pertinenciis, excepta tamen quadam albareda que ibi est que est tua propria, simul cum omnibus nostris locis, iuribus, vocibus et accionibus inde nobis competentibus et competituris, vendimus tibi et tuis et cui velis. Et ut melius dici potest et intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, nos extrahentes hec de nostro nostrorumque ius, dominium et posse, eadem omnia in tuum tuorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus te de predictis omnibus in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et franchum alodium sine ullo nostro nostrorumque retentu et vinculo persone alicuius.

Pro hac autem vendicione accepimus a te tresdecim libras monete Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos a te habuisse concedimus, renunciantes excepcioni non nu-

merate et peccunie non recepte. Renunciamus etiam legi illi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni iuri divino et humano, publico et privato, comuni et singulari, scripto et non scripto sive consuetudinario, et specialiter accioni recissorie et generaliter omni iuri tam promulgato quam promulgando. Dantes et cedentes tibi et tuis si quid hec que tibi vendimus plus valent aut possunt valere precio supradicto. Insuper promitimus salvare tibi et tuis totam dictam venditionem, et erimus inde tibi et tuis legales guarentes, actores et defensores contra omnes personas, et tibi et tuis sempre de firma et legali eviccione teneri. Ad questionem vero, si tibi vel tuis mota fuerit in predictis in totum scilicet vel in partem, ponamus nos defensione tui et tuorum et agemus causam nostris propriis impensis a principio litis usque in finem vel tu aut tui si velitis possitis ipsam agere per vos ipsos, tibi tamen et tuis super hoc eleccione servata, remittendo tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciacionis. Et si tu vel tui elegeritis tractare causam per vos ipsos, promitimus restituere tibi et tuis expensas circa litem factas et quantum a te vel tuis evictum fuerit, cum omni dampno, gravamine, missione et interesse quod inde te vel tuos oportuerit facere aut modo aliquo sustinere, sive obtineatis in causa sive subcumbatis, de quo scilicet dampno, gravamine et interesse credatur tibi et tuis plano verbo absque placito, sacramento et testibus. Et pro hiis omnibus et singulis complendis et firmiter atendendis obligamus tibi et tuis, uterque nostrum insolidum, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis tu vel tui. Et ne alter nostrum pro altero in hiis que dicta sunt excusari valeat vel differri, nove constitutioni et beneficio dividende accionis et omni alii iuri et consuetudini penitus renunciamus. Et specialiter ego, dicta Blanca, renuncio quantum ad hec meo sponsalicio et auxilio senatus consulti velleyani et iuri ypothecarum mearum. Insuper iuramus ambo coniuges, per Deum et eius sancta IIIor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta, predicta attendere et complere. Et inde non alongemus nos nisi quantum fuerit de tui et tuorum voluntate.

Actum est hoc septimo decimo kalendas decembris anno Domini M.CC°.L°. quinto.

S+num Blanche predicte, Sig+num Berengarii de Canadello mariti eius, nos qui predicta concedimus, firmamus atque iuramus.

Testes huius rei sunt Bernardus Gilaberti, Petrus de Granerio, Guillelmus de Caderita, notarius, et Petrus de Ribalta, Petrus de Camino, Petrus Barbali et Francischus Girberti.

Sig+num Petri Vives, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit in scribania Petri Marchesii notarii, die et anno quo supra.

207

1255, desembre, 5

Ramona, esposa de Pere de Graner, amb el consentiment i la voluntat del seu marit, lloa, aprova i concedeix a favor de Simó de Corts i dels seus tota aquella venda que Blanca, filla de Ramona i del seu difunt primer marit Pere de Sentmenat, i el marit de Blanca, Berenguer de Canadell, havien fet a Simó de Corts de tota llur meitat d'un mas anomenat "Albareda". Aquesta meitat la tenia i posseïa l'esmentada Blanca pro indiviso juntament amb Simó de Corts i amb Bernat de Sant Vicenç, a la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes, i també la venda que havien fet a Simó de Corts de tota la seva meitat i de la part que Ramona tenia en el camp anomenat "Torell" i en tota aquella honor anomenada "Vall d'Horta" i en aquella feixa de terra que és a Sant Martí del Mont. Aquestes honors són de les tinences del mas Albareda i Blanca les tenia pro indiviso juntament amb Simó de Corts i Bernat de Sant Vicenç.

Ramona amolla i defineix a favor de Simó de Corts i dels seus la seva representació, lloc, veu i acció que, per raó de l'esponsalici que li havia fet el seu difunt marit Pere de Santmartí, o per altres maneres, li competeixen a ella en totes les esmentades coses comprades per Simó de Corts.

Ramona renuncia a qualsevol dret, raó o consuetud amb els quals podria anar contra les coses esmentades o contra alguna d'elles, o revocar-les en tot o en part, i expressament renuncia a aquella transacció o composició feta entre ella i la senyora Blanca, en poder de Berenguer Durfort, de Ramon Romeu i de Berenguer Burguet, àrbitres elegits per elles. Respecte a aquestes coses, els fills de l'esmentada Ramona i del seu marit Pere de Graner, Bernat i Ramon, lloen i aproven totes les coses abans esmentades, i amollen i defineixen a favor de Simó de Corts i dels seus tot el dret que els competeix o els pot o ha de competir en el mas Albareda amb totes les seves tinences i possessions.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 394 (265 × 166 mm). Al dors: "Carta de lohació feta per Ramona, muller de Pere de Granerio, a Simon

de Corts de la meytat del mas Albareda. Va ab un establiment fet per lo procurador de la Almoina a Pere de Sentelles del mas Vallori. Registrat Cabanyes. Carta 3^a.

Sit omnibus manifestum quod ego Raimunda, uxor Petri de Granerio, cum assensu et voluntate dicti mariti mei, laudo et approbo et concedo tibi Simoni de Curtibus et tuis et cui velis, totam illam venditionem quam Blancha, filia mea et Petri de Sancto Minato quondam primi mariti mei, et Berengarius de Canadello, maritus eiusdem Blanche, tibi fecerunt de medietate sua cuiusdam mansi qui vocatur de Albareda, que simul tecum et Bernardo de Sancto Vincencio pro indiviso habebat et possidebat dicta Blancha in parrochia Sancti Cipriani de Cabaneis, et venditionem eciam quam tibi fecerunt de tota medietate sua et parte quam et quod habebat in illo campo vocato de Torello et in toto illo honore vocato de Val Horta et in illa faxia terre que est apud Sanctum Martinum de Monte, qui honores sunt de tenedonibus mansi de Albareda, et tenebat dicta Blancha hos honores simul tecum et cum Bernardo de Sancto Vincencio pro indiviso, sicut in cartis ipsarum venditionum continetur.

Et solvo et diffinio tibi et tuis ius meum, locum, vocem et accionem michi competentem ratione sponsalicii a dicto Petro de Sancto Martino, quondam marito meo, michi facti vel aliis modis in predictis omnibus a te emptis, sicut melius dici potest et intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam sine obstaculo et retentu meo et meorum et ullius persone. Si quo autem iure, ratione vel consuetudine ego possem vel posset aliqua persona nomine meo unquam contra predicta vel aliqua de predictis venire aut ea in totum vel in partem in irritum revocare, illi rationi, iuri et consuetudini quantum ad hec per me et meos renuncio scienter, penitus et consulte. Renuncio etiam expresse quantum ad hec illi transaccioni sive composicioni factis inter me et dominam Blancham in posse Berengarii Durfortis, Raimundi Romei et Berengarii Burgeti, arbitrorum electorum per nos. Et ad maiorem cautelam iuro, per Deum et eius Sancta quatuor Evangelis manibus meis corporaliter tacta, quod nunquam contra predictam venditionem veniam nec aliquam personam venire faciam aut consenciam sive permitam nomine vel ratione mei.

Ad hec nos Bernardus et Raimundus, filii dicte Raimunde et mariti eius Petri de Granerio, laudamus et approbamus hec omnia supradicta. Solvimus et diffinimus per nos et nostros tibi Simoni

de Curtibus et tuis et cui velis quicquid iuris nobis competit aut potest competere vel debet in predicto manso de Albareda cum omnibus suis tenedonibus et pertinenciis, ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam sine retentu et contradiccione nostri et nostrorum et ullius persone.

Actum est hoc nonas decembris anno Domini millesimo CC°.L°. quinto.

S+num Raimunde, S+num Petri de Granerio mariti eius, S+num Raimundi, S+num Bernardi, filiorum dictorum Raimunde et Petri, nos omnes qui hec laudamus et firmamus et ego Raimunda iuravi.

Testes huius rei sunt Bernardus de Gurrianibus et Vigatanus de Viladepol, Petrus Barbali et Petrus de Cabaneis.

Sig+num Iacobi de Portu, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis appositis..., die et anno prefixis.

208

1255, desembre, 19

Guillem Botella, rector de l'església de Sant Pere de Reixac, amb l'assentiment dels parroquians d'aquesta església, lloa, concedeix i confirma a favor de Pere de Cabanes i dels seus, perpètuament, una peça de terra, amb les cases que hi ha i amb els arbres, les entrades, les eixides i les pertinences, tal com Pere de Cabanes i els seus predecessors durant molt de temps l'havien tingut i ara Pere la té per aquesta església i la seva sagristia, a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda, en el lloc anomenat "Corts". Amb la condició que en concepte de cens Pere de Cabanes i els seus successors donin a l'església de Sant Pere de Reixac i a la seva sagristia, cada any per la festa dels sants Pere i Feliu, una quartera de forment net i pulcre, rebedor d'acord amb la recta mesura de Barcelona, i la portaran dins l'esmentada església, i desapareixerà l'agrèr acostumat, és a dir la tasca i la dècima, i també desapareixerà el cens acostumat, és a dir un parell de capons.

Per aquesta lloació, confirmació i concessió, Guillem Botella ha rebut de Pere de Cabanes dos sous de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 395 (255 × 235 mm).

Sit omnibus manifestum quod ego Guillelmus Botelle, rector ecclesie Sancti Petri de Rexacho, cum assensu parrochianarum

eiusdem ecclesie, laudo, concedo et confirmo tibi Petro de Cabaneis et tuis imperpetuum, totam illam peciam terre, cum domibus que in ea sunt et cum arboribus et introitibus et exitibus suis et pertinenciis, sicut ipsam tu et predecessores tui diu tenuistis et tu nunc tenes per dictam ecclesiam et per sacristiam eiusdem, in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda apud locum que dicitur Corts, sicut terminatur ab oriente et meridie in alodio Simonis de Curtibus, ab occiduo in riaría de rivo de Calidis, a circio in alodio Petri de Solerio.

Tu autem et tui et progenies atque posteritas tua teneatis et possideatis, imperpetuum, pacifice et quiete dictam peciam terre, cum domibus que in ea sunt et cum arboribus et introitibus et exitibus suis et pertinenciis, sub tali scilicet condicione, quod pro censu inde exeunte tribuatis tu et successores tui dicte ecclesie et eius sacristie, annuatim in festo Sanctorum Petri et Felicis, unam quarteriam frumenti pulcri et nitidi, recipiendi ad rectam mensuram Barchinone intus dictam ecclesiam aportatam, et cadat agrarium consuetum, scilicet tascha et decima, et cadat census consuetus, scilicet unum par caponum.

Pro hac laudacione, confirmacione et concessione accepi a te duos solidos Barchinone, quos me fateor habuisse, renunciando excepcioni peccunie non numerate. Promito etiam tibi quod faciam te et tuos tenere et habere in pace hec predicta cum omnibus melioramentis que ibi feceritis tu et tui.

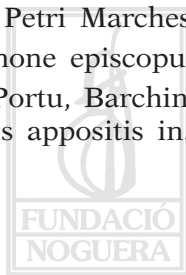
Actum est hoc quarto decimo kalendas ianuarii anno Domini millesimo CC^o. quinquagesimo quinto.

Sig+num Guillelmi Botelle, clerici de Rexacho. Sig+num Arnaldi Cellerarii, S+num Bernardi de Sancto Amansio, Sig+num Iacobi de Albinana, S+num Petri de Olivaria, S+num Vitalis Gasoni, S+num Petri Muleti, S+num Raymundi [...], Sig+num Petri Bonifici, Sig+num Ollarii Guitardi, parrochianarum dicte ecclesie, nos omnes qui predicta laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Bernardus de Portu, Bernardus de Cornu et Berengarius, dicipulus Petri Marchesii.

Ego Arnaldi, Barchinone episcopus, subscribo.

Sig+num Iacobi de Portu, Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum literis appositis in..., die et anno prefixis.

1256, gener, 19

Berenguer, fill del difunt Guillem Forner, de bon grat, amb bona voluntat i pels molts serveis que en altre temps havia rebut, dona al seu padrí Berenguer de Quercu, prevere, un quartà d'oli censal que el seu pare havia comprat a Pere Fiusreno i a l'esposa d'aquest, Guillemma. Aquest oli el tindrà i el rebrà Berenguer de Quercu, o qui aquest vulgui, després de la mort de la mare de Berenguer, Callera, a la qual l'esmentat Guillem Forner li havia donat els seu lloc només durant la vida d'ella, i després de la seva mort els havia donat a Berenguer. Per aquesta donació, Berenguer es dona per ben pagat perquè Berenguer de Quercu és el seu padrí.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 396 (183 × 105 mm).

Sit notum omnibus quod ego Berengarius, filius quondam Guillelmi Fornerii, gratis et bona voluntate et pro multis serviciis que quondam michi fecistis, dono tibi Berengario de Quercu, presbitero, patrino meo, ad omnes tuas tuorumque voluntates libere faciendas imperpetuum, totum illum quarterum olei sensuale quod dictus pater meus quondam emit de Petro Fiusreno et uxore eius Guillelma, [...]. Promitens quod nunquam veniam contra, omni iuri renunciando. Et cum hoc publico instrumento mito te in possessionem corporalem. Quod vero oleum habeas et accipias tu vel qui volueris post obitum matris mee, Callere, cui dictus Guillelmus Fornerius omnia loca sua dimisit in vita sua tantum, et post obitum ipsius michi dimisit omnia predicta.

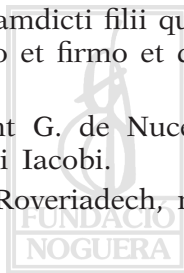
Et pro hac donacione, quia tu es patrinus meus, concedo me esse contentus et paccatus ad meam voluntatem, cedendo in dicto oleo et in honore, pro ipso obligato, tibi et tuis totum meum locum et ius, et hoc totum iuro super sancta Dei IIII Evangelia. Et est certum quod dictum oleum est alodium.

Actum est hoc XIII kalendas februarii anno Domini M.CC.L. quinto.

S+num Berengarii, iamdicti filii quondam Guillelmi Fornerii, qui hoc totum iuro, laudo et firmo et dono, et hoc totum habeas super meam legitimam.

Huius rei testes sunt G. de Nuce, presbiter, et Bernardus, presbiter confratrie Sancti Iacobi.

Sig+num Iacobi de Roveriadech, notarii.

Sig+num Petri de Ulzina, presbiteri, notarii ville de Calidis pro Iacobo de Ruvirade ipsius ville notario pro ebdomaderiis, scripsit cum literis suprapositis in.... die et anno quo supra.

210

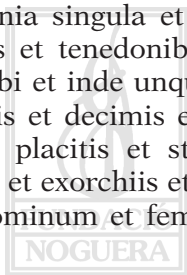
1256, febrer, 9

Pere del Riu, amb una donació entre vius, dona a Guillem Bernat de Font Roser i a la seva esposa Agnès, filla del mateix Pere del Riu, i als infants de tots dos nascuts i que naixeran, a perpetuïtat, tota la seva botiga de queviures i el mas cabdal del Riu que té a les parròquies de Santa Maria i de Sant Pere de Pineda, i totes les honors, possessions, masos i bordes que pertanyen a la botiga o al mas cabdal del Riu, tant a la parròquia de Santa Maria, a la de Sant Pere de Pineda i a la de Sant Miquel de Vallmanya com en altres llocs i parròquies, i també els dona tots els altres béns i drets que per qualsevol raó li pertanyen i li pertanyeran.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 397 (210 × 555 mm). Al dors: "Petrus de Rivo donavit G^o Bernardi de Fonte Roserio cup de mansu vocatum de Rivo in parrochia Sancti Petri de Pineda".

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Rivo, per me et per omnes meos presentes et futuros, dono donacione inter vivos tibi Guillelmo Bernardo de Fonte Rosserio, presenti, et uxori tue Agneti, filie mee absenti, et infantibus ex vobis ambobus natis et nascituris, imperpetuum, totum meum stallium sive capud de mansu vocato de Rivis, quem habeo in parrochia Sancte Marie et Sancti Petri de Pineto, et omnes honores et possessiones et mansos et bordas, eidem stallio sive capiti manso de Rivis unquam pertinentes, tam in parrochia Sancte Marie et Sancti Petri de Pineto et Sancti Michaelis de Valle Mayna, quam in aliis locis et parrochiis, et omnia mea bona et iura michi unquam aliqua ratione competentia vel competitura.

Predicta quidem omnia singula et universa, cum exitibus et ingressibus et pertinenciis et tenedonibus et mansis et arboribus et hominibus et feminis, ibi et inde unquam comorantibus, et censibus et usaticis et agrariis et decimis et iuvis et traginis et questiis et toltis et forciis et placitis et stabilimentis et serviciis et ademprimentis et cuguciis et exorchiis et homicidiis et intestacionibus et redempcionibus hominum et feminarum et vineis et terris,

triliis, ortis et ortaliciis, pratis et pascuis et boschis et devesis et lignis et lignariis et molendinis constructis et construendis et cum monario ipsorum molendinorum et cum omnibus aliis que dici vel nominari sive excogitari ab aliqua sapientissima persona possint, que ego vel aliquis per me in predicto stallio sive capite mansi de Rivis et in omnibus honoribus et possessionibus ipsius capitis mansi et in mansis et bordis et aliis omnibus superius nominatis et comprehensis habemus et habere debemus et accipimus et accipere debemus, vi vel gratis, iuste vel iniuste vel alio modo, tibi dicto Guillelmo Bernardi et uxori tue, Agneti, imperpetuum, et infantibus ex vobis ambobus natis et nascituris dono donacione inter vivos, mitendo inde vos in presenti cum hoc publico instrumento in corporalem et vacuum possessionem ad omnes voluntates infantium ex vobis ambobus natuum et nasciturorum perpetuo faciendas, salvo iure dominorum de hoc quod non est alodium.

Ita tamen ut predicta omnia singula et universa et omnia tertia et laudismia et redemptiones hominum et feminarum et alia foriscapia, in premissis exientia, habeam et teneam usufructuario iure dum vixero, et quod ego dum vixero tenear vobis annuatim dare in signum vere possessionis et dominii unam quateriam bladi vel, si vos volueritis, possitis annuatim vestra propria auctoritate dictam quarteriam bladi ratione dicte possessionis in molendino meo accipere, et post obitum meum omnia singula et universa sint et revertantur incontinenti vestris infantibus natis et nascituris ex vobis ambobus procreatis et procreandis, ad eorum voluntates perpetuo faciendas. Tamen si infantes vobis defuerint qui in die obitus vestri vivi non sint, predicta omnia singula et universa, si ista condició existeret, sint et revertantur post obitum vestrum Ermessendi et Brunssendi, filiabus nostris, ad earum voluntates perpetuo faciendas, sine alio aliquo retentu quod ibi vel inde non facio, omnibus meis vocibus et rationibus et omnium meorum inde perpetuo extinctis et penes vos remanentibus.

Promitens predicta omnia sempre rata et firma habere, attendere et complere et nunquam contravenire iure ingratitudinis vel alio modo, et super hiis renuncio iure ingratitudinis et illis legibus per quas donaciones ab ingratís revocantur, et etiam omni alii iuri scripto et non scripto, michi et meis competenti vel competituro. Promito etiam vobis et vestris quod de predictis in totum vel in partem alicui vel aliquibus non feci vel amodo faciam donacionem, vendicionem, alienacionem, cessionem, diffinicionem nec aliquem alium contractum unde predicta donacio vobis et vestris

minus firma possit esse, et si aliqui, racione istorum, aliquid vobis vel vestris vel in premissis in totum vel in partem exigent sive questionem vel demandam contra vos vel vestros moverent vel fecerint, ego ante ingressum litis, statim promito me ante vos et vestros ponere et honus et litem super me et meos recipere, et vos et vestros inde indempnes servare, in curia et extra curiam et in placito et extra placitum et in iudicio et extra iudicium, cum nostris propriis expensis et missionibus. Et ad hec facienda et complenda, obligo vobis et vestris me et omnia mea bona habita et habenda unquam. Et iuro, super sancta IIII Dei Evangelia corporaliter tacta, hec omnia sempre rata et firma habere, attendere et complere et observare et nunquam contravenire causa aliqua vel racione. Et ad maiorem firmitatem predictorum accipio a te Guillelmo Bernardi in presenti homiaticum. De terciis vero, laudismis et redempcionum hominum et feminarum et firmamentis et iurisdiccionibus et aliis foriscapiis que in premissis aliqua causa vel racione modo evenerint vel exierent, vos mecum omnia instrumenta ibi pertinencia firmanda racione domini teneamus firmare ad amonicionem meam incontinenti sine omni placito et dilacione, cum sex denariis tantum quos de quolibet instrumento pro firmamentis inde habeatis et recipiatis.

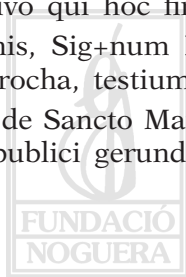
Excipio tamen a predicta donacione et michi et meis sempre retineo ad meas voluntates faciendas mansum meum, quem inhabitat per me Petrus Saurina de Monte Calvo, cum omnibus pertinentiis et hominibus et feminis et censibus et dominiis ipsius mansi, et honorum eiusdem, qui vero mansus est in parrochia Sancti Michaelis de Valle Maina, et preterea retineo michi et meis illos II quadronos terre, quorum unus est vocatus de Peradina et alius est apud furnum iuxta turrucellam, qui sunt in parrochia Sancte Marie et Sancti Petri de Pineto, et predicta retineo michi et meis ad omnes voluntates faciendas racione [...] quod habeo modo vel habeo in diem obitus mei.

Actum est hoc V idus februarii anno Domini M.CC.L. quinto.

Sig+num Petri de Rivo qui hoc firmo et laudo.

Sig+num G. de Blanis, Sig+num Bertolomei de Sancto Romano, Sig+num P. de Darocha, testium.

(Senyal) Raimundus de Sancto Martino qui hec scripsit mandato Bernardi de Vicco, publici gerundensis notarii, cum literis... die et anno quo supra.

211

1256, febrer, 17

Guillem Jordà, prior de la casa de Sant Pau del Maresme, i els germans d'aquesta casa donen i estableixen a favor d'Arnau Arlet i dels seus i de tota la seva descendència i posteritat una feixa de terra amb arbres de diverses classes que Arnau Arlet i els seus predecessors han tingut des de molt de temps enrere per l'esmentada casa de Sant Pau a la parròquia de Sant Martí de Provençals del territori de Barcelona, en el lloc dit "Vinyals". Fan aquesta donació i establiment amb la condició que, en compensació del quart, del dècim i del braçatge que Arnau Arlet i els seus acostumaven a donar dels fruits d'aquesta feixa terra, a partir d'ara donaran en concepte de cens, cada any per la festa de Santa Maria de febrer, un quartà d'oli bo, nítid i rebedor segons la recta mesura de Barcelona, i desapareixeran el quart, el dècim i el braçatge acostumats; no hi proclamaran cap altre senyor que el prior i els frares de la casa de Sant Pau del Maresme, i, després d'haver comunicat la fadiga de trenta dies al prior i als frares d'aquesta casa, podran vendre, empenyorar o alienar l'esmentada feixa de terra, amb les millores que hi hagin fet, a una persona igual a ells, salvat el cens i la senyoria de la casa de Sant Pau.

Per aquesta donació i establiment Guillem Jordà ha rebut d'Arnau Arlet cent sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 398 (230 × 195 mm). Al dors: "Barcelona. Carta de establiment fet per lo prior de St. Pau a Arnau Arlet, de una pessa de terra a la parròchia de St. Martí de Prohensals al lloch dit Vinyals, a cens un corter de oli pagador a la festa de Ntra. Señora de febrer. Fa ab la venda per los marmessors de Jaume Arlet feta a dit monestir de St. Pau. Registrada Barcelona". "Carta de establiment que fa lo prior de Sanct Pol an A. Arlet de un camp de terra qui és prop lo pont de Sent Martí de Prohençana, lo qual camp fa de cens un quartà de oli".

- B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 399 (232 × 210 mm).

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus Jordanus, prior domus Sancti Pauli de Maritimo, et fratres ipsius domus damus et stabilimus tibi Arnaldo Darlet et tuis et cui velis et progeniei atque posteritati tue, ad meliorandum et ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum, quandam fexiam terre cum arboribus diversi generis quam tu et predecessores tui longo retro tempore habuistis et tenuistis per dictam domum Sancti Pauli in parrochia Sancti Martini de Provincialibus, Barchinone territorii

in loco dicto Vinealibus, sicut terminatur dicta fexia terre ab oriente in torrente et in tuo alodio, a meridie in Reggo Comitali, ab occiduo in alodio Bernardi Ferrarii, a circio in camino.

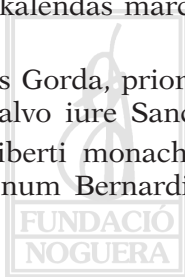
Iamdictam itaque fexiam terre cum arboribus diversi generis et introitibus et exitibus suis et pertinenciis, tu et tui et progenies atque posteritas tua teneatis, habeatis, possideatis et expletetis imperpetuum, pacifice et quiete, sub tali vero condicione, quod in compensacionem quarti, decimi et braciatici quem tu et tui solebatis dare de fructibus dicte fexie terre, donetis de cetero tu et tui pro censu inde exeunte, annuatim in festo Sancte Marie februarii, unum quaterium olei boni, nitidi et recipiendi ad rectam mensuram Barchinone, et cadat quartum, decimum et braciaticum consuetum, eo quia melior condicio est dicte domui et certum est nobis et vicinis nostris accipere dictum quarterium olei censuale quam agrarium consuetum, et preter hunc censum, nullum servitium, censum vel aliquam partem teneamini dare tu vel tui de fructibus dicte fexie terre sive de olivariis vel de aliis arboribus que ibi sunt vel fuerint, nisi tamen modo dictum quarterium olei. Ibi non proclametis vel faciatis tu vel tui alium dominum nisi tamen priorem et fratres domus Sancti Pauli de Maritimo, liceatque tibi vel tuis post dies XXX^a ex quo in priore et fratribus dicte domus fatigati fueritis, predictam fexiam terre et melioramentum quod ibi feceritis vendere vel impignorare sive alienare consimili tuo et tuorum, salvo tamen dicto censu et senioratico dicte domus Sancti Pauli.

Pro hac autem donacione et stabilimento accepimus a te centum solidos monete Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos nos concedimus habuisse et fore conversos in bonum et utilitatem dicte domus, renunciantes excepcioni peccunie non numerate. Et promittimus tibi, sub obligatione omnium bonorum dicte domus mobilium et immobilium, quod nos et successores nostri faciamus te et tuos tenere et habere in pace predictam fexiam terre cum omnibus melioramentis que ibi feceritis tu vel tui.

Actum est hoc XIII kalendas marcii anno Domini M^o.CC^o.L^o. quinto.

+ Signum. Guillelmus Gorda, prior Sancti Pauli de Maritimo, qui hoc laudo et firmo, salvo iure Sancti Pauli.

(*Senyal*) Signum Guiberti monachi. S+num magistri Berengarii, qui hoc firmo. Sig+num Bernardi Ballistarii qui hoc firmo.

Testes huius rei sunt magister Berengarius, medicus, et Petrus Borrelli.

Sig+num Mathei Lupeti, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno prefixis.

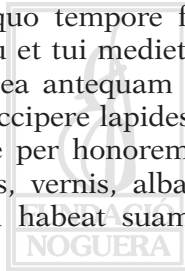
212

1256, març, 30

El cavaller Bernat de Sant Vicenç dona i concedeix a Simó de Corts que ell i els seus puguin agafar aigua, en mig alou, en qualsevol lloc on vulguin per a tots els molins que Simó i els seus facin en la tinença del seu mas Albareda, que és a la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes, i que puguin portar aquesta aigua a través de l'alou de Bernat de Sant Vicenç als seus molins; tanmateix, Bernat de Sant Vicenç i els seus sempre tindran la meitat d'aquests molins i del benefici dels molins, i els refaran i repararan a despeses pròpies tantes vegades com calgui.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 8, núm. 400 (252 × 160 mm). Al dors: "Fa per lo molí de la Albareda".

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Sancto Vincencio, miles, dono et concedo tibi Simoni de Curtibus quod tu et tui possitis accipere aquam in quocumque et in quibuscumque locis volueritis, in medio alodio, ad omnia molendina quecumque faciatis tu vel tui in tenedone mansi tui de Albareda qui est in parrochia Sancti Cipriani de Cabaneis, dando tibi et tuis licenciam, auctoritatem et plenum posse accipiendi ipsam aquam quantamcumque necesse habueritis ad ipsa molendina tua, in medio alodio, et ducendi ipsam aquam per dictum meum alodium ad ipsa molendina tua, hoc tamen intellecto specialiter et expresse, quod ego et mei habeamus sempre medietatem in dictis molendinis et in lucro eorum quecumque fuerint, et faciamus atque reficiamus et abtemus ea quocienscumque necesse fuerit omnibus sumptibus et missionibus. Et si forte tu vel tui aliquo tempore faceritis vel reficeretis sive abtaretis ea, recuperetis tu et tui medietatem omnium expensarum et missionum de parte mea antequam ibi aliquid recipiamus ego vel mei. Possimus etiam accipere lapides et ligna ad opus dictorum molendinorum et resclose per honorem utriusque partís, exceptis tamen quercubus, ultzinis, vernis, albaris, salicibus, populis sive poys, et quilibet nostrum habeat suam medietatem tam de mo-

lendinis quam de aqua per suum liberum et franchum alodium, ita quod nullus nostrum habeat aliquod dominum super alium ratione dictorum molendinorum vel aque, hoc tamen intellecto specialiter et expresse, quod nunquam nos vel successores nostri possimus vel possint dicta molendina dividere nisi procedat de voluntate utriusque partis. Tamen quilibet nostrum possit partem suam vendere, impignorare, stabilire aut quolibet alio modo [*forat*] quandocumque velit. Renunciantes expresse et ex certa sciencia iuri dicenti quod nullus cogatur stare in comunione inuitus. Et ad maiorem securitatem utriusque nostrum habendam, promittimus ambo per Deum et eius sancta IIIIor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere et comple-re et nunquam in aliquo contravenire per nos vel aliquam aliam interpositam personam.

Actum est hoc tercio kalendas aprilis anno Domini millesimo CC^o. quinquagesimo sexto.

S+num Bernardi de Sancto Vincencio qui hec laudo, firmo et iuro. S+num Guillelme, eius uxoris, qui hec laudo et firmo. Sig+num Simonis de Curtibus qui hec laudo et firmo et iuro.

Testes hius rei sunt Bernardus Gilaberti, Guillelmus de Turri et Petrus de Ribalta, Bernardus de Loreto, Petrus de Albareda et Arnaldus Tornerii.

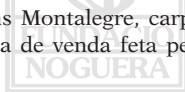
Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

213

1256, març, 30

El cavaller Bernat de Sant Vicenç ven a Simó de Corts i als seus, perpètuament, tota la quarta part i el dret que té, en lliure i franc alou, al mas Albareda, que és a la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes, i a l'albereda d'aquest mas, i declara que aquesta quarta part i el dret que té en aquest mas és una de les quatre parts del mas i de l'albereda, de les quals Simó de Corts ja en té tres parts en lliure i franc alou. Per aquesta venda, Bernat de Sant Vicenç ha rebut de Simó de Corts cent cinquanta sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 401 (325 × 205 mm). Al dors: "Cabanyes. Carta de venda feta per Bernat de St. Vicent a Simon de

Corts, de la quarta part y dret tenia en lo mas Albareda. Fa per lo establiment fet per lo procurador de la Almoina a Pere de Centelles. Registrat Cabanyes. Carta 4^a. "Carta XL mas de la Albareda".

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Sancto Vincencio, miles, gratis et spontanea voluntate et ex certa sciencia, vendo imperpetuum per me et meos successores tibi, Simoni de Curtibus, et tuis et cui velis totam meam quartam partem et ius, quam et quod habeo in manso vocato de Albareda per liberum et franchum alodium et in albareda dicti mansi qui est in parrochia Sancti Cipriani de Cabaneis, declarando quod dicta pars mea et ius, quam et quod habeo in dicto manso, est quarta pars factis quatuor partibus de dicto manso et albareda, de quibus iam habes tu tres partes per tuum liberum et franchum alodium. Terminatur autem dictus mansus ab oriente in alodio meo, a meridie similiter in alodio meo et vadit usque ad torrentem qui est inter hanc tenedonem et honorem Sancti Cucuphatis, ab occiduo in flumine Bisocii, a circio in meo alodio.

Predictam itaque quartam partem predicti mansi et albaredae et omnium honorum et possessionum suarum, et cum hominibus et feminis, censibus, usaticis, agrariis, senioratico, servitutibus, ademprivis et cum omnibus introitibus et exitibus suis et pertinentiis, simul cum omnibus meis locis, iuribus, vocibus et accionibus et cum omnibus aliis que ad me spectant et spectare possunt aliquo modo in dicto manso ratione dicte quarte partis, vendo tibi et tuis et cui velis. Et ut melius dici et intelligi potest ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, extraho hec omnia et singula de meo meorumque iure, dominio et posse, eademque omnia in tuum tuorumque ius, dominium et posse mito et transfero irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro induco inde te in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam per liberum et franchum alodium, sine omni retentu meo et meorum et ullius persone.

Pro hac autem venditione accepi a te centum quinquaginta solidos barchinonensis monete, valente marcha argenti LXXX.VIII° solidos, quos me fateor habuisse et numerando recepisce, renuncians exceptioni non numerate pecunie. Renuncio etiam illi legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni alii iuri divino et humano, publico et privato, comuni et singulari, scripto et non scripto sive consuetudinario, et etiam omni alii iuri tam

promulgato quam promulgando. Dando et cedendo tibi et tuis si quid hec que tibi vendo plus modo valent vel possunt valere precio supradicto. Insuper promito salvare tibi et tuis totam dictam vendicionem et esse tibi et tuis legalis guirens, actor et defensor contra omnes personas. Et tibi et tuis semper de firma ac legali eviccionem teneri promito. Et restituam tibi et tuis si quas missiones unquam feceritis tu vel tui in litigando, defendendo aut causam eviccionis examinando, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, de quibus credatur tibi et tuis solo simplici verbo, nullo alio genere probacionis exacto. Et pro hiis omnibus et singulis complendis et firmiter aten(den)dis, obligo tibi et tuis me et omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda, in quibus melius accipere volueritis tu vel tui sine vestro dampno, absque placito, sacramento et testibus.

Actum est hoc tercio kalendas aprilis anno Domini millesimo CC^o. quinquagesimo sexto.

S+num Bernardi de Sancto Vincencio qui hec laudo et firmo. S+num Guillelme, eius uxoris, qui hanc vendicionem laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus Gilaberti, Guillelmus de Turri et Petrus de Ribalta, Bernardus de Loreto, Petrus de Albareda et Arnaldus Tornerii.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

214

1256, març, 30

El cavaller Bernat de Sant Vicenç ven a Simó de Corts i als seus, a perpetuïtat, les tres parts que té en el camp de Torell i en tota l'honor anomenada "de Vallòria" que és de les tinences del mas Albareda, i en aquella feixa de terra que hi ha a Sant Martí del Mont, honors que són totes de tinença d'aquest mas. Aquestes tres parts les té Bernat de Sant Vicenç per l'església i la sagristia de Sant Pere de Reixac, i la restant quarta part ja la té Simó de Corts en lliure i franc alou.

Bernat de Sant Vicenç fa aquesta venda, salvat sempre en tot i per tot el dret, el cens i la senyoria de l'església de Sant Pere de Reixac i de la seva sagristia, el qual cens és de mig quartà d'oli. Per vendre

o empenyorar aquestes coses, Simó de Corts haurà de comunicar abans la fadiga als rectors de les esmentades església i sagristia, i no hi podrà aclamar cap altre senyor.

Per aquesta venda Bernat de Sant Vicenç ha rebut de Simó de Corts dos-cents sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 403 (360 × 218 mm). Al dors: "Venda del mas de la Albareda e del camp de Torell".

Sit omnibus manifestum quod ego Bernardus de Sancto Vincencio, miles, gratis et spontanea voluntate et ex certa sciencia, vendo imperpetuum per me et meos tibi, Simoni de Curtibus, et tuis et cui velis ipsas tres partes meas integritèr quas habeo et habere debeo in campo de Torello et in toto honore vocato de Valoria, qui est de tenedonibus mansi Albareda, et in illa fexia terre que est apud Sanctum Martinum de Monte, qui omnes honores sunt de tenedone dicti mansi. Quas siquidem tres partes teneo per ecclesiam et sacristiam Sancti Petri de Rexacho, et residuam quartam partem habes tu iam per tuum liberum et franchum alodium. Terminatur autem dictus campus de Torello ab occidente in alodio meo, a meridie in flumine Bisocii, ab occiduo in alodio Sancti Cucuphatis, a circio in francheda Montiscatani. Honor de Valoria terminatur ab oriente in alodio Bernardi de Plicamanibus, a meridie in alodio meo, ab occiduo similiter, a circio in alodio heredum Bernardi de Mogoda.

Iamdictas itaque tres partes meas predictorum honorum, cum introitibus et exitibus eorum et pertinenciis et cum arboribus diversorum generum, simul cum omnibus meis locis, iuribus, vocis et accionibus, vendo tibi et tuis et cui velis. Et ut melius dici et intelligi potest ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, extraho hec omnia et singula de meo meorumque iure, dominio et posse, eademque omnia in tuum tuorumque ius, dominium et posse mito et transfero irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro induco inde te in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam consimili tuo et tuorum, sine obstaculo et retentu meo et meorum et ullius persone, salvo tamen semper in omnibus et per omnia iure, censu et senioratico dicte ecclesie Sancti Petri de Rexacho et eius sacristie, qui census est medii quartani olei. De vendicione

autem vel impignoracione quam tu vel tui feceritis de predictis, fatigemini prius in rectoribus predictarum ecclesie et sacristie, non aclamando ibi alium dominum nisi dictas ecclesiam et sacristiam et eius rectores.

Pro hac autem vendicione habui et recepi a te ducentos sexaginta solidos barchinonensis monete, valente marcha argenti LXXX^aVIII^o solidos, quos me fateor habuisse et numerando recepisse, renunciens excepcioni non numerate peccunie et non recepte. Renuncio etiam illi legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni alii iuri divino et humano, publico et privato, comuni et singulari, scripto et non scripto sive consuetudinario, et etiam omni alii iuri tam promulgato quam promulgando. Dando et cedendo tibi et tuis irrevocabiliter si quid hec que tibi vendo plus modo valent vel possunt valere precio supradicto. Insuper promito salvare tibi et tuis totam dictam vendicionem et esse tibi et tuis legalis guirens, actor et defensor contra omnes personas. Et tibi ac tuis semper de firma ac legali eviccione teneri promito. Et restituam tibi et tuis si quas missiones unquam feceritis tu vel tui in litigando, defendendo aut causam eviccionis examinando, sive obtineatis in causam sive subcumbatis. Et pro hiis omnibus et singulis complendis et firmiter atendendis, obligo tibi et tuis me et omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda, in quibus melius accipere volueritis tu vel tui sine meo dampno absque placito, sacramento et testibus.

Actum est hoc tercio kalendas aprilis anno Domini millesimo CC^o. quinquagesimo sexto.

S+num Bernardi de Sancto Vincencio qui hec laudo, firmo et iuro. S+num Guillelme, uxoris dicti Bernardi, qui hec laudo et firmo.

Testes hius rei sunt Bernardus Guilaberti, Guillelmus de Turri et Petrus de Ribalta, Bernardus de Loreto, Petrus de Albareda et Arnaldus Tornerii.

Sig+num Guillelmi, presbiteri clerici de Rexacho, qui hec laudo et firmo, salvo iure ecclesie.

Sig+num Raimundi de Riaria, S+num Bernardi de Sancto Amancio, Sig+num Petri de Colle, S+num Bernardi de Ortis, S+num Bernardi de Costis, S+num Berengarii de Rocha, S+num Petri Bonifici, S+num Guillelmi Pelliparii, parrochianorum dicte ecclesie Sancti Petri de Rexacho, qui hec laudamus et firmamus.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit cum litteris... die et anno quo supra.

215

1256, abril, 26

Blanca, filla del difunt Pere de Santmartí, i el seu marit Berenguer de Canadell confessen i reconeixen a Simó de Corts que els ha pagat les tretze lliures de Barcelona que els devia per la venda que li havien fet de les dues parts que tenien en alou al mas Albareda, a la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 404 (180 × 130 mm). Al dors: "Cabanyes. Àpocha fermada per Blanca, filla de Pere de St. Martí, y Berenguer de Canadell a Simon de Corts, de XIII lliures per lo preu del mas Albareda. Fa per lo establiment fet per los procuradors de la Almoina a Pere de Centelles. Registrat Cabanyes. Carta 5^a".

Sit omnibus manifestum quod ego Blancha, filia quondam Petri de Sancto Martino, et ego Berengarius de Canadello, maritus eius, confitemur et recognoscimus tibi, Simoni de Curtibus, et tuis quod solvistis nobis bene et plenarie ad nostram voluntatem tresdecim libras Barchinone, quas nobis debebas solvere pro vendicione quam tibi fecimus de duabus partibus quas per alodium habebamus in manso vocato de Albareda qui est in comitatu Barchinone in parochia Sancti Cipriani de Cabaneis, sicut in carta tue emptionis que tibi et tuis sit firma in omnibus plenius continetur. Unde quia de predictis tresdecim libris a te bene paccati sumus et contenti, renunciantes excepcioni non numerate et peccunie non recepte, facimus tibi et tuis finem et pactum de non petendo sicut melius dici potest et intelligi, ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum sine retencione aliqua vel excepcione.

Actum est hoc sexto kalendas madii anno Domini M.CC.L^o. sexto.

S+num Blanche, filie quondam Petri de Sancto Martino predicti, que iamdicta laudo et firmo. S+num Berengarii de Canadello qui predicta laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus Andree, Petrus de Ribalta, Raimundus de Granerio et Bernardus Gilaberti.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

1256, juliol, 25

Estefania, esposa del difunt Berenguer de Tona, i les filles d'ambdós Suau i Elisenda venen a Ferrer Aguiló i a la seva esposa Boneta dues peces de terra separades que tenen en franc alou al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda en el lloc dit "Carreres". Per aquesta venda elles han rebut vint-i-cinc sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 405 (247 × 240 mm).

Sit omnibus notum quod ego Stephanía, uxor quondam Berengarii de Tona, et nos Suavis et Eliggsendis, filie dicte Stephanie et Berengarii de Tona quondam defuncti, gratis et spontanea voluntate et ex certa sciencia, non seducte ab aliquo nec circumvente, vendimus per nos et nostros tibi, Ferrario Aguiloni, et uxori tue, Bonete, et vestris et cui velitis duas pecias terre separatim positas, cum arboribus que ibi sunt vel fuerint, quas per franchum alodium habemus in comitatu Barchinone, in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda in loco dicto Carreres. Quarum una terminatur ab oriente in rivo Calidarum, a meridie in alodio Milicie Templi et Hospitalis Sancti Iohannis, ab occiduo in camino publico, a circio in alodio Milicie Templi; altera vero terminatur ab oriente in rivo Calidarum, a meridie in alodio Milicie Templi, ab occiduo in camino publico, a circio in alodio Milicie Templi et Hospitalis Sancti Iohannis.

Iamdictas itaque duas pecias terre, cum arboribus que ibi sunt et fuerint et cum introitibus et exitibus suis et pertinenciis et cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus nobis inde competentibus et competituris, vendimus vobis et vestris et cui velitis. Et ut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum, nos extrahentes hec omnia de nostro nostrorumque iure, dominio et posse, eadem omnia in vestrum vestrorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus vos de predictis in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem vestram propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem vestram vestrorumque voluntatem libere faciendam per purum, liberum et franchum alodium, sine ullo nostro nostrorumque retentu et vinculo persone alicuius.

Pro hac autem vendicione accepimus a vobis viginti quinque solidos monete Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII° solidos, quos a vobis habuisse concedimus, renunciando excepcioni non numerate et peccunie non recepte. Renunciamus etiam illi legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur, dantes et cedentes vobis et vestris si quid hec vendicio plus modo valet aut potest valere precio supradicto. Insuper promittimus salvare vobis et vestris totam dictam vendicionem et esse inde vobis et vestris legales guirentes, actores et deffensores contra omnes personas, et tenebimur vobis et vestris semper de firma ac legali eviccionem. Et restituemus vobis et vestris si quas missiones unquam feceritis vos vel vestri in litigando, defendendo aut causam eviccionis examinando, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, et credamini inde plano verbo absque placito, sacramento et testibus. Et pro hiis complendis obligamus vobis et vestris, uterque nostrum pro toto, omnia bona nostra mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis sine vestro dampno. Et ne altera nostrum pro altera in hiis que dicta sunt excusari valeat vel differri, nove constitutioni et beneficio dividende accionis et omni alii iuri, rationi et consuetudini penitus renunciamus. Et ad maiorem securitatem iuramus nos, predictae venditrices, per Deum et super sancta IIIor Dei Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, predicta attendere et complere et nunquam in aliquo contravenire per nos vel interpositam personam.

Actum est hoc octavo kalendas augusti anno Domini M^o.CC^o.L^o. sexto.

S+num Stephanie, S+num Suavis, S+num Eligssende, filiarum dicte Stephanie, nos que predicta concedimus et firmamus.

S+num magistri Guillelmi Cathalani fratris dicte Stephanie, S+num Ferrarii de Tona fratris dicte Stephanie, nos qui predicta concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt F. de Biges, Laurencius Sabater et Stephanus de Quercu.

Sig+num Petri Vives, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit in scribania Petri Marchesii, notarii,... die et anno quo supra.

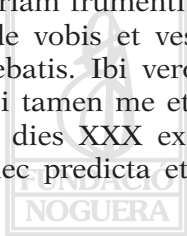
1256, juliol, 26

El prevere Pere de Vallseca dona i estableix a favor de Radulf de l'Om, del seu fill Bernat i dels seus un camp que té en alou per la compra que n'havia fet a Berenguer de Canadell i a la seva esposa Blanca, a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda, al lloc anomenat "Coll del Sepulcre". En concepte de cens, Radulf de l'Om i el seu fill li hauran de donar cada any, el dia de la festa de Sant Feliu, mitja quartera de forment pulcre i nítid segons la mesura de Sabadell i desapareixerà l'agrer que acostumaven a donar per aquest camp; no hi podran proclamar cap altre senyor i el podran vendre o empenyorar o alienar, amb les millores que hi hagin fet, a persones iguals a ells trenta dies després d'haver-li comunicat la fadiga. Per aquesta donació i establiment, Pere de Vallseca ha rebut vint sous de moneda de Barcelona.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 406 (255 × 170 mm).

Sit omnibus notum quod ego Petrus de Valle Sicca, presbiter, dono et stabilio per me et meos tibi Randulfo de Ulmo et filio tuo Bernardo et vestris, ad meliorandum, habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum, quendam campum quem per alodium habeo voce empcionis quam feci a Berengario de Canadello et uxore eius, Blanca, in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda et loco vocato Colle de Sepulcro, sicut terminatur ab oriente in via qua itur de manso de Solerio ad ecclesiam Sancte Perpetue, a meridie in alodio Sancti Michaelis de Fagio tenedone vestra, ab occiduo in alodio domus Sancte Anne tenedone mansi Ioverii, a circio in tenedone mansi de Perera alodio domus Sancte Anne.

Iamdictum itaque campum cum introitibus et exitibus suis et pertinenciis, sicut terminatur et assignatur, habeatis, teneatis et possideatis vos et vestri imperpetuum, pacifice et quiete, in hunc modum, quod pro censu inde exeunte tribuatis vos et vestri michi vel cui voluero, in proximo festo Sancti Felicis augusti et deinde annuatim, mediam quarteriam frumenti pulcri et nitidi et ad mensuram Sabadelli, et deinde vobis et vestris cadat agrarium quod de dicto campo dare solebatis. Ibi vero non proclametis vos vel vestri alium dominum nisi tamen me et quem ego voluero, liceatque vobis et vestris, post dies XXX ex quo in me vel illo quem voluero fatigati fueritis, hec predicta et melioramentum quod ibi

feceritis vendere vel impignorare aut alienare consimilibus vestris, salvo tamen dicto censu et senioratico mei et cuius voluero.

Pro hac autem donacione et stabilimento accepi a vobis XX solidos barchinonensis monete, [de quibus re]nuncio excepcioni non numerate et non recepte peccunie. Insuper promito, sub obligacione omnium bonorum meorum, vos et vestros hec predicta et melioramentum quod ibi feceritis semper habere, tenere et possidere in pace contra omnes personas.

Actum est hoc septimo kalendas augusti anno Domini millesimo CC. quinquagesimo sexto.

Testes huius rei sunt Arnaldus Ferrer, Arnaldus Rufeti de Calidis, Ferrarius Cassardi conceler et Guillelmus de Bosco.

Sig+num Petri de Valle Sicca, presbiteri, qui predicta laudo et firmo.

Sig+num Guillelmi Rosselli, notarii Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

218

1256, agost, 19

Elisenda, esposa de Bernat de Castellcir, i el seu marit Bernat de Castellcir venen i lliuren a favor de Guillem de Terrassa i dels seus i de tota la seva descendència i posteritat, a perpetuïtat, tot el feu que el difunt Bernat Alfanoch, el seu fill Bernat i els seus predecessors havien tingut, per Elisenda i Bernat de Castellcir i els seus predecessors, en el terme del castell de Terrassa en separats i diversos llocs, és a dir, masos afocats, masos mitgers, honors i peces de terra i tot allò que Bernat Alfanoch i els seus havien tingut i posseït per Elisenda i Bernat de Castellcir.

Venen aquest feu a Guillem de Terrassa i als seus, íntegrament, sense cap retenció ni disminució, perquè sempre el tinguin i el posseeixin potentment i íntegrament, amb els seus drets d'entrada i d'eixida, amb els homes i les dones, amb els censos, els agrers i els usos, amb les quèsties, toltes, forces, serveis i adempres, amb les intesties, eixorquies i cugucies, amb les laxacions, invencions i redempcions d'homes i de dones, i de manera general amb tots els drets, veus i accions que Bernat d'Alfanoch i els seus tingueren en aquest feu, justament o injustament, i com millor Elisenda,

esposa de Bernat de Castellcir, té o ha de tenir totes aquestes coses per qualsevol veu, raó o substitució.

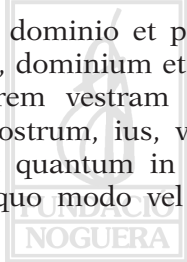
Per aquesta venda, Elisenda i Bernat de Castellcir han rebut tres mil cinc-cents sous de bona moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous, sous que reben quitis.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 407 (325 × 240 mm). Al dors: "Instrumentum emptionis quam Guillelmus de Terracia fecit ab Eligsende de Castrocirio de aliquo feudo de Terracia".

Sit notum cunctis quod nos domina Eligssendis, uxor Bernardi de Castrocirio, et ego dictus Bernardus de Castrocirio, vir dicte domine Eligssendis, non coacti vel in aliquo circumventi, scilicet ex certa sciencia et gratuita voluntate et mero animo, per nos et nostros presentes atque futuros vendimus et dileberamus vobis Guillelmo de Terracia et vestris, cui vel quibus dare, dimittere, vendere et alienare imperpetuum volueritis, et omni proieniei et posteritati vestre, totum illum feudum integriter sine aliqua diminucione et separacione quod Bernardus Alfanoch quondam et Arnaldus, filius eius, et sui predecessores per nos et predecessores nostros tenuerunt et habuerunt infra totum terminum castri Terracie in separatis et in diversis locis, scilicet mansos affocatos et mansos migerios et honores et pecias terre et quicquid et quantum ipsi predicti per nos et nostros ibi unquam habuerunt et tenuerunt.

Dictum itaque feudum, totum integriter sine aliqua retencione et diminucione vendimus vobis dicto Guillelmo de Terracia et vestris, ad habendum, tenendum omnique tempore possidendum potenter et integriter, cum introitibus et exitibus suis, cum hominibus et feminis, cum censibus, agrariis et usaticis, cum questiis, toltis, forciis, servicis et amprivis, cum intestiis, exorchiis, cuguciis, cum laxacionibus, invencionibus et redempcionibus hominus et feminarum, et generaliter cum omnibus iuribus, vocibus et actionibus que ibi in dicto feudo dictus Bernardus de Alfanoch et sui habuerunt et tenuerunt iuste vel iniuste et sicut melius ego Eligssendis, uxor Bernardi de Castrocirio, hec habeo et habere debeo aliqua voce vel racione aut substitutione.

De nostro vero iure, dominio et posse hec extrahentes et in vestrum vestrorumque ius, dominium et posse eadem transferimus irrevocabiler tanquam rem vestram propriam, cedentes vobis et vestris totum locum nostrum, ius, voces et acciones reales et personales et quicquid et quantum in dicto feudo nos habemus vel habere spectamus aliquo modo vel racione. Insuper promiti-

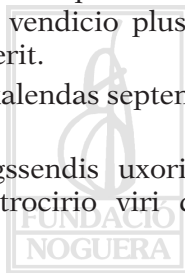

mus vobis et vestris dictam vendicionem, prout melius superius est dictum, semper salvare et defendere et facere teneri et in pace possideri, et esse inde legales guarentes et defensores contra cunctas personas, et firmiter teneri de legali et firma eviccione, ita specialiter quod si aliqua persona publica vel privata sive extranea in dicta vendicione in totum vel in partem aliquid de cetero petierit, contradixerit vel tetigerit, ipsi querelanti vel querelantibus promittimus pro vobis et vestris respondere et plenarie ius facere et ab inicio usque in finem dictam causam assequi cum nostris propriis sumptibus et missionibus. Tamen si vos et vestri magis causam defendere volueritis, omnes expensas et missiones circa littem et causam factas, sive subcumbatis sive obtineatis, promittimus vobis et vestris restituere in pace ad voluntatem vestram et quicquid evictum fuerit vobis et vestris, quamvis non esset nobis hoc denunciatum. Obligando in hoc universa bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, in quibus melius accipere volueritis, sine placito, sacramento et testibus. Et ut ista vendicio maiorem habeat semper firmitatem et securitatem, gratis et sine vi, nos ambo coniuges venditores iuramus per Deum et eius sacrosancta IIIor Evangelia, nostris propriis manibus tacta, totum hoc attendere et complere et nunquam contra hanc vendicionem in aliquo contravenire aliquo iure vel racione, imo omni cuilibet iuri, racioni et consuetudini pro nobis in aliquo facienti, scripto vel non scripto, facto vel faciendo, publico vel privato, divino sive humano, et omni beneficio dividende accionis et specialiter illi legi que corregit ultra dimidiam decepcionem iusti precii, scienter et consulte quantum ad hec penitus renunciamus. Et ego Eligssendis renuncio meo sponsalicio et auxilio senatus consulti velleyani et iuri ypotecharum mearum et illi legi que prohibet rem dotalem non posse alienare.

Pro hac enim vendicione accepimus a vobis tria milia quingentos solidos bone monete Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos habuimus a vobis quitios, renunciando omni excepcioni non habite peccunie, dantes vobis et vestris quicquid et quantum hec vendicio plus modo valet aut de cetero precio notato magis valuerit.

Actum est hoc XIII kalendas septembris anno Domini M.CC.L. sexto.

S+num domine Eligssendis uxoris Bernardi de Catrocirio, S+num Bernardi de Castrocirio viri dicte Eligssendis, qui hec

laudamus, firmamus et iuramus, presentibus testibus Ahemario de Texetes, Petro de Texetes et Berengario Bayona, militibus, et presentibus testibus, ad firmamentum et iuramentum domine Eligsendis, Symone de Castrocirio et Berengario [...] et Catalano.

Sig+num Berengarii de Rosseta, notarii publici Sabadelli.

Sig+num Berengarii Ollerii, presbiteri, notarii publici Sabadelli pro Berengario Rosseta, qui hec scripsit cum literis appositis in... die et anno quo supra.

219

1256, octubre, 10

Blanca, filla del difunt Pere de Santmartí i de la seva esposa Ramona, i Bernat de Canadell, marit de Blanca, venen perpètuament a favor de Simó de Corts i dels seus en propi, lliure i franc alou tota llur part i el dret que tenen i han de tenir en les tres peces de terra contigües que Bernat del Prat, Radulf de l'Om i Guillem de l'Om tenen per Blanca i Bernat Canadell al quint i al braçatge a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda del comtat de Barcelona, en el lloc anomenat "Coll de Reguers". També li venen en franc alou tota llur part i el dret que tenen o han de tenir en la peça de terra que és de les tinences del mas Quercu, la qual la té en Pedrosa, al quint i al braçatge, a la parròquia i lloc esmentats.

Per aquesta venda, Blanca i Bernat Canadell han rebut cent deu sous de moneda de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 410 (285 × 187 mm). Al dors: "Mogoda. Venda feta per Blanca, filla de Pere de St. Martí, i Bernat de Canadell, marit de dita Blanca, a Simon de Curtibus de tota la part y dret los tocava en tres pessas de terra contigues, les quals Bernat de Prat tenia per ell a quint y brassatge en la parròchia de Sta. Perpètua de Mogoda, en lo lloc dit Coll de Reiguets. Va ab la venda feta per [...] de Solerio a Simon de Curtibus. Registrada Mogoda".

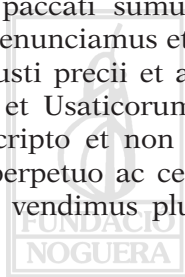
Sit notum cunctis quod ego Blancha, filia quondam Petri de Sancto Martino et uxoris eius Raimunde, et ego Bernardus de Canadello, maritus dicte Blanche, vendimus imperpetuum per nos et nostros tibi, Simoni de Curtibus, et tuis et cui velis per proprium, liberum et franchum alodium totam nostram partem et ius quam et quod habemus et habere debemus in ipsis tribus peciis terre contiguis, quas Bernardus de Prato et Radulfus de Ulmo et

Guillelmus de Ulmo, per nos et te, tenent ad quintum et braciaticum in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda Barchinone comitatus, in loco dicto Colle de Regeriis, sicut terminantur dicte tres pecie terre ab oriente in alodio Canonice et in via qua itur de Solerio ad Sanctam Perpetuam, a meridie in alodio Raimundi Ciriol, ab occiduo in via qua itur de Mogoda ad Fontem de Amancio, a circio in tenedone Berengarie Lupete et in tenedone Petri de Piraria alodio Sancti Petri et in alodio Canonice.

Item vendimus tibi per alodium franchum totam nostram partem et ius quod nos habemus et habere debemus in ipsa pecia terre que est de tenedonibus mansi de Quercu quam per nos et te tenet en Pedrosa, ad quintum et braciaticum, in parrochia et loco predictis, sicut terminatur ab oriente in carraria qua itur de Mogoda ad Fontem de Amancio, a meridie in alodio Raimundi Ciriol, ab occiduo in alodio Canonice, a circio in alodio Sancti Petri Puellarum.

Totam itaque nostram partem et ius, quam et quod habemus vel habere debemus in dictis quatuor peciis terre et in introitibus et exitibus suis et pertinenciis, et cum tota nostra parte dicti agrarii in nostro dominio, et etiam cum omnibus nostris locis, iuribus, vocibus et actionibus realibus et personalibus nobis inde competentibus vel competituris, extrahimus de nostro nostrorumque iure, dominio et posse et in tuum tuorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter, sicut melius dici potest vel intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus te de predictis omnibus in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et franchum alodium, sine ullo nostro nostrorumque retentu et vinculo ullius hominis vel femine.

Pro hac autem vendicione accepimus a te centum decem solidos monete Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, super quibus quia bene peccati sumus renunciamus excepcioni peccunie non numerate. Renunciamus etiam legi illi qua subvenitur deceptis ultra dimidiam iusti precii et accioni recissorie et auxilio et beneficio Legis Gotice et Usaticorum Barchinone ac omni alii iuri divino et humano, scripto et non scripto sive consuetudinario, dando et remittendo perpetuo ac cedendo tibi et vestris et cui velis si quid hec que tibi vendimus plus modo valent vel amodo

valuerint precio antedicto. Demum promittimus salvare tibi et tuis et cui velis totam dictam vendicionem, et quod simus inde tibi et tuis legales guarentes, auctores et deffensores, et quod teneamur tibi et tuis semper de firma et legali eviccione, et restituamus tibi et tuis qua hora velitis si quas missiones unquam feceritis in litigando vel defendendo vel in evincendo aut causam eviccionis examinando, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, cum toto scilicet interesse si quid inde tibi et tuis evenerit, et credatur inde tibi et tuis planis verbis absque placito, sacramento et testibus. Et pro hiis omnibus et singulis complendis et attendendis, obligamus tibi et tuis et cui velis, uterque nostrum insolidum, omnia bona nostra mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis sine vestro dampno, sic quod non possimus in hec alter pro altero excusari. Insuper ego dicta Blancha renuncio quantum ad hec, scienter et consulte, meo sponsalicio a dicto marito meo facto et beneficio senatus consulti velleyani et iuri ypothecarum mearum et donacioni propter nuptias ac omni alii iuri pro me in hoc facienti. Set ut hec que dicta sunt maiorem obtineant firmitatem, iuro in animam meam per Deum, tactis corporaliter a me sacrosanctis quatuor Evangeliiis, predicta attendere et complere et quod nunquam contraveniam nec aliquam personam venire faciam aut consentiam sive permitam.

Actum est hoc VI° idus octubris anno Domini M^o.CC^o.L^o. sexto.

S+num Blanche predictae, Sig+num Berengarii de Canadello, nos qui hec laudamus et firmamus, et iuro ego Blancha.

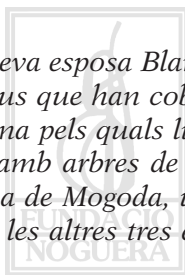
Testes huius rei sunt Petrus Marqueti, presbiter, Romeus de Sabadello, Bernardus Gilaberti, Petrus Mata et Berengarius Vives.

Sig+num Mathei Lupeti, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno prefixis.

220

1256, octubre, 110

Berenguer de Canadell i la seva esposa Blanca confessen i reconeixen a Simó de Corts i als seus que han cobrat els cent vint-i-cinc sous de moneda de Barcelona pels quals li havien venut en franc alou quatre peces de terra amb arbres de diverses classes, a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda, una de les quals és en el lloc anomenat "Reguers" i les altres tres en el lloc anomenat "Coll de

Santa Perpètua". També confessen i reconeixen que han cobrat els cent deu sous de l'esmentada moneda pels quals li havien venut en franc alou tota llur part i el dret que Bernat del Prat, Radulf de l'Om i Guillem Fuster tenien per Berenguer de Canadell i per Blanca i que ara tenen per Simó de Corts en aquesta parròquia, en el lloc anomenat "Coll de Reguers", i pels quals (cent deu sous) també li havien venut tota llur part i el dret que tenien en la peça de terra que per ells així mateix tenia en Pedrosa, i ara aquesta part la té Simó de Corts en el mateix lloc.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 411 (145 × 97 mm).

Sit notum cunctis quod ego Berengarius de Canadello et uxor mea, Blancha, confitemur et recognoscimus tibi, Simoni de Curtibus, et tuis quod solvistis nobis in presenti ipsos centum viginti quinque solidos monete Barchinone, pro quibus tibi vendimus cum publico instrumento per franchum alodium quatuor pecias terre cum arboribus diversi generis, que sunt in parrochia Sancte Perpetua de Mogoda, de quibus una est in loco dicto de Regeriis et tres sunt in loco dicto Colle Sancte Perpetue.

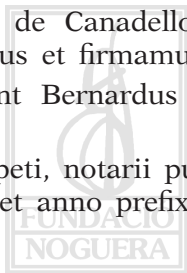
Item solvistis nobis in presenti ipsos centum decem solidos dicte monete, pro quibus vendidimus in alio instrumento per alodium franchum totam nostram partem et ius quam et quod habebamus in ipsis tribus peciis terre contiguas quas Bernardus de Prato et Radulfus de Ulmo et Guillelmus Fusterius per nos tenebant et nunc eas per te tenent in dicta parrochia in loco dicto Colle de Regeriis, et etiam totam nostram partem et ius quam habebamus in ipsa pecia terre quam Pedrosa per nos tenebat, et nunc eam partem tenes in eodem loco. Super quibus omnibus predictis denariis quia bene paccati sumus renunciamus excepcioni peccunie non numerate, et facimus inde tibi et tuis per nos et nostros finem perpetuum et pactum de non petendo, sine aliqua retencione et excepcione et sicut melius dici potest vel inteligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum.

Actum est hoc Vº idus octubris anno Domini Mº.CCº.Lº. sexto.

Sig+num Berengarii de Canadello, S+num Blanche uxoris eius, nos qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Bernardus Girberti, Petrus Mata et Berengarius Vives.

Sig+num Mathei Lupeti, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno prefixis.

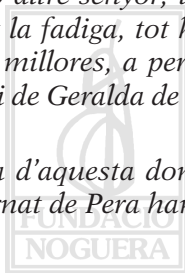

1256, novembre, 4

Geralda de Campsentelles i el seu marit Bernat de Pera donen i estableixen a favor d'en Domènec de Fàbrica i de la seva esposa Maria i dels seus i de llur descendència i posteritat, perpètuament, el mas anomenat "Dez Colomer", situat al comtat de Barcelona, a la par-ròquia de Sant Fost a les tinences de llur casa de Campsentelles; també li donen i estableixen una vinya situada a les Coromines, a la vora de l'esmentat mas, la qual vinya és de les tinences del mas de Vallpanera, i també li donen i estableixen aquell tros de terra que ells han delimitat i fitat al lloc anomenat "Llinars".

Fan aquests establiments amb la condició que Domènec i Maria visquin en aquest mas i hagin de posar un dels seus fills en aquest mas, el qual fill i també els seus successors sempre hi hagin de ser habitants solius i afocats en servei i fidelitat a Geralda i a Bernat, i després que hi hagin posat un dels seus fills, Domènec podrà marxar d'aquest mas amb tots els altres fills seus i amb Maria i anar i romandre on vulgui sense cap lligam ni obstacle de Geralda de Campsentelles i de Bernat de Pera. Però mentre Domènec i Maria estiguin en aquest mas, i llur fill després d'ells i els successors de llur fill, hauran de donar-los fidelment la tasca i el braçatge de tots els fruits del pa i del vi que Déu hi doni; pel cens de les cases d'aquest mas els hauran de donar cada any un parell de gallines, rebedores el dia de la festa de Sant Miquel; de tots els fruits del pa i del vi que Déu doni en l'esmentada vinya hauran de donar-los la sisena part, i com a cens de la vinya, un parell de gallines, rebedores el dia de la festa de Sant Miquel; com a cens d'aquella tinença que va ser del mas de Vallpanera, hauran de donar-los cada any una quartera d'ordi el dia de la festa dels sants Pere i Feliu del mes d'agost i un parell de capons, rebedors el dia de Nadal; Domènec de Fàbrica i Maria i llurs successors cada any hauran de fer una jova i dos jornals en la vinya de la casa de Campsentelles; no podran proclamar-hi cap altre senyor; i, passats trenta dies després d'haver-los comunicat la fadiga, tot ho podran vendre, empenyorar o alienar, amb les millores, a persones iguals a ells, salvat el cens, el dret i el domini de Geralda de Campsentelles i de Bernat de Pera i dels seus.

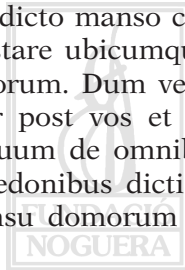
En concepte d'entrada d'aquesta donació i establiment, Geralda de Campsentelles i Bernat de Pera han rebut seixanta sous de moneda de Barcelona.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 412 (252 × 205 mm). Al dors: "Stabilimentum factum per dominam Geraldam de Campo Scintillarum et per Bernardum de Pera, eius maritum, Dominico de Fabrica et eius uxori, de manso dez Colomer in parrochia St. Fausti et de quadam vinea ibi contingua, et quod habeat et teneat dare de fructibus panis tascam et braciaticum et pro censu unum par gallinarum, et de fructibus dicte vinee sextam partem et pro censu unum par gallinarum, et pro censu illius tenedonis qui fuit mansi de Vallpanera unam quarteriam ordeï singulis annis".

Sit omnibus notum quod ego Geralda de Campo Scintillarum et ego Bernardus de Petra, eius maritus, damus et stabilimus per nos et nostros tibi Dumingo de Fabrica et uxori tue, Marie, et vestris et progeniei atque posteritati vestre imperpetuum, ad bene laborandum et meliorandum et habendum, tenendum omnique tempore in pace possidendum, illum mansum nostrum qui dicitur des Colomer, qui mansus est in comitatu Barchinone in parrochia Sancti Fausti infra tenedones domus nostre de Campo Scintillarum. Item damus et stabilimus vobis et vestris, ad bene laborandum et meliorandum et habendum, tenendum omnique tempore in pace possidendum, illam vineam nostram cum terra in qua fundatur que est ad Conaminas ipsam tenedonem que est incircuitu dicti mansi, que sunt de tenedonibus mansi de Valpanera, et illud troscium terre prout a nobis vobis assignatur et fexiuratur quod est in loco dicto Linars.

Predictum itaque mansum cum terris cultis et heremis in montibus et plano, arboribus diversorum generum, et cum tene-done predicta que est in circuitu dicti mansi, et dictam vineam cum terra in qua fundatur, et troscium terre predictum, cum ingressibus et egressibus horum et omnibus ad hec pertinentibus et debentibus pertinere, vos et vestri et progenies atque posteritas vestra habeatis, teneatis, possideatis et expletetis imperpetuum, pacifice et quiete. Sub tali vero condicione, quod vos sitis in dicto manso habitantes et teneamini inde miteri unum de filiis vestris qui in dicto manso ipse et successores sui semper sint nostri solidi habitantes at affogati ad servitutem nostram et fidelitatem, et postquam miseritis ibi unum de filiis vestris, tu dictus Dumingo possis deinde exire de predicto manso cum omnibus aliis filiis tuis et dicte Marie, et ire ac stare ubicumque volueris sine vinculo ac obstaculo nostro et nostrorum. Dum vero in dicto manso fueritis, vos et dictus filius vester post vos et successores ipsius donetis nobis et nostris imperpetuum de omnibus fructibus panis et vini quos Deus dederit in tenedonibus dicti mansi tascham et braciaticum fideliter, et pro censu domorum dicti mansi singulis annis

in festo Sancti Michaelis unum par gallinarum recipiendarum, et de omnibus fructibus panis et vini quos Deus dederit in dicta vinea sextam partem fideliter, et pro censu eius vinee unum par gallinarum recipiendarum in festo Sancti Michaelis, et pro censu illius tenedonis que fuit mansi de Valpanera unam quartariam ordeï singulis annis in festo sanctorum Petri et Felicis augusti et unum par caponum recipiendorum singulis annis in festo Natalis Domini, et quod vos et successoris vestri faciatis quolibet anno ad vineam dicte domus nostre de Campo Scintillarum duas iovas et dua jornalialia in predictis. Vero alium dominum non proclametis vel faciatis vos et vestri nisi tamen nos et nostros. Liceatque vobis et vestris post dies XXX^a ex quo in nobis et nostris fatigati fueritis predicta omnia cum omni melioramento quod ibi feceritis dare, impignerare seu alienare consimilibus vestris et vestrorum, salvo tamen iure, censu et dominio nostro et nostrorum, Nos enim et nostri promittimus hec vos et vestros facere tenere, habere et (in) pace possidere contra omnes personas sub obligatione omnium bonorum meorum habitorum et habendorum. Accepimus autem a vobis pro intrata istius donacions et stabilicionis sexaginta solidos monete Barchinone, super quibus quia a vobis bene sumus peccati renunciamus excepcioni peccunie non recepte.

Actum est hoc II nonas novembris anno Domini millesimo ducentesimo quinquagesimo sexto.

S+num domine Geralde predicte que hec laudo et firmo.
S+num Bernardi de Petra qui hec laudo et firmo.

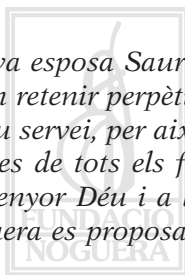
Testes huius rei sunt Stephanus de Ciraria, Iacobus Ferrarii, Petrus de Ciraria et Bernardus de Fonte.

Sig+num Bernardi de Cadireta, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, cum litteris... die et anno prefixis.

222

1257, febrer, 7

Guillem de Terrassa i la seva esposa Saurina, atès que dels béns temporals només es poden retenir perpètuament els que són dedicats al nom de Crist i al seu servei, per això, per remei de llurs ànimes i les de llurs pares i les de tots els fidels difunts, donen, concedeixen i assignen al senyor Déu i a l'església de Sant Salvador i que la devota Berenguera es proposa construir en honor de sant

Salvador un espai suficient de terra en aquella honor que tenen al territori del castell d'Eramprunyà, en el lloc anomenat "Garrafel", en el qual es puguin còmodament construir i edificar l'església en honor de sant Salvador i cases i horts per a ús i habitatge de les persones que hi visquin al servei de Jesucrist, amb quaranta passes eclesiàstiques d'espai al seu voltant.

Guillem de Terrassa i Saurina assignen tot aquest espai de terra al senyor Déu perquè s'hi faci una església i un monestir en honor de sant Salvador i amb aquest públic instrument posen l'esmentada devota Berenguera en possessió corporal de l'esmentat espai de terra, amb ple dret, sense cap obstacle ni retenció.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 413 (215 × 175 mm). Trasl·lat sense data. Al dors: "Translatum instrumenti donacions facte per Guillem de Tarracia ecclesie Sancti Salvatoris site in termino de Arapruniano".

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est:

In Christi nomine. Sit omnibus notum quod ego Guillelmus de Terracia et ego domina Saurina, uxor eius, attendentes quod de bonis temporalibus ea sola perpetuo retinentur que pro Christi nomine et eius servicio impenduntur, idcirco ob remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum et omnium fidelium defunctorum, damus, concedimus et assignamus domino Deo et ecclesie Sancti Salvatoris, quam tu Berengaria mulier devota proponis construere in honorem Sancti Salvatoris, tantum spacium terre in illo honore nostro quem habemus in territorio Castri de Arapruniano in loco dicto Garrafel, in quo, ecclesia in honorem Sancti Salvatoris et domus et ortus ad usum et habitationum personarum ibidem degentium ad servicium Iehsuschristi possint comode construi et hedificari et postea quadraginta passus ecclesiasticos circum quaque.

Iamdictum itaque totum spacium terre in quo dicta ecclesia, domus et ortus possint comode hedificari et postea quadraginta passus ecclesiasticos circum quaque, damus et assignamus domino Deo pro ecclesia et monasterio faciendo in honorem Sancti Salvatoris, et te dictam Berengariam devotam in corporalem possessionem mitimus et transferimus cum hoc publico instrumento de predicto spacio terre pleno iure, sine obstaculo et retentu nostro et nostrorum et ullius persone.

Actum est hoc septimo idus februarii anno Domini millesimo CC°. quinquagesimo sexto.

S+num Guillelmi de Terracia, S+num Saurine uxoris eius, nos qui predicta concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt Guillelmus de Turre, Romeus de Serriano, Bernardus de Plana, Berengarius de Pirariis, presbiter, et Bernardus, presbiter rector ecclesie Sancti Celedoni.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit, cum litteris appositis in..., die et anno quo supra.

Signum (*senyal*) Petri de Terminio, notarii. Sig+num Berengarii Gilaberti, notarii. Sig+num Iacobi de Portu, notarii.

223

1257, febrer, 8

Butlla del papa Alexandre IV al prior de la Cartoixa i a tots els altres priors i germans cartoixans. Havia estat presentada al papa una petició del prior de la Cartoixa on exposava que ells es mostraven generosament hospitalitaris amb els seus (bisbes) diocesans i amb els altres prelats d'esglésies i amb llurs familiars subministrant-los les coses necessàries quan anaven als seus monestirs, d'aquí que alguns d'aquests prelats maldaven per convertir una gràcia en una obligació i afirmaven que se'ls devia el que espontàniament els atorgaven, i molestaven i esdevenien feixucs als cartoixans i als seus monestirs de múltiples maneres. El papa, que vol proveir amb paternal diligència a llur tranquil·litat, prohibeix rigorosament que cap prelat pressuposi això en el futur.

A Original no consultat.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 16, núm. 755 (250 × 295 mm). Trasllat del 26-6-1295 d'un altre trasllat d'octubre de 1295, fet per manament de G., prior d'Escaladei, a instància de Pere, prior de Sant Pau del Maresme, d'una carta de Guillem, bisbe de Grenoble, en la qual es transcriuen dues butlles del papa Alexandre IV amb data del 8-2-1257 adreçades al prior de la Cartoixa i a tots els altres priors i germans de l'orde cartoixà. Conserva el segell de cera de la cartoixa d'Escaladei.

C ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 18, núm. 871 (625 × 260 mm). Pergamí sense data en el qual consten les transcripcions de nou butlles papals, set a l'anvers i dues, del papa Alexandre IV, al revers; de les dues, aquesta és la primera. Tot ha estat escrit per ordre de Guillem, bisbe de Grenoble, l'octubre de 1292.

a ACA, Monacals, Hisenda, vol. 2046, f. 24r-25v. Trasllat del 27-9-1674.

b Benedetto Trombi. *Storia critico-cronologica diplomatica del patriarca S. Brunone e del suo ordine cartusiano*, volum cinquè. Nàpols: 1775. Appendix II, doc. núm. LXXXII, p. CCXLII.

c Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 33. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Hoc est translatum bene et fideliter translaturum VI° chalendarum iulii sub anno Domini M^o.CC^o.XC^o.V^o, sumptum a quadam littera reverendi patris domini Guillelmi, Dei gratia gratianopolitani episcopi, in pergameneo scripta, sigillo ipsius cereo pendenti sigillata, non vitiata nec cancellata aut abolita sed in omni sui parte integra, cuius series talis est:

Nos Guillelmus, divina miseratione gratianopolitanus episcopus, notum facimus universis presentes litteras inspecturis, quod nos vidimus et de verbo ad verbum legimus quoddam privilegium domini Alexandri pape quarti, bullatum, non cancellatum, non abolitum, non vitiatum nec in aliqua sui parte corruptum, cuius tenor talis est:

“ALEXANDER, episcopus servus servorum Dei, dilectis filiis priori Carthusie et ceteris prioribus ac fratribus Carthusiensis Ordinis salutem et apostolicam benedictionem.

Exhibita nobis vestre devotionis petitio continebat quod, cum exhibeatis vos in hospitalitate omnibus liberales diocesanis vestris et aliis ecclesiarum prelatis eorumque familiis cum ad domos vestras declinant caritative necessaria ministrantes, nonnulli prelatorum huiusmodi gratiam convertere molientes in debitum et deberi sibi quod sic sponte illis impenditis asserentes, vos et domos vestras multipliciter aggravant et molestant. Nos igitur quieti vestre in hac parte paterna volentes diligentia providere, ne quisquam prelatus de cetero id presumat auctoritate presentium districtius inhibemus.

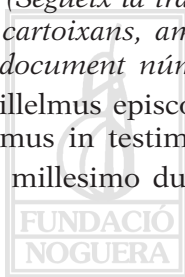
Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri inhibitionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli, apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Laterani VI° idus februarii pontificatus nostri anno tertio.”

Item aliud vidimus... (*Segueix la transcripció d'una altra butlla del papa Alexandre IV als cartoixans, amb la mateixa data, la qual transcribim en el següent document núm. 224.*)

Et nos, predictus Guillelmus episcopus, presens transcriptum sigillo nostro sigillari fecimus in testimonium veritatis.

Datum anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo II°, mense octobris.

Hoc autem translatum factum est ad instantiam domini fratris Petri, prioris Sancti Pauli de Maritima ordinis supradicti, auctoritate et mandato domini fratris G., prioris domus Scale Dei ordinis seppedicti, iudicis ordinarii de Apiaria et domini eiusdem, ut parem cum suo originali optineat roboris firmitatem, in cuius rei testimonium hoc fecit translatum sigillo ipsius domus pendenti cereo sigillari.

Nos frater G. prior predictus hoc translatum cum suo originali comprobavimus et ideo auctoritatem iudiciariam ei impertimus et sigillo nostri pendentis munimine roboramus.

Ego frater Bernardus de Mora, qui presens translatum cum suo originali comprobavi, hic me pro teste subscribo. Ego frater G. Poncii monachus, qui presens translatum cum suo originali comprobavi, hic me pro teste subscribo. Ego frater R. de Sancto Martino monachus, qui presens translatum cum suo originali comprobavi, hic me pro teste subscribo. Ego frater G. de Portu procurator, qui presens translatum cum originali comprobavi, hic pro teste subscribo. Ego frater Albertus monachus, qui presens translatum cum suo originali comprobavi, hic me pro teste subscribo.

Ego A. Silvani, rector ecclesie de Apiaria et notarius publicus in eadem, hoc translatum bene et fideliter translatavi, et prout in predicto originali contineri vidi hic de verbo ad verbum inserui, nichilo addito nichiloque mutato per quod sensus veritatis immutari possit, mandato et auctoritate venerabilis domini prioris Scale Dei predicti Sig+num meum apposui die et anno in prima linea contentis.

224

1257, febrer, 8

Butlla d'Alexandre IV al prior de la Cartoixa i als altres priors i germans de l'orde cartoixà. Sabent que l'orde de la Cartoixa no necessita visites ni correccions alienes perquè per als altres ordes és un espill de vida recta i un exemple de costums saludables, el papa decreta que, tal com ha estat en temps passats, en el futur l'orde sigui governat pels priors i pels germans idonis que ells assignin, i que no sigui visitat ni corregit per ningú altre.

A ACM, armari V, calaix 5, pergami núm. 3 (150 × 330 mm).

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 16, núm. 755 (250 × 295 mm).
Trasllat del 26-6-1295 d'un altre trasllat d'octubre de 1292, fet per manament

de G., prior d'Escaladei, a instància de Pere, prior de Sant Pau del Maresme, d'una carta de Guillem, bisbe de Grenoble, en la qual es transcriuen dues butlles del papa Alexandre IV amb data del 8-2-1257 adreçades al prior de la Cartoixa i a tots els altres priors i germans de l'orde cartoixa. Conserva el segell de cera de la cartoixa d'Escaladei.

- C ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 18, núm. 871 (625 × 260 mm). Pergamí sense data en el qual consten les transcripcions de nou butlles papals, set a l'anvers i dues al revers; de les dues, aquesta és la segona. Tot ha estat escrit per ordre de Guillem, bisbe de Grenoble, l'octubre de 1292.
- a ACA, Monacals, Hisenda, vol. 2046, f. 24v. Trasllat del 27-9-1674.
- b Benedetto TROMBI. *Storia critico-cronologica diplomatica del patriarca S. Brunone e del suo ordine cartusiano*, volum cinquè. Nàpols: 1775. Appendix II, doc. núm. LXXXIII, p. CCXLIII.
- c Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 34. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Hoc est translatum bene et fideliter translatatum VI° chalendarum iulii sub anno Domini M^o.CC^o.XC^o.V^o, sumptum a quadam littera reverendi patris domini Guillelmi, Dei gratia gratianopolitani episcopi, in pergameneo scripta, sigillo ipsius cereo pendenti sigillata, non vitiata nec cancellata aut abolita, sed in omni sui parte integra, cuius series talis est:

Nos Guillelmus, divina miseratione gratianopolitanus episcopus, notum facimus universis presentes litteras inspecturis quod nos vidimus et de verbo ad verbum legimus quoddam privilegium domini Alexandri pape quarti, bullatum, non cancellatum, non abolitum, non vitiatum nec in aliqua sui parte corruptum, cuius tenor talis est:

(Segueix la transcripció d'una altra butlla del papa Alexandre IV als cartoixans, amb la mateixa data, la qual hem transcrit en l'anterior document núm. 223.)

Item aliud vidimus et est ut supra, cuius tenor talis est:

Alexander, episcopus servus servorum Dei, dilectis filiis priori Cartusie et ceteris prioribus et fratribus Cartusiensis Ordinis salutem et apostolicam benedictionem.

Thesaurus virtutum sic preclara vestra religio suum semper astrinxit affectum quod habetur et in conspectu Regis Eterni placita et in oculis hominum graciosas. Ipsa quidem ut columba mittis et humilis et electa Domini specialis, pulchra per totum aspicitur omnem a se rugam enormitatis abiciens et maculam deformitatis excludens, vigilantibus illis qui paterne sollicitudinis in ea gerunt officium quod ibidem nulle possint viciorum spine succrescere, sed ipsa florum honoris et fructuum honestatis inmarcescibili polleat ubertate. Propter hunc etenim sancte operationis effectum, nun-

quam ordo vester officio aliene visitationis vel correctionis indiguit, sed de ipso aliquibus aliis reformationis beneficium ex providencia Sedis Apostolice iam provenit.

Cum itaque nos qui ex huiusmodi virtuosis actibus spiritum in Domino exultamus, claris agnoscamus indiciis dictum ordinem esse aliis recte vite speculum et salutifere conversationis exemplum, quod ipse sicut olim sit et in posterum ab eisdem dumtaxat prioribus et fratribus ydoneis quos vos, filii priores, ad hoc duxeritis deputandos et a nullo alio visitarii possit aut corrigi auctoritate presentium duximus statuendum, eadem auctoritate nichilominus decernentes ut si aliquid contra statutum huiusmodi a quocumque propria extiterit temeritate presumptum, sit irritum et inane, et si forte aliquae sententie in vos occasione huiusmodi prolata fuerint, nullum robur optineant firmitatis, mandato Sedis Apostolice semper salvo.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre constitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnimotentis Dei et beatorum Petri et Pauli, apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Laterani VI° idus februarii pontificatus nostri anno tercio.

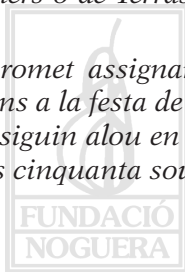
Et nos predictus Guillelmus episcopus presens ... (*Com a l'anterior document núm. 223.*)

225

1257, abril, 19

Bernat de Centelles reconeix a l'abat Pere de Sant Cugat i als seus successors que ha de tenir per l'abat cinquanta sous de moneda de Barcelona en rèdits que siguin alou, en feu de l'abat, en esmena i compensació de la tercera part de la dècima de Sant Quirze de la Muntanya de Galliners o de Terrassa i que havia venut com a alou.

Bernat de Centelles promet assignar i determinar aquests cinquanta sous a l'abat fins a la festa de Pasqua vinent en l'honor de la casa d'Olivet, i que siguin alou en llocs certs i determinats que valguin ben bé aquests cinquanta sous anuals en rèdits.

Aquestes honors que valdran cinquanta sous, les tindran Bernat de Centelles i els seus successors en feu de l'abat i dels seus successors juntament amb les altres honors o feus que ja té per l'abat, i per totes aquestes coses Bernat de Centelles i els seus faran homenatge amb la boca i les mans al prior i als seus successors.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 415 (199 × 147 mm). Trasl·lat del 15-1-1287.

Hoc est translatum fideliter sumptum XVIII° kalendas februarii anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo sexto a quodam instrumento cuius tenor talis est:

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Scintillis recognosco vobis domino Petro, Dei gracia abbati Sancti Cucuphatis, et successoribus vestris quod debeo pro vobis tenere quinquaginta solidos barchinonensis monete, in redditibus qui sint alodium in feudum, in emendam et compensationem tercie partis decime Sancti Quirici de Munt Galiners sive de Terracia, quam pro vobis tenebam quamque pro alodio vendidi.

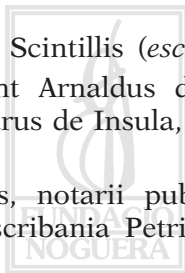
Quos quinquaginta solidos promito assignare et determinare vobis usque ad festum Pasche proxime venturum in honore domus de Oliveto, qui sint alodium in locis certis et determinatis, qui bene et plenarie valeant quinquaginta solidos Barchinone in redditibus annuatim. Quos honores, valentes dictos quinquaginta solidos, tenebimus nos et successores nostri in feudum pro vobis et successoribus vestris simul cum aliis honoribus sive feudis que pro vobis iam teneo, pro quibus omnibus faciemus ego et mei vobis et successoribus vestris homagium ore et manibus. Et hoc promito vobis attendere et complere bona fide et sine enganno infra predictum tempus sine aliqua excusatione, exceptione et dilatione, et contra hec non veniemus ego vel mei aliqua ratione, set hec ut dictum est superius attendemus et complebimus bona fide ad bonum intellectum.

Actum est hoc terciodecimo kalendas may anno Domini millesimo CC^o.L^o septimo.

Signum Bernardi de Scintillis (*escut*).

Testes huius rei sunt Arnaldus de Gualba, rector ecclesie Sancte Marie de Mari, Petrus de Insula, barchinonensis canonicus, et G. de Monte Tornesio.

Sig+num Petri Vives, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit in scribania Petri Marchesii, notarii, die et anno quo supra.

Sig+num Bernardi de Caderita, notarii.

Sig+num Iacobi de Portu, notarii.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hoc translatum sumptum ab originali die et anno prefixis scribi fecit et clausit et cum predicto originali comprobavit.

226

1257, abril, 29

Convinença entre Arnau de Codalet, fill del difunt Arnau de Codalet, i Guillem Hug de Serrallonga.

Arnau de Codalet, per ell i per tots els seus presents i futurs, acorda i promet a Guillem Hug de Serrallonga i als seus que la seva fortalesa de Codalet mai farà cap mal a Guillem Hug de Serrallonga ni als seus. Al seu torn, Guillem Hug de Serrallonga promet a Arnau de Codalet i als seus que ell i els seus sempre seran bons ajudants i legals valedors i defensors d'Arnau de Codalet i dels seus contra tots els homes que no vulguin admetre el dret directe d'Arnau.

A Original perdut.

a ACM. Jaricot, p. 7 (19 × 12,5 cm). Trasllat del 10-5-1266 fet pel mateix notari Guillem de Montalban.

Notum sit cunctis presentibus et futuris quod ego Arnaldus de Cotaletto, filius quondam Arnaldi de Cotaletto, non coactus in aliquo, non seductus, non circumventus, nemine me cogente sed gratis et ex certa scientia, per me et per omnes meos qui sunt vel erunt, convenio et promitto per bonam, utilem et solemnem stipulacionem, in perpetuum, tibi Gulliello Ugoni de Serralonga et tuis, quod mea forcia de Cotaletto unquam de cetero usque ad finem seculi tibi vel tui a me vel a meis aliquod malum, aliquod dampnum, aliquod impedimentum nullo modo valeat exercere vel evenire aliqua ratione nec etiam ab aliquo alio homine meo, consensu vel facto, sed semper (tu et) tui possitis vos inde ad dictam forciam omnes [...] adiuvare et prevalere contra cunctos homines, mecum et cum meis et sine me et meis, propter abbatem et ecclesiam Sancte Anne de Arul et dominum regem.

Ego ut hec omnia supradicta maiorem habeant firmitatem, tibi et tuis iuro hoc totum inviolabiliter observare omni loco et tempore, per Deum et hec sancta quatuor Domini Evangelia, quod sacramentum corporaliter manibus meis facio per me et per omnes

meos successores, presentes et futuros, quod hec omnia vere sint prescripta ego et mei in perpetuum compleamus [...] perficiamus, per bonum et ratum omni tempore habeamus, numquam in aliquo contraveniamus, constituendo et precipiendo successoribus meis similiter et districte semper hec cuncta observare et dictum sacramentum tibi facere et tuis semper ut dictum est.

Similiter ego Gullielmus Ugo de Serralonga predictus, per me et per omnes meos, presentes et futuros, promitto tibi iam dicto Arnaldo de Cotaletto et tuis semper in perpetuum per bonam et iustam stipulacionem, quod semper ero ego et mei similiter tibi et tuis adiutores boni et legales valitores et defensores contra cunctos homines qui nollant accipere directum, constituendo et precipiendo successoribus meis firmiter et districte hoc totum [...] tibi et tuis omni tempore observare.

Actum est hoc III kalendas madii anno Domini M^oCC^oL^oVII^o.

Sig++na domini Gullielmi Ugoni de Serralonga et domini Arnaldi de Cotaletto, qui hoc laudamus et firmamus et testes firmare rogamus. Sig+na fratris [...] abbatis Sancti Genesii, et Petri de Rupe Forti, et Petri Erbrini, et Bernardi de Roira, et Arnaldi de [...].

Sig+num Gullielmi de Montebando, publici notarii auctoritate domini Bernardi, episcopi, qui hanc cartam, rogatus, scripsit et suum signum interposuit.

Sig+num Gullielmi de Montebando, publici notarii, qui hoc translatum scripsit et cum originali comprobavit, de puncto ad punctum, de verbo ad verbum, nihil addens vel minuens coram [...].

Actum est hoc VI idus madii anno Domini M^oCC^oLX^oVI^o.

227

1257, maig, 26

Berenguera, abadessa del monestir de Sant Daniel, amb el consentiment i la voluntat del convent d'aquest lloc i també amb el consell i l'autoritat de Pere, bisbe de Girona, per la gran necessitat del monestir, lliuren perpètuamet a favor de Guillem de Terrassa i dels seus en franc i lliure alou tot el mas Olleres, situat a la parròquia de Sant Pere de Terrassa, pel preu de tres-cents sous de Barcelona, valent un marc de plata vuitanta-vuit sous.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 416 (230 × 440 mm). Al dors: "Venda feta per la Sra. Dª Berenguera, abadessa del monastir de S. Daniel de Girona, a Guillem de Terrassa, de tot aquell mas anomenat de Olleres, situat en la parròquia de S. Pere de Terrassa, als 26 de maig de 1257. Aprobà la sobredita venda lo Sr. Bisbe de Gerona y firmà: «Ego Petrus, Dei gracia gerundensis episcopus». Firmaren també las monjas de dit monestir: «Berengaria, Dei gracia Sti. Danielis abbatissa». Beatris de Paleria, sagristana".

Sit notum cunctis quod nos Berengaria, Dei gracia monasterii Sancti Danielis abbatissa, consilio et voluntate conventus eiusdem loci et consilio etiam et auctoritate domini Petri, Dei gracia gerundensis episcopi, gratis ac spontanea voluntate ac nemine nos cogente, ob maximam necessitatem nostram et dicti monasterii, providentes utilitatem et eius commodum, vendimus et cum hoc publico instrumento firmiter omni tempore valituro, liberando tradimus Guillelmo de Terracia, absenti, et suis et cui vel quibus dare, vendere, dimittere, stabilire seu quolibet alio modo alienare voluerit, per franchum et liberum alodium imperpetuum totum nostrum mansum vocatum de Olleres, qui est in parrochia Sancti Petri de Terracia, cum omnibus honoribus, possessionibus et terris cultis et heremis eidem pertinentibus et pertinere debentibus, et omnes census, usatica et agraria et iura et dominia et quicquid et quantum ratione domini vel proprietatis vel alio modo nos et dictum monasterium habemus et accipimus et habere et accipere debemus aut consuevimus in tota parrochia et termino Sancti Petri de Terracia.

Iamdictum itaque mansum et omnes honores et possessiones cultas et heremas, eidem pertinentes et pertinere debentes, cum exitibus et ingressibus et pertinenciis et tenedonibus suis et cum hominibus et feminis, ibi et inde unquam comorantibus, et cum censibus et usaticis et agrariis et iuvis et batudis et truginis et placitis et stabilimentis et serviciis et firmamentis et adempimentis et cuguciis et exorchiis et intestiis et redempcionibus hominum et feminarum, et cum omnium rerum dominiis, redditibus ac proventibus eorundem et exaccionibus universis et cum omni servicio et districtu, et cum censibus et agrariis et omnibus terre meritis et iuribus et dominiis et cum omnibus que ratione domini vel proprietatis vel alio quovis modo habemus et accipimus vel habere seu accipere debemus aut consuevimus in tota parrochia et termino Sancti Petri de Terracia, et cum pratis et pascuis, lignis, lignariis, ortis et quintanis et cum omnibus aliis hic expressis vel non expressis, que in predictis acapimus vel acapere debemus, et cum arboribus cuiuscumque generis sint, et cum melioramentis

et augmentis factis et quocumque modo decetero faciendis, et prout melius potest dici ad commodum et utilitatem dicti Guillelmi de Terracia et suorum, sic dicto Guillelmo de Terracia et suis et cui voluerit perpetuo, per franchum ac liberum alodium vendimus atque tradimus pro trescentis solidis Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, quos recognoscimus mississe et expendisse ad commodum et utilitatem dicti monasterii, de quibus fatemur nos esse bene paccatas, renunciando excepcioni peccunie non numerate. Et si hec vendicio amplius valet vel valebit decetero precio antedicto, totum damus et remittimus dicto Guillelmo de Terracia et suis donacione irrevocabili inter vivos. Renunciando legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni excepcioni doli [...] et accioni in factum et restitutioni in integrum et omni alii iuri.

Et ideo predicta omnia et singula de nostro nostrorumque successorum et dicti monasterii iure, dominio et potestate eyecimus penitus et extrahimus, eadem in ius, dominium et potestatem predicti Guillelmi de Terracia et suorum et quorumcumque velit libere et quiete per franchum et liberum alodium penitus transferendo, mitendo ac introducendo dictum Guillelmum de Terracia cum hoc presenti instrumento in corporalem et vaccuam horum omnium possessionem pleno iure, ad habendum, tenendum et omni tempore possidendum per franchum alodium, ad omnem suam voluntatem et suorum perpetuo faciendam sine aliquo retentu quem ibi vel inde in aliquo non facimus, omnibus nostris vocibus et racionibus, iuribus et dominiis et nostrorum successorum et dicti monasterii ibi et inde perpetuo extinctis et penes dictum Guillelmum de Terracia et suos remanentibus et translatis.

Et sic promittimus dicto Guillelmo de Terracia et suis perpetuo, per nos et omnes successores nostros, hanc vendicionem per franchum ac liberum alodium facere habere et tenere et possidere in pace contra cunctam viventem personam. Verum, si aliqua vivens persona aliquid ibi dicto Guillelmo de Terracia vel suis tetigerit, contradixerit, emparaverit, forisfecerit, demandaverit vel questionem aliquam sive demandam contra ipsum vel suos fecerit sive moverit, nos statim promittimus ante ipsum et suos ponere et honus litigii super nos recipere et totam causam producere ad effectum ab inicio usque in finem, et inde ipsum et suos semper indemnes servare in curia et extra curiam, et in placito et extra placitum, et in iudicio et extra iudicium, cum nostris propriis sump-
tibus, missionibus et expensis et monasterii supradicti. Et si forte dampnum aliquod vel gravamen sive missionem inde ipsum vel

suos facere vel sustinere modo aliquo oportuerit, totum convenimus eidem restituere et fideliter resarcire, plano verbo sine sacramento et testium produccione, et de eviccione et omni interesse. Obigamus dicto Guillelmo de Terracia et suis nos et successores nostras et dictum monasterium Sancti Danielis et omnia bona mobilia et immobilia dicto monasterio unquam pertinencia. Et si aliquo iure scripto vel non scripto sive excepcione vel occasione aliqua in futurum huic contractui obviam ire possemus, illi penitus renunciamus.

Et nos dominus Petrus, Dei gracia gerundensis episcopus, laudamus et concedimus supradicta.

Actum est hoc VII° kaledas iunii anno Domini millesimo CC^o.L^o. septimo.

Ego Petrus, Dei gracia gerundensis episcopus, subscribo.

(*Senyal*) Berengaria, Dei gracia Sancti Danielis abbatissa, Sig+num Beatricis de Paleria, sacristane, Sig+num Ermessendis de Barracibus, procuratie, Sig+num Cecilie de Ffaxano, Sig+num Agnetis de Solario, Sig+num Ramunde de Cerviano, Sig+num Ermessendis de Petra Talata, infirmarie, Sig+num Agnetis de Scala, Sig+num Berengarie de Villa Romano, camerarie, Sig+num Guillelme de Petra Talata, monialium Sancti Danielis, qui hec firmamus, laudamus, promitimus et concedimus.

Sig+num Poncii de Franquitate, Sig+num Guillelmi de Stagnola, baiuli de Episcopale, Sig+num P. de Mansione, baiuli Sancti Danielis, testium huius rei.

Sig+num Iohannis de Porcheriis, qui hec scripsit mandato Bernardi de Vicco, publici gerundensis notarii.

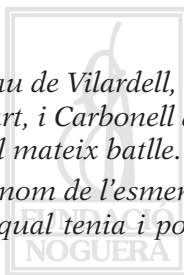
Sig+num Bernardi de Vicco, publici Gerunde notarii, * subscribo.

228

1257, novembre, 22

Hi havia un litigi entre Arnau de Vilardell, batlle de la casa de Sant Pau del Maresme, d'una part, i Carbonell de Torrents, de l'altra, el qual es dirimia en poder del mateix batlle.

Arnau de Vilardell, en nom de l'esmentada casa, reclamava a Carbonell de Torrents, el qual tenia i posseïa el mas del difunt Pere

del Pla, que en aquest mas hi havia de posar un home o una dona que hi fos un habitant soliu de la casa de Sant Pau del Maresme i li reclamava moltes altres coses. A això, Carbonell de Torrents responia negant-ho tot.

Pere Canal, jutge d'aquesta causa per delegació d'Arnau de Vilardell, decidí que el batlle provés el que afirmava, i condemnà Carbonell de Torrents a fer estada en el mas del Pla i a posar-hi una persona que en fos habitant permanent i soliu, pròpia del monestir de Sant Pau, amb tota la seva descendència, i el condemnà a fer tots els serveis acostumats i deguts al monestir. Amb relació a tots els altres capítols de la reclamació, absolgué Carbonell de Torrents i condemnà Arnau Vilardell, com a representant del monestir de Sant Pau.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 417 (280 × 180 mm). Al dors: "Carta super questione del mas qui fuit quondam Petri de Plano".

Inter Arnaldum de Vilardello, baiulum domus Sancti Pauli de Maritimo, agentem ex parte una, et Carbonellum de Torentibus, defendentem ex altera, in posse ipsius baiuli quod vertebatur in hunc modum.

Ponit Arnaldus de Vilardello, baiulus domus Sancti Pauli de Maritimo, contra Carbonellum de Torentibus quod tenet et possidet mansum qui condan fuit Petri de Plano, in quo manso dictus Carbonellus tenetur instituere unum hominem vel mulierem qui vel que sit ibi habitants et solidus domus Sancti Pauli de Maritimo, unde cum dictus Arnaldus de Vilardello habeat locum dicti Petri, monachi, nomine dicte domus a dicto Carbonello, quod instituat hominem vel mulierem qui vel que in dicto manso sit solidus affocatus domus Sancti Pauli. Item ponit contra eundem quod in honore dicti mansi de Plano sunt plures arbores diversorum generum, de quibus arboribus dictus Arnaldus de Vilardello petit nomine Sancti Pauli, quod talem partem donet ei de fructibus arboribus, qualem donet de expletis bladorum. Item ponit contra eum quod emparavit illi per V vices vel amplius omnes pocessiones quas tenet per domum Sancti Pauli et negligendo dominacionem frexerit emparas, pro quibus dictus Arnaldus de Vilardello petit a dicto Carbonello V solidos pro una quartera. Item ponit contra eundem quod debet ei unum cauponem censuale de uno anno a IIIIor annis citra, quod petit sibi restituí et solvi in duplo. Item ponit contra eundem quod tenet unam peciam terre per domum Sancti Pauli de Maritimo in loco vocato Apud Quercum de Rasa,

et afrontat ab oriente in honorem mansi de Torente et ab occiduo in riera, de qua pecia terre consuevit dare unum par cauponum dicto monasterio et ipsi baiulo, quos caupones cessavit dare a IIIor annis citra, quos petit sibi restituí in duplo et solvi. Et in hiis omnibus factis petit dictus Arnaldus nomine Sancti Pauli predictum Carbonellum sibi similiter condempnari.

Ad quod respondet Carbonellus primo capitulo et confitetur se tenere mansum qui fuit condam Petri de Plano. Item confitetur quod in dicto manso debet tenere hominem vel feminam habitantem, negat tamen quod debeant esse ille persone solide et affocantes ipsius domus Sancti Pauli. Ad secundum capitulum respondet et confitetur quod in honores dicti mansi sunt plures arbores, sed negat quod de ipsis debeat talem partem dare qualem dat de expletis bladorum, cum nunquam ipse nec sui antecessores illud dederunt, et maxime quod pro domibus et arboribus dat census domui Sancti Pauli quolibet anno unam gallinam et XII denarios istius monete Barchinone et duos quarterios vini et unam quarteriam ordeí et unam quarteriam spelte et unum vuitan tritici; negat dictus Arnaldus dictum Carbonellum hunc census hiis rationibus solvere. Ad tercium capitulum respondet et negat illud. Ad quartum respondet et negat illud. Ad quintum capitulum respondet et negat se tenere ipsam peciam terre nec tenuisse pro domo Sancti Pauli dono nec adquisicione, nec etiam vult ipsam, et ideo non tenetur in cauponibus prestandis sive censu.

Et iudex interloquendo pronunciavit quod dictus baiulus probet quod asserit. Unde ego Petrus de Canali, iudex huius cause ex delegacione dicti Arnaldi de Vilardello, visa petitione et responcione factam ad illam, et omnibus diligenter inspectis que in mei presencia fuere proposita, de iure pronuncians dictum Carbonellum de Torentibus condempno quod in dicto manso de Plano mansionem faciat et ibi personam instituat que sit ibi habitans continua et solida, propria monasteri Sancti Pauli, cum tota proenie sua et faciat illi monasterio omnia servicia solita et debita. Super omnibus aliis capitulis in libello positís, dictum Carbonellum de Torentibus absolvo et dictum Arnaldum de Vilardello racione monasterii Sancti Pauli condempno.

Lata sententia X^o kalendas decembris anno Domini M^o.CC^o.L. septimo, presentibus P. Suyer et Stephano Mercerii et A. de Olivaria.

Sig+num Petri de Canali, diachoni, notarii publici de Fevolines, qui hanc sententiam tulit et eam scribi fecit et clausit, cum litteris apposis in..., die et anno prefixo.

1258, febrer, 11

Berenguer de la Clusa reconeix a Guillem Hug de Serrallonga i als seus el feu que ell i els seus han de tenir i tenen per ell en el rodal de Sant Pere de Ceret.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 418 (175 × 95 mm). Al dors: "Confessió y regonaxensa feta per Berenguer de Clusa a Guillem Hugo de Serrallonga de cert cens. Particulars".

Notum sit cunctis quod ego Berengarius de Clusa concedo et recognosco tibi Guillelmo Hugoni de Serralongua et tuis feudum quod ego et mei debemus tenere et tenemus pro te vel pro tuis in adiacencia Sancti Petri de Cereto, scilicet bordam de Casals cum omnibus suis pertinenciis, et mansum Saigimunde, femine de Caminels, et mansum Raimundi Grimaldi de Lavaines, et bordam de Casa Herma, et mansum Petri Vincencii condam, et mansum de Ollera in quo habitat Berengarius Iohannes, et bordam Petri Pagesii de la Vila condam, et mansum Martini de Planes, et bordam Arnaldi Bernardi de Cases de Prattus, et bordam de Serral [...] quam tenet Guillelmus de Montanola, et mediam bordam quam habeo in parrochia Sancti Martini de Paladario in loco vocato Ad Gad. Hec omnia predicta confiteor tibi Guillelmo Hugoni de Serralongua [...] quod teneo pro te et nescio quod aliud teneam vel tenere debeam pro te nec pro tuis in parrochiis Sancti Petri de Cereto et Sancti Martini de Paladario, et hoc facio iurare super animam meam [...] quod ego de tuo feudo aliud nescio in parrochiis supradictis nisi hoc quod superius dictum est.

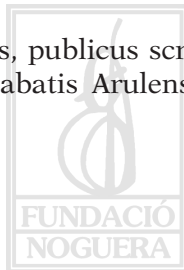
Actum est hoc III° idus februarii anno Domini M^o.CC^o.L^o.VII°.

Sig+num Berengarii de Clusa predicti qui hoc laudo et firmo et testes firmare rogo.

Sig+num Guillelmi Hugonis de Serralongua, predicti, qui hoc laudo et firmo.

Sig+++na Petri de Rocafort et Guillelmi de Moxac et Raimundi Gili de [...], testium.

Raimundus Camprins, publicus scriptor Arulensis scripsit hec auctoritate domini Petri, abatis Arulensis, et hoc signum (*senyal*) fecit.

230

1258, abril, 9

Pere de Sant Medir, la seva esposa Maria i la mare de Pere de Sant Medir Guillema venen a favor del jueu Jucef de Besiers i dels seus, a perpetuïtat, en propi, lliure i franc alou aquelles cases que tenen en franc alou al raval de la ciutat de Barcelona, al carrer de la Boqueria. Per aquesta venda confessen a Jucef de Besiers que n'han rebut dos-cents vint-i-cinc morabatins d'or i, a més d'això, Jucef de Besiers els ha perdonat tota l'entrada que li havien de donar per l'establiment de les cases esmentades que fa a favor de Pere de Sant Medir.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 419 (345 × 285 mm). Al dors: "Barcelona. Venda feta per Pere de Sto. Medirio y Maria, muller sua, a Joseph de Besers, de todas aquellas cases situades en la ciutat de Barcelona al carrer de la Bocaria. Fa per la permuta y part venda feta per lo prior de St. Pau del Maresme y lo Rt. en Garcia de Gualba, sotsdiaca de la Seu de Barcelona, de 5 morabatins sobre cases a la Bocaria".

In Christi nomine. Sit omnibus manifestum quod ego Petrus de Sancto Medirio et uxor mea, Maria, et ego Guillelma, mater dicti Petri de Sancto Medirio, non dolo, vi vel metu inducti neque in aliquo curcumventi, set bono animo et spontanea voluntate et ex certa sciencia, vendimus quisque nostrum pro toto, per nos et nostros presentes atque futuros, tibi Jucef de Besers, iudeo, et tuis et cui sive quibus volueris perpetuo, per proprium, liberum et franchum alodium, illas domos nostras cum operatoriiis, solis et suprapositis, hostiis, stillis, stillicidiis, servitutibus, adempriviis, introitibus et exitibus suis et pertinenciis, quas per franchum alodium habemus in suburbio civitatis Barchinone in carraria que dicitur de Boqueria. Terminantur autem dicte domus ab oriente in domibus Guitardi Caluvini, a meridie in carraria publica, ab occidente et circio in domibus Periconi Ballistarii filii quondam Guillelmi Ballistarii.

Iamdictas itaque domos cum operatoriiis, solis et suprapositis, hostiis, stillis, stillicidiis, servitutibus, adempriviis, introitibus et exitibus suis et pertinenciis, simul cum omnibus locis, iuribus, vocibus et actionibus realibus et personalibus nobis in hiis vel pro hiis competentibus et competituris, vendimus quisque nostrum pro toto, per nos et nostros presentes atque futuros, tibi et tuis et cui volueris per proprium, liberum et franchum alodium. Et ut melius dici potest et intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, extrahimus predicta omnia et singula de nostro

nostrorumque iure, dominio et posse et eadem omnia et singula in tuum tuorumque ius, dominium et posse mitimus et transferimus irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus te de prediis domibus in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem vestram propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem tuam tuorumque voluntatem libere faciendam per proprium, liberum et franchum alodium, sine contradiccione et retentu nostro et nostrorum et ullius persone.

Pro hac autem vendicione confitemur nos a te numerando habuisse et recepisce ducentos viginti quinque morabetinos in auro, curribiles, anfussinos iustique ponderis, et ultra hos remisisti nobis totam intratam quam tibi debebamus dare pro stabilimento quod facis de predictis domibus michi, Petro de Sancto Medirio predicto, in quibus ducentis viginti quinque morabetinis renunciamus excepcioni non numerate peccunie et morabetinorum non receptorum. Renunciamus etiam quantum ad hec, ex certa sciencia, legi illi que subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii et omni iuri canonico et civili, publico et privato, scripto et non scripto sive consuetudinario, ac omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, dantes, remittentes et ex certa sciencia perpetuo et irrevocabiliter cedentes tibi et tuis si quid hec que tibi vendimus plus valent aut possunt valere precio supradicto. Insuper convenimus et promittimus tibi, quisque nostrum pro toto, per firmam et solempnem stipulacionem quod salvabimus tibi et tuis perpetuo totam predictam vendicionem, et erimus inde tibi et tuis legales guirentes, actores et defensores contra omnes personas, et tibi et tuis semper de firma et legali eviccione teneri promittimus. Ad questionem vero si qua tibi vel tuis mota fuerit in predictis, in totum scilicet vel in partem, statim promittimus quisque nostrum pro toto satisfacere et respondere, et promittimus in principio litis in nos suscipere honus litigii et agere causam nostris propriis expensis a principio usque ad finem, vel tu aut tui si volueritis possitis ipsam causam agere per vos ipsos, tibi tamen et tuis super hoc eleccione servata, remittentes tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciacionis. Et si tu vel tui eligeritis tractare causam in propria persona, promittimus tibi quisque nostrum quod restituemus tibi et tuis omnes expensas circa litem factas et quicquid a te vel tuis evictum fuerit, cum omni dampno, gravamine et interesse quod inde te vel tuos oportuerit facere aut modo aliquo sustinere, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, super quibus dampno,

gravamine et interesse credatur tibi et tuis simplici verbo, nullo alio genere probationis exacto. Et pro hiis omnibus superius dictis complendis firmiter et attendendis, obligamus tibi et tuis quisque nostrum insolidum omnia bona nostra mobilia et immobilia que modo habemus et inantea habituri sumus, in quibus melius accipere volueritis tu et tui, absque placito, sacramento et testibus. Ne vero aliquis nostrum pro aliquo in hiis que dicta sunt excusari valeat vel differri, renunciamus quantum ad hec nove constitutioni et beneficio dividende accioni, et specialiter et expressim et ex certa sciencia ego, dicta Maria, renuncio quantum ad hec sponsalicio et auxilio senatus consulti velleyani et iuri ypothecarum mearum. Et ad maiorem cautelam tibi et tuis habendam, iuramus nos, dicta Maria et Guillelma, per Deum et eius sancta IIIor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta, quod nunquam contra predicta vel aliqua de predictis veniamus per nos vel per interpositam personam aliquo iure vel aliqua racione.

Actum est hoc quinto idus aprilis anno Domini millesimo CCº. quinquagesimo octavo.

S+num Marie uxoris Petri de Sancto Medirio, S+num Guillelme matris eiusdem Petri de Sancto Medirio, nos qui predicta concedimus, laudamus, firmamus et iuramus.

Sig+num Petri de Sancto Emeterio qui predicta omnia laudo, concedo et firmo.

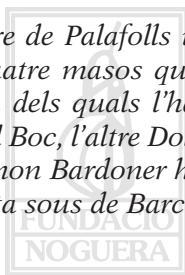
Testes huius rei sunt Gualdus Mur, Petrus Tineturarius et Petrus Marci notarius.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit cum litteris emendatis in..., die et anno quo supra.

231

1258, abril, 18

Ramon Bardoner ven a Pere de Palafolls i als seus, perpètuament, en lliure i franc alou, quatre masos que té a la parròquia de Sant Esteve de Tordera, un dels quals l'habita Palet de la Grevolosa, l'altre Roig del Puig del Boc, l'altre Dolça del (mas) Llopart, i l'altre Bernat del Roure. Ramon Bardoner ha fet aquesta venda pel preu de nou-cents cinquanta sous de Barcelona.

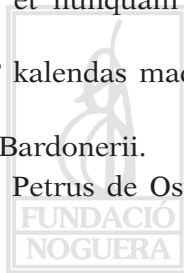
- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 420 (240 × 135 mm). Document amb diverses parts esborrades. Ha estat transcrit amb l'ajuda del document núm. 232, el qual és continuació d'aquest. Al dors: "Vendicio quatuor mansorum in parrochia de Tordaria in loco dicto Gravalosa quod fecit Raimundus Bardonerius Petro de Palafoll pro francho alodio".

Sit notum cunctis quod ego Raimundus Bardonerius, per me et meos vendo vobis Petro de Palafollis et tuis perpetuo per franchum et liberum alodium, illos quatuor mansos quos habeo in parrochia Sancti Stephani de Tordaria, quorum mansum unum inhabitat ibi Palet de Gravalosa, et alium Rubeus de Podi Yrci, et alium Dulcia de Lopart, et alium Bernardus de Robore de eodem loco. Quos quidem mansos cum exitibus, ingressibus et pertinenciis et tenedonibus, censibus, agrariis, hominibus et feminis ibi vel alibi unquam comorantibus, et cum omnibus rerum dominiis sive exaccionibus ac proventibus, prout melius illos ego et Arnaldus Bardonerius [...] et R^o, fratri nostro, [...] A^o, fratre meo, locum habeo in predictis, ut in cartis inde confectis quas vobis trado in presenti continetur, in quibus [...] mansis et omnibus in eis contentis [...] cedo et dono vobis et cui vos volueritis iura omnia, loca, voces, rationes et acciones meas reales et personales, utiles et directes, michi et meis competentes et competituras, ad omnem vestram voluntatem vobis et vestris et cui volueritis vendo et trado precio noningentorum quinquaginta solidorum Barchinone, de quibus fateor me esse [bene paccatum], renunciando excepcioni non numerate peccunie. [Et si] plus valet predicta vendicio vel amodo valebit precio predicto, totum vobis et vestris dono donacione irrevocabili inter vivos, renunciando expresse [...] legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni excepcioni doli et alii iuri michi competenti vel competituro. Eyicendo dictos mansos de nostro nostrorumque [iure, dominio et posse et in vestrum vestrorumque ius, dominium] et posse penitus transfere[n]do, mitendo vos in corporalem et vaccuam possessionem ad habendum et tenendum ad vestram voluntatem [...] sine aliquo retentu [...]. Promitendo quod me et meos predicta vendicionem bonam et firmam habere et nunquam contravenire causa aliqua vel racione [...].

Actum est hoc XIII° kalendas madii anno Domini millesimo CC^o.L^o. octavo.

Sig+num Raimundi Bardonerii.

Testes huius rei sunt Petrus de Ostalrico et Petrus Scinterius de Gerunda.

Ego Petrus de Armentera scripsi hec mandato Bernardi de Vicco, publici Gerunde notarii.

Ego Bernardus de Vicco, publicus Gerunde notarius, * subscribo.

232

1258, abril, 18

Pere de Palafolls ven i lliura a Pere d'Hostalric i als seus, en propi i lliure alou, tots els quatre masos que té a la parròquia de Sant Esteve de Tordera, en el lloc que es diu "la Grevolosa", un dels quals s'anomena "Mas d'en Palet" de la Grevolosa i l'habita Berenguer Palet, un altre s'anomena "Llopart" i l'habita Dolça Lloparda, un altre s'anomena "mas del Puig del Boc" i l'habita Roig del Puig del Boc, i un altre s'anomena "mas del Roure" i l'habita Berenguer del Roure. Pere de Palafolls ven i lliura aquests masos en franc i lliure alou pel preu de mil cinc-cents sous de Barcelona, valent un parc de plata vuitanta-vuit sous.

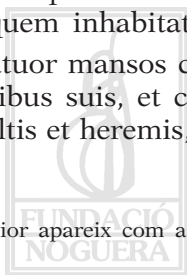
Segueix l'època dels mil cinc-cents sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 421 (215 × 490 mm). Al dors: "Petrus de Palafollis vendit Petro de Hostalricho quatuor mansos in parrochia de Tordera in loco de Gravalosa".

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Palafollis, gratis et spontanea voluntate, per me et omnes meos vendo et cum hoc publico instrumento, firmiter omni tempore valituro, liberandotrado tibi Petro de Ostalrico et tuis et cui vel quibus velis dare, vendere, dimittere, stabilire seu quolibet alio modo alienare volueris, per proprium ac liberum alodium imperpetuum, omnes illos quatuor mansos quos habeo et teneo in parrochia Sancti Stephani de Tordaria in loco qui dicitur Gravalosa, quorum unus vocatur mansus Paleti de Gravalosa quem inhabitat Berengarius Paleti, et alius mansus Leopardus quem inhabitat Dulcia Leuparda, et alius mansus de Podio de Bucho quem inhabitat Rubeus de Podio Yrcho, et alius de Robore quem inhabitat Berengarius de Robore.²⁴

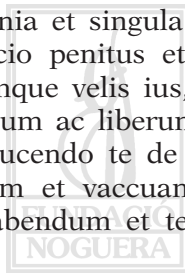
Iamdictos itaque quatuor mansos cum exitibus et ingressibus et pertinenciis et tenedonibus suis, et cum omnibus honoribus et possessionibus et terris cultis et heremis, quecumque et ubicumque

24. En el document anterior apareix com a Bernardus de Robore.

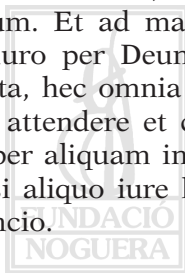
et qualescumque sint, eisdem pertinentibus et debentibus pertinere quoquo modo, et cum hominibus et feminis presentibus et futuris ibi et inde unquam comorantibus, et cum censibus, usaticis et agrariis et omnibus terre meritis, et cum iuvis et batudis et traginis et questiis et toltis et forciis et placitis et firmamentis et stabili-mentis, serviciis et adempramentis, cuguciis, exorchiis, intestiis, intestacionibus et redempcionibus hominum et feminarum, et cum pratis, pascuis, boschis, lignis, lignariis et eorum adempramentis, et cum omni servicio et destrictu et cum omnium rerum dominiis, redditibus ac proventibus eorundem et exaccionibus universis, et cum omnibus aliis hic expressis et non expressis que ego vel aliquis pro me in predictis recipimus vel habere seu recipere debemus aut consuevimus, iuste vel iniuste, et cum omnibus iuribus et dominiis, et cum omnibus que ego habeo vel habere seu accipere debeo in tota parrochia Sancti Stephani de Tordaria quoquo modo vel iure, et prout melius ego emi a R. Bardonerio hec supradicta, ut in instrumento inde confecto continetur, et ut melius, utilius ac lacius potest dici, intellegi sive excogitari ab aliqua sapienti persona ad tuum commodum, salvamentum et sanum intellectum omniumque tuorum, sic predicta omnia et singula tibi et tuis et cui volueris per franchum ac liberum alodium vendo et trado pro mille et quingentis solidis Barchinone, valente marcha argenti LXXX.VIII solidos, de quibus omnibus confiteor et recognosco me esse a te bene paccatum et contentum et in omnibus satisfactum, renunciando excepcioni peccunie non numerate et rei non tradite et omni excepcioni doli. Et ideo scio et in veritate confiteor me in hac vendicione non esse lesum nec in aliquo deceptum et supradicta vendicio ad presens plus hoc precio non valet, verum si forte aliquo casu plus esse dicto precio valitura, illud plus totum in presenti tibi et tuis dono donacione irrevocabili inter vivos, renunciando legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni excepcioni doli et accioni infactum et restitutioni inintegrum et omni alii iuri et rationi quibus contra hec in aliquo obviam ire possem.

Et ideo predicta omnia et singula de meo meorumque iure, dominio et potestate eyicio penitus et extraho, eadem in tuum tuorumque et quorumcumque velis ius, dominium et potestatem, libere e quiete per franchum ac liberum alodium penitus transfere-ndo, mitendo ac introducendo te de presenti cum hoc publico instrumento in corporalem et vaccuam horum omnium possessionem pleno iure, ad habendum et tenendum et omni tempore

possidendum per franchum ac liberum alodium ad omnes tuas tuorumque voluntates perpetuo faciendas.

Mandans itaque omnibus hominibus predictorum mansorum et omnibus illis qui de predictis michi tenentur, ut inde tibi et tuis respondeant et satisfaciant et respondere de omnibus tibi et tuis teneantur quemadmodum michi tenebantur ante huiusmodi vendicionem, absolvendo eos ac penitus imperpetuum de predictis liberando, nullo in predictis michi vel meis iure retento, omnibus meis vocibus et racionibus, iuribus et dominiis et omnium meorum ibi et inde perpetuo extinctis et penes te remanentibus et translatis. Et sic promito tibi et tuis, per me et omnes meos heredes et successores, hanc vendicionem semper per franchum ac liberum alodium facere habere et tenere et possidere in pace, et esse defensorem et guarentem contra cunctam viventem personam, verum si aliqua persona aliquid ibi tibi vel tuis tetigerit, contradixerit, emparaverit, forifecerit, demandaverit, inquietaverit vel questionem aliquam sive demandam contra te vel tuos fecerit sive moverit, ego statim ante litis ingressum promitto tibi in fide mea ante te et tuos me ponere et honus litigii super me recipere et totam causam ducere ad effectum, ab inicio usque in finem, et inde te et tuos semper indemnes servare, in curia et extra curiam, in placito et extra placitum, in iudicio et extra iudicium, cum meis propriis sumptibus, missionibus et expensis. Et si forte dampnum aliquod vel gravamen sibe missionem inde te vel tuos facere vel sustinere modo aliquo oportuerit, totum promitto tibi et tuis restituere et fideliter resarcire tuo plano verbo, sine sacramento et testium produccione, et de eviccionem et omni interesse. Et pro hiis tibi attendendis et complendis, obligo tibi et tuis me et heredes meos et successores et omnia mea bona mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Pro predictis etiam tibi attendendis et complendis, dono tibi treugas atque tenencias, ita quod si aliquid in predictis tibi frangeretur vel aliquid a me vel a meis vel ab aliquo, racione ei, tangeretur per treugas atque tenencias, possis inde me convenire, et ego inde tibi teneam ad tuum bonum et intellectum. Et ad maiorem firmitatem omnium predictorum habendam, iuro per Deum super sancta IIIIor eius Evangelia corporaliter tacta, hec omnia et singula semper bona et firma habere et tenere et attendere et complere et nullo tempore contravenire, per me vel per aliquam interpositam personam, iure aliquo sive causa; quare si aliquo iure huic contractui obviam ire possem, illi penitus renuncio.

Actum est hoc XIII° kalendas madii anno Domini millesimo CC^o.L^o. octavo.

Sig+num Petri de Palafollis predicti qui hec firmo, laudo, concedo atque iuro.

Huius rei testes sunt Gerallus de Paba, Raimundus de Broza et Petrus Scinterius.

Signum Iohannis de Porchariis qui hoc scripsit mandato Bernardi de Vico, publici gerundensis notarii.

Ego Bernardus de Vicco, publicus Gerunde notarius, * subscribo.

.....

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Palafollis recognosco et in veritate confiteor me esse bene paccatum, contentum et in omnibus satisfactum, renunciando excepcioni peccunie non numerate a te, Petro de Ostalrico, de omnibus illis mille quingentis solidis Barchinone pro quibus tibi vendidi per franchum ac liberum alodium quatuor mansos quos habebam in parrochia Sancti Stephani de Tordaria in loco qui nuncupatur Gravalosa, quorum unus vocatur mansus Paleti, et alius mansus Leopardus, et alius de Podio de Yrcho, et alius de Robore, ut in instrumento vendicionis inde confecto plenius continetur. Quam vendicionem et cartam ipsius cum hoc publico instrumento et omnia in eadem contenta et nominata laudo, concedo, approbo et confirmo, prout melius potest dici ad tuum bonum et sanum intellectum, Et de predictis mille quingentis solidis solvo et quitium voco te et omnes tuos imperpetuum, ita quod nunquam inde a me vel a meis vel ab aliquo alio tu vel tui possitis in aliquo conveniri, et ad maiorem firmitatem omnium predictorum, iuro per Deum super sancta III^{or} eius Evangelia corporaliter tacta, hec omnia semper bona et firma habere et tenere et nullo tempore contravenire, per me vel per aliquam interpositam personam, iure aliquo sive causa.

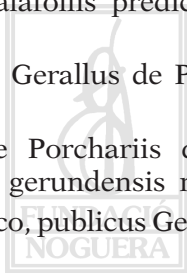
Actum est hoc XIII° kalendas madii anno Domini millesimo CC^o.L^o. octavo.

Sig+num Petri de Palafollis predicti qui hec firmo et laudo atque iuro

Huius rei testes sunt Gerallus de Paba, Raimundus de Broza et Petrus Scinterius.

Signum Iohannis de Porchariis qui hoc scripsit mandato Bernardi de Vico, publici gerundensis notarii.

Ego Bernardus de Vicco, publicus Gerunde notarius, * subscribo.

233

1258, octubre, 24

Pere Ganagou de Mollet i la seva mare Berenguera venen a Bartomeu de Mogoda una peça de terra amb la vinya que hi ha plantada, la qual la tenen per Guerau Gibilí a la parròquia de Santa Maria de Martorelles, en el lloc anomenat "Curey". Pere i Berenguera fan aquesta venda pel preu de trenta sous de moneda perpètua corrent de Barcelona de tern.

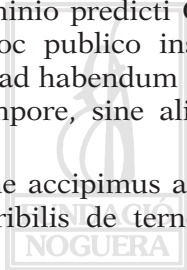
Bartomeu de Mogoda i els seus no hi podran proclamar cap altre senyor que Guerau Gibilí i els seus, i podran vendre i alienar l'esmentada peça de terra a qui vulguin després d'haver-los comunicat la fadiga de trenta dies, salvat el dret i el domini d'en Guerau Gibilí i dels seus.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 422 (305 × 160 mm).

Sit notum omnibus quod nos Petrus Ganagou de Molleto et mater mea Berengaria per nos et nostros presentes et futuros, gratis et bona voluntate vendimus tibi Bartolomeo de Mogoda et cui melius velitis imperpetuum, unam peciam terre cum vinea que ibi est plantada, quam tenemus per Geraldum Gibilinum in parrochia Sancte Marie de Martorillis, prout terminatur ab oriente in prato de Canonicha Barchinone quod est alodium domini episcopi et in tenedone Ferrarii Morages, a meridie in alodio Petri Arberti quod est tenedo Riculfi, ab occiduo in alodio Sancti Cucuphatis quod est tenedo Raimundi de Columberio et mansi de Olivaria, a circio in honore Raimundi de Columberio et mansi Mascordi et mansi de Olivaria. Et est dicta pecia terre in loco qui dicitur Curey.

Iamdictam itaque peciam terre, cum introitibus et exitibus suis et cum vinea ibi plantada et cum omnibus his que ibi sunt et erunt, simul cum omnibus eius usaticis et ademprivis, simul etiam cum omni nostro iure, voce, racione et accione prout melius dici potest ad tuum tuorumque bonum intellectum, sic vendimus tibi et cui volueris imperpetuum ad faciendum ibi quicquid facere volueris, salvo iure et dominio predicti Geraldí Gibelini et suorum imperpetuum. Et cum hoc publico instrumento mittimus te in possessionem corporalem ad habendum et tenendum, possidendum et expletandum omni tempore, sine aliquo nostro nostrorumque retentu et accione.

Et pro hac vendicione accipimus a te triginta solidos monete Barchinone perpetue curribilis de terno, de quibus XXX solidis

sumus peccati ad nostram voluntatem, omni excepcioni renunciando. Quapropter promittimus et convenimus tibi et cui volueris predictam peciam terre, prout superius continetur et cum omnibus arboribus diversorum generum que ibi sunt et erunt, facere tenere, habere et expletare in pasce contra omnes personas et esse legales guarentes et defensores et firmiter teneri de legali eviccione, salvo iure et dominio domini supradicti. Et hoc totum habeatis super omnibus bonis nostris mobilibus et immobilibus, habitis et habendis. Ne vero deinde contra predicta veniamus nec aliquem venire faciamus [...] doli et duplici decepcons et omni alii iuri scripto et non scripto penitus renunciamus. Et hoc totum iuramus super sancta Dei IIIor Evangelia nostris manibus corporaliter tacta. Deinde autem tu et tui teneatis omnia predicta ad fidelitatem supradicti domini et suorum. Ibique vero nullum aclamante dominum nisi ipsum Geraldum Gibilinum et suos. Possitis etiam tu et tui predictam peciam terre, cum quercubus que ibi sunt et erunt, vendere et alienare cui volueris postquam in supradicto vel suis fatigatus fueris spacio XXX dierum, salvo iure et dominio ipsius Geraldi et suorum.

Actum est hoc IX kalendas novembris anno Domini M.CC.L. octavo.

S+num Petrus Ganagou predicti, S+num Berengarie matris ipsius, nos ambo qui hoc iuramus et firmamus.

Huius rei testes sunt Bernardus de Falgera et Berengarius de Podiolo.

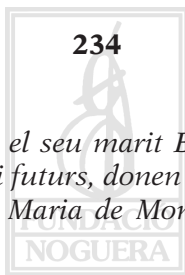
S+num Geradi Gibelini, S+num Berengarie matris ipsius, qui hoc firmamus, salvo iure nostro.

Sig+num Iacobi de Roveriadech, notarii.

Sig+num Petri de Ulzina, presbiteri notarii ville de Calidis pro Iacobo de Ruviriade, qui hec scripsit cum litteris... die et anno quo supra.

1259, maig, 28

Geralda de Campsentelles i el seu marit Bernat de Pera, per ells i per tots els seus, presents i futurs, donen i estableixen a favor de Déu, de l'església de Santa Maria de Montalegre i de Guillem de la

Coma, priora d'aquest lloc, per a la mensa de la casa de Montalegre i a favor de totes les devotes a Déu d'aquesta casa, una terra o muntanya que tenen en alou a la parròquia de Sant Fost al lloc anomenat "Muntanya de Terricabra". Aquesta terra termeneja a llevant amb el puig d'en Duran, a migjorn amb la castlania del castell de Montalegre, a ponent amb l'alou de l'esmentada església de Santa Maria i al nord amb l'honor de Longanyola, honor que l'esmentada casa té per Geralda i el seu marit i que fa partió amb l'honor de Pere de Corts.

Geralda de Campsentelles i el seu marit Bernat de Pera fan aquesta donació o establiment amb la condició que Guillemma i aquells que tinguin aquesta honor sempre els donin fidelment a ells i als seus la tasca i el braçatge de tots els fruits del pa i del vi que Déu hi doni, i que allí no hi elegeixin ni proclamin cap altre senyor sinó a ells i els seus; i ells i els seus faran que l'esmentada església i la priora d'aquest lloc tinguin sempre en pau aquesta donació o establiment. Per aquest establiment o donació, Geralda de Campsentelles i Bernat de Pera han rebut cent sous de bona moneda perpetual de tern de Barcelona, dels béns de l'esmentada església i de la priora.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 423 (225 × 146 mm). Al dors: "St. Fost. Stabiliment fet per Garava de Camp Senteles a la dona na Cumba, monja y priora de Mont Alegre, una sort de terra o montanya scituada en la parròchia de St. Fost en lo lloc nomenat Montanya de Tericabra. Va ab la venda feta per dita Garava de Camp Sentelles a la priora del monastit de Montalegre. Registrada St. Fost".

a Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 35. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Sit notum cunctis quod ego Geralda de Campo Santillis et maritus meus Bernardus de Petra, per nos et per omnes nostros presentes et futuros, cum hoc publico instrumento perpetuo valituro damus et stabilimus domino Deo et ecclesie Sancte Marie de Monte Leto et vobis Guillelme de Cumba, eiusdem loci priorese, et ad mensam domui de Monte Leto, et omnibus Deo devotis dicte domui, quandam sortem terre sive montaneam quod nos habemus et tenemus per nostrum alodium in parochia Sancti Fausti in loco vocato montania de Tericabra, quod terminatur ab oriente in podio de Duran, a meridie in castlania castri Montis Leti, ab occiduo in alodio predictae ecclesie Sancte Marie et in ipso prato, a parte circii in ipsa honore de Longaynola quod dicta domo tenet per nos donatores, quam dividit cum honore Petri de Curtibus. Predictam vero sortem terre sive montaneam cum introitibus et

exitibus et cum arboribus diversorum generum, quos ibi sunt et erunt, et cum omnibus melioramentis quos ibi feceritis et facere volueritis, cum terminis et affrontacionibu, sicut melius potest dici vel intelligi ad utilitatem et proficium dicte ecclesie et dicte domo, damus et stabilimus dicte ecclesie et dicte priorisse ad habendum et tenendum ac omni tempore in pace posidendum. Sub tali condicione et forma facimus hoc stabilimentum sive donum, quod semper vos et eos qui dictam honorem tenuerint, donetis nobis et nostris de omnibus fructibus panis et vini quos in dicta honore Deus dederit, tascam et braciaticum fideliter. Ibi vero alium seniore non eligatis nec proclametis nisi nos et nostros, et nos et nostros faciamus semper tenere et habere in pace dictum donum sive stabilimentum dicte ecclesie et prioresse eiusdem loci sicut supradictum est. Accipimus autem per hanc stabilicionem sive donacionem, de bonis predicte ecclesie et dicte prioresse, centum solidos bone monete Barchinone perpetualis et ternalis, quos numerando confitimus habuisse et recepisse.

Actum est hoc V kalendas iunii anno Domini M.CC.L.IX.

S+num Geralde de Campo Santillis, S+num Bernardi de Petra mariti sui, nos qui hoc laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Bernardus Letori et Stephanus de Ciraria et Guillelmus de Torentibus.

Sig+num GERALDI de Vallromanis, notarii publici in Vallense pro domino rege, qui hoc scripsit cum literis supraposits in VI linea ubi dicit 'quos ibi sunt et erunt', die et anno prefixo.

235

1260, gener, 2

Ramon de Perelló, de la parròquia de Santa Eulàlia d'Hortsavinyà, amb una donació entre vius dona al seu germà Pere i als seus, a perpetuïtat, tot el mas i l'honor anomenada "Mas Perelló", el qual és en l'esmentada parròquia i en altres llocs. Ramon de Perelló fa aquesta donació salvat el dret de Sant Pau del Maresme.

Per aquesta donació Ramon de Perelló rep del seu germà Pere cinquanta sous de moneda de Barcelona de tern.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 424 (153 × 180 mm).

Sit notum cunctis quod ego Raimundus de Perilione de parrochia Sancte Eulalie de Orto Seviniano, per me et per omnes meos presentes atque futuros, dono donacione facta inter vivos tibi Petro, fratri meo, et tuis inperpetuum, videlicet totum ipsum meum mansum et honorem qui dicitur Mansus Perilionus qui est in supradicta parrochia et in cunctis aliis locis.

Predictum mansum et honorem et omnes res mobiles et immobiles quas ego habeo in dicta parrochia dono tibi et tuis, scilicet domibus cum solis et suprapositis, terris et vineis, cultis et incultis, nemoribus et paschis cum omnibus arboribus diversorum generum, et omnia iura mea que ego ibi habeo et habere debeo tam ratione patris mei vel matris mee, et omnia iura mea que ego habeo in dicta parrochia et in aliis parrochiis ad dictum mansum pertinencia.

Predicta omnia dono tibi et tuis cum exitibus et ingressibus suis et perinenciis et tenedonibus de habisso usque ad celum, ad tuas tuorumque voluntates perpetuo faciendas, salvo iure Sancti Pauli de Maritima in omnibus et per omnia, cui dabis omnia iura et servicia consueta. Et ideo de meo iure ac potestate in tuum trado dominium et potestatem, mitendo te de predictis omnibus in corporalem possessionem. Et si aliquo iure scripto vel non scripto, legali vel divino, contra hoc donum venire potero, illi iuri inperpetuum renuncio, omnibus meis vocibus et rationibus in tuum dominium translatis et penes te remanentibus. Et ad maiorem securitatem et firmitatem, iuro in Deum et super sacrosancta IIIIor Dei Evangelia propriis meis manibus tacta, predictum donum semper habere firmum atque ratum et quod de cetero contra non veniam neque venire faciam aliquo iure vel ratione, et si aliquo iure contra predicta omnia venire potero, illi iuri inperpetuum renuncio.

Et propter hoc donum accipio a te quinquaginta solidos barcinonenses monete de terno, quos confiteor me a te numerando accepisse, renunciando exceptioni non numerate peccunie.

Actum est hoc IIII nonas ianuarii anno Domini M.CC.L. nono.

S+num Raimundi de Perilione, qui supradicta laudo et firmo firmarique rogo.

Sig+num Bernardi de Fonte Rotondo, Sig+num Deuslumdedit de Mascharono, Sig+num R. Dulceti, huius rei testium.

(*Senyal*) Signum G. prioris Sancti Pauli, qui hoc firmo. (*Senyal*) Signum Hugonis, monachi. Sig+num A. Marcha, baiuli.

(*Senyal*). Bernardus Bonuonii, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in loco ubi dicitur "Orto Seviniano" mandato G. Dulceti, presbiteri et domedarii Sancte Eulalie de Orto Seviniano, ex preside eiusdem.

Sig+num G. Dulceti, presbiteri et domadarii Sancte Eulalie de Orto Seviniano.

236

1260, juny, 12

L'abat Pere de Sant Cugat, amb el consentiment i la voluntat del seu convent, lloa, concedeix i estableix, a perpetuitat, a favor d'en Romeu de Sant Romà, dels seus i de tots els seus descendents, indivisiblement, a un després de l'altre, tot el mas Sant Romà, íntegrament, amb totes les seves pertinences i tinences, amb l'excepció d'una vinya que té Joan de Pomar, la qual havia estat una tinença d'aquest mateix mas i que l'abat reté perpètuament pel seu monestir plenament i sense cap retenció ni restricció. Aquest mas i la vinya són a la parròquia de Sant Cebrià de Tiana. L'abat també dona, lloa, concedeix i estableix a favor d'en Romeu i dels seus una vinya a la parròquia i terme de Badalona.

Tant l'esmentat mas Sant Romà com la vinya de Badalona, Romeu i els seus antecessors ja els havien tingut i posseït llarg temps, i ara l'abat novament els dona, lloa, concedeix i estableix, per sempre, a Romeu i als seus, íntegrament, amb les seves cases, conreus i erms, pertinences i tinences, amb tots els arbres de diversos gèneres que hi ha i que hi haurà, i amb tot el que en elles hi ha i hi ha d'haver, i amb les pastures, garrigues, muntanyes, aigües i totes les adempres i millores que mai s'hi puguin fer, a fi que sempre ho tinguin, posseeixin, espletin, treballin i millorin, íntegrament i potentment, en servitud i fidelitat al monestir.

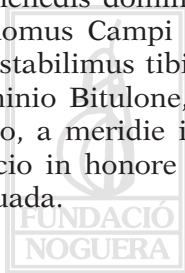
Tanmateix, amb aquesta condició: que en concepte de cens de tots els agrers dels fruits del pa i del vi Romeu i els seus paguin cada any al cambrer de l'esmentat monestir vint-i-cinc sous de bona i perpètua moneda de tern de Barcelona el dia primer d'agost, i uns vint-i-cinc sous més de la mateixa moneda el dia de la festa de Sant Miquel, i això fa un total de cinquanta sous, dels quals donaran deu sous a l'esmentat cambrer en concepte de dues parts del delme del pa, del vi i de totes les altres coses, i quaranta sous

pels fruits de tots els agrers en els terminis abans indicats. Romeu i els seus no hauran de prestar cap altre cens ni ús més que els cinquanta sous. No hi proclamaran cap altre senyor més que el monestir de Sant Cugat. Podran vendre, donar, empenyorar, obligar o alienar l'esmentat mas i la vinya, amb la terra i amb totes les millores, a persones semblants a ells, salvada abans la fadiga de trenta dies i salvats anualment els esmentats cinquanta sous censals de l'esmentada moneda, i salvats el ple dret, el domini i la fidelitat al monestir i a la seva cambreria en totes les altres coses.

I l'esmentat Romeu de Sant Romà rep aquesta donació i establiment amb una acció de gràcies, i acorda i promet a l'abat de Sant Cugat, Pere, i al seu convent tenir sempre aquest mas i la vinya de Badalona en servei i fidelitat al seu cenobi i a la seva cambreria i pagar cada any els cinquanta sous al seu cambrer, i posa tot aquest mas, la vinya i els drets que hi té i que hi ha de tenir en garantia del compliment de totes i cada una d'aquestes coses.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 427 (243 × 251 mm). Al dors: "Tiana. Stabliment fet per lo abat de St. Culgat a Romeu de St. Romà de lo mas St. Romà. Va ab la permuta feta entre lo monastir de Montalegre y en St. Romà de Tiana. Registrada Tiana".
- B ANC, Fons núm. 1243: Arxiu de la família Fortuny, barons d'Esponellà. Caixa 1, perg. sense classificar (245 × 240 mm).
- a Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 36. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

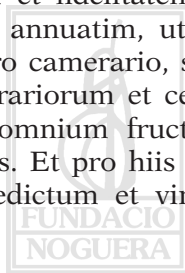
Sit omnibus notum quod nos ffrater Petrus, Dei gracia Sancti Cucuphatis abbas, assensu et voluntate conventus nostri, laudamus, concedimus et perpetuo stabilimus tibi, Romeo de Sancto Romano, et tuis omnique progeniei tue, indivisibiliter, uni post alterum, totum mansum de Sancto Romano, integriter, cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus, excepta vinea quam tenet Iohannes de Pomario que fuit de tenedonibus dicti mansi, quam nostro monasterio plenarie et sine omni retentu et vinculo perpetuo retinemus. Et est dictus mansus et vinea in parrochia Sancti Cipriani de Tiana. Affrontat autem predictus mansus ab oriente, meridie et occiduo in franchedis domini Regis et Montis Cathani, a circio vero in honore domus Campi Scintillarum. Item damus, laudamus, concedimus et stabilimus tibi et tuis unam vineam cum terra in parrochia et terminio Bitulone, et affrontat ab oriente in honore de Sancto Romano, a meridie in torrentibus de Buada et de Sancto Romano, a circio in honore Guillelmi Boni Filii, et ab occiduo in torrente de Buada.

Quem mansum predictum de Sancto Romano et vineam de Bitulona tu et antecessores tui diu iam tenuistis et habuistis et nos de novo tibi et tuis damus, laudamus, concedimus et omni tempore stabilimus integriter cum domibus tuis, cultis et heremis, pertinentiis et tenedonibus, cum omnibus arboribus diversorum generum que ibi sunt et erunt et cum omnibus in se habentibus et habere debentibus, et cum paschuis, garrigis, montanis, aquis et omnibus ademprivis et melioramentis que ibi unquam fieri possint, ad habendum, semper tenendum, possidendum, expletandum, laborandum et meliorandum integriter et potenter ad servicium et fidelitatem nostri monasterii.

Sub hac condicione tamen, quod tu et tui tribuatis inde pro censu fructuum omnium agrariorum panis et vini, singulis annis in kalendis mensis augusti, viginti et quinque solidos bone monete et perpetue Barchinone ternalis nostro camerario predicti monasterii, et singulis annis in festo Sancti Michaelis alios viginti et quinque solidos eiusdem monete, et ita sint quinquaginta solidos; de quibus dabitis pro duabus partibus decime panis et vini et omnium aliorum predicto camerario decem solidos, et pro fructibus omnium agrariorum quadraginta solidos dicte monete in terminis prenotatis, et nullum alium censum sive usaticum tu nec tui unquam facere nec dare teneamini nisi dictos quinquaginta solidos tantum superius contentos. Nullum alium dominum ibi nec inde clametis nec faciatis tu nec tui nisi nostrum monasterium. Et liceat tibi et tuis dictum mansum et vineam cum terra et omnibus melioramentis tuo consimili vendere, dare, impignorare, obligare sive alienare, salva tamen prius fatica XXX^a dierum et dictis quinquaginta solidis iamdicte monete censualibus annuatim, et in omnibus aliis pleno iure, dominio et fidelitate nostri monasterii et camere eiusdem.

Et ego predictus Romeus de Sancto Romano cum graciaram accione hoc donum et stabilimentum gratis suscipiens, convenio et promitto vobis domino Petro, Dei gracia Sancti Cucuphatis abbati, et conventui vestro, tenere semper dictum mansum et vineam de Bitulona ad servicium et fidelitatem vestri cenobii et camere ipsius, et dare et solvere annuatim, ut dictum est, quinquaginta solidos dicte monete vestro camerario, scilicet quadraginta solidos pro fructibus omnium agrariorum et censu, et decem solidos pro fructibus tocus decime omnium fructuum et omnium aliorum dicte camere pertinentibus. Et pro hiis omnibus et singulis obligo vobis totum mansum predictum et vineam et iura que in ipsis habeo et habere debeo.

Actum est hoc pridie ydus iunii anno Domini M.CC.sexagesimo.

Sig+num Romei de Sancto Romano qui hec laudo et firmo, presentibus testibus Simone Pelliparii, Iacobo de Valle, P. Borrelli et P. Mayorchini.

(Senyal) Ego frater Petrus, Dei gracia Sancti Cucuphatis abbas, subscribo. Ego frater Arnaldus de Fenerlario, prior et infirmarius Sancti Cucuphatis, subscribo.

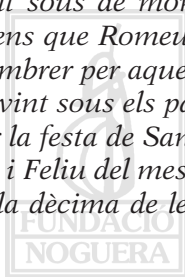
Segueixen les signatures de tretze monjos més.

Sig+num Bernardi de Turello, clericus Sancti Petri Octaviani et notarii publici Sancti Cucuphatis Vallensis, qui hec scripsit die et anno quo supra.

237

1260, desembre, 13

Romeu de Sant Romà dona i estableix a favor de la seva filla Guillema i de Donadeu de Rovira, qui esdevindrà el marit d'ella, i a favor dels seus i de llur descendència i posteritat, tota una honor, conreada i erma, que els ha assignat i que ell té i posseeix pel cenobi de Sant Cugat al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Cebrià de Tiana, al lloc dit "Prat de Samars". Aquesta honor, conreada i erma, amb els arbres de diversos gèneres que hi ha i que hi haurà, amb l'aigua per regar, amb els drets d'entrada i d'eixida i amb totes les seves altres pertinences, Guillema i Donadeu de Rovira i els seus i la seva descendència i posteritat la tindran i posseiran perpètuament i l'espletaran pacíficament i tranquil·lament amb aquesta condició: que en aquesta honor construeixin un mas en el qual siguin habitants solius i afocats del cenobi de Sant Cugat i del seu cambrer, i especialment hi hauran de construir una casa abans de la festa de la Pasqua del Senyor vinent, i, en concepte de cens de les cases i de tota l'honor, li hauran de donar a ell i als seus cada any vint sous de moneda perpètua de Barcelona de tern en ajuda del cens que Romeu ha de donar al monestir de Sant Cugat i al seu cambrer per aquesta honor i per la resta de la seva tinença. Aquests vint sous els pagaran a ell i als seus en dos terminis: deu sous per la festa de Sant Miquel i deu sous més per la festa dels sants Pere i Feliu del mes d'agost. També li hauran de donar a ell i als seus la dècima de les carns i dels formatges, tal

com en l'esmentada parròquia és acostumat, dècima que Romeu té de manera semblant pel cenobi de Sant Cugat i el seu cambrer; a més d'això, Donadeu de Rovira li haurà de fer a ell i als seus cada any dues joves, una en el temps de la sembra i l'altra en el temps de la sega. En aquesta honor Guillema, Donadeu de Rovira i els seus no hi podran fer o proclamar cap altre senyor més que l'esmentat cenobi i el seu cambrer, i Romeu de Sant Romà i els seus podran constrènyer-los i obligar-los a pagar l'esmentat cens i a complir-li a ell i als seus les altres coses abans dites, i per aquest motiu també els podran embargar l'esmentada honor. Guillema i Donadeu de Rovira podran vendre, empenyorar, establir o alienar aquesta adquisició, amb totes les millores que hi hagin fet, a persones semblants a ells i als seus, després d'haver comunicat el dret de fadiga de trenta dies al cambrer de Sant Cugat, salvat sempre el cens, el dret i el domini de l'esmentat cenobi i del seu cambrer, i salvat també per a Romeu de Sant Romà i els seus el cens i les altres coses abans esmentades, amb la qual cosa queda entès i declarat que si ells o els seus fan en algun moment una venda, empenyorament o alienació d'aquesta adquisició, no hauran de donar el lluïisme a Romeu de Sant Romà o als seus, sinó al cenobi de Sant Cugat i al seu cambrer.

Per aquesta donació i establiment Romeu de Sant Romà ha rebut de Guillema i de Donadeu de Rovira trenta sous de moneda perpetual de Barcelona de tern.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 428 (195 × 290 mm). Trasllat del 4-6-1280. Al dors: "Tresllat autèntic de un stabliment fermat per Romeu de Sant Romà a Guilleuma, filla sua, y a Donadeu de Rovira, de un honor, part cult y part erm, scituat en dita parròchia en lo lloc nomenat Prat de Samars, lo qual se té per lo camarer de St. Culgat de Vallès. Registrat Tiana. Va ab la compra fa lo Prior de la Vall de Paradís del mas Rovira".

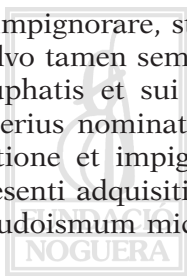
a Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 37. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est.

Sit notum omnibus quod ego Romeus de Sancto Romano dono et stabilio per me et meos tibi Guillelme, filie mee, et Donadeo de Ruvira, qui ducturus es in maritum, et vestris et progeniei atque posteritati vestre ad bene laborandum et meliorandum et mansum ibi construendum et ad habendum omnique tempore in pace possidendum, totum ipsum honorem cultum et heremum a me vobis assignatum quod per cenobium Sancti Cucuphatis habeo

et teneo in comitatu Barchinone in parrochia Sancti Cipriani de Tiana in loco dicto Prat de Samars, sicut terminatur ab oriente in franchitudinibus domini regis et Montischatani, a meridie et occiduo in residua tenedone mea alodio dicti cenobii Sancti Cucuphatis, a circio in alodio domus de Campo Scintillarum.

Iam dictum itaque honorem cultum et heremum, cum arboribus diversi generis que ibi sunt et erunt et aqua ad rigandum et introitibus et exitibus suis et omnibus aliis suis pertinentiis, vos et vestri et progenies atque posteritas vestra imperpetuum teneatis, habeatis et possideatis et expletetis pacifice et quiete sub tali tamen condicione: quod in dicto honore faciatis et construatis mansum in quo sitis dicti cenobii Sancti Cucuphatis et sui camerarii solidi habitantes et affocati, et specialiter construatis ibi unam domum usque in festo Pasche Domini proxime venturo, et detis michi et meis pro censu domorum et tocius dicti honoris annuatim viginti solidos monete Barchinone perpetue de terno in adiutorium census quem dare teneor dicto monasterio Sancti Cucuphatis et suo camerario pro isto honore et pro residua tenedone mea. Quos viginti solidos michi et meis paccabitis quolibet anno per duos terminos, scilicet in festo Sancti Michaelis decem solidos et in festo sanctorum Petri et Felicis augusti alios decem solidos. Detis etiam michi et meis decimam de carnibus et caseis sicut consuetum est in dicta parrochia, quam decimam similiter ego teneo per dictum cenobium Sancti Cucuphatis et suum camerarium; ultra hec tu dictus Donadeus teneatis michi et meis facere annuatim duas iovas, unam scilicet in sementerio et aliam in messibus. In predictis vero nullum alium seniore faciat vel proclametis vos vel vestri nisi tamen dictum cenobium Sancti Cucuphatis et suum camerarium, scilicet ego et mei possimus vos et vestros constringere et compellere ad solvendum dictum censum et alia predicta michi et meis complendum, et etiam super hoc dictum honorem vobis emparare. Liceatque vobis et vestris post dies triginta ex quo in camerario dicti monasterii Sancti Cucuphatis fatigati fueritis, presentem adquisicionem cum omnibus melioramentis a vobis vel vestris ibi factis vendere, impignorare, stabilire sive alienare vestro consimili et vestrorum, salvo tamen semper censu, iure et dominio dicti cenobii Sancti Cucuphatis et sui camerarii, et salvo michi et meis censu et aliis superius nominatis, hoc tamen intellecto et declarato: quod de venditione et impignoratione sive alienatione quam vos vel vestri de presenti adquisicione aliquo tempore feceritis, non teneamini dare laudoismum michi vel meis, scilicet tamen

dicto cenobio Sancti Cucuphatis et suo camerario, promittentes vobis stipulantibus, sub obligatione omnium bonorum meorum mobilium, quod faciam vos et vestros facere, tenere, habere atque in sana pace perpetuo contra omnes personas possidere presentem adquisicionem cum omnibus melioramentis que ibi feceritis vos vel vestri. Pro hac autem donatione et stabilitione habui et recepi a vobis triginta solidos dicte monete Barchinone perpetue ternalis. Super quibus, quia bene paccatus sum, renuntio exceptioni pecunie non numerate.

Actum est hoc idus decembris anno Domini M°.CC°.LX.

S+num Romei de Sancto Romano predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus Gotmar, Petrus Marini et Stephanus de Grua.

Ego frater Poncius Gonter, Sancti Cucuphatis camerarius, subscribo.

Sig+num Guillelmi de Cabaneis, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, cum litteris appositis in linia..., die et anno quo supra.

Sig+num Iacobi de Portu notarii. Sig+num Bernardi de Ca-derita notarii.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hoc translatum sumptum ab originali fideliter scribi fecit et clausit et cum dicto originali comprobavit II nonas iunii anno Domini millesimo CC°.LXXX° cum litteris appositis in linea ...

238

1261, abril, 16

Guillem de Terrassa i la seva esposa Saurina concedeixen i confirmen a favor de Pere Ferrer de Pedrencs i dels seus, perpètuament, unes cases que ell i els seus antecessors havien tingut per Guillem de Terrassa i Saurina a dalt del portal sobre les roques a cens d'un capó. Aquestes cases estan entre les cases d'en Ferrussó, d'un costat, i les cases de Guillem Escofiri, de l'altre costat, entre el carrer que passa sobre les roques, i estan en el mur.

Concedeixen i confirmen aquestes cases a favor de Pere Ferrer de Pedrencs, perpètuament, salvada la fidelitat a l'Església de Tarra-

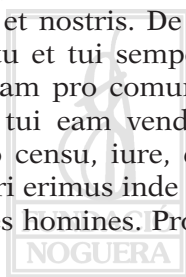
gonà i al senyor arquebisbe, amb aquestes condicions: Guillem de Terrassa i Saurina podran construir obradors i el que vulguin a les esmentades roques que hi ha davant aquestes cases; Pere Ferrer i els seus no hi proclamaran altres senyors que Guillem de Terrassa i Saurina; en concepte de cens els hauran de donar cada any, el dia de Nadal, un capó, i podran vendre i empenyorar les esmentades cases a persones iguals a ells deu dies després d'haver comunicat la fadiga a Guillem de Terrassa i Saurina, salvats el cens, el dret, el domini i la fadiga de Guillem de Terrassa i Saurina i dels seus.

Per aquesta concessió i lloació, Guillem de Terrassa i Saurina han rebut de Pere Ferrer de Pedrencs trenta sous de Barcelona de tern.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 429 (180 × 135 mm).

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus de Terracia et uxor mea Saurina, per nos et nostros laudamus, concedimus et confirmamus tibi Petro Ferrarii de Pedrencs et tuis perpetuo, domos illas quas tu et antecessores tui diu tenuistis per nos in capite cortalli super ruppes sub censu unius caponis. Quas domus sunt inter domos Ferrucone, ex uno latere, et domos Guillelmi Escofirii quas tenet per nos, ex altero latere, inter vicum qui transit super rupes, et sunt in muro.

Predictas autem domos damus, concedimus et confirmamus tibi et tuis inperpetuum, cum ingressibus et egressibus et omnibus pertinenciis suis, de abisso usque ad celum, salva fidelitate Terrachonensis Ecclesie et domini Archiepiscopi, tali conditione: quod nos possimus facere et construere operatoria et que voluerimus in ruppibus antedictis que sunt ante dictas domos, vico mediante predicto, et tu ac tui ipsas domos habeatis et teneatis per nos et nostros non aclamando inde alios dominos nisi nos et nostros. Et tu ac tui donetis inde nobis et nostris semper pro censu in festo Natalis Domini annuatim unum caponem, quia tantumdem dare consuevistis tu et antecessores tui nobis et antecessoribus nostris. Et propter ipsum censum, nullum alium censum vel usaticum faciatis inde tu et tui nobis et nostris. De venditione vero et pignore istius donationis faciatis tu et tui semper nobis et nostris fatigam decem dierum, et nisi ipsam pro comuni precio retinuerimus nos aut nostri, possitis tu et tui eam vendere et impignerare vestris tamen consimilibus, salvo censu, iure, dominio et fatica nostri et nostrorum. Et nos ac nostri erimus inde tibi et tuis semper auctores et defensores contra omnes homines. Pro hac autem concessione et

laudatione habuimus a te triginta solidos Barchinone de terno ut tibi et tuis sit hec donatiu et confirmatio magis firma.

Actum est hoc XVI° kalendas madii anno Domini M^o.CC^o. LX° primo.

Sig+num Guillelmi de Terracia, Sig+num domine Saurine uxoris eius, Sig+num Iacobi filii nostri, qui omnes hec firmamus et laudamus.

Sig+num Petri Mascarelli, Sig+num Bernardi Calvonis, Sig+num Romei de Serriano, testium.

Ego Raimundus de Villa Nova, notarius Terrachone, hec scribi fecit.

Ego Petrus Vedello hec scripsi mandato Raimundi de Villa Nova, Terrachone notarii, die et anno prefixis.

239

1261, setembre, 6

Bernat de Sant Vicenç dona i estableix a favor de Ferrer de la Mata, de la seva esposa Beatriu i dels seus i de la seva descendència, perpètuament, un camp amb arbres de diverses classes que Bernat té en lliure i franc alou al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Santa Maria de Martorelles, en el lloc anomenat Gombau.

Bernat de Sant Vicenç dona l'esmentat camp, amb els arbres de diverses classes que hi ha i que hi haurà, amb les seves entrades i eixides i amb totes les seves pertinences, a Ferrer de la Mata i a la seva esposa, tal com millor, per ell, en altre temps el tenia Berenguer de Carrancà, sota aquesta condició: que de tots els fruits del pa li donin fidelment el quint i el braçatge perpètuament, però pels arbres no li hauran de donar res; no hi podran proclamar cap altre senyor que Bernat de Sant Vicenç i els seus, i, passats trenta dies després d'haver-li comunicat la fadiga, podran vendre, donar, empenyorar o alienar aquesta adquisició, amb totes les millores que hi hagin fet, a persones iguals a ells, salvat el dret, el domini i l'ager de Bernat de Sant Vicenç i dels seus. Per aquesta donació i establiment, Bernat de Sant Vicenç ha rebut deu sous de moneda de Barcelona de tern.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 430 (260 × 175 mm).

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Sancto Vincencio dono et stabilio per me et meos tibi Ferrario de Matha et uxori tue Beatrici et vestris et progeniei vestre, imperpetuum, ad bene laborandum et meliorandum, habendum tenendum omnique tempore in pace possidendum quendam campum cum arboribus diversi generis que ibi sunt et fuerint, quem per franchum et liberum alodium habeo in comitatu Barchinone in Vallense in parrochia Sancte Marie de Marturiliis in loco vocato Gombau. Terminatur autem dictus campus ab oriente in flumine Bisocis, a meridie in tenedone Guillelmi de Colle alodio meo, ab occiduo in tenedone Geraldi Gibelinii de Mola alodio domus Sancte Anne Barchinone, a circio in tenedone Guillelmi de Camp alodio meo.

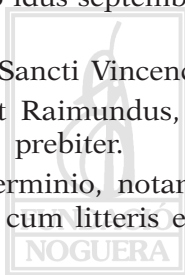
Predictum itaque campum cum arboribus diversi generis que ibi sunt et fuerint, ingressibus et egressibus et omnibus suis pertinentiis, sicut melius Berengarius de Carranchano quondam per me tenebat, vos et vestri et progenies atque posteritas tua habeatis, teneatis, possideatis et expletetis imperpetuum pacifice et quiete, sub tali vero conditione: quod de omnibus fructibus panis quem Deus ibi dederit tribuatis tu et tui michi et meis imperpetuum quintum et braciaticum fideliter. De arboribus vero cuiuscumque generis que ibi sunt et fuerint nichil tu et tui michi vel meis dare teneamini. In predictis vero alium dominum non proclametis vel faciatis vos vel vestri nisi tamen me et meos. Liceatque tibi et tuis post dies XXX^a ex quo in me et meos fatigati fueritis, presentem adquisicionem cum omnibus melioramentis que ibi feceritis vendere, dare, impignerare sive alienare consimilibus vestris et vestrorum, salvo tamen iure, dominio et agrario meo et meorum. Ego enim et mei promitimus hec vos et vestros facere tenere, habere et in pace possidere contra omnes personas, sub obligatione omnium bonorum meorum habitorum et habendorum. Pro hac autem donatione et stabiliatione accepi a vobis decem solidos monete ternalis Barchinone, de quibus quia a vobis bene paccatus sum renuncio omni exceptioni peccunie non recepte.

Actum est hoc octavo idus septembris anno Domini millesimo ducentesimo LX° primo.

S+num Bernardi de Sancti Vincencio qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Raimundus, clericus de Marturiliis, et Bernardus de Molendinis, prebiter.

Sig+num Petri de Terminio, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, cum litteris emendatis in..., die et anno prefixis.

1261, octubre, 28

Guillem Jover i la seva esposa Ermessenda venen a Bartomeu Mulner i a la seva esposa Maria i als seus, perpètuament, una feixa de terra amb arbres de diverses classes i aigua per a regar, feixa que tenen per Simó de Corts a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda del bisbat de Barcelona, en el lloc anomenat "Corts".

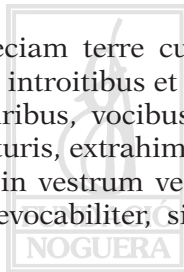
Guillem Jover i Ermessenda fan aquesta venda a Bartomeu Mulner i Maria perquè tinguin aquesta feixa i en facin lliurement llur voluntat a persones iguals a ells, salvat el cens, la senyoria i la fadiga de trenta dies de Simó de Corts i els seus, als quals els hauran de donar cada any com a cens, el dia de la festa de Sant Joan Baptista, dos sous i vuit diners de bona moneda perpetua de Barcelona de tern.

Per aquesta venda Guillem Jover i Ermessenda han rebut vint-i-un sous i Bartomeu Mulner i Maria amb els seus diners hauran de pagar el lluisme a Simó de Corts.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 431 (258 × 230 mm). Al dors: "Venda feta per Guillem Jover y Elisendis, muller sua, a Barthomeu Molina de certa pessa de terra ab arbres de diversos llinatges y aygua regans. La qual dit Guillem Jover té per Simon de Curtibus en la parròchia de Mogoda en lo lloch dit Corts. Va ab la venda fet per Jaume de Soler a Simon de Curtibus. Registrada Mogoda". "Carta de una pesa de terra ab aygua a regar, que és en lo loch appel·lat Corts".

Sit omnibus notum quod Guillelmus Ioverius et ego Ermessendis, uxor eius, vendimus imperpetuum per nos et nostros tibi Bartholomeo Mulnerio et uxori tue Marie et vestris et cui velitis, quendam fexiam terre cum arboribus diversi generis et aqua ad rigandum, quam tenemus per Simonem de Curtibus in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda episcopatus Barchinone in loco dicto Curtibus, sicut terminatur ab oriente in alodio dicti Simonis de Curtibus, a meridie in tenedone meo, ab occiduo in riaria, a circio in tenedone Guillelmi de Canellis, et est undique alodium dicti Simonis.

Iamdictam itaque peciam terre cum arboribus diversi generis et aqua ad rigandum et introitibus et exitibus suis et pertinenciis et cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus nobis inde competentibus et competituris, extrahimus de nostro nostrorumque iure, dominio et posse et in vestrum vestrorumque ius, dominium et posse transferimus irrevocabiliter, sicut melius dici potest vel

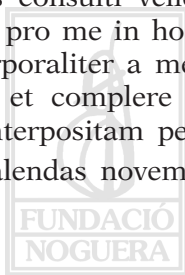

intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro inducimus inde te in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem vestram propriam, ad habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum et ad omnem vestram vestrorumque voluntatem libere faciendam consimili vestro et vestrorum, sine ullo meo meorumque retentu et vinculo ullius hominis vel femine, salvo tamen censu et senioratico et fatica XXX^a dierum dicti Simonis de Curtibus et suorum, quibus tribuatis vos et vestri pro censu inde exeunte, annuatim in festo Sancti Iohannis Babbiste, duos solidos et octo denarios bone monete barchinonensis perpetue de terno.

Pro hac autem vendicione accepimus a te viginti unum solidos dicte monete, super quibus quia bene paccati sumus renunciamus excepcioni peccunie non numerate, et insuper vos solvatis de vestro proprio laudismum dicto Simoni de Curtibus. Et ne possimus contra hanc vendicionem venire, renunciamus illi legi qua subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii et accioni recissorie ac omni alii iuri divino et humano, scripto et non scripto sive consuetudinario, dando et remittendo perpetuo ac cedendo vobis et vestris si quid hec vendició valet vel valuerit precio antedicto. Demum promittimus salvare vobis et vestris et cui velitis totam dictam vendicionem, et esse inde vobis et vestris legales guarentes, auctores et defensores, et quod teneamur vobis et vestris semper de firma et legali eviccione, et restituamus vobis et vestris qua hora velitis si quas missiones unquam feceritis in litigando vel deffendendo vel in evincendo aut causam eviccionis examinando, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, cum toto scilicet interesse si quid vobis vel vestris evenerit, obligantes vobis et vestris et cui velitis uterque nostrum in solidum propter hec, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia in quibus melius accipere volueritis sine vestro dampno, sic quod non possimus nos in hoc, modo aliquo excusari.

Insuper ego dicta Ermessendis renuncio quantum ad hec, scienter et consulte, meo sponsalicio a dicto marito meo michi facto et beneficio senatus consulti velleyani et iuri ypothecarum mearum ac omni alii iuri pro me in hoc facienti, iurans in anima mea per Deum, tactis corporaliter a me sacrosanctis IIIIor Evangeliiis, predicta attendere et complere et quod nunquam contra veniam per me vel per interpositam personam.

Actum est hoc V^o kalendas novembris anno Domini M^o.CC^o. LX° primo.

S+num Guillelmi Ioverii, S+num Ermessendis uxoris eius, nos qui hec laudamus et firmamus, et iuro ego Ermessendis.

Testes huius rei sunt Gilabertus de Mogoda et Guillelmus de Fonte.

Signum Geraldii de Valleromanis, notarii publici in Vallense pro domino rege, in cuius manu et posse predicta Ermessen uxor Guillelmi Ioverii hanc cartam iuravit et firmavit, presentibus testibus Petro de Montemolone et Bernardo de Ripa.

Sig+num Simonis de Curtibus qui predicta laudo et firmo.

Sig+num Mathei Lupeti, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit, cum litteris appositis in..., die et anno prefixis.

241

1262, gener, 20

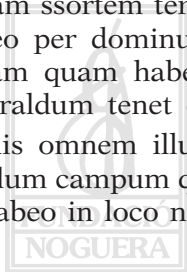
Eimeric Oller, que resideix a la vil·la del palau de Terrassa, amb un títol de donació perfecta i irrevocable entre vius, fa nombroses donacions en concepte d'herència i de llegítima paterna i materna a favor del seu fill Romeu amb motiu de les seves noces, amb nombroses condicions. Tots els béns que li dona són al comtat de Barcelona i a la parròquia de Sant Pere de Terrassa.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 433 (230 × 205 mm).

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 432 (225 × 200 mm).

Sit notum cunctis presentibus et futuris quod ego Eymericus Ollarii, permanens in villa palatii Terracie, cum consilio et voluntate amicorum meorum, bona et libera voluntate et ex certa sciencia, dono tibi Rumeo, filio meo, et tuis ad omnes tuas voluntates libere faciendas omni tempore ad diem nuptiarum tuarum, titulo perfecte donationis irrevocabiliter inter vivos pro tua hereditate et legitima, paterna et materna voce tibi competenti, omnes illas meas domos quas habeo et teneo pro libero et francho alodio meo intus ville palatii Terracie; et quandam ssortem terre cum sua aqua ad rigan-dum quam habeo et teneo per dominum regem, scilicet in Orta Vetula; et quandam trileam quam habeo et teneo per Geraldum de Torroela et dictum Geraldum tenet eam per dominum regem.

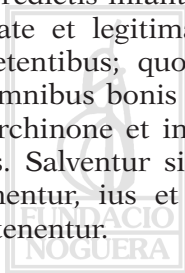
Item dono tibi et tuis omnem illum meum honorem quam habeo apud Canetum, et illum campum qui vocatur Umbra Bona, et omnem honorem quam habeo in loco nominato Ases Escamardes.

Et etiam dono tibi et tuis omnes alias res mes mobiles et immobiles, habitas et habendas, ubicumque sint vel apareant.

Hec itaque omnia et singula, cum introitibus et exitibus et afrontationibus horum omnium et omnibus ad hec pertinentibus et debentibus pertinere, et cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus michi in hiis competentibus et competituris, dono et concedo tibi et tuis titulo perfecte donationis irrevocabiliter inter vivos, ad omnes tuas tuorumque voluntates libere faciendas. Inducentes te de omnibus supradictis cum hoc publico instrumento perpetuo valituro in corporalem possessionem ut hanc rem tuam propriam.

Hanc autem donationem tibi et tuis facio in hunc modum: quod ego et tu et uxor tua Guillelma, filia Petri de Condamina, quam ducturus es in uxorem, maneamus insimul et vivamus de hiis que tibi dono et de aliis bonis nostris, et ego sim dominus et potens omnium predictorum, et vos diligatis me tanquam karissimum patrem et ego diligam vos tanquam karissimos filios. Si autem, quod Deus nolit!, discordia insurrexerit inter me et vos et non possimus insimul cohabitare vel laude aut dictis proborum hominum concordare, infra spacium triginta dierum retineo michi, tantum in omni vita mea, medietatem de predictis domibus, et medietatem illius sortis terre de Orta Vetula cum medietate aque, et omnem illam meam trileam cum suis possecionibus quam per Geraldum de Toroela teneo, et medietatem tocuis mobili quam tibi modo de presenti dono. Retineo etiam de omnibus supradictis, ad obitum meum et pro mea sepultura, C solidos monete Barchinone de terno ad omnes meas voluntates faciendas; post obitum vero mei, dicto filio meo predictum donum integre devolvatur et de omnibus supradictis facio et instituo meum principalem heredem. Preterea facio tibi sub hanc condicionem dictam donationem: quod tu dones Simoni, filio meo et fratri tuo, C solidos monete Barchinone de terno; item dabis Bemvengude, filie mee, L solidos monete predictae; item dones Margarite, filie mee, C solidos monete predictae; item dones Ellicssendis, filie mee, L solidos monete predictae, et unusquisque de predictis infantibus meis habeat predictos denarios pro sua hereditate et legitima et frarescha, paterna et materna voce sibi competentibus; quos vero predictos denarios insimul persolvamus de omnibus bonis nostris supradictis. Et hoc est totum in comitatu Barchinone et in parrochia Sancti Petri de Terratia in locis iamdictis. Salventur siquidem in predictis honoribus qui ad feudum tenentur, ius et senioraticum dominorum secundum quod per eos tenentur.

Quos est factum tercio decimo kalendas februarii anno Domini M^o.CC^o.LXI°.

S+num Eymerici, supradicti, qui hoc facio, laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus de Frabica,²⁵ G. de Baseya, Iacobus Sancti Felicis, Bernardus Ferer.

Sig+num Simoni, Sig+num Bemvengude, Sig+num Margarite, Sig+num Ellicsendis, infantium predicti Eymericii, qui hec firmamus.

Ego Petrus de Campo Aloello, capellanus Sancti Petri de Terratia, qui hoc scripsit cum litteris dampnatis in... die et anno quo supra. (*Senyal*)

242

1262, maig, 6

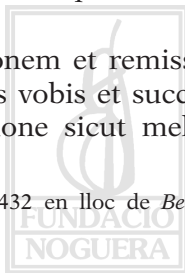
Arnau, bisbe de Barcelona, i el capítol d'aquesta seu defineixen i remeten a favor de Bernat de Sant Vicenç i dels seus, perpètuament, tota la valença i tot el dret que tenen a la casa de Cabanyes, que Bernat de Sant Vicenç té i posseeix al comtat de Barcelona, al Vallès. Li fan aquesta definició i remissió per raó de la venda, definició i absolució que Bernat de Sant Vicenç els havia fet de tot el dret que tenia en el seu (del bisbe i del capítol) castell de Montbui i en els seus termes i pertinences.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 434 (315 × 300 mm). Al dors: "Cabanyes. Carta de diffinició feta per lo bisbe de Barcelona y capítol de la seu de aquella a Bernat de St. Vicent, de tot lo dret y valença tenie en la sua casa de Cabanyes, y fa per la venda feta per los marmessors de la dona na Sibília a Berenguer de St. Vicent. Registrada Cabanyes".

Sit omnibus manifestum quod nos Arnaldus, Dei gratia barchinonensis sedis episcopus, et capitulum eiusdem sedis, difinimus et remittimus vobis Bernardo de Sancto Vincencio et vestris, perpetuo, totam valensam et totum ius que habemus in domo vestra de Cabaneis, quam habetis et possidetis in comitatu Barchinone in Vallense,

Hanc autem difinicionem et remissionem facimus per nos et omnes successores nostros vobis et successoribus vestris, perpetuo iure et sine omni retencione sicut melius dici potest et intelligi

25. En el pergamí núm. 432 en lloc de *Bernardus de Frabica* apareix com a primer testimoni *Petrus Ferrarii*.

ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum, sic quod nunquam vos vel vestri teneamini nobis vel successoribus nostris de aliqua valensa, immo de predicta domo et de toto iure quod in ea habemus vestram possitis facere liberam voluntatem sine contradiccione nostra et successorum nostrorum et cuiuslibet alterius persone. Hanc autem difinicionem et remissionem facimus vobis et vestris racione vendicionis et diffinicionis et absolucionis quam nobis fecistis de toto iure quod habebatis in castro nostro de Monte Bovino et terminis et pertinentiis suis.

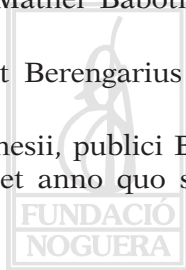
Actum est hoc pridie nonas maii anno Domini millesimo ducentesimo sexagesimo secundo.

Ego Arnaldus, barchinonensis episcopus, subscribo.

Sig+num Ferrarii de Lauro, barchinonensis sacriste. Ego G. de Rosanis subscribo. Ego magister Berengarius de Turri, archidiaconus barchinonensis, hoc firmo. Signum (*senyal*) Arberti, barchinonensis canonici. Sig+num Petri de Messerata, barchinonensis canonici. Ego B. de Colle, barchinonensis canonicus, qui hoc firmo. Ego A. de Gualba, barchinonensis canonicus, subscribo. Sig+num Paschalis Arberti, barchinonensis canonici. Ego Bernardus de Bonastre, barchinonensis canonicus, subscribo. Sig+num magistri Bernardi de Olorda. Sig+num Bernardi de Serriano. Sig+num Guillelmi, scriptoris Barchinone, camerarie ebdomadarii. Sig+num R. de Monte Signo, barchinonensis canonici. Sig+num Petri de Olivella, decani barchinonensis. Ego A. de Bucho, canonicus barchinonensis, subscribo (*senyal*), item firmo racione dominii precentoris Barchinone, cuius procurator sum. Sig+num Bernardi de Sancto Fausto, canonici barchinonensis. Sig+num Berengarii de Petra. Ego Salvator, barchinonensis canonicus, subscribo. Sig+num magistri [...], notarii Sancti Salvatoris, canonici barchinonensis, subscribo. Ego P. de Pirariis, barchinonensis canonicus, subscribo +. Sig+num Petri de Insula, barchinonensis canonici. Ego magister Petrus de Mu..., canonicus barchinonensis, subscribo. Sig+num magistri A., barchinonensis canonici. Ego P. de Spiell, canonicus barchinonensis, subscribo. Sig+num Mathei Baboti, canonici barchinonensis, qui hec firmo.

Testes huius rei sunt Berengarius de Vico et Guillelmus de Ruvira, clericus.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

1262, setembre, 12

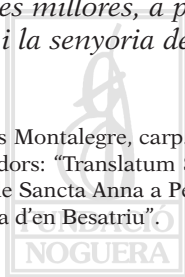
Pere de Canals, comanador de la casa de Santa Anna de l'orde del Sant Sepulcre, i tot el convent d'aquesta casa lloen, concedeixen, confirmen i estableixen de nou a favor de Guillem Besatriu i de la seva esposa Bona —de la parròquia de Sant Julià d'Argentona— i dels seus i de tota llur descendència i posteritat, totes les honors i possessions, els censals de gallines i de totes les altres coses, tots els agrers, amb les oliveres i amb els altres arbres de diverses classes, amb els boscos, selves, garrigues, pastures i amb totes les altres coses que pertanyen i han de pertànyer a aquestes honors que tenen o han de tenir en franc alou per raó de la compra que n'havien fet, les quals Guillem Besatriu i Bona i molts altres les tenen per la casa de Santa Anna i sota el seu domini i alou al comtat de Barcelona i en l'esmentada parròquia de Sant Julià d'Argentona, en llocs separats.

Una part d'aquestes honors és més enllà de la riera d'Argentona i s'anomena "Coma de les Valls", i una altra part és més ençà de la riera d'Argentona. També formen part d'aquestes honors quatre peces de terra prop de la riera d'Argentona i una peça de terra al Coll de Corts prop de la mujada que té Berenguer de Bramona.

Totes aquestes coses les tindran i posseiran perpètuament Guillem Besatriu i la seva esposa Bona sota aquesta condició: que en lloc i en compensació del cens de les dues quarteres completes de forment que cada any havien de donar a Pere de Canals i a la seva casa el dia de la festa dels sants Pere i Feliu del mes d'agost, li donaran a ell i a la seva casa de Santa Anna, cada any, el dia de la mateixa festa, catorze sous de Barcelona de tern; en aquestes honors i possessions no hi podran proclamar cap altre senyor més que la casa de Santa Anna i el seu convent, i, trenta dies després d'haver comunicat la fadiga a la casa de Santa Anna i al seu convent, els serà lícit vendre, empenyorar o alienar totes les coses esmentades, amb les millores, a persones iguals a ells, salvats sempre el dret, el cens i la senyoria de la casa de Santa Anna i del seu convent.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 436 (375 × 310 mm). Trasl·lat del 29-3-1400. Al dors: "Translatum Sancte Anne. Confirmatio o establiment fet per lo prior de Sancta Anna a Pere Besatriu, de certes honors e possessions. Fa per la casa d'en Besatriu".

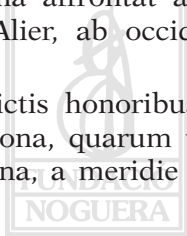
Hoc est translatum fideliter sumptum a quodam publico instrumento tenoris sequentis:

Sit omnibus notum quod ego frater Petrus de Canalibus, commendator domus Sancte Anne ordinis Dominici Sepulcri, et totus conventus eiusdem domus, laudamus, concedimus et confirmamus atque de novo stabilimus tibi Guillelmo Besatriu et uxori tue, Bone, de parrochia Sancti Iuliani de Argentona, et vestris cuncteque progeniei atque posteritati vestre, ad bene laborandum et meliorandum, habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum, omnes honores et possessiones nostras et censualia gallinarum et omnium aliarum rerum et omnia agraria cum olivariis et aliis arboribus diversorum generum, cum nemoribus, silvis, garriguis, pasturis et omnibus aliis ad ipsum honorem pertinentibus et pertinere debentibus, quoscumque habemus et habere debemus per alodium franchum ratione empcionis quam inde fecimus, et vos tenetis iam pro nos et multi alii tenent pro nobis et sub dominio et alodio nostro in comitatu Barchinone in dicta parrochia Sancti Iuliani in locis separatis.

De quibus autem honoribus est quedam pars ultra riariam de Argentona versus orientem que dicitur Cumba de Vallibus, et hec pars terminatur ab oriente in tenedone Ferrarii de Amigdalio et Bernardi Iorn de Materone et ascendit in cacumine sive summitate serre sicut aque pluviales discurrunt, a meridie in honore Guillelmi Scarp i Iohannis Salvatoris sicut torrens qui ibi est dividit, ab occidente in tenedone vestra quam tenetis per dominam Saurinam de Cartayano, a circio in tenedone Geraldi de Podiata et Arnaldi de Croannis et Bernardi de Vergerio et Guillelmi [...] de Podiata et Vitalis de Sala et Petri de Sala et [...] Morelli. Altera vero pars dicti honoris est citra dictam riariam de Argentona versus partem occidentalem, et hec affrontat ab oriente in dicta riaria de Argentona, a meridie in alodio Sancti Petri de Clarano, ab occidente similiter et partim in tenedone Guillelmi de Argentona, a circio in alodio Sancti Petri de Clarano.

Item sunt de dictis honoribus due pecie terre prope riariam de Argentona, quarum una affrontat ab oriente et a meridie in tenedone Berengarii de Alier, ab occiduo et circio in tenedone Simonis de Argentona.

Item habemus de dictis honoribus duas pecias terre prope dictam riariam de Argentona, quarum una terminatur ab oriente in dicta riaria de Argentona, a meridie in tenedone Vitalis de Po-

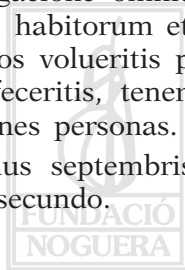

diata et in alodio Sancti Petri de Clarano, ab occidente in alodio Guillelmi de Argentona, et a circio in torrente que ibi est. Alia autem terminatur ab oriente in dicta riaria de Argentona, a meridie in tenedone Vitalis de Podiata et in alodio Sancti Petri de Clarano, ab occidente in tenedonibus hominum de Pins, a circio in tenedone Simonis de Argentona.

Item habemus de dictis honoribus unam peciam terre apud kollem de Curtibus satis prope muyal quam tenet Berengarius de Bramona cum suis affrontacionibus.

Iamdictos omnes honores et possessiones nostras et censualia gallinarum et omnium aliarum rerum et omnia agraria cum olivariis et aliis arboribus diversorum generum, cum nemoribus, silvis, garriguis, pasturis et cum introitibus et exitibus earum et cum omnibus aliis ad ipsos honores pertinentibus et pertinere debentibus, vos et vestri et progenies atque posteritas vestra habeatis, teneatis et possideatis imperpetuum pacifice et quiete, sub tali tamen condicione: quod loco et compensacione census duarum quarteriarum completarum frumenti quas inde tenebaminini dare nobis et dicte nostre domui annuatim in festo Sanctorum Petri et Ffelicis augusti, detis et tribuatis vos et vestri nobis et dicte nostre domui Sancte Anne in primo venturo festo sanctorum Petri et Ffelicis augusti et deinde annuatim in eodem festo quatuordecim solidos barchinonenses de terno, cum sit certum quod est melior condició nobis et dicte nostre domui habere et percipere dictum censum quatuordecim solidorum quam dictas duas quarterias frumenti. In hiis vero non proclametis nec faciatis vos vel vestri ullum alium dominum nisi tamen dictam domum Sancte Anne et eius conventum. Liceatque vobis et vestris, post dies triginta ex quo in dicta domo Sancte Anne et eius conventu fatigati fueritis, predicta omnia et melioramentum quod ibi feceritis vendere vel impignerare sive alienare vestro consimili et vestrorum, salvo tamen semper in omnibus et per omnia iure, censu et senioratico dicte domus nostre Sancte Anne et eius conventus. Insuper promittimus vobis et vestris, sub obligacione omnium bonorum dicte domus mobilium et immobilium, habitorum et habendorum, quod faciemus vos et vestros et quos volueritis predicta omnia, cum omni melioramento quod ibi feceritis, tenere, habere et possidere in pace perpetuo contra omnes personas.

Actum est pridie idus septembris anno Domini millesimo ducentesimo sexagesimo secundo.

Ego frater Petrus de Canalibus, comendator domus Sancte Anne Barchinone ordinis Sancti Sepulcri, subscribo, salvo iure eiusdem domus in omnibus. Sig+num fratris Ferrarii de Pausis. Sig+num fratris Iacobi de Fonte Amancii. Sig+num fratris Romei de Ollesia qui hoc subscribo.

Testes huius rei sunt Bernardus de Amigdalo, Guillelmus Sacrista et Guillelmus Felicii.

Sig+num Petri de Ribalta, notarii publici Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

Sig+num Hugueti Cabot, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis. Sig+num Iohannis Torroni, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis.

S+num Iohannis de Bastida, baiuli Barchinone, qui huic translato ab originali suo fideliter sumpto et cum eodem veridice comprobato, non viciato nec in aliqua sui partis suspecto, ex parte domini regis et auctoritate officii quo fungimur, auctoritatem impendimus et decretum ut eidem translato tanquem suo originali in iudicio et extra fides plena ab omnibus impendatur.

Appositum per manum mei Laurencii Masoni, auctoritate regia notarii publici Barchinone, in cuius manu et posse dictus baiulus hanc firmam fecit de voluntate discreti Mathei Ferrandelli, auctoritate regia notarii publici et scribe curie dicti baiuli negociis occupati, die vicesima nona marcii anno a nativitate Domini M^o.CCCC^o, presentibus Petro Blanerii, notario, et Anthonio de Sancta Eulalia, sagione, civibus Barchinone. Et ego Laurencius Masoni, notarius predictus, hec scripsi et hoc meum hic apposui et hoc nostrum hic apposui Sig+num.

244

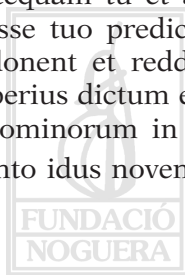
1262, novembre, 9

Romeu, fill d'Eimeric Oller, que resideix a la vil·la del palau de Terrassa, amb el consell i la voluntat del seu pare Eimeric i d'altres amics seus, concedeix i reconeix a Guillema, filla de Pere de Condamina, amb la qual es casarà, que ha rebut d'ella dos lots de terra que té per donació del seu pare Pere de Condamina a la parellada que hi ha sota la vil·la del palau de Terrassa, i també li reconeix que ha rebut d'ella pel seu dot i esponsalici quatre-cents sous de moneda perpetua de Barcelona de tern.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 437 (255 × 220 mm).

Sit notum cunctis quod ego Rumeus, filius Eymericii Ollarii, permanens in villa palacii Terracie, bona et libera voluntate et ex certa sciencia, cum consilio et voluntate patris mei, Eymericii, et aliorum amiccorum meorum, concedo et recognosco tibi Guillelme, filie Petri de Condamina quam duco in uxorem, quod habui et recepi a te duas sortes terre quas habes ex donatione patris tui, Petri de Condamina, in pariliata subtus villam palacii de Terracia. Item recepi a te pro dote et sponsalicio tuo CCCC solidos monete perpetue bachinonensis de terno, de quibus bene sum paccatus, renunciando omni exceptioni peccunie non numerate et non recepti honoris. Quos denarios habeas et teneas, possideas et expletes cunctis diebus vite tue, cum marito et sine marito, cum infante et sine infante, absque vinculo ullius hominis vel femine, et super omnibus domibus meis et sortem quam habeo in Orta Vetula ville Palacii Terracie, et super trilea quam teneo per Geraldum de Torrozella, et super mansum de Canieto qui tenetur per dominum regem, et super omnibus aliis bonis meis mobilibus et immobilibus, habitis et habendis, que modo habeo et deinde tecum vivente lucratus fuero alicubi. Promito etiam tibi et tuis predictas sortes terre cum vinea predicta, cum terra in qua fundata est, cum omnibus illorum melioramentis, salvare sub obligatione omnium bonorum meorum mobilium et immobilium. Et sic facio tibi sponsaliciu[m] propter nuptias de CCCC solidis monete predictae et predictis sortis terre et vineam antedictam, cum terra in qua fundata est; habeas enim de predicto sponsalicio ad omnem tuam voluntate, medietatem. Alia vero medietas post obitum tuum sit ex infante vel infantibus de me in te procreati ita quod veniant ad prefatam ettatem, et si infante vel infantes de me in te procreati ita quod non veniant ad prefatam ettatem et tu obieris, habeas ad tuam voluntatem CCL solidos monete predictae et pater tuus vel habus suus recuperent sortes terre et predictam vineam cum terra in qua fundata est, cum omnibus illorum melioramentis et C.L. solidis qui remanent. Et si forte ego obiero antequam tu et aliquis de propinquis meis vulerint abstraere de posse tuo predictam obligationem, non sit eis licitum donec prius donent et reddent tibi et tuis predictum tuum sponsaliciu[m], ut superius dictum est, sine omni diminucione; et hoc facio, salvo iure dominorum in omnibus.

Quod est factum quinto idus novembris anno Domini M^o.CC^o. L^oXII^o.

Sig+num Romei predicti qui hoc laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus de Condamina, Bernardus de Frabica iunior, Eymericus Ollarii.

Ego Petrus de Campo Aloello, capellanus Sancti Petri de Terracia, qui hoc scripsi cum litteris suprapositis in..., die et anno quo supra. *

Conditor omnium Deus, cum in mundi inicio omnia creasset de nichilo, ex osse viri dormientis formam fecid mulieris ex uno duos faciens, duos unum esse debere monstravit ipso testante qui ait: "Relinquet homo patrem suum et matrem et adhebit uxori sue et erunt duo in carne una". Quapropter, in Dei nomine, ego Romeus Ollarii, pro criandorum filiorum amore, elegi mihi sponssam assumere nomine Guillelmam, filiam Petri de Condamina. Quod est factum Vº idus novembris anno Domini Mº.CCº.LºXIIº. Sig+num Romei predicti qui hoc laudo et firmo. Testes huius rei sunt Petrus de Condamina, Bernardus de Frabica iunior, Eymeric Oller.

Ego Petrus de Campo Aloello, capellanus Sancti Petri de Terracia, qui hoc scripsi die et anno quo supra. (*Senyal*)

245

1262, novembre, 13

Guillem Jordà, que té el lloc del prior de Sant Pau del Maresme, lloa, concedeix, confirma i dona i estableix a favor de Bernat de Vallvidrera i dels seus i de tota la seva descendència i posteritat, perpètuament, una vinya que el cenobi de Sant Pau del Maresme té en el territori de Barcelona, a Provençals. Li fa la confirmació i l'establiment d'aquesta vinya sota aquesta condició: que en concepte de cens Bernat de Vallvidrera i els seus hauran de donar al cenobi de Sant Pau, la festa de Nadal vinent i després cada any el mateix dia, vuit sous de moneda de Barcelona de tern i desapareixerà l'agrer d'un quart i d'un capó que Bernat de Vallvidrera li acostumava a donar, és a dir, un quart i un capó; no hi proclamaran ni faran cap altre senyor que no sigui el rector de Sant Pau del Maresme, i Bernat de Vallvidrera i els seus, passats trenta dies després d'haver comunicat la fadiga al rector del cenobi de Sant Pau del Maresme, podran vendre o empenyorar o alienar l'esmentada confirmació i cessió a persones iguals a ells, salvat el cens, el dret i la senyoria del rector del cenobi de Sant Pau del Maresme. Per aquesta cessió,

lloació i confirmació, Guillem Jordà ha rebut de Bernat de Vallvidrera vint-i-set sous de la mateixa moneda de Barcelona.

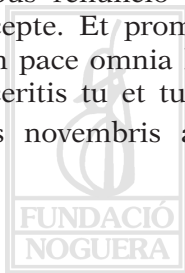
A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 438 (290 × 210 mm).

a Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 39. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Sit omnibus notum quod ego Guillelmus Iordanus, tenens locum prioris Sancti Pauli de Maritima, laudo, concedo, confirmo atque dono et stabilio tibi Bernardo de Vallevitreria et tuis et progeniei et posteritati tue inperpetuum, ad panem et vinum et quicquid volueris faciendum, quendam vineam cum terra in qua fundatur quam cenobium Sancti Pauli de Maritima in territorio Barchinone habet apud Provinciales. Que terminatur ab oriente et a circio in alodio quondam Ermengaudi de Balneis, a meridie in pariete antico et in via publica, ab occidente in alodio Canonice.

Hanc itaque confirmationem et stabilicionem predictae vinee, cum terra in qua fundatur et arboribus diversorum generum que ibi sunt et erunt et introitibus et exitibus suis et pertinenciis, facio tibi et tuis per me et successores meos rectores dicti cenobii Sancti Pauli. Sub tali tamen condicione, quod pro censu inde exeunte tribuatis tu et tui cenobio Sancti Pauli, ab isto primo venturo festo Natalis Domini ad unum annum et deinde annuatim in eodem festo, octo solidos Barchinone istius monete de terno, et cadat illud agrarium quod inde solebas dare, scilicet quartum et unum par caponum, eo quia melior condició est michi et dicto cenobio hunc censum habere quam agrarium consuetum. Ibi vero non proclametis nec faciatis tu nec tui alium dominum nisi rectorem Sancti Pauli de Maritima. Liceatque tibi et tuis post dies XXX^a ex quo in rectore cenobii Sancti Pauli fatigati fueritis, dictam confirmationem ac cessionem vendere vel inpignerare aut alienare tuo consimili et tuorum, salvo tamen censu, iure et senioratico rectoris dicti cenobii Sancti Pauli de Maritima. Accipio namque a te pro hac cessione, laudacione et confirmacione viginti septem solidos Barchinone istius monete perpetue de terno quos me fateor habuisse, super quibus renuncio omni excepcioni peccunie non numerate et non recepte. Et promito etiam quod faciam te et tuos tenere et habere in pace omnia hec predicta cum omnibus melioramentis que ibi feceritis tu et tui.

Actum est hoc idus novembris anno Domini M^o.CC^o.LX°. secundo.

+ G. Gorda, tenentis locum prioris Sancti Pauli de Maritimo, qui hoc firmo.

Testes huius rei sunt: magister Berengarius, phisicus, Bernardus Ballistarius.

Sig+num Petri de Valle Vitreria, notarius publicus Barchinone, qui hec scribi fecit et clausit die et anno prefixis.

246

1263, gener, 14

Berenguer de Sant Vicenç i Guillem de Sant Vicenç concedeixen i reconeixen a Guillem de Terrassa que li deuen sis-cents morabatins d'or que resten per pagar del dot de Guillema, filla de Berenguer, a la qual Jaume de Terrassa, fill de Guillem de Terrassa, ha fet esposa seva. Pel pagament d'aquests sis-cents morabatins, Berenguer de Sant Vicenç assigna a Guillem de Terrassa, fins a completar els sis-cents morabatins d'or, sis-cents sous anuals de moneda perpetua de Barcelona de tern que el cavaller Bertran del Vilar li ha obligat, assignat i concedit per raó dels sis-cents morabatins d'or que li deu pel dot de la seva (de Bertran Vilar) filla Saura, a la qual Guillem, fill de Berenguer de Sant Vicenç, fa esposa seva.

A Original perdut.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 439 (262 × 310 mm). Trasl·lat sense data.

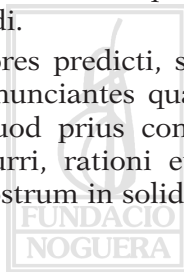
Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est:

Sit omnibus manifestum quod ego Berengarius de Sancto Vincencio et ego Guillelmus de Sancto Vincencio concedimus et recognoscimus vobis Guillelmo de Terracia quod debemus vobis sexcentos morabetinos bonos alfonsinos auri fini et ponderis recti, qui restant nobis ad solvendum de dote Guillelme, filie mei Berengarii, quam Iacobus de Terracia filius vester duxit in uxorem. Pro quibus sexcentis morabetinis obligamus, assignamus et concedimus vobis habendos et recipiendos, quolibet anno quousque vobis satisfactum fuerit de dictis sexcentis aureis, ipsos sexcentos solidos monete Barchinone perpetue de terno quod Bertrandus de Vilario, miles, michi Berengario obligavit, assignavit et concessit habendos super omnibus redditibus, exitibus et proventibus quos ipse Bertrandus habet et accipit in parrochiis Sancti Stephani de

Borssaleu et Sancti Felicis de Massones et super redditibus molendinorum dictorum de Grions, qui sunt dicti Bertrandi ratione videlicet sexcentorum aureorum quos dictus Bertrandus mihi debet de dote Saure, filie sue, quam dictus Guillelmus, filius meus, ducit un uxorem, secundum quod in carta inde confecta quam vobis tradimus plenius continetur. Promitentes vobis quod in dictis redditibus, exitibus et proventibus aliquid non tangemus nec accipimus nec tangi vel accipi ab aliqua persona faciemus, immo de ipsis faciemus vobis percipere et habere dictos sexcentos solidos antequam dictus Bertrandus dez Vilar inde aliquid recipiat, quolibet anno quousque de dictis sexcentis aureis fuerit vobis satisfactum ad vestram voluntatem, ita quod de dictis sexcentis solidis non recipiatis in solutionem, set habeatis eos pro fructibus dotis dicte Guillelme et pro honoribus matrimonii sustinendis. Nos enim cum assensu et voluntate dicti Bertrandi dez Vilar damus et cedimus vobis omnia loca nostra, iura, voces et actiones que nobis competunt et competere possunt, ratione dictorum sexcentorum aureorum et ratione dictorum sexcentorum solidorum nobis assignatorum in dictis redditibus et proventibus contra dictum Bertrandum dez Vilar et bona sua et contra fideiussores ab eodem Bertrando nobis datos et etiam in dictis omnibus redditibus et proventibus dictarum parrochiarum et molendinorum, constituentes vos in hiis dominos et procuratores tanquam in rem vestram propriam.

Pro hiis autem que a nobis vobis promissa sunt complendis et attendendis, obligamus vobis et vestris uterque nostrum in solidum omnia bona nostra habita et habenda, et ad maiorem cautelam iuramus ambo per Deum et eius sancta IIIIor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, predicta attendere et complere et non in aliquo contravenire. Insuper damus vobis fideiussores dominum Arnaldum, Dei gracia Barchinone episcopum, Bernardum de Santillis, Bernardum de Gurbo, Bertrandum dez Vilar, Berengarium dez Vilar fratrem eius, et Petrum Simonis filium dicti Bertrandi, quemlibet eorum in solidum, qui nobiscum et sine nobis predicta omnia a nobis vobis premissa compleant et attendant vobis et compleri faciant et attendi.

Nos itaque, fideiussores predicti, suscipientes in nobis gratis hanc fideiussionem, et renunciantes quantum ad hec epistole divi Adriani et legi dicenti quod prius conveniatur principalis quam fideiussor et omni alii iurri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, quilibet nostrum in solidum convenimus et promiti-

mus vobis, Guillelmo de Terracia, quod predicta omnia et singula a dictis Berengario et Guillelmo de Sancto Vincencio vobis premissa complebimus et attendemus vobis et compleri et attendi faciamus vobis, cum eisdem Berengario de Santo Vincencio et Guillelmo filio suo et sine ipsis, sub obligatione omnium bonorum nostrorum, et ad maiorem cautelam nos Bertrandus dez Vilar et Berengarius dez Vilar et Petrus Simonis iuramus per Deum et eius sancta IIIor Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, quod contra predicta vel aliqua de predictis non veniemus per nos vel per interpositam personam aliquo iure vel aliqua ratione.

Et nos Geraldus, Dei gracia vicecomes Caprarie, convenimus et promittimus vobis, dicto Guillelmo de Terracia, quod predictos sexcentos solidos faciemus vos et vestros percipere et habere contra omnes personas quolibet anno de predictis redditibus, exitibus et proventibus quousque de predictis sexcentis aureis fuerit vobis plene satisfactum ut supradictum est.

Actum est hoc nonodecimo kalendas februarii anno domini millesimo CC^a. sexagesimo secundo.

S+num Berengarii de Sancti Vincencio, S+num Guillelmi de Sancto Vincencio, qui hec laudamus, firmamus et iuramus.

S+num Bernardi de Gurbo, S+num Bertrandi dez Vilar, S+num Berengarii dez Vilar, S+num Petri Simonis, qui hec laudamus et firmamus, et nos Bertrandus, Berengarius et Petrus iuramus.

Testes huius rei sunt Arnaldus de Gualba, archidiaconus vicensis, Iacobus Gerardi, Fferrarius Mir et Bernardus de Colle, canonicus Barchinone.

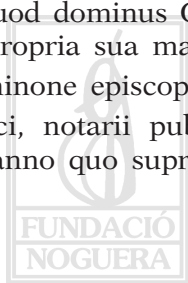
Signum Bernardi de Sintillis (*escut*).

Sig+num GERALDI, Dei gracia vicecomes Caprarie, qui hoc firmo.

Sig+num Fferrarii Boni Hominis, presbiteri, notarii publici de Hostalricho, in cuius posse Berengarius dez Vilar hanc cartam firmavit atque iuravit, et domina Saurina, uxor Bertrandi dez Vilar, firmavit, presentibus testibus Bernardo de Pineta et A. de Guilario, et etiam vidit quod dominus Geraldus de Capraria hanc cartam firmavit et cum propria sua manu nomen suum scripsit.

Ego Arnaldus, Barchinone episcopus, subscribo.

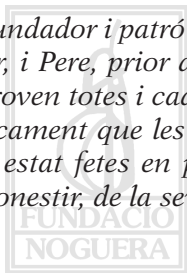
Sig+num Petri Marci, notarii publici Barchinone, qui hec scripsit et clausit die et anno quo supra.

1263, juliol, 30

Com que entre Guillem de Terrassa, fundador i patró de la capella de Sant Jaume prop del castell de Terrassa, i Guillem Rovira, prevere i rector d'aquesta capella, d'una part, i Pere, prior del monestir de Santa Maria de Terrassa, i el seu convent, de l'altra part, hi havia una disputa per raó de l'esmentada capella, finalment amb l'assentiment i l'autoritat d'Arnau, bisbe de Barcelona, arribaren a aquest acord: que el rector de la capella, el que en cada moment hi hagi, haurà de donar perpètuament dues lliures de cera segons el pes de Barcelona cada any per la festa de Sant Jaume a l'esmentat prior i als seus successors en reconeixement de subjecció, però ni de les oblacions ni de les lluminàries ni de les altres coses oferides i donades a l'esmentada capella el rector d'ella en cap moment n'haurà de donar res a l'esmentat prior o a l'esmentada església parroquial, només les esmentades dues lliures de cera. També acordaren que el rector de la capella i Guillem de Terrassa i llurs successors hauran d'anar, amb la seva família, a l'església de Santa Maria de Terrassa en sis festivitats de cada any, a saber: Rams, Pasqua, Pentecosta, Sant Pere, Tots Sants i Nadal. En les altres festivitats i dies el rector de la capella i Guillem de Terrassa, amb la seva família, no hauran d'anar a aquesta església si no és que sigui per llur voluntat, però el rector d'aquesta capella no podrà rebre parroquians o parroquianes de l'abans esmentada església els dies festius ni administrar el baptisme als nens ni els altres sacraments eclesiàstics, si no és en cas de necessitat. El rector i els seus successors podran elegir, si ho volen, ésser enterrats en aquesta capella. Quan la capella resti sense rector, Guillem de Terrassa i els seus successors a la capella, perpètuament, assignaran, posaran i presentaran un rector que sigui prevere, i hauran de presentar-lo a l'esmentat prior i als seus successors, i el prior l'haurà de presentar al bisbe, i tot això s'haurà de fer abans d'un mes a partir del dia de la vacant.

Guillem de Terrassa, fundador i patró de la capella de Sant Jaume, Guillem Rovira, rector, i Pere, prior del monestir de Santa Maria de Terrassa, lloen i aproven totes i cada una de les coses esmentades, prometen recíprocament que les observaran inviolablement, i reconeixen que han estat fetes en profit i utilitat de cadascun d'ells, de l'esmentat monestir, de la seva església parroquial i també de la capella.

- A Original perdut.
 B AF, S1601054. Trasllat del 19-5-1289.
 a Pere PUIG I USTRELL, Vicenç RUIZ I GÓMEZ, Joan SOLER JIMÉNEZ, Alan CAPELLADES I RIERA, *Diplomatari de Sant Pere d'Ègara i Santa Maria de Terrassa*, doc. 163. Barcelona: Fundació Noguera, 2013.
 b Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 38. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento cuius tenor talis est:

Cum inter Guillelmum de Terratia, fundatorem et patronum capelle Sancti Iacobi apud castrum de Terratia, et Guillelmum de Ruvira, presbiterum et rectorem eiusdem capelle, ex una parte, et Petrum, priorem monasterii Sancte Marie de Terratia, et conventum eiusdem, ex altera, contentio esset ratione predicte capelle, tandem cum assensu et auctoritate venerabilis patris domini Arnaldi, Dei gratia episcopi Barchinone, in cuius diocesi predictum monasterium et ecclesia parochialis eiusdem ac dicta capella sunt constructa, convenerunt super predictis in posse eiusdem episcopi in hunc modum: quod rector dicte capelle, quicumque pro tempore fuerit, donet et teneatur dare in recognitione subiectionis dicto priori et successoribus suis perpetuo in festo Sancti Iacobi singulis annis duas libras cere ad pondus Barchinone, et neque de oblationibus, luminariis neque de aliquibus aliis rebus oblatis et datis dicte capelle teneatur rector eiusdem dare aliquid aliquo tempore dicto priori vel dicte ecclesie parochiali nisi tantum dictas duas libras cere. Item convenerunt quod rector dicte capelle et dictus Guillelmus de Terratia et successores eorum cum familia sua teneantur ire ad dictam ecclesiam parochialem in sex festivitibus cuiuslibet anni, scilicet in festo Ramis Palmarum, in festo Paschatis et Pentecostes et in festo Sancti Petri et Omnium Sanctorum et Nativitatis Domini. In aliis vero festivitibus et diebus non teneantur rector dicte capelle et Guillelmus de Terratia cum familia sua ire ad dictam ecclesiam parochialem nisi de eorum processerit voluntate, set dictus rector predicte capelle non recipiat aliquibus diebus festivi aliquos parochianos vel parochianas predicte ecclesie, neque conferat parvulis baptismum neque aliqua ecclesiastica sacramenta nisi in necessitate. Item quod rector dicte capelle et successores sui possint, si voluerint, eligere sibi sepulturam in eadem capella. Item quod quandocumque contigerit predictam capellam vaccare rectore, dictus Guillelmus de Terratia et successores sui perpetuo in eadem capella assignent, ponant et representent rectorem qui sit presbiter, et teneantur ipsum presentare dicto priori et suc-

cessoribus suis, et ipse prior domino episcopo, et hoc totum fiat infra unum mensem a die vacationis.

Ad hec nos Guillelmus de Terratia, fundator et patronus dicte capelle, et Guillelmus de Ruvira, rector eiusdem, et Petrus, prior monasterii Sancte Marie de Terratia, de voluntate nostri conventus, ex certa scientia laudamus et approbamus predicta omnia et singula prout superius sunt expressa et ordinata, promittentes nobis ad invicem quod nunquam contra predicta vel aliqua de predictis veniemus per nos vel per interpositam personam aliquo iure vel aliqua ratione, immo ea omnia inviolabiliter observabimus cum hec recognoscamus quod sint facta ad commodum et utilitatem cuiuslibet nostrum et dicti monasterii et ecclesie parochialis eiusdem ac etiam capelle superius memorate.

Actum est hoc tertio kalendas augusti anno Domini millesimo CC^oLX^o tertio.

Sig+num Guillelmi de Terratia qui hec laudo et firmo. Sig+num Stephani, presbiteri canonici Sancti Rufi. Sig+num Mathey, presbiteri canonici Sancti Rufi. Ego Petrus, prior Sancte Marie de Terratia, firmo.

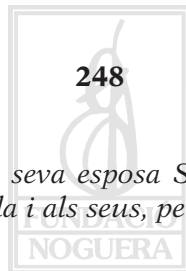
Testes huius rei sunt magister Berengarius de Turri archidiaconus Barchinone, Bernardus de Bayona, Bernardus de Vilaro rector capelle Sancti Celedonii, Petrus Marci notarius Barchinone et Petrus Mascharoni. Ego Arnaldus, Barchinone episcopus subscribo.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi feci et clausi cum litteris emendatis in... die et anno quo supra. Sig+num Bernardi de Caderita notarii. Sig+num Michaelis de Antiga notarii. Sig+num Mathei Lotela notarii.

Sig+num Petri de Vilar de Bono, publici Barchinone notarii, qui hoc translatum sumptum fideliter a suo originali instrumento per alphabetum diviso et cum eodem legitime comprobatum scribi fecit et clausit quartodecimo kalendas iunii anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo nono.

1263, desembre, 1

Pere Ferrer de Pedrencs, la seva esposa Sibil·la i la seva filla Ferrera venen a Pere d'Estalella i als seus, perpètuament, pel preu de cent

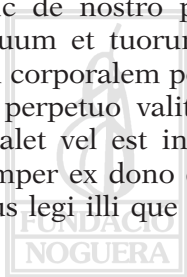
deu sous de Barcelona de tern, un morabatí censal que els paga Domènec de Talavera per les cases que té per ells a un cens d'aquest mateix morabatí, cases que Pere Ferrer i Sibil·la tenen per Guillem de Terrassa i la seva esposa Saurina a cens d'un capó. Aquestes cases són a dalt del corral, damunt les roques, entre les cases d'en Ferrussó i les d'en Capafonts.

Pere Ferrer de Pedrencs i Sibil·la venen a Pere d'Estalella i als seus tot aquest morabatí censal i tot el dret, el domini i la fadiga que tenen en les esmentades cases, salvat el cens, el dret, el domini i la fadiga de Guillem de Terrassa i de la senyora Saurina.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 441 (235 × 170 mm). Instrument sense signatura notarial. Al dors: "Hoc instrumentum non est clausum, ideo non tenet".

Sit notum cunctis quod ego Petrus Ferrer de Pedrencs et uxor mea Sibylia et filia mea Ferraria, non coacti nec in aliquo circumventi immo ex certa sciencia, per nos et nostros vendimus tibi Petro de Stelella et tuis, perpetuo, pro centum decem solidis Barchinone de terno, de quibus sumus a te bene paccati et ideo renunciamus exceptioni non numerate peccunie et doli, unum morabetinum censualem quem nobis facit Domenicus de Talavera pro domibus quas tenet per nos sub censu ipsius morabetini et nos tenemus eas per Guillelmus de Terracia et dominam Saurinam, uxorem suam, sub censu unius caponis. Que domus sunt in capite corrali super rupes inter domos Ferrucone et domos den Capafonts.

Predictum itaque morabetinum censualem et totum ius, dominium et faticam que habemus in dictis domibus, vendimus tibi et tuis inperpetuum sicut ipsa omnia melius habemus et habere debemus ac prout melius dici et intelligi potest ad tuum tuorumque commodum et bonum intellectum, sine omni nostro nostrorumque retentu, ad omnes tuas et tuorum voluntates inde perpetuo faciendas, salva fidelitate Terrachonensis Ecclesie et domini archiepiscopi, et salvo censu, iure, dominio et fatica Guillelmi de Terracia et domine Saurine. Et sic de nostro posse, iure ac dominio in posse, ius et dominium tuum et tuorum ipsa omnia tradimus et transfferimus, et te inde in corporalem possessionem mittimus cum hoc publico instrumento perpetuo valituro. Si vero hec venditio plus dicto precio modo valet vel est in posterum valitura, totum illud habeatis tu et tui semper ex dono et mera liberalitate nostra. Scienter enim renunciamus legi illi que corregit deceptionem ultra

dimidiam iusti precii. Et nos ac nostri erimus tibi et tuis semper de hac venditione auctores et defensores contra omnes homines. Et de evictione quisque nostrum in solidum nos et omnia bona nostra habita et habenda tibi et tuis perpetuo obligamus, renunciando nove constitutioni et omni iuri et exceptioni nobis in hoc competentibus et unquam competituris omnique alii iuri novo et veteri, scripto et non scripto, omnique auxilio et beneficio legis et consuetudinis et constitutionis facte et faciende et doli clausule et circumventionis. Et nos Sibilie et Ferraria, renunciantes beneficio velleyani de quo cerciorate sumus per notarium, iuramus ambo per Deum et hec sancta quatuor Evangelia corporaliter a nobis tacta, quod contra hanc venditionem nunquam veniemus aliquo iure vel ratione, immo eam et cetera omnia predicta rata et firma semper habebimus et inviolabiliter observabimus.

Actum est hoc kalendis decembris anno Domini M°.CC°.LX°.tercio.

Sig+num Petri Ferrer de Pedrencs, S+num Sibilie uxoris mee, S+num Ferrarie filie nostre, qui hoc firmamus et laudamus.

S+num Bernardi de Copons, S+num Laurencii de Barchinona, S+num Guillelmi Aguilarii, testium.

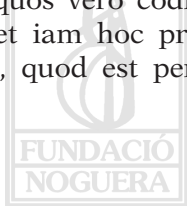
249

1264, març, 5

Segon testament de Guillem de Montgrí.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 442 (355 × 680 mm). Al dors: "Maresme. Testament de Montgrí, sacristà de la Seu de Girona. Fa per la venda feta per lo comte Ramon al monestir de Sant Honorat de Lerins. Registrada Maresme".

In nomine domini nostri Iehsu Christi, ego Guillelmus de Montegrino, gerundensis sacrista, attendens quod nulli mortalium notus est terminus finis sui, in meo pleno sensu ac memoria facio meum testamentum quod volo valere imperpetuum nisi aliud forte condidero infuturum. Si quos vero codicillos fecero, illos nichilominus valere volo. Et licet iam hoc presens meum testamentum sit in alia carta scriptum, quod est per dominum Papam confir-

matum²⁶ et per dominum Regem Aragonum approbatum et per dominos Archiepiscopum Terrachonensem et eiusdem Capitulum et Episcopum Gerundensem et eiusdem Capitulum approbatum et subscriptum, dictum testamentum approbo et confirmo, et quicumque in dicto meo testamento ordinavi et dimisi eadem in hoc meo testamento iterum ordino et dimito, et etiam, quia quidam de meis manumissoribus in dicto testamento contentis decesserunt, eligo meos manumissores, videlicet dictum Episcopum Gerundensem, qui pro tempore fuerit, et karissimos et dilectos Bernardum de Sancta Eugenia, fratrem meum, et Gaufridum vicecomitem de Rochabertino et Dalmacium, filium eius, et Poncium Guillelmi de Turrucella, nepotes meos, et karissimos socios meos Petrum Iazperti, sacristam secundum gerundensem, et Guillelmum Petri, canonicum gerundensem, et Raimundum Bruni, clericum, et Arnaldum Poncii, iurisperitum, socios meos. Quorum manumissorum, predicti Petrus Iazperti, Guillelmus Petri et Raimundus Bruni et Arnaldus Poncii distribuunt omnes res meas et exequantur hanc ultimam voluntatem meam sicut hic invenerint scriptam de consilio aliorum supradictorum manumissorum quos ad hoc comode habere poterint.

Primum iubeo corpus meum sepeliri in cimiterio Sancte Marie sedis Gerunde si decessero in partibus citramarinis.

Volo et mando ut ante omnia de omnibus rebus meis mobilibus et fructibus et redditibus universi honoris mei, quem modo habeo vel deinceps Deo dante habuero, omnia mea debita solvantur et de plano sine omni calumpnia iniurie restituantur sicut bono modo poterint manifestari.

Hiis vero completis, volo quod familie mee certa portio detur ad arbitrium manumissorum meorum, habito respectu ad personas et ad laborem quem erga me exercuerunt.

Deinde dimito ecclesie Beate Marie sedis Gerunde ob remissionem peccatorum meorum unam marcham argenti, et pro missis canendis D. Solidos, et domino Episcopo II aureos, feriali centum solidos, et unicuique de XII presbiteris V solidos, et omnibus aliis presbiteris qui chorum intrant, sive sint in ecclesia beneficiati sive non, ternos solidos. Dimitto ecclesie Sancti Felicis X solidos,

26. Guillem de Montgrí havia fet un altre testament el dia 14 de les calendes de juliol de 1246 (doc. 154). Aquest testament havia estat corroborat pel papa Innocenci IV el 9 de les calendes de març de l'any vuitè del seu pontificat (21-2-1250). ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 443 (doc. 165).

operi eiusdem X solidos, Sancto Petro de Gallicantu et Sancto Martino de Costa unicuique X solidos, Sancto Danieli quinquaginta solidos, operi eius quinquaginta solidos, Sancto Felici de Cadinis quinquaginta solidos et operi eiusdem quinquaginta solidos; operi fratrum minorum centum solidos, et dimito omnibus aliis ecclesiis Gerunde et hospitalibus et infirmis de Pedreto quinnos solidos. Dimito operi ecclesie de Turrucella XX solidos, hospitali eiusdem loci XX solidos, Sancte Marie de Mari et Sancto Petro eiusdem parrochie quinnos solidos, operi ecclesie de Petralata XX solidos, operi ecclesie Sancti Stephani de Occulo viginti solidos, operi ecclesie de Begur XX solidos, operi ecclesie de Fonilariis XX solidos, operi ecclesie Sacte Marie de Serra X solidos, operi ecclesie de Buada X solidos, operi capelle de Guaschonibus X solidos, operi ecclesie de Lambile X solidos, operi ecclesie de Rocha X solidos, operi ecclesie Sancte Christine de Arado X solidos, operi ecclesie Sancte Marie castri de Arado XX solidos, Sancte Marie de Uliano unam marcham argenti et dimidiam pro calice ibidem faciendo, quem fieri faciant manumissores mei.

Laudo et concedo donationem quam feci de Villademato et de Cervianello cum omnibus pertinentiis suis Elemosine in ecclesia gerundensi noviter institute, et prepositus dicte Elemosine teneatur meum anniversarium honorifice facere quolibet anno de omnibus sacerdotibus presentibus illa die.

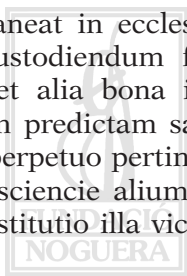
Dimitto et assigno perpetuo Sacristie Gerundensi duos mansos quos emi in castro de Rupe a Bernardo de Capraria et terciam partem decime Sancte Segline, quam emi a Raimundo de Sancto Genesio.

Preterea si bona mea mobilia tempore obitus mei non sufficerent ad debita mea iam contracta et forte inposterum contrahenda et ad iniurias restituendas et legata solvenda, obligo ad complementum omnia predicta: totum castrum meum et terram de Eviza et de Formentera cum omnibus iuribus et pertinentiis suis tam in mari quam in terra ubique.

Hiis vero completis, castrum et terram de Eviza et de Formentera que, existens electus Terrachone, adquisivi divina gracia mediante, mense archiepiscopali Terrachone imperpetuum applico et assigno. Tali pacto, videlicet quod dominus Archiepiscopus qui pro tempore fuerit et successores sui ad honorem sancte et individue Trinitatis faciant tres candelas ardere perpetuo et continue, die ac nocte, ante altare beate Tecle virginis et martiris Christi,

et tribus pauperibus in victu semper bene provideant et vestitu, ac meum anniversarium honorifice fieri faciant in ecclesia Terrachone; verum si Archiepiscopus qui pro tempore fuerit predicta nollet observare et adimplere, predictum castrum et terram, trina ammonicione premissa a Preposito Terrachone, statim in ius et proprietate Prepositure et Canonice Terrachone imperpetuum convertatur sub paccionibus antedictis.

Dimito imperpetuum Prepositure Terrachone terciam partem castri et quartam partem terre de Eviza et de Formentera quam emi a domino Iacobo, Dei gracia rege Aragonum, sicut plenius continetur in instrumento emptiois inde confecto, tali videlicet pacto: quod Prepositus Terrachone qui pro tempore fuerit et successores sui reficiant cotidie honorifice in comuni mensa pauperum in canonica X pauperes, et cotidie tales eligantur qui magis videantur egere, et solvat et tradat, quolibet anno in festo Pasche vel ante, centum quinquaginta bisancios argenti boni et fini rectique ponderis sacerdoti quem instituo in ecclesia gerundensi ad honorem Iesu Christi et gloriose virginis Marie matris sue, tali forma videlicet: quod teneatur celebrare ter in septimana ob remedium anime mee et parentum meorum ac omnium fidelium defunctorum in altare beati Domenici, gloriosissimi confessoris, quod situm est in ecclesia iamdicta, de quibus bisanciis faciat per singulos annos imperpetuum ipse et successores sui C cereos aptos, quemlibet unius libre et unius quartoni, qui ardeant qualibet die sabbati ad missam Beate Marie et insuper in quatuor festivitibus eiusdem et Natalis Domini, Pasche et Pentecostes ad missam maiorem, et renovet dictos cereos quolibet anno circa medium anni; deinde sibi et altari iamdicto provideat de residuo in necessariis suis. Dictus vero sacerdos continuam faciat residenciam in ecclesia iamdicta et teneatur interesse ibidem diurnis horis pariter et nocturnis; preterea iaceat de nocte infra rexias cum clavigero in eadem cerca, cui exhibeat honorem et fraternam societatem, set ei in aliquo non sit subiectus nisi tantum quod, cum dictus claviger causa officii sui veluti ad comunicandum et huiusmodi extra ecclesiam ibit, dictus sacerdos remaneat in ecclesia, et hoc de nocte et de die tunc temporis, ad custodiendum fideliter et honeste ipsam ecclesiam et thesaurum et alia bona ibidem deposita sive contenta. Institutionem autem predictam sacerdotis volo et statuo ad Sacristam Gerundensem perpetuo pertinere, qui infra XX dies post obitum unius a tempore sciencie alium ydoneum sibi substituere non moretur, alias eius institutio illa vice ad dictum Gerundensem

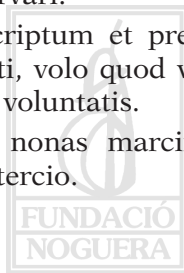
Episcopum devolvatur; verum si Prepositus qui pro tempore fuerit predicta nollet observare, trina admonitione premissa a domino Archiepiscopo, statim iamdicta pars castri et terre de Eviza et de Formentera cum omnibus iuribus suis et pertinenciis tam in mari quam in terra ubique, in ius et proprietatem mense archiepiscopalis imperpetuum convertatur sub paccionibus antedictis.

Volo et mando manumissoribus meis et baiulo de Constantino et castellano de Eviza et procuratori meo qui pro tempore fuerint ac omnibus aliis habitatoribus presentibus et futuris eiusdem castri et terre, per fidem et homagium quo michi tenentur, quod dictum castrum de Constantino et dictum castrum et terram de Eviza et de Formentera, cum instrumentis ad dicta castra et terram spectantibus, Archiepiscopo et Preposito Terrachone tradant sine difficultate aliqua et dilatione. Hoc tamen testamento primo concesso et firmato ac corroborato subscripcione ipsius Archiepiscopi et tocius Capituli Terrachone, quem rogo tanquam patrem et dominum ut intuitu pietatis et misericordie hanc meam ultimam voluntatem observet et faciat inviolabiliter observari. Si vero aliquo casu contingente, quod Deus avertat!, de castro et terra de Eviza que predicta sunt non possent compleri, obligo ad ea complenda, quantum ad legata et debita solvenda et iniurias restituendas, totum patrimonium meum, scilicet honorem de Cervianello et de Villademato, quem totum honorem possideant et colligant manumissores mei tantum ac tamdiu quousque de fructibus et proventibus predictarum possessionum omnes mee iniurie, prout supra scriptum est, restituantur et debita et legata mea integre sint soluta. Hiis vero peractis, fiat de predictis honoribus secundum quod est superius ordinatum.

Denique rogo venerabiles et dilectos Bernardum de Sancta Eugenia, fratrem meum, et Gaufridum de Rochabertino et Dalma-cium, filium eius, et Poncium Guillelmi, nepotes meos, ut hanc ultimam voluntatem meam manuteneant et deffendant et ob remedium animarum suarum et sicut de eorum dileccione confido faciant inviolabiliter observari.

Et si hec presens scriptum et presens ultima mea voluntas non valeret iure testamenti, volo quod valeat iure codicillorum vel alterius cuiuslibet ultime voluntatis.

Actum est hoc III° nonas marcii anno Domini millesimo ducentesimo sexagesimo tercio.

Eg+o Guillelmus de Montegrino gerundensis sacrista subscribo. Eg+o Petrus Iazperti gerundensis sacrista secundus subscribo. Guillelmus Petri gerundensis canonicus subscribit (*Senyal*). (*Senyal*) Ego Arnaldus Poncii de Celrano subscribo. (*Senyal*) Raimundi Bruni.

S+num Bernardi de Sancta Eugenia, S+num Poncii Guillelmi filii eius, manumissorum, qui hec firmamus, laudamus atque concedimus.

Testes rogati sunt huius testamenti Arnallus Guillelmi de Cartiliano, Simon de Gerundella, Bernardus de Libiano, Iacobus de Faro, Bernardonus de Turriceila, Burdus de Benages, Raimundetus Bruni et Bernardonus de Sancta Cecilia.

Sig+num Iohannis de Porchariis qui hoc scripsit de mandato Bernardi de Vico, publici gerundensis notarii.

Ego Bernardus de Vico, publicus gerundensis notarius, * subscribo.

250

1264, abril, 8

Bernat de Sant Vicenç i la seva esposa Alemanda donen, estableixen, lloen, concedeixen i confirmen a favor de Barcelona, filla de la difunta Pelegrina Gasull, dels seus i de la seva descendència i posteritat tota la trilla²⁷ que ella, per ells, té a la parròquia de Santa Maria de Martorelles en el lloc anomenat Castellruf; també li donen a ella i als seus tota la coma i el bosc o conreus que ella té per ells tal com el difunt Joan Gasull ho tenia per Pere de Rocavard.

També donen, concedeixen i confirmen a favor de Barcelona i dels seus tota l'honor conreada i erma que ella ja té per ells i que en altres temps els seus antecessors tingueren en l'esmentada parròquia en els llocs anomenats "Salam" i "Coma Darner", i els dos camps de la vall Llobera.

Amb aquesta condició: que treballin bé aquestes honors i hi plantin, hi edificuin i facin empelts d'oliveres i d'altres arbres, i que de tots els fruits del pa i del vi que Déu hi doni els donin fidelment la tasca i el braçatge, i de tots els arbres i oliveres que hi plantin

27. *Trilla*: Tancat fet de fullam i brancatge de plantes enfiladisses sostingut per pals ficats en terra. *Diccionari Alcover-Moll*.

o empeltin, Barcelona i els seus en tindran la meitat, i Bernat de Sant Vicenç i Alemanda en tindran l'altra meitat, i de totes les oliveres que Bernat i Alemanda ja tenen, Barcelona i els seus en tindran el degoteig.

Bernat i Alemanda també donen a Barcelona i als seus el dret de pasturar per tota la seva rovira llurs porcs amb el seu porquer, i tot el blat que obtinguin en aquestes honors l'hauran de moldre en el seu molí de Lloberons.

A Barcelona i als seus els serà lícit vendre i alienar l'esmentada honor a persones iguals a ells, passats trenta dies després d'haver comunicat la fadiga a Bernat de Sant Vicenç o als seus, i allà no hi podran proclamar o fer cap altre senyor que Bernat de Sant Vicenç, Alemanda i els seus.

Per aquesta lloació i donació, Bernat de Sant Vicenç i la seva esposa Alemanda han rebut de Barcelona vint sous.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 444 (270 × 150 mm). Al dors: "Sant Fost. Carta destabliment feta per Bernat de S. Vicent i Alemanda, muller sua, a Barcelona, filla de Pelegrina Gazulla, de una trilla situada en la parròchia de Martorelles al lloc dit Castell d'en R... Registrada St. Fost".

Sit notum cunctis quod ego Bernardus de Sancto Vincencio et uxor mea Alemanda, per nos et omnes nostros presentes et futuros damus, stabilimus, laudamus, concedimus et confirmamus tibi Barcelona, filia Pelegrine Gazule condam difunta, et tuis et progenie atque posteritati tue, ad bene laborandum et meliorandum, totam ipsam triliam quam tu iam per nos tenes in parrochia Sancte Marie de Marturiliis in loco nominato Castro Radulfo. Item damus tibi et tuis totam ipsam cumbam et boscum seu laboraciones quos vel quas tu iam per nos tenes sicut Ioannes Gazullus condam diffuntus et habebat per Petrum de Rocha Viridi et tenebat. Sicut terminatur ab oriente in torrente de Gatel sicut aqua discurrit usque ad collum de Estrata, a meridie in alodio Milicie Templi, ab occiduo in alodio nostro que fuit condam tenedone Berengarii Ioncheriis, a parte circii in torrente de Avelaneda. Sub tali vero condicione facimus tibi et tuis hoc donum sive stabilimentum, quod teneatis, possideatis et expletetis omni tempore et donetis nobis et nostris annuatim in festo Sancti Michaelis pro censu dicte trilie, III solidos monete curibilis Barchinone. Item donetis nobis et nostris de ipsa cumba et de aliis honoribus sive laboracionibus tascham et braciaticum de omnibus fructibus quos Deus ibi dederit.

Item damus, concedimus et confirmamus tibi Barchinone et tuis totum ipsum honorem cultum et eremum quem tu iam per nos tenes et antecessores tui condam tenuerunt in predicta parrochia in locis vocatis Salam et Cumbam Damer, et ipsos duos campos de Valle Luparia, sicut tu et antecessores tui melius tenuistis et habuistis, de Terades usque ad mansum de Valle Luparia. Sub tali pacto, quod laboretis bene dictos honores et plantetis, edificetis et empeltetis olivariis et aliis arbores per cunctis locis ubi facere poteritis, et de omnibus fructibus panis et vini quos Deus ibi dederit, dabitis nobis et nostris tascam et braciaticum fideliter, et tu et tuis habeatis de omnes arbores et olivariorum quos plantaveritis vel empeltaveritis medietatem, et nos habeamus aliam medietatem. Item habeatis de omnes nostros olivarios, quos in dicta habemus, totum degotum.

Item damus tibi et tuis, ut habeatis semper, pascuam ad vestros porcos per totam nostram roviram cum vestro porcherio. Et vos et vestros teneamini semper quod moleatis nostro molendino de Loberons quantum bladum in dictis honoribus habebitis.

Liceatque tibi et tuis totum supradictum honorem vendere et alienare tuo consimili vel tuorum postquam in nos vel in nostros fatigati fueritis spacio dierum XXX^a. Ibi vero alium seniore non proclametis nisi nos et nostros. Accipimus a te pro hac laudacione et donacione XX solidos.

Actum est hoc VI idus aprilis anno Domini M.CC.LX.III.

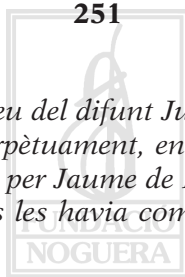
S+num Bernardi de Sancto Vincencio. S+num Alamande, uxoris eius.

Testes huius rei sunt Iacobus de Ruvirade et Petrus de Monmolo.

Sig+num Geraldi de Vallromanis, notarii publici in Vallense pro domino rege, qui hoc scripsit die et anno prefixis.

1264, agost, 28

Jaume de Besiers, fill i hereu del difunt Jusef de Besiers, ven a Pere de Copons i als seus, perpètuament, en lliure i franc alou les cases que Pere de Copons té per Jaume de Besiers a cens de cinc morabatins. Aquestes cases les havia comprat Pere de Copons a Pere

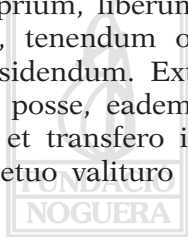

de Sant Medir i a la seva esposa Maria, i a la mare de l'esmentat Pere, Guillema de Sant Medir, i Jaume de Besiers les té per raó de la donació entre vius que li havia fet el seu difunt pare amb una carta en hebreu. Aquestes cases són al raval de Barcelona al carrer anomenat "de la Boqueria". En aquesta venda Jaume de Besiers ha rebut de Pere de Copons cent quaranta-dos morabatins d'or.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 445 (390 × 285 mm). Al dors: "Barchinona. Venda feta per Jaume Besers a Pere de Copons de dues cases cituades al carrer de la Bocaria per preu de [cent quaranta-dos] morabatins. Fa per la permuta y part venda feta per lo prior de St. Pau del Maresme a lo Rnt. Garau de Gualba, ardiaca de la seu de Barcelona ç...? morabatins sobre cases a la Bocaria".

In Dei nomine. Sit omnibus notum quod ego Iacobus de Besers, filius et heres quondam Iuceffi de Besers, gratis et bono animo vendo per me et meos tibi, Petro de Coponibus, et tuis et cui sive quibus volueris, imperpetuum, per proprium, liberum ac franchum alodium illas domos meas quas tu per me tenes, cum operatoriiis, solis, suprapositis, hostiis, stillis, stillicidiis, servitutibus, adempriviis, introitibus et exitibus et omnibus suis pertinentiis et cum censu quinque morabetinorum, iure meo integritè ac dominio, quas domos tu emisti a Petro de Sancto Emeterio et uxore eius, Maria, et a Guillelma de Sancto Emeterio, matre dicti Petri, et ego habeo eas ratione donationis quam dictus Iuceffus, quondam pater meus, inde michi fecit inter vivos cum carta hebraica. Que domus predictæ sunt in burgo civitatis Barchinone in carraria que dicitur de Bocheria. Et terminantur ab oriente in domibus heredum Guiltardi Arlurviri quondam, a meridie in carraria publica, ab occiduo et circio in domibus Periconi Ballisterii, filii quondam Guillelmi Ballisterii.

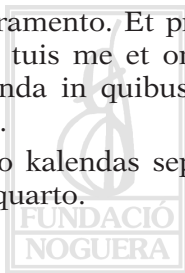
Iamdictas itaque domos cum operatoriiis, solis, suprapositis, hostiis, stillis, stillicidiis, servitutibus, adempriviis, introitibus et exitibus et omnibus suis pertinentiis, a celo usque in abissum, et cum censu quinque morabetinorum, iure meo integritè ac dominio, et cum omnibus meis locis, iuribus, vocibus et actionibus realibus et personalibus michi in hiis competentibus et competituris, tibi et tuis trado per proprium, liberum et franchum alodium ut predicatur, ad habendum, tenendum omnique tempore in sana pace libere et quiete possidendum. Extrahens hec de meo meorumque iure, dominio et posse, eadem in tuum tuorumque ius, dominium et posse mito et transfero irrevocabiliter, et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro induco inde te et tuos de

presenti in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, liberam et francham, ad omnes tuas tuorumque voluntates inde libere faciendas sicut melius potest dici vel intelligi ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, sine omni meo meorumque retentu et vinculo ac obstaculo persone alicuius.

In hac autem venditione accepi a te centum quadraginta duos morabetinos in auro, bonos, novos, anfussinos et ponderis iusti, de quibus quia bene paccatus sum voluntati mee renuntio exceptioni pecunie non recepte et non numerate sive auri non ponderati. Renuntio etiam legi illi que subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii et omni iuri divino et humano, publico et privato, comuni et singulari, scripto et non scripto sive consuetudinario, et specialiter actioni recissorie et auxilio et beneficio legis Gotice et usaticorum Barchinone et omni alii iuri tam promulgato quam promulgando. Dono etiam et cedo tibi et tuis irrevocabiliter, ad omnes tuas tuorumque voluntates libere faciendas, si quid hec que tibi et tuis vendo per proprium, liberum et franchum alodium plus modo valent aut amodo valuerint precio antedicto, Insuper promito tibi et tuis dictam venditionem, tam proprietatem sive pagesiam quam censum predictum, ius meum et dominium tibi et tuis salvare contra omnes personas, et esse inde legalis guarens, auctor et defensor, et quod tenear inde tibi et tuis semper de firma et legali evictione. Repmito etiam tibi et tuis quod ad questionem, si tibi vel tuis mota fuerit insolidum vel in partem in predictis que tibi et tuis vendo, statim satisfaciam et respondebo pro te et tuis, et ante litis contestationem suscipiam in me honus litigii et agam cum propriis sumptibus meis a principio usque in finem, vel si tu aut tui malueritis, possitis causam agere per vos ipsos, tibi et tuis tamen super hoc electione servata, remittendo tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciationis, et si tu vel tui elegeritis in propria persona tractare causam, promito tibi et tuis expensas circa litem factas et omnia dampna, gravamina et interesse restituere, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, et quicquid vel quantum a te vel tuis evinceretur, et credamini inde tu et tui vestris planis verbis sine testibus et sacramento. Et pro hiis omnibus et singulis complendis, obligo tibi et tuis me et omnia bona mea mobilia et immobilia habita et habenda in quibus magis et melius accipere volueris sine tuo dampno.

Actum est hoc quinto kalendas septembris anno Domini millesimo CC^o. sexagesimo quarto.

Testes huius rei sunt Ferrarius de Coponibus. Petrus de Spiell, Bononatus Segarra et Rovem de Castro Asinorum, iudeus.

Sig+num Bernardi de Caderita, notarii publici Barchinone, qui hoc scribi fecit et clausit die et anno prefixis.

252

1264, octubre, 10

Guillem de Terrassa, la seva esposa Saurina i llur fill Jaume donen i estableixen a favor de Guillem Seguer de Garraf i de la seva esposa Maria i de llurs successors, perpètuament, tot aquell lloc anomenat "Hospital de Sant Salvador de les Arenes", amb les cases i l'hort, amb l'aigua, les pastures, les fustes, els magatzems de fustes, i amb els drets d'entrada i d'eixida i les seves pertinences, i amb la capella que hi ha, i amb les llànties i les altres coses que li arribin o li siguin aportades. Hi hauran de ser homes propis, solius i afocats en servei i fidelitat a Guillem de Terrassa i als seus i a l'esmentada capella, i no hi podran proclamar ni fer cap altre senyor que no sigui Guillem de Terrassa i Saurina i llurs successors, i, passats trenta dies després d'haver comunicat la fatiga a ells i a llurs successors, els serà lícit a Guillem Seguer i a Maria i a llurs successors vendre o empenyorar o alienar totes les coses esmentades, amb les millores que hi hagin fet, a persones iguals a ells, salvat sempre en tot i per tot el dret i la senyoria de Guillem de Terrassa i de Saurina i dels seus. Per aquesta donació i establiment Guillem de Terrassa i Saurina han rebut cinquanta-cinc sous de Barcelona de tern.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 446 (270 × 227 mm).

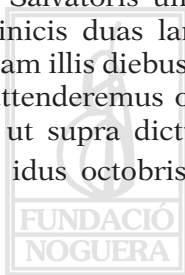
Sit omnibus notum quod ego Guillelmus de Terracia et domina Saurina, uxor mea, et Iacobus de Terracia, filius eorum, damus et stabilimus tibi Guillelmo Ceguerii de Garrafo et uxori tue, Marie, et vestris successoribus imperpetuum, totum illum locum nostrum nominatum Hospitale Sancti Salvatoris de Arenis, cum domibus et orto, aqua, pascuis, lignis, lignariis et cum introitibus et exitibus eorum et pertinentiis, et cum capella que ibi est et cum omnibus luminaribus et aliis rebus que ad capellam veniant sive aportata fuerint. Vos et vestri et progenies atque posteritas vestra habeatis, teneatis et possideatis imperpetuum iure vestre proprie acquisitionis, sub tali tamen conditione, quod vos et vestri semper sitis

ibi solidi, proprii habitantes et afogati ad servicium et fidelitatem nostri et nostrorum et predictae capelle, et quod in dicta capella predicti loci faciatis vos et vestri semper arderi die noctuque unam lampadam coram dicto altari Sancti Salvatoris, et singulis diebus sabbatinis et dominicis duas lampadas de nocte, et quod faciatis ibi celebrari missam illis diebus quibus comode poteritis. Subintelligatur etiam quod si vos vel vestri feceritis emptiones vel acquisitiones circa dictum locum vel alibi, non sint obligate ad dictum locum sine voluntate vestri et vestrorum. In hiis vero non proclametis nec faciatis vos vel successores vestri alium dominum nisi tamen nos et successores nostros. Liceatque vobis et vestris post dies XXX^a ex quo in nobis et successoribus nostris faticati fueritis, predicta omnia et melioramentum quod ibi feceritis vos et successores vestri vendere vel impignorare sive alienare vestro consimili et vestrorum, salvo tamen semper in omnibus et per omnia iure et senioratico nostri et nostrorum.

Pro hiis autem donatione (et) stabilitone accepimus a vobis quinquaginta quinque solidos Barchinone de terno. Insuper promittimus vobis et vestris uterque nostrum insolidum quod faciemus vos et vestri et quos volueritis predicta omnia et melioramentum quod ibi feceritis tenere, habere et possidere in pace, perpetuo, contra omnes personas, sub obligatione omnium bonorum nostrorum mobilium et immobilium habitorum et habendorum, sic quod nullo iure, nulla causa, nullaque ratione possimus nos in hoc deffendere vel excusare.

Ad hec ego Guillelmus Ceguerii et uxor mea, Maria, recipientes dictum stabilimentum a vobis, domino Guillelmo de Terracia et domina Saurina uxore vestra et Iacobo de Terracia filio vestro, sub forma et conditionibus supra dictis, promittimus vobis uterque nostrum insolidum, sub obligatione omnium bonorum nostrorum mobilium et immobilium, habitorum et habendorum, quod erimus ibi semper habitantes et afogati ad servicium vestri et capelle predictae, et quod faciemus arderi semper die noctuque coram dicto altari Sancti Salvatoris unam lampadam, et singulis diebus sabbatinis et dominicis duas lampadas de nocte, et quod faciemus ibi celebrari missam illis diebus quibus comode poterimus, et quod complebimus et attenderemus omnia alia que a nobis sint complenda et attendenda ut supra dictum est.

Actum est hoc sexto idus octobris anno Domini M^o.CC^o.LX° quarto.

S+num Guillelmi de Terracia, S+num domine Saurine uxoris eius, S+num Iacobi de Terracia filii eorum, S+num Guillelmi Ceguerri, S+num Marie uxoris eius, nos qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt P. Savama, R, de Gavano.

Sig+num Iacobi de Portu, publici barchinonensis notarii, qui hec scribi fecit et clausit die et anno prefixis.

253

1264, novembre, 10

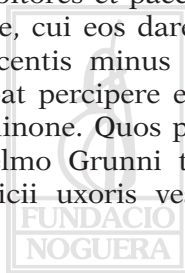
Jaume, per la gràcia de Déu rei d'Aragó, Mallorca i València, comte de Barcelona i d'Urgell i senyor de Montpeller, reconeix i confessa que deu al cavaller Bernat de Sant Vicenç mil morabatins alfonsins per compte de Guillem Gruny, batlle de Barcelona, a qui el rei els havia de pagar per la [çcessió?] de cinc-cents noranta sous de Barcelona que cada any rebia d'un censal del mercat reial de Barcelona. Bernat de Sant Vicenç tenia aquests cinc-cents noranta sous del mateix Guillem Gruny com a penyora per raó de l'esponsalici de la seva esposa, filla de Guillem Gruny, i el rei vol i concedeix a Bernat de Sant Vicenç que cobri cada any els esmentats cinc-cents noranta sous fins que hagi recuperat els mil morabatins.

A Original no trobat.

B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 447 (340 × 160 mm). Trasllet del 16-8-1281. Document amb el text esborrat en diverses parts.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento sigillato sigillo maiori pendenti domini Iacobi, Dei gracia felicis recordationis regis Aragonum, cuius series sic se habet:

Noverint universi quod nos Iacobus, Dei gracia rex Aragonum, Maiorice et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, recognoscimus et confitemur debere vobis Be[rnardo de Sancto] Vincencio, militi, mille morabetinos alfunsinos, pro quibus confitemur nos debitores et paccatores vobis pro Guillelmo Grunni, baiulo Barchinone, cui eos dare et solvere tenebamur [...] quam nobis fecit de sexcentis minus decem solidis Barchinone quos percipiebat et debebat percipere et habere annuatim in censuale macelli nostri Barchinone. Quos predictos DC [minus decem solidos] ab eodem Guillelmo Grunni tenebatis pignori obligatos racione [...] sive sponsalicii uxoris vestre, filie sue, volentes et

concedentes vobis quod supradictos DC minus [decem solidos] habeatis et percipiatís quolibet anno tanto tempore et tamdiu in dictis exitibus [donec] vobis solverimus predictos morabetinos. Ita tamen quod ipsos non habeatis nec recipiatís in soluto [...] set ex plana donacione quam inde vobis facimus de presenti cum [...] vobis [...] obligati pro supradicta summa pro honeribus matrimonii sustinendis. Promitentes [...] in dictis DC minus X solidis aliquid non tangemus nec tangi vel accipi faciemus [donec] predicta summa dictorum morabetinorum vobis et vestris fuerit plenarie et integre satisfactum.

Datum Barchinone IIII° idus novembris anno Domini M^a.CC^o. LX° quarto.

Sig+num Iacobi, Dei gracia rex Aragonum, Maiorice et Valencie, comitis Barchinone et Urgelli et domini Montispesulani.

Testes sunt Petrus de Montechateno, R. de Montechateno, G. de Cervilione, Gaucerandus de Urt et Huguetus de Cervilione.

Sig+num Iacobi de Rocha, qui mandato domini regis hec scribi fecit et clausit, loco, die et anno prefixis.

Sig+num Petri Marcii, notarii publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali instrumento scribi fecit XVII° kalendas septembris anno Domini M^o.CC^o.LXXX° primo.

254

1265, març, 13

Bernat del Prat i la seva esposa Ramona venen a Pere de Cabanyes i als seus successors, perpètuament, una peça de terra amb les seves pertinences que Bernat i Ramona tenen per Simó de Corts a la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda en el lloc anomenat "Fonollar", salvats sempre el dret, la senyoria i la fadiga de trenta dies de Simó de Corts i dels seus, a qui hauran de donar fidelment el quint i el braçatge de tots els fruits que Déu hi doni, i si hi hagués vinya, li hauran de donar fidelment el quint dels fruits del vi.

Per aquesta venda, Bernat del Prat i Ramona han rebut vint sous de moneda perpètua i corrent de Barcelona de tern, i Pere de Cabanyes haurà de pagar el lluïisme que pertoca al senyor per aquesta venda.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 9, núm. 449 (232 × 227 mm). Al dors: "Mogoda. Venda feta per Bernat de Prats y Ramona, muller sua, a Pere de Cabanes de una pessa de terra, la qual se té".

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Prato et uxor mea, Raimunda, vendimus tibi Petro de Cabaneis et tuis successoribus, imperpetuum, quandam peciam terre cum suis pertinenciis quam tenemus per Simonem de Curtibus in parrochia Sancte Perpetue de Mogoda apud locum nominatum Fonollare. Terminatur ab oriente in alodio dicti Simonis tenedone mansi de Ulmo et in alodio Canonice alodio den Oriol, a meridie in alodio dicti Simonis tenedone mansi de Ulmo, ab occiduo in alodio dicti Simonis tenedone mansi de Quercu, a circio in alodio Sancti Petri Puellarum tenedone Petri de Perela.

Iamdictam itaque peciam terre, cum introitibus et exitibus suis et pertinenciis et cum omnibus locis, iuribus, vocibus et accionibus realibus et personalibus nobis inde competentibus et competituris, vendimus et corporaliter tradimus vobis et vestris et cui velis imperpetuum et ut melius dici et intelligi potest ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum. Extrahimus hec omnia et singula de nostro nostrorumque iure, dominio et posse, eademque omnia et singula in tuum tuorumque ius, dominium et posse mitimus et transferimus irrevocabiliter. Et cum hoc publico instrumento inducimus inde te in corporalem possessionem pleno iure tanquam in rem tuam propriam, ad faciendum inde omnem tuam voluntatem sine omni retentu nostro et nostrorum et ullius persone, salvo tamen semper iure et senioratico et fatica XXX^a dierum dicti Simonis de Curtibus et suorum, cui dabitis de omni fructu panis que Deus ibi dederit quantum fideliter et braciaticum, et si vinea ibi fuerit dabitis de fructu vini quantum fideliter, et habeatis dictam peciam terre ad panem et vinum.

Pro hac autem venditione accepimus a te viginti solidos monete Barchinone perpetue et curribilis de terno, et ultra hos persolvitis laudoysmum quod pro hac venditione competit domino supradicto. Et quia de toto predicto precio bene paccati sumus, renunciamus exceptioni peccunie non numerate. Renunciamus etiam quantum ad hec legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnanti. Dando et cedendo tibi et tuis quicquid hec que tibi vendimus plus valent vel possunt valere precio supradicto. Insuper per stipulationem promittimus teneri tibi et tuis uterque nostrum insolidum de predictis omnibus que tibi vendimus semper de firma et legali

eviccionem, et ad questionem si tibi vel tuis mota fuerit in predictis que tibi vendimus, in solidum vel in parte, statim satisfaciemus et respondebimus pro te et tuis et servabimus te et tuos indemnes, et restituemus tibi et tuis qua hora volueritis quascumque missiones unquam tu vel tui feceritis in evincendo hec vel causam eviccionis pro hiis examinando, sive obtineatis in causam sive subcumbatis, remittendo tibi et tuis ex pacto necessitatem denunciandi. Et pro hiis complendis et attendendis obligamus tibi et tuis omnia bona nostra mobilia et immobilia. Ego etiam Raimunda predicta promitto et iuro tibi, per Deum et eius sancta Evangelia manibus meis corporaliter tacta, quod nunquam contra predicta veniam ratione sponsalicii mei vel modis aliis; ipsi enim meo sponsalicio et iuri hypothece quantum ad hec cerciorata renuncio.

Actum est hoc tercio idus marcii anno Domini millesimo CC°.LX° quarto.

S+num Bernardi de Prato, S+num Raimunde uxoris eius, nos qui predicta laudamus et firmamus.

S+num Guillelmi, S+num Raimundi, filiorum dictorum venditorum, nos qui predicta laudamus et firmamus, et iuramus etiam per Deum, tactis a nobis sanctis Evangeliiis, quod nunquam contra predicta veniamus per nos vel per interpositam personam.

Testes huius rei sunt: Berengarius Rotlandi, Petrus Gomar, Raimundus Lupeti et Bernardus de Arenis.

Sig+num Simonis de Curtibus qui hec laudo et firmo, salvo tamen iure meo in omnibus.

Sig+num Iacobi de Portu, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit cum litteris emendatis in... die et anno prefixis.

255

1265, maig, 4

En una carta del bisbe de Grenoble, Guillem Solà, de 24 de maig de 1272 s'inclou una butlla del papa Climent IV adreçada als dilectes fills de la Cartoixa i a tots els altres priors i germans cartoixans.

Els cartoixans no podran ser encausats fora de les seves ciutats i diòcesis per lletres de la Seu Apostòlica o dels seus legats, si no és que les lletres de la Seu Apostòlica fan menció plena i expressa d'aquesta indulgència paraula per paraula. A més a més, el papa

considera nul·les i sense contingut les sentències d'excomunió, de suspensió i d'interdicte en contra d'aquesta indulgència, en cas que se n'haguessin promulgat contra ells o contra algun d'ells.

- A Original no consultat.
- B ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 11, núm. 528 (175 × 237 mm).
Trasllat del 24-5-1272.
- C ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 18, núm. 871 (625 × 260 mm).
Pergamí sense data en el qual consten les transcripcions de nou butlles papals, set a l'anvers i dues al revers. Aquesta és la quarta. Tot ha estat escrit per ordre de Guillem, bisbe de Grenoble, l'octubre de 1292.
- a ACA, Monacals, Hisenda, vol. 2046, f. 25v. Trasllat del 27-9-1674.
- b Benedetto TROMBI, *Storia critico-cronologica diplomatica del patriarca S. Brunone e del suo ordine cartusiano*, volum cinquè. Nàpols: 1775. Appendix II, doc. núm. XCIII, p. CCLVIII.
- c Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 41. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

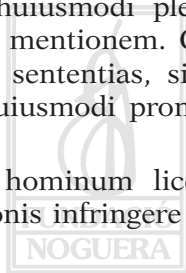
Universis presentes litteras inspecturis Guillelmus Sola, mi-
seratione divina Gratianopolitane Ecclesie episcopus, salutem in
Domino sempiternam. Noverit universitas vestra nos vidisse et
legisse litteras sanctissimi patris felicis recordationis Clementis,
pape quarti, non viciatas, non cancellatas nec in aliqua sui parte
abolitas vel corruptas, bullatas bulla eiusdem plumbea vera et non
ficta, cum serico rubeo et croceo, integra et illesa, tenoris quarum
de verbo ad verbo inferius continetur:

Clemens, episcopus servus servorum Dei, dilectis filiis Cartusie
ac aliis prioribus et fratribus universis cartusiensis ordinis salutem
et apostolicam benedictionem.

Speciali gratia et favore vos illa de causa dignos potissime
reputamus, quia toto cordis affectu ad hoc semper intenditis ut
per sancte conversationis et vite studium in conspectu Dei et ho-
minum placeatis.

Hinc est quod nos, vestris supplicationibus inclinati, auc-
toritate vobis presentium indulgemus ut vos vel aliqui vestrum
extra vestras civitates vel diocesim trahi non possitis in causam
per litteras Apostolice Sedis vel legatorum ipsius, nisi littere Sedis
eiusdem de indulgentia huiusmodi plenam et expressam ac de
verbo ad verbum fecerint mentionem. Ceterum excommunicationis,
suspensionis et interdicti sententias, si quas in vos vel aliquem
vestrum contra indulta huiusmodi promulgari contigerit, decerni-
mus irritas et inanes.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre
concessionis et constitutionis infringere vel ei ausu temerario con-

traire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Perusii IIII° nonas maii pontificatus nostris anno primo. Quod autem nos predictus episcopus vidimus. hoc testamur. In cuius rei testimonium presenti transcripto ex ipso originali sumpto ut eidem fide indubitata adhibeatur, sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum Cartusie IX° kalendas iunii anno Domini M^o.CC^o. septuagesimo secundo.

ADDENDA

JUSTIFICACIÓ

Els pergamins núm. 425, 319, 348 i 349 de l'ACA han estat cronològicament mal ordenats; haurien d'haver estat posats, per aquest ordre, en carpetes posteriors. Tanmateix, si no els transcrivim ara, podrien restar definitivament oblidats en una possible continuació d'aquest diplomatarí a partir del pergami núm. 450 de l'ACA.

256

1267, març, 30

Guillem de Montgrí, sagristà de Girona, d'una part, i Guillem de Montclús, fill de Guillem de Montclús, amb el consentiment i la voluntat del seu pare, de l'altra part, es comprometen amb Berenguer de Sant Vicenç i amb Jaume Gruny, com a àrbitres i amigables componedors, escollits per ells sota pena de cinc-cents morabatins promesos a ells i per cada part a l'altra, sobre tots els conflictes que tenen i que li vulguin proposar per raó dels masos, els homes, les possessions i les altres honors i drets que són de domini i de les pertinences de Sant Pau del Maresme, i per raó de les adempres dels seus homes, masos i honors, i per raó també dels molins que l'esmentat Guillem de Montgrí ha començat a edificar. Prometen als àrbitres i a ells mateixos, mútuament, sota la pena esmentada, que el que els àrbitres estatueixin i ordenin sobre les coses esmentades ho tindran perpètuament com a vàlid i ferm, sense cap apel·lació ni oposició, de manera que la part que no vulgui donar la conformitat als dictats dels àrbitres incideixi en

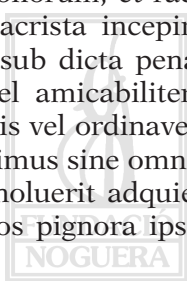
l'esmentada pena i els àrbitres donin les penyores d'aquesta part a l'altra que hi doni conformitat, i que, un cop satisfeta la pena, el que els àrbitres hagin dit obtingui la força de ferma perpètua. També prometen als àrbitres que posaran en poder d'ells les penyores que han de tenir, quan i totes les vegades que siguin requerits. Per si de cas els dos àrbitres no es posen d'acord en la sentència, escullen Arnau, bisbe de Barcelona, com a tercer àrbitre. I amb la finalitat de complir-ho, les dues parts empenyoren tots llurs béns a favor dels àrbitres o amigables componedors, del senyor bisbe i d'ells mateixos mútuament.

A més a més, l'esmentat sagristà els dona com a fiador Guillem de Llacera, ciutadà de Barcelona, el qual accepta de bon grat la fidejussió.

De manera similar, Guillem de Montclús dona com a fiador el seu pare Guillem de Montclús, el qual accepta de bon grat la fidejussió.

- A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 9, núm. 425 (360 × 365 mm). El text del pergami consta de 28 línies; de la 15 a la 26 hi ha dos gran forats oblics que en algunes parts passa dels 6 cm d'amplada.
- a ACA, Monacals, Hisenda, Montalegre, vol. 2103, f. 8v-9v.
- b Robert ÀLVAREZ MASALIAS, *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*, doc. 48. Barcelona: Fundació Noguera, 2020.

Sit omnibus notum quod nos Guillelmus de Montegrino sacrista gerundensis, ex una parte, et nos Guillelmus de Montecluso filius Guillelmi de Montecluso, cum assensu et voluntate eiusdem patris nostri ex altera, compromitimus in vos Berengarium de Sancto Vincentio et Iacobun Grunni tanquam in arbitros arbitratores atque amiables compositores, a nobis comuniter electos sub pena quingentorum morabatinorum ab utraque parte vobis et nobis ad invicem promissis, super omnibus questionibus, petitionibus et demandis quas alter nostrum contra alterum in posse vestro voluerimus proponere ratione mansorum, hominum, possessionum et aliorum honorum et iurium que sunt de dominio et pertinentiis Sancti Pauli de Maritima, et ratione ademprorum eorundem hominum, mansorum et honorum, et ratione etiam molendinorum quod et que nos dictus sacrista incepimus edificare, promittentes vobis et nobis adinvicem sub dicta pena, quod quicquid vos inter nos arbitrando de iure vel amicabiliter componendo de assensu partium dixeritis, statueritis vel ordinaveritis super predictis, ratum et firmum perpetuo habebimus sine omni appellacione et contradiccione, ita quod pars que noluerit acquiescere dictis vestris incidat in penam predictam, et vos pignora ipsius partis detis alteri parti

dictis vestris aquiescenti, et nichilominus pena soluta id quod vos inter nos dixeritis robur obtineat perpetue firmitatis. Promittimus etiam vobis quod tornabimus in posse vestro pignora mobilia tenenda quandocumque et quocienscumque a vobis fuerimus requisiti, et procedemus super predictis de plano sine diffugio et malicia, et comparebimus coram vobis diebus, locis et horis a vobis nobis assignatis iudiciario ordine non servato, immo ad arbitrium, voluntatem et cognicionem vestram promittimus super predictis coram vobis procedere. Preterea concedimus vobis plenam potestatem et licenciam quod possitis cognoscere de comissione pene, et si forsam vos ambo non possetis in unam sententiam concordare, eligimus de presenti in tercium arbitrum arbitratorem et amicabilem compositorem dominum Arnaldum, Dei gracia Barchinone episcopum, ita quod ipse dominus episcopus cum altero vestrum super predictis dixerit de iure vel amicabiliter componendo, de assensu partium promittimus observare et ratum habere sub dicta pena et, pena soluta, dictum eorum nichilominus ratum sit, ita quod ipse dominus episcopus cum altero vestrum cum quo duxerit concordandum posset de comissione pene et de omnibus aliis cognoscere secundum quod vos potestis. Et pro hiis complendis obligamus vobis et domino episcopo et nobis adinvicem omnia bona nostra quecumque sint et ubicumque. Intelligatur tamen quod nos, dictus Guillelmus de Montecluso, de ademprivis seu exaccionibus quibuscumque factis per nos in dictis hominibus, mansis et honoribus ante quam ad vos dominum sacristam dictus locus de Sancto Paulo pervenisset, non teneamur facere restitutionem etiam ubi fieri deberet de iure, ita tamen quod per hoc nullum preiudicium paretur vobis dicto domino sacriste in defensione et conservatione iuris vestri super dictis ademprivis et exaccionibus postquam emistis dictum locum et ante factis si fieri non debent. Insuper volumus et concedimus inter nos quod si testes essent producendi in hoc negocio, quod vos dicti arbitri recepcionem ipsorum testium possitis comitere cuicumque vel quibuscumque volueritis. Item volumus et consentimus quod nisi nos vellemus attendere et complere omnia supradicta et singula, quod dominus rex possit nos compellere per formam presentis compromissi ad complendum ea omnia, et exigere a nobis predicta pignora si ea nollemus tornare in posse vestro, et dare parti vel cui dare debeat secundum formam huius compromissi, et alias eciam mandare executioni omnia supradicta.

Insuper nos, sacrista predictus, damus vobis fideiussorem Guillelmum de Lacera, civem Barchinone, qui nobiscum et sine

nobis tornet vobis et in suo casu domino episcopo Barchinone et eciam domino regi dicta pignora quingentorum morabatinorum secundum quod a nobis vobis promissum est. Ego igitur Guillelmus de Lacera fideiussor predictus, suscipiens in me gratis hanc fideiussionem, convenio et promitto vobis dictis arbitris et domino episcopo et domino regi tornare dicta pignora quingentorum morabatinorum cum dicto domino sacrista et sine eo quandocumque et quocienscumque fuero requisitus, obligans vobis et domino episcopo et eciam domino regi, propter hec, omnia bona mobilia et immobilia quecumque sint et ubicumque.

Similiter nos Guillelmus de Montecluso damus vobis fideiussorem Guillelmum de Montecluso, patrem meum, qui nobiscum et sine nobis pignora quingentorum morabatinorum tornet vobis et eciam in suo casu domino episcopo et domino regi quocienscumque fuerit requisitus. Et nos dictus Guillelmus de Montecluso fideiussor predictus, suscipientes in nobis gratis hanc fideiussionem, convenimus et promittimus vobis dictis arbitris et eciam domino episcopo et domino regi quod, cum dicto Guillelmo de Montecluso filio meo et sine eo, tornabimus in posse vestro et in predicto casu domino episcopo et domino regi pignora mobilia tenenda quingentorum morabatinorum quocienscumque fuerimus requisiti. Obligamus vobis et eciam domino episcopo et domino regi, propter hec, omnia bona nostra mobilia et immobilia quecumque sint et ubicumque.

Et quantum ad hec nos, dicti Guillelmus de Lacera et Guillelmus de Montecluso, renunciamus beneficio illius auctentici, presente tamen utroque, et omni alii auxilio et beneficio iuris et consuetudinis quibus possemus deffendi in aliquo vel iuvari.

Actum est hoc tercio kalendas aprilis anno Domini millesimo CC^o sexagesimo septimo.

Ego G. de Monteigrino, gerundensis sacrista, subscribo.
Sig+num G. de Lacera.

Sig+num Guillelmi de Montecluso, Sig+num Guillelmi de Montecluso patris eius, qui hec laudamus et confirmamus.

Testes huius rei sunt Berengarius de Podio Viridi, Arnaldus de Gualba vicensis archidiaconus, Bernardonus de Scintillis, Raimundus de Talamancha, Raimundus de Sancto Licerio, et Bertrandus de Sancto Licerio.

Sig+num Petri Marchesii, publici Barchinone notarii, qui hec scribi fecit et clausit cum litteris suprapositis in... , die et anno quo supra.

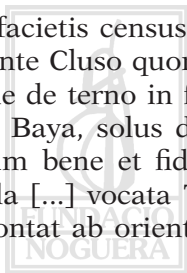
1292, gener, 21

Ramon de Cabrera lloa, aprova i confirma a favor de Berenguer Llobet, d'Arnau Baya i d'Arnau Martí de Boadelles i dels seus, a perpetuïtat, totes les honors conreades i ermes que tenen per ell a la parròquia de Sant Cebrià de Vallalta i en altres llocs. Per elles li hauran de donar, entre els tres, els censos i els agrers que acostumaven a donar a Guillem de Montclús, és a dir: tres sous i tres diners de Barcelona de tern per la festa de Sant Miquel. Però Arnau Baya, ell sol, li haurà de donar, sempre, a ell i als seus, la tasca i el braçatge de tots els esplets que Déu doni en la Trilla de la Riera. Ramon de Cabrera també firma i lloa a favor de llurs esposes els seus esponsalícis. Arnau Baya també haurà de donar-li a ell i als seus la tasca i el braçatge d'una feixa de terra que té per ell a la riera de Vallalta.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carpeta 7, núm. 319 (232 × 175 mm). Al dors: "Confirmatio R. de Capraria facta Berengario Lubeti, Arnaldo Baya et Arnaldo Martini de omnibus honoribus suis cultis et heremis, quas possident in parrochia Sancti Cipriani".

Sit notum cunctis quod nos Raymundus de Capraria, per nos et omnes nostros presentes et futuros, laudamus et confirmamus vobis Berengario Lupeti et A. Baya et A. Martini de Buadellis et vestris, inperpetuum, videlicet omnes honores cultos et heremos quos pro nobis tenetis et habetis in parrochia Sancti Cipriani de Valle Alta vel in aliis locis sive parrochiis ubicumque sint. Predictos autem omnes honores vobis predictis et vestris laudamus et confirmamus, cum exitibus et ingressibus suis et cum omnibus arboribus et plantis diversorum generum que ibi sunt et de cetero erunt, sicuti cum omnibus melioramentis ibi factis et faciendis ac cum omnibus suis proprietatibus et integritatibus et cum omnibus in se habentibus predictis honoribus pertinentibus aut aliquo modo pertinere debentibus; hoc tamen faciatis salvo iure nostro et nostrorum in omnibus.

Quibus vos et vestri facietis census et agraria que inde facere solebatis Guillelmo de Monte Cluso quondam, videlicet tres solidos et IIII denarios Barchinone de terno in festo Sancti Michalis, inter omnes. Tu vero, dictus A. Baya, solus dabis nobis et nostris semper tascham et braciaticum bene et fideliter de omnibus expletis que ibi Deus dederit in illa [...] vocata Trilea de Riaria quam iam tenes pro nobis. Sicut afrontat ab oriente in torrente de Buadellis,

a meridie et a circio in honore Berengarii Lupeti et ab occidente in tuo eodem honore.

Item firmo et laudo vestris uxoribus sua sponsalicia sicut [...] melius eis fecistis tempore vestrarum nuptiarum.

Item tu, dictus A. Baya, dabis nobis et nostris bene et fidelite tascham et braciaticum bene et fideliter de quadam fexia terre quam pro nobis tenetis in riaría de Valle Alta.

Predictos omnes honores promittimus vobis et vestris semper facere tenere, habere, possidere (et) expletare in pace et secure et esse ibi et ide guarentes et deffendentes contra cunctam personam, sicut melius et plenius dici potest vel intelligi ad vestrum bonum intellectum et commodum et ad omnem vestram vestrorumque voluntatem ibi et inde perpetuo faciendam.

Pro hac autem laudatione et confirmatione recipimus a vobis XV solidos predicte monete, de quibus sumus a vobis bene paccati et contenti ad nostram voluntatem, renunciando omni exceptione peccunie non recepte.

Actum est hoc XII kalendas febroarii anno Domini M^o.CC^o. XC^o. primo.

Sig+num predicti Raimundi de Capraria qui hoc firmo et laudo. Sig+num domine Alamande de Capraria, uxoris eius, que hoc firmo. Sig+num Michaelis Marrulli, baiuli, qui hoc firmo.

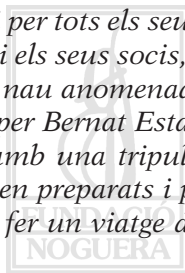
Testes huius rei sunt Bernardus de Calderiis, Bernardus Massen et G. Doy de Caneto.

Sig+num Guillelmi Ahemarii, publici notarii termini castri Montis Palacii, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

258

1294, juliol, 5

Contracte de noli. Guillem des Guanecs i Joan des Guanecs, ciutadans de Tarragona, per ells i per tots els seus socis personers, han noliejat a Bartomeu Oliver i els seus socis, ciutadà de Barcelona, fill de Bartomeu Oliver; una nau anomenada Santa Maria del Miracle, preparada i equipada per Bernat Estanyà amb tot el cordam i els aparells necessaris i amb una tripulació de quaranta-dos mariners, bons i adients, ben preparats i proveïts, i amb deu servents, bons i adients, a fi de fer un viatge des de la ciutat de Barcelona

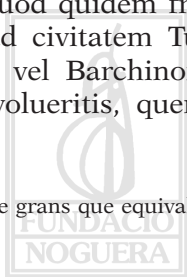

a Sicília per a emportar-se i carregar en aquest país, en qualsevol lloc que elegeixin per a carregar, mil cinc-centes salmes¹ de forment.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 348 (395 × 330 mm).

In Christi nomine. Sit omnibus manifestum quod nos Guilelmus dez Guanechs et Iohannes dez Guanechs, cives Terrachone, per nos et omnes personeros navis nostre nauleamus vobis Bertholomeo Oliverii, civi Barchinone, filio Bertholomei Oliverii, navem [¿nostram?] et sociorum vocatam Sancta Maria del Miracle, Bernardo Stanyiani paratam et exerciatam de omnibus exarciis et utilibus necessariis et amarinatam cum quadraginta duobus marinis bonis et sufficientibus bene paratis et munitis, et cum decem servitoribus bonis et sufficientibus, pro faciendo videlicet viatico a civitate Barchinone ad partes Sicilie, causa levandi et carricandi ad dictas partes in quocumque loco eligeratis carricare, sive in fassana intrinseca sive extrinseca, mille quingentas salmas frumenti ad generalem salmam, ad quas teneamini facere complementum vel ultra ipsum numerum trescentas salmas si vobis eas in dicta navi mittere et carricare placuerit, ita quod vos in omni eventu teneamini nobis de mille quingentis salmis et nos teneamur vobis levare mille quingentas salmas, et infra octo dies postquam dicta navis iuncta fuerit ad partes Sicilie, teneamini nos vel alterum nostrum certos facere de predictis, promitens vobis bona fide quod causa dicti viatici expedierimus dictam navem in civitate Barchinone hinc ad dies decem primo continue venturos, ut vos sitis totaliter expeditus. Et incontinenti cum dicta navis iuncta fuerit ad villam de Trapena, faciemus aptam dictam navem et dari latus ad carinam, et incontinenti cum dicta navis aptata fuerit teneamini [...] significare in quo loco dicte insule elegeratis carricare et habebitis carricum vestrum, quod carricum teneamini preparasse ad carricandum. Et incontinenti cum dicta navis iuncta fuerit in eo loco in quo habebitis carricum vestrum, incipiat carricare et expediatis dictam navem infra decem dies postquam navis fuerit illic iuncta. Quod quidem frumentum postquam fuerit carricatum, portabimus ad civitatem Tunicii vel Bugie vel Ianue vel Pisarum vel Maiorice vel Barchinone, ad unum de predictis locis quem elegeritis et volueritis, quem locum teneamini nobis

1. *Salma*: antiga mesura de grans que equivalia a quatre quarteres de Barcelona (278 litres).

vel alteri nostrum significare incontinenti cum dicta navis fuerit caricata et expedita, set si ubi elegeritis et recesserimus de insula Sicilie et ratione temporis rediremus in Siciliam vel in insulas convicinas Sicilie et velletis inutiliter propositum vestrum et ire alibi, permitimus illuc ducere dictam navem. Et si inerimus ad partes Tunicii, detis nobis pro naulo cuiuslibet salme tres tarinos minus quarta; si vero inerimus ad partes Bugie, detis michi pro naulo tres tarinos et medium auri, dantes in eo loco in quo discarricaveritis quatuor duplas auri pro uncia; si vero discarricaveritis ad partes Ianue, detis nobis pro naulo cuiuslibet salme tres tarinos et medium, dando pro uncia septuaginta duos solidos ianuensium; si vero ad partes Pisarum ineritis, detis pro uncia tres tarinos et medium, dando pro uncia quinque florinos auri: si vero elegeritis ire ad civitatem Maiorice, ducamus dictam navem ibidem et ibi expectabitis nos per duos dies, infra quos teneamini nobis significare si volueritis ibi discarricare, et si discarricare ibi volueritis ponemus ibi granum vestrum, et si ibi discarricaverimus detis nobis pro naulo uniuscuiusque salme tres tarinos et medium, dando pro uncia sexaginta solidos barchinonenses de terno; si vero nolueritis ibi discarricare, ducemus dictam navem ad civitatem Barchinone et ibi discarricabimus et ponemus granum vestrum, et detis nobis pro naulo cuiuslibet salme tres tarinos et medium auri, dando pro uncia sexaginta solidos barchinonenses de terno. Et in quocumque loco predictorum locorum discarricaveritis, solvatis nobis vel alteri nostrum dictum naulum infra decem dies postquam dicta navis fuerit discarricata. Promitimus etiam vobis quod dicta navis non intrabit in portu nec exiet de portu nisi in sparagol nec recipiet voltam in mari absque vestri voluntate.

Et pro predictis complendis obligamus vobis et vestris, uterque nostrum pro toto, omnia bona nostra habita et habenda, renunciantes quantum ad hec nove constitutioni et beneficio dividende accionis et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et ad maiorem cautelam ego Iohannes iuro per Deum et eius sancta IIIIor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta attendere et complere et inviolabiliter observare.

Ad hec ego Bertholomeus Oliverii, laudans et aprobans omnia et singula supradicta et eisdem consentiens, promito vobis, dicto Guillelmo dez Guanechs et Iohanni dez Guanechs, sub obligatione omnium bonorum meorum habitorum et habendorum, quod complebo et attendam vobis vel alteri vestrum omnia et singula supradicta et que a me sint vobis complenda et attendenda prout

superius continentur, ita super expedicione dicte navis, quam solucione nauli, quam super aliis quibuscumque.

Actum est hoc tercio nonas iulii anno Domini M^o.CC^o.XC^a quarto.

S+num Guillelmi dez Guanechs, S+num Iohannis dez Guanechs, qui hec firmamus, et ego Iohannes iuro.

S+num Bertholomei Oliverii qui hec firmo.

Testes huius rei sunt Guillelmus de Calidis, Thomas de Vico, Guillelmus de Vico et Arnaldus de Plana Migiana.

Sig+num Bernardi Paschalis, notarii publici Barchinone, qui hec scripsit et clausit cum literis rasis et emendatis in linea XIII^a ubi scribitur "detis" et in linea vicesima prima ubi scribitur "ita" et appositis in eadem linea ubi dicitur "quarto".

259

1294, agost, 21

El dia 21 d'agost de 1294 Ramon de Sant Feliu, de la vila de Terrassa, presentà a Bertran de Canelles, veguer de Vilafranca i de Montblanc, i a Ferrer Alemany, jutge, una carta de Bernat de Centelles, de 20 de juliol de 1294, adreçada als mateixos Bertran de Canelles i Ferrer Alemany. Ramon de Sant Feliu també presentà a Berenguer de Fonollar, davant de Bertran de Canelles i del seu jutge, una altra carta.

Tanmateix, abans de la presentació d'aquestes cartes, Ramon de Sant Feliu diu a Berenguer de Fonollar que Bernat de Centelles està disposat a restituir-li la potestat dels castells de Sitges i de Campdàsens, si Berenguer vol rebre aquestes potestats. Immediatament Berenguer de Fonollar respon que està disposat a rebre les esmentades potestats, amb els fruits percebuts i que es podran percebre i amb el doble del perjudici inferit des del moment que Bernat de Centelles agafà les esmentades potestats; si no és així protesta que si els fruits esmentats, amb el doble del perjudici inferit, no són immediatament restituïts per Bernat de Centelles abans que ell procedeixi a altres accions, ell no té pas la intenció d'acceptar les esmentades potestats, car no sembla que hom sigui restituït si hom no és restituït íntegrament; però Berenguer de Fonollar suplica a Bertran de Canelles que ell mateix procedeixi a

proferir sentència sobre l'afer que li ha estat encomanat pel senyor rei. Immediatament, Bertran de Canelles respon que, atès que les coses esmentades no plauen a Berenguer de Fonollar, ell no pot faltar en el seu dret.

En testimoni de tot això, els esmentats Ramon de Sant Fel·liu i Berenguer de Fonollar demanen que es faci públic aquest instrument.

A ACA, ORM, Pergamins Montalegre, carp. 7, núm. 349 (300 × 235 mm).

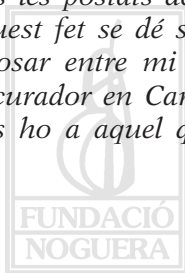
Noverint universi quod in presenciam mei Valentini de Solano, scriptoris iurati scribanie Ville Franche, et testium infrascriptorum, Raimundus de Sancto Felice de villa de Tarrassia presentavit Bertrando de Canellis, vicario Ville Ffranche et Montis Albi pro domino rege, et Fferrario Alemany, iudici, quandam literam per alphabetum divisam sigillatam in dorso sigillo in cuius impressione est signum militis et equi armati tenentis ense in manu evaginatum, tenor cuius talis est:

Als honrats e amats: en Bertran de Caneles, regent de Vila Franca e Mont Blanch, o al lochtenent seu i an Fferrer Alamany, jutge, de nós en Bernat de Senteles, senyor del castel de Ciges, saluts e amors. Fem vos saber que per precis d'amics nostros i den Berenguer dez Fonolar e de la dona Agnès, muller d-el, nós lur avem retuds les postats² de Ciges e de Campdàsens, e avem manat an Carau dez Vilar, batle meu, que los lur reta, e per ço no avem termes al plet qui era denant vosaltres per les dites postats. Datum Terratie XIII° kalendas augusti anno Domini M^o.CC^o.XC^o. quarto (20-7-1294).

Item dictus Raimundus de Sancto Felice presentavit Berengario de Fonollario, coram dictis Bertrando de Canellis et iudice suo predicto, quandam literam per alphabetum divisam sigillatam in dorso sigillo et in presenciam predictam, cuius tenor talis est:

Als amats en Berenguer de Fonolar e a la dona Agnès, muller d-el, de mi en Bernat Senteles, senyor del castel de Ciges, saluts e amors. Fas vos saber que alguns amics meus e nostres m-an pregat e request que yo reta a vós les postats de Ciges e de Campdàsens, e que els no volen que d-aquest fet se dé sentència per negun, car els entenen lo fet adobar e posar entre mi e vós, e per ço jo ret vós les dites postats, e fas procurador en Carau de Vilar, batle meu, qui aqueles postats liure a vós ho a aquel que vós li digats, tota hora

2. Postat: potestat.

que vós los vulats. Sian emperò a mi totes demandes que ajam contra vós en totes coses, Datum Terratie XIII° kalendas augusti anno Domini M^o.CC^o.XC^o. quarto (20-7-1294).

Set ante presentationem dictarum literarum, predictus Raimundus de Sancto Felice dixit Berengario de Fonollario quod Bernardus de Sintilles erat paratus reddere dicto Berengario de Fonollario potestatem dictorum castrorum de Cigiis et de Campdasens, si ipse Berengarius recipere voluerit predictas potestates. Et incontinenti dictus Berengarius de Fonollario redit quod est paratus recipere et accipere potestates predictas, cum fructibus perceptis et qui percipi poterunt et cum dampno dato in duplo a tempore citra quo dictus Bernardus de Scintillis tenuit predictas potestates, alias protestatur quod nisi fructus predicti, cum dampno dato in duplo, non restituerentur incontinenti a parte dicti Bernardi de Scintillis antequam ad alia procedatur, non intendit acceptare dictas potestates cum non videtur quis restitutus nisi fuerit in integrum restitutus, set suplicat dictus Berengarius dicto Bertrando de Canellis ut ipse procedat ad sententiam proferendam super negocio sibi commissio a domino rege. Et incontinenti dictus Bertrandus de Canellis redit quod ex quo predicta non placent predicto Berengario, quod ipse non potest defficere dicto Berengario in iure suo.

In cuius rei testimonium predicti Raimundus de Sancto Felice et Berengarius de Fonollario petierunt fieri presens publicum instrumentum. Quod est actum XII° kalendas septembris anno Domini M^o.CC^o.XC^o quarto, presentibus testibus Miro de Salforis, Boneto de Apiaria et Bernardo de Penafideli.

Sig+num Mathei Ferrandelli, notarii, qui hec confirmat.

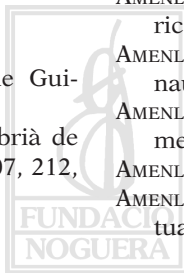
Sig+num Valentini de Solano qui hoc scripsit mandato Romei de Monte Olivo, clerici Ville Franche, et Mathei Ferrandelli, notarii eius.

ÍNDIX ONOMÀSTIC

— A —

- ABADIA, Joan d', batlle de Ferrer de Sant Martí, 114
ABELLÓ, Pere, de Terrassa, 203
ADEMAR, Pere, de Sta. M. de BADALONA, 17
AGAL Bo, Guillem, sacerdot de St. Cebrià de Cabanyes, 36
AGALONGA, Arnau d', sotsdiaca testimoni d'un trasllat del testament de Bernat de Campsentelles, 98
AGNÈS, esposa de Bernat d'Artés, 109
AGUILÓ, Boneta, esposa de Ferrer Aguiló, 216
AGUILÓ, Ferrer, de Sta. Perpètua de Mogoda, 216
AHEMAR, Guillem, rector de l'església del St. Àngel de Vallalta, 23
ALEXANDRE III, papa, 5
ALBANO, Pere d', 68
ALBAREDA, Berenguera, filla de Guillem, 134
ALBAREDA, fill de Guillem, 134
ALBAREDA, Guillem, 134
ALBAREDA, Guillema, esposa de Guillem, 134
ALBAREDA, mas i molí a St. Cebrià de Cabanyes, 191, 205, 206, 207, 212, 213, 214, 215
ALBAREDA, Pere, 206, 212, 214
ALBINYANA, Jaume d', de Sant Pere de Reixac, 208
ALBÓ, Joan, veguer de Barcelona, 147
ALEXANDRE IV, papa, 198, 200, 223, 224
ALFANOCH, Bernat, de Terrassa, 218
ALFANOCH, Bernat (fill), 218
ALFONS el Cast, rei de Catalunya i Aragó, 26
ALIER, BERENGUER, de St. Julià d'Argen-tona, 243
ALIES, Joan d', veguer de Barcelona, 147
ALMOINA DE TORRENTS, del bisbat de Vic, 5
ALORDA, Pere d', 142
AMAT, Pere, 87
AMAT, Ramon, 19
AMAT, Ramon, de Sta. M. de Martorelles, 95
AMENLARIO, Agnès d', mare d'Eimeric, 91
AMENLARIO, Arnau d', fill de Bernat i Guillema, 91
AMENLARIO, BERENGUER d', pare d'Eimeric, 91
AMENLARIO, Berenguera d', esposa d'Arnau, 91
AMENLARIO, Berenguera d', esposa d'Eimeric, 91
AMENLARIO, Bernat d', 91
AMENLARIO, Eimeric d', de Sta. Perpètua de Mogoda, 91

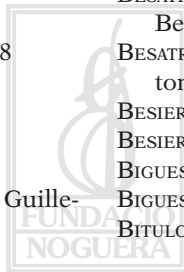
- AMENLARIO, Guillema d', esposa de Bernat, 91
- AMENLARIO, Maria d', filla d'Arnau i Berenguera, 91
- AMIGDALO, Bernat d', de Sant Julià d'Argentona, 243
- AMIGDALO, Ferrer d', de Sant Julià d'Argentona, 243
- APIANO, Ramon d', cavaller, 124
- AQUAVIVA, BERENGUER d', 39
- ARAGÓ, Girbert d', creditor de Guillem de Montgrí, 126
- ARANYÓ, Guillema d', esposa de Ramon, 58
- ARANYÓ, Maria d', mare de Ramon, 58
- ARANYÓ, Ramon d', 58
- ARBERTA, Ramon de n', de Terrassa, 203
- ARCHO, Pere d', 150
- ARENES, Bernat d', 25
- ARENIS, BERENGUER d', 130
- ARENIS, Bernat d', 254
- ARENIS, Hospital de St. Salvador d', 252
- ARENYS, Bernat d', 1
- ARGELAGUET, Bernat, d', 147, 151, 178
- ARGENTERA, Brives d', 50
- ARGILAS, Guillem d', marmessor d'Arsendis de Canet, 77
- ARGILATIO, Guillem d', de Sta. M. de Pineda, 111
- ARIOL, Ermessenda, esposa de Guillem, 89
- ARIOL, Guillem, de Sta. Perpètua de Mogoda, 89
- ARIOL, Pere, fill de Guillem i Ermessenda, 89
- ARIOL, Ramon, fill de Guillem i Ermessenda, 89
- ARLET, Arnau, de St. Martí de Provençals, 211
- ARLET, Jaume, 211
- ARMENTERA, Pere d', escrivà del notari Bernat de Vic, 231
- ARNAU, prior de Sant Pau del Camp, 184
- ARNAU DE GURB, bisbe de Barcelona, 189, 208, 242, 246, 247, 256
- ARNAU SIMÓ, 47
- ARTÉS, Bernat d', de Sta. Perpètua de Mogoda, 71, 109
- ASTRUC, jueu de Terrassa, 67, 69
- ATBERT, Pere, 112
- AVARSONO, Bernat d', 188
- AVINYÓ, Ramon d', canonge de Girona, 161, 165

— B —

- BADAIONIS, Pere, de Sta. M. de Caldes, 2, 6, 52, 53
- BADALONA, Aedis de, mare d'Elisenda, 87
- BADALONA, Alodis de, àvia d'Elisenda de Rocaverd, 87
- BADALONA, Berenguera de, esposa de Guillem de BADALONA, 171, 177
- BADALONA, Eliardis de, germana de Guillem de BADALONA, 171
- BADALONA, Elisenda de, filla de Guillem de BADALONA, 87, 171, 177
- BADALONA, Guillem de, cavaller, pare d'Elisenda de Rocaverd, 87, 163, 171, 177
- BADALONA, Guillema de, filla de Guillem de BADALONA, 171, 177
- BADALONA, Guillema de, mare de Guillem de BADALONA, 171
- BADALONA, Sibil·la de, filla de Guillem de BADALONA, 171, 177
- BADALONUS DE BADALONA, jutge, 133
- BAGNARIIS, Elisenda de, filla del difunt Ferrer, 156
- BAGNARIIS, Ferrer de, 156
- BAGNARIIS, Guillem de, difunt, avi d'Elisenda, 156
- BAGNARIIS, Guillem de, jutge, 185
- BAGNARIIS, Ramon de, preposit del monestir de St. Cugat, 40, 86
- BAGNERES, Arbert de, 85
- BALANNA, Ramon de, de la vila de Caldes, 78
- BALAYANO, Bernat de, 191
- BALDOVÍ, 18
- BALLESTER, Bernat, 8, 211, 245

- BALLESTER, Ferrer, 86
 BALLESTER, Guillem, 230, 251
 BALLESTER, Peret, 230, 251
 BANERIIS, Guillem de, 69
 BANERIIS, Martí de, 85, 86

 BANERIIS, Pere de, 34
 BARBAL, Pere, 206, 207
 BARCELONA, filla de Pere d'Organelles, 37
 BARDONER, Arnau, germà de Ramon, 197, 231
 BARDONER, Bernat, 91
 BARDONER, Ramon, 197, 231, 232
 BARRALERI, Pere, marmessor del testament de Guillem de Badalona, 163, 171, 177
 BASSET, Arnau, fill de Ramon BASSET, de la vila de Caldes, 2, 78, 130, 194, 195, 196
 BASSET, Arnau, fill d'Arnau i Marquesa, 196
 BASSET, Guillem, de la vila de Caldes, 128, 194,
 BASSET, Marquesa, esposa d'Arnau, 194, 195, 196
 BASSET, Pere, fill d'Arnau i Marquesa, 194, 195, 196
 BASSET, Ramon, pare d'Arnau, fill de Ramona i Renau, 2
 BASSET, Ramona, filla d'Arnau i Ramona, 195
 BASSET, Sança, esposa de Pere BASSET, 194
 BASTIDA, Joan de, batlle de Barcelona, 243
 BASTIDA, Pere de, 163
 BATAIER, BERENGUER, 12
 BAUS, Ramon de, 149
 BAYA, Arnau de, 257
 BAYONA, BERENGUER, cavaller, 218
 BAYONA, Bernat de, 247
 BAYONA, Ferrer de, 136, 137
 BAYONA, Jazbert de, 67
 BEARN, Gastó de, 186
 BELESTAR, Ermessenda, filla de Guillem, 61
 BELESTAR, Guillem, filla de Pere, 49, 61
 BELESTAR, Pere, fill de Guillem, 49, 61
 BELESTAR, Pere, pare de Guillem, 49
 BELLARIA, Arnau Guillem de, veguer de Barcelona, Igualada i del Vallès, de Mojà i del Moianès, 81
 BELL-LLOC, Bernat de, 163, 171, 177
 BELL-LLOC, Pere, 8
 BELLO SOLANO, Maria, mare de Pere, 203
 BELLO SOLANO, Pere, de Terrassa, 203
 BELLSOLELL, mas a çArenys de Munt?, 112
 BERENGUER, bisbe de Barcelona, 52, 53, 81
 BERENGUER, prevere de l'església de Badalona, 29
 BERENGUER ANDREU, creditor de Bernat de Centelles, 107
 BERENGUER VIDAL, de Santa Perpètua de Mogoda, 91
 BERENGUER ROBER, jutge, 46
 BERENGUERA, abadessa del monestir de St. Daniel de Girona, 227
 BERMON, prior de St. Pau del Maresme, 172, 177, 180
 BERNAT, prevere de Sant Fost, 87
 BERNAT, levita de l'església de la Manresana i capellà de Prats del Rei, 9
 BERNAT, prevere de l'església de BADALONA, 29
 BERNAT ANDREU, creditor de Bernat de Centelles, 16, 107
 BERNAT BELLAD, prevere de Cabanyes, 34
 BERNAT ROBERT, de Sant Gervasi de Cassoles, 85, 86
 BESATRIU, Bona, esposa de Guillem de Besatriu, 243
 BESATRIU, Guillem, de St. Julià d'Argen-tona, 243
 BESIERS, Jaume de, fill de Jucef, 251
 BESIERS, Jucef de, jueu, 230, 251
 BIGUES, Bernat de, 151
 BIGUES, Ramon de, 141
 BITULONA, Guillem de, cavaller, 163

BITULONUS, marit de Saura Cardona, 41
 BLANES, Guillem de, 1, 83, 210
 BLANQUER, Guillem, 74, 75, 131
 BLASIUS, sotsdiaca i notari de la Santa Romana Església, 5
 BOADELLES, Arnau Martí de, 257
 BOADELLES, torre o domus de, 42, 190
 BOFILL, prevere de l'església de Sta. M. de Martorelles, 13
 BONAFASSU, Cresques, prestador 160
 BONELL, Arnau, de Terrassa, 150
 BONELL, Berenguer, escrivà, 94
 BONELL, Bernarda, filla d'Arnau i Guillem, 150
 BONELL, Guillem, esposa d'Arnau, 150
 BONELL, Pere, notari, 94, 125, 126
 BONIFICI, Pere, de St. Pere de Reixac, 214
 BORRELL, Guillem, marit de Bernarda filla d'Arnau Bonell, 150
 BORRELL, Pere, 211
 BOSCO, Guillem de, 217
 BOSSEGAI, Pere de, comprador del dècim de St. Esteve de Tordera, 102
 BOTELLA, Guillem, rector de St. Pere de Reixac, 208
 BOTER, B., fill de Guillem Boter, 129
 BOTER, Guillem, 129
 BOTER, Ramon, 98, 129
 BOU, Berenguer, de la vila de Caldes, 2, 90, 130
 BOU, Bernat, 166
 BOU, Ramon, 89
 BOYL, Ramon, 8
 BRAMONA, BERENGUER de, 243
 BRANCA, BERENGUER, 192
 BRUGARIIS, Alaidis de, de Sta. M. de Pineda, 25
 BRUGARIIS, Bernat de, fill d'Alaidis i Bernat, 25
 BRUGARIIS, Bernat de, marit d'Alaidis, 25
 BRUGARIIS, Ferrer de, fill d'Alaidis i Bernat, 25
 BRUGARIIS, Pere de, marmessor de Ponç de Montpalau, 99

BUFI, Joan, 6
 BURGET, Berenguer, 146, 207
 BUSCALES, mas de Vallvidrera, 71
 BUSQUET, Joan, de Terrassa, 55

— C —

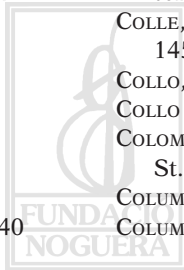
CABANES, Guillem de, clergue de St. Cebrià de Vallalta, 64
 CABANYES (CABANEIS), Berenguer de, 110
 CABANYES, casa de, 242
 CABANYES, Dolça, esposa de Pere, 192
 CABANYES, església de Santa Maria de, al costat de la domus de Cabanyes, 110, 134
 CABANYES, Pere de, 192, 207, 208, 254
 CABOT, Agnès, esposa de Pere Cabot júnior, 172
 CABOT, Guillem, 43, 172
 CABOT, Guillem, esposa de Guillem Cabot, 172
 CABOT, Oliva, esposa de Pere Cabot, 4
 CABOT, Pere, de la parròquia de Sta. M. de Caldes, 4
 CABOT, Pere, fill de Guillem Cabot, 172
 CABRERA (CAPRARIA), Alemanda de, esposa de Ramon de Cabrera, 257
 CABRERA, Berenguer de, 154
 CABRERA, Bernat de, 249
 CABRERA, Guerau de, 180, 246
 CABRERA, Ramon de, 257
 CACIANO, Arnau de, 144, 161, 165
 CACIANO, Maria de, esposa d'Arnau, 144
 CACIANO, Ponç de, batlle de Palafolls, 108
 CADINS (CADINIS), església de Santa Maria i de Sant Feliu de, 34, 39, 45, 154, 249
 CALDERS, Bernat de, 257
 CALDERS, Guillem de, veguer de Barcelona i d'Osona, 92, 124
 CALIDIS, Arnau de, 50
 CALIDIS, Guillem, fill de Porcell de Caldes, 78, 258

- CALIDIS, Guillem, fill de Rubens de Caldes, 66
- CALIDIS, Jaume de, 48, 58, 78, 90, 97, 194
- CALIDIS, Pere de, 85, 86
- CALIDIS, Porcell de, 78
- CALIDIS, Ramon de, batlle del rei a la vila de Caldes, 103, 193
- CALIDIS, Rubens de, pare de Guillem, 66
- CALMIS, Ermengol de, prestador a G. de Montgrí, 117
- CALOPA, mas, 71
- CALVONIBUS, Bernat de, de Sta. M. de Caldes, 2, 58, 238
- CAMINELL, Ferrer de, 71
- CAMINO, Pere de, 206
- CAMP, Guillem de, 239
- CAMPIS, Guillem de, cavaller, de Vallalta, 23
- CAMPOLONGO, Berenguer de, 74, 75
- CAMPOLONGO, Jaspert, 74
- CAMPO SUIARIO, Arnau de, marmessor d'E. Estolt, 72
- CAMPSENTELLES, Agnès de, 70
- CAMPSENTELLES, Berenguer de, 98
- CAMPSENTELLES, Berenguera, esposa de Bernat, 98, 100
- CAMPSENTELLES, Bernat de, fill d'Agnès, 70, 98, 100
- CAMPSENTELLES, casa/domus de, 98, 236
- CAMPSENTELLES, GERALDA de, filla de Bernat, 98, 141, 142, 152, 154, 157, 175, 176, 178, 202, 221, 234
- CAMPSENTELLES, Ramon o Ramon Pere de, fill d'Agnès, 70, 98, 100
- CAMPSENTELLES, Saura de, ¿filla de Bernat?, 98
- CANADELLO, Berenguer de, marit de Blanca, 191, 192, 205, 206, 207, 215, 217, 219, 220
- CANADELLO, Blanca, 191, 192, 205, 206, 207, 215, 217, 219, 220
- CANALI, Berenguer de, prevere de Sta. M. de Caldes, 22
- CANALI, Pere de, prevere de Sta. M. del Puig d'Artés, 109
- CANALIBUS, Guillem de, 6
- CANALIBUS, Pere de, comanador de la casa de Sta. Anna de Barcelona de l'orde del Sant Sepulcre, 243
- CANALIES, domus de, 163, 177
- CANALIIS, Elisenda de, esposa de Guillem de Palau, 145, 177
- CANELLIS, Bertran de, veguer de Vilafranca i Montblanc, 259
- CANELLIS, Guillem de, 240
- CANELLIS, mas a Sant Fost, 193
- CANELLIS, torrent de, 193
- CANES, Alandis, filla de Joan i Messeguera, 79
- CANES, Arnau, fill de Joan i Messeguera, 79
- CANES, Bernat, fill de Joan i Messeguera, 79
- CANES, Elisenda, esposa de Bernat, 79
- CANES, Guillem, fill de Joan i Messeguera, 79
- CANES, Joan de, de Sant Mamet de Corró d'Amunt, 79
- CANES, Messeguera, esposa de Joan, 79
- CANES, Ramon, fill d'Arnau i Messeguera, 79
- CANET, Agnès de, germana de Ferrer, 180
- CANET, Arnau de, 42
- CANET, Arsendis de, 42, 43, 77
- CANET, Bernat, fill de Ferrer, 128, 180, 182
- CANET, Ermessenda de, esposa de Ferrer, 180
- CANET, Ferrer de, fill d'Arsendis, 43, 75, 77, 99, 180
- CANET, Gilabert de, fill de Ferrer, 180
- CANET, Guillem de, 55
- CANET, Pere de, 77
- CANET, Ramon de, 25
- CANÒNICA, Bernat de la, 63, 86
- CANÒNICA DE BARCELONA, 29, 170, 219, 245, 254
- CANOVES (CANUIS), Berenguera de, 84, 180
- CANOVES, Bernat de, germà de Dolça de Cardona, 56, 84

- CÀNOVES, Ponç de, 84, 108
 CANYELLES, mas de Guillem d'ALBAREDA, 134
 CAP DE GAD, Joan, 96
 CAPELA, Mas a la vila de Caldes, 194
 CARANÇANO, Ramon, de Sta. M. de Martorelles, 13, 95
 CARDEDEU, Peret de, 188
 CARDONA, Agnès de, filla de Guillem, 73
 CARDONA, Berenguer, fill i hereu de Dolça, 56, 62, 73, 133, 143
 CARDONA, castell de, propietat de Ramon de Coaner, 92
 CARDONA, Dolça, esposa de Guillem, 41, 56, 62, 73
 CARDONA, Guillem de, de BADALONA, 17, 24, 29, 30, 41, 56, 57, 62, 63, 74
 CARDONA, mas Cardona després anomenat mas Ram, 56, 62
 CARDONA, Pere, notari públic de Barcelona, 138, 140
 CARDONA, Pereta, esposa de Berenguer, 62, 143
 CARDONA, Ramon Folc de, 93
 CARDONA, Saurina, filla de Guillem i de Dolça, 41, 56, 73
 CARRANCA, Berenguer de, de Sta. M. de Martorelles, 239
 CARRANCA, Ramon, de Sta. M. de Martorelles, 95
 CARRERA, Berenguer de, de Sta. M. de Martorelles, 95
 CARRERARIIS, Ermessenda, esposa de Ramon, 55
 CARRERARIIS, Ramon, de Terrassa, 55
 CARTELLÀ (CARTILIANO), Arnau Guillem de, 249
 CARTELLÀ, Bernat de, fill d'Ermessenda, 34, 39, 98
 CARTELLÀ, Ermessenda, 34, 39,
 CARTELLÀ, G. de, marmessor de Guillem de Montgrí, 154
 CARTELLÀ, Galceran de, fill d'Ermessenda, 34, 39
 CARTELLÀ, Guillem de, fill d'Ermessenda, 39
 CARTELLÀ, Saura de, esposa de Bernat, 98
 CARTELLÀ, Saurina de (Gironella), filla d'Ermessenda, 39, 98, 243
 CARTOIXA, orde de la, 5, 54, 198, 200, 223, 224, 255
 CASELLA, Arnau de la, de Sta. M. de Caldes, 14, 37
 CASELLA, Bernat de la, de Sta. M. de Caldes, 2
 CASELLA, Ferrer de la, 132
 CASELLA, Guillem de la, té un molí a la Tordera, 34
 CASELLA, mas a Sta. M. de Caldes, 132
 CASSALIBUS, Ramon de, 111
 CASSARD, Ferrer, 217
 CASSOLES, Guillem de, 101
 CASSOLES, Pere de, de Sta. M. de Pine-
 da, 1, 42, 43
 CASSOLES, Ramon de, germà de Pere de
 Cassoles, 1, 84, 76, 108
 CASTANYER, mas, 71
 CASTEL, Guillem de, de Badalona, 24
 CASTEL, Marquesa, filla de Guillem, 24
 CASTELLAR, Bernat de, 160
 CASTELLAR, Ermessenda de, 49
 CASTELLAR, Guillem de, 9
 CASTELLAR, Pere de, 179
 CASTELLET, Bernat de, 98
 CASTELLET, Guillem de, 40
 CASTELLET, Ramon, clergue de Castellet, 49
 CASTELLET, Ramon de, 19, 21, 32, 33, 40, 158
 CASTELLET, Sança de, 32
 CASTELLGALÍ, BERENGUER de, 32, 33, 40
 CASTEYONE, Dalmau, marmessor de Ramon de Coaner, 92
 CASTLANIA, mas a Terrassa, 113
 CASTRO, BERENGUER de, cavaller, de Sant Iscle de Vallalta, 23
 CASTRO ACIOLO, Petrolus de, veguer de Barcelona, 177
 CASTROCIRIO, Bernat de, marit d'Elisenda, 218
 CASTROCIRIO, Elisenda de, 218

- CASTROCIRIO, Simó de, 218
 CASTRO FOLLITO, Ponç de, escrivà, 49, 61
 CASTRO Novo, Pere de, 199
 CASTRO Novo, Ramon de, clergue de Castellet, 61
 CASTRO SUYNERIO, Bernat de, 204
 CATIANO, Dalmau de, 99
 CATIANO, Sant Martí de, 99
 CEGUERII, Guillem, de Garraf, 252
 CEGUERII, Maria, esposa de Guillem, 252
 CELLERARII, Arnau, de Sant Pere de Reixac, 208
 CENTELLES, Bernat de, fill de Gilabert, 11, 33, 39, 40, 107, 142, 225, 246, 256, 259
 CENTELLES, Elisenda de, esposa de Bernat, 11
 CENTELLES, Gilabert de, fill de Gilabert i germà de Bernat i de Guillem, 11
 CENTELLES, Gilabert de, pare de Bernat, Guillem i Gilabert, 11, 19,
 CENTELLES, Guillem de, fill de Gilabert, 11, 21
 CENTELLES, Pere de, 6, 14, 28, 37, 48, 51, 58, 78, 134, 191, 205, 206, 207, 213
 CENTELLES, Saurina de, esposa de Gilabert, 11
 CERCANYOLA, Guillem de, 112
 CHABANES, Febrer de, 36
 CHERALTO, Berenguer de 96
 CHERALTO, Bonaïvas de, esposa de BERENGUER, 96
 CHEXANIS, Bernat de, 199
 CRESQUES, prestador, 160
 CIRARIA, Arnau de, 170
 CIRARIA, Esteve de, 202, 221, 234
 CIRARIA, Pere de, 184, 211
 CIRETO, Gaufredus de, 65
 CISTER, orde del, 81
 CLACHERIO, Guerau de, 20
 CLACHERIO, Sanç de, 20
 CLADELLIS, Guillem de, 37
 CLARAMUNT, Berenguer de, 40
 CLARAMUNT, Pere de, 19, 32, 33, 40
 CLARIANA, Bernat de, fill de Pere, 115, 139, 160, 164, 167
 CLARIANA, Elisenda de, esposa de Bernat, 139, 167
 CLARIANA, Ermengol de, 173
 CLARIANA, Garsenda de, esposa de Bernat, 164
 CLARIANA, Guerau de, 167
 CLARIANA, Jaume de, fill de Bernat i de Garsenda, 164
 CLARIANA, Pere de, 115, 161
 CLARIANA, Ponç de, 167
 CLERANO, Bernat de, fill d'Arsendis de Cozrum, 25
 CLIMENT IV, papa, 255
 CLOS, mas a Castellar, 52, 53
 CLUSA, Berenguer de la, cavaller, 174, 229
 COANER, Berenguer de, germà de Ramon, 92
 COANER, Elisenda de, filla de Ramon, 92
 COANER, Ramon de, senyor dels castells de Coaner, Pera, Cardona, Torroella i Meià, 92
 COANER, Sibil·la de, mare d'Elisenda, 92
 COANER, Sant Julià de, 92
 COANER, Santa Maria de, 92
 CODINA, Pere, de Sta. M. de Caldes, 4
 COLL, Pere del, 3, 214
 COLLE, Arnau de, parroquià de St. Pere de Reixac, 94
 COLLE, Berenguer de, 145
 COLLE, Bernat de, 246
 COLLE, Domènec, veguer del rei al Vallès, 152
 COLLE, Guillem de, de Sta. M. de Martorelles, 239
 COLLE, Maria de, esposa de BERENGUER, 145
 COLLO, Bernat de, 10
 COLLO TORTO, Berenguer de, 127, 140
 COLOMER, mas dez, a la parròquia de St. Fost, 221
 COLUMBARIO, Deusdei de, 100
 COLUMBA, Ramon de, 192

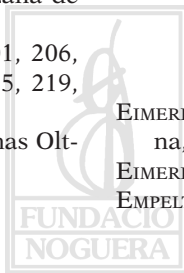
- COLUMBARIO, Ramon de, 233
 COMELLIS, Bernat de, de la vila de Caldes, 78
 COMPANNI, Berenguer, batlle i parroquià de Sta. M. de Martorelles, 13, 87, 95
 COMPANNI, Guillem, escrivà, 72, 98
 COMPANNI, Berenguera, esposa de Berenguer, 13
 COMPANNI, Ramon, de Sta. M. de Martorelles, 87, 95
 CONDAMINA, Guillem de, filla de Pere i esposa d'Eimeric Oller de Terrassa, 241, 244
 CONDAMINA, Pere de, 241, 244
 COPONS, Bernat de, 248
 COPONS, Ferrer de, 251
 COPONS, Pere de, 251
 CORBERA, Bernat de, 81
 CORNEL, Pere, 94
 CORNELIANO, Ramon de, 118, 119, 121, 123, 126
 CORNU, Bernat de, 208
 CORON, Ferrer de, 76
 CORRONO, G., 44
 CORTS / CURTES / CURTIBUS, Arnau de, 70, 82
 CORTS, Ferrer, fill de Ponceta, 31
 CORTS, Guillem de, filla de Ponceta, 31
 CORTS, mas a les parròquies de Sta. Perpètua de Mogoda i de St. Cebrià de Cabanyes, 8, 15, 31, 82, 159, 208, 240
 CORTS, Pere de, a St. Cebrià de Cabanyes, 27, 70, 234
 CORTS, Pereta, germana d'Arnau, 82
 CORTS, Ponceta de, de Mogoda, esposa del difunt Guillem Maszana de Mogoda, 8, 31
 CORTS, Simó de, 8, 31, 159, 201, 206, 207, 208, 212, 213, 214, 215, 219, 220, 240, 254
 COSCONO, Berenguer, amo del mas Oltzines a Sant Fost, 152
 COSTIS, Bernat de, 214
 COTALETO, Arnau, 226
 COZRUM, Arsendis de, 25
 COZRUM, Berenguera de, esposa de Guerau, 25
 COZRUM, Guerau de, 2
 CREXELLO, Bernat de, 50
 CROSAGES (CROANYES a Sant Cebrià de Vallalta), Berenguer de, 72
 CUMBA, Guillem de, priora de l'església de Sta. M. de Montalegre, 234
 CUMBA, Pere de, 172
 CUTINA, Pere de, 71

— D —

- DALMACIUS, marit de Guillem de Mogoda, 59, 60
 DALMACIUS, Pere, de Badalona, 63
 DESCARP, Guillem, 64
 DÉU, Joan de, 187
 DILMER, Berenguer, 130
 DOLÇA, devota del monestir de Sant Pau del Maresme, 35
 DOMÈNEC, gendre d'E. Estolt, de St. Cebrià de Vallalta, 72
 DUOBUS RIVIS, Joan de, 70
 DOY, Arnau, de la vila de Caldes, 97
 DOY, Berenguera, filla d'Arnau, 97
 DOY, Geralda, esposa d'Arnau, 97
 DOY, Guillem, 257
 DOY, Pere, de la vila de Caldes, 97
 DULCETI, G., prevere i domer de Sta. Eulàlia d'Hortsavinyà, 235
 DULCETI, R., 235
 DURAN, Arnau, de Pineda, 88
 DURFORT, Berenguer, 170, 207
 DURFORT, Ramon, 186

— E —

- EIMERIC, Guillem, veguer de Barcelona, 142
 EIMERIC, Berenguer, 112
 EMPELTO, Guillem d', 104

EMPÚRIES, Guillem d', 118, 119
 ERA, Berenguera de, esposa de Guillem, 88
 ERA, Guillem de, 88
 ERMENGOL, Guillem 156
 ERMENGOL, Berenguer, 171
 ESCALA DEI, cartoixa d', 223, 224
 ESCOFIRII, Guillem, 238
 ESPIELLS, Pere d', 251
 ESTOLTS (Stoltus), Berenguera, filla d'E. Estolt, 72
 ESTOLT, Bernat, fill de Berenguera, 72
 ESTOLT, E., germà i donat del monestir de St. Pau del Maresme, 42, 43, 72
 ESTOLT, Ermessenda, esposa d'E. Estolt, 42, 72
 ESTOLT, Guillema, filla d'E. Estolt, 72
 ESTOLT, Ramon, fill d'E. Estolt, 72
 EXCUSANA, Maria, filla de Pere, 133
 EXCUSANA, Pere, 133
 EIXIMENIS, García, abat de Morella, 94

— F —

FABARIIS, Berenguera de, filla d'Ermessenda de Cartellà, 39
 FABARIIS, Bernat de, 39
 FÀBREGA, Estranya, esposa de Guillem, 68
 FÀBREGA, Guillem de, 68
 FÀBREGA, Narbona de, 68
 FÀBREGA, Pere de, fill de Guillem i Estranya, 68
 FÀBREGAS, Bernat de, 59, 60
 FABRI, Joan, de Sta. M. de Caldes, 37
 FABRI, Pere, de Sta. M. de Pineda, 37
 FABRICA, Domingo de, 221
 FABRICA, Guillem de, 36
 FABRICA, Maria de, esposa de Domingo, 221
 FALGUERA, Bernat de, 233
 FAI (FALIO), Arnau del, sagristà de St. Miquel del Fai, 104
 FAI, Berenguer del, 92
 FAI, Sant Miquel del Fai, 89, 104, 217

FAR, Bernat de, 93
 FARO, Guillem de, batlle de Claramunt, 57, 150
 FARO, Jaume de, 249
 FEBRER, Bernat, 144
 FERRAGUT, Miquel, 185
 FERRARIUS, Berenguer, 11, 147
 FERRARIUS, Bernat, de St. Genís de Pegamans, 17, 24, 57, 66, 211
 FERRARIUS, Dolça, esposa de Pere Ferrer, 190
 FERRARIUS, Fina, esposa de Bernat, 66
 FERRARIUS, Guillem, fill de Bernat, 66
 FERRARIUS, Jaume, 221
 FERRARIUS, Pere, 15, 17, 52, 53, 89, 100, 106, 107, 113, 152, 167, 180, 190, 238
 FERRER, Arnau, 217
 FERRER, prevere de l'església de BADALONA, 29
 FERRER ALEMANY, 259
 FERRER BARCELÓ, 27
 FERRER GERALD, jutge, 185
 FERRIOL, Guillema, filla de, 120
 FERRIOL, Joan, 120
 FERRO, Guillem, 128
 FIDELI, Pere, 141, 157, 202
 FIGUERA, Deoadret de la, fill de Guillema, 36
 FIGUERA, Guillema de la, 36
 FIUSRENO, Guillema, esposa de Pere, 209
 FIUSRENO, Pere, 209
 FLUVIANO, Bernat de, 9
 FOLCH, Berenguer, batlle de Cardona, 150
 FOLCH, Berenguer, pare de Ramona, 115
 FOLCH, Guillema, germana de Ramona, 115
 FOLCH, Pere, marit de Ramona, 115
 FOLCH, Sibilla, germana de Ramona, 115
 FOLCHA, Ramona, 115
 FONOLLAR (FONOLARIO/FENICULARIO), Agnès, esposa de Berenguer, 259

- FONOLLAR, Berenguer de, 175, 259
 FONOLLAR, Guillem de, germà de Pere, 176, 186
 FONOLLAR, Pere de, marit de GERALDA de Campsentelles, 175, 176
 FONOLLAR, Ramon de, 175, 176
 FONÓY, dos masos a St. Feliu de Codines, 194
 FONTE, Berenguer de, prevere, 124
 FONTE, Bernat de, 202, 221
 FONTE, Guillem de, 240
 FONTE ROSSERIO, Agnès de, esposa de Guillem Bernat, 210
 FONTE ROSSERIO, Guillem Bernat de, 210
 FONTE ROTONDO, Bernat de, 235
 FORMICHARIA, Dolça de, mare de Ramon, 104, 132
 FORMICHARIA, Guillem de, de Sta. M. de Caldes, 132
 FORMICHARIA, Ramon de, 104, 132
 FORNERIUS, Berenguer, fill de Guillem, 209
 FORNERIUS, Guillem, 209
 FRANCISCA, Via, a la paròquia de Sant Fost, 192
 FRILIBO, Berenguer, prestador a Guillem de Montgrí, 140
 FUILIBE, Berenguer, 138
 FURMIGARIA, Ramon, 175, 176, 177
 FUSTARIÍ, Joan, 27
 FUSTERIUS, Guillem, 89, 220
 FUSTERIUS, Pere, 91
- G —
- GAD, Guillem de, 120, 149
 GAD, Maria de, esposa de Guillem, 149
 GALLIFA, B. de, 19
 GALLIFA, Elisenda de, esposa de Pere, 163, 171
 GALLIFA, Pere de, espòs d'Elisenda de Rocaverd, de Sta. M. de Martorelles, 87, 95, 163, 171, 185
 GALLIFA, Ramon de, de Sta. M. de Pineda, 84
 GALLIFA, Sança, filla d'Elisenda, 163
 GANAGOU, Berenguera, mare de Pere, 233
 GANAGOU, Pere, de Mollet del Vallès, 233
 GARGALLOSA, mas a Clariana de Cardener, 92
 GARIDELL, Arnau, 18
 GARIDELL, Bernat, 18
 GARIDELL, Guillem, germà de Bernat, 18
 GARIDELL, Guillema, esposa de Bernat, 18
 GARRIGA, Ferrer de, 133
 GASÓ, Vidal, de St. Pere de Reixac, 208
 GASSULL, Barcelona, filla de Pelegrina, 250
 GASSULL, Bernat, de Sta. M. de Martorelles, 95
 GASSULL, Joan, de Sta. M. de Martorelles, 87, 95
 GASSULL, Pelegrina, 250
 GAUFRED, prior de Sant Pau del Maresme, 74, 75, 86, 93, 99
 GEBELINI, Pere, 31, 59, 60, 89
 GERALDA, priora de Santa Maria de Montalegre, 202
 GERARD, Berenguer, 107
 GERARD, Jaume, 246
 GERMÀ, Bernat, jutge, 147
 GERUNDELLA, Saurina de, filla d'Ermesenda de Cartellà, 39
 GIBELINI, Guerau, de Sta. M. de Martorelles, 233, 239
 GILABERT, Bernat, 159, 192, 206, 212, 213, 214, 215, 219
 GILL, Ramon, 229
 GIRBERT, Bernat, 220
 GIRBERT, Francesc, 206
 GIRBERT, Pere, 192
 GIRBERTO ARAGONE, prestador de Guillem de Montgrí, 126
 GOMBAU, bisbe de Tarragona, 18
 GOTMAR/GODMAR, Bernat, de Badalona, 143, 237
 GOTMAR, Guillem, de BADALONA, 17, 29, 30, 56

GOTMAR, Guillema, filla de Ramona, 62
 GOTMAR, Ramon, 30
 GOTMAR, Ramona, 62, 143,
 GRANERIO, Bernat de, fill de Pere i de
 Ramona, 207
 GRANERIO, Blanca de, filla de Pere i de
 Ramona i esposa de Berenguer de
 Canadell, 192, 207
 GRANERIO, Pere de, 192, 206, 207
 GRANERIO, Ramon de, fill de Pere i de
 Ramona, 207, 215
 GRANERIO, Ramona de, esposa de Pere,
 192, 207
 GRASSI, Arnau, 7
 GRASSI, Berenguer, fill d'Arnau, 7
 GRASSI, Berenguera, esposa d'Arnau, 7
 GRASSI, Berenguera, filla d'Arnau, 7
 GRASSI, Ferrer, fill d'Arnau, 7
 GRASSI, Guillem, germà d'Arnau, 7
 GRASSI, Pereta, mare d'Arnau, 7
 Gregori IX, papa, 153
 GRUA, Esteve de, 237
 GRUA, Guillem de, prevere i domer de
 Sta. M. de Pineda, 172
 GUAITA, Ermessenda de, germana de
 Pere del Riu, 84
 GUANECHS, Guillem dez, ciutadà de
 Tarragona, 258
 GUANECHS, Joan dez, ciutadà de Tarra-
 gona, 258
 GUÀRDIA, Guillem de, 32, 33
 GUARDIOLA, Arnau de, 63
 GUARNALLO, Pere de, ciutadà de Girona,
 119
 GUALBA, Arnau de, rector de l'església
 de Sta. M. del Mar i ardiaca de Vic,
 180, 225, 246, 256
 GUALBA, Garau de, ardiaca de la Seu de
 Barcelona, 184, 251
 GUALBA, Pere de, 180
 GUILLEM, prevere rector de Sta. M.
 Martorelles, 87
 GUILLEM, prior de Sant Pau del Mares-
 me, 235
 GUILLEM, sacerdot de l'església de BA-
 DALONA, 24

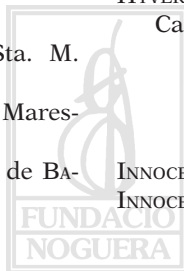
GUILLEM JORDÀ, prior de Sant Pau del
 Maresme, 211, 245
 GUILLEM SOLÀ, bisbe de Grenoble, 54,
 198, 200, 223, 224, 255
 GUIRIBERT, Ramon, 19
 GUITARD, abat del monestir de St. Cu-
 gat, 153
 GUITARD, Oller, de St. Pere de Reixac,
 208
 GRUNNO, Berenguer de, 118, 125
 GRUNNO, Guillem de, batlle de Barce-
 lona, 253
 GRUNNO, Jaume de, 185, 256
 GURBO, Bernat de, 246
 GURBO, Ramon de, jutge, 38
 GURRIANIBUS, Bernat de, 207

— H —

HIEMIS, Pere, rector de l'església de Ca-
 banyes, 134
 HONORI III, papa, 54
 HOROMIR, Bernat, 10
 HOROMIR, Guillema, esposa de Ramon,
 10
 HOROMIR, Ramon, fill de Bernat, 10
 HOSPITAL, orde de l', 1, 39, 216
 HOSTALRIC, Pere d', de Sant Esteve de la
 Tordera, 231, 232
 HOSTALRIC, Ramon d', 19
 HUG ACÒLIT, escrivà, 156
 HUG GALÍ o GILÍ, prior de Sant Pau del
 Maresme, 25, 35, 42, 43, 44
 HUG GAUFRED, prior de Sant Pau del
 Maresme, 46
 HUG DE ROMOLIS, prior de Sant Pau del
 Maresme, 108, 111, 131, 148, 156
 HYVERN, Pere, rector de St. Cebrià de
 Cabanyes, 189

— I —

INNOCENCI III, papa, 5,
 INNOCENCI IV, papa, 165

INSULA, Pere de, canonge de Barcelona,
146, 225
IOVELLO, Arnau d', 104

— J —

JANER, mas a Sant Fost, 202
JANERIO, Guillem de, cavaller, 174
JANERIO, Pere Franc de, 174
JAUME *el Conqueridor*, rei de Catalunya
i Aragó, 154, 253
JAZBERT, Guerau, 20
JAZBERT, Jaume, 20
JAZBERT, Pere, sagristà segon de Giro-
na, 249
JONQUERES, Bernat de, 138
JORDÀ, BERENGUER, 77, 93, 131
JORDÀ, Guerau, 20
JORDÀ, Huguet, 102
JORDÀ, Jaume, germà d'Huguet, 20
JOVERIUS, Ermessenda, esposa de Gui-
llem, 240
JOVERIUS, Guillem, de Sta. Perpètua de
Mogoda, 240
JUDES, deixeble de Jesucrist, 34
JUNYENT, Pere de, 62

— L —

LACCUNA, Guerau de, de Terrassa, 3
LACERA, Guillem de, avalador de Gui-
llem de Montgrí, 146, 193, 256
LACU, Casals del, a Sta. M. de Pineda,
34
LACU, Pere del, 34
LAGOSTERA, Pere de, jutge ordinari de
Guerau de Cabrera, 180
LANCERII, Ramon 120
Laterà, església del, a Roma, 153
LAURETA/LORETA, Berenguer de, de Sta.
M. de Caldes, 6
LAURETA, Bernat, de Sta. M. de Caldes,
22
LAURETA, Busquèsia, esposa de Beren-
guer, 6

LAURO, Ferrer de, sagristà de Barcelo-
na, 193
LAURO, Simó de, 163
LEDON, Pere de, batlle de Pineda, 93,
101, 147
LENA, Deusde de la, 76
LIANA, Bernat de, 115
LITERATUM, Ramon, jutge, 147
LLEDÓ/LETONE, Mas de, 98
LLÉMENA, Bernat de, 34
LLOBERONS, molí de, a Martorelles, 250
LLOPART (Leopardi), Bernat, 197
LLOPART, Dolça, 231
LLOPART, mas a St. Esteve de Tordera a
la Grevolosa, 197, 232
LORETO, Bernat de, 212, 214
LUCI II, papa, 5
LUNA, Joan de, 121
LUPET, Berenguer, 22, 257
LUPET, Berenguera, de Sta. Perpètua,
219
LUPET, Ermessenda, esposa de Calvet
de Prato, 22
LUPET, Pere, 145
LUPET, Ramon, 147, 254

— M —

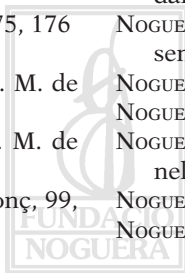
MACIANETO, Arnau de, 65
MAGERA, mas, 71
MAGISTRI, Joan, 144
MAGISTRI, Pere, fill de Joan, 131, 144
MALETI, Mateu, 160
MANRESA, Arnau Andreu de, 92
MANRESA, Vidal de, 144
MANSO, Guillem de, 100
MANSO, Joan de, 85, 86, 134
MANSO, Pere de, 35
MARCELLI, Guillem, de Sta. M. de Cal-
des, 37
MARCELLI, Maria, 37
MARCHA, A., batlle, 235
MARCHETI, Bernat, prestador de Gui-
llem de Montgrí, 121
MARINA, Bernat de, 134
MARINI, Pere, 237

- MARIOILLI, Guillem, de Sta. M. de Caldes, 14
 MARIOILLI, Joan, 14
 MARIOILLI, Maria, esposa de Guillem, 14
 MARÍTIMA, Ermengol de, jutge, 147
 MARÍTIMA, Ferrer de, de Sta. M. de Martorelles, 95
 MARÍTIMA, Guerau de, 142, 147
 MARÍTIMA, Guillem de, 185
 MARQUETI, Pere, prevere, 219
 MARRULLI, Miquel, 257
 MARTÍ, Joan, 120
 MARTÍ, Pere, clergue de St. Julià de Puigfarnet, 9
 MARTORELL, mas a St. Llorenç de Maçanet, 34
 MARZAINACH, Pere de, 124
 MASCARELLI, Pere, 238
 MASCARÓ, Bernat, de Sta. M. de Martorelles, 13, 95
 MASCARÓ, Deuslumdedit de, 235
 MASCARÓ, mas a Sta. M. de Caldes, 22, 194
 MASCARÓ, Pere, 247
 MASCORT, mas a Martorelles, 233
 MASSANETO, Pere Ferrer, 156, 173
 MASSEN, Bernat, 257
 MASZANA, Guillem, de Mogoda, 8
 MASZANA, Ponceta, esposa de Guillem, 8
 MATA, Beatriu, esposa de Ferrer, 239
 MATA, Ferrer de, de Sta. M. de Martorelles, 239
 MATA, Pere, 219, 220
 MATABOUS, fira de, 36
 MATERONE, Pere, marmessor de Guillem de Cardona, 73
 MATEU, Bernat, 170
 MATEU, Guillem, 170
 MATIS, Bernat de, de Badalona, 143
 MATIS, Joan de, de Badalona, 29, 30, 56, 73
 MATIS, Neta de, esposa de Joan, 29, 30
 MAYORIS, Bernat, 172
 MEDALIA, Bernat de, 156
 MEDALIA, Guilabert de, 107
 MEDALIA, Pere de, 167
 MEDINA, Berenguer de, 81
 MEDIONA, Arbert de, 69
 MEDIANILLA, Joan de, ciutadà de Barcelona, 110
 MEDIONA, Mas de, 130
 MENOLA, Torre a Sta. M. de Pineda, 44
 MERCATALLO, Ramon, escrivà, 187
 MERCERII, Esteve, 228
 MINORISA, Ferrer de, 147, 186, 202
 MINORISA, Vidal de, 144
 MIQUEL ESTEVE, de Sta. M. de Martorelles, 95
 MIR, Guerau, 184
 MIRONIS, Arnau, fill de Ramon, 184
 MIRONIS, Elisenda, filla de Ramon, 184
 MIRONIS, Guillem, prevere rector de St. Cebrià de Cabanyes, 110
 MIRONIS, Guillema, filla de Ramon, 184
 MIRONIS, Ramon, 184
 MOGODA, cf. Santa Perpètua de Mogoda.
 MOGODA, Arnau, fill de Guillema, 59, 60
 MOGODA, Bartomeu de, 233
 MOGODA, Bernat de, cavaller, 31, 36, 98, 135, 175, 176, 177, 178, 192, 201, 214
 MOGODA, Bernat Ferrer de, 19, 192
 MOGODA, Bernat Gilabert, 192
 MOGODA, Elisenda, esposa de Bernat, 135
 MOGODA, Febrer de, 27, 31
 MOGODA, Ferrer, fill de Ponceta, 31
 MOGODA, Gilabert de, 240
 MOGODA, Guillema de, filla de Ponceta, 27, 59, 60
 MOGODA, mas de, 59, 60
 MOGODA, Narbona de, 59
 MOGODA, Pereta de, filla de Guillema, 59, 60
 MOGODA, Ponceta de, mare de Guillem, 27, 59, 60
 MOLA, Gerald de, de Sta. M. de Martorelles, 13, 87
 MOLA, Arbert de, de Sta. M. de Martorelles, 13, 87, 95
 MOLENDINO, Ramon de, 22, 28
 MOLLET, Berenguer de, 98

- MOLLET, Pere de, 120, 152
 MONEDERI, Maria, filla de Pere, 129
 MONEDERI, Pere, 129
 MONTALEGRE, Castell de, 141, 157, 234
 MONTALEGRE, Santa Maria de, monestir de monges agustinianes, 98, 141, 157, 169, 171, 202, 234
 MONTBUI, Bernat de, 17
 MONTBUI, castell de, 242
 MONTCADA, Guillem de, 53, 182
 MONTCADA, Guillem Ramon de, 52, 53, 99
 MONTCADA, Pere de, 253
 MONTCLÚS, Guerau de, 180
 MONTCLÚS, Guillem I de, 93, 99, 256, 257
 MONTCLÚS, Guillem II de, 256
 MONTE ACUTO, Guillem de, 129
 MONTE CALVO, Pere Saurina de, 210
 MONTE CALVO, Ramon de, 1
 MONTE CERDANO, Guillem de, 63
 MONTE IUDAICO, Elisenda de, filla de Ramon Mir, 184
 MONTE IUDAICO, Guillem de, capellà de Terrassa, 144
 MONTE IUDAICO, Jaume de, 163
 MONTE IUDAICO, Ramon Mir de, 184
 MONTE RUBEO, Ramon, arxilevita de Girona, 39
 MONTE SICCO, Pere de, 34
 MONTE SUSPIRIO, Berenguer de, esposa de Guillem, 47
 MONTE SUSPIRIO, Guillem de, 47
 MONTGRÍ, Guillem de, sagristà de Girona, 105, 116, 117, 118, 119, 121, 123, 125, 126, 127, 138, 140, 146, 154, 161, 162, 165, 181, 187, 199, 249, 256
 MONTMELÓ, Pere de, 240, 250
 MONTORNÈS, Guillem de, 141, 175, 176
 MONTORNÈS, Ramon de, 19
 MONTMAJOR, Guillem de, de Sta. M. de Caldes, 2, 78, 97
 MONTMAJOR, Ramon de, de Sta. M. de Caldes, 90
 MONTPALAU, Agnès de, filla de Ponç, 99, 112
 MONTPALAU, Agnès de, filla de Ramon, 112
 MONTPALAU, Ermessenda de, filla de Ponç, 75, 99
 MONTPALAU, Guillem de, germà de Ponç, 75, 93, 99
 MONTPALAU, Guillema, germana de Ponç, 99
 MONTPALAU, Pere de, germà de Ponç, 75, 99
 MONTPALAU, Ponç de, 44, 74, 75, 76, 93, 99
 MONTPALAU, Ramon de, 111, 112
 MONTPALAU, Ramona de, esposa de Ponç, 75, 99
 MONTSENY / MONTE SIGNO, Guillem del, fill de Guillem Umbert, 74
 MONTSENY, Guillem Umbert de, senyor del Montseny, 44, 74
 MONTSENY, Guillema del, filla de Guillem Umbert, 74
 MONTSENY, Ramona de, esposa de Guillem Umbert, 44
 MONTSERRAT, Santa Maria de, 171
 MORA, molí de la, 38
 MOXAC, Guillem de, 229
 MULETI, Pere, de St. Pere de Reixac, 208
 MULETI, Ramon, 168
 MULNER, Bartomeu, 240
 MULNER, Berenguer, 31
 MUR, Guerau, 230
 MUREDINE, Bernat de, 69, 186

— N —

- NETA, esposa de Joan de Mates de Badalona, 29, 30
 NOGUERA, Berenguer de, fill d'Ermessenda, 14
 NOGUERA, Carbonell de, 166
 NOGUERA, Ermessenda de, 14
 NOGUERA, Ferrera de, esposa de Carbonell, 166
 NOGUERA, Guillem de, 104
 NOGUERA, Rotbert de, 104

NUCE, Berenguer de, de Caldes, 58
NUCE, G., prevere, 209

— O —

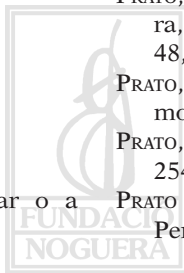
OLIVARIA, A., d', 228
OLIVARIA, Pere d', 208
OLIVARI, Pere, 47
OLIVERES, Berenguer d', 173
OLIVERES, Guillem d', 79, 166
OLIVERES, Maria d', esposa de Ramon
OLIVERES, mas a St. Vicenç de Castellet, 11
OLIVERES, Ramon d', 11
OLIVERES, Vidal d', fill de Ramon i Maria, 11
OLIVERII, Bartomeu, 258
OLIVERII, Bernat, 138
OLLARI, Arnau, 106
OLLARI, Benvinguda, filla d'Eimeric, 241
OLLARI, Eimeric, de Terrassa, 241, 244
OLLARI, Elisenda, filla d'Eimeric, 241
OLLARI, Margarida, filla d'Eimeric, 241
OLLARI, Pereta, esposa d'Arnau, 106
OLLARI, Romeu, fill d'Eimeric, 241, 244
OLLERES, mas a St. Pere de Terrassa, 227
OLLETO, mas a Pineda, 88
OLMETO, Pere d', 31
OLORDA, Pere d', 71
OLTZINES, mas de Sant Fost posteriorment anomenat "Terricabra", 152
OLZETO, Berenguer d', fill de Bernat i Guillema, 159
OLZETO, Berenguera d', filla de Bernat i Guillema, 159
OLZETO, Bernat d', de Sta. Perpètua de Mogoda, 159
OLZETO, Ermessenda, d', Filla de Bernat i Guillema, 159
OLZETO, Ferrer d', Germà de Bernat, 159
OLZETO, Guillem d', fill de Bernat i Guillema, 159
OLZETO, Guillem, germà de Bernat, 159
OLZETO, Guillema d', esposa de Bernat, 109, 159
OLZETO, Guillema d', filla de Bernat i Guillema, 159
OLZETO, Maria, filla de Bernat i Guillema, 159
OLZETO, Maria d', mare de Bernat, 159
OLZETO, Ramon d', germà de Bernat, 159
OLZETO, Ramona d', filla de Bernat i Guillema, 159
OLZETO, Bernat d', 170
OLZETO, Ermessenda d', esposa de Pere, 139
OLZINA, Pere d', de St. Esteve de Cervelló, 139
OM (ULMO), Bernat d', fill de Radulf, 86, 87, 217
OM, Guillem d', 219
OM, mas a Sta. Perpètua de Mogoda, 254
OM, Radulf d', de Sta. Perpètua de Mogoda, 217, 219, 220
ORGANELLIS, Barcelona d', filla de Bernat i Berga, 37
ORGANELLIS, Berga d', esposa de Bernat, 37
ORGANELLIS, Bernat d', 37
ORGANELLIS, Joaneta d', esposa de Pere, 37
ORGANELLIS, Pere d', 37
ORTA, Guillem, d', 98
ORTIS, Bernat d', de St. Pere de Reixac, 214
OSPITALI, Bernat d', 20

— P —

PAGESIUS, Pere, 143, 229
PALAU (PALACIO), Arnau de, 74
PALAU, Berenguer de, notari de Caldes, 78, 145
PALAU, Carbonell de, 56
PALAU, Guillem de, 3, 145, 163, 177
PALAU, Miquel de, 49

- PALAU, Pere de, 44, 77, 99, 112, 180, 190
 PALAU, Ponç de, 102
 PALAU, Sança de, esposa de Pere de Palau, 190
 PALACIOLO, Gil de, de Terrassa, 3
 PALAFOLLS, Eliardis, esposa de Pere, 197
 PALAFOLLS, Gaufred de, fill de Guillem, 197
 PALAFOLLS, Guillem de, fill de Pere i Eliardis, 39, 108, 197
 PALAFOLLS, Pere de, fill de Guillem, 108, 197, 231, 232
 PALAFOLLS, Ramon de, fill de Guillem, 197
 PALETI, Berenguer, 232
 PALETI, mas a la Grevolosa, 231, 232
 PALETI, Ramon, 184
 PALOU (PALACIOLO), Guillem de, 38
 PALOU, Peret de, marmessor de Ponç de Montpalau, 99
 PALOZIANO, Folch de, 115
 PAPIOL, Arnau de, 168
 PAPIOL, Ramon de, 98, 176
 PARATGE, Bernat de, 42, 43
 PARETS, Berenguer de, 20
 PARETS, Ferrer de, marmessor de Guillem de Badalona, 171, 177, 191
 PARETS, Guillem de, 191
 PAUSIS, Berenguer de, 89
 PAUSIS, Bernat de, 130
 PAUSIS, Ferrer de, monjo de l'orde del Sant Sepulcre, 243
 PAUSIS, honor de, 92
 PEDRENCES, Ferrera de, filla de Pere Ferrer i Sibil·la, 248
 PEDRENCES, Pere Ferrer de, 248
 PEDRENCES, Ramon de, 36
 PEDRENCES, Sibil·la de, esposa de Pere Ferrer, 248
 PELAGIANO, Guillem de, fuster, 160, 164
 PELAGIANO, parròquia de Sta. Eulàlia de, 164
 PELLIPARII, Guillem, de St. Pere de Reixac, 214
 PELLIPARII, Simó, 236
 PENNA FORTI, Bernat, canonge de Giròna, 161, 165
 PERA (PETRA), Berenguer de, 92, 193, 242
 PERA, Bernat de, marit de Geralda de Campsentelles, 221, 234
 PERA, castell de, 92
 PERA, Guillem de, 64
 PERA, Santa Maria de Pera, 92
 PERE, abat d'Arles, 229
 PERE, abat de Sant Cugat, 153, 225, 236
 PERE, bisbe de Barcelona, 146, 157, 169
 PERE, bisbe de Girona, 227
 PERE, bisbe de Pamplona, 105
 PERE, cardenal prevere del títol de Santa Cecília, 5
 PERE, prior del monestir de Sant Pau del Maresme, 223, 224
 PERE, prior del monestir de Santa Maria de Terrassa, 247
 PERE, sagristà d'Osona, 3
 PERE *el Catòlic*, rei de Catalunya i Aragó, 26
 PERELADA, Omnella de, 115
 PERELLÓ, mas a Sta. Eulàlia d'Hortsavinyà, 235
 PERELLÓ, Pere de, germà de, 174, 235
 PERELLÓ, Ramon de, de Sta. Eulàlia d'Hortsavinyà, 235
 PERE MATEU, de Sta. M. de Martorelles, 95
 PERERA, mas a Sta. Perpètua de Mogoda, 217
 PERETA, esposa de Berenguer de Cardona, 143
 PERETA, priora del monestir de Santa Maria de Montalegre, 141
 PERFECTE, batlle de rei a Terrassa, 3
 PETRONO, Pere de, 170
 PETROSO, Ferrer de, 63
 PETRUS ARBERTI, de Sta. M. de Martorelles, 233
 PETRUS ARBERTI de Torà, fill d'Arnau de Bellví, 183
 PEYORELL, Alegreta, esposa de Pere, 160

- PEYORELL, Bondia, esposa de Pere júnior, 160
 PEYORELL, Pere, 115, 160
 PEYORELL, Pere júnior, fill de Pere i Ale-greta, 160
 PI (PINO), Berenguer del, fill de Guille-ma, 204
 PI, Ermessenda del, filla de Guillema, 204
 PI, Guillem del, 75
 PI, Guillema del, de St. Cebrià de Va-llalta, 204
 PI, Guillema del, filla de Guillema, 204
 PI, mas del, a St. Cebrià de Vallalta, 64, 204
 PI, Pere del, 75
 PICTORIS, Ramon, 150
 PINELLO, Pere de, 81
 PINETA, Bernat de, 246
 PINETA, Ruf de, 72
 PINS, Arnau dels, 103
 PINS, Maria dels, esposa d'Arnau, 103
 PINS, mas a Sta. M. de Caldes?, 103
 PIPONUS, 17, 24, 73
 PIPONUS DE VILARE, 41, 56
 PIRARIIS, Berenguer de, 222
 PIRARIIS, Bernat de, prevere de l'esglé-sia de Sant Celoni i canonge de Barcelona, 157, 185
 PIRARIIS, Pere de, canonge de Barcelo-na, 185, 219, 242
 PLANA, Arnau de, 88
 PLANA, Bernat de, 222
 PLANO, Pere de, 228
 PLANDOLAT, Guillem, 190
 PLANOLITO, Miró de, capellà de Sant Miquel del Fai, 104
 PLEGAMANS, Bernat de, 134, 188, 193, 214
 PLEGAMANS, Marimon de, 160
 PLEGAMANS, Ramon de, 133
 PODIO FARNERIO, Saurina de, 92
 PODIOLO, Jaume de, 135
 PODIO MOLTO, Berenguer de, 61
 PODIO ROTUNDO, Pere de, 4
 PODIUM OTINE, mas a Castellar o a Puigfarnet, 9
 POLINYÀ, Bernat de, 156
 POMAR, Joan de, de Sant Cebrià de Tia-na, 236
 PONCIO, Bernat de, 164
 PONCIO, Joan de, 146
 PONÇ, Pere, 25
 PONÇ, prevere canonge de Girona, 34
 PONTE, Ramon de, 1434
 PORCELLI, Arnau, 97
 PORCELLI, Bernat, 90
 PORCELLI, Ermessenda, esposa de Ber-nat, 90
 PORQUERES, Joan de, 227
 PORT (Portu), Arsendis del, 16
 PORT, Bernat del, 208
 PORT, Castell del, a Barcelona, 16
 PORT, Pere Jaume del, 106, 107, 111
 PORTELLO, Guillem de, 63, 152
 PRATELLIS, Guillem de, 6
 PRATIS, Arnau de, 104
 PRATIS, Pere de, 104
 PRATO, Arnau de, prevere de Sant Ma-met, 91
 PRATO, Berenguer de, fill de Ferrera, 22, 48
 PRATO, Bernat de, de Sta. Perpètua de Mogoda, 22, 219, 220, 254
 PRATO, Calvet de, de Sta. M. de Caldes, 22, 48
 PRATO, Clara de, esposa de Berenguer, 22, 48
 PRATO, Ferrera de, de Sta. M. de Cal-des, 22
 PRATO, Guillem de, fill de Bernat i Ra-mona, 39, 254
 PRATO, Guillema de, filla de Berenguer i Clara, 22, 48
 PRATO, mas de, 45
 PRATO, Pere de, fill de Berenguer i Cla-ra, batlle de Guillem de Terrassa, 48, 150
 PRATO, Ramon de, fill de Bernat i Ra-mona, 254
 PRATO, Ramona de, esposa de Bernat, 254
 PRATO MODILIANO, Berenguer de, fill de Pere i Berenguera, 15

PRATO MODILIANO, Berenguera de, esposa de Pere, 15

PRATO MODILIANO, Pere del, 15

PRATO MODILIANO, Pere, fill de Pere i Berenguera, 15

PUCULULLI, Bernat, 3

PUIG (PODIO), Arnau del, de Sta. M. de Caldes, 90, 122, 128

PUIG, Barceló del, 88

PUIG, Berenguer del, fill d'Arnau, 4

PUIG, Berenguera del, filla de Joana, 122

PUIG, Bernat del, de Sant Fost, 12, 202

PUIG, Elisenda del, esposa d'Arnau, 90

PUIG, Joana del, 102, 122, 128

PUIG, mas del, a Caldes de Montbui, 22, 128, 194

PUIG, Pere del, 4

PUIG, Ramon del, 120, 149, 190

PUIG, Rubens del, del lloc de la Grevolosa, 197

PUIG DEL BOC, mas de la Grevolosa, 231, 232

PUIG DEL BOC, Roig del, 231 232

PUIGLAUTER, Ramon de, 25

PUIGVERD (PODIO VIRIDI), Berenguer de, 256

PUIGVERD, Ramon de, 100

PURTELLIS, Guillem de, 28

PURTELLIS, Ramon de, 14

— Q —

QUART (CART), Guillem de, 18

QUART, Pere de, 112

QUART, Radulf de, 18

QUERCU, Berenguer de, prevere, 209

QUERCU, Esteve de, 216

QUERCU, mas a Sta. Perpètua de Mogoda, 219, 254

QUINTINI, Bernat, veguer de Barcelona, 182

— R —

RAFFARD, 49, 61

RAM, mas abans anomenat "mas Cardona", 56, 62

RAMON, prior de Calaf i degà de Vic, 9

RAMON ARNAU, fill d'Arnau Basset, 195, 196

RAMON BERENGUER IV, comte de Barcelona, 26, 165

REGO, Ferrer del, 27

REGOMIR, castell de, 186

REIXAC, Joan de, 73

RIARIA, Berenguer de, 92

RIARIA, Ramon de, de St. Pere de Reixac, 214

RIBALTA, Bernat de, 201

RIBALTA, Pere de, 206, 212, 213, 214, 215

RIFANO, mas d'en Pere del Riu, 1

RIPA, Alda de, de Sta. M. de Martorelles, 95

RIPA, Bernat de, 240

RIPA, Ramon de, 14

RIPARERII, Bartomeu, 114

RIPIS o RIVIS, Guillem de, 16, 35

RIPIS, Ramon de, 18

RIPOLLO, Domènec de, 16

RIU (RIVO), Agnès del, filla de Pere, 210

RIU, Alaydis del, esposa de Pere, 83, 84, 88

RIU, Arnau del, fill d'Ermessenda, 1, 84

RIU, Berenguer del, fill de Pere, 1

RIU, Bernat del, fill de Pere, 1

RIU, Brunssenda del, filla de Pere, 210

RIU, Dolça del, esposa de Pere, 1, 84

RIU, Dolça del, filla d'Ermessenda, 84

RIU, Ermessenda del, filla de Pere, 210

RIU, Ermessenda del, germana de Pere, 1, 84

RIU, Ferrer del, fill d'Ermessenda, 84

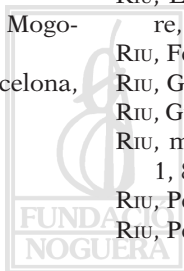
RIU, Guillem del, 42, 43, 74

RIU, Guillema del, germana de Pere, 84

RIU, mas i molí a St. Pere de Pineda, 1, 83, 210

RIU, Pere del, 1, 83, 84, 88, 210

RIU, Pere del, fill de Pere i Dolça, 1

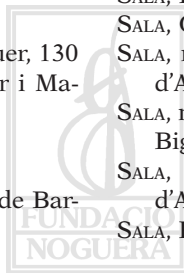

RIU, Odó del, 1
 RIU, Ramon del, prior de Sant Salvador, germà de Pere i marmessor seu, 1
 RIU, Saura del, filla de Pere, 84
 ROBERT, Bernat, de Cassoles, 86
 ROBERT, Guerau, fill de Bernat i Saurina, 86
 ROBERT, Guerau, filla de Bernat i Saurina, 86
 ROBERT, Guillem, fill de Bernat i Saurina, 86
 ROBERT, Saurina, esposa de Bernat, 86
 ROCABERTÍ, Dalmau de, fill de Jofre, marmessor de Guillem de Montgrí, 249
 ROCABERTÍ, Jofre de, vescomte, nebot i marmessor de Guillem de Montgrí, 154, 249
 ROCAFORT, 226, 229
 ROCAMUR, Berenguer de, 67, 69, 113
 ROCAVERD (ROCHA VIRIDI), Alodis de, 87
 ROCAVERD, Elisenda de, esposa de Pere de Gallifa, 87, 163, 171, 179, 185
 ROCAVERD, Pere de, 163, 250
 ROCAVERD, Sança de, filla d'Elisenda, 163, 179, 185
 ROCHA, Berenguer de, de St. Pere de Reixac, 214
 ROCHA, Joan de, 170
 RODOR, Joan, de la Grevolosa, 197
 ROIG (RUBEI), Berenguer, espòs de Maria, de Caldes de Montbui, 130
 ROIG, Berenguer, fill de Berenguer i Maria, 90, 130
 ROIG, Bernat, fill de Berenguer i Maria, 86, 130
 ROIG, Guillem, fill de Berenguer i de Maria, 63, 94, 130, 143
 ROIG, Joan, 7
 ROIG, Maria, esposa de Berenguer, 130
 ROIG, Pereta, filla de Berenguer i Maria, 130
 ROMEU, Ramon de, 207
 RONDORS, Guillem de, 52, 53
 ROSANES, Guillem de, canonge de Barcelona, 185

ROSANES, Mir de, 94
 ROSANES, Ramon de, primicer de Barcelona, 81
 ROSSELL, Arnau, 108, 114
 ROSSELL, Ermessenda, esposa de Guillem de Santa Oliva, 129
 ROSSELL, Pere, 89
 ROSSETA, Berenguer, 92
 ROTLAND, Berenguer, 254
 ROTLAND, Bernat, 133
 ROTLAND, mas a Caldes, 7
 ROURE (ROBORE), Berenguer del, 232
 ROURE, Bernat del, 231
 ROURE, masia de la Grevolosa, 232
 RUF, Joan, 25
 RUFET, Arnau, de Caldes, 217
 RUIRA, Berenguer de, 45
 RUVIRA, Arnau de, 80
 RUVIRA, Berenguera de, esposa d'Arnau, 80
 RUVIRA, Donadeu de, 237
 RUVIRA, Guillem de, clergue, 134, 242
 RUVIRADE, Ramon Arnau de, 194

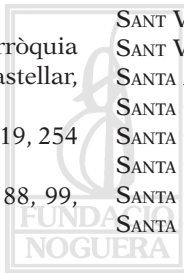
— S —

SABADELL, Berenguer de, 86, 87
 SABADELL, Bernat de, 87
 SABADELL, Romeu de, 219
 SABATER, Bernat, 203
 SABATER, Llorenç, 216
 SABET, Bartomeu, de Pineda, 76
 SABET, Berenguer, germà de Bartomeu, 76
 SABET, Galí, germà de Bartomeu, 76
 SAG, Ferrer, moliner de Terrassa, 113
 SAILA, Ferrer de, 102
 SALA, Ferrer de, 112
 SALA, Guillem de, 150
 SALA, mas a la parròquia de St. Martí d'Arenys, 35
 SALA, mas a la parròquia de St. Pere de Bigues, 194
 SALA, Pere de, batlle de Sant Martí d'Arenys i de Canet, 35, 243
 SALA, Ramon de, 148, 152

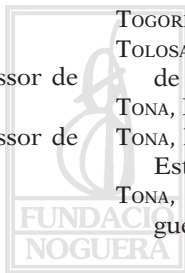
- SALA, Ramona de, 180
 SALA, Vidal de, 243
 SALARIO, Pere de, 201
 SALELLES, Arnau de, 83
 SALER, mas a Croanyes, 72
 SALFLORES, Arnau de, 179, 185
 SALFLORES, Bernat de 179, 185
 SALTELLS, Berenguer de, 89
 SALVADOR, Joan, d'Argentona, 243
 SANCTO LICERIO, Bernat de, 256
 SANCTO LICERIO, Ramon de, 256
 SANT AMAND, Bernat de, de St. Pere de Reixac, 208, 214
 SANT ÀNGEL DE VALLALTA, 23
 SANT CEBRIÀ DE CABANYES, 8, 27, 34, 36, 59, 60, 82, 110, 188, 189, 191, 201, 206, 207, 212, 213, 215
 SANT CEBRIÀ DE FALGARS, 39
 SANT CEBRIÀ DE FUIROSOS, 39
 SANT CEBRIÀ DE PALAUTORDERA, 77
 SANT CEBRIÀ DE TIANA, 41, 80, 236, 237
 SANT CEBRIÀ DE VALLALTA, 42, 64, 72, 77, 99, 180, 204, 257
 SANT CEBRIÀ DE VALLALTA, Pere Ramon de, 42
 SANT SERNI, abadia de, 124
 SANT CRISTÓFOR, Bernat de, 57
 SANT CRISTÓFOR DE BERET, 65
 SANT CRISTÓFOR DE LA FIGUERA, 92
 SANT CUGAT, monestir de, 66, 106, 141, 153, 157, 186, 192, 213, 214, 225, 233, 236, 237
 SANT DANIEL, monestir de monges de, 227
 SANT EGIDI, Pere de, 9
 SANT ESTEVE, Berenguer de, cavaller, 49, 61
 SANT ESTEVE DE CASTELLAR, 194
 SANT ESTEVE DE CERVELLÓ, 139
 SANT ESTEVE DE LA GARRIGA, 51
 SANT ESTEVE DE PALAUTORDERA, 190
 SANT ESTEVE DE TORDERA, 34, 39, 45, 102, 231, 232
 SANT FELIU, Jaume de, de Terrassa, 241
 SANT FELIU, Ramon de, de Terrassa, 54, 69, 113, 136, 137, 259
 SANT FELIU DE VALLCÀRQUERA, 92
 SANT FOST, Bernat de, prevere, 87, 110
 SANT FOST, Pere de, 70
 SANT FRUITÓS DE CASTELLTERÇOL, 52
 SANT GENÍS, Ramon de, 249
 SANT GENÍS DE PLEGAMANS, 66
 SANT ISCLE DE VALLALTA, 23, 42, 72, 77, 99, 180
 SANT JAUME DE LA MANRESANA, 9
 SANT JULIÀ DE COANER, 92
 SANT JULIÀ DE PALOU, 51
 SANT JOAN, Arnau de, 65
 SANT JOAN, Berenguera de, esposa d'Arnau, 65
 SANT JOAN DE PLADECORTS, partòquia de, 65
 SANT JULIÀ D'ARGENTONA, 243
 SANT JULIÀ DE PUIGFARNER, 9
 SANT JULIÀ DE RIBELLES, 65
 SANT JUST DE VIC, 139
 SANT LLORENÇ, Pere de, 35
 SANT LLORENÇ DEL MUNT, 57, 92
 SANT LLORENÇ DE MAÇANET, 34, 45
 SANT LLORENÇ DE MORUNYS, monestir de, 124
 SANT MAMET, 91
 SANT MAMET DE CORRÓ D'AMUNT, 79, 148, 166
 SANT MARÇAL DEL MONTSENY, 44
 SANT MARTÍ, Arnau de, prevere i capellà de Guillem de Montgrí, 119, 121, 123, 125, 126, 127, 146, 162
 SANT MARTÍ, Bernat de, 12, 38
 SANT MARTÍ, Blanca de, filla de Ramona i Pere, 191, 192, 205, 206, 207, 215, 217, 219, 220
 SANT MARTÍ, Elisenda de, esposa de Pere i filla de Ramon de Castellet, 158
 SANT MARTÍ, Ferrer de, 114
 SANT MARTÍ, Guillem de, 92, 114
 SANT MARTÍ, Jaumet de, 98
 SANT MARTÍ, Pere de, 27, 89, 123, 158, 191, 192, 205, 206, 207, 215, 219
 SANT MARTÍ, Ramon de, procurador de Guillem de Montgrí a l'illa d'Eivissa, 121, 127

- SANT MARTÍ, Ramona de, esposa de Pere, 98, 192, 219
- SANT MARTÍ, Saurina de, 168
- SANT MARTÍ D'ARENYS, 35, 43, 72, 77, 99
- SANT MARTÍ DE CATIÀ, 99
- SANT MARTÍ DE GRANERA, 159
- SANT MARTÍ DEL MONT, 134
- SANT MARTÍ DE PALADDARIO, 149
- SANT MARTÍ DE PERTEGAZ, església de Sant Celoni, 1, 98, 99, 180
- SANT MARTÍ DE PROVENÇALS, 156, 211
- SANT MEDIR, Bernat de, 184
- SANT MEDIR, Guillema de, esposa de Bernat, 184
- SANT MEDIR, Guillema, mare de Pere, 230, 251
- SANT MEDIR, Maria de, esposa de Pere, 230, 251
- SANT MEDIR, Pere de, 230, 251
- SANT MIQUEL D'ARENYS, 99
- SANT MIQUEL DE CASTELLAR, 9
- SANT MIQUEL DEL FAI, monestir de, 89, 92, 104
- SANT MIQUEL DE MONTPALAU, 99
- SANT MIQUEL DE VALLMANA, 1, 39, 210
- SANT MUÇ DE CÀNOVES, 148
- SANT PAU DEL CAMP, monestir de, 184
- SANT PAU DEL MARESME, 1, 25, 35, 42, 43, 44, 46, 64, 65, 72, 74, 75, 77, 79, 85, 86, 89, 93, 99, 101, 108, 111, 131, 148, 156, 165, 166, 172, 180, 184, 204, 211, 223, 224, 228, 230, 235, 245, 251
- SANT PERE DE BIGUES, 194
- SANT PERE DE CERET, 174, 229
- SANT PERE DE CLARÀ, priorat benedictí, 243
- SANT PERE DE GALLIGANTS, 154
- SANT PERE D'ÈGARA, 55
- SANT PERE DE LA VALL DANIEL, parròquia en el terme del castell de Castellar, 52, 53
- SANT PERE DE LES PUELLES, 139, 219, 254
- SANT PERE DE MARTORELL, 39
- SANT PERE DE PINEDA, 1, 76, 84, 88, 99, 210
- SANT PERE DE REIXAC, 109, 159, 191, 205, 208, 214
- SANT PERE DE TERRASSA, 89, 227, 241, 244,
- SANT PERE SACAMA, 69
- SANT ROMÀ, Bartomeu de, 210
- SANT ROMÀ, Bernat de, canonge de Girona i marmessor de Guillem de Montgrí, 154
- SANT ROMÀ, Guillem de, 237
- SANT ROMÀ, mas a Tiana, 236, 237
- SANT ROMÀ, riera o torrent de, 17, 236
- SANT ROMÀ, Romeu de, 236, 237
- SANT SALVADOR DE BREDÀ, monestir de, 1, 39, 84, 99
- SANT SEBASTIÀ DE MONTMAJOR, 2
- SANT SEPULCRE, orde del, 243
- SANT VICENÇ, Alemanda de, esposa de Bernat, 250
- SANT VICENÇ, Berenguer de, canonge de Barcelona, 110, 163, 171, 177, 179, 185, 193, 242, 246
- SANT VICENÇ, Bernat de, fill de Ramon, 89, 163, 185, 188, 189, 191, 193, 205, 206, 207, 212, 213, 214, 239, 242, 250, 253
- SANT VICENÇ, G., de, 39
- SANT VICENÇ, Guillem de, fill de Berenguer, 246
- SANT VICENÇ, Guillema, esposa de Bernat, 188, 212, 213, 214
- SANT VICENÇ, Guillema de, filla de Berenguer, 246
- SANT VICENÇ, Ramon de, cavaller, 110, 142, 188
- SANT VICENÇ DE CASTELLET, 11
- SANT VICENÇ DE JONQUERES, monestir, 67, 92
- SANT VICENÇ DELS HORTS, 115
- SANT VICENÇ DE MOLLET, 179
- SANT VICENÇ DE SARRIÀ, 186
- SANTA ANNA DE BARCELONA, 239, 243
- SANTA CECÍLIA, A. de, 116
- SANTA CECÍLIA, Bernardó de, 249
- SANTA CECÍLIA, Massot de, 130
- SANTA CECÍLIA, Ponç de, 162
- SANTA CECÍLIA DE TORRENTBÓ, 99

- SANTA CREU D'OLORDA, 71, 81
 SANTA CRISTINA D'ARO, 154
 SANTA DIGNA, Joan de, 18
 SANTA EUGÈNIA, Bernat de, 117, 154, 249
 SANTA EUGÈNIA, Pere de, germà de Guillem de Montgrí, 19, 40, 102
 SANTA EULÀLIA, Antoni de, saig de Barcelona, 243
 SANTA EULÀLIA, Berenguer de, 104
 SANTA EULÀLIA, Ramon de, 15
 SANTA EULÀLIA, Sibil·la, filla de Berenguer, 104
 SANTA EULÀLIA DE PELAGIANO, 160, 164
 SANTA EULÀLIA DE PROVENÇANA, 186
 SANTA EULÀLIA D'HORTSAVINYÀ, 93, 235
 SANTA LEOCÀDIA, Joan de, 123
 SANTA MARIA DE BADALONA, 17, 24, 29, 30, 41, 56, 62, 63, 73, 143, 171
 SANTA MARIA DE CABANYES, 110, 134
 SANTA MARIA DE CALDES, 1, 4, 6, 14, 22, 28, 37, 48, 51, 90, 132
 SANTA MARIA DE COANER, 92
 SANTA MARIA DE LA CUSTÒDIA, 65
 SANTA MARIA DE L'ANTIGA, 145
 SANTA MARIA DEL CASTELL D'ARO, 154
 SANTA MARIA DE L'ESTANY, 92
 SANTA MARIA DE LLERONA, 51
 SANTA MARIA DE LLINARS, 180
 SANTA MARIA DEL LORD, 124
 SANTA MARIA DEL MAR, 225
 SANTA MARIA DE MARTORELLES, 13, 87, 95, 192, 233, 239, 250
 SANTA MARIA DE MOIÀ, 109
 SANTA MARIA DE MONTALEGRE, 98, 157, 169, 171, 202, 234
 SANTA MARIA DE MONTCADA, 171
 SANTA MARIA DE MONTNEGRE, 39
 SANTA MARIA DE MONTSERRAT, 171
 SANTA MARIA DE PALAFOLLS, 108
 SANTA MARIA DE PALAU, 99
 SANTA MARIA DEL CASTELL DE PERA, 92
 SANTA MARIA DE PINEDA, 1, 25, 44, 46, 76, 77, 84, 88, 99, 101, 108, 111, 112, 172, 210
 SANTA MARIA DE ROCAMADOR, 1
 SANTA MARIA DE ROCA-ROSSA, monestir a Tordera, 1, 39
 SANTA MARIA DE SANTS, 186
 SANTA MARIA DE SOLSONA, 90
 SANTA MARIA DE TERRASSA, monestir de, 136, 247
 SANTA MARIA DE VALLDONZELLA, 81, 115
 SANTA MARIA DE VALLMANYA, 39
 SANTA MARIA DE VALLVIDRERA, 71
 SANTA MARIA D'OLESA, 69
 SANTA OLIVA, Bernat de, 49, 114
 SANTA OLIVA, Ermessenda, esposa de Guillem júnior, 129
 SANTA OLIVA, Guillem de, 47, 49, 50, 61, 67
 SANTA OLIVA, Guillem, fill de Bernat i Saurina, 114
 SANTA OLIVA, Guillem, fill de Guillem i de Maria Moneder, 129
 SANTA OLIVA, Guillem, fill de Guillem i de Maria Moneder, 129, 136, 137
 SANTA OLIVA, Guillema de, esposa de Guillem, 61
 SANTA OLIVA, Maria de, 136
 SANTA OLIVA, Saurina de, filla de Guillem i de Guillema, esposa de Bernat, 50, 67, 114, 136, 137
 SANTA PERPÈTUA DE MOGODA, 8, 15, 31, 36, 59, 60, 82, 89, 91, 106, 109, 135, 153, 159, 163, 177, 178, 201, 208, 216, 217, 219, 220, 240, 254
 SANTES CREUS, monestir de, 81
 SARRIÀ, Arbert de, fill de Bernat, 186
 SARRIÀ, Bernat de, 186
 SARRIÀ, Ramon de, 72
 SARRIÀ, Ramon Pere de, 179, 185
 SARRIÀ, Romeu de, fill de Bernat, 186, 222, 238
 SAURINA, esposa de Bernat Robert, 85, 86
 SCAPATUS, prestador, 160
 SELMA, Guillem de, 203
 SEMIRS, Guillem de, 92
 SENTMENAT, Blanca de, esposa de Pere, 207
 SENTMENAT, Pere de, 63, 171, 177, 207

- SERRA, Guillem de, prevere i domer de Santa Maria de Pineda, 192, 204
 SERRALLONGA, Bernat Hug de, 65, 68, 120, 149
 SERRALLONGA, Guillem Hug de, 226, 229
 SEU I ARQUEBISBAT DE TARRAGONA, 117, 154, 161, 265, 203, 238, 249
 SEU I BISBAT DE BARCELONA, 58, 81, 92, 98, 104, 154, 171, 189, 205, 213, 230, 233, 242
 SEU I BISBAT DE GIRONA, 1, 39, 74, 99, 119, 154, 161, 165, 227, 249,
 SICARD, Fermí, 16
 SIRVENT, Jofre, batlle de Barcelona, 110
 SITGES, regent de la vegueria de Barcelona, 92
 SOBRARBE (SOBARBERO), 12
 SANT ROMA, riera o torrent de, 17, 236
 SOLARIO, Guillem de, clergue de Sta. M. de BADALONA, 17
 SOLARIO, Ferrer de, 31
 SOLARIO, Jaume de, 8, 31, 82, 240
 SOLARIO, Pere de, 109
 SOLARIO, Berenguer de, 37
 SOLARIO, Guillem de, 43, 56
 SOLERIO, mas a Sta. Perpètua de Mogoda, 217
 SOLERIO, Pere de, 159, 188, 208
 SOLERIO, Ramon de, 70
 SOTULARI, Guillem, 96
 SOTULARI, Nicolau, 96
 STAGNO, Bernat de, prevere, 22
 SUYOL, Pere, 188
- T —
- TALAMANCA, Bernat de, marmessor de Ramon de Coaner, 92
 TALAMANCA, Gilabert de, 180
 TALAMANCA, Ramon de, marmessor de Ramon de Coaner, 92
 TALAMANCA, Ramon de, marmessor de Guillem de Montgrí, 256
 TALAVERA, Domènec de, 248
 TÀPIA, Bernat de, 130
 TAPIOLA, Arnau de, de Sta. M. de Pineda, 101
 TARRACUM D'AMENOLA, mas a Sta. M. de Pineda, 108
 TEIXIDORS, Berenguer, de Sta. M. de Martorelles, 95
 TEIXIDOR, Pere, de Sta. M. de Martorelles, 95
 TEMPLE, Orde del, 6, 45, 98, 171, 216
 TERRACINA, Bernat de, batlle, 58
 TERRADES, Pere de, 51
 TERRADES, Ramon de, de Sta. M. de Martorelles, 95
 TERRASSA, Gaufred de, 162, 181, 187, 199
 TERRASSA, Guillem de, 12, 20, 38, 55, 69
 TERRASSA, Guillem, fill de Guillem, 67, 69, 113, 136, 137, 144, 150, 168, 203, 222, 227, 238, 246, 247, 248, 252
 TERRASSA, Guillema de Sant Vicenç i de, esposa de Jaume, 246
 TERRASSA, Jaume de, fill de Saurina i de Guillem fill de Guillem, 246, 252
 TERRASSA, Jofre de, ardiaca d'Empúries i marmessor de Guillem de Montgrí, 154
 TERRASSA, Maria de, esposa de Guillem, 12, 38, 69
 TERRASSA, Saurina de Santa Oliva i de, esposa de Guillem fill de Guillem, 67, 113, 136, 137, 144, 203, 222, 238, 248, 252
 TERRI, Gaufred de, 157
 TERRICABRA, mas abans anomenat Oltzines, a la parròquia de Sant Fost, 98, 152
 TEXETES, Ahemar de, 218
 TEXETES, Pere de, 218
 TOGORES, Berenguer de, 92
 TOLOSA, Mateu, prestador de Guillem de Montgrí, 125
 TONA, Berenguer de, 216
 TONA, Elisenda de, filla de Berenguer i Estefania, 216
 TONA, Estefania de, esposa de Berenguer, 216

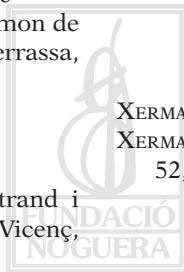

- TONA, Ferrer de, germà d'Estefania, 216
 TONA, Guillem Català de, germà d'Estefania, 216
 TONA, Suau de, filla de Berenguer i Estefania, 216
 TORELLÓ, Bernat de, monjo del monestir de St. Cugat, 153
 TORNER, Arnau, 212, 213, 214
 TORRABADAL, Pere de, 17, 24
 TORRELLES, Berenguer de, 190
 TORRELLES, Ferrer de, 136
 TORRELLES, Guillem de, 177
 TORRENT, Berenguera del, esposa de Bernat, 76, 111
 TORRENT, Bernat del, marmessor de Ponç de Montpalau, 76, 99, 111
 TORRENT, Guillema del, flia de Bernat i Berenguera, 111
 TORRENT, Ramon del, fill de Bernat i Berenguera, 76, 111
 TORRENT, Ramona del, filla de Bernat i Berenguera, 111
 TORRENT MAL, Adelaida de, esposa de Reverter, 15
 TORRENT MAL, Reverter de, 15
 TORRENTS, Carbonell de, 218
 TORRENTS, Pere de, 218
 TORROELLA, Berenguera de, filla de Guillem, 92
 TORROELLA, castell de, 92
 TORROELLA, Bernardó de, 249
 TORROELLA, Guerau de, 241, 244
 TORROELLA, Guillem de, 92
 TORROELLA, Pere de, batlle de Terrassa, cambrer del monestir de St. Cugat, 3, 106
 TORROELLA, Pere Guillem de, 249
 TORT, Berenguer, 59, 60
 TORT, Bernat, 17, 41, 62
 TRAVAR, Pere, de St. Pere de Bigues, 194
 TURA, Jaume de, marmessor de Guillem d'Albareda, 134
 TURNO, mas de, a la parròquia de St. Pere de la Vall Daniel al terme de Castellar, 52, 53
 TURRE, Agnès de, filla de Berenguer, 192
 TURRE, Berenguer de, de Sta. M. de Martorelles, 92, 95
 TURRE, Bernat de, levita, 94
 TURRE, Bernat de, marit d'Agnès, 192
 TURRE, Ferrer de, de Sta. M. de Martorelles, 95, 133
 TURRE, Guillem de, 212, 213, 214, 222
 TURRE, Jaume de, de la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes, fill de Berenguer, 188
 TURRE, Maria de, 72
 TURRE, mas de, a la parròquia de St. Cebrià de Cabanyes, 188, 192
 TURRE, Pere de, 124
 TURRE SORTE, Bernat de, marmessor de Ramon de Coaner, 92
- U —
- ULTZINA, Bernat d', 170
 ULZINELLIS, mas a St. Genís de Plegamans, 66
 UMBALD, Arnau, fill de Guillem, 179
 UMBALD, Guillem, 179
- V —
- VALL, Berenguera, mare de Pere, 128
 VALL, Pere, 128
 VALL-LLOBERA, Pere de, de Sta. M. de Martorelles, 13, 95, 108
 VALL-LLOBERA, Bernat de, 46
 VALL-LLOBERA, Pere Ferran de, 108
 VALLE, Arnau de, 108
 VALLE, Durand de, 164
 VALLE, Jaume de, 236
 VALLE FORTI, Bordus de, 61
 VALLPANERA, Barca de, esposa de Berenguer, 70
 VALLPANERA, Berenguer de, de Sant Fost, 70
 VALLPANERA, Berenguera de, de Sant Fost, 70

- VALLPANERA, mas a Sant Fost, 221
 VALLPANERA, Pere de, de Sant Fost, 155
 VALLPARADÍS, cartoixa de, 237
 VALLROMANES, Guillem de, clergue, 141
 VALLS, Berenguer de, 59, 60
 VALLSECA, Pere de, prevere, 217
 VALLVIDRERA, Bernat de, de Provençals, 245
 VALORIA, Pere de, de St. Cebrià de Cabanyes, 36
 VENRELL OTGER, mas d'en, a St. Esteve de Cabrera, 45
 VERDELAY, prestador a Guillem de Montgrí, 116
 VERGERIO, Bernat de, d'Argentona, 243
 VERNET, Arnau de, 173
 VIDAL, Bernat, 114
 VIDAL, Berenguer, espòs de Pereta de Mogoda, 59, 60
 VIDAL, Pere, 116, 140
 VILA, Guillem de, 112
 VILADECANS, Joan de, 114
 VILADEPOL, Vigatà de, 207
 VILAGAIÀ, Guillem de, rector de l'Almoina de Torrents, 5
 VILAFRANCA, Guerau de, 146
 VILAFRANCA, Guillem de, 171
 VILAMAJOR, Guillem de, 161, 165
 VILANA, Guillem, 97
 VILANOVA, Ferrer de, marit de Geralda de Campsentelles, 141, 142, 147, 151, 152, 155, 157
 VILANOVA, Ramon de, 118, 119, 121, 123, 142, 144, 161
 VILANOVA, Ramonet de, 144
 VILANOVA, Vidal de, 18
 VILAR (VILARIO), Arnau del, 92, 136, 176
 VILAR, Berenguer del, 246
 VILAR, Bertrand del, 81, 193, 246
 VILAR, Guerau del, batlle de Ramon de Sant Feliu de la vila de Terrassa, 259
 VILAR, Pere Simó del, 246
 VILAR, Pipó del, 133
 VILAR, Ponç del, 81
 VILAR, Saura del, filla de Bertrand i esposa de Guillem de Sant Vicenç, 246
 VILAR, Saurina del, esposa de Bertrand, 246
 VILARDELL, Arnau de, batlle de Sant Pau del Maresme, 148, 228
 VILARÓ, A. de, 175
 VILARÓ, Bernat de, rector de la capella de Sant Celoni, 247
 VILARÓ, Pere de, canonge de Barcelona, 186
 VILELLA, Arnau de, fill de Pere i Guillema, 28, 51
 VILELLA, Berenguer de, 6
 VILELLA, Bertran, fill de Pere i Guillema, 51
 VILELLA, Guillem de, fill de Ramona, 6, 28
 VILELLA, Guillema de, esposa de Pere, 28, 51
 VILELLA, Pere de, 6, 28, 51
 VILELLA, Pere de, fill de Pere i Guillema,
 VILELLA, Ramon de, fill de Pere i Guillema, 51
 VILELLA, Ramona de, esposa de Berenguer, 51
 VILLALBA, Pere de, marmessor de Ferrer de Canet, 77, 180
 VILLAR, Guillem de, batlle, 64, 74
 VINYALS, Simó de, jutge, 147
 VITE, Guerau de, 136, 137
 VIVE, Bernat de, de Sta. M. de Martorelles, 95
 VIVES, Berenguer, 109, 219, 220
 VIVES CABRER, mas d'en, a St. Esteve de Cabrera, 45
 VOLTRARIA, Ramon de, 98, 177
 VORÀGINE, Anselm de, prestador a Guillem de Montgrí, 138

— X —

XERMAR, Guillem, 52, 53
 XERMAR, Guillema, esposa de Guillem, 52, 53

ÍNDEX TOPONÍMIC

— A —

Abella, lloc de Badalona, 63
Agudells, serra dels, 153
Aiguafreda, 14
Albarells, Guardiola d', 153
Albinyana, 115, 153
Alella, 98
Amer, 39
Aqualonga, 153
Arenys de Munt, 43, 72, 77, 99
Argentona, 243
Arles, 65, 68, 226, 229
Aro, castell d', 249
Arraona, 153
Avinyó, 153

— B —

Badalona, 17, 24, 29, 30, 41, 56, 62, 63,
73, 143, 153, 171, 236
Balaguer, coll de, 18
Banyols nous de Barcelona, 184
Barata, cases de la, 2
Barberà, 52, 53, 153
Begur, 154, 249
Bell-lloc, 158
Berà, 153
Besòs, riu, 27, 193, 206, 213, 214, 239
Bigues, 194

Blanes, 39
Boadelles, casa/torre a la parròquia de
St. Cebrià de Vallalta, 42, 190, 257
Boqueria, carrer de Barcelona, 230,
251
Breda, 1, 39, 45, 84, 99
Bugia, 258

— C —

Cabanyes, 8, 27, 34, 36, 59, 60, 82, 110,
134, 188, 189, 191, 192, 201, 206,
207, 212, 213, 215, 242
Cabrera, 246, 249
Cadins, monestir de Sant Feliu de, 34,
39, 45, 99
Calaf, 9
Caldes, riu de, 27, 36, 208, 216
Caldes de Montbui, 2, 4, 6, 14, 22, 26,
28, 37, 48, 51, 77, 78, 90, 97, 99,
103, 122, 128, 130, 132, 153, 183,
193, 194, 195, 196
Camp Beruzard, a la parròquia de Sta.
M. de Caldes, 28
Campdàsens, 259
Camp Major, a la parròquia de Sta. M.
de Badalona, 29
Camp Rodó, lloc de Badalona, 17
Camp Rodó, lloc de Sta. M. de Pineda,
25

Canalies, 91, 153, 163, 177
 Canet, 25, 31, 35, 42, 43, 75, 77, 99,
 180, 241
 Cànoves, 148, 153
 Canyelles, 144
 Capaspre, 77, 99
 Cardedeu, 39
 Cardona, 92
 Carreres, lloc a la parròquia de Sta.
 Perpètua de Mogoda, 216
 Castell d'Aro, 154
 Castellar, 9, 49, 52, 53, 153, 194
 Castellbell, 158
 Castellet, 19, 21, 32, 33, 40, 49, 61, 153,
 158, 183
 Castelló, quadra al terme de St. Pere
 Sacama i a la parròquia de Sta. M.
 d'Olesa, 69, 124
 Castellruf, lloc a la parròquia de Sta.
 M. de Martorelles, 250
 Castellterçol, 52
 Castelltort, 124
 Castellvell, 186
 Castellví, 153
 Cerdanyola, 153
 Ceret, 174, 229
 Cervelló, 139, 153, 167
 Cervianello, 154
 Claramunt, 153
 Clariana, 115, 139, 153
 Coaner, 92
 Coll de Reguers, lloc a la parròquia de
 Sta. Perpètua de Mogoda.
 Collserola, 153
 Constantí, 154, 249
 Coromina, lloc i riera a la parròquia
 de St. Cebrià de Vallalta, 42, 72
 Coromines, les, lloc a la parròquia de
 Sant Fost, 221
 Corró d'Amunt, 79, 148, 153
 Corró d'Avall, 51, 153
 Croanyes, lloc a la parròquia de St. Ce-
 brià de Vallalta, 42, 72

— E —

Ègara, 55
 Eivissa, 116, 117, 121, 123, 126, 127,
 154, 161, 162, 165, 181, 187, 199,
 249
 Empúries, 154, 162, 181, 187, 199
 Era Vella, camp davant el castell de
 Cabanyes, 189
 Eramprunyà, 49, 114, 137, 153, 168,
 222
 Establies, lloc de Vallalta, 23

— F —

Falguera, mas a la parròquia de Sta.
 M. de Caldes, 48
 Feixes del Torrent, les, a Sta. M. i St.
 Pere de Pineda, 76
 Ferro, lloc a la parròquia de Sant Vi-
 cenç dels Horts, 115
 Figuera, castell de la, 92
 Fonollar, lloc a la parròquia de Sta.
 Perpètua de Mogoda, 254
 Formentera, 154, 165, 249
 Fossar, lloc a la parròquia de Sta. Per-
 pètua de Mogoda, 201
 Fuirosos, lloc a Sant Celoni, 39

— G —

Gallecs, 153
 Gallifa, 179, 185
 Gironella, puig de, 74, 75
 Gombau, lloc a la parròquia de Sta. M.
 de Martorelles, 239
 Gorgs, lloc a la parròquia de St. Cebrià
 de Vallalta, 64
 Granera, 92, 159
 Granollers, 153, 188
 Grenoble, 54, 198, 200, 223, 224, 255
 Grevolosa, la, 197, 232
 Guàrdia dels Prats, la, a Montblanc,

— H —

Horta, 153
Horta, lloc a la parròquia de Sant Llorenç Savall, 173
Horta, vall d', a Sant Cebrià de Cabanyes?, 205, 207
Horts, els, lloc a la parròquia de Sant Fost, 192
Hortsavinyà, 93, 235

— I —

Igualada, 153
Ilaig, lloc de Pineda, 88
Illa Ferrera, lloc de Terrassa, 113

— L —

Llacuna, la, 153
Lord, vall del, 124
Llerona, 51, 153
Lliçà de Munt, 153, 183
Lliçà de Vall, 153
Llinars, 180
Lloberons, molí a Martorelles, 250

— M —

Maçana, Riera de la, 93
Maçanet de la Selva, 11, 19, 21, 34, 39, 45
Mafumet, lloc a la parròquia de Sta. Perpètua de Mogoda, 201
Malloles, coll de les, a la parròquia de St. Feliu i St. Cebrià de Tiana, 80
Mallorca, 258
Manresa, 21, 33
Marata, 153, 180
Masquefa, 153
Mataró, 98
Meià, castell de, 92
Mia, lloc de Badalona, 17
Mirambell, 98

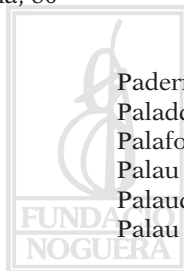
Mogoda, Cf. Santa Perpètua de Mogoda
Moià, 109, 159
Mollet del Vallès, 153, 179
Monistrol, 153
Montagut, 153
Montalbà, 68, 149
Montalegre, 98, 157, 169, 171, 202, 234, 236
Montalegre, castell de, 141, 157, 234
Mataró, 98
Montblanc, 118, 120, 259
Montcada, 52, 53, 69, 143, 159, 171, 214
Montclús, castell de, 93
Montmajor, a l'Ametlla, 25
Montmeló, 98, 179
Montnegre, 39, 93
Montornés, 155
Montpalau, castell de, 23, 44, 74, 75, 76, 93, 99, 111, 131
Montseny, 44, 180
Montserrat, 171
Mora, mas a St. Cebrià de Vallalta, 42
Mora, molins de, a Terrassa, 12
Morella, 94
Mugal, camp a la parròquia de Sta. M. de Pineda, 25

— O —

Obarra, 146
Olérdola, 153
Olorda, 71, 81, 153
Ombra Bona, camp a Terrassa, 241
Osona, 28, 92

— P —

Padern, coll de, 174
Paladdario, 149
Palafolls, 108
Palau Ausit, 153
Palaudàries, 153
Palau Salatà, 91

Palau Solità, 153
 Palautordera, 44, 49, 56, 74, 77, 78,
 102, 112, 145, 153, 163, 177, 190
 Palou, 51
 Pamplona, 105
 Parets, 153
 Pedregós, lloc a la parròquia de Sta.
 M. de Badalona.
 Pera, castell de, 92, 173, 221
 Perelada, 154, 249
 Piera, 153, 223
 Pineda, 1, 25, 44, 46, 76, 77, 83, 84, 88,
 93, 99, 101, 112, 108, 111, 172, 210
 Pisa, 258
 Pitrall, lloc a la parròquia de Sta. M.
 de Pineda, 108
 Plegamans, 153
 Port, lloc a la parròquia de Sta. M. de
 Pineda, 84
 Portell, 10
 Prat, lloc i riu a la parròquia de Sta. M.
 de Caldes, 22
 Prat dels Horts, lloc a la parròquia de
 Sant Fost, 202
 Prat de Samars, lloc a la parròquia de
 St. Cebrià de Tiana, 237
 Premià, 98
 Provençals, 156, 211, 245
 Puigfarner, 9
 Puig Rodó, lloc de Terrassa, 55

— Q —

Quer Aguilar, 174

— R —

Rec Comtal, 211
 Rec Moliner de Sant Fost, 192
 Reixac, 109, 153, 159, 191, 205, 208,
 214
 Ripoll, riu, 12
 Roc de la Cabra, 74, 75
 Roc del Farell, 74, 75

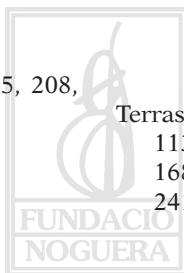
Rotondeta, lloc a la parròquia de Sta.
 Eulàlia de Ronçana, 58
 Rubí, 153

— S —

Sabadell, 89, 92, 159, 163
 Samalús, 153
 Sant Adrià, 44, 84, 102, 112, 190, 222
 Sant Celoni, 44, 84, 102, 112, 190, 222
 Sant Cugat del Vallès, 26, 40, 66, 98,
 106, 15, 225
 Sant Feliu de Codines, 194
 Sant Fost, 13, 70, 87, 98, 100, 116, 134,
 141, 147, 151, 152, 157, 175, 176,
 178, 186, 192, 193, 202, 221, 234
 Sant Joan de Pladecorts, 65
 Sant Llorenç de Morunys, 124
 Sant Llorenç Savall, 92, 173
 Sant Martí del Mont a St. Cebrià de
 Cabanyes, 134, 205, 207, 214
 Sant Medir, 39
 Santa Cristina d'Aro, 249
 Santa Digna, 18
 Santa Eulàlia de Ronçana, 58
 Santa Oliva, castell de, 47, 48, 49, 50,
 61, 67, 114, 129, 136, 137
 Santa Perpètua de Mogoda, 8, 15, 31,
 36, 59, 60, 89, 91, 106, 109, 135,
 153, 159, 163, 171, 177, 178, 201,
 208, 216, 217, 219, 220, 240, 254
 Sant Vicenç dels Horts, 115
 Sarrià, 186
 Sicília, 258
 Sitges, 259
 Solsona, 90
 Subirats, 153, 186

— T —

Terrassa, 3, 12, 20, 38, 55, 57, 67, 69,
 113, 136, 137, 144, 150, 154, 162,
 168, 181, 187, 199, 203, 227, 238,
 241, 244, 246, 247, 252

Terricabra, muntanya de, a la parròquia de Sant Fost, 234	Vallgorguina, 99
Tiana, 41, 80, 236, 237	Vall-Llobera, mas de, 250
Tordera, 34, 39, 45, 102, 231, 232	Vallmanya, 1, 39, 210
Torrell, camp a St. Cebrià de Cabanyes, 205, 207, 214	Vallpanera, a la parròquia de Sant Fost, 70
Torre Lacera, 92	Valls, les, lloc i riu a la parròquia de Sta. M. de Caldes, 6, 28
Torrentbò, a Arenys de Munt, 99	Vallvidrera, 71
Torroella, 92, 106, 154, 249	Vidreres, 39
Torà, 183	Viladecans, 114
Tous, 153	Viladellops, 153
	Vilafranca, 259
	Vilamilans, 153

— V —

Vallcàrquera, 92	Vilardell, lloc a la parròquia de Sta. M. de Badalona, 29, 30
Vall Curta, lloc a la parròquia de Sta. M. de Badalona, 24	Vinyals, lloc a la parròquia de St. Martí de Provençals, 211
Vall de Nela, lloc a la parròquia de St. Mamet de Corró d'Amunt, 79	Vitamènia, 153
Vall de Sant Andreu, lloc a les parròquies de Sta. Maria i St. Pere de Pineda, 88	Vulpesecuta, lloc a la parròquia de Sta. M. de Caldes, 4

ÍNDEX DE NOTARIS I ESCRIVANS

— A —

AMAT DE CÒNGRUA, notari públic de Barcelona, 115
AMAT DE GRUA, notari de Barcelona, 81
ANTONI ÇA PLANA, notari i escrivà de la cort de la vegueria de Barcelona, 81
ARNAU, sacerdot, notari de Sant Celoni, 112, 190
ARNAU ACÒLIT, escrivà de Mogoda, 8
ARNAU DEL PUIG, notari públic de Sabadell, 57
ARNAU DE MILLARS, notari públic de Barcelona, 81
ARNAU ESTEVE, levita i escrivà públic de Girona, 34

— B —

BERENGUER DE CALDERS, notari públic de la cort de Caldes de Montbui, 26
BERENGUER DEL PRAT, notari públic de Caldes de Montbui pel rector de l'església d'aquest lloc, 26
BERENGUER DE PALAU, notari públic de la vila de Caldes, 78
BERENGUER DE QUERCU, prevere i notari públic de la vila de Caldes, 78, 103

BERENGUER DE ROSETA, notari públic de Sabadell, 92, 159, 163, 218
BERENGUER ERMENGOL, notari públic de Barcelona i regent de l'escrivania del veguer de la ciutat, 92
BERENGUER GERALD, clergue i notari públic del bisbe de Girona, 5
BERENGUER OLLER, prevere, notari públic de Sabadell per Berenguer Rosseta, 218
BERNAT, sacerdot de Sant Adrià i escrivà, 24
BERNAT ACÒLIT, notari públic de Terrassa, 137, 137
BERNAT CLOTES, notari de Barcelona, 110
BERNAT CORRÓ, escrivà, ciutadà de Barcelona, 81
BERNAT DE CADERITA, notari públic de Barcelona, 160, 171, 221, 225, 237, 247, 251
BERNAT DE TORELLÓ, clergue de St. Pere d'Octavià i notari públic de Sant Cugat del Vallès, 98, 236
BERNAT DE VIC, escrivà de Sant Celoni, 44
BERNAT DE VIC, notari públic de Girona, 116, 146, 181, 187, 199, 210, 227, 231, 249
BERNAT ESCOLÀ, escrivà de Terrassa, 69

BERNAT PASQUAL, notari públic de Barcelona, 258

BERTRAND ACÒLIT, notari públic de Terrassa, 150

— D —

DEUSDEI DE COLUMBARIO, notari públic de Barcelona, 100

— E —

EIMERIC DE COPONS, escrivà a Castellet, 19

ESTEVE LITERAT, escrivà de Santa Maria de Caldes, 7

— F —

FERRER, sacerdot i escrivà de Mogoda, 31

FERRER BONHOME, prevere, notari públic d'Hostalric, 246

FRANCESC FUSTER, notari públic de Barcelona, 81

FRANCESC VILA, notari de Barcelona, 70

— G —

GUERAU, clergue de Vallromanes, notari de la vila de Montornès, 141, 155

GUERAU DE VALLROMANES, notari públic de Montornès, notari públic al Vallès pel senyor rei, 155, 234, 240, 250

GUILLEM, magister, notari de Tarragona, 47

GUILLEM, sacerdot de l'església de Badalona i escrivà, 24, 29

GUILLEM, sotsdiaca de Barcelona i notari públic, 81

GUILLEM AHEMAR, prevere, rector de l'església del Sant Àngel de Vallal-

ta i notari del terme del castell de Montpalau, 23, 180, 257

GUILLEM ALIÓ, notari de Sant Celoni, 102

GUILLEM ANDREU, notari públic de Barcelona, 81

GUILLEM COSCOYA, notari públic de Barcelona, 51

GUILLEM DE BACCO, notari públic d'Arles, 149

GUILLEM DE CABANES, notari públic de Barcelona, 35, 237

GUILLEM DE CADERITA, notari, 206

GUILLEM DE GRUA, notari, 171

GUILLEM DE MONTEBANDO, notari públic, 226

GUILLEM DE NOGUERA, prevere i notari de la vila de Caldes per Jaume de Roveriadech, notari de la mateixa vila, 193

GUILLEN DE SANT JULIÀ, monjo d'Arles i notari públic, 81

GUILLEM ROSSELL, notari de Barcelona, 145, 188, 217

— H —

HUG ACÒLIT, escrivà, 156

HUGUET CABOT, notari públic de Barcelona, 243

— J —

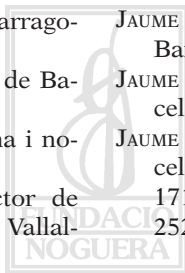
JAUME DAVID, notari de Barcelona, 70

JAUME DE LA ROCA, escrivà per manament del rei, 253

JAUME DE MALUINO, notari públic de Barcelona, 132

JAUME DE PODOLO, notari públic de Barcelona, 147, 182

JAUME DE PORTU, notari públic de Barcelona, 35, 129, 130, 142, 156, 164, 171, 179, 207, 208, 222, 225, 237, 252, 254

JAUME DE ROVERIADECH, notari públic de la vila de Caldes, 22, 48, 173, 183, 193, 194, 195, 196, 233

JAUME DE ROVERIADECH, escrivà jurat i notari públic de la vegueria del Vallès, 151

JAUME DE RUVIRADE, notari de la vila de Caldes, 22, 48, 183, 195, 196, 209, 250

JOAN DE CALDES, sacerdot i escrivà del bisbe de Barcelona, 14, 15, 28, 36, 58, 157

JOAN TORRÓ, notari públic de Barcelona, 243

— L —

LLORENS DE CANALS, notari públic de Barcelona, 51

LLORENS MASÓ, notari públic de Barcelona, 243

— M —

MARC CANYIS, notari públic, regent de l'escrivania de la cort de la batllia de Barcelona, 110

MATEU FERRANDELL, notari públic de Barcelona, 243, 259

MATEU LLOBET, notari públic de Barcelona, 211, 219, 220, 240

MATEU LOTELA, notari, 247

MIQUEL D'ANTIGA, notari, 247

— N —

NICOLAU DE PLANIS, notari públic de les Franqueses, 26

NICOLAU DE SAMARES, notari públic de Barcelona, 33, 40, 52 53

— P —

PAU GUARDIOLA, notari públic en tota la terra i dominació del rei d'Aragó, 110

Pere Blaner, notari de Barcelona, 243

Pere Bonell, notari, 94, 125, 126

Pere Carbonell, notari públic de Barcelona, 79, 114, 138

Pere Cardona, notari públic de Barcelona, 138, 140

Pere d'Armentera, escrivà del notari Bernat de Vic, notari públic de Girona, 231

PERE DE BAGES, notari públic de Barcelona, 52, 53, 89, 106, 107, 111, 117, 135, 146, 170, 184

PERE DE CANAL, diaca i notari públic de Fevolines, 228

PERE DE COMALOCA, acòlit i notari públic de la vila de Caldes, 122

PERE DEL PONT, notari públic, 74

PERE DE RIBALTA, notari públic de Barcelona, 52, 53, 79, 243

PERE DE SANT JULIÀ, monjo d'Arles i notari públic, 65

PERE DE TARRAGONA, notari de Tarragona, 18

PERE DE TERMINO, notari públic de Barcelona, 40, 52, 53, 178, 222, 239

PERE DE VALLVIDRERA, notari públic de Barcelona, 245

PERE DE VILARDEBÒ, 247

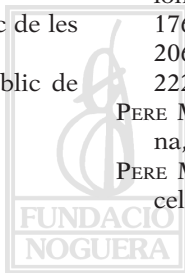
PERE FLEQUER, notari públic del terme del castell de Montpalau, 131

PERE MARC, notari públic de Barcelona, 35, 92, 230, 246, 247, 253

PERE MARQUÉS, notari públic de Barcelona, 35, 133, 163, 167, 171, 175, 176, 177, 186, 191, 192, 201, 202, 206, 208, 212, 213, 214, 215, 216, 222, 225, 230, 237, 242, 256

PERE MARTÍ, notari públic de Barcelona, 129

PERE MAYMOR, escrivà ciutadà de Barcelona, 81

- PERE OLCINA, prevere i notari de la vila de Caldes per Jaume de Ruvirade, 22, 48, 103, 132, 194, 195, 196, 209, 233
- PERE PASQUAL, escrivà públic de Sant Celoni, 84
- PERE PORTELL, notari de Barcelona, 70
- PERE RIQUER, notari de la cort del bisbe de Barcelona, 185
- PERE VEHÀ, notari, 53
- PERE VIVES, notari públic de 146, 201, 202, 206, 216, 225
- PONÇ DE CASTELLAR, notari d'Arles, 149
- RAMON DE MIRAMBELL, notari públic, 89, 98
- RAMON DE SUBIRATS, escrivà, notari de Montblanc, 32, 33
- RAMON DE TURNO, sotsdiaca i notari de Barcelona, 134
- RAMON DE VILANOVA, notari de Guillem de Montgrí i de Tarragona, 118, 119, 121, 123, 125, 144, 154, 165, 203, 238
- RAMON LITERAT, escrivà de Santa Maria de Caldes, 6
- RAMON RIERA, notari de Barcelona, 86, 91, 134
- ROBERT, notari públic de Manresa, 33

— R —

- RAMON, clergue de Sta. M. de Martorelles i escrivà, 13
- RAMON, Diaca de Badalona i escrivà, 17, 29, 30
- RAMON, sacerdot, notari públic del cenobi de Sant Cugat, 40
- RAMON CAMPRINS, escrivà públic d'Arles, 229
- RAMON DE GINEBREDÀ, notari públic de Barcelona, 81
- RAMON DE L'OM, sotsdiaca i notari públic de Barcelona, 62, 85, 86, 87, 110, 152

— S —

- SILVANI, A., rector de l'església de Piera i el seu notari públi, 223

— T —

- TOMÀS VIVES, notari públic, 110

FUNDACIÓ NOGUERA, constituïda el 20 de juliol de 1976 pel notari de Barcelona Raimon Noguera Guzman

Antics presidents: Raimon NOGUERA GUZMAN
Lluís FIGA I FAURA
Josep M. PUIG SALELLAS

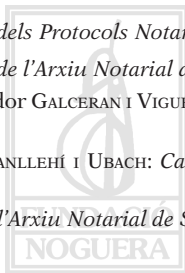
Patronat

President: Joan J. LÓPEZ BURNIOL
Vocals: Jordi FIGA I LÓPEZ-PALOP
Enric BRANCÓS i NÚÑEZ
Francesc TORRENT I CUFÍ
Francesc-X. FRANCINO I BATLLE
Pere PINEDA I MASIP
Secretari: Lluís JOU I MIRABENT
Director de Publicacions: Josep Maria SANS I TRAVÉ

Publicacions de la Fundació Noguera

Inventaris d'Arxius Notarials de Catalunya

- Vinyet PANYELLA: *Catàleg de l'Arxiu Notarial de Sitges*. Barcelona, 1981.
1. Antoni JORDÀ I FERNÁNDEZ: *Catàleg de l'Arxiu Notarial de Vilafranca del Penedès*. Barcelona, 1983.
 2. Lluïsa CASES I LOSCOS: *Catàleg dels Protocols Notarials de Lleida*. Barcelona, 1983.
 3. Lluïsa CASES I LOSCOS: *Catàleg de l'Arxiu Notarial de Tremp*. Barcelona, 1983.
 4. Sebastià BOSOM I ISERN i Salvador GALCERAN I VIGUÉ: *Catàleg dels Protocols de Puigcerdà*. Barcelona, 1983.
 5. Pere PUIG I USTRELL i Josep SANLLEHI I UBACH: *Catàleg de l'Arxiu Notarial de Terrassa*. Barcelona, 1984.
 6. Josefina MOLINERO: *Catàleg de l'Arxiu Notarial de Sabadell*. Barcelona, 1984.

7. Ramon PLANES i ALBETS: *Catàleg dels Protocols Notarials dels Arxius de Solsona*. Barcelona, 1985.
8. Montserrat CANELA i GARAYOA i Montse GARRABOU i PERES: *Catàleg dels Protocols de Cervera*. Barcelona, 1986.
9. Lluïsa CASES i LOSCOS i Imma OLLICH i CASTANYER: *Catàleg dels Arxius Notarials de Vic*. Barcelona, 1986.
10. Joan PAPELL i TARDIU: *Catàleg dels Protocols de Valls*. Barcelona, 1989.
11. Lluïsa CASES i LOSCOS: *Catàleg dels Protocols Notarials de Barcelona*. Barcelona, 1990.
12. Albert TORRA PÉREZ i M. LUZ RETUERTA JIMÉNEZ: *Catàleg dels Protocols Notarials de l'antic districte de Sant Feliu de Llobregat*. Barcelona, 1991.
13. Joan FARRÉ i VILADRICH: *Catàleg dels Protocols de Balaguer*. Barcelona, 1991.
14. J. M. PONS i GURI i Hug PALOU i MIQUEL: *Catàleg de l'Arxiu Històric Notarial d'Arenys de Mar*. Barcelona, 1992.
15. M. TORRAS, B. MASATS, R. VALDENEBRO, L. VIRÓS: *Catàleg dels Protocols Notarials de Manresa*. Volum I. Barcelona, 1993.
16. M. TORRAS, B. MASATS, R. VALDENEBRO, L. VIRÓS: *Catàleg dels Protocols Notarials de Manresa*. Volum II. Barcelona, 1993.
17. Lluïsa CASES i LOSCOS: *Catàleg de l'Arxiu de Protocols del districte notarial de Sort*. Barcelona, 1995.
18. Anna SABANÉS ALBERICH: *Inventari de l'Arxiu de Protocols Notarials del Vendrell*. Barcelona, 1995.
19. Josep M. T. GRAU i PUJOL: *Catàleg del fons notarial del districte de Santa Coloma de Farners*. Barcelona, 1995.
20. M. A. ADROER i PELLICER, J. M. T. GRAU i PUJOL, J. MATAS i BALAGUER: *Catàleg dels Protocols del districte de Girona (I)*. Barcelona, 1996.
21. Marta VIVES i SABATÉ: *L'Arxiu de Protocols del districte d'Igualada*. Barcelona, 1997.
22. Roser PUIG i TÀRRECH: *Catàleg dels protocols notarials dels antics districtes de Falset i Gandesa*. Barcelona, 2000.
23. Isabel COMPANYYS i FARRERONS: *Catàleg dels protocols notarials de Tarragona (1472-1899)*. Barcelona, 2000.
24. Lluïsa CASES i LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segles XIII-XV*. Vol. I. Barcelona, 2001.
25. Rafel MESTRES i BOQUERA i Núria JORNET i BENITO: *Catàleg dels protocols notarials de Vilanova i la Geltrú*. Barcelona, 2001.
26. Joan FORT i OLIVELLA, Erika SERNA i COBA; Santi SOLER i SIMON: *Catàleg dels protocols del districte de Figueres (I)*. Barcelona, 2001.
27. Lluïsa CASES i LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segle XVI*. Vol. II. Barcelona, 2003.
28. M. Àngels ADROER i PELLICER, Erika SERNA i COBA, Santi SOLER i SIMON: *Catàleg dels Protocols del districte de Figueres*. Vol. II. Barcelona, 2004.
29. Lluïsa CASES i LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segle XVII. 1601-1650*. Vol. III. Barcelona, 2004.
30. Lluïsa CASES i LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segle XVII. 1651-1700*. Vol. IV. Barcelona, 2006.
31. Lluïsa CASES i LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segle XVIII. 1701-1750*. Vol. V. Barcelona, 2009.
32. Lluïsa CASES i LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segle XVIII. 1751-1800*. Vol. VI. Barcelona, 2009.

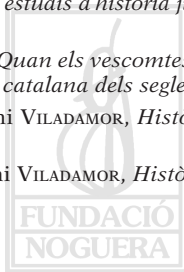
33. Lluïsa CASES I LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segle XIX. 1801-1862*. Vol. VII. Barcelona, 2012.
34. Lluïsa CASES I LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segle XIX. 1863-1900*. Vol. VIII. Barcelona, 2013.
35. Marc AULADELL I AGULLÓ, Immaculada COSTA I VIARNÉS, Sílvia MANCEBO I GARCIA i Santi SOLER I SIMON: *Catàleg dels protocols del districte de la Bisbal d'Empordà (I)*. Barcelona, 2017.
36. Marc AULADELL I AGULLÓ, Immaculada COSTA I VIARNÉS, Sílvia MANCEBO I GARCIA i Santi SOLER I SIMON: *Catàleg dels protocols del districte de la Bisbal d'Empordà (II)*. Barcelona, 2017.
37. Lluïsa CASES I LOSCOS: *Inventari de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Segle XX. 1901-1940*. Vol. IX. Barcelona, 2019.

Textos i Documents

1. Germà COLON i Arcadi GARCIA: *Llibre del Consolat de Mar*. Vol. I. Barcelona, 1981.
2. Germà COLON i Arcadi GARCIA: *Llibre del Consolat de Mar*. Vol. II. Barcelona, 1982.
3. Germà COLON i Arcadi GARCIA: *Llibre del Consolat de Mar*. Vol. III. 1. Estudi jurídic. Barcelona, 1984.
4. Germà COLON i Arcadi GARCIA: *Llibre del Consolat de Mar*. Vol. III. 2. Diplomatarí. Barcelona, 1984.
5. Antoni UDINA i ABELLÓ: *La successió testada a la Catalunya altomedieval*. Barcelona, 1984.
6. Joan BASTARDAS I PARERA: *Usatges de Barcelona*. Barcelona, 1984 (2.ª edició 1991).
7. Josep Maria PONS GURI: *El Cartoral de Santa Maria de Roca Rossa*. Barcelona, 1984.
8. Jesús ALTURO I PERUCHO: *L'Arxiu antic de Santa Anna de Barcelona del 942 al 1200*. Volum I. Barcelona, 1985.
9. Jesús ALTURO I PERUCHO: *L'Arxiu antic de Santa Anna de Barcelona del 942 al 1200*. Volum II. Barcelona, 1985.
10. Jesús ALTURO I PERUCHO: *L'Arxiu antic de Santa Anna de Barcelona del 942 al 1200*. Volum III. Barcelona, 1985.
11. Arcadi GARCIA I SANZ i Josep Maria MADURELL I MARIMON: *Societats Mercantils a Barcelona*. Volum I. Barcelona, 1986.
12. Arcadi GARCIA I SANZ i Josep Maria MADURELL I MARIMON: *Societats Mercantils a Barcelona*. Volum II. Barcelona, 1986.
13. Tomàs de MONTAGUT I ESTRAGUÉS: *El Mestre Racional a la Corona d'Aragó (1283-1419)*. Volum I. Barcelona, 1987.
14. Tomàs de MONTAGUT I ESTRAGUÉS: *El Mestre Racional a la Corona d'Aragó (1283-1419)*. Volum II. Barcelona, 1987.
15. Germà COLON i Arcadi GARCIA: *Llibre del Consolat de Mar*. Vol. IV. Barcelona, 1987.
16. Josep Maria PONS I GURI: *Les col·leccions de costums de Girona*. Barcelona, 1988.
17. Pere PUIG I USTRELL, Teresa CARDELLACH I GIMÉNEZ, Montserrat ROYES I PIJOAN i Judit TAPIOLAS I BADIELLA: *Pergamins de l'Arxiu Històric Comarcal de Terrassa, 1279-1387*. Barcelona, 1988.

18. Josep FERNÁNDEZ I TRABAL i Joan FERNÁNDEZ I TRABAL: *Inventari dels pergamins del Fons Mercader - Bell-lloc de l'Arxiu Històric Municipal de Cornellà de Llobregat (segles XI-XVIII)*. Volum I. Barcelona, 1989.
19. Josep FERNÁNDEZ I TRABAL i Joan FERNÁNDEZ I TRABAL: *Inventari dels pergamins del Fons Mercader - Bell-lloc de l'Arxiu Històric Municipal de Cornellà de Llobregat (segles XI-XVIII)*. Volum II. Barcelona, 1989.
20. Josep M. PONS I GURI: *Recull d'estudis d'història jurídica catalana*. Volum I. Barcelona, 1989.
21. Josep M. PONS I GURI: *Recull d'estudis d'història jurídica catalana*. Volum II. Barcelona, 1989.
22. Josep M. PONS I GURI: *Recull d'estudis d'història jurídica catalana*. Volum III. Barcelona, 1989.
23. J. M. PONS I GURI i Jesús RODRÍGUEZ BLANCO: *Inventari dels pergamins de l'Arxiu Històric Municipal de Calella*. Barcelona, 1990.
24. Max TURULL I RUBINAT: *La configuració jurídica del municipi Baix-Medieval*. Barcelona, 1990.
25. María del Carmen ÁLVAREZ MÁRQUEZ: *La Baronia de la Conca d'Òdena*. Barcelona, 1990.
26. Margarida ANGLADA, M. Àngels FERNÁNDEZ i Concepció PETIT: *Els quatre llibres de la reina Elionor de Sicília a l'Arxiu de la Catedral de Barcelona*. Barcelona, 1992.
27. Jordi ANDREU I DAUFÍ, Josep CANELA i FARRÉ i M. Àngels SERRA i TORRENT: *El llibre de comptes com a font per a l'estudi d'un casal noble de mitjan segle XV. Primer llibre memorial començat per la senyora dona Sanxa Ximenis de Fox e de Cabrera e de Navalles*. Barcelona, 1992.
28. Josep M. SANS I TRAVÉ: *Dietari o Llibre de Jornades (1411-1484) de Jaume Safont*. Barcelona, 1992.
29. Montserrat BAJET i ROYO: *El mostassaf de Barcelona i les seves funcions en el segle XVI. Edició del "Llibre de les Ordinations"*. Barcelona, 1994.
30. Josep HERNANDO: *Llibres i lectors a la Barcelona del segle XIV*. Volum I. Barcelona, 1995.
31. Josep HERNANDO: *Llibres i lectors a la Barcelona del segle XIV*. Volum II. Barcelona, 1995.
32. Maria Mercè COSTA i PARETAS: *La casa de Xèrica i la seva política en relació amb la monarquia de la Corona d'Aragó (segles XIII-XIV)*. Barcelona, 1998.
33. Antoni UDINA i ABELLÓ: *Els testaments dels comtes de Barcelona i dels reis de la Corona d'Aragó. De Guifré Borrell a Joan II*. Barcelona, 2001.
34. Ricardo CIERBIDE: *Edició crítica dels manuscrits catalans inèdits de l'orde de Sant Joan de Jerusalem (segles XIV-XV)*. Barcelona, 2002.
35. Agustí ALCOBERRO: *L'exili austriacista (1713-1747)*. Volum I. Barcelona, 2002.
36. Agustí ALCOBERRO: *L'exili austriacista (1713-1747)*. Volum II. Barcelona, 2002.
37. Josep Maria SANS I TRAVÉ: *El Llibre Verd del pare Jaume Pasqual. Primera història del monestir de Vallbona*. Barcelona, 2002.
38. Josep M. PONS I GURI: *Recull d'estudis d'història jurídica catalana*. Volum IV. Barcelona, 2006.
39. José Enrique RUIZ-DOMÈNEC: *Quan els vescomtes de Barcelona eren. Història, crònica i documents d'una família catalana dels segles X, XI i XII*. Barcelona, 2006.
40. Eulàlia MIRALLES (ed.): Antoni VILADAMOR, *Història general de Catalunya*. Volum I. Barcelona, 2007.
41. Eulàlia MIRALLES (ed.): Antoni VILADAMOR, *Història general de Catalunya*. Volum II. Barcelona, 2007.

42. Josefina MUTGÉ I VIVES: *El monestir benedictí de Sant Pau del Camp de Barcelona a través de la documentació de cancelleria reial de l'Arxiu de la Corona d'Aragó (1287-1510)*. Barcelona, 2008.
43. Rodrigue TRÉTON (ed.): *El llibre de les monedes de Barcelona i dels florins d'or d'Aragó. Compilació redactada per Jaume Garcia, arxiver reial de Barcelona, per a ús de la seca de Perpinyà*. Barcelona, 2009.
44. Joan PAPELL i TARDIU (ed.): *Compendium abbreviatum. Còdex del monestir de Santa Maria de Santes Creus dels segles xv i xvi, de Fra Bernat Mallol i fra Joan Salvador*. Barcelona, 2009.
45. Montserrat DURAN PUJOL (ed.): *Llibre de la confraria y offici de perayres de la vila de Igualada, en lo qual estan continuadas las ordinacions y determinacions de dit offici, tretas del llibre de la confraria de perayres de la ciutat de Barcelona (1614-1887)*. Volum I. Barcelona, 2012.
46. Montserrat DURAN PUJOL (ed.): *Llibre de la confraria y offici de perayres de la vila de Igualada, en lo qual estan continuadas las ordinacions y determinacions de dit offici, tretas del llibre de la confraria de perayres de la ciutat de Barcelona (1614-1887)*. Volum II. Barcelona, 2012.
47. Carles DÍAZ MARTÍ (ed.): *La primera crònica del monestir de Sant Jeroni de la Murtra (1413-1604) de Francesc Talet*. Barcelona, 2013.
48. Joan FERRER I GODOY (ed.): *Actes i resolucions. Sant Joan de les Abadesses en època moderna 1630-1859*. Volum I. Barcelona, 2013.
49. Joan FERRER I GODOY (ed.): *Actes i resolucions. Sant Joan de les Abadesses en època moderna 1630-1859*. Volum II. Barcelona, 2013.
50. Rodrigue TRÉTON: *Liber Feudorum A. Les investigacions sobre els feus dels reis Jaume I i Jaume II de Mallorca 1263-1294 (Cerdanya, Capcir, Conflent, Vall de Ribes, Ripollès, Vallespir i vegueria de Camprodon)*. Volum I. Barcelona, 2013.
51. Rodrigue TRÉTON: *Liber Feudorum A. Les investigacions sobre els feus dels reis Jaume I i Jaume II de Mallorca 1263-1294 (Cerdanya, Capcir, Conflent, Vall de Ribes, Ripollès, Vallespir i vegueria de Camprodon)*. Volum II. Barcelona, 2013.
52. Jordi BOLÒS i Imma SÀNCHEZ-BOIRA: *Inventaris i encants conservats a l'Arxiu Capitular de Lleida (segles XIV-XVI)*. Volum I. Barcelona, 2014.
53. Jordi BOLÒS i Imma SÀNCHEZ-BOIRA: *Inventaris i encants conservats a l'Arxiu Capitular de Lleida (segles XIV-XVI)*. Volum II. Barcelona, 2014.
54. Jordi BOLÒS i Imma SÀNCHEZ-BOIRA: *Inventaris i encants conservats a l'Arxiu Capitular de Lleida (segles XIV-XVI)*. Volum III. Barcelona, 2014.
55. Vicenç RUIZ GÓMEZ: *Els pergamins documentals de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona (1142-1500)*. Barcelona, 2014.
56. Joan Maria QUIJADA BOSCH i Neus SÀNCHEZ PIÉ: *De Rebus Gestis Ecclesiae. Els llibres de notes del capítol catedral de Tarragona (1734-1930)*. Barcelona, 2014.
57. Isabel COMPANYS FARRERONS i Montserrat SANMARTÍ ROSET: *El primer llibre d'inventaris i encants del notari de Tarragona Bernat Gendre (1577-1597)*. Barcelona, 2015.
58. Isabel COMPANYS FARRERONS i Montserrat SANMARTÍ ROSET: *El llibre segon d'inventaris i encants del notari de Tarragona Bernat Gendre (1579-1612)*. Barcelona, 2015.
59. Gaspar FELIU I MONTFORT: *Els primers llibres de la Taula de Canvi de Barcelona*. Volum I. Barcelona, 2016.
60. Gaspar FELIU I MONTFORT: *Els primers llibres de la Taula de Canvi de Barcelona*. Volum II. Barcelona, 2016.

Textos i Documents. "Maior"

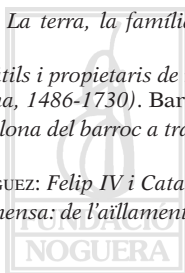
1. Jesús MASSIP I FONOLLOSA i altres: *Costums de Tortosa*. Barcelona, 1996 (format 22 x 31 cm).
2. Germà COLON i Arcadi GARCIA: *Llibre del Consolat de Mar*. Barcelona, 2001.

Estudis

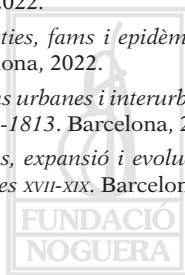
1. DD. AA.: *Estudis sobre història de la Institució Notarial a Catalunya, en honor de Raimon Noguera*. Barcelona, 1988.
2. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *El dret comú i Catalunya*. I. Actes del Ier Simposi Internacional de 1990. Barcelona, 1991.
3. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *El dret comú i Catalunya*. II. Actes del II^{en} Simposi Internacional de 1991. Barcelona, 1992.
4. Àngel MARTÍNEZ SARRIÓN: *Monjos i clergues a la recerca del Notariat. Estudi dels documents llatins de l'abadia de Sankt Gallen (segles VIII-XII)*. Barcelona, 1992.
5. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *Ius proprium - Ius commune a Europa. El dret comú i Catalunya*, III. Actes del III^{er} Simposi Internacional de 1992: *Homenatge al professor André Gouron amb motiu de la seva investidura com a Doctor Honoris Causa per la Universitat de Barcelona*. Barcelona, 1993.
6. Arcadi GARCIA I SANZ i Núria COLL i JULIÀ †: *Galeres mercants catalanes dels segles XIV i XV*. Barcelona, 1994.
7. DD. AA.: *Actes del I Congrés d'Història del Notariat Català*. Barcelona, 1994.
8. Belén MORENO CLAVERÍAS: *La contractació agrària a l'Alt Penedès durant el segle XVIII. El contracte de rabassa morta i l'expansió de la vinya*. Barcelona, 1995.
9. Josep M. PUIG SALELLAS: *De remences a rendistes: els Salellas (1322-1935)*. Barcelona, 1996.
10. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *El dret comú i Catalunya*, IV. Actes del IVth Simposi Internacional de 1994: *Homenatge al professor Josep M. Gay Escoda*. Barcelona, 1995.
11. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *El dret comú i Catalunya*, V. Actes del V^è Simposi Internacional de 1995. Barcelona, 1996.
12. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *El dret comú i Catalunya*, VI. Actes del VI^è Simposi Internacional de 1996. Barcelona, 1997.
13. Jaume CODINA: *Contractes de matrimoni al delta del Llobregat*. Barcelona, 1997.
14. Maria Adela FARGAS PEÑARROCHA: *Família i poder a Catalunya, 1516-1626. Les estratègies de consolidació de la classe dirigent*. Barcelona, 1997.
15. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *El dret comú i Catalunya*, VII. Actes del VII^è Simposi Internacional de 1997. Barcelona, 1998.
16. Tomàs LÓPEZ PIZCUETA: *La Pia Almoina de Barcelona (1161-1350). Estudi d'un patrimoni eclesiàstic català baixmedieval*. Barcelona, 1998.
17. Josep M. CRUSELLES: *Els notaris de la ciutat de València. Activitat professional i comportament social a la primera meitat del segle XV*. Barcelona, 1998.
18. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *El dret comú i Catalunya*, VIII. Actes del VIII^è Simposi Internacional de 1998. Barcelona, 1999.

19. Josep SERRANO DAURA (ed.): *El territori i les seves institucions històriques*. Actes de les Jornades d'Estudi. Volum I. Barcelona, 1999.
20. Josep SERRANO DAURA (ed.): *El territori i les seves institucions històriques*. Actes de les Jornades d'Estudi. Volum II. Barcelona, 1999.
21. Anna RICH ABAD: *La comunitat jueva de Barcelona entre 1348 i 1391 a través de la documentació notarial*. Barcelona, 1999.
22. Aquilino IGLESIA FERREIRÓS (ed.): *El dret comú i Catalunya*, IX. Actes del IXè Simposi Internacional de 1999: *La família i el seu patrimoni*. Barcelona, 2000.
23. DD. AA.: *Actes del II Congrés d'Història del Notariat Català*. Barcelona, 2000.
24. Jordi FIGA I LÓPEZ-PALOP (ed.): *Miscel·lània Lluís Figa i Faura*. Barcelona, 2000.
25. Josep SERRANO I DAURA: *Senyoriu i municipi a la Catalunya Nova. Comandes de Miravet, d'Orta, d'Ascó i de Vilalba i baronies de Flix i d'Entença*. Volum I. Barcelona, 2000.
26. Josep SERRANO I DAURA: *Senyoriu i municipi a la Catalunya Nova. Comandes de Miravet, d'Orta, d'Ascó i de Vilalba i baronies de Flix i d'Entença*. Volum II. Barcelona, 2000.
27. Daniel PIÑOL I ALABART: *El notariat públic al Camp de Tarragona. Història, activitat, escriptura i societat (segles XIII-XIV)*. Barcelona, 2000.
28. Maria VILAR I BONET: *Els béns del Temple a la Corona d'Aragó en suprimir-se l'orde*, Barcelona, 2000.
29. Cristina BORAU: *Els promotors de capelles i retaules en la Barcelona del segle XIV*. Barcelona, 2003.
30. Alfons ZARZOSO: *Medicina i Il·lustració a Catalunya*. Barcelona, 2004.
31. Santiago DE LLOBET MASACHS: *El matrimoni infantil a Catalunya i Europa*. Barcelona, 2005.
32. Joaquim ALBAREDA SALVADÓ: *El "cas dels catalans". La conducta dels aliats arran de la Guerra de Successió (1705-1742)*. Barcelona, 2005.
33. Miquel Àngel MARTÍNEZ RODRÍGUEZ: *Els magistrats de la Reial Audiència de Catalunya a la segona meitat del segle XVII*. Barcelona, 2006.
34. Imma PUIG ALEU: *Una visita pastoral al Baix Empordà als anys 1420-1423*. Barcelona, 2006.
35. Maria GARGANTÉ LLANES: *Arquitectura religiosa del segle XVIII a la Segarra i l'Urgell. Condicionants, artífexs i pràctica constructiva*. Barcelona, 2006.
36. Martín RODRIGO Y ALHARILLA: *Indians a Catalunya: capitals cubans en l'economia catalana*. Barcelona, 2007.
37. Victòria ALMUNI BALADA: *La catedral de Tortosa als segles del gòtic*, volum I, Barcelona, 2007.
38. Victòria ALMUNI BALADA: *La catedral de Tortosa als segles del gòtic*, volum II, Barcelona, 2007.
39. Nativitat CASTEJÓN DOMÈNECH: *Aproximació a l'estudi de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona. Repertori documental del segle XV*. Barcelona, 2007.
40. Jaume AUFERIL I BEA (ed.): *Antoni VALLMANYA, Poesies*. Barcelona, 2007.
41. Carles VELA I AULESA: *Especiers i candelers a Barcelona a la baixa edat mitjana. Testaments, família i sociabilitat*, Volum I, Barcelona, 2007.
42. Carles VELA I AULESA: *Especiers i candelers a Barcelona a la baixa edat mitjana. Testaments, família i sociabilitat*, Volum II, Barcelona, 2007.
43. Lluís MONJAS MANSO: *La reforma eclesiàstica i religiosa de la província eclesiàstica Tarragonense al llarg de la baixa edat mitjana*. Barcelona, 2008.
44. Joan SOLER I JIMÉNEZ: *La formació de la Poble de Santa Pau a redós del castell dels barons (1248-1331)*. Barcelona, 2008.

45. Jordi MORELLÓ BAGET: *Municipis sota la senyoria dels creditors de censals: la gestió del deute públic a la baronia de la Llacuna (segle xv)*. Barcelona, 2008.
46. Francesc TEIXIDÓ I PUIGDOMÈNECH: *Pesos, mides i mesures al Principat de Catalunya i comtats de Rosselló i Cerdanya a finals del segle xvi (1587-1594)*. Volum I. Barcelona, 2008.
47. Francesc TEIXIDÓ I PUIGDOMÈNECH: *Pesos, mides i mesures al Principat de Catalunya i comtats de Rosselló i Cerdanya a finals del segle xvi (1587-1594)*. Volum II. Barcelona, 2009.
48. Francesc TEIXIDÓ I PUIGDOMÈNECH: *Pesos, mides i mesures al Principat de Catalunya i comtats de Rosselló i Cerdanya a finals del segle xvi (1587-1594)*. Volum III. Barcelona, 2009.
49. Francesc TEIXIDÓ I PUIGDOMÈNECH: *Pesos, mides i mesures al Principat de Catalunya i comtats de Rosselló i Cerdanya a finals del segle xvi (1587-1594)*. Volum IV. Barcelona, 2009.
50. Francesc TEIXIDÓ I PUIGDOMÈNECH: *Pesos, mides i mesures al Principat de Catalunya i comtats de Rosselló i Cerdanya a finals del segle xvi (1587-1594)*. Volum V. Barcelona, 2009.
51. Eduard MARTÍ FRAGA: *La classe dirigent catalana. Els membres de la Conferència dels Tres Comuns i del Braç Militar (1697-1714)*. Barcelona, 2009.
52. Roser SABANÉS I FERNÁNDEZ: *Els concilis ilerdenses de la província eclesiàstica Tarracense a l'edat mitjana (546-1460)*. Barcelona, 2009.
53. Xavier SOLÀ I COLOMER: *El monestir de Santa Maria d'Amer a l'època moderna: religió, cultura i poder. De la reforma benedictina a la vigília de les desamortitzacions (1592-1835)*. Volum I. Barcelona, 2010.
54. Xavier SOLÀ I COLOMER: *El monestir de Santa Maria d'Amer a l'època moderna: religió, cultura i poder. De la reforma benedictina a la vigília de les desamortitzacions (1592-1835)*. Volum II. Barcelona, 2010.
55. Miquel Àngel MARTÍNEZ RODRÍGUEZ: *La mitjana noblesa catalana a la darrereria de l'etapa foral*. Barcelona, 2010.
56. Manuel GÜELL: *Els Margarit de Castell d'Empordà. Família, noblesa i patrimoni a l'època moderna*. Barcelona, 2011.
57. Josep M. GIRONELLA I GRANÉS: *Els molins i les salines de Castelló d'Empúries al segle xiv. La molla de cereals, el batanatge de teixits i l'obtenció de sal en una vila catalana baixmedieval*. Barcelona, 2010.
58. Llorenç FERRER I ALÒS: *Sociologia de la industrialització. De la seda al cotó a la Catalunya central (segles xviii-xix)*. Barcelona, 2011.
59. Elvis MALLORQUI: *Parròquia i societat rural al bisbat de Girona, segles xiii-xiv*. Barcelona, 2011.
60. Jordi ROCA VERNET: *La Barcelona revolucionària i liberal: exaltats, milicians i conspiradors*. Barcelona, 2011.
61. Josep CAPDEFERRO PLA: *Ciència i experiència. El jurista Fontanella (1575-1649) i les seves cartes*. Barcelona, 2012.
62. Montserrat RICHOU I LLIMONA: *La terra, la família i la mort al Baix Maresme (1348-1486)*. Barcelona, 2012.
63. Pere GIFRE RIBAS: *Els senyors útils i propietaris de mas. La formació històrica d'un grup social pagès (vegueria de Girona, 1486-1730)*. Barcelona, 2012.
64. Elisa BADOSA I COLL †: *La Barcelona del barroc a través d'una família de comerciants: els Amat*. Barcelona, 2012.
65. Miquel Àngel MARTÍNEZ RODRÍGUEZ: *Felip IV i Catalunya*. Barcelona, 2013.
66. Jaume FULLOLA FUSTER: *Mequinensa; de l'aïllament agrari a l'eclosió minera*. Barcelona, 2013.

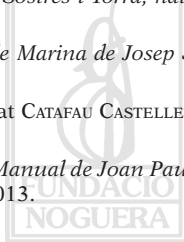

67. Vicent BAYDAL SALA: *Guerra, relacions de poder i fiscalitat negociada: els orígens del contractualisme al regne de València (1238-1330)*. Barcelona 2014.
68. Lluïsa PLA I TOLDRÀ: *Els Girona. La gran burgesia catalana del segle XIX*. Barcelona, 2014.
69. Francesc AMORÓS I GONELL: *La Guerra de Successió i l'Orde de Malta a Catalunya. Política, finances i llinatges: 1700-1715*. Barcelona, 2014.
70. Adrià CASES IBÁÑEZ: *Guerra i quotidianitat militar a la Catalunya del canvi dinàstic (1705-1714)*. Barcelona, 2015.
71. Ivan ARMENTEROS MARTÍNEZ: *L'esclavitud a la Barcelona del Renaixement (1479-1516). Un port mediterrani sota la influència del primer tràfic negrer*. Barcelona, 2015.
72. Albert ESTRADA-RIUS: *La Casa de la Moneda de Barcelona. Les seques reials i els col·legis d'Obrers i de Moneders a la Corona d'Aragó (1208-1714)*. Barcelona, 2015.
73. Joan-Xavier QUINTANA I SEGALÀ: *Notaris carlins a Catalunya (1833-1840)*. Barcelona, 2016.
74. Margarita COSTA TROST: *Ramon Frederic Vilana-Perlas i Camarasa, marquès de Rialp, i el Regomir de Barcelona*. Barcelona, 2016.
75. Xevi CAMPRUBÍ: *L'impressor Rafael Figueró (1642-1726) i la premsa a la Catalunya del seu temps*. Barcelona, 2018.
76. Judit VIDAL BONAVIDA: *L'aprofitament del mar en els segles XVI i XVII: estudi comparatiu de les almadraves de la Corona d'Aragó*. Barcelona, 2018.
77. Salvatore MARINO: *El Memorial dels Infants. Edició crítica d'una font per a l'estudi de la infància a la Barcelona del segle XV*. Barcelona, 2019.
78. Josep SAN RUPERTO ALBERT: *Emprenedors transnacionals. Les trajectòries econòmiques i d'ascens social dels Cernezzi i Odescalchi a la Mediterrània occidental (ca. 1590-1689)*. Barcelona, 2019.
79. Albert REIXACH SALA: *Institucions locals i elits a la Catalunya baixmedieval (Girona, 1345-1445)*. Volum I. Barcelona, 2019.
80. Albert REIXACH SALA: *Institucions locals i elits a la Catalunya baixmedieval (Girona, 1345-1445)*. Volum II. Barcelona, 2019.
81. Albert MARTÍNEZ I ELCACHO: *Les argenteres de Falset (1342-1358). Gestió, control i registre de l'explotació minera i metal·lúrgica de la plata a la Catalunya medieval*. Barcelona, 2019.
82. Carles DÍAZ MARTÍ: *El primer segle dels jerònims a Catalunya. Sant Jeroni de la Vall d'Hebron i Sant Jeroni de la Murtra (1393-1500)*. Barcelona, 2019.
83. Xavier PONS CASACUBERTA: *La societat jueva conversa a la Barcelona baixmedieval, 1391-1440*. Barcelona, 2020.
84. Pablo José ALCOVER CATEURA: *El mostassaf i els llibres de mostassaferia a la Corona d'Aragó (segles XIII-XV)*. Barcelona, 2021.
85. Mònica BOSCH PORTELL: *La formació d'una classe dirigent (1790-1850). Els Carles en la societat gironina*. Barcelona, 2022.
86. JOAN MALTAS I MONTORO: *Caresties, fams i epidèmies a Catalunya. De la conquesta de Sicília a la Pesta Negra*. Barcelona, 2022.
87. Isaac GARCÍA-OSÉS: *Les relacions urbanes i interurbanes dels ceramistes de Barcelona. La confraria de sant Hipòlit, 1531-1813*. Barcelona, 2022.
88. Jaume PLANS MAESTRA: *Orígens, expansió i evolució de la vinya al Bages. Els establiments a rabassa morta als segles XVII-XIX*. Barcelona, 2022.

Acta Notariorum Cataloniae

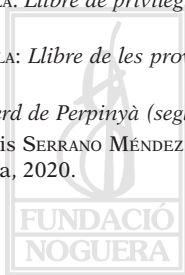
1. Laureà PAGAROLAS I SABATÉ: *El protocol del notari Bonanat Rimentol de 1351*. Barcelona, 1991.
2. Pere PUIG I USTRELL: *Capbreu primer de Bertran acòlit, notari de Terrassa, 1237-1242*. Volum I. Barcelona, 1992.
3. Pere PUIG I USTRELL: *Capbreu primer de Bertran acòlit, notari de Terrassa, 1237-1242*. Volum II. Barcelona, 1992.
4. J. HERNANDO, J. FERNÁNDEZ, J. GÜNZBERG: *Liber examinationis notariorum civitatis Barchinone (1348-1386)*. Barcelona, 1992.
5. G. GONZALVO, M. C. COLL, O. SAMPRÓN: *El protocol del notari Pere de Folgueres (1338)*. Barcelona, 1996.
6. Rafael GINEBRA I MOLINS: *El Manual primer de l'Arxiu de la Cúria Fumada de Vic (1230-1233)*. Volum I. Barcelona, 1998.
7. Rafael GINEBRA I MOLINS: *El Manual primer de l'Arxiu de la Cúria Fumada de Vic (1230-1233)*. Volum II. Barcelona, 1998.
8. Miquel FORRELLAD SOLÀ: *Manual de Francesc Ajac, notari de Sabadell, 1400-1402*. Barcelona, 1998.
9. M. C. COLL, X. CAZENEUVE, J. HERNANDO: *El manual de Joan de Cabreny (1385-1386)*. Barcelona, 1999.
10. Rafel GINEBRA I MOLINS, Anna Maria DE ROCAFIGUERA I GARCIA, Jordi VILAMALA I SALVANS: *El manual de 1641 de Joan Francesc Torrellebrete, notari de Vic*. Barcelona, 2001.
11. Joan PAPELL I TARDIU: *El manual de les escriptures públiques d'Ignasi Cases i Ferrer, notari de Valls (1790-1791)*. Volum I. Barcelona, 2001.
12. Joan PAPELL I TARDIU: *El manual de les escriptures públiques d'Ignasi Cases i Ferrer, notari de Valls (1790-1791)*. Volum II. Barcelona, 2001.
13. Miquel TORRAS I CORTINA: *El manual del notari Pere Pau Solanelles de l'escrivania pública d'Igualada (1475-1479)*. Volum I. Barcelona, 2003.
14. Miquel TORRAS I CORTINA: *El manual del notari Pere Pau Solanelles de l'escrivania pública d'Igualada (1475-1479)*. Volum II. Barcelona, 2003.
15. Joan PEYTAVI DEIXONA: *El manual de 1700 de Jaume Esteve, notari de Perpinyà*. Barcelona, 2004.
16. Teresa ALEIXANDRE I SEGURA: *El Liber Iudeorum núm. 90 de l'Aleixar*. Barcelona, 2004.
17. Hug PALOU i MIQUEL: *Els libri notularum de Santa Coloma de Queralt (1240-1262)*. Volum I. Barcelona, 2009.
18. Hug PALOU i MIQUEL: *Els libri notularum de Santa Coloma de Queralt (1240-1262)*. Volum II. Barcelona, 2009.
19. Isabel COMPANYS I FARRERONS: *El protocol de 1850 del notari de Reus Francesc Sostres i Soler i del seu connotari Magí Sostres i Torra, naturals de Calaf*. Volum I. Barcelona, 2009.
20. Isabel COMPANYS I FARRERONS: *El protocol de 1850 del notari de Reus Francesc Sostres i Soler i del seu connotari Magí Sostres i Torra, naturals de Calaf*. Volum II. Barcelona, 2009.
21. Pilar MEILÁN CAMPO: *Manual de Marina de Josep Serra, notari de Mataró (1774-1775)*. Barcelona, 2010.
22. Rubén MOLINA i CAMPOY i AYMAT CATAFAU CASTELLET: *La nòtula del notari Bernat Frigola de Cotlliure*. Barcelona, 2011.
23. Carme MUNTANER I ALSINA: *El Manual de Joan Pau Ferrer i Sala, notari de Sitges (1794-1796)*. Volum I. Barcelona, 2013.

24. Carme MUNTANER I ALSINA: *El Manual de Joan Pau Ferrer i Sala, notari de Sitges (1794-1796)*. Volum II. Barcelona, 2013.
25. Ricard Jordi BAÑÓ I ARMIÑANA: *Un notat alcohà dels anys 1296-1303*. Barcelona, 2013.
26. Joan SALVADÓ I MONTORIOL: *Vintè manual de Francesc Duran, notari de Barcelona. 1714*. Barcelona, 2014.
27. Albert RUBIÓ I SERRAT i Rafel GINEBRA I MOLINS: *El manual onzè d'Antoni Bosch, notari de Vic, de 1713-1714*. Barcelona, 2014.
28. Roser PUIG I TÀRRECH: *El manual de 1780 de Josep Clot Blet, notari de Reus*. Barcelona, 2015.
29. Ignasi J. BAIGES: *Manual de Siurana (1229-1239)*. Barcelona, 2021.
30. Joan PEYTAÍ DEIXONA: *El manual notarial dels anys 1647 a 1655 de Francisco Vilar, notari de Ceret i el Voló*. Volum I. Barcelona, 2022.
31. Joan PEYTAÍ DEIXONA: *El manual notarial dels anys 1647 a 1655 de Francisco Vilar, notari de Ceret i el Voló*. Volum II. Barcelona, 2022.

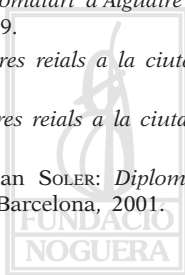
Llibres de Privilegis

1. Max TURULL I RUBINAT, Montserrat GARRABOU I PERES, Josep HERNANDO I DELGADO i Josep M. LLOBET I PORTELLA: *Llibre de Privilegis de Cervera, 1182-1456*. Barcelona, 1991.
2. J. VALLÉS, J. VIDAL, M. C. COLL i J. M. BOSCH: *El Llibre Verd de Vilafranca*. Volum I. Barcelona, 1992.
3. J. VALLÉS, J. VIDAL, M. C. COLL i J. M. BOSCH: *El Llibre Verd de Vilafranca*. Volum II. Barcelona, 1992.
4. Antoni MAYANS I PLUJÀ i XAVIER PUIGVERT I GURT: *Llibre de Privilegis d'Olot (1315-1702)*. Barcelona, 1995.
5. Marc TORRAS I SERRA: *Llibre Verd de Manresa (1218-1902)*. Barcelona, 1996.
6. G. GONZALVO, J. HERNANDO, F. SABATÉ, M. TURULL i P. VERDÉS: *Els llibres de privilegis de Tàrraga (1058-1473)*. Barcelona, 1997.
7. Christian GUILLERÉ: *Llibre Verd de la ciutat de Girona (1144-1533)*. Barcelona, 2000.
8. Griselda JULIOL I ALBERTÍ: *Llibre Vermell de la ciutat de Girona (1188-1624)*. Barcelona, 2001.
9. Antoni COBOS FAJARDO: *Llibre de Privilegis de la vila de Figueres (1267-1585)*. Barcelona, 2004.
10. Teresa CARDELLACH I GIMÉNEZ, Pere PUIG I USTRELL, Vicenç RUIZ I GÓMEZ i Joan SOLER i JIMÉNEZ: *Llibre de privilegis de la vila i el terme de Terrassa (1228-1652)*, Barcelona, 2006.
11. Anna GIRONELLA DELGÀ: *Llibre groc de la ciutat de Girona*. Barcelona, 2007.
12. Joan VILLAR I TORRENT: *Llibre de privilegis de Palafrugell (1250-1724)*. Barcelona, 2007.
13. Sebastià BOSOM i Susanna VELA: *Llibre de privilegis de la vila de Puigcerdà*. Barcelona, 2007.
14. Sebastià BOSOM i Susanna VELA: *Llibre de les provisions reials de la vila de Puigcerdà*. Barcelona, 2009.
15. Vicent GARCIA EDO: *El Llibre Verd de Perpinyà (segle XII-1395)*. Barcelona, 2010.
16. Jesús RODRÍGUEZ BLANCO i Alexis SERRANO MÉNDEZ: *Els llibres de privilegis i canalars de Mataró (1294-1819)*. Barcelona, 2020.

Diplomataris

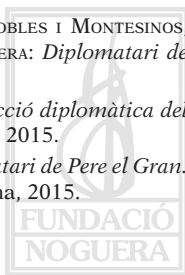
1. Josep Maria MARQUÈS: *Cartoral, dit de Carlemany, del bisbe de Girona (s. IX-XIV)*. Volum I. Barcelona, 1993.
2. Josep Maria MARQUÈS: *Cartoral, dit de Carlemany, del bisbe de Girona (s. IX-XIV)*. Volum II. Barcelona, 1993.
3. Pau MORA - LORENZO ANDRINAL: *Diplomatari del monestir de Santa Maria de La Real de Mallorca, 1361-1386*. Volum I. Barcelona, 1993.
4. Pau MORA - LORENZO ANDRINAL: *Diplomatari del monestir de Santa Maria de La Real de Mallorca, 1361-1386*. Volum II. Barcelona, 1993.
5. Maria PARDO I SABARTÈS: *Mensa episcopal de Barcelona (878-1299)*. Barcelona, 1994.
6. Albert BENET I CLARÀ: *Diplomatari de la Ciutat de Manresa (segles IX-X)*. Barcelona, 1994.
7. Esteve PRUENCA I BAYONA: *Diplomatari de Santa Maria d'Amer*. Barcelona, 1995.
8. Pere PUIG I USTRELL: *El monestir de Sant Llorenç del Munt sobre Terrassa. Diplomataris dels segles X i XI*. Volum I. Barcelona, 1995.
9. Pere PUIG I USTRELL: *El monestir de Sant Llorenç del Munt sobre Terrassa. Diplomataris dels segles X i XI*. Volum II. Barcelona, 1995.
10. Pere PUIG I USTRELL: *El monestir de Sant Llorenç del Munt sobre Terrassa. Diplomataris dels segles X i XI*. Volum III. Barcelona, 1995.
11. Antoni VIRGILI: *Diplomatari de la catedral de Tortosa (1062-1193)*. Barcelona, 1997.
12. Josep M. MARQUÈS: *Col·lecció diplomàtica de Sant Daniel de Girona (924-1300)*. Barcelona, 1997.
13. Ramon MARTÍ: *Col·lecció diplomàtica de la Seu de Girona (817-1100)*. Barcelona, 1997.
14. Xavier PÉREZ I GÓMEZ: *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (segles X-XII)*. Barcelona, 1998.
15. Andreu GALERA I PEDROSA: *Diplomatari de la vila de Cardona (anys 966-1276)*. Barcelona, 1998.
16. Ramon SAROBÈ: *Col·lecció diplomàtica de la Casa del Temple de Gardeny (1070-1200)*. Volum I. Barcelona, 1998.
17. Ramon SAROBÈ: *Col·lecció diplomàtica de la Casa del Temple de Gardeny (1070-1200)*. Volum II. Barcelona, 1998.
18. Gaspar FELIU i Josep M. SALRACH (dirs.): *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona de Ramon Borrell a Ramon Berenguer I*. Volum I. Barcelona, 1999.
19. Gaspar FELIU i Josep M. SALRACH (dirs.): *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona de Ramon Borrell a Ramon Berenguer I*. Volum II. Barcelona, 1999.
20. Gaspar FELIU i Josep M. SALRACH (dirs.): *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona de Ramon Borrell a Ramon Berenguer I*. Volum III. Barcelona, 1999.
21. Jesús ALTURO I PERUCHO: *Diplomatari d'Alguair i del seu monestir santjoanista de 1076 a 1244*. Barcelona, 1999.
22. M. Josepa ARNALL I JUAN: *Lletres reials a la ciutat de Girona (1293-1515)*. Volum I. Barcelona, 2000.
23. M. Josepa ARNALL I JUAN: *Lletres reials a la ciutat de Girona (1293-1515)*. Volum II. Barcelona, 2000.
24. Pere PUIG, Vicenç RUIZ i Joan SOLER: *Diplomatari de Sant Pere i Santa Maria d'Ègara. Terrassa, 958-1207*. Barcelona, 2001.

25. Antoni VIRGILI (ed.): *Diplomatari de la catedral de Tortosa (1193-1212)*. *Episcopat de Gombau de Santa Oliva*. Barcelona, 2001.
26. Antoni BACH i RIU: *Diplomatari de l'Arxiu Diocesà de Solsona (1101-1200)*. Volum I. Barcelona, 2002.
27. Antoni BACH i RIU: *Diplomatari de l'Arxiu Diocesà de Solsona (1101-1200)*. Volum II. Barcelona, 2002.
28. Josep M. PONS i GURI i Hug PALOU i MIQUEL: *Un cartoral de la canònica agustiniana de Santa Maria del castell de Besalú (segles x-xv)*. Barcelona, 2002.
29. Manuel PASTOR i MADALENA: *El cartulari de Xestalgar: memòria escrita d'un senyoriu valencià*. Barcelona, 2004.
30. M. Josepa ARNALL i JUAN: *Lletres reials a la ciutat de Girona (1517-1713)*. Volum III. Barcelona, 2005.
31. M. Josepa ARNALL i JUAN: *Lletres reials a la ciutat de Girona (1517-1713)*. Volum IV. Barcelona, 2005.
32. Arxiu Municipal de Girona: *Catàleg de pergamins del fons de l'Ajuntament de Girona (1144-1862)*. Volum I. Barcelona, 2005.
33. Arxiu Municipal de Girona: *Catàleg de pergamins del fons de l'Ajuntament de Girona (1144-1862)*. Volum II. Barcelona, 2005.
34. Arxiu Municipal de Girona: *Catàleg de pergamins del fons de l'Ajuntament de Girona (1144-1862)*. Volum III. Barcelona, 2005.
35. Joan PAPELL i TARDIU: *Diplomatari del monestir de Santa Maria de Santes Creus (975-1225)*. Volum I. Barcelona, 2005.
36. Joan PAPELL i TARDIU: *Diplomatari del monestir de Santa Maria de Santes Creus (975-1225)*. Volum II. Barcelona, 2005.
37. Josep BAUCELLS, Àngel FABREGA, Manuel RIU, Josep HERNANDO i Carme BATLLE (eds.): *Diplomatari de l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona. Segle XI*. Volum I. Barcelona, 2006.
38. Josep BAUCELLS, Àngel FABREGA, Manuel RIU, Josep HERNANDO i Carme BATLLE (eds.): *Diplomatari de l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona. Segle XI*. Volum II. Barcelona, 2006.
39. Josep BAUCELLS, Àngel FABREGA, Manuel RIU, Josep HERNANDO i Carme BATLLE (eds.): *Diplomatari de l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona. Segle XI*. Volum III. Barcelona, 2006.
40. Josep BAUCELLS, Àngel FABREGA, Manuel RIU, Josep HERNANDO i Carme BATLLE (eds.): *Diplomatari de l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona. Segle XI*. Volum IV. Barcelona, 2006.
41. Josep BAUCELLS, Àngel FABREGA, Manuel RIU, Josep HERNANDO i Carme BATLLE (eds.): *Diplomatari de l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona. Segle XI*. Volum V. Barcelona, 2006.
42. Jordi BOLÒS: *Diplomatari del monestir de Santa Maria de Serrateix (segles x-xv)*. Barcelona, 2006.
43. Joan FERRER i GODOY: *Diplomatari del monestir de Sant Joan de les Abadesses (995-1273)*. Barcelona, 2009.
44. Irene LLOP (ed.): *Col·lecció diplomàtica de Sant Pere de Casserres*. Volum I. Barcelona, 2009.
45. Irene LLOP (ed.): *Col·lecció diplomàtica de Sant Pere de Casserres*. Volum II. Barcelona, 2009.

46. Josep Maria MARQUÈS i PLANAGUMÀ: *El Cartoral de Rúbriques Vermelles de Pere de Rocabertí, bisbe de Girona (1318-1324)*. Barcelona, 2009.
47. Jordi BOLÒS: *Diplomatari del monestir de Sant Pere de la Portella*. Barcelona, 2009.
48. Ignasi J. BAIGES, Gaspar FELIU, Josep M. SALRACH (dirs.): *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona, de Ramon Berenguer II a Ramon Berenguer IV*. Volum I. Barcelona, 2010.
49. Ignasi J. BAIGES, Gaspar FELIU, Josep M. SALRACH (dirs.): *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona, de Ramon Berenguer II a Ramon Berenguer IV*. Volum II. Barcelona, 2010.
50. Ignasi J. BAIGES, Gaspar FELIU, Josep M. SALRACH (dirs.): *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona, de Ramon Berenguer II a Ramon Berenguer IV*. Volum III. Barcelona, 2010.
51. Ignasi J. BAIGES, Gaspar FELIU, Josep M. SALRACH (dirs.): *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona, de Ramon Berenguer II a Ramon Berenguer IV*. Volum IV. Barcelona, 2010.
52. Rodrigue TRÉTON (ed.): *Diplomatari del Masdén*. Volum I. Barcelona, 2010.
53. Rodrigue TRÉTON (ed.): *Diplomatari del Masdén*. Volum II. Barcelona, 2010.
54. Rodrigue TRÉTON (ed.): *Diplomatari del Masdén*. Volum III. Barcelona, 2010.
55. Rodrigue TRÉTON (ed.): *Diplomatari del Masdén*. Volum IV. Barcelona, 2010.
56. Rodrigue TRÉTON (ed.): *Diplomatari del Masdén*. Volum V. Barcelona, 2010.
57. Ernest BELENGUER CEBRIÀ (ed.): *Col·lecció documental del regnat de Ferran II i la ciutat de València (1479-1516)*. Volum I. Barcelona 2011.
58. Ernest BELENGUER CEBRIÀ (ed.): *Col·lecció documental del regnat de Ferran II i la ciutat de València (1479-1516)*. Volum II. Barcelona 2011.
59. Jesús ALTURO i PERUCHO: *Diplomatari d'Alguair i del seu monestir duple de l'orde de Sant Joan de Jerusalem (1245-1300)*. Barcelona, 2010.
60. Ramon CHESÉ LAPEÑA (ed.): *Col·lecció diplomàtica de Sant Pere d'Àger fins 1198*. Volum I. Barcelona, 2011.
61. Ramon CHESÉ LAPEÑA (ed.): *Col·lecció diplomàtica de Sant Pere d'Àger fins 1198*. Volum II. Barcelona, 2011.
62. STEFANO M. CINGOLANI: *Diplomatari de Pere I el Gran. 1. Cartes i Pergamins (1258-1285)*. Barcelona, 2011.
63. Pere PUIG i USTRELL, Vicenç RUIZ i GÓMEZ, Joan SOLER JIMÉNEZ, Alan CAPELLADES i RIERA: *Diplomatari de Sant Pere d'Ègara i Santa Maria de Terrassa, 1203-1291*. Barcelona, 2013.
64. Elvis MALLORQUÍ GARCIA: *Col·lecció diplomàtica de Sant Pere de Galligants (911-1300)*. Volum I. Barcelona, 2013.
65. Elvis MALLORQUÍ GARCIA: *Col·lecció diplomàtica de Sant Pere de Galligants (911-1300)*. Volum II. Barcelona, 2013.
66. Pere PUIG i USTRELL, Javier ROBLES i MONTESINOS, Vicenç RUIZ i GÓMEZ, Joan SOLER i JIMÉNEZ, Alan CAPELLADES i RIERA: *Diplomatari de Sant Llorenç del Munt, 1101-1230*. Barcelona, 2013.
67. Elvis MALLORQUÍ GARCIA: *Col·lecció diplomàtica dels Cartellà, cavallers de Maçanet de la Selva (1106-1301)*. Barcelona, 2015.
68. Stefano M. CINGOLANI: *Diplomatari de Pere el Gran. 2. Relacions internacionals i política exterior (1260-1285)*. Barcelona, 2015.

69. Sergi GRAU TORRAS, Eduard BERGA, Stefano M. CINGOLANI: *L'herètica pravitat a la Corona d'Aragó: documents sobre càtars, valdesos i altres heretges (1155-1324)*. Volum I. Barcelona, 2015.
70. Sergi GRAU TORRAS, Eduard BERGA, Stefano M. CINGOLANI: *L'herètica pravitat a la Corona d'Aragó: documents sobre càtars, valdesos i altres heretges (1155-1324)*. Volum II. Barcelona, 2015.
71. Francesc RODRÍGUEZ BERNAL: *Col·lecció diplomàtica de l'Archivo Ducal de Cardona (965-1230)*. Barcelona, 2016.
72. Javier ESCUDER (ed.): *Diplomatari de Santa Maria de les Franqueses, 1075-1298*. Barcelona, 2016.
73. Tilmann SCHMIDT, Roser SABANÉS I FERNÁNDEZ (eds.): *Butllari de Catalunya: documents pontificis originals conservats als arxius de Catalunya (1198-1417)*. Volum I. Barcelona, 2016.
74. Tilmann SCHMIDT, Roser SABANÉS I FERNÁNDEZ (eds.): *Butllari de Catalunya: documents pontificis originals conservats als arxius de Catalunya (1198-1417)*. Volum II. Barcelona, 2016.
75. Tilmann SCHMIDT, Roser SABANÉS I FERNÁNDEZ (eds.): *Butllari de Catalunya: documents pontificis originals conservats als arxius de Catalunya (1198-1417)*. Volum III. Barcelona, 2016.
76. Antoni VIRGILI, Josep Maria ESCOLA, Manel PICA, Montserrat ROVIRA: *Diplomatari de la catedral de Tortosa. Episcopats de Ponç de Torrella (1212-1254) i Bernat d'Olivella (1254-1272)*. Volum I. Barcelona, 2018.
77. Antoni VIRGILI, Josep Maria ESCOLA, Manel PICA, Montserrat ROVIRA: *Diplomatari de la catedral de Tortosa. Episcopats de Ponç de Torrella (1212-1254) i Bernat d'Olivella (1254-1272)*. Volum II. Barcelona, 2018.
78. Irene BRUGUÉS, Núria JORNET i Coloma BOADA (dirs.), Carme MUNTANER, Jordi CASALS: *Diplomatari de la col·lecció de pergamins del monestir de Santa Clara de Barcelona (1039-1241)*. Barcelona, 2020.
79. Robert ÀLVAREZ MASALIAS: *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*. Volum I. Barcelona, 2020.
80. Robert ÀLVAREZ MASALIAS: *Diplomatari de la cartoixa de Montalegre (916-1450)*. Volum II. Barcelona, 2020.
81. Jordi BOLÒS, *Col·lecció diplomàtica de l'Arxiu Capítular de Lleida. Primera part. Documents de les seus episcopals de Roda i de Lleida (fins a l'any 1143)*. Volum I. Barcelona, 2021.
82. Jordi BOLÒS, *Col·lecció diplomàtica de l'Arxiu Capítular de Lleida. Primera part. Documents de les seus episcopals de Roda i de Lleida (586-1143)*. Volum II. Barcelona, 2021.
83. Robert ÀLVAREZ MASALIAS: *Diplomatari de la cartoixa de Nostra Senyora de Montalegre (1200-1265)*. Barcelona, 2022.

